Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

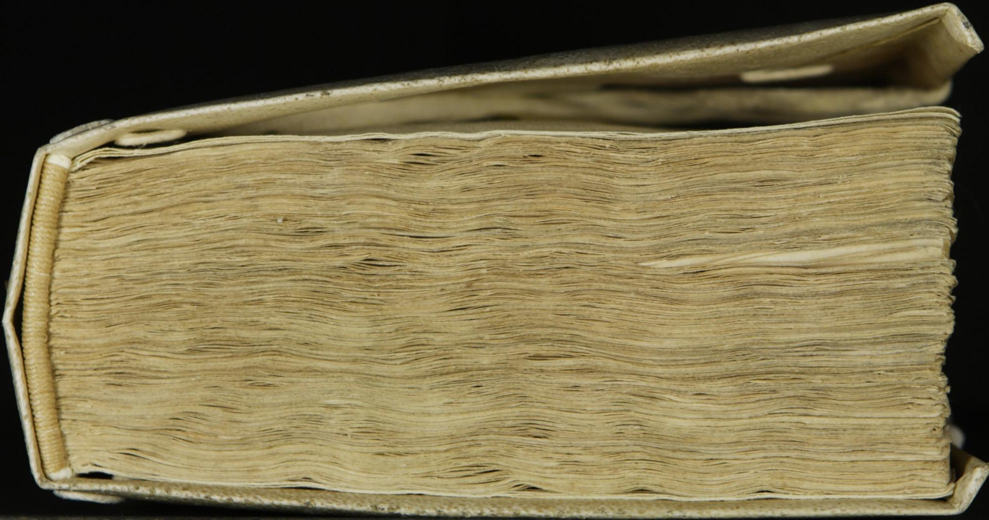

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

2.6.511

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

A

2.6.511

XXXVIIII
SEVER

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

2.6.511

PRETIOSAE MORTES IVSTORVM

EX VARIIS, PROBATISQ. AVCTORIBVS COLLECTAE

A IOANNE SEVERANO
Sanctoseuerinate Congregationis Oratorij Presbytero,

AD PRETIOSAM, PARITER ac suauem mortem eorundem exemplo comparandam.

ROMAE, Typis Iacobi Mascardi. MDCXXVII.

SVPERIORVM PERMISSV.

BIBLIOTHECAE NAZ. FLORENTINAE

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Imprimatur si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

A. Episc. Hierac. Vicesg.

CVm ego librum hunc; cui titulus. Pretiosæ mortes Iustorum, ab admodum Reuer. Patre Ioanne Seuerano Congregationis Oratorij Presbytero, collectæ, iussu Reuerẽdiss. Patris Fr. Nicolai Rodulfij Ord. Prædicat. Sacr. Pal. Apost. Magistri accuratè perlegerim singulari animi oblectatione, ac fructu. Dignissimum propterea censeo, qui ad communem aliorum quoque vtilitatem quamprimum edatur in lucem. In quorum fide, &c.

Iacobus Abbas Crescentius.

Imprimatur,

Fr. Nicolaus Rodulfius Sacri & Apostolici Palatij Mag. Ord. Prædic.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

S. PHILIPPO NERIO.

NVNCVPATORIA EPISTOLA.

ID qualecunque eſt Operis, quo mortales præmunirentur ad mortem, typis excudendum, edendumq. tradideram, nullius (vt ſolet) auſpicijs commendatum. Quale enim poterat ſibi ſperare patrocinium frequens narratio mortis, à morituris quidem hominibus, ſed de protrahenda vita, vel ſic ferente natura, plus nimio ſolicitis? Et verò pleriſque importunum, vel Muſicam impedire ſæculi, vel conturbare viuẽtes recordatione ſepulchri. Ne tamen, ob ipſum infauſti ominisnomen, ac titulũ, à vitæ cupidis, mortis narratio proſcribatur; ac mortem ſubeat, tutela viuentium deſtituta, ipſi Operi, fortè & moriẽtium vtilitati conſultum exiſtimans, Patronum, mutato conſilio, delegi; ſed eum, qui vitam im-

mortalem assecutus, atque in sempiternam receptus felicitatem, nec mortem amplius formidet, & in beata sit perennitate securus. Te iam PHILIPPE sanctissime, ac perbeate: Te inquam inuoco; Pater, Custos, & Auriga Congregationis nostræ: cui solemne semper fuit, suprema, tuis in Christo filijs, memorabilia proponere, tanquam singulare remediũ ad quodcunq. facinus, peccatumq. vitandum: Mortis item assidua meditatione, ad vitam cælitus acquirendam (hoc est) ad commoriendũ Christo Regi, cui omnia viuunt; ad animi demissionem; ad abiectam sui existimationem, atque contemptũ (id quod pręcipuè profitebaris) eosdẽ promouere; omni deniq. studio pietatis, morti proximos adiuuare. Vt propterea istius generis lucubrationes tuo patrocinio commendare iure optimo debeam; vel ea saltem exhibere lege, qua Patri debet quæsita filius: hoc enim me indignum dignatus es nomine, cùm in tuorum numerum sacris excipere voluisti manibus, quibus oscula dedi; tunc sanè dulcia, & venerabunda, sed quæ chariore in dies,

& memo-

& memoria, & veneratione dulceſcunt. En igitur debitos, Pater optime, Pater mi (tenues licet) ex Oratorij vinea, quam plantauit dextera tua, tibi fructus offero Hos ego, quaſi vitis erratica, natiua imbutos acerbitate deprompſi, vt charitatis tuæ calore maturati, cœleſtem dulcedinem ſortiantur; tuoq. inſignitos nomine, auidius morituri decerpant, atque ſuauius ſibi pro futuros deguſtent. Tu vitem, tui radijs patrocinij vide, viſita, foue iacentem: precum item beneficio recreatam, atque erectam, dulci Crucis alliga ligno, quo mors mihi ſoluta depereat, detur triumphus gloriæ, Amen.

AD PIVM LECTOREM PRAEMONITIO.

MIRABERIS (Lector) inexcogitatum hactenus Operis argumentum; non secus atque Scriptoris inanē laborem. Ac meritò quidem. Rudi etenim, & inculto stylo seorsum congessisse Iustorum Obitus, quos in eorundem gestis paruo, ac nullo negocio perlegere quisque valeat, superuacaneum fuisse iure quidem optimo videri potest. Non eo inficias. Idipsum & ipse fateor: quin, & Opus ob id luce prorsus indignũ censeo. Quid igitur (inquies) illud in publicum proferre audes? Ex multis planè causis memorabo paucas, audire si libuerit. Sanctorum vitas, plurimis ab hinc annis (ex nostræ Congregationis instituto) in Oratorio enarrandas suscepi, iussus: easq. assidua (vt par erat) lectione percurrens; atque illorum præcipuè præclaros obitus, ac pietate insignes, diligenti sæpius animaduersione perpendens, concupiuit (fateor) anima mea mori morte istorum; & fieri nouissima mea horum similia. Proinde postrema eorum dicta, pariter ac facta annotare cœpi; eo tantum consilio, vt vnius libelli beneficio mihi consulens, meipsum ad benè moriendum compararē; atque alios in extremo vitæ discrimine constitutos (quos iuuare contingeret) admonerem. Non vtique, vt Opus in lucem edendum elaborarem (ex eorum etenim exemplo, rerumq. gestarum lectione probè noueram nonnisi lucem perpetuam ab ipso Patre luminum, cum Sanctis suis mihi expetendã fore) sed illud

præter

præter intentionem accidit, vt libellus in dies magis adauctus, in manus peruenerit amicorum, qui eum (ex rei saltem argumento) plurimum, seu (verius) nimium commendantes, cauendum mihi esse proclamarunt, ne Dei munus, apud me vtcunque depositum, in aliorum detrimentum iniustè detinerem; & quod pluribus prodesse posset, mihi soli reseruarem. Prodesse namque putarunt mortalibus, Mortes simul collectas intueri posse Iustorũ, qui eorundem Vitas, vel ignotas prę manibus habere non valerent; vel forsan longiores legere detrectarent. Vnde factum est, vt quem ego (dicam liberè cum Machabæorum matre) ne quidem noueram quomodo in vtero meo apparuisset, & ex vtero ad tumulum transferre decreueram, ne oculus illum videret, in hanc quam conspicis formam, ac methodum, Alphabetico nempè ordine, disposuerim. Temporis enim ratio in Iustorum mortibus describendis, haberi nequaquam potuit; cum eorum plurimi quando obierint ignoretur: & eò minus materiei, quæ in singulis ferè multiplex reperitur.

Obseruationes item nonnullas ad obscuriora quædam declaranda, vel Sanctorum res gestas insigniores recensendas, quas in eisdem perlegendis, pia quadam curiositate ductus, mihi annotaueram, simul prodire permisi: non omninò forsitan inutiles ad nostram in eosdem Sanctos pietatem excitandam. Consultò verò, vbi annotationes desiderantur, eas adijcere prætermisi, tum ne Opus in immensum excresceret; tum etiam quod illustriorum facta virorum notissima cunctis esse soleant; vel breui elogio perstringi nequeant.

Orationes pariter ac Preces, quas viri Iusti in morte fuderunt, seorsum selegi.

Tri-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Triplicem inſuper adiunxi Indicem: Primum nempè, Nominum Iuſtorum, quorum obitus recenſentur.

Secundum, Dierum, quibus ijdem Iuſti ex hac vita migrarunt; vt ſi ipſiſmet diebus nos migrare contigerit, eorundem implorare auxilium, eoſdemq. præcipuos noſtri itineris comites habere valeamus. Hunc appellare Kalendarium libuit.

Tertium, Rerum, quæ in opere continentur, ſeu potius ipſiuſmet operis Alphabeticum Compendium.

Præfationem tandem duxi præmittendam, in qua pariter vno (vt ita dicam) intuitu, ea omnia, quæ fuſius in eodem opere pertractantur, aſpicere valeas.

Cæterum (pie Lector) quæ communis conſueuit eſſe pleriſque Scriptoribus excuſatio, vt ſcilicet lucubrationes ſuas nullo ſtudio ſe effudiſſe profiteantur (quo ex huiuſmodi negligentiæ ſimulatione cultus videatur vberior) ea mihi, qui non modo nullo ſtudio, ſed (penè dixerim) caſu eiuſmodi exempla mihi congeſſi, propria eſt, & peculiaris. Attamen Opuſculum iſtud, cui idem ſcrinium pro ſepulchro aſſignaueram, quod naſcenti fuerat hoſpitium, qualecunque ſit, Tibi (vel inuitus) offero. Offero quod nihil magis meum, quàm tuum; nec amplius tuum, quàm alterius, & aliorum omnium, qui illo vti voluerint, futurum erit. Non enim peculiare alicuius exiſtimandū, quod diuini beneficij eſſe dignoſcitur. Vtere igitur eo (ſi libuerit) ac ſiquid emolumenti inde perceperis, mihi nullatenus, ſed ei, à quo bona cuncta procedunt, acceptum omninò referas, Deo ſcilicet Optimo Maximo. cui ſoli honor, & gloria.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

INDEX NOMINVM.

1 ABACYRVS. pag. 15
2 Abenner. 16
3 Abibas. 18
4 Abra. 19
5 Achas. 20
6 Adhelardus. 21
7 Agatha. 24
8 Agathon. 24
9 Agibodus. 25
10 Aichadrus. 26
11 Aidanus. 29
12 Albertus Carmelita. 30
13 Albertus Magnus. 32
14 Albertus alter. 33
15 Albertus alter. 33
16 Aldegundis. 34
17 Aldobrandesca. 35
18 Alexander. 36
19 Alexandra. 36
20 Alexius. 37
21 Alferius. 37
22 Aloysius. 38
23 Alquirinus. 39
24 Amabilis. 40
25 Amasius. 41
26 Amator. 42
27 Amatus Abb. 43
28 Amatus Episcopus. 44
29 Ambrosius Mediolanen. 45
30 Ambrosius Sansedon. 47
31 Amicus. 48
32 Anastasia. 51
33 Anastasius. 53
34 Anaxanon. 54
35 Andreas Apostol. 54
36 Andreas Corsin. 56
37 Anna. 56
38 Annon. 57
39 Ansbertus. 61
40 Anscharius. 62
41 Anselmus. 63
42 Anselmus Iesuat. 65
43 Anthelmus. 65
44 Antonius Magnus. 67
45 Antonius Bembus. 70
46 Antonius Monachus. 71
47 Antonius de Padua. 71
48 Antonius. 72
49 Anuph. 73
50 Arnulphus Meten. 74
51 Arnulphus Suessionen. 75
52 Arsacius. 77
53 Arsenius. 77
54 Arsenius alter. 79
55 Athanasia. 79
56 Athanasius. 80
57 Attala. 81
58 Audomarus. 83
59 Augustinus. 83
60 Augustinus alter. 85
61 Auitus. 86
62 Austrebertha. 86

B.

1 Babilas. 88
2 Baptista. 89
3 Barbara. 90
4 Barlaam. 91
5 Bartholomæus. 93
6 Bartholomæus alter. 94
7 Bathildis. 96
8 Bauo. 97
9 Beda. 98
10 Bembrochius. 100

11 *Benedictus Abb.* 100
12 *Benedictus, & Petrus.* 101
13 *Benedictus de Ponte.* 101
14 *Benedictus Iesuat.* 102
15 *Beniamin.* 103
16 *Benno.* 103
17 *Bernardinus.* 104
18 *Bernardus Abb.* 105
21 *Bernardus Monachus.* 109
22 *Bernardus Cluniacen.* 110
23 *Bernard. de Quintavalle.* 110
24 *Bernard. Ord. Præd.* 111
25 *Bertgerus.* 212
26 *Bertholdus.* 113
27 *Beruuardus.* 114
28 *Blesilla.* 115
29 *Boisilius.* 115
30 *Bonaiuncta.* 116
31 *Bonitus.* 116
32 *Bramidulana.* 117
33 *Bruno Carthusianus.* 117
34 *Bruno Colonien.* 118
35 *Bruno Signinus.* 120
36 *Burchardus.* 121

C.

1 *Candida.* 122
2 *Carilephus.* 122
3 *Carolus.* 123
4 *Cassius.* 125
5 *Castrensis.* 127
6 *Catharina Adorna.* 128
7 *Catharina S. Birgittæ.* 129
8 *Catharina Bononien.* 130
9 *Catharina S. Franciscæ.* 131
10 *Catharina Senensis.* 132
11 *Catharina Monialis.* 133
12 *Cedmon.* 134
13 *Cerbonius.* 136
14 *Cesarius.* 137
15 *Chariton.* 138
16 *Chunegundis.* 139
17 *Chunegundis alt.* 140
18 *Chuono.* 140
19 *Clara de Assisio.* 141
20 *Clara de Monte Falco.* 142
21 *Clarus.* 143
22 *Claudius.* 144
23 *Clemens.* 145
24 *Coleta.* 146
25 *Columba.* 148
26 *Columbanus.* 151
27 *Conon.* 152
28 *Conradus.* 152
29 *Conradus alter.* 153
30 *Conradus alter.* 154
31 *Corbinianus.* 154
32 *Cuthbertus.* 155

D.

1 *Daniel.* 159
2 *Dauid.* 160
3 *Decorosus.* 160
4 *Demetria.* 161
5 *Didacus.* 161
6 *Didacus alter.* 162
7 *Dionysius.* 163
8 *Disibodus.* 163
9 *Dominica.* 163
10 *Dominicus.* 164
11 *Dominicus Abb.* 166
12 *Dominicus Loricatus.* 165
13 *Dominicus de S. Seuerino.* 167
14 *Domitianus.* 168
15 *Dositheus.* 168
16 *Dunstanus.* 169

E.

1 *Earcongota.* 172
2 *Eberardus Dux.* 173

Edul-

VI

Index Nominum.

4 *Ebrulphus.* 174
5 *Edelbun, & Ecbert.* 175
6 *Edmundus.* 176
7 *Eduardus Rex.* 178
8 *Edurardus Monachus.* 179
9 *Aegidius.* 181
10 *Eimerammus.* 182
11 *Electus.* 183
12 *Elias, & Flauianus.* 183
13 *Eligius.* 184
14 *Elisabeth,* 186
15 *Elsgina.* 187
16 *Elzearius.* 188
17 *Emiliana.* 190
18 *Emma.* 190
19 *Ephrem.* 191
20 *Epiphanias.* 195
21 *Eppo.* 196
22 *Erebanturdis.* 196
23 *Ereboldus.* 197
24 *Erendrudis.* 198
25 *Erminoldus.* 198
26 *Esica.* 199
27 *Ethbinus.* 199
28 *Euangelista.* 199
29 *Eucharius.* 200
30 *Eudocimus.* 201
31 *Eugendus.* 201
32 *Eugenius.* 202
33 *Eugenius alter.* 203
34 *Euphrasia.* 203
35 *Euphrasia filia.* 204
36 *Euphrosina.* 207
37 *Eusebia.* 208
38 *Eustachius.* 209
39 *Eutichius.* 210
40 *Euthimius.* 212

F

1 F*Amianus.* 213
2 *Faustus.* 214
3 *Felix.* 214
4 *Felix alter.* 214
5 *Ferdinandus.* 214
6 *Fina.* 215
7 *Flauianus.* 216
8 *Floridus.* 216
9 *Francisca.* 217
10 *Franciscus.* 218
11 *Franciscus de Paula.* 219
12 *Franciscus* Iesuat. 220
13 *Franciscus Ord. Præd.* 220
14 *Franciscus Xauerius.* 221
15 *Friardus.* 222
16 *Fridericus.* 223
17 *Fridericus Monachus.* 225
18 *Fulbertus.* 225
19 *Fulgentius.* 226

G

1 G*Aldinus.* 228
2 *Galganus.* 228
3 *Galla.* 228
4 *Gallus.* 229
5 *Gaspar.* 230
6 *Gaudentius.* 231
7 *Gebizo.* 231
8 *Geraldus.* 231
9 *Gerardus Abb.* 233
10 *Gerardus Magnus.* 234
11 *Gerardus Monachus.* 235
12 *Gerardus Mon. alter.* 235
13 *Germanus.* 236
14 *Geroldus.* 236
15 *Gerontius.* 237
16 *Gertrudis.* 238
17 *Gertrudis altera.* 239

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

18 *Gilbertus.* 239
19 *Gilda.* 240
20 *Gingurianus.* 241
21 *Goar.* 242
22 *Godefridus.* 243
23 *Godefridus alter.* 245
24 *Gorgonia.* 245
25 *Gothardus.* 246
26 *Gramatius.* 248
27 *Gregorius Neocesarien.* 248
28 *Gregorius vltraiecten.* 249
29 *Grimbaldus.* 250
30 *Guillhelmus Bituricen.* 250
31 *Guillhelm. Dux.* 252
32 *Guillhelmus Eremita.* 253
33 *Guillhelmus Cauailon.* 254
34 *Gumpertus.* 254
35 *Guntherus.* 254
36 *Guthlacus.* 256

H

1 *Heduuigis.* 257
2 *Henricus.* 259
3 *Heribertus.* 260
4 *Hermannus.* 261
5 *Hermannus alter.* 263
6 *Hiacynthus.* 264
7 *Hieronymus.* 264
8 *Hieron. alter.* 266
9 *Hilaria.* 266
10 *Hilarion.* 267
11 *Hollonius.* 268
12 *Homobonus.* 268
13 *Honoratus.* 269
14 *Hospitius.* 270
15 *Hubertus.* 271
16 *Hugo Cluniacen.* 272
17 *Hugo Altisiodoren.* 273
18 *Hugo Licolnien.* 274
19 *Hugo Monachus.* 275
20 *Hugo de Nunant.* 276
21 *Hugo de S. Victore.* 277
22 *Humbertus.* 277
23 *Henegundis.* 278

I

1 *Iacobus.* 279
2 *Iacobus alter.* 279
3 *Iacobus alter.* 280
4 *Iacobus alter.* 280
5 *Iacoponus.* 281
6 *Ignatius Patriarcha.* 282
7 *Ignatius Loyola.* 283
8 *Illuminata.* 283
9 *Innocentius.* 284
10 *Ioachim.* 286
11 *Ioannes Achatius.* 286
12 *Io. de Aluernia.* 287
13 *Io. Aragonum Rex.* 287
14 *Io. Anachoreta.* 288
15 *Io. Augustinus.* 289
16 *Io. Calybita.* 289
17 *Io. Chrisostomus.* 291
18 *Io. Columbinus.* 293
19 *Io. de Dio.* 294
20 *Io. Eleemosynar.* 295
21 *Io. Gualbertus.* 296
22 *Io. Hortolanus.* 298
23 *Io. Hunniades.* 299
24 *Io. Lucensis.* 300
25 *Io. Monachus.* 300
26 *Io. Monac. alter.* 301
27 *Io. Monac. alter.* 302
28 *Io. Monac. alter.* 302
29 *Io. Mycus.* 303
30 *Io. Nauarettus.* 304
31 *Io. Neapolit.* 304
32 *Io. de Niuella.* 305
33 *Io. de Penna.* 306
34 *Io. Prior.* 306

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

35 *Io. Scalarias.* 307
36 *Ionathas.* 307
37 *Iosbertus.* 308
38 *Isidorus.* 309
39 *Iuanus.* 311
40 *Iuentius.* 311
41 *Iulia.* 312
42 *Iuliana.* 312
43 *Iulianus.* 312
44 *Iuo.* 313
45 *Iutta.* 314

L

1 *LAmbertus.* 315
2 *Landelinus.* 315
3 *Lanfrancus.* 316
4 *Laurentius Episcop.* 317
5 *Laurentius Patriarcha.* 318
6 *Launomarus.* 321
7 *Leobacdus.* 322
8 *Leobadia.* 321
9 *Leontius.* 321
10 *Leutfridus.* 323
11 *Limbania.* 323
12 *Lippus.* 324
13 *Lubertus.* 325
14 *Lucas.* 330
15 *Lucas alter.* 330
16 *Lucianus.* 331
17 *Lucianus alter.* 331
18 *Ludgerus.* 333
19 *Ludouicus Episcopus.* 334
20 *Ludouicuo Rex.* 335
21 *Ludouicus Rex alter.* 335
22 *Lupicinus.* 337
23 *Lyduuina.* 338

M

1 *MAcharius Patriar.* 342
2 *Machar. Abb.* 343
3 *Macrina.* 344
4 *Magdalena.* 348
5 *Maglorius.* 349
6 *Maiolus.* 349
7 *Malachias.* 350
8 *Marcellina.* 351
9 *Marcellus.* 353
10 *Marcianus.* 354
11 *Marculphus.* 355
12 *Marcus Patauinus.* 356
13 *Marcus Salus.* 356
14 *Margarita Rauen.* 358
15 *Magarita Regina.* 358
16 *Margarita Septē pedana.* 359
17 *Margarita Vngarica.* 360
18 *Maria Aegyptiaca.* 361
19 *Maria Oegnies.* 364
20 *Martinianus.* 367
21 *Martinus Episcopus.* 368
22 *Martinus Prior.* 369
23 *Maternus.* 369
24 *Matthæus.* 371
25 *Maurilius.* 374
26 *Maurus.* 376
27 *Medardus.* 377
28 *Meinardus.* 378
29 *Meinuuercus.* 379
30 *Melania.* 381
31 *Mellitus.* 382
32 *Mengozius.* 382
33 *Michael.* 383
34 *Michael alter.* 384
35 *Modoaldus.* 384
36 *Monegundis.* 385
37 *Monica.* 386
38 *Musa.* 387

N

1 Natalia. 389
2 Neuolonus. 391
3 Nicolaus Factor. 391
4 Nicolaus Miren. 393
5 Nicolaus Iesuat. 393
6 Nicol. Tolent. 394
7 Nicon. 395
8 Nilammon. 399
9 Nilus. 399
10 Noitburgis. 401

O

1 Odilo. 402
2 Odo. 402
3 Odo alter. 405
4 Odulphus. 406
5 Onuphrius. 406
6 Opportuna. 408
7 Osuualdus. 409
8 Otho. 410

P

1 Pachomius. 412
2 Palatiates. 412
3 Pambo. 413
4 Paphnutius. 413
5 Patapius. 414
6 Paternus. 414
7 Paula. 415
8 Paulinus. 415
9 Paulus prim. Erem. 417
10 Paulus Iustinian. 418
11 Paulus Episc. 419
12 Paulus Monach. 420
13 Pelagia. 420
14 Pelagia altera. 421
15 Pelagia altera. 422
16 Petronilla. 423
17 Petronilla altera. 423
18 Petrus de Alcantara. 424
19 Petrus Burghesius. 424
20 Petrus Belfredellus. 424
21 Petrus Celestinus. 424
21 Petrus Chrisologus. 425
23 Petrus Cluniacen. 425
24 Petrus Dagninus. 426
15 Petrus Damianus. 426
26 Petrus Fanensis 428
27 Petrus Fauerius. 428
28 Petrus Fulginas. 429
29 Petrus Gonzales. 430
30 Petrus Hispanus. 431
31 Petrus de Molliano. 431
32 Petrus Monachus. 432
33 Petrus & Arnol. 432
34 Petrus Pitantius. 433
35 Petrus de S. Seuer. 533
36 Petrus de Trauanda. 434
37 Petrus Vellius. 433
38 Petrus Vrsiolus. 436
39 Philaretus. 436
40 Philippus. 445
41 Pius. 459
42 Plato. 460
43 Poppo. 462
44 Praxedes. 462
45 Probus. 463
46 Procopius. 463
47 Prosper. 464

Q

1 Quirinus. 457
2 Quisilinda. 457

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Index Nominum.

R

1 RAdbodus. 458
2 Raingarda. 458
3 Randiscius. 460
4 Randiscius alter. 461
5 Ranimirus. 461
6 Reginaldus. 461
7 Rembertus. 462
8 Remigius. 463
9 Restituta. 465
10 Richardus. 465
11 Richardus alter. 466
12 Richarius. 467
13 Robertus Nobilius. 468
14 Robertus Salentinus. 468
15 Romanus. 469
16 Romualdus. 470
17 Romuoldus. 473
18 Romula. 473
19 Rupertus. 473

S

1 SAbbas. 475
2 Sabina. 475
3 Sabina altera. 476
4 Saluius. 476
5 Samaritana. 477
6 Scholastica. 478
7 Sebbi. 478
8 Serapion. 479
9 Seruatius. 480
10 Seruulus. 481
11 Seuerinus Abb. 482
12 Seuerinus Boetius. 483
13 Seuerinus Noricorum. 484
14 Seuerus Neapolitanus. 485
15 Seuerus Rauen. 487
16 Seuerus Presbyt. 488
17 Sidonius. 489
18 Simeon Monachus. 490
19 Simeon Salus. 490
20 Simeon Stylites. 491
21 Sisinnius. 493
22 Sisois. 494
23 Sophronia. 496
24 Spes. 497
25 Spiridion. 497
26 Stanislaus. 499
27 Stephanus Papa. 503
28 Stephanus Episcop. 503
29 Stephanus Grandimont. 506
30 Stephanus Nyli. 508
31 Stephanus Monach. 509
32 Stephanus Abb. 509
33 Stephanus Rex. 510
34 Sugerius. 511
35 Suitbertus. 512

T

1 TArasius. 513
2 Taurinus. 513
3 Terentius. 514
4 Tharsilla. 514
5 Theobaldus. 514
6 Theobaldus alter. 515
7 Theoclia. 515
8 Theoctistes. 516
9 Theodora. 534
10 Theodorus Monachus. 535
11 Theodorus Studita. 536
12 Theodosius. 541
13 Theophanius. 525
14 Theophilus. 525
15 Thietmarus. 526
16 Thomas Aquin. 526
17 Thomas Patriarcha. 528
18 Thoridgid. 528
19 Tristanus. 549

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

20 *Troianus.* 530
21 *Trudo.* 530
22 *Turquillus.* 531
23 *Tuscana.* 531

V

1 V*Alerius.* 532
2 *Vbaldus.* 532
3 *Vdalricus.* 533
4 *Venerius.* 535
5 *Veranus.* 535
6 *Verdiana.* 535
7 *Vincentius Episc.* 535
8 *Vincentius Ferrer.* 536
9 *Virgilius.* 540
10 *Vlricus.* 540
11 *Volpertus.* 541
12 *Vrsinus.* 542
13 *Vualericus.* 543
14 *Vuandregesilus.* 544
15 *Vuazo.* 545
16 *Vuenceslaus.* 546
17 *Vuillhelmus Rex.* 546
18 *Vuillhelmus Abb.* 548
19 *Vuillælm. Abb. alter.* 549
20 *Vuillhelm. Episc.* 550
21 *Vuinuualocus.* 552
22 *Vuamarus.* 553
23 *Vunebaldus.* 553
24 *Vuolbodus.* 554
25 *Vuolphangus.* 555

Z

1 Z*Enobius.* 556

Anonimi plures habentur à pag. 557. *ad* 594. *præter eos qui in supra descriptis iustorum mortibus reperiuntur.*

FINIS.

KALEN:

KALENDARIVM.

Ianuar.

1 CLARVS. pag. 141. Eugendus. 201
Euphrosina. 207. Fulgentius. 226
Odilo. 402
2 Adhelardus. 21. Petrus. 436
5 Eduuardus. 178. Aemiliana. 190
Ranimirus. 461. Simeon. 491
6 Andreas. 56. Erminoldus. 198
Gertrudis. 239. Lucianus. 331
Nilammon. 399
8 Hollonius. 268. Lucianus. 331
Laurẽtius. 318. Seuerinus. 484
10 Guillhelmus. 250. Paulus. 417
11 Anastasius. 53. Ioannes. 298
Theodosius. 522
12 Remigius. 463
13 Godefridus. 243
14 Felix. 214
Odo. 405
15 Bonitus. 116. Ioannes. 289
Maurus. 376
16 Honoratus. 269
17 Antonius. 67. Antonius. 71
Petrus. 434
18 Leobardus. 322
19 Launomarus. 321
20 Euthimius. 212
21 Epiphanius. 195. Meinard. 378
22 Blesilla. 115. Dominicus. 166
Gaudentius. 231
23 Amasius. 41. Clemens. 145
Ioannes. 295. Margarita. 358
24 Babilas. 88
25 Poppo. 453. Eusebia. 208
26 Bathildis. 96. Paula. 415
Theophanius. 525
27 Domitianus. 68. Io. Chris. 291
28 Iacobus. 279. Margarita. 360
29 Gilda. 240. Valerius. 532
30 Aldegundis. 34. Sabina. 475

Febr.

1 EPhrem. 191. Seuerus. 487
3 Verdiana. 535
4 Rẽbertus. 462. Teophilus. 525
5 Agatha. 24
7 Romualdus. 470
8 Iuentius. 311
9 Ansbertus. 61
10 Austrebertha. 86. Guillhelmus. 252
Scholastica. 478
11 Castrensis. 127
Seuerinus. 482
13 Stephanus. 506
Stephanus. 509
Martinianus. 367
15 Decorosus. 160
Seuerus. 488
22 Petrus. 426
24 Eberardus. 196
25 Tarasius. 513
28 Romanus. 469

Mart.

1 LVcas. 330. Suuitbertus. 512
3 Chunegundis. 139. Vuinuualoeus. 552
4 Paulus. 419
5 Virgilius. 540
6 Coleta. 147
7 Thomas. 526
9 Catharina. 130. Francisca. 217

Ana-

10 *Anastasia*. 51. *Attala*. 81
12 *Fina*. 215
13 *Euphrasia*. 203
15 *Probus*. 454
16 *Heribertus*. 260
17 *Gertrudis*. 238
20 *Ambrosius*. 47. *Cuthbertus*. 155
21 *Benedictus*. 100. *Lupicinus & Romanus*. 469
22 *Catharina*. 129
26 *Ludgerus*. 333
27 *Boisilius*. 115. *Ioannes*. 300
Rupertus. 473
28 *Conon*. 152. *Spes*. 497
29 *Eustachius*. 209

April.

1 *Valericus*. 544
2 *Frãciscus*. 219. *Musa*. 387
3 *Athanasius*. 66. *Richardus*. 466
4 *Ambrosius*. 33. *Guillhelm*. 253
Isidorus. 309. *Plato*. 452
5 *Vincentius*. 536
6 *Eutichius*. 240. *Galla*. 228.
Vuillhelmus. 549
7 *Hermãnus*. 261. *Theodlia*. 515
9 *Maria Aegypt*. 361
10 *Macharius*. 342
11 *Guthlacus*. 256
12 *Alferius*. 37
14 *Lyduuina*. 338
Volpertus. 541
16 *Ioachim*. 286. *Paternus*. 414
18 *Galdinus*. 228
21 *Anselmus*. 63. *Vuolbodus*. 554
22 *Opportuna*. 408. *Thomas*. 528
23 *Aegidius*. 181
26 *Aldobrandesca*. 35. *Richarius*. 467
29 *Catharina*. 132. *Stephanus*. 505
Hugo. 272
30 *Seuerus*. 485

Maij.

1 *Amator*. 42. *Marchulphus*. 355. *Pius*. 451
2 *Antonius*. 73
4 *Gothardus*. 246. *Monica*. 386
5 *Iutta*. 314
9 *Baptista*. 89
11 *Maiolus*. 349
12 *Modoaldus*. 384
13 *Seruatius*. 480
14 *Pachomius*. 412
16 *Vbaldus*. 532
17 *Restituta*. 465
18 *Amatus*. 44
19 *Dunstanus*. 169. *Iuo*. 313.
Petrus. 424
20 *Bernardinus*. 104
21 *Hospitius*. 270
25 *Dionysius*. 163. *Zenobius*. 556
26 *Lãbertus*. 315. *Philippus*. 437
27 *Beda*. 98
28 *Germanus*. 236
31 *Petronilla*. 423

Iun.

1 *Iacobus*. 280. *Simeon*. 490
4 *Quirinus*. 55
5 *Meinuuereus*. 379
6 *Claudius*. 144. *Vincẽtius*. 535
8 *Medardus*. 377
9 *Columba*. 148. *Pelagia*. 421
Richardus. 465
10 *Margarita*. 358
11 *Achas*. 20
12 *Odulphus*. 406. *Onuphrius*. 406
13 *Antonius*. 71. *Gerardus*. 235
15 *Landelinus*. 315
16 *Benno*. 103
17 *Auitus*. 86
19 *Romualdus*. 470. *Iuliana*. 312
21 *Erendrudis*. 198. *Demetria* 161
Leutfridus. 253

Ioan-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

22 *Ioannes.* 304. *Paulinus.* 415
23 *Lanfrancus.*316.Maria. 364
24 *Iuanus.*311.*Lupicinus.* 337
Raingarda. 458
25 *Prosper.* 455
26 Anthelmus. 65
28 *Paulus.* 418
29 Abibas. 18. *Cassius.* 125
30 *Theobaldus.* 515

Iul.

1 GAllus.229.*Pambo.* 413
Simeon. 490
2 *Monegundis.*385.*Otho.* 410
3 *Gregorius.* 248
4 Elias, & *Flau.* 183
*Vdalricus.*533.*Vuillbel.* 548
6 *Goar.* 242
7 Earcongota. 172
Disibodus. 163
8 *Grimbaldus.* 250
Vuazo.545.*Procopius.* 454
12 *Ioannes Gualbertus.* 296
13 *Eugenius.* 203
14 *Tuscana.* 531
15 *Carilephus.* 122
17 Alexius.37.Marcellina. 353
18 *Bruno.*120.*Fridericus.* 223
Robertus. 468
19 Arsenius.77.Macrina. 344
20 *Vulmarus.* 553
21 *Praxedes.* 454
22 *Vuandregesilus.* 544
23 *Romula.* 473
25 *Petrus.* 431
27 *Bertoldus.* 113
29 *Eudocimus.* 201
30 *Terentius.* 514
31 *Ignatius.*283.*Io.Columb.* 293

Aug.

1 FRiardus.210.*Ludouic.* 335
4 *Dominicus.* 164
5 *Stanislaus.* 499
7 *Albertus.* 31
8 *Famianus.* 213
11 *Taurinus.* 513
12 *Clara.* 141
14 *Athanasia.* 79
15 *Arnulphus.*75.*Bartholom.* 94
Hiacynthus. 264
16 *Arnulphus.*74.*Arsacius.* 77
Limbania. 323
17 *Clara.* 142
19 Agibodus.25.*Ludouicus.* 334
20 *Bernardus.*105.*Gerardus.* 234
Stephanus. 510
21 *Richardus.* 465
23 Sydonius. 489
25 *Gregorius.* 249
*Hunegũdis.*278.*Ludouic.* 335
26 Lubertus. 324
27 *Cesarius.*137.Margarita. 359
28 *Augustinus.* 83
29 *Saubina.* 476
31 Aidanus.17.Amatus. 44
Ioannes. 303

Sept.

4 BErtgerus.112.*Cãdida.* 122
6 *Humbertus.* 277
7 *Stephanus.* 505
8 *Bonatuncta.*116.*Cõradus.* 153
Corbinianus.154.*Frãcisc.* 220
9 Audomarus. 83
10 *Nicolaus.*394.*Saluius.* 476
11 *Theodora.* 517
12 Iuuentius. 311
13 Amatus.43.Martinus. 369
Maurilius.374.*Venerius.* 535
14 *Io. Chris.* 291. *Maternus.* 369
15 Aichadrus.26.*Catharina.* 128
22 *Eimerammus.* 182
25 *Euphrosina.* 207
26 *Nilus.* 399

Elzea-

27 *Elzearius.* 188
28 *Charitõ.*138.*Gingurianus.*241
30 *Hieronymus.* 264
31 *Aidanus.* 29

Oct.

1 B*Auo.*97.*Remigius.* 463
3 *Gerardus.* 233
4 *Frãciſcus.*218.*Auguſtinus.*85
6 *Bruno.* 117
8 *Palatiates.* 412
Pelagia. 422
9 *Aloyſius.*38.*Dominica.* 163
Guntherus. 254
10 *Cerbonius.*136.*Ioannes.* 306
11 *Bruno.*118.*Iacobus.* 279
14 *Burchard.*121.*Dominicus.*166
15 *Heduuigis.*257.*Gramati°.* 248
Oſuualdus. 409
19 *Amabilis.*40.*Ethbinus.* 199
Veranus. 535
21 *Gebizo.*231.*Hilarion.* 267
23 *Ignatius.*282.*Seuerinus.* 483
24 *Maglorius.* 349
30 *Leontius.* 323
31 *Noitburg.*401.*Vuolphãg.* 555

Nou.

2 A*Micus.*48.*Malachias.* 354
*Marcianus.*354. *Petrus.* *pag.* 426
3 *Hubertus.*271.*Ioannes.* 307
4 *Carolus.*123.*Ioannes.* 286
6 *Felix.* 214
8 *Emma.* 190
10 *Theoctiſtes.* 516
11 *Martinus.*368.*Theodorus.*519.
Eduardus. 179
12 *Didacus.* 161
13 *Floridus.*216.*Homobonus.*268
14 *Laurentius.* 317
15 *Albertus.* 32
16 *Edmundus.* 176
17 *Eugenius.*202.*Gregorius.* 248
Hugo. 274
18 *Odo.* 402
19 *Eliſabeth.* 186
20 *Beruuardus.* 114
23 *Trudo.* 530
24 *Conradus.* 152
26 *Nicon.* 395
27 *Barlaam.* 91
28 *Iacobus.* 280
29 *Illuminata.*283.*Innocent.* 284
*Paphnutius.*413.*Radbod.* 458
30 *Andreas.*54.*Troianus.* 530

Dec.

1 E*Ligius.* 184. *Matthæus.* 371.*Natalia.* 389
Philaretus. 436
2 *Franciſcus.*221.*Petrus.* 425
3 *Galganus.* 228
4 *Annon.* 57
5 *Sabbas.* 475
6 *Nicolaus.* 393
7 *Ambroſius.* 45
8 *Eucharius.*200.*Patapius.* 414
9 *Gorgonia.*245.*Leocadia.* 322
11 *Daniel.* 159
13 *Arſenius.* 79
14 *Spiridion.* 497
15 *Paulus.* 420
16 *Plato.* 452
18 *Vunebaldus.* 553
22 *Flauianus.* 216
23 *Nicolaus.*391.*Seruulus.* 481
24 *Tharſilla.* 514
25 *Iacoponus.*281.*Matthæus.* 368
Petrus. 425
27 *Ferdinandus.* 214
28 *Marcus.* 356
29 *Ebrulphus.*174.*Marcellus.*353
31 *Melania.* 381

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

PRAEFATIO.

Qua benè moriendi doctrina, à sanctis Viris, verbo, & exemplo tradita, breui Compendio continetur.

HOMINES, natura sua, scientiæ teneri desiderio, & cognitionis cupiditate trahi; adeò certum est, vt mirum videri non debeat, si plerique non modo res difficiles terra, mari, totoq. Cælo inuestigare non cessent, sed abditas penitus, quin & intimos animorum sensus, futurosq. rerum euentus inquirere, nequaquam dubitent. Mirum profectò est, quomodo multi multa sciant, seipsos tamen nesciant: nescientes pariter præcipuam eam esse scientiam qua homo hominem se esse intelligit: ex humo nempe procreatum, ac proinde fragilem, & mortalem, in humum iterum reuersurum. Vnde meritò exclamat Propheta: Constitue Domine legislatorem super eos, vt sciant gentes quoniam homines sunt. Hæc est enim vera scientia (inquit D. Bernardus) scire nos mortales, & caducos, & fragiles esse; & in hoc exilio, & in hoc ergastulo, in hac peregrinatione, in hac valle lachrymarum dolendum, & lugendum esse.

Psal. 9.

Serm. de Don. Spiritus sancti.

Nouerat quippe eiusmodi hominis propensionem callidus humani generis hostis, qui, vt primos deciperet Parentes, illis vsus est, verbis: Eritis sicut Dij scientes bonum, & malum; & ne ijdem se mortales post peccatum futuros intelligerent, Mortem nullatenus visuros asseruit, dicens: Nequaquam moriemini. Cujus quidem pessimi virus mendacij adeo

Gen. 3.

in omnem videtur manasse posteritatem, vt eodem infecti homines, Mortem singulis sibi momentis imminentem non aspiciant: & (quasi immortales se credant; nouissima sapere, & intelligere, nedum prouidere, omnino negligant: negligentes pariter eo, contra huiusmodi venenum, vti antidoto, quod pius, ac misericors Dominus (deceptum miseratus Protoplastum) ei propinare illicò, nobisq. parare dignatus est; dum eumdem de ipsius vilitate, ac miseria: deq. futurę mor-
Gen. 3. tis necessitate verbis illis admonuit, dicens: In sudore vultus tui vesceris pane tuo, donec reuertaris in terram, de qua sumptus es, quia Puluis es, & in puluerem reuertèris: dumq. post illi factas, atque circundatas tunicas pelliceas, mortalitatis eius pariter indices, eiusdem derisit insipientiam, adijciens; Ecce Adam quasi vnus ex nobis factus est sciens bonum, & malum; eiecitq. eumdem è Paradiso: Ne (inquiens) sumat de ligno vitæ, & viuat in æternum.

Hoc nouerunt vtiquè Viri Dei Sancti, qui humanæ mentis dementiam, humaniq. cordis vecordiam mirantes, pariter, ac dolentes, in id solum omne direxerunt consilium, omnemq. reuocarunt prudentiam, vt præsentem vitam defluentem scirent, in eaq. ad extremi temporis articulum totos sese componerent, ac alios componere scriptis docèrent suis; dantes scientiam salutis plebi Dei.

Præstiterunt hoc plurimi sanctorum Patrum, quorum aliqui ex instituto, alij (obiter saltem) de Morte, eiusq. Necessitate, Vtilitate, Meditatione, ac Præparatione luculenter, & copiosè tractarunt: præcipuè verò Cyprianus *de Mortal. & lib. 4. ep. 2. ad Antonian.* Climacus *de memor. Mor. gra. 6.* Gregorius Nyssenus *lib. de Anim. & Resurrect.* Basilius *orat. de Morte, quæ desideratur in eius impressis operibus; habetur autem tom. 1. operum S. Ephrem.* Ephrem *ipse de record. mor.* Ambrosius *lib. de Bono mor. tom. 1. & lib. de Resurrect. tom. 3. lib. de Parad. tom. 4. c. 9. lib. super Beati immac.* Augustinus *lib. de cur. agen. pro mort. lib. de Spiritu, & ani. c. 31. tom. 3. lib. de verb. Domini ser. 21. tom. 10. lib. quinquag. Homiliarum*

Hom.

Hom.13.lib.de salutar.docum. c.34. to.4. lib. de Ciuit. c.5.6. 10. &c. to. 5. lib. de vita Christi. lib.2. de doctrin. christiar. lib. de grat. nou.Testam.lib.de verb.Apost.ser.5.to.11. alijsq. locis pluribus. Io.Chrysostomus *in ps.110.114.124.in Matth. 10. Hom.ij. ad Rom. in moral., Hom.5.69. 70. ad Pop. Antiochen. orat. de Anima, orat. de aduersa valetudine, & med. epist. 2.3. & 4. ad Olimpiadem Diaconissam.* Andreas Cretensis, *ser. de Vit. hum., & de Mortuis.* Gregorius Magnus, *Hom.13. in Euang.lib.4. Dial.c.58. lib.16. Moral.cap.31.* Isidorus, *lib. de sum. bono.* Anselmus *in suis Meditationibus.* Bernardus *serm. de primord. medijs, & nouiss. nostris, medit. c.2., & 3.* Hugo à sancto Victore *lib.1.de Anima c.2., & 3. (qui liber, & Bernardo ab aliquibus tribuitur)* & alij plures.

Recentiorum quoquè Auctorum extant innumeri, qui de eàdem pias admodum, & copiosas edidere tractationes; ex quarum omnium diligenti (vt par est) & assidua lectione comparare quisque sibi poterit ab eisdem traditam benè moriendi doctrinam, ac scientiam; non modo perutilem, sed cunctis piè mori in Domino cupientibus necessariam.

Ad hanc tamen facilius capessendam, præstàre plurimum, fateri oportet, exitus intuèri Sanctorum; qui viam ingressi vniuersæ carnis, sua nobis proposuere, ac reliquere sectanda vestigia; quiuè id omne quod Theoricè de benè moriendi Arte alij tradiderunt; in semetipsis experti, nobis imitandum Practicè reliquerunt; adeout quasi viæ Duces, nostri comites facti sint itineris, atque monitores.

Collectæ igitur eorumdem infra descriptę Pretiosę Mortes Iustorum, eiusdem Artis, atque Doctrinæ suppeditabunt exempla; in ijs enim facilè erit inuenire eorum omnium Praxim, quæ in hoc supremo negociorum negocio vniuersi docuere scriptores. Hæc autem, ne operosæ lectionis molestia prętermittantur, operępretium visum est breui compendio hic enarrare, & in Methodum vtcumque redacta, eorumdem exemplis præmittere, quò faciliùs, & commodiùs quod rei op-

portunitate expedire viſum fuerit deſumi ex vtriſq; valeat.
Prædicti Auctores igitur hæc docent præcipuè, quæ ſe-
quuntur.

Primo Mortem non ſolum aliquando cuiq. neceſſariò obe-
undam, quod omnes (experientia ſaltem) nouerinr, ſed ſe-
Hebr.9. mel tantum, quod pauci perpendunt. Statutum eſt enim ho-
minibus ſemel mori; adeout ſi tunc perperam hoc grande
peragatur negocium, illud item non detur amplius iterandi,
nec denuò peragendi facultas.

Secundo, Mortem docent horribilem quidem eſſe, vlti-
mumque terribilium; quin & eius quoque memoriam amaram
Eccls.41 cenſeri, vt aſſerit Eccleſ. dicens; O Mors quàm amara eſt me-
moria tua. Non tamen à chriſtiano viro Viatore, ac Pe-
regrino talem credi, ac duci debere. Quamuis enim propter
naturalem viuendi cupiditatem cuique inſitam, Sancti quo-
que hanc animæ à corpore ſeparationem horruerint; quinimo
Mat. 26. & Sanctus ipſe Sanctorum Chriſtus mortem timere viſus fue-
Marc.14. rit, quando cępit pauere, tædere, contriſtari, & mœſtus eſſe;
eiuſdem tamen mortis commoda illi conſiderantes, dum ip-
ſam metuebant, eius quoque bono ſimul gaudebant. Mortem
enim memorare, non omnibus amarum eſſe dixit Eccleſiaſti-
cus, ſed ijs tantum, qui (vt ibidem ſubdit) pacem habent in
Pſal. 38. ſubſtantijs ſuis. Chriſtianus ſiquidem, qui (Aduenam ſe eſſe
ſciens, ac Peregrinum in hoc ſeculo) à mundanis animum cu-
ris abducere ſatagit, & ad Patriam anhelat, quando de illa co-
gitat mœrere nullatenus poteſt; quinimo, præ huiuſmodi cogi-
tationis gaudio, graui ſe leuat itineris onere. Mors etenim cũ
Hebr.13. ſit oſtium vnicum ciuitatis permanentis, & futuræ, quam in-
Pſ.121. quirit, eò moriturus per mortis contemplationem, cominus
Pſ. 41. viſo, lætatur plurimum, quia in Domum Domini eſt iturus, &
ingreſſurus iam in locum tabernaculi admirabilis, vbi requie-
Apoc. 14. ſcat à laboribus ſuis.

Hac vtiq; de Cauſa plerique Mortem ardenti deſiderio ex-
petunt: plerique amplius proficere cupientes; vel imparati di-
ſcedere formidantes, inducias aliquando rogarunt ſibi dari,
dicentes

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

dicentes cum Propheta: Remitte mihi, vt refrigerer priuſquam abeam, & amplius non ero. & cum Iob: Dimitte me, vt plangam paululum dolorem meum antequam vadam, & non reuertar ad terram tenebroſam; & opertam mortis caligine. Non mortem quidem detrectantes, ſed Veſtem nuptialem (quam ſordidatam videre ſibi videbantur) mundam habere cupientes; vt (ea induti) menſa cæleſti non cenſerentur indigni. Illi verò de Dei miſericordia confidentes, & ſtatum ſe adepturos conſiderantes, quo ſine vlla intermiſſione Deum amare, ac ſine timore poſſidere poſſent; exclamarunt cum Apoſtolo: Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto. & cum Propheta: Educ de cuſtodia animam meam ad confitendum nomini tuo Domine: quin & moræ quodammodo impatientes, conqueſti ſunt ſæpenumero cum eodem Propheta dicentes: Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus eſt; multum incola fuit anima mea. &: Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei. & cum Apoſtolo pariter: Infelix ego homo; quis me liberabit de corpore mortis huius?

Pſ. 38. *Iob 10.* *Mat. 22.* *Phil. 1.* *Pſ. 141.* *Pſ. 119.* *Pſ. 41.* *Rom. 7.*

Tertio denique docent mortis Præparationem; quam duplicem conſtituunt, Propinquam ſcilicet, & Remotam.

Remotam quidem ab ipſo rationis vſus exordio ineundam aiunt; adeo vt Vitam quiſque ſuam ducere talem ſatagat, qualem cupit futuram mortē. Mors enim (inquiunt) eſt Echo vitæ; vnde ſi vita dixerit Bonum, Bonum reſpondebit & Mors: ſi Malum, Malum pariter mors reſonabit. Et certum eſt, bonam, atque optimam eſſe mortis præparationem, bonæ, & honeſtæ vitæ ſtudium, quo bona coaceruamus opera in morte nos protegentia, & poſt mortē comitantia. Ea verò quibus in hac Præparatione eſt inſudandū, hæc aiunt eſſe præcipua.

Sancti, ac diuini timoris comparatio, ſtudiumq. iuge, in eo ſic vitam inſtituentes, ac ducentes, vt permaneat in ſæculum ſæculi. Timenti enim Deum (inquit Eccleſiaſticus) benè erit in extremis, & in die defunctionis ſuæ benedicetur. & in Prouerbijs legimus: In timore Domini eſto quotidie, & ſpem habebis in nouiſſimo.

Eccl. 1. *Prou. 23.*

Conſcientiæ, quotidiana ſaltem, examinatio, & diligens diſcuſſio. Si enim, inquit Apoſtolus, noſmetipſos iudicaremus,
1. Cor. 31. non vtique iudicaremur.

Confeſſio peccatorum frequens, & deuota.

Oratio aſſidua, qua noſter aſſueſcat animus in Deum ſe iugiter erigere; qua ve cum ipſomet Deo piam quamdam, & humilem ineat conſuetudinem. Precatiunculas aliquas ad id accommodatas ſæpius iterando, & neceſſitatis extremæ tempus præuenientes, auxilium opportunè poſtulando, quemadmo-
Eccleſ. vlt. dum docet nos Eccleſ. verbis illis: Pro morte defluente deprecatus ſum, inuocaui Dominum Patrem Domini mei, vt non derelinquat me in die tribulationis meæ (mortis, ſcilicet) & in tempore ſuperborum (nempe Dæmonum) ſine adiutorio.

Ieiunium ſeu alia opera, quæ dicuntur Pœnalia, carnem debita cum moderatione caſtigantia.

Abſtinentia item à temporalibus, quæ tamquam præterlabentia docemur deſpicere, in eis cor noſtrum nullatenus apponētes; ſi verò iam eiſdem adhæſerit, opportune illud abducentes; eum imitantes, qui arborem altis humo fixam radicibus vult euellere; hic enim terram prius adhærentem remouet, vt illa facilius integra cadat.

Eleemoſyna, & in pauperes, ac egentes miſericordia, quæ
Tob. 4. non patitur animam ire in tenebras, & in die mala miſeran-
Pſal. 40. tem, atque commodantem liberat.

Eleemoſyna præcipuè ſpiritualis in animas fidelium, Purgatorij igne detentas, Suffragijs; Orationibus; Indulgētijs; Peregrinationibus; Ieiunijs; alijſque huiuſmodi Pietatis operibus eas adiuuando. Quæ quidem animæ è pœnis eductæ preſto nobis erunt in opportunitatibus, in tribulatione.

Erga Glorioſam Virginem Dei Genitricem Mariam peculiaris, & intima deuotio, eiuſque patrocinij iugis imploratio.

Sancti Michaelis item Archangeli, quem conſtituit Dominus ſuper omnes animas ſuſcipiendas.

Angeli pariter Cuſtodis noſtri fideliſſimi; quem præcipuè reuereri, ac venerari nos vbique decet; cui certè gratias de

beni-

benigna cuſtodia agere, deq. noſtra ingratitudine, atque inobedientia veniam ſæpius ab eodem efflagitare debemus.

Sanctorum itidem crebra inuocatio: eorum aliquos in Patronos nobis eligendo pręcipuos, quos pio, & quotidiano proſequamur obſequio.

Patientia in aduerſis, quæ cæli ſcala nuncupatur.

Iniuriarum tolerantia; qua præcipuè tuti, ac immunes reddimur à Dæmonum tentationibus, atque inſidijs.

Humilis, ac prompta obedientia, propriæq. voluntatis omnimoda propter Chriſtum, Abnegatio, quæ non modò tutum, ſed lætum, ac hilarem reddit, ſuo tempore morientem.

Mortis tandem iugis, & intima Meditatio, qua nos diem quemlibet ducamus eſſe poſtremum. Vt autem ſalubris hæc, & ſancta cogitatio menti noſtræ fortius infigatur, optimum eſſe docent, morientes interdum aſpicere, in eiſque conſpicere, quæ nobis proculdubio, ea cura ſolutis, & vacuis euenient. Sepulchra item crebrius inuiſere mortuorum, quæ iccirco Monumenta vocantur: monent enim (ea intuentes) illud Eccleſiaſt. Memor eſto iudicij mei, ſic enim erit & tuum. *Eccleſ. 38.* Mihi heri, & tibi hodie.

Hæc quidem pertinent ad Mortis Præparationem remotam.

Ad Propinquam verò, nempe quando, infirmitate correpti, quaſi nocturno clamore excitamur ad colligendas ſarcinulas; præcingendos lumbos; & lucernas parandas ardentes; vt (expediti ab omnibus) in occurſum properemus venientis ſponſi, hæc aiunt requiri præcipuè. *Matth. 25. Luc. 12.*

Vt, depoſita in primis vana, & inutili vitæ prorogandæ fiducia, morituros nos ex eadem infirmitate credamus omninò: & (nihil eorum, quæ ad corporis curationem attinent, omittentes) ea parare diligenter, ac prouidere ſtudeamus, quæ animæ noſtræ ad mortis iter, quod tunc ingreditur, peragendum, opportuna ſunt, & neceſſaria, nempe.

Peccata tempeſtiuè, & animo contrito confiteri.

Sacroſanctum Viaticum, & extremæ Vnctionis Sacramen-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

tum humiliter postulare, libenterque, & deuotè, suo tempore suscipere.

Rem familiarem, ac temporalia omnia quantocyus disponere, & ab eis postmodum omninò se abdicare; vt animus ijs exoneratus, quæ sũt ęterna, liberius cogitet, atque prouideat.

Oratione feruenti, ac iugi, in Dei Patris omnipotentis pijssimas manus animam commendare, ac ponere; suppliciter
Lucæ 15.
cum filio Prodigo; cum seruo nequam; cum Publicano, &
Matt. 18
cæteris huiusmodi, peccatorum veniam, & remissionem efflagitantes.
Lucæ 18.

Christi item Domini nostri pretiosa vulnera ardenter petere, piaque contemplatione ingredi; eisdem nos foueri velle proclamantes, atque defendi quibus redempti sumus.

Beatissimam quoque Virginem, ac Sanctos omnes (præcipue quos nobis Patronos delegimus) instantius inuocare, eorumque implorare auxilium: præces aliquas ad id accommodatas repetendo (quarum nonnullæ habentur infrà ex infrascriptis mortibus Iustorum seorsum collectæ.)

Ephes. 6. Tandem arma sumere ad luctam ineundam contra spiritualia nequitiæ in cælestibus. Cuius quidem luctæ magnitudo, & acerbitas, vel ex eo intelligi potest, quod pijssimus Dominus noster ad nos miseros, & inermes fulciendos, pro illius opportunitate temporis, & corroborandos, extremæ vnctionis Sacramentum instituere, ac nostræ necessitati prospi-
Gen. 3. cere voluerit. Dæmon etenim, qui obseruat calcaneum (nempe finem) nostrum, eique insidiatur, acriùs tunc, & fortius contra nos, vires exerendo, insurgit. Descendit namque
Apoc. 13. (vt ait Ioannes) ad nos Diabolus habens iram magnam, sciẽs, quia modicum tempus habet: contra quem non est nobis
Psal. 43. quidem nostris purgandum viribus; nec in gladio, aut arcu sperandum nostro, sed spes in eo ponenda, qui saluat nos de affligentibus nos; & iuxta quem positi, cuiusuis manus non
Iob 17. timebimus contra nos pugnantis.

Humili igitur nostræ infirmitatis confessione, opem Dei
Rom. 13. implorantes, eique per fidem fortiter adhærentes, Christum

induti,

induti, fortes erimus in bello, & pugnabimus cum antiquo serpente, eius illæsi excipientes, ac retundentes tentationum aculeos atque ictus. Qui quidem, etsi plurimi sint, ac varij; ad hos tamen quinque rediguntur omnes, quos memorare poterimus ex versiculis illis Psalmi 90. nempe. Non timebis à timore nocturno: à sagitta volante in die: à negotio perambulante in tenebris: ab incursu: & Dæmonio meridiano. *Apoc. 12.* *Psal. 90.*

1 *A Timore nocturno.*

TImore igitur nocturno, qui insurgit ex phantasia, & imaginatione rei amplius non visæ, moriens corripitur, & à Dœmone pulsatur, dum vias alterius sæculi, sibi ignotas, ille proponit: dum peccata, ab ineunte ætate perpetrata, in mentem reuocat; infernique pœnas debitas, diuinæ rigorem iustitiæ, & sexcenta alia inculcat, quibus miseram animam in desperationis barathrum perducat. Vnde meritò exclamare cogitur cum Propheta: Circundederunt me dolores mortis: Torrentes iniquitatis conturbauerunt me: Inuenerunt me pericula Inferni, & similia, anxio pauore concussa. *Psal. 17.* *Psal. 114.*

Huiusmodi autem ictum sic euadere docemur.

Diuinum scilicet, tunc auxilium suppliciter, & cum lachrymis implorando (est enim Deus noster adiutor in opportunitatibus, in tribulatione, illud Ecclesiastici recolentes, & vsurpantes, nempe, Vita mea erat appropinquãs in Inferno deorsum: Circundederunt me vndique (Dœmones scilicet) & non erat qui adiuuaret; respiciens eram in adiutorium hominum, & non erat; memoratus sum misericordiæ tuæ Domine, & cooperationis tuæ, quæ à sæculo sunt, quoniam eruis sustinentes te, &c. Illud item Psalmi. Domine quid multiplicati sunt, qui tribulant me? multi insurgunt aduersum me, multi dicunt animæ meæ, non est salus ipsi in Deo eius. Tu autem Domine susceptor meus, appræhende arma, & scutum, & exurge in adiutorium mihi. Conclude aduersus eos, qui me persequuntur, dic animæ meæ salus tua ego sum. Si verò ex *Psal. 9.* *Eccl. vlt.* *Psal. 3.* *Psal. 34.*

infirmitate hæc, & ſimilia labijs pronunciari non poſſint, ſatis
Pſal. 41. erit mente eiuſdem Prophetæ verba illa concipere: Apud me
Pſal. 42. oratio Deo vitæ meæ, dicam Deo, ſuſceptor meus es. Quare oblitus es mei, & quare contriſtatus incedo dum affligit me inimicus? (In deſperationem ſcilicet adducens.) Domine
Pſal. 37. ante te omne deſiderium meum, & gemitus meus à te non eſt abſconditus: Cor meum conturbatum eſt, dereliquit me virtus mea, & lumen oculorum meorum, & ipſum non eſt mecum: Ne derelinquas me Domine Deus meus, ne diſceſſeris à me: Intende in adiutorium meum Domine Deus ſalutis meæ.

Agnoſcendo item, & fatendo iniquitatem noſtram, quia
Lucæ 15. ſcilicet peccauimus ſuper numerum arenæ maris: bona cum filio prodigo à Patre cæleſti nobis elargita, diſſipauimus: indigni profectò ſumus filij eius vocari, quin & videre altitudinem cæli præ multitudine iniquitatum noſtrarum: irritauimus vtique iram ſuam, & malum coram eo fecimus; ſperare
Ioan. 3. tamen de ipſius Patris immenſa pietate, ac bonitate, qua ve-
Ioan. 6. nientes ad ſe, non eijcit foras: qua dedit, vt filij ſui nominemur, & ſimus: quaue tandem hæredes, & cohæredes Chriſti
Rom. 8. nos facere dignatus eſt: merita eiuſdem Chriſti filij ſui pro noſtrorum expiatione ſcelerum aſpiciendo, pariter ac ſuſcipiendo. Qui quidem & ipſe, cum Regnum cælorum duplici poſſideat titulo (Hæreditate ſcilicet, Patris, & merito paſſionis) altero contentus, altero nos donat, quemadmodum eidem Dœmoni reſpondit D. Bernardus. Ea denique recolere, quæ ſpem erigant noſtram, & nos doceant confidere in Domino, cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere.

Gulielm. in vita S. Ber. lib. 1. c. 12.

2 *A ſagitta volante.*

NOn deſpondet autem animum idcirco Dœmon, ſed quos deſperatione ad ſe trahere non valuit, vulnerare
Pſal. 10. ſagittis aggreditur, quas in pharetra ſua abſconditas habet, vt ſagittet in occulto rectos corde; bona ſcilicet opera proponendo

ponendo, & commendando, quæ egimus, vt eiſdem in occultam quamdam ſuperbiam, & vanam elati pręſumptionem, à ſagitta volante in die (bonorum nempe operum) feriamur, & lapſu grauiore ruamus. Quam ſic euadere poſſumus.

Recolendo ſcilicet, immenſa, & incompræhenſibilia Dei iudicia; quæ & ipſi Sancti ob oculos ſibi ponentes, metuerũt valde, & exclamarunt: Non intres in iudicium cum ſeruo tuo Domine, quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens: Nihil mihi conſcius ſum, ſed non in hoc iuſtificatus ſum: Si iuſtus vix ſaluabitur, impius, & peccator vbi parebunt? Vnde exclamat iugiter Eccleſia (morientium, & iudicandorum anguſtias repræſentans) quid ſum miſer tunc dicturus? quem patronum rogaturus? cum vix iuſtus ſit ſecurus. *Pſal.* 14. 1. *Cor.* 4. 1. *Pet.* 4.

Operum item noſtrorum imperfectionem conſiderando. Iuſtitiæ etenim noſtræ (vt ait Iſaias) quaſi pannus ſunt menſtruatæ. Conditionem pariter cæleſtis gloriæ expendendo, quæ quidem non eſt noſtris meritis coæquanda. Non ſunt enim condignæ paſſiones huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis. *Iſai.* 64. *Rom.* 8.

Sic igitur Dei Tribunal horrificum, & iuſtum eius iudicium contemplantes, non vtique noſtris extollemur operibus; ſed eademmet cum Iob verebimur; ſcientes, quia non parcit delinquenti Deus. *Iob* 9.

3 *A negotio perambulante in tenebris.*

Aggreditur tunc Dœmon alia nos tentatione, atque ſagitta, quæ dicitur, negocium perambulans in tenebris: mentem enim noſtram tenebris infidelitatis obnubilans, fidei dogmata quæcumq. in dubium reuocat; & animæ noſtræ, noſtræq. ſalutis negocium in eiſdem tenebris perambulare, non in fidei petra firmiter ſtabiliri, ſatagit.

Huiuſmodi igitur ſagittæ ictum ſic declinare monemur.

Fidei ſcilicet, Catholicæ & Apoſtolicæ Rom. proteſtationẽ publicè emittendo, quæ quidem habetur in Ritualibus; Apo-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ſtolorum item, vel S. Athanaſij Symbolum recitando, ſeu Preces aliquas ad id accommodatas, certis verbis pronunciando. Optimum autem erit eamdem proteſtationem, mente ſaltem, concipere, & iterare in Sacroſancti Viatici, & Extremæ Vnctionis ſuſceptione: in Crucifixi Domini noſtri imaginis crebra exoſculatione: in carnis propriæ contactu, illud Iob enunciando: Scio quod Redemptor meus viuit, & in nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſum, & in carne mea videbo Deum Saluatorem meum. In Cerei item accenſi geſtatione, per quem in fidei lumine proteſtamur exire: quemadmodum enim, qui in tenebris infidelitatis decedunt, in tenebras ire ſcimus exteriores; ita nos cum tali decedentes lumine fidei, in lucidas ſperamus pergere Patris noſtri manſiones, vbi cum Sanctis eius lux nobis lucebit perpetua.

Iob 19.

Sic fortes in fide, nullam omninò cum aduerſario diſputationem inire iubemur, ſed penitus obmuteſcere, dum conſiſtit peccator aduerſum nos, illud Iſaiæ recolentes, in ſilentio, & in ſpe erit fortitudo veſtra.

Pſal. 38.
Iſaiæ 30.

4 *Ab incurſu.*

SI verò ſagittas ſuas incaſſum emiſſas, quin & reuerberatis earumdem ictibus, percuſſum ſe conſpiciat Dæmon, in rabiem vtiquè vertitur, & furoris, ac iræ ſuæ magnæ ſtimulis accenſus, & exagitatus, nullum non mouet lapidem, quo nos in impatientiam impellat; ſubitaneos quoſdam in nobis iræ motus excitando, quibus noſter frangatur animus, & pati amplius iam doleat, ac recuſet infirmitatis incommoda.

Contra huiuſmodi autem incurſum, & impatientiæ tentationem, ſic (ſuſtinendo) pugnare docemur, & hoſte ipſo euadere fortiores.

Lucæ 21. Recolentes nempe illud Lucæ: In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras. & illud Pauli: Patientia vobis neceſſaria eſt, vt voluntatem Dei facientes reportetis promiſſionem.

Hebr. 10

Martyres

Martyres intuentes, & ipſum caput Martyrum: quem ſic oportuit pati, & ita intrare in gloriam ſuam. *Luc.* 24.

Recolentes item, & ſcientes, quod momentaneum hoc, & leue tribulationis noſtrę, in peccatorum purgationem, & ſatisfactionem nobis computatur: quin & ęternum gloriæ pondus ſupra modum in ſublimitate operatur. *2.Cor.* 4.

Dei noſtri itidem memorantes repromiſſionem, qua nobiſcum in tribulatione ſe futurum ait, vniuerſum ſtratum in infirmitate verſando: qui & Extremæ Vnctionis Sacramentum ad hoc præcipuè (vt dictum eſt) inſtituit, eo enim per id temporis alleuiat nos Dominus, vt aſſerit Iacobus. *Pſal.* 90. *Pſal.* 40. *Iac.* 5.

5 *A Dœmonio meridiano.*

TAndem, qui ſagittas ſuas in pharetra abſconditas, fruſtra ſe ex inſidijs iacere, & conſumere nouit, foras egreditur Dœmon meridianus, & aperto Marte morientem terroribus, minis, ac varijs infeſtationibus aggreditur: Illuſionibus quoque eundem decipere plerumque ſatagit, transfigurans ſe in Angelum lucis, vt mendacijs ſuis fidem inueniat. *2.Cor.* 11.

Nihil autem timere prorſus eiuſmodi meridiani, & viſibilis aduerſarij ſtratagemmata monemur.

Sed conſiderare, nihil prorſus pro ſui arbitrio ab illo fieri poſſe, niſi quod Deus ipſe permiſerit.

Angelorum inſuper auxilium pro nobis pugnantium, & Angeli præſertim cuſtodis noſtri, qui immittit in circuitu auxiliares copias, vt eripiat nos. *Pſal.* 33.

Plura denique nobis arma ſuppetere, quibus hoſtem profligemus, & ſtatim euaneſcere cogamus.

Sanctæ ſcilicet Crucis ſignum: Sanctorum Reliquias: Aquam benedictam: pias ac feruentes Preces: Candelæ benedictæ lumen, & cætera huiuſmodi, quæ in hunc vſum, pia Mater noſtra prouidit Eccleſia.

Hæc ſunt igitur, quæ nos mortales ſapere, & intelligere, *Deut.* 32.

pariter

pariter ac prouidere monemur. Hæc certamina, quæ si bona, in consummationis pręcipuè cursu, fidem seruantes, certauerimus, corona iustitiæ nobis reposita redimitos, in cęlesti Regno collocabunt.

2.*Tim*.4.

Hi sunt denique clypei, quibus aduersarij tela reijcere possumus: Qui quidem ex infra descriptis Iustorum mortibus, tamquam ex turri Dauidica, pendent multiplices; adeo vt vnusquisque aptare sibi quem libuerit, eoque se tutari quandocumq. valeat.

Cant.4.

Eorumdem verò discrimen, & vsum, rerum Iudex suppeditabit vberius.

PRE-

PRETIOSAE MORTES IVSTORVM.

I.

ABBACYRVS Monachus in Aegypto, post decem, & septem annorum exercitationem (quo tempore multipliciter à fratribus probatus, & iniurijs etiam lacessitus fuerat) ad coronā tandem à Domino vocatus, & in extremis iam positus, eosdem sibi adstantes, sic est allocutus: Gratias ago Domino, & vobis Patres, quod me ad salutem meam tentastis iugiter. Hac enim de causa immunis à tentatione Dœmonum hactenus euasi. Quibus dictis quieuit in pace. *Ioan. Climacus Gradu. 4. de obed. Carthus. ibidem.*

ANNOTATIO.

Opportunè quidem primo loco (alphabetico ordine) Mors occurrit describenda Abbacyri, qui suæ exemplo tolerantiæ docet nos quo pacto reddantur irriti Dœmonum in morte conatus. Quod certè morituris exoptandum in primis est, atque curandū.

Huius Abbacyri exercitationem, & tolerantiam admiratus Climacus (qui tunc ad illius diuerterat Monasterium) enarrat his verbis.

Admirabar ego (illic præsens) nouiter è sęculo venientium fidem, & tolerantiam; atque in ignominijs, & contumelijs, & aliquando etiam persecutionibus, insuperabilem patientiam. Itaque ædificationis gratia, quemdam ex fratribus sciscitatus sum, qui annos quindecim in Monasterio egerat, nomine Abbacyrum, quē

maximè affici iniurijs ab omnibus videbam: Nonnumquam verò etiam à ministris ex mensa fugari (erat enim frater ille naturaliter, linguæ aliquantulum incontinens) dicebam itaque ad illum. Quid est frater Abbacyre, quod te quotidie à mensa expelli video, ac nonnumquam dormire incęnatum? Qui ad hæc ita respondit: Crede mihi Pater probant me Patres mei, vtrum Monachus esse cupiam, non autem verè id faciunt: quam ego Patris, & aliorum intentionem non ignorans, leuissimè, ac sine vlla molestia tolero. Et ecce iam decimumquintũ annũ egi, istud cogitans; sicut & ipsi (quando ad Monasterium intraui) dixerunt mihi, quod vsque ad trigesimum annum renuntiantes probare solerent, & rectè quidem (Pater Ioannes) sine probatione enim aurum non perficitur. Hic igitur egregius Abbacyrus secundo anno postquam aduenissem, migrauit ad Dominum, &c. & infra.

Quem etiam tamquam Confessorem, & cum his, qui obierant Sanctis dignissimè equissimus Pastor sepeliri iussit. Pergit narrare Climacus ibidem aliorum exempla Monachorum, qui à Patribus sic exerceri consueuerunt; præsertim Innocentij; de quo, pariter, ac de Stephano B. Nili discipulo, iniurijs lacessito, & colaphis etiam vsque ad senectam percusso; deque Anonimo iniurias æquo animo ferente (cuius peccatorum chirographum Angelus conscidit) habetur infra suis locis, quæ quidem suppeditabit Index.

Illud verò notandum (quod obseruat Carthusianus) nempe pro iniurijs intelligẽdas esse correctiones, seu pænales exercitationes Præsidentis. Quæ quidem dicuntur iniuriæ, non quod fuerint iniustæ, sed quod eas ille non meruerit, quamuis piè, & rationabiliter sibi infligerentur, vt in vera virtute proficeret.

II.

ABENNER Indorum Rex Idolis deditus, & Christi fidei cultoribus (Monachis præcipuè) valde infensus; quorum plurimos affecit, ac donauit Martyrio; monitis tandem, & exemplo Iosaphat filij sui pijssimi, ad fidem conuersus, post peractam in solitudine quatuor annorum pœnitentiam, in lethalem morbum incidit. Cumque sibi vitæ finem imminere conspiceret, in metu, animique anxietate versari cæpit; mala (quæ à se perpetrata fuerant) in memoriam reuocans. Iosaphat autem coortum ei mæroris onus, his verbis vtens, sublevare curauit.

Quare

Quare triſtis es ò Pater? & quare teipſum conturbas? ſpera in Deo, & confitere ipſi, qui eſt ſpes omnium finium terræ,& in mari longè: Qui per Prophetam clamauit: Lauamini, mundi eſtote, auferte malum cogitationum veſtrarum ab oculis meis, diſcite bene facere; & ſi fuerint peccata veſtra ſicut coccinum, tamquam nix dealbabuntur: & ſi fuerint rubra ſicut vermiculus,tamquam lana alba erunt. Quocirca ne timeas, ò Pater, nec dubio animo ſis; neque enim eorum, qui ad Deum ſeſe conuertunt peccata immenſam ipſius bonitatem vincunt. Illa enim quocumq. tandem numero fuerint, ſub menſuram cadunt: Hanc autem nec metiri, nec numerare quiſquam poteſt. Quo circa fieri non poteſt,vt quod menſuræ ſubiicitur, id, quod nulla menſura comprehendi poteſt, ſuperet.

Huiuſmodi verbis ipſius animum leniens, eum ad bonam ſpem reuocauit. Vnde Pater (extenſis manibus) gratias ipſi egit, ac benè precatus eſt: Beneficia recolens,quæ per ipſum à Domino ſe conſecutum fuiſſe cognouerat: & demum,cum chariſſimum filium ſæpius exoſculatus fuiſſet, ac deinde preces fudiſſet, pronuncians illa verba, in manus tuas (ò benigne Deus) commendo ſpiritum meum, quieuit in pace. Quem filius lachrymis proſecutus, non Regia veſte, ſed cilicio obuolutum ſepeliuit.

S.Io.Damaſcenus in vita Barlaam, & Ioſaphat.

ANNOTATIO.

Idem Io. Damaſcenus de eiuſdem conuerſione, & pœnitentia hæc ait. Porro Rex Abenner ad hunc modum ab improba, & flagitioſa vitæ ratione ſeſe remouens, ac de perpetratis ſceleribus pœnitentiam agens, Regium omne Imperium filio tradidit. Ipſe autem in ſolitudine degens, caputque cinere ſine vlla intermiſſione aſpergens, & graues gemitus edens, ac ſeſe lachrymis abluens, ſolus cum eo ſolo, qui vbique præſens eſt colloquebatur; noxarum ſuarum veniam ab eo petens. Quin in tantam compunctionis, atque humilitatis abyſſum ſeſe demiſit, vt ipſum quoque

Dei nomen labijs vſurpare recuſaret; ac vix tandem à filio admonitus, illud pronunciare auderet, & paulò poſt.

Cum autem quatuor annis hoc pacto in pœnitentia, & lachrymis, atque omni virtutis genere transegiſſet, in læthalem morbum incidit.

Narrationem hanc Damaſceni de Barlaamo, & Ioſaphat veram eſſe historiam, non ſub historiæ ſpecie, tacitam vitæ monaſticæ collaudationem (vt quidam voluerunt) probat Bellarminus lib. de Scriptor. Eccl. in Io. Damaſceno, & Herebertus in vit. Patrum, Not. in Barlaam.

III.

Iun. 29. ABIBAS Dei famulus in ſæculo degens, ſed ſæcularia fugiens, mortuo Patre, distribuit ſuis hæreditatem, ſuamque aſſumens portionem, pauperibus eam tradidit. Fecit autem ſibi breuem cellulam, in qua ſolitarius viueret; ſed ea conſummata, mox infirmatus eſt ad mortem. Aderat verò illic frater eius, cui dixit: Vade frater, fac domui tuæ conſolationem (erat quippe celebritas Sanctorum Apoſtolorum) Dixit ei frater: Quomodo dimittam te? Reſpondit Abibas, vade, & cum venerit hora mea, ego te vocabo: cum ergo veniſſet hora, ſurrexit ad feneſtram, & pulſauit. Intendit autem in eum frater eius, & ille ipſi annuit, dicens, veni. Statim verò vt venit frater eius, tradidit ſpiritum. *Prat. ſpir. c. 102.*

ANNOTATIO.

Fuerat Abibas hic ab annis puerilibus continentiæ rerum omnium aſſuetus, habens in votis ſedere in ſolitudine. Cumque Pater eius vellet eum ſæcularibus implicare negocijs, nec poſſet, obiurgabat illum aſsiduè: ipſe verò ſuſtinebat tacens. Pater igitur moriturus, cum ab amicis rogaretur, ne Abibam velut inobedientem exhæredaret; accerſiuit eum ad ſe, tenuitque pedes eius plorans, & dicens: Ignoſce mihi fili mi, & ora Deum, ne mihi imputet, quoniam afflixi te: Tu enim quærebas Chriſtum, & ego ſæculariter mouebar. Vocauit quoque alios filios, & ait illis. Hic Dominus, & Pater veſter eſt: Quidquid dixerit facite; & quod vos habere voluerit in ipſius poteſtate erit. *ibid.*

Simile quodammodo habetur infra in Luberto.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

IV.

ABRA Virgo S.Hilarij Pictauienſis filia, cum interrogaretur à Patre, num vellet cæleſtem Sponſum, quem ei prouiderat, ac promiſerat in exilio poſitus? reſpondit ſe libenter ac deſideranter, vt celeriter ipſi iungeretur, optare. Hilarius igitur, eius voluntate cognita, intentus orationibus non ceſſauit, donec Abra, incolumis, ſine dolore, ſine contagio, ſe præſente migraret ad Chriſtum: Quam proprijs quoque manibus tradidit ſepulturæ.

Mater autem hoc intuens, poſtulauit ab eodem Hilario, vt & ipſa de mundo erepta, cum filia præſentaretur ad Regnum: cuius vota conſiderans vir ſanctus, aſſidua oratione, & ipſam ante ſe tranſmiſit ad gloriam.

Mombritius in vita S. Hilarij Pictau. tom. 2. Sur. tom. 1. in vita eiuſdem. In initio operum S. Hilarij habetur quoque eiuſdem vita à Fortunato presb. deſcripta, vnà cum epiſtola, quam exul ad filiam dederat, lectu digniſſima.

ANNOTATIO.

Optauerat quidem Hilarius filiam ſuam Abram Virginem permanere; cumque in exilio poſitus, Spiritu ſancto reuelante didiciſſet, eandem à iuuene quodam in coniugem poſtulari, mox manu propria ſubſcriptam eidem filiæ direxit Epiſtolam; indicans ei, quod talem ſponſum prouidiſſet, cuius nobilitas cælos aſcenderet; & diuitiæ intra ſe Regna concluderet. Addiditque monitis, vt nulli ſe prius coniungeret, quàm vt Patrem expectaret, & Sponſum ſibi pollicitum cum promiſſione venturum. Quam admonitionem Abra ſecuta, cæleſti Sponſo à Patre ſibi promiſſo, in ſuo ab exilio reditu dignata eſt. *Idem Fortunat. ibid.*

Bar. Annal. t. 3. anno Chriſti 355. hæc habet de Abra, & Hilario.

Electus eſt (Hilarius nempe) Pictauien. Ciuitatis Epiſcopus, quantumlibet coniugatus eſſet, & filia vna auctus. Cur autem coniugatos contigerit eligi Epiſcopos, rationem reddit S. Hieronymus contra Iouinianum lib. 1. Noſque de his (inquit) 1. tomo Annalium pluribus egimus, &c. Cœterum ſic electorum, ea ex legibus Eccleſiaſticis conditio erat, vt quod ad procreationem liberorum ſpectat, deſinerent eſſe mariti: & infra. Quod

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

quidem præstitum esse à S. Hilario quis poterit dubitare? cuius animus virginalis, amantissimus integritatis, filiam quoque suam, quam vnicè diligebat, Virginem conseruari, atque Deo dicare quantopere expetierit, quæ ad eam scripta ab ipso extat epistola, docet. Hæc Baronius. Habetur simile de S. Odone Cluniacen. qui orauit Dominum, vt baptizatum nepotem ad se euocaret, & obtinuit. apud Sur. tom.6. Nou.18. in vita eiusdem Odonis lib.3. cap.7. & infra in Batbilde.

V.

Iun. 11. ACHAS Puer annorum septem, cum in extremis positus exoptaret valde Sacrosancto Eucharistiæ Sacramento se communiri; nec sibi daretur ob ætatem incongruam; conuersus ad Dominum, maxima cum anxietate, ait. Tu nosti Domine Iesu Christe, quod summum desiderium meum est habere te. Petiui te; feci quod debui. Scio quia tua me dignaberis præsentia. Quibus dictis expirauit, anno Domini 1220. die 11. Iunij.

Io. Molanus in Natalibus Sanctorũ Belgij, hac die. Barnabas de Montaluo in Chron. S. Bernardi Hispanicè lib.5. c.38. Thom. Cantiprat. lib.2. cap.28. De eodem etiam Meirus in Annal. Flandr. eodem anno.

ANNOTATIO.

Puer hic apud Torothios in Flandria natus, cum adhuc esset quinquennis habitum S. Francisci ex parentum deuotione indutus est; & cum ipso habitu visus est simul quoque indui eiusdem Sancti virtutes: Exinde enim nudipes incedere cæpit; durum funem gestare; nuda in humo dormire; Ecclesiam frequentare; diuinis laudibus interesse: Et quæcumque à fratribus agi vidisset (quos auidus, & attentius intuebatur, & obseruabat) eadem ipse quoque peragere studuit: quæve itidem fratres cauebant, ea admittere nullatenus audebat. Vnde cum quidam negociatoret ad eius Patris hospitium diuertentes, ea de Puero audissent, & explorare voluissent, in calicem, quo bibiturus erat, nummum argenteum iniecerunt. Puer vero (fraudis ignarus) vinum ebibens, & nummum aspiciens, valde commotus, vas proiecit, & oculis, ac manibus in cælum erectis, ait: Tu nosti Domine, quod nesciens ordi-

nem

nem meum violaui; moxque pallere, ac in mortem cadere cæpit nisi à circumstantibus sublatus, reuocatusq. fuisset: nec quieuit, donec Sacerdos venisset, eumque confitentem absoluisset.

Aetate, ac sapientia proficiebat Puer; sæpe enim in foro (scamnum ascendens) sermonem habebat ad eò conuenientes pueros, aliosque ætate prouectos; acriter vitia reprehendendo; Bonis, Paradisi gaudia: Malis inferni pænas proponendo: Orationem, suadebat: Salutationem Angelicã frequenter inculcabat. Patrem quoque suum, si quando vel irascentem, vel iurantem, vel temulentum vidisset, cum lachrymis arguebat, dicens: Nonne concionator in Templo minatus est, qui talia agunt Regnum Dei non, possessuros?

Matrem pariter vanitati nimium addictam, quadam die (dum secum esset in Ecclesia) humiliter admonuit, & in Crucifixi Domini nostri imaginem digitum intendens, sic ait.

Intuere Mater, intuere Christum in cruce nudum, sanguine rubentem: Tu verò in eius contumeliam, pretiosis his vestibus ornata incedis? Caue mater ne pro rubore vestium, ignem æternum mereare. Quibus verbis compuncta, vanitatibus nuncium remisit, & ad meliorem frugem se recepit.

Post pueri autem obitum, parentes ambo (facultatibus in pauperes diuisis) ingressa est hæc Monasteriũ Cistercienfis Ordinis; ille S. Dominici Religionem; vt reliquum temporis in Dei seruitio expenderent; & demum cum filio simul æternis gaudijs potirentur. *Ex ijsdem*.

VI.

ADHELARDVS Corbeiensis in Gallia vitæ suæ terminum instare prænoscens, conuocatis fratribus, præcepit eis vt humi sederent, quatenus ipse eorum ora; ipsique os eius, erectis oculis, intueri possent: deinde sic eos est allocutus. *Ian. 2* Ego quidem iam migraturus, de creditis mihi ouibus rationẽ reddere cogor: Vos autem paulò post eòdem vocandi, de obedientia, & rebellione sententiam excepturi estis. Quarè attendite animis. Mementote nos vni quandoque, eidemq. Iudici sistendos; singuli pro singulis rationem reddituri. Ego, si fortè sciens, aut ignorans, offendiculo vobis fui, quæso indulgete; & precibus, ac votis miserum subleuate. Equidem vicissim (si quid est) quod meum sit indulgere vobis, Christi

vice lubens relaxo. His dictis, Deum his verbis enixè rogauit, dicens.

Domine pone me iuxtà te, & cuiusuis manus pugnet contra me: alioquin turmas non effugiam iniquorum; quia Tu solus inuentus es inter mortuos liber. Venit enim ad te exactor, & non inuenit quidquam, quod suum esset. Idcirco fac me firmius in te inhærere, vt & ipse per te in tuo corpore, mali totius inueniar liber.

Diligenter etiam conscientiæ suæ penetralia rimatus est; si quid in ea esset, de quo (in iudicium venturus) foret sibi meritò pertimescendum: cumque inuenisset aliqua, nondum (vt sibi videbatur) exhausta, voluit ea fratribus quibusdam exponere; interrogans eos, an de ijs rationem esset redditurus? Quibus auditis fratres, dixerunt, ad eum non pertinere, quæ ipse quasi sua plangebat. Validissima interim correptus febri, ad vigilias nihilominus Natiuitatis Domini (noctis medio) cum alijs fratribus, iuxtà consuetudinem in Templo adesse voluit; vbi quantò altius canebant Chori, eò amplius ipse flebat in iubilo. Inualescente deinde morbo, multisque doloribus pressus, non relaxabat spiritum, sed semper erat Deo intentus. Disponebat quoque omnia prouidus; ac si nihil mali pateretur; instituens, & ordinans ita singulas officinas, vt nihil eius finis imperfectum inueniret.

Ad Oratorium S. Martini (Patroni sui præcipui, ac dilectissimi) ibat quotidie; Missas ibi audiens; & Sacrosanctam Eucharistiam percipiens ad vltimum vsque vitæ suæ diem.

Audiens autem Hildemannus Episcopus (quem ipse Monachum nutrierat) Sanctum ægrotare Adhelardum, aduenit illicò, & excubauit iugiter ante eum, donec viuendi finem fecit. Qui dum aduenisset, gauisus est vir sanctus alacritate maxima, & gratias egit Deo immensas, dicens: Deus omnium Institutor, & Rector, gratias tibi ago, quia non sum fraudatus à desiderio meo.

Interrogatus num vellet Oleo Sancto perungi? erectis in cælum oculis, obsecrauit vt fieret; & eo munitus, extendens

in cælum manus, ait: Nunc dimittis ſeruum tuum Domine, ſecundum verbum tuum in pace; quia percepi omnia tui Myſterij Sacramenta; & nunc quid ſupereſt, niſi vt ad te veniam? Non ſicut ego volo, ſed ſicut tu vis; tantũ fiat voluntas tua.

Sic tali reſignatione ſe diuinæ ſubdidit voluntati; quamuis iam diu cuperet diſſolui, & eſſe cum Chriſto: vnde frequenter ſe ſolabatur dicens: Hinc ibo, & ad Deum meum veniam: lætus moriar; lætuſque tranſibo ingentes huius vitæ foueas; quoniam ad gaudia peruenturus ſum ſempiterna, longè mihi ante promiſſa.

Cum igitur quotidie ſe Deo taliter commendaret votis, ac laudibus, contigit aliquando (dum ſolus apud ſe ageret) vt ad eum ingrederetur Epiſcopus, ad quem continuò exclamans, ait: Ecce Dominus meus Ieſus Chriſtus mihi famulo ſuo adeſſe dignatur, curre velociter, ò Epiſcope, & Sanctos eius oſculare pedes. Quo dicto, recepit ſe ſub ſilentio, & quieuit. Tandem appropinquante ſui exitus hora, quam concupierat, & per reuelationem didicerat, cæpit vrgere fratres, quatenus matutinas ocyus præuenirent. Quibus recitatis (Sacro munitus Viatico) inter pſallentium Choros feliciter migrauit ad Dominum, anno Chriſti 822.

Sur. tom. 1. Io. Molan. in Natal. SS. Belg.
De eo Baron. Annal. tom. 9. ann. 822.

ANNOTATIO.

Fuit Adhelardus Pipini magni Nepos, & Caroli item magni Conſobrinus: ſub Pipino autem iuniore Italiam diſponebat: inter ipſas nihilominus Palatij, & Populorum frequentias, dum Rex, & Conſiliarij eius aliud quid intenderent, ac turba (more ſolito) vndique perſtreperet, ſæpe (eorum in medio poſitus) lugebat. Ibi enim reſidens, alibi cælorum Regi attendebat. Gratia quippe lachrymarum præcipua donatus fuit Adhelardus; quam admirãs Ratbertus Paſchaſius eius diſcipulus (qui eius poſtea vitam conſcripſit) requiſiuit ab eo tanti fletus cauſam; cui ſic reſpondit: Plango, fili, me plango: non quaſi humiliando flere me conueniam, aut vt altiora cæli Sacramenta conſpiciam; ſed me (inquam)

quid ſim conſiderans, plangendo lugeo. Plango quidem, non quia ſic me vellem plangere, ſed quia me ita plangendum noui, proculdubio plango. Ibidem.

VII.

Febr. 5. AGATHA Virgo, cum poſt illata ſibi tormenta, ducta eſſet ad carcerem, extenſis in cælum manibus, in hunc modum orauit. Gratias tibi ago Domine, qui me cuſtodiſti ab infantia: qui abſtuliſti à me amorem ſæculi: qui me dignam cenſuiſti, quæ pro ſancto nomine tuo decertarem: & me carnificum tormentis ſuperiorem præſtitiſti. Tu ergo Domine exaudi me in hac hora. Accipe animam meam, & dignare ancillam tuam relinquere hunc mundum, ac peruenire ad diuitem, & magnam miſericordiam tuam. Peractis autem precibus, protinus migrauit in cælum, anno Domini 254.

Breuiarium Rom. Sur. tom. 1. *Annal. tom.* 2.

VIII.

AGATHON Abbas dum moreretur, triduo, apertos oculos tenuit, eos nullatenus mouens. Fratres autem tangentes eum dixerunt: Vbi nunc es Abbas? At ille dixit: in conſpectu Iudicij Dei ſto: & dicũt ei fratres: Numquid & tu times? Quibus ille reſpondit: Interea (quantum fuit ad virtutem meam) ſemper cõſideraui, vt mandata Dei mei faciam, ſed homo ſum; & vnde ſcio, ſi opera mea placent Deo? cui fratres dixerunt: Non confidis, quod opera tua ſecundum Deum ſunt? at ille reſpondit: Non confido in conſpectu Dei; quia aliud eſt iudicium Dei, aliud hominum. Cum autem vellent eum adhuc interrogare alium ſermonem, dicit eis: oſtendite charitatem, & nolite mecum loqui, quia occupatus ſum. Quo dicto ſtatim cum gaudio emiſit ſpiritum.

Vit. Patrum par. 2. §. 151. *& in nouiſſimis ab Hereberto collect. lib.* 3. *num.* 161, *& lib.* 5. *libello* 11. *num.* 2.

ANNOTATIO.

Venerat aliquando Agathon in Ciuitatem, vt opera ſua venderet, ſed inueniens Peregrinum quemdam iacentem in Angipor-

tu infirmorum, nullum habentem, qui ei curam adhiberet, permansit ibi; couduxitque sibi cellam, atque ex opere manuum suarum præstitit infirmo illi obsequium quatuor mensibus, donec sanaretur. Tunc autem ad çellam suam reuersus est.

Vit. Patrum par.2. §. 146.

De eodem Agathone illud notandum pręcipuè, quod habetur in eisdem. *Vit. Patrum lib.5. libell.15. num.40. his verbis.*

Sedentibus nobis aliquando cum Abbate Pastore, nominauit Abbatem Agathonem, & diximus ei: Iuuenis est, quare appellas eum Abbatem? & dixit Abbas Pastor, quia os suum fecit eum appellare Abbatem. Iuuenis enim os suum refrenans, Abbas vocari potest.

I X.

AGIBODVS Monachus in Monasterio S. Attalæ Abbatis, in angoribus positus, sui exitus expectabat horã: cumque fratres adstarent, qui animæ suprema officia persoluerent, ac (de more) ad psallendi munus se præpararent, elapsa è corpore (vt sibi videbatur) anima, vidit lucem paratam, solemq. miro fulgore micantem: & cum obstupesceret, dixit ei Angelus, noueris te hodie venturum ad nos, & huius lucis fore habitatorem: Reuersus igitur, vale dic fratrum collegio, atque ita porrò ad nos redibis. Tunc ad se reuersus Agibodus, & interrogatus vbi tam diu ancipiti exitu moratus esset; indicauit quid vidisset, quanta claritas sibi esset promissa. quodque eadem hora, postquam Viaticum perceperit, & fratribus valedixerit, esset obiturus. Sumpto igitur sacratissimo Domini corpore, omnibusq. osculatis fratribus, rogauit eos, vt charitatis officium, eius impenderent corpori; animamque commendarent Creatori: & mox, à sæculo migrans, ad promissæ sibi claritatis splendorem, euolauit. *Aug. 19.*

Beda tom.3. in vita S. Bertolfi. Sur. ex eodem t.4.

ANNOTATIO.

Apud Surium vbi sup. legitur Agibodum gubernasse Monasterium Monialium; in Beda autem non monialium, sed Molendinum Monasterij: quod magis est consentaneum obedientiæ, ac mortificationi eiusdem sancti viri; ait enim idem Beda (post narratam

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ratam migrationem) reliquisse eum posteris exemplum beatæ conuersationis; vt qui eius coronam (ante exitum promissam) cognouissent, puritatis nihilominus eius, & religionis, in omnibus imitatores existerent. Is enim (subdit Beda) fuerat à pueritia sub regularis disciplinæ norma eruditus (sub B. Columbano à sæculo conuersus) simplex, & omni bonitate inter fratres habitus: obedientia, & religione pollens: malitia omninò (iuxtà Euangelium) paruulus existens. Et quid aliud fuerat, quod clementissimus rerum Creator exeunti de mundo voluerit monstrare qualis futurus esset, nisi quod hi, qui simplicitate viuunt, & obedientiæ, ac mortificationi voluntariè se subijciunt, similem retributionem expectent?

I X.

Sept. 15. AICHADRVS, siue AICHARDVS Abbas Gemmeticensis in Normandia, cum per reuelationem didicisset, vitæ terminum iam sibi imminere; ne grex, ei à Domino creditus (nongentorum scilicet Monachorum) post mortem suam rursus mundi illecebris irretiretur, petiuit à Domino, vt illum in pace secum susciperet; aut si pro ouibus suis adhuc eum laborare iuberet, ipsa quauis consilij sui dispensatione, tanti oneris alleuaret sarcinam. Cum igitur fratres membra quieti tradidissent, & ipse stratu suo cilicino accubuisset, vidit Angelum miro aspectu, & habitu coruscantem; ac virgam manu gestantem: qui post longam cum Dæmone (ex aduerso stante) altercationem, hisce eum verbis affatur. Exaudita est oratio tua. Nam in proximo est horum fratrum vocatio. Interrogatus, qui, & quot ex familia vocati? Media pars (respondit Angelus) ad expeditionem est adscripta; quam hac virga designari mox considerabis. Quæritur tunc Aichadrus, cur Pater filijs consocius non procedat? Cui respondit Angelus: venies quidem, sed non modo. Postquam igitur deambulauit per dormitorium Angelus, tangendo quos vocabat, & iam videretur abire, clamauit ad eum Pater, dicens: Si nos hinc (habiturus) relinquis Domine, quem familiæ tuæ custodem relinquis? aut quod ad officium exterminatorem hunc nobis residere voluisti? (aderat enim illic Sathanas,

quo

quorum prius ipſe pugnauerat) cui Angelus: ne verearis (inquit) à facie eius; nulla ei in hac Chriſti familia ad nocendum data eſt poteſtas; præterquam animabus è corpore exituris, viſione ſua expiabilem terrorem incutere; vt ſi in eis aliquid eſt, quod reſecari debeat, horrendo illius viſionis terrore expietur: ſed neque ego locum iſtum (ex die, qua fundari cæpit) deſerui nec deſero. Quibus dictis diſparuit.

Vir igitur Sanctus noctem illam duxit inſomnem, & prima luce fratres in adiutorium collegit; intellectisq. ſingulorum eadem nocte habitis viſionibus, earumdem myſteria illis expoſuit, ac demum cuncta, quæ & ipſe viderat, atque audierat, eis ex ordine manifeſtauit; cunctosq. ad inſtantem vltimi certaminis horam iuſſit eſſe paratos, nec mora: Corpora nuda certatim virgis cædere; pugnis, conſcientiæ pectora tundere; pura (amariſſimis admixta lachrymis) confeſſione, alijsq. pœnitentiæ operibus contractas animæ ſordes expurgare; atque (omnis corporis alimenti expertes) diem extremum expectare cæperunt.

Quarti ergo diei Aurora illuceſcente, fratres omnes in Monaſterium conueniunt; vbi poſt Miſſam Dominicam expletam, à B. Patre abſolutionem ſacram acceperunt. Deinde (ſacramentis cæleſtibus refecti) Pacis ſibi oſculum dederunt; ſicq. in Capituli locum (ſubſequente Patre) ſe contulerunt. Ibi ſe, ſuasq. animas ſibi inuicem commendarunt. Cum autem nihil ſupereſſet, niſi horam vocationis expectare. Vir ſanctus ſingulis adhibuit cuſtodes, qui obeuntes attentius obſeruarent;& exitum eorum diuinis pſalmodijs præmunirent. Illicò viſæ ſunt ſingulorum migrantium facies indicibili claritatis ſpecie clareſcere: iamq. hora diei tertia adueniente, Pars vna (tamquam ſomno quietis reſoluta) dulci quieuit in pace: Hora autem ſexta, Pars altera (manibus in cælum erectis) ſeipſam Domino commendauit: ſimili modo, hora diei nona, Pars tertia expirans obdormiuit in Domino. Veſpere autem facto, ſubſequenter Pars, quæ reſidua erat (facta oratione) ſpiritum reddidit. Quia enim erant Cor-

poris

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

poris Christi membra, congruum fuit, vt suum sequentes caput, hora, qua Christus ad Passionem ductus; qua Crucis patibulum sustinuit; qua etiam spiritum reddidit; imò, qua sanctum eius corpus fuit sepulchro conditum, ipsi quoque terræ corpora, Christo beatas animas redderent.

Doluit postea Vir sanctus illorum mortem, & eiusdem se reum, & auctorem accusabat: sed Angelus eum est consolatus; & de proximo suæ quoque vocationis tempore certiorem fecit. Gratias igitur tunc egit sanctus: commendauit Deo reliquos discipulos suos; eosdemq. per septem dies pijs exhortationibus instruere non destitit. Demum septima die febri correptus, collegit se in lectulo, & eleuatis in cælum oculis reddidit spiritum, anno Domini 680.

Sur. to. 5. Molan. in Indiculo SS. Belg.

ANNOTATIO.

Cum causis Monasterij occupatus per quoddam sabbatum teneretur Aichadrus, adeò vt nec puncto temporis ab instanti negocio posset se eximere, immemor sui, dum cæteri fratres (ex consuetudine) nouitia agerent, ipse sub horam nonam tardius agebat. Accito itaque tonsore, capillos capitis forcipe iussit sibi æquari. Quod cum ageretur, ecce Diabolus intra tenebrosum cellæ angulum se continebat, nefandam cautionem in manibus tenens, & semper (vt attonsa coma deorsum influebat) ipse colligere, & in numerum, capillaturam omnem redigere videbatur. Vt ergo Vir Dei inuisam faciem recognouit, malignum artificem interrogauit dicens: quid (animarum prædo) hoc nostri habitaculi diuersorium insidiaturus obsedisti? Ad hæc verba respondit Diabolus, Quid tu velut ignarus requiris? Si nescis, meum officium est seruorum Dei habitacula reuisere, & offensas singulorum Breuiario meo adnotare, & sic Principi nostro referre; ne (ad Concilium ipsius reuertentem vacuum) supplicijs durioribus iubeat excruciari. Nam hodie de te singularem apud Principem meum palmam obtinebo; dum te Dominicæ noctis tempus, illicito opere transgredi renuncio; qui te formam, & Speculum Religionis, cæteris exhibere debueras. His, & alijs huiusmodi procaciter insultante nequitiæ ministro, Vir prudens opus imperfectum

ctum dimisit; deinde eidem respondit dicens. Iure tibi contigit, quod dum seruos Dei culpis irretire moliris, tibi potius pœnales cruciatus emercaris; nam apud Dominum meum Iesum Christum, Veniale est, quodcumque simplici mente à suis cultoribus agitur; dum scilicet (in causis sibi dicatis occupati) tardius mundandis corporibus curam impendimus; & quantumcumque sit genus hoc delinquendi, hìc remitto, non sine damnosa sorte Iudicij tui; quia mox vt confessus pœnitentiam egero, videbis fraudis tuæ chirographum adeò elimatum, & erasum, vt nec recolligere possis, quod commisi. His dictis arrepto baculo, & signo Crucis, Vir Dei in hostem cursu cum his verbis inuehitur: exi hinc immunde spiritus, & ad latebras tuas redi; nec vltra seruorum Dei habitacula infestare præsumas. Mox hostis improbus se è cella proripuit: Aichadrus autem (conuocatis fratribus) rem ex ordine aperuit; culpam est fassus, & veniam poposcit, ita omnibus in commune pro excessu Patris Dominum orantibus, mira res! tonsura nulla, nec vlla Capilli incisio apparuit: in signum quod iuxta verbum ipsius de infideli charta character omnis euanuerat.

Ex eodem Surio in vita ipsius.

XII.

AIDANVS Episcopus Lindisfarnensis, cum nihil propriæ possessionis, (excepta Ecclesia sua cum adiacentibus agellis) haberet, ægrotans voluit sibi tendi tentorium ad occidentalem Ecclesiæ partem; ita vt parieti Ecclesiæ hæreret: Vnde accliuis Destinæ, quæ extrinsecus eidem Ecclesiæ pro munimine erat apposita, spiritum vitæ exhalaret. anno Domini 651. *Aug. 31.*

Sur. to. 7. ex Beda de Gestis Anglorum lib. 3. à cap. 3. ad 17. qui hæc subdit de Destina.

ANNOTATIO.

Cum vicus ille in quo Antistes obijt, vnà cum Ecclesia flammis absumeretur, sola illa Destina, cui incumbens obijt sanctus, ab ignibus circumcincta vorantibus, absumi non potuit, & cum magno vtique miraculo, ipsa eius foramina ingrediens, quibus ædificio erat affixa, perderet: ipsam tamen lædere nullatenus sinebatur. Vnde iterum ædificata ibi Ecclesia, non vt antea deforis in

ful-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

fulcimentum domus appoſuerunt, ſed intrò ipſam Eccleſiam in memoriam miraculi poſuerunt. Quin etiam Aſſulis ex ipſa Deſtina excíſis, & in aquam miſſis, plures ſibi, ſuisq. languorum remedia conquiſiere.

Accerſitus fuerat Aidanus è Scotia in Angliam ab Anglorum Rege Oſuualdo, vt eius Doctrina ac Miniſterio, gens (quam regebat) Dominicæ fidei, & dona diſceret, & ſuſciperet ſacramenta. Qui quidem Rex ſæpius (Euangelizante Antiſtite, qui Anglorum linguam perfectè non nouerat) interpres exiſtebat verbi.

Die autem ſancto Paſchæ, cum Rex idem, vnà cum Aidano, conſediſſet ad Menſam, & poſitus coram eo eſſet diſcus argenteus, regalibus epulis refertus, audiuit à Miniſtro (cui ſuſcipiendorum inopum erat cura delegata) multitudinem pauperum vndecumque aduenientem per plateas ſedere, poſtulantem eleemoſynam, vnde ſubitò dapes ſibi appoſitas deferri pauperibus, & diſcum confringi, atque eiſdem minutatim diuidi præcepit. Quo viſo Aidanus appræhendit dexteram eius, dicens, nunquam inueteraſcat hæc manus. Quod & factum eſt; hactenus enim incorruptam eam perſeueraſſe teſtatur Beda, ſuo tempore.

Pauperum amator Aidanus, cuncta quæ ſibi à Regibus vel Diuitibus ſæculi donabantur, mox pauperibus erogabat. Vnde cum Oſuuinus Rex (Oſuualdi ſucceſſor) Equum optimum Viro ſancto donaſſet; paruo interiecto tempore pauperi cuidam ſibi occurrenti, & eleemoſynam petenti, deſiliens illicò, præcipit Equum, (ita vt erat) ſtratum regaliter, dari. Quod cum Regi eſſet relatum, dixit Epiſcopo: Quid voluiſti Domine, Equum regium, quem te conueniebat proprium habere, pauperi dare? Numquid non habuimus Equos viliores plurimos, & alias ſpecies, quæ ad pauperum dona ſufficerent, quamuis illum eis Equum non dares? Cui ſtatim Epiſcopus: quid loqueris (inquit) Rex? Num tibi carior eſt ille filius Equæ, quam ille filius Dei? Quibus dictis intrauit cum Rege ad prandium. Porrò venerat Rex de venatu, & cæpit (conſiſtens ad focum) calefieri. Repentè autem inter calefaciendum, recordatus verbi, quod dixerat illi Antiſtes, diſcinxit ſe gladio, & feſtinus ad Epiſcopi pedes corruit, poſtulans vt ſibi placatus eſſet, quia nunquam (inquit) deinceps aliquid loquar, aut iudicabo, quid, vel quantum de pecunia noſtra filijs Dei tribuas. Quod videns Epiſcopus ſtatim exurgens leuauit eum, & cum lachrymis plorans dixit Presbytero ſuo lingua patria (Regi ignota) ſcio quod non multo tempore victurus eſt Rex;

Nun-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Nunquam enim vidi ante hac similem Regem; vnde animaduerto citius illum ex hac vita rapiendum. Non enim digna est hæc gens talem habere Rectorem. Nec multo post Pius Rex (proditione amici sui) occisus, migrauit ad superos anno Christi 651. Quo anno obijt & Aidanus, duodecima post Regis occisionem, quam prædixerat, die. *Beda vbi sup. lib. 3. cap. 14.*

Aidani animam, cum Cuthbertus Pastor ouium (de quo infra) vidisset in cælum ferri, relictis ouibus factus est Monachus. *Idem Beda in vita S. Cuthberti.*

XIII.

ALBERTVS Carmelita cernens propè adesse extremum suæ vitæ diem, accitis fratribus, sic eos est allocutus. Cupio dissolui & esse cum Christo. Hoc ipso die spiritus meus è carnis ergastulo liberabitur; eodemque temporis puncto, emigrabit mecum pariter soror mea (quæ quidem ad 260, milliaria inde aberat) orante igitur illo, & grauiter laborante, fratres apud eum vigilabant pariter, & orabant. Sub horam autem vespertinam, sentiens corporis iam sibi imminere dissolutionem, in genua se submisit, & coram fratribus sic orauit. *Aug. 7.*

Domine Iesu Christe, qui cuncta creasti, & omnia pro tua voluntate disposuisti, conseruasq. ea sapientia, & prouidentia tua, conserua animam meam ineffabili misericordia tua: Tuere eam ab hoste maligno, & perduc eam in consortium electorum tuorum.

Deinde legit Psalmum 53. Deus in nomine tuo salum me fac, &c. cui adiunxit Psalmum 30. In te Domine speraui, &c. Quo absoluto, cum dixisset semel Orationem Dominicam, & bis Salutationem Angelicam, repetijt iterum eundem Psalmum. In te Domine speraui, &c. Inde sublatis in cælum oculis, animam suam Deo, & Beatissimæ Virgini commendauit, & paulò post alta voce exclamauit: In manus tuas Domine commendo spiritum meum. Quibus dictis, anima eius instar colũbæ candidissimæ visa est à fratribus orantibus, vno volatu, ex ore ipsius, rectà in cælum tendere. Eodemq. momento compertũ est obijsse sororem suam, sicut ipse prædixerat. *Sur.*

Sur. tom. 4. Baptista Mantuanus Carmelita. Petrus de Natal. in append. c. 13.

ANNOTATIO.

Obijt Albertus anno Domini 1292. & ad eius obitum, campana, quam ipse fieri curauerat, per se ipsam, nullo mouente, insonuit.

XIV.

Nou. 15. ALBERTVS Magnus Ord. Præd. de imminenti sibi excessu admonitum se esse cognoscens, gratias (velut alter Simeon) Deo egit, quod iam aduenisset hora, quam concupierat; hilarique, ac læto vultu diem exinde sui expectauit excessus; vnde (abiecta iam omni cura legendi, atque scribendi) soli Deo vacabat; & quotidie sepulturæ locum inuisens, ibidem exequias sibimet agebat, officium recitándo Defunctorum, quousq. (breui interiecto tempore) suprema aduenit sui exitus hora: Qua instante in cubiculo sedens, cum circumstantes vbertim flentes, ad integritatem vitæ, ac Religionis Obseruantiam esset adhortatus; multaque de Deo, ac de cælesti patria suauissimè disseruisset; Ecclesiasticis Sacramentis munitus; fideique protestatione publicè facta, octuagenario maior, inter adstantium lachrymas feliciter obdormiuit in Domino anno salutis 1280. 15. Nou.

Leand. Albertus de vir. Illustr. Ord. Præd. lib. 3: Ferdinand. de Castell. hist. Ord. Præd. par. 1. lib. 3. cap. 47.

ANNOTATIO.

Fuerat Albertus ab Alex. IV. summo Pont. Ecclesiæ Ratisponen. præfectus, quãuis inuitus; sed postea eamdẽ Ecclesiã (eius precibus annuente Clem. IV.) dimisit; & Coloniã ad cellulã summoperè desideratam redijt. Vbi dum (admodum senex) de more profiteretur publicè, memoria lapsus ést; cumque aliquandiu reticuisset, & omnes obstupescerent, resumpto tandem animo fari cæpit, & huiusce rei causam exposuit; nempè se olim cum iuuenis adhuc esset, ac recens diui Dominici Miles effectus magnum à Dæmone (primis præcipuè illis mensibus) substinuisse certamen; eò quod per id tempus hebetudine ingenij laboraret: Vnde iam decreuerat ad pristinam redire vitam, sed adfuisse sibi Beatissimam Virginem

quæ cum

quæ eum conſolata fuerat, & confirmauerat, pollicens ei Philoſophiæ ſcientiam, quam cupiebat, pariter ac deſperabat. Inſuper cum dubitaret poſtea ne Philoſophorum illaqueatus rationibus, à Chriſti fide aberraret aliquando, certiorem ab eadem glorioſiſſima Virgine fuiſſe redditum, ſe in nullo defecturum; ac integra fide ab hac vita diſceſſurum: in cuius rei ſignum, cum inſtaret ſibi obitus, futurum, vt dum publicè profiteretur, ſubitò in memoriæ lapſum incurreret. Auditoribus igitur (his dictis) valedixit, & ex eo loco abiens, ad mortem ſe parauit.

XV.

ALBERTVS alter Ord. Præd. (B. Dominico cum primis familiaris, & addictus) cum eiuſdem Sancti corpus poſt mortem, in Eccleſia delatum eſſet, ruit cum mærore maximo in ipſius pia oſcula, charoſque amplexus; nec inde recedere voluit, donec mortis ſuæ meruerit habere reſponſum. Quo accepto, ſurrexit, ac iucundo, & hilari vultu, ait: fidelis ſermo, & omni acceptione dignus, Magiſter Dominicus me complexans, dixit mihi: Hoc anno ſequeris ad Chriſtũ. Quod & factum eſt; eodem enim anno obijt, ſicut Sanctus prophetauerat.

Sur. tom. 4. in vita S. Dominici lib. 5. cap. 4. Ferdinand. Caſtell. in hiſt. Ord. Præd. par. 1. lib. 1. cap. 56.

XVI.

ALBERTVS, ſeu CHALBERTVS, Sabaudus Ord. Præd. Vir pius & animarum zelator maximus, cum vltra viginti annos per Alpes, ac montes Allobrogum concionatus fuiſſet, diuertens ad vicum (cui nomen Aquabella) vbi primum ſacrificium ante plurimos annos Deo immolarat; & plures concionibus ſuis à vitijs ad virtutes reuocarat, diem vltimum ſibi imminere præſentiens, dixit adſtantibus: Hìc primam rem diuinam peregi: hìc extremam peragere cupio: hìc pariter locum requiei extremæ peropto. Ad ſacrificium igitur celebrandũ, & ad me ſepeliendũ neceſſaria præparate.

Ridebant aliqui; alij mirabantur, hominem vegetum, & incolumen, ſubitaneam ſomniare mortem. Paruerunt nihilominus; & ille cum lachrymarum imbre ſacra fecit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Deinde oleo Sancto se perungi à Sacerdote voluit; ad singulas verborum formulas, alacriter respondendo. Quibus peractis, animam purissimam in conditoris manus feliciter efflauit, anno Christi 1265.

Leander Albertus lib. 5. de vir. Illustr. Ord. Præd.

ANNOTATIO.

Huius Alberti Sanctitatem pluribus post mortem voluit Deus testatam esse miraculis, vt idem asserit.

XVII.

Ian. 30. ALDEGVNDIS Abbatissa Monasterij Malbodiensis in Hannonia, obitum suum instare cognoscens, multis precibus, ac lachrymis à Domino postulauit, vt hìc per aduersitates, & flagella purgari mereretur, quò (post hanc vitam) Dei posset statim perfrui conspectu. Non multò post, morbus, qui cancer vocatur, mammillam eius dexteram inuasit; qui corpus illius exæstuans, vsque ad vltimum vitæ diem depastus est. Ipsa verò, (tamquam accepto diuinitus dono) congaudēs, diuinæ benignitati gratias agebat. Cum autem suæ resolutionis dies, ab Angelo sibi reuelatus, iam aduenisset; nullaque tunc molestia corporis fatigaretur, apparente sibi rursus Angelo, cæpit ipsa cum eo conqueri, cur à Regno sibi parato differretur? Cui ille scias (inquit) Sanctos Angelos hoc tibi à Domino impetrasse, vt ad perfectionem virtutum adhuc habeas temporalis vitæ spatium.

Correpta demum tertiana febrì, tantus illam (immittente Diabolo) sitis ardor inuasit, vt nisi mox biberet videretur exanimari: cumque reluctans viriliter, à potu vellet abstinere, ad orationem confugit; & oratione sitim extinxit. Illicò autem vidit Sathanam tetra, & horrenda specie sibi apparentem, qui dixit ei, Dura, & arcta adhuc restat superanda via; nec tu tibi de perseuerantia quidquam polliceri potes: Cui Virgo, Dominus (inquit) mihi adiutor, non curo minas tuas. Quibus dictis continuò Dæmonem in fugam vertit.

Dum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Dum adhuc in lecto decumberet ſanauit paruulum ſibi oblatum (cuius vita, ob morbi vehementiam in deſperationem venerat) iubens illum ante cornu Altaris deponi; vbi protinus integram recepit ſanitatem. Alium quemdam mentis inſania, cum extremo vitæ periculo, laborantem, in conſpectu eius adductum, Crucis ſigni impreſſione, mente, & corpore ſanum effecit. Poſt hæc tertio ante obitum die, ſplendor ingens reſulſit ſupra domum, in qua Virgo aduentum Chriſti præſtolabatur; & cum ipſa luce ad eundem Chriſtum veram lucem cõmigrauit, circa annum Dom. 646.

Sur. tom. 6. 13. Nou. qua die habetur eius tranſlatio. Molanus in notis ad Vſuardum, & in indiculo Sanctorum Belgij.

De ea etiam Baron. in Annal. tom. 8. & idem Sur. tom. 5. in vita S. Gisleni. Vide infra de eadem in S. Humberto.

ANNOTATIO.

Cum per viſum ALDEGVNDIS edocta eſſet ab Angelo de S. Amandi Epiſcopi exceſſu, & gloria; & eandem ipſa S. Giſleno retuliſſet viſionem, dixit ei vir ſanctus: Quandoquidem & tranſitum, & remunerationem tanti Præſulis (Virgo Chriſti) videre meruiſti, vna hac re, duo tibi à Domino indicata noueris: Vt ſcilicet ſine intermiſſione bonis operibus intenta ſis: & certum habeas breui, te quoque præmia à fideli Remuneratore percepturam; quæ nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcenderunt. Itaque ſi te morbus occupauerit, Deo ſemper gratias agas, qui quos diligit corripit. Quod & fecit.

Sur. in vita S. Gisleni tom. 5.

XVIII.

ALDOBRANDESCA Pontia Senenſis, vltima correpta infirmitate, lecto decumbere noluit, ſed per Xenodochiũ (in quo vitam agebat) perambulans, vigore ſpiritus debilia membra ſuſtentabat. Sentiens autem ſui tranſitus horam appropinquare, genuflexa, ſe in orationem dedit; & in ea aliquandiu perſeuerans, ſpiritũ Deo reddidit. anno ſal. 1310. *Apr. 26.*

Vita eiuſdem, Senis impreſſa 1529. 1586. 1588. Auctor. Greg. Lombardello Italicè.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XIX.

ALEXANDER Cilix Abbas (circa finem vitæ suæ) lectulo decubuit, quasi menses tres. Ante decem verò dies, quàm ad Dominũ migraret, arreptus est à Dęmone, cui dixit senex, ad vesperã venisti miser. Hoc magnum nõ est, quoniam in lectulo sum, & moueri non possum. Osten disti miserrime imbecillitatem tuam. Nam si potens, & valens esses, ante hos quinquaginta, vel sexaginta annos debueras appropinquare mihi. Ego enim per confortantem me Christum ostendissem tibi infirmitatem tuam; deiecissem, rugitum tuum atque contriuissem rigidam illam tuam inflexamq. ceruicem: Nunc autem non mea imbecillitas, sed infirmitas est quæ premit me. Gratias tamen ago Deo; ad quem proficiscens, ostendam iniuriam, quam abs te passus sum: quia post tot annorum labores, & fatigationem circa exitum sic atrociter in me inuasisti. Hæc & alia plurima, horis singulis, dicens, decima die cum omni quiete spiritum Deo reddidit.

Io. Mosch. in Prato Spir. cap. 182. *& Herebertus in Vit. Patrum lib.* 10. *c.* 182.

XIX.

ALEXANDRIA, siue ALEXANDRA Virgo cum sederet intra quoddam sepulchrum; per foramen exiguum necessaria alimenta suscipiens; & neque viros, neque mulieres vnquam videns: duodecimo anno dormitionem suam aduenisse cognoscens; se ipsam composuit, & feliciter ad Deum migrauit.

Palladius in lausiaca cap. 5. *& Vit. Patrum in Appendice in Heraclidis Paradiso cap.* 1. *ex Palladio.*

ANNOTATIO.

De ipsa referebat Melania Romana (quæ ad eam venerat) se vultum eius videre quidem non potuisse; stantem autem ad foramen sepulchri petijsse, vt ei diceret causam, ob quam se in illo sepulchro concluserat. Quæ per memoratum foramen locuta: cuiusdam animus (inquit) in me læsus erat quondam; & nè viderer eum, vel contristare, vel perdere, malui me ipsam in sepul-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

chro (dum viuo) recludere, quàm nocere animæ ad similitudinem Dei factæ. Qua dicente rursus, quemadmodum igitur pati potes, vt neminem prorsus videas, sed in solitudine tali contra acediam, vel cogitationes habeas tam iuge certamen? Hoc illa respondit: A principio (inquiens) diei nonam vsque horam, orationi vaco; ex lino opus per horas singulas faciens: Reliquo autem temporis spatio, cogitatione discurro per sanctos Prophetas, Apostolos, atque Martyres, & Patriarchas; Cæteris verò horis cibum panis capio: Appropinquante Vespera, cum maxima quiete Dominum meum glorifico; finemq. vitæ meæ cũ spe bona patienter expecto.

Ibidem.

XX.

ALEXIVS Romanorum Nobilissimus, post Illustrium Orbis terræ Ecclesiarum peregrinationem, Romam redijt, & à Patre suo tanquam alienus pauper hospitio acceptus; cum apud eum (omnibus incognitus) decem & septem annos vixisset, relicto scripto sui nominis, sanguinis, ac totius Vitæ cursus, migrauit in cœlum. *Iul.* 17.

Breu. Rom. hac die. de eo Mombrit. to. 1. *Lippom. to.* 7. *Sur. to.* 4. *ex Metaphraste. Petr. Damian. de eo pariter sermonem habet to.* 2. *Vbi fusius eiusdem celebrat Encomia.*

XXI.

ALFERIVS Abbas Cauensis, ante sextum sui exitus diem à Domino (sibi apparente) ad Cœnam inuitatus, maxima lætitia, & gaudio exultans, diẽ tantæ promissionis præstolabatur; & eo tandem adueniente (Cœnæ scilicet Domini) celebrauit Missarum solemnia; fratrum pedes abluit; pauperibus dona distribuit, & dimissis fratribus cum designato successore ad Refectorium, ipse cellulam speluncæ, in qua manere consueuerat intrauit; se in orationem dedit; atque inter orationis verba, spiritum Deo tradidit, anno sal. 1098. Corpore genuflexo remanente. *Apr.* 12.

Sur. to. 2. *ex incerto Auctore, qui vitam Alferij collegisse ait ex scriptis Desiderij Abb. Cassin. qui fuit postea Victor Papa III.*

Ferrarius ex Paulo Regio de Sanctis Regni Neapolit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Fuerat Alferius hîc Salernitanus, Salernitano Principi charus, à quo in Germaniam ad Imperatorem missus, in itinere in morbum incidit; ex quo si conualesceret, se soli Deo inseruiturum vouit: sanitate itaque recuperata, statim ad Monasterium Cluniacense se contulit, vbi sub Odilonis disciplina mirè profecit.

Obijt senex ætatis annorum centum viginti ita sanus, & fortis vsque ad extremam horam mortis, vt nec caligaret, nec aliqua debilitate deficeret; semper clarissimè legerit, ac scripserit; missas celebrauerit; & omne Pastoralis sui ordinis ministerium (ad extremum vsque suæ vitæ tempus) valenter exhibuerit.

Post mortem lampas vitrea super eius tumulum fuit apposita, quæ plerumque lapsa, non solum frangi non potuit, sed quandoque (vt erat) plena permansit.

Cum plurimis Alferius clareret miraculis (etiam dum viueret) Energumenus quidam fuit ad eum perductus, ferro vinctus, vt ab eo liberaretur; Vir autem sanctus ait: Hic non me viuente, sed moriente sanabitur. Quod profectò ita impletum est. Nam vbi Sanctus obijt, ab eodem obsesso ad eius tumulum delato, immundum spiritum eiecit.

XXII.

Oct. 9. ALOYSIVS Bertrannus Ord. Præd. cum tota Vita sua infirmitatibus pluribus decoctus esset, vltimis duobus, vel tribus annis, Ventris fluxu laborauit assiduo; hoc tamen, & alijs morbis laborans, pronunciabat frequenter illud Augustini: Domine hìc vre, hìc seca, vt in æternum parcas. Ad extrema deueniens, cælesti voluit refici viatico; ante cuius perceptionem, fidem professus est catholicam: Rogauitq. Dominum ne mortis reuocaret sententiam, & animæ suæ misereretur, meritis sacratissimæ Passionis suæ, & intercessione Beatissimæ Virginis, Angelorum, & omnium Sanctorum; præcipuè Dominici, & cæterorum sui ordinis. Sumpta Eucharistia (tanta cum deuotione, vt circumstantes etiam ad lachrymas prouocaret) conualuit aliquantulum, & prorogatus est exitus eius in aliquot dies; quibus quidem orationi iugiter vacauit, vespere præsertim, & manè, quo tempore

nullum

nullum admisit, qui visitationis tantum causa ad eum veniret. Quando etiam poterat, surgebat ad celebrandum in Oratorio; sed quia post celebrationem aliquando deficiebat viribus, dictum est ei, vt à celebrando abstineret: Respondit autem Vir Dei: Sancta sacramenta Ecclesiæ neminem interficiunt.

Sacerdotum manus ad se venientium osculari, & ab eisdem supra se Euangelium legi volebat.

Aliquando ab amicis adducebantur, qui musicis concentibus eum releuarent; quorum audiens melodiam erumpebat in lachrymas; operiebat se linteo; & cælestia contemplabatur.

Tandem cum optata aduenisset hora, signari se à Patriarcha præsente fecit in capite, & corde; ac legi Euangelium dicens: en morior. Rogauit deinde adstantes fratres, vt sexies recitarent orationem Dominicam & salutationem Angelicam (iuxta ritum Ordinis, & eiusdem priuilegia) inter quorum orationes, spiritum Deo reddidit, die nona Octobris, sicut ipse prædixerat: interrogauerat enim die Veneris, sexta eiusdem mensis, qua die contingeret festum sancti Dionysij; & cum dictum sibi esset, quod Lunæ; cœpit digitis numerare dicens: dies Veneris, Sabbati, Dominica, dies Lunæ: Benedictus Deus, non desunt nisi quatuor dies: fiat voluntas Dei; & hac ipsa die obijt.

Franciscus Diagus in Hist. Prou. Arag. Ord. Præd. lib. 2. cap. 75. & seq. Hispanicè. Vincentius Iustinianus in Vita ipsius. De eodem Vide infra in Barth. in Dominica Torres. in Michaele. & in Myco.

XXIII.

ALQVIRINVS Monachus Cisterciensis, olim Medicus, qui summa charitate infirmos curabat; cum ad vitæ finem peruenisset, & ab Abbate visitaretur, dixit eidem interroganti, se benè habere, benèq. secum agere Deum; ad quem videndum, & fruendum iam proficiscebatur; subdidit Abbas: quare non permisisti, vt exhiberetur tibi eadem cha-

ritas, quam Tu alijs exhibuisti, nec medicinam corpori tuo adhibere curasti? Non times fortasse mortem, ac rigorem extremi finis? Nescis eam esse vltimum terribilium? Quomodo eam expectas tam hilaris, & lætitia plenus? Ne mireris hoc (respondit Alquirinus) quia quidquid considero, & quodcumque oculis aspicio, materia mihi efficitur gaudij, & exultationis: præuenit enim me Dominus in benedictionibus dulcedinis; abstulit à corde meo omnem tristitiam, & ex corpore omnem languorem. Interrogatus qua forma vidisset Christum? Respondit, suas ei plagas ostendisse apertas, dicens: tua peccata sunt iam dimissa, osculare hæc vulnera, quę in minimis meis adeò dilexisti, & veneratus fuisti. Idcirco non timeo mortem; immò cupio dissolui, & esse cum Christo. Reposita est hæc spes mea in sinu meo. In cuius veritatis signum, quando Missa celebrabitur in Ecclesia, ex hac vita discedam: sicque eadem hora ad cælestia Regna migrauit.

Barnabas Montaluus in hist. S. Bernardi Hispanicè lib. 4. cap. 56. ex exord. Cister. lib. 4. cap. 1.

ANNOTATIO.

Medebatur Alquirinus pauperibus solummodo, ex charitate, in hisque curandis totus erat, præcipuè in ijs, quos vlceribus obsitos inueniebat; horum enim vlcera non solum curabat, sed osculabatur etiam, ac si Christi Domini vulnera conspiceret. Vnde & ipse Dominus oranti sibi apparuit aliquando, à planta pedis, vsque ad verticem capitis (vt sibi videbatur) vulneratus, & è vulneribus vbertim sanguinem fundens: Cui compatiens Vir Sanctus, cæpit vnà cum Angelis sanguinem decurrentem colligere, & mederi pariter vulneribus illis; pannos sanguine madidos, quibus eadem tergebat, in sinu suo recondens. Ob quod præstitum famulatum, idem Dominus ei benedixit, & exinde (maiori cum pietate, & charitate) pauperum curationem toto tempore vitæ suæ fuit prosecutus, *Idem*.

XXIV.

Oct. 19. AMABILIS Presbyter Aruernensis à Domino se euocari sentiens, lætus expectabat suæ migrationis diem; conuocatisque

catisque discipulis, de seruanda disciplina; & charitate, pace, ac sanctimonia sectanda eos admonuit. Deinde iussit omnem acciri Populum ad Ecclesiam. Quo conuocato, indicauit ei sui corporis sibi iam imminere dissolutionem; vnde magnus extitit mœror, ac luctus omnium. Cernens itaque Vir Sanctus adeò lamentari eundem Populum, lachrymas, & ipse cohibere non potuit; corde tamen in Deum defixus, rogauit eos, vt domum redirent; osculatusque eosdem, & illis benè precatus, dimisit à se. Postea febri correptus, cæpit acri fatigari dolore; sed quamuis corporis deficerent vires: ille tamen Psalmos, & Hymnos promere non cessabat. Tandem suæ vitæ terminum adesse sentiens, sacro se communiuit Viatico, & deinde in cilicium & cinerem se prosternens, cælestis patriæ ciues ad se venientes conspicere visus est. Quorum visione exhilaratus, feliciter migrauit ad Dominum.

Sur. tom. 5. Lipp. tom. 8.

ANNOTATIO.

Ad huius Amabilis tumulum, cum Dux Victorius despexisset orare, substitit immobilis è regione equus: Quem cum flagris, stimulisque vrgeret, & ille (quasi æneus) staret immobiils; tandem aliquando Dux à suis commonitus, ad orationem descendit. Cumque fideliter orasset, quò voluit iuit.

Idem Sur. ibidem ex Greg. Turon. de glor. conf. cap. 33.

XXV.

AMASIVS Episcopus Theanensis, intelligens sibi humanæ peregrinationis adesse finem, Cæmeterium cum columnis, in quo suum corpus conderetur, iuxta sepulchrum S. Paridis (quem in vita dilexerat) ciuium auxilio construi curauit. Quibus cũ salutis monita multa dedisset, suam impertiuit benedictionem dicens: senui, & incanui (filioli mei) conuersatus coram vobis ab hora, quæ Deo placuit, vsque ad hanc diem; pro animabus vestris nequaquam laborem recusaui: Nunc verò Dominus vocat me, cui præstò sum. Estote ergo fideles, & operamini in dilectione Dei, & proximi vsque ad

mortem,

mortem, & regnabitis in æternum. Benedicat itaque vobis Deus manuum vestrarum de excelso solio omne opus;& crescere vos faciat de charitate in charitatem, vt sitis ante faciem eius in fine sæculi, mundi, & immaculati.

Profusis deinde lachrymis, sacrum sumpsit Viaticum: & demum, die migrationis adueniente, Psalmis Pœnitentialibus deuotè recitatis: Crucifixi imaginem sæpè amplexatus, ac deosculatus: omnibusq. Ecclesiæ Sacramentis communitus (conformatis in Crucis similitudinem manibus) erexit oculos in cælum, & pronuncians; In manus tuas Domine commendo spiritum meum, spiritum Domino reddidit. Anno sal. 350.

Paulus Regius de SS. Regni Neapolit. lib. 2.

Vita ipsius in off. impresso Romæ 1600. Ferrar. in Catal. SS. Italiæ

ANNOTATIO.

AMASIVS hic ab Arrianis Soræ, pugnis, ac fustibus vsque ad mortem cæsus fuit: sed eis discedentibus, à loco in quo iacebat, paulatim surgens, ea vrbe relicta, Theanum se contulit; vbi paulò ante S. Paris Episcopus (sibi familiaritate coniunctus) migrauerat. eius Ciuitatis igitur Episcopus ipse eligitur, & Populum assiduis cõcionibus non solum ab Arriana labe immunẽ, sed à vitijs (quantum fieri poterat) alienum seruare studuit. Sorani verò pœnitentia ducti, & Ecclesiæ catholicæ conciliati, templum ei (post eius obitum) construxerunt. *Iidem qui supra.*

XXVI.

Maij. 1. AMATOR Episcopus Antisiodorensis diuina reuelatione suæ discessionis tempus agnoscens; & eiusdem Ciuitatis Ducem, ac præfectum, nomine Germanum, sibi successorem futurum præuidens, eum totondit, rogauitque Populum, vt sui loco reciperent. Deinde morbo correptus est lethali, quo tamen grauatus, non omisit prædicationibus plebem confirmare; eandemque lugentem, ac suum dolentem discessum flere prohibuit. Adueniente tandem sui exitus hora,

ad

ad sanctam Ecclesiam, suorum se manibus, deportari fecit; Ecclesiam autem ingressus, Pontificalem ascendit thronum; in eoque residens, inter crebros singultus, & eiusdem Populi lamentationes, animam Deo tradidit; quæ visa est in columbæ specie in cælum ferri, anno Domini 421.

Sur. tom. 4. in vita S. Germani Antisiodorensis.

ANNOTATIO.

Post mortem S. Amatoris sanatus fuit Paralyticus, aqua lotus, qua sacrum eius corpus perfusum fuerat. *Idem Sur.*

XXVII.

AMATVS Abbas Monasterij Romerici, de sui obitus die, ante annum edoctus, voluit à discipulis culcitram è cinere, & cilicio confectam (in qua peccatorum suorum pœnitentiam ageret) sibi præparari. In ipsa igitur prostratus, culpas, quas admisisse meminit, coram fratribus voce publica confessus est; in eademq. toto anno decumbens, diù, noctuque precibus vacabat, & quamuis incõmoda corporis laboraret valetudine: ac perpetuo cruciaretur dolore (carnibus enim exesis, nuda iam ossa patebãt) mirificè tamen exultabat in Domino. *Sept. 13.*

Sub mortem iussit sibi afferri S. Leonis epistolam ad S. Flauianum datam (in qua Catholicæ fidei ratio plenissimè continetur) eaque sibi lecta, dixit: Sic credo ò Trinitas ineffabilis: ita confiteor Deus omnipotens: ita de te sentio fili Dei Christe Iesu: sic de te intelligo Spiritus sancte æterne Deus: atque vnum Deum in Trinitate, trinumque in vnitate confiteor.

Iussit deinde fodi sepulchrum in ipso Basilicæ aditu (indignum se putans, qui intra Ecclesiæ septa sepeliretur) voluitq. in eo Epitaphium huiusmodi, à se compositum, apponi scilicet.

Omnis homo Dei, qui in hunc locum Sanctum ad orandum introieris, si merueris obtinere, quæ postulas, pro anima Amati pœnitentis hic sepulti Dominum misericorditer

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

deprecari digneris, vt si quid mea prauitas de meis peccatis obtinere non potuit (tepidè pœnitendo) obtineat vestra tantorum charitas, sedulè Domini misericordiam deprecando.

Tandem congregatis fratribus, & Euangelia, Psalmos, & Hymnos apud lectulum eius decantantibus, sub his vocibus veniam ab omnibus petens, omnibusq. vale dicens, migrauit ad Dominum anno 660.

Sur. tom. 5. *Ado. Trithemius lib.* 3. *cap.* 88. *&* 90. *Baron. in Annal. tom.* 8.

ANNOTATIO.

Habebat infra cellulam Amatus hic, Molam, quam tunc consueuerat manu versare, quando canenti ei, & defatigato, somnus obreperat: Illud autem spacium, in quo molendi causa nudos pedes extendere solebat, minutis, iisque peracutis lapillis plenum erat; sicque carnis tentationes, & corporis somnum molendi abigebat labore.

Seductus quippe olim fuerat ab Agrestino schismatico Pseudo Monacho, qui insurrexerat contra Regulam S. Columbani; sed postea resipuit, & verè se pœnitentem exhibuit. De Agrestino, vide infra in Eustachio.

De epistola S. Leonis Encyclica (quæ est 10. inter eiusdem Pontif. epist.) habetur miraculum in Prato spirituali cap. 147. & 148.) De eadem Baronius Annal. tom. 6. anno Christi 443. pluribus.

XXVIII.

Maij 18. AMATVS Nusci Episcopus migraturus à vita, Missam celebrare voluit; qua peracta, cum (post exhortationis verba) Populo benedixisset, inter Sacerdotum manus animam Deo reddidit xv. Cal. Iunij Anno sal. 1193. Eius autem solemnitas habetur in Martyrol. 31. Aug.
Aug. 31.

Ferrar. Paul. Reg. ex Fel. Renda.

ANNOTATIO.

Hic cum quadam die in venatores incidisset, ab eis grauiter fuit in capite percussus; sed cum percussor in carcere detentus,

capita-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

capitalem ſententiam ſubiturus eſſet, facti pœnitens, Sancti implorauit auxilium; qui ſibi (quamuis abſens) affuit, & vinculis ſolutum, è carcere liberum abire permiſit: tres alios quoque compeditos, etiam in carcere detentos, ipſum inuocantes, ſimili modo liberauit. *Apr.4.*

XXIX.

AMBROSIVS Epiſcopus Mediolanenſis, dum in lecto decumberet, graui correptus infirmitate, Comes Stilico (qui tanto viro recedente de corpore, totius Italiæ interitum imminere dicebat) conuocatis ad ſe nobilibus viris illius Ciuitatis, quos diligi à ſancto cognouerat, partim interminatus eſt illis; partim blando ſermone perſuaſit, vt pergerent ad Sanctum Sacerdotem; ſuaderentque illi, vt ſibi viuendi peteret à Domino commeatum. Quod Ambroſius vbi audiuit, reſpondit: Non ita inter vos vixi, vt pudeat, me viuere; nec mori timeo, quoniam bonum habemus Dominum. *Dec.7.*

Morti cum iam proximus eſſet, Honoratus Sacerdos Eccleſiæ Vercellenſis (in ſuperiori parte domus ad dormiendũ compoſitus) tertiò vocem vocantis ſe audiuit: ſurge, feſtina, quia modò eſt receſſurus. Qui deſcendens obtulit ei Sacroſanctum Domini Corpus; & (eo accepto) conformatis in Crucis ſimilitudinem manibus, poſt diutinam orationem ex hac vita migrauit, bonum ſecum ferens Viaticum, anno Chriſti 397. ætatis 64.

Sur. tom.2. Lippomanus tom.1. & 5. Baron. Annal.tom.4. & in vita ipſius à ſe deſcripta.

ANNOTATIO.

Ante paucos dies quam lecto detineretur Ambroſius, cum 43. Pſalmum dictaret (excipiente Paulino) ſubitò in modum ſcuti breuis, ignis caput eius cooperuit, atque paulatim per os ipſius (tanquam in domum habitator) ingreſſus eſt: poſt quod facta eſt facies eius ſicut nix; poſtea verò reuerſus eſt vultus eius ad ſpeciem ſuam. Quod cum fieret, ſtupore percuſſus Paulinus obriguit, nec potuit ſcribere, quæ ab illo dicebantur, niſi poſtquam viſio tranſibat. Scribendi autem, vel dictandi ipſo die finem fecit

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

in illis verbis, quare faciem tuam auertis,&c. nec ipsum Psalmum explere potuit. Voluit quidem Dominus eiusmodi visione, veluti sigillo apposito, consignasse ostendisseque, tantum in Ecclesia Doctorem, non pro humani sensus arbitrio; sed ex ore Domini, diuino afflatum spiritu, docuisse, scripsisse, atque dictasse ea, quibus vel Populum erudiuit, vel Hæreticos confutauit.

Hæc Paulinus idem in vita ipsius, quam scripsit rogatu S. Augustini sibi familiaritate coniunctissimi: fuit autem hic Paulinus, Clericus minoris ordinis, qui militabat in Ecclesia Mediolanensi, sub cura (vt ipsemet ait) Casti Diaconi,& erat Ambrosio à manu; diuersus à Paulino Episcopo Nolano.

Dum infirmus decumberet, iacebant in porticus extrema parte, in imo positi, Castus, Polemius, Venerius,& Felix (tunc Diaconi) secumque tractabant voce ita repressa, vt vix inuicem se audirent, quis post obitum illius esset ordinandus Episcopus; & de Sancto loquebantur Simpliciano; approbans autem Ambrosius, exclamauit tertiò (quamuis longè positus) Senex, sed Bonus. Qua voce audita, expauescentes fugerunt. Defuncto autem eo, S. Simplicianus ordinatus est Episcopus.

Sepulturam sibi elegit S. Ambrosius apud SS. Martyres, in Ambrosiana scilicet à se erecta Basilica, in quam transtulerat corpora Sanctorum Martyrum Geruasij, & Protasij; maiores imitatus, de quorum instituto, hæc ait, sermone 77. edit. Paris. De SS. Mart. Octauio Aduētitio,& Solutore Tauric: Ideò à Maioribus prouisum est, vt sanctorum ossibus nostra corpora sociemus, vt dum illos Tartarus metuit, nos pœna non tangat: Dum illos Christus illuminat, nobis tenebrarum caligo diffugiat. Cum Sanctis ergo Martyribus quiescentes, euadimus inferi tenebras, eorum proprijs meritis; attamen consocij sanctitate. quamuis alij hunc sermonem tribuerint S. Maximo Taurinensi,& inter eiusdem sermones reposuerint.

Hoc idem sensit S. Paulinus Episcopus Nolanus, qui ad finem Panegirici Celsi pueri, hos habet versus.

Quem Complutensi mandauimus vrbe propinquis
Coniunctum tumuli fœdere Martyribus.
Vt de vicino Sanctorum sanguine ducat
Quò nostros illo purgat in igne animos.

Qui etiam literis interpellauit S. Augustinum, vt eodem argumento scriberet Commentarium: Vtrum scilicet prosit alicui post mortem, quod corpus eius apud Sancti alicuius memoriam sepeliatur.

liatur. Præſtititq. id, ipſe Auguſtinus, cum de cura agenda pro mortuis, ad eundem Paulinum tractatum ſcripſit.

Librum etiam edidit ipſe S. Ambroſius de Bono mortis, qui habetur tom. 1. operum eius, & in precatione 2. præpar. ad Miſſam, docet Morituros, quæ poſtulent, his verbis, nempe.

Illud etiam magnoperè peto, vt diem obitus; diem extremi Iudicij; damnationem æterni ſupplicij; beatitudinemq. Regni futuri ſemper meminerim. & infra.

Quid ſum Domine, niſi tu qui iuſtè iudicas, miſericorditer etiã defendas? Recordare quia aduocatus meus es ipſe, qui iudicas. Quod ſi etiam in illo adhuc ſæculo aliquid in me iudicandum reſeruas: Peto, ne me poteſtati Dæmonum tradas. dum ſcelus meum purgatoria pœna detergis.

Docet etiam in Commentar, in Luc. lib. 7. ſuper illa verba: ſunt de hic ſtantibus, &c. quomodo iuſti non timeant mortem, dicens: ſi volumus mortẽ non timere, ſtemus vbi Chriſtus eſt; vt & de nobis dicatur verè; ſunt aliqui hic ſtantes, qui non guſtabunt mortem. Non ſatis eſt ſtare, niſi vbi Chriſtus eſt ſtetur: ſoli enim non queunt guſtare mortem, qui poſſunt ſtare cum Chriſto.

Hæc ſatis de Ambroſio, cuius vita integra, & opera omnia hic eſſent recenſenda.

X X X.

AMBROSIVS Sanſedonius Ord. Præd. infirmitate vltima correptus, ne à contemplatione diuinorum impediretur, medici tantummodo viſitationem admittebat; eademque de cauſa, ſæpius ad parietem ſe conuertens, quietus orabat. *Mar. 20.*

Proximus iam morti, aduocatis patribus & fratribus, eis vale vltimum dixit; eoſque ſermone mellifluo monitos dimiſit: quibus recedentibus, & clauſo oſtio, viſus eſt per rimulas genuflecti, & magna deuotione, & humilitate Deum exorare.

Demum adueniente ſui exitus hora, Viaticum, humilitate maxima, ac reuerentia, genuflexus accepit; ſacroque inungi oleo (ad cubile reuerſus) voluit. Amplexatus deinde & oſculatus dulciter fratres ſuos, eoſdemque (eleuatis in cælum oculis) benedictione poſtulata, communitos, amiſit loquelam, & emiſit animam, anno Domini 1286. 20. Martij.

Iulius Sanſedonius Epiſcopus Groſſetanus in vita ipſius.

Leand.

Leand. Alber. lib. 5. hist. Dominic. lib. 3. par. 1. Ferrarius hac die.

ANNOTATIO.

Ægrotans Ambrosius in itinere (quando Lutetiam Parisiorum ad operam Theologiæ dandam sub Alberto Magno proficiscebatur) reiecit Dœmonem, reuersionem in Italiam ei suadentem, & sanitatem pollicentem.

Nouennis, officia pietatis exercens, cum à Patre impetrasset, vt Sabbato peregrinos quinque alere posset, inter eos excipere Angelos meruit.

Delectabatur plurimum Ambrosius Sacerdotibus sacra facientibus ministrare. Ipse verò celebraturus, cum totus in lachrymas resolueretur, & nonnumquam extra se etiam raperetur, conspectum hominum euitabat; & non nisi in aliquo secretiori loco, semotis arbitris sacra operabatur. Idem dicitur de S. Philippo Nerio in eius vita.

Concionandi, & Confessiones Pœnitentium audiendi studium numquam intermisit, donec Quadrgesimali tempore quadam die (cum acrius contra fœneratores inflammatus inueheretur) rupta semel, & iterum pectoris vena, & sanguine copioso exuberante; dicendi pariter, ac viuendi paulò post finem fecit.

Iidem Leander lib. 5. & Iul. Sansed.

XXXI.

Nou. 2. AMICVS Monachus Cassinensis, & Eremita Auellanæ, cum obitum suum, ante septem menses præsciuisset, & fratribus prænunciasset, eundem trepidè præstolabatur; donec graui dentium dolore grauatus, expectatam incurrit ægritudinem, octauo scilicet die ante Sanctorum omnium solemnitatem; in qua nihilominus ad mysteria diuina peragenda cum fratribus procedere voluit; & imminentis tuitionem itineris, sacratissimi corporis & sanguinis D. N. Iesu Christi curauit se perceptione muniri.

Crucis imaginem postea ad se deferri præcepit; cumque eam eminus videret, fusis lachrymis coram ea diutius orauit his verbis: Te deprecor ineffabilis misericordiæ clementissime Deus, ne me sinas in perpetuum perire, neque condemnes

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

nes cum his, qui deſcendunt in lacum mortis; neque obliuiſcaris in finem; ſed iubeas me ab Angelis tuis ſuſcipi, & ad patriam Paradiſi perduci; quem generi humano per Crucem & Paſſionem tuam aperuiſti, & aſcendens in altum captiuitatem noſtram tecum captiuam duxiſti, gratiſque dona hominibus dediſti: Vbi te credo verum Deum, & vnicum Patris filium cum Spiritu ſancto regnantem in ſæcula ſæculorum. Amen.

Te iterum, atque iterum totis viſceribus flagito, vt per virtutem huius vitalis ligni, vbi tu Sacerdos, & hoſtia pro ſalute totius Mundi fieri voluiſti; quod ſacris humeris (de prætorio exiens) baiulaſti; in quo Diabolum, & Tartareas legiones roſeo cruore captiuaſti, vt hoc ſignum ſanctæ Crucis ſit mihi ad te reuertenti ſcutum inexpugnabile contra omnes accuſatores tenebrarum quærentes animam meam. Sed neque Princeps tenebrarum occurrat mihi gaudens, ſed confuſus, & irretitus procul abſiſtat.

Oratione peracta, interrogatus vbi vellet ſibi parari ſepulchrum? in fouea (reſpondit) extra Baſilicam, ſicut dignum eſt, ligantes mihi funem in pede, ac trahentes extra fores Eccleſiæ, ſic indefoſſum me ſepelite. His dictis, ſine vllius hominis adminiculo, ad proprium regreſſus eſt ſtratum, cinere, & cilicio decorum; in quo recubans vſque ad veſperam, non ceſſauit omnibus ad ſe ingredientibus ſpiritualia præbere alimenta. Exitus tandem imminente iam hora, cunctos ad ſe fratres reuocari voluit; qui cum veniſſent, vt Sancti Patris exitum pariter conſpicerent; & domus, in qua ille iacebat eos capere non poſſet (erat enim ab angulo ad angulum menſura quinque pedum) rogauerunt omnes Abbatem, quatenus beatum virum peteret egredi de illa cellula; vt antequam defungeretur, eius frui poſſent benedictione, ac præſentia: At veritus Abbas ne fortè ſancto viro moleſtus eſſet, profitebatur, ſe dicere non audere: Ille autem hoc (Deo ſibi reuelante) cognoſcens, in capaciorem domum ſe introduci iuſſit: In quam perductus, mox à fratribus pro ſui communitione,

Psalmos cum solemnibus orationibus recitari voluit; & illis instanter orantibus migrauit in cælum, ætatis annorum fermè 120.

Bernard. Monach. Cassinen. in M. S. Bibliothecæ nostræ Vallicellanæ, Ferrar. in catal. Nou. 2. qui eum appellat Eremitam Auellanæ, & Arabonæ in Piceno.

ANNOTATIO.

De Amico Ramibonensi, miraculis coruscante, & absque solemni ritu in Sanctorum numerum relato, meminit Baron. Annal. tom. 10. ann. 997. & tom. 11. ann. 1027. & 1052. & Petr. Damian. epist. 29. ad Henricum Episcopum Rauennatem, quæ habetur t. 1. operum eiusdem, & in Bibliotheca Patrum tom. 3. eiusque fragmentum infra in Romualdo: extant quoque adhuc in Piceno propè montem Melon. (vt inquit idem Ferrarius) nec procul à Ciuitate sancti Seuerini, insignis Monasterij Ramibonensis vestigia; & ibidem Ecclesia sub inuocatione sanctæ Mariæ de Rambona; in qua sacrum eiusdem Amici corpus conditum esse, pia, veterique traditione creditur: ijsdemque ad hanc vsque diem coruscare miraculis, norunt Piceni ferè omnes, & nostri præcipuè Seuerinates. Frequens enim perseuerat adhuc ad eandem Ecclesiam, Populi ex vicinis locis vndequaque concursus, ob sanitatum miracula, quæ ibidem (Sancti viri intercessione) iugiter operari, cereæ plurimæ imagines, pictæque testantur tabellæ: tantaque viget Populi eiusdem erga sanctum deuotio, vt pro magno munere quisque ducat, de sepulchro eius (quod in eadem videtur Ecclesia) parum aliquid abrasi pulueris secum deferre.

Cum igitur Ferrarius asserat eundem esse amicum Auellanensem, & Ramibonensem: Bernardus item Casinen. dicat. Auellanensem Camerini ortum, & in Piceno apud Esculum, locaque adiacentia diuersatum diù fuisse, eundem & ipse credideram, quem in Ramibonensi nunc Ecclesia miraculis coruscare scimus. Verum, cum hic Abbas, ille Monachus fuerit; istius corpus in Ecclesia S. Petri de Auellana in Vmbria publicè colatur; illius verò in Ramibonensi æde in Piceno; cumque hic demum, ante Petrum Damianum (qui obijt anno Domini 1072.) floruerit; & à Petro Diac. Casinensi (qui claruit circa annum 1125.) in Catalogo Sanctorum Casinensium (ab ipso, summa diligentia elaborato) non

non reponatur; dicendum videtur illum non fuisse Monachũ Casſinenſem, quem certè Petrus non præterijſſet: Alterum verò (quem Bernardus Caſsinenſem appellat) eadem ratione cogimur dicere, longè poſt Ramibonenſem, & ipſum quoque Petrum Diaconum claruiſſe; cum idem Petrus nec eius meminerit, quamuis ſanctitate, & miraculis celeberrimi.

His acceptis ab eruditiſſimo, & ſacræ hiſtoriæ ſtudioſiſsimo viro, Domno Conſtantino Caetano, Abbate S. Baronti Congreg. Caſsinen. eius auctoritati, ac teſtimonio inhærere libuit; diuerſoſque ambos proculdubiò aſſerendum duxi.

XXXII.

ANASTASIA Patricia Conſtantinopolitana, cum ſub viri habitu, in Monaſterio diu latuiſſet, ne Imperatori fieret cognita, diuinitus ſibi extremum vitæ diem inſtare cognoſcẽs ſcripſit in teſtula ad Danielem Abbatem epiſtolium in hæc verba: Venerande Pater adduc tecum quamprimum Alumnum illum tuum, qui mihi ferre aquam conſueuit; ſumeque inſtrumenta ſepulturæ, & veni, vt cures funus Anaſtaſij Eunuchi (ſic enim appellabatur) ſcripto hoc Epiſtolio, & pro foribus cellæ ſuſpenſo, Daniel (per nocturnam ſpeciem edoctus) diſcipulum eſt alloquutus dicens: propera ad Spelæum, in quo frater noſter Anaſtaſius Eunuchus degit; & animaduerte ad ſpeluncæ oſtium pendere teſtulam literis exaratam, quam ad me reuerſus quamcelerrimè deferas: abijt frater, retulitque epiſtolium; quod cum legiſſet Pater, illachrymans cum diſcipulo, rebus ad fodiendum tumulum præparatis, ad locum eſt profectus, vbi Eunuchum febrientem offenderunt. Tunc Pater, in pectus illius procumbens, plorauit, & ait: felix es frater Anaſtaſi, quod de hac hora ſemper ſolicitus, terrarum regna contempſeris; nobis ergo tuis votis Dominum propitia; tùm illa: ego potius (inquit) Pater in hoc vitæ articulo multis precibus indigeo; & ſenex: ſi ego ante te diem meum obijſſem, pro te vtique rogaſſem; tum reſidens in [a] Tegete Anaſtaſia, Senis caput oſculata, benè precata eſt ei; & Pater, Alumnum ſuum ad pedes illius collocans: Benedic (inquit) huic diſcipulo meo, filio tuo; & illa: Deus (ait) qui in *Mar.* 10

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

hac hora migrationis meæ mihi adſtitit;qui nouit ſtatum vitæ meæ in hoc antro, propter nomen ſuum ; & hunc morbum,& ærumnas meas, faciat,vt quieſcat ſpiritus Patrum ſuper eum, quemadmodum requieuit ſpiritus Eliæ ſuper Eliſeum;& verſa ad Patrem : per Dominum (inquit) rogo te Pater, nolite mihi poſt mortem detrahere veſtes, quibus tegor, nullique aperias conditionem ſexus, & ſtatus vitæ meæ . Perceptiſq. ſacris Euchariſtiæ myſterijs : ſigna me (ait) ſigno Chriſti , & preces ad Deum pro me fundite . Reſpicienſq. verſus orientem , perinde vultus illius in ſpecu radiauit , ac ſi ibi lampas aliqua præferretur . Signauit demum ſe ſigno Crucis , & dicens: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum ; ſpiritum exhalauit .

Metaphr. in vita S. Sabæ tom. 6. cap. 73. Matthaus Rader. viridar. Sanct. 10. *Martij par.* 1. *ex Metaphraſte Baron. Annal. tom.* 7.

ANNOTATIO.

a Teges,& Pſiathium . Græcis eſt idem quod ſtorea ex Iunco & Papyro confecta , qua pro lecto vtebantur Monachi Aegyptij .

Illuſtris fuit Anaſtaſia Pompei (Conſobrini Imperatoris Iuſtiniani) Vxor , & Iulianæ illius prædiuitis, Cognata ; de qua Cyrillus æuo Iuſtiniani, & Baron. Annal.tom.7.anno 527. Quæ quidem inter Palatinas Imperatoris Iuſtiniani Patricia , Imperatricis inuidiam fugiens, cœleſte Imperium ſibi procurare ſtatuit . Nauigio etenim conducto , parteq; aliqua auri ſecum accepta , cæteris omnibus relictis, venit Alexandriam; Vbi condito Cœnobio, vitā cœleſtem duxit . Imperatrice autem aliquanto poſt tempore mortua , Imperator, Patriciæ recordatus, eam inquiri iuſsit; Quod vbi illa ſenſit (relicto ſub noctem Monaſterio) in Scetanam properauit ſolitudinem ad Abbatem Danielem; à quo virili induta veſte , & dicta pro Anaſtaſia Anaſtaſius Eunuchus , deducta eſt ad antrū quoddam admodum à Laura remotum ; ibiq; incluſæ,leges viuendi Daniel præſcripſit ; interdicens ei,ne vnquam è cella ſua pedem efferret , nec quemquam vſpiam ad ſe admitteret ; vniq. ex fratribus deſignauit locum , qui hebdomadatim illi vas aquæ deferret, atque ante cellulam deponeret,ac ſtatim recederet .

Octo

Octo igitur & viginti annos per neminem adita, aut visa, à praescripta Danielis norma ne latum quidem vnguem discessit Matrona; Senatorij ordinis; in Palatijs, ac Regijs Imperatorum semper versata; in tantis virorum fœminarumq. Turbis iactata.

De eadem Baron. in Annal. tom. 7. anno Christi 519. hæc ait.

Ad postremum verò clarissimarum quoque fœminarum Hormisda Papa (datis ad eas literis) ad rem benè conficiendam implorauit auxilium. Non enim despiciendas eas esse putauit, quæ tempore persecutionis Anastasij Imperatoris, pro Cattholica fide, non solum steterunt inconcussæ; sed & virorum animos perstare in sententia suaserant, atque in Pietatis officio continuerant; vt planè, acciderit, sicut tempore Passionis Dominicæ, cum, Apostolis fugientibus, mulieres Dominum Iesum nunquam, vsque ad obitum, deseruerunt: Ita in tanto fidei naufragio, quamplurimis Episcopis fugam accipientibus; imò & ad hostium castra se conferentibus, fœminæ, fidem Catholicam profitentes, inuicto steterunt animo. Eminebant inter eas Anastasia, atque Palmatia, Senatoriæ, ac Patriciæ clarissimæ fœminæ, ad quas perbreuem Hormisda Papa dedit Epistolam. Hæc Baronius.

Habetur ibidem eadem Epistola, & ea, quam scripsit Anastasia Hormisdæ; qui quidem, & aliam eidem postea dedit. Extantq. omnes inter eiusdem. Hormisdæ Epistolas tom. 1. Epist. Pont. & Conc. tom. 2. Binij.

XXXIII.

ANASTASIVS Monachus Abbas Suppentoniæ apud Nepitam, ante mortem, è rupe, quæ cœnobio in Monte præeminebat, vocem audiuit dicentis: Anastasi veni. Quo vocato, alij quoque septem fratres vocati sunt ex nomine: Paruo autem momento, ea, quæ emissa fuerat vox siluit, & octauum fratrem vocauit. Intra paucos igitur dies, primus Anastasius, cæteri autẽ eo ordine ex carne educti sunt, quo de rupis vertice fuerant vocati: frater verò ille, ad quem vocandum vox parum siluit, morientibus alijs, paucis diebus vixit, & tunc vitam finiuit. Dum autem Anastasius de corpore exiret, frater quidam super eum viuere nolens, prouolutus eius pedibus, cum lachrymis illum adiurauit, vt per eum, ad quem ibat, taliter ageret, ne septem dies in Mundo ei superuiueret. Ante verò septem dies etiam ipse defunctus est.

Ianuar. 2.

Anon. obit.

Greg. Dialog. lib. 1. cap. 7. & 8. Idem in Regist. lib. 2. ep. 50. c. 89. ind. ij. vbi appellat eum Anastasium de Pencumis. Ferrar. hac die.

ANNOTATIO.

Fuerat Anastasius primò Romanæ Ecclesiæ Notarius, posteà Monachus, mira fulgens sanctitate, Religione, ac pietate; Miraculis etiam clarus.

XXXIV.

ANAXANON Abbas Galata circa extrema vitæ suæ, ventris, & viscerum doloribus affectus, in Sanctam Ciuitatem delatus est, in domum infirmorum, quæ sub Patriarchæ erat cura, vt ibi curaretur. Vt autem hoc audiuit Abbas Conon, misit ei Sudarium, vnam habens benedictionem, & sex numismata; ita illi significans: ignosce mihi, quia non permittit me ægritudo ascendere, & te salutare: senex autem benedictionem quidem retinuit, nummos autem remisit dicens: siquidē voluerit Deus, vt in hac vita durē, habeo (Pater) nummos decem; cum autem eos expendero, significabo vobis, & mittetis istos. Vt autem sciatis (Pater) post duos dies sæculum istud derelinquo, quod & fecit.

ANNOTATIO.

Sancta Ciuitas, in quam delatus fuit Anaxanon, Antiochia fuisse creditur, quæ dicta fuit Theopolis, quando toties terremotu concussa, Deus religioso cuidam homini, peruisum præcepit, hæc verba pro foribus domorum cuiusq. inscribere Christiani, nempè: CHRISTVS NOBISCVM STATE.

Baron. Annal. tom. 7. anno Christi 528. ex Nicephoro lib. 17. c. 3. Cedreno item & Miscellæ Auctore.

XXXV.

ANDREAS Apostolus ad locum Martyrij perductus, cū
Nou. 30. Crucem sibi paratam, à longe vidisset, exclamare cœpit: Salue Crux, quæ in corpore Christi dedicata es, & ex membrorum eius margaritis ornata. securus & gaudens venio ad te; ita & tu exultans suscipias me, discipulum eius, qui pependit in te:

quia

quia amator tuus ſemper fui,& deſideraui amplecti te: ò bona Crux,quæ decorem & pulchritudinem de membris Domini ſuſcepiſti; diù deſiderata; ſolicitè amata; ſine intermiſsione quæſita; & aliquando cupienti animo præparata;Accipe me ab hominibus, & redde me Magiſtro meo, vt per te me recipiat, qui per te me redemit.

Ad vltimum in cruce ſuſpenſus, in ea Populum docens,biduò ſuperuixit, noluitq. à Proconſule (Populi tumultum timente) deponi, ſed rogauit Dominum dicens.

Ne permittas Domine Ieſu Chriſte, me famulum tuum (qui propter nomen tuum pendeo in Cruce) ſolui; ſed ſuſcipe me tu Magiſter mi Chriſte, quem dilexi, quem cognoui, quem confiteor, quem videre deſidero. Suſcipe Domine ſpiritum meum in pace, quia iam tempus eſt, vt ad te veniam. Suſcipe me Domine Ieſu Chriſte, magiſter bone; neque permittas me ex hac Cruce deponi, niſi prius ſpiritum meum ſuſceperis. Quibus dictis circundatus eſt magno ſplendore de cœlo, & abſcedente poſtmodum lumine, emiſit ſpiritum.

Lippom.tom.1.ex Metaphraſte. Sur. tom.6. Breuiar.Rom. omnes autem ex epiſtola Presbyterorum Achaiæ.

De Actis paſsionis Sancti Andreæ vide Baron. Annal.to.1. anno Chriſti 69.

ANNOTATIO.

Similis docendi Populum ardor, & in martyrio pro Chriſto vitam ponendi,fuit in S.Quirino: de quo hæc habet Martyrol. Rom. 4.Iunij: Siſciæ in Illirico S. Quirini Epiſcopi, qui ſub Galerio Præſide pro fide Chriſti, molari ſaxo ad collum ligato, in flumen præcipitatus eſt;ſed lapide ſupernatante,cum circumſtantes Chriſtianos,ne eius terrerentur ſupplicio, neuè titubarent in fide diù fuiſſet hortatus,ipſe vt martyrij gloriam aſſequeretur,precibus à Deo vt mergeretur obtinuit.

De eodem Quirino Pruden. cecinit hymno ſacro, meminitq. Venantius Fortunatus lib.7.& extant acta apud Mombrit. to.2.

XXXVI.

Ianuar. 6. ANDREAS Corsinius Episcopus Fesulanus reuelatione accepta à B. Virgine (dum in nocte Natiuitatis Domini rem diuinam faceret) de sui obitus die, tanta perfusus est lætitia, vt qui prius, ob victus parcitatem, squalidus, ac macilentus fuerat, Seraphico penè colore apparuerit. Morbo igitur correptus, eo die, quem Virgo gloriosa prædixerat, nempè Epiphaniæ Domini, ad eundem feliciter migrauit, anno salutis 1373.

Sur. tom. 1. Siluanus Razzius de Sanctis Hetruriæ. Franciscus Diacetus de Vitis Episcoporum Eccl. Fesul. Ferrarius in Catal. Sanctorum Italiæ 14. Ianuarij.

ANNOTATIO.

Singulari in pauperes charitate emicuit pius Episcopus, qui proprijs manibus ægrotis ministrans, vnique eorum Tibiam vlceribus plenam manu sua attingens, mirabiliter illicò sanauit.

Anon. obit. Andreæ huius deuota virgo (cui ipse dum adhuc viueret, mortis eundem diem prædixerat, ea nocte, qua vir Sanctus obijt, alta voce clamare audita est: Eia Christi Præsul expecta me, vt vnà cęlestem Patriam ingrediamur. Quibus dictis, ad cœlum supplices manus extendens, ab hac luce, & ipsa migrauit.

Sur. ibidem.

XXXVII.

ANNA de Vvylier Basilien. Diœcès. Virgo Deo deuota, quæ virginitatis propositum semper dilexerat, cum à parentibus nuptui, vt vnica, tradenda esset, nec illi auderent eius quęrere propositum, violentia quadam putantes eam emollire, præpararunt omnia futuris necessaria nuptijs, & ordinauerunt, vt Virgo die, qua marito præsentari deberet, in cuiusdã viduæ domum duceretur, quæ consensum procuraret, imminentibus nuptijs. Sed is qui in cœlis est, irrisit hæc fraudis commẽta; nam præcedentibus octo diebus, ante nuptiarum tempus condictarum, Virgo, ignara fraudis, febre correpta est, & lecto decubuit: Morbo dietim se intendente, vocatus est Confessarius; sumptisq. Ecclesiæ Sacramentis, vitæ interitus Vir-

gini visus est appropinquare. Volens autem mater, virginitatis amorem in filia verius comprobare, interrogauit eam dicens: Quæso te filia charissima in veritate dicas, iam diuino proxima examini, eligisnè, potius mori, quàm viuere, & maritum aliquem habere legitimum? Cui virgo cum gaudio respondit: Potius moriar. Quo dicto deuotissima virgo vita functa est; eaq. ipsa die, qua homini terreno desponsata præsentari debuit, cœlesti sponso iuncta est in cœlis.

Io: Nyder formic. lib. 4. c. 4.

ANNOTATIO.

Hæc ipsa virgo (paulò post vitæ exitum) apparuit cuidam sanctimoniali, à qua flagitauit Missam vnam, qua se dixit egere, & rogari voluit suo nomine matrem, vt ob reuerentiam Gloriosæ Virginis, tunicā meliorem, quam ipsa habuerat, pauperibus erogaret.

Idem ibidem.

XXXVIII.

ANNON Episcopus Coloniensis; de obitu suo imminenti, per visum edoctus, intentissimis precibus Deum obsecrauit pro defensione corporis, & animæ suæ; pro Ecclesiæ pace; pro loci conseruatione; & pro salute animarum sibi creditarum; ad singulas preces se prosternens, manusq. & oculos in cœlum attollens: Demum signo Crucis filijs suis consignatis, dum (petiturus Monasterium) exiret ostium, oblata est ei catenula quædam ferrea, eius olim iussu confecta, sed non nisi ea hora (Deo disponente) exhibita: eodem igitur momento introuertens, locum sepulchri designauit, & catenulam illam per tabulata submitti iussit, ad lucernam ante idem sepulchrũ subuehendam. Interrogatus autem à quodam milite, cur non in choro (sacratiori templi loco) potius vellet humari? Respõdit: id Ego ea de causa nolo, ne tu, tuiq similes ad sepulchrũ meum orandi causa venturi, fratribus diuina officia persoluentibus, molestiam exhibeatis; Tum etiam vt pateat ad sepulchrum meum aditus pauperculis fœminabus, ex rure, pro deuotione sua, poma, vel oua, aut quodlibet aliud sanctæ simplicitatis *Dec. 4.*

plicitatis munuſculum allaturis ; quarum cum deuotio tantò ſit gratior Deo , quantò vita ſimplicior , non parum honori meo detraheretur,ſi illarum, reiectis lachrymis , & quærimonijs, ad monumentum meum ſolis nobilibus pateret acceſſus. Igitur exemplo Domini mei , duo minuta viduæ accipientis , Ego quoque harũ , & munuſcula complexurus, & admiſſurus preces,omnibus expo ſitũ habere volo ſepulturæ meæ locũ.

Podagræ demum doloribus cum ad extrema perductus eſſet, aſſidentibus iuxta ſe fratribus,cum Abbate,confeſſione publica ſe reum,ſe peccatorem proclamauit;indignum planè, qui hactenus tanti Sacerdotij titulis ornaretur; ſtolamq. Pontificiam à ceruice remouens , eis obtulit dicens : ab hac Ego meritis longè alienus,vobis eam reſtituo, non enim elata ceruix mea diutius illa abutetur, qua meo iudicio nunquam ſum vſus. Reclamarunt autem vniuerſi;ſed victus tandem Abbas, ab offerente eam recepit;moxq; eidem, in virtute obedientię mandauit, vt denuò ipſam reciperet. Quod, & fecit Annon reſiſtere non auſus ; eaq. ſuſcepta , id ſolum egit , vt certus Miſſarum aliarumq. precum numerus deſignaretur , quem ſinguli pro peccatis,quæ ipſe confeſſus fuerat perſoluerent .

Fecit poſteà ſacras Reliquias ad Eccleſiam deportari , & ipſe eleganti habitu Primarij Decani indutus , cum proprium non haberet, voluit,ſellæ impoſitum, ſe eis obuiam ferri . Ad ſingulas autem Sanctorum Reliquias prætereuntes, caput inclinans ; vbi poſtremò Sancti Seuerini ſacra pignora cominus adeſſe vidit , in ingentes prorumpens lachrymas , coram eius theca , de ſella pronum ſe deiecit in cœnum; adeò vt veſtis illa candida, & magni pretij, maxima ex parte luto fœdaretur. Reliquijs in ſummam Aedem importatis , vir Sanctus eò perductus, poſt exactam in diuinis laudibus noctem,ob expianda peccata,Miſſarum celebrationem rogauit accelerari . Deinde cum honoris plurimum eiſdem Sacris Reliquijs impendiſſet , & illæ iam in ſua loca reportandæ eſſent , cum lachrymis eis vale dicens ; eorumdem Sanctorum patrocinijs animæ ſuæ ſalutem commendauit .

Morti iam proximus, videns Diabolum ex aduerſo ſtantẽ, ait ad eum. Quid tu hìc agis ſceleratiſsime? Quanquam non mirum eſt, ſi nos exiguos, & nullis fretos meritis attentes; quãdo nec B. Martini ſanctitate abſterritus es, quominus eius quoque extremis inſidiareris. Exclamans deinde, num quis opem ſibi ferre vellet? accurrerunt adſtantes omnes, à quibus Aquam benedictam petijt; & eam celerrimè exhibitam, aſpergillo cum impetu iniecit in Dęmonem, qui continuò diſparuit.

Ad extremum ſtolam ſuam accipiens iterum, quaſcunque ob cauſas quemquam ligaſſet, abſoluit, & ab omnibus humiliter veniam petijt: conteſtans omnes, ne ſe celarent ſi quid in his ab ipſo foret prætermiſſum.

Accitis deinde rerum Epiſcopalium Procuratoribus, mandauit, vt in perſoluendo ære alieno (quod non exiguũ diſpergendo, & dando pauperibus contraxerat) iuſtè ſine perſonarum acceptione redderent omnia; certam eis pecuniam aſsignans, quam in hos vſus, & exequiarum ſuarum eleemoſynas, menſæ ſuæ cautè ſubtraxerat; præter quam pecuniam (eo defuncto) nec teruncius vnus repertus eſt, qui debitorum ſolutionibus, eleemoſynarumq. in funere erogationibus ſupereſſet.

In extremis demum iam agenti, aderant Lectores quatuor, qui per vicem legentes, ſi inter legendum nonnihil erraſſent, ab illo (manu agitante) illicò corrigebantur: & ſi vel parum à legendo ceſſaſſent, oculos ille, vi quadam aperiens, eos progredi cogebat.

Tandem extollens manus, & exclamans: Sancta Maria ſuccurre miſeris, ſuccurre Coloniæ; eidemq. Glorioſæ Virgini (quam videre præſeferebat, plurimum ſe commendans; ac aliorum Sanctorum Patrocinium efflagitans, migrauit ad Dominum, anno ſal. 1075.

Sur. tom. 6. Baron. in Annal. tom. 11. Molan. in addit. ad Vſuard. Marian. Scot. Herman. Contract. & Lambert. in Chronicis.

ANNOTATIO.

Quandoque febri laborans Amon, & ministerium sacri mandati, quod cupiebat(Cænæ Dominicæ instante die) implere se posse desperans; igne charitatis, febrium ignes mitigante, surrexit, & pedes abluit (de more) suorum. Quo peracto dolore correptus, ad lectum reportatur; in quo triduò iacuit, donec respiciente Domino piam eius solicitudinem, qua timebat ne suus Grex sacri verbi pabulo per sancta solemnia careret, in ipsis Dominicæ Resurrectionis vigilijs mirabiliter sanatus est. Cum etenim Matutinalia insonuissent signa, repentè è lecto prosilijt, & à reclamante Cubiculario (qui eum doloris insania agitari suspicabatur) calceamenta cum vestibus vix extorquens, ad Ecclesiam lætus processit, & incolumis adstitit.

Dum esset aliquando vir Sanctus apud Sigebergenses (quibus plurimum fidebat, & cordis eius arcana credebat) dixit ad fratres illic manentes: Simeon ille nominatissimus, quo Treuiris inclyto gloriatur Patrono; sed & Bardo Sanctissimus, vrbis Moguntinæ decus, omni quidem reuerentia sunt colendi; verum, quia magni prædicantur, & sunt, donarijs amplis honorari satagunt; at mihi meritis eorum non equè consociando, post depositionem huius corporalis sarcinæ, non erit ingrata quantumlibet parui Xenij deuotio; suscipiamq. breuissimæ ceræ, linique munusculum. Ad quod eius dictum arridentibus, qui assederant senioribus, & an & ipse post mortē signis crebrescere vellet insistentibus, cū magna fiducia Respondit: Voluntatis huius magnitudinē profectò verbis aperire non sufficio; tamen ne secretorum meorum aliquid vestris inquisitionibus denegetur, huius me desiderij semper, & fuisse sciatis, & esse; vt in eorum oculis, qui me, vitamque meam insectantur, adhuc aliqua signa per me dignetur exhibere Christus: Tum & pro sui nominis augenda gloria: Tum & pro meo auferendo opprobrio; dum illi placens apparuero, qui nunc in omnium reprehensione sum positus. Prænunciauit deinde signa post eius mortem futura, aliaque multa de se vera prædixit.

Sur. ibidem lib. 2. cap. 2.

Deuotissimus fuit S. Seuerino Coloniensi, cui cum extruxisset Ecclesiam, & quadam die ad eam solemniter consecrandam pergere instituisset, imbrium vehementia fuit detentus: Cum autem plurimum orando, pluuiam sistere non valeret, velut, ex magna

iam

iam commotione vocem concipiens, ipsi B. Seuerino charitatis minas intulit dicens: si me tuis auxilijs in hac pellenda inundatione, quamcelerrimè prosecutus non fueris, certè tantis irritatus aduersitatibus, ad tui nominis reuerentiam Ecclesiam prorsus refugio consecrare: Mira res! Mox vt dictorum finem fecit, repentina redijt serenitas. *Idem ibidem lib.2.cap.13.*

Duo innocentes iuuenes sententia mortis damnati, dum ad suspendium, ducerentur exorarunt Dominum, vt per interuentum cuiuscunque serui sui, quomodo vellet, à morte liberarentur; ipse autem Dominus apparuit eis in forma Annonis, eosdemque à suspendio seruauit, ac liberauit. *Idem ibidem cap.14.*

Rogans aliquando suos, vt post mortem in Siceberg reponerent corpus eius, pollicitus est protectionem suam dicens: Si desiderij mei, vobis insistentibus processerit effectus, per misericordiam nostri Redemptoris, vestræ (vt spero) de me haurient adhuc aures, quod in magnæ consolationis, in magnæ spei patrocinium vobis, & Coloniæ vestræ ante Deum proficiat. *Idem ibidem cap.24.*

Per iocum prædixit cuidam claudo cum Scipione vtcunque gradienti; tantisper (inquiens) huic inniteris Scipioni, donec à me curatus illum abijcias. Qui postea ad eius tumulum quadam die inuigilans, vis inuisibilis eum è sede expellens, totum humi coram tumulo strauit. Scire ille volens, cuius impulsu id pateretur, dum circumfert oculos, conaturq. surgere, toto corpore se sentit incolumem. *Idem lib.3.cap.18.*

XXXIX.

ANSBERTVS Episcopus Rothomagensis imminentem agnoscens suæ vocationis horam, conuocauit fratres, fecitq. sibi Missarum solemnia celebrari. Deinde sacri Corporis, & preciosi sanguinis Domini perceptione se muniens, ac sanctæ Crucis signo se, circumstantesque consignans, somno vltimo exceptus feliciter obdormiuit in Domino anno sal.695. *Febr. 9.*

Sur tom.1. Tritbemius lib.4. cap.52. Molan. in indic.

ANNOTATIO.

Huic iuueni, nobilis fuit desponsata puella; sed cum ambo castitatem seruare cuperent, orauit puella, vt speciositas sua in de-

formitatem verteretur; & illicò exaudiuit eam Dominus: facies enim eius ita exulcerata, ac immundissima lepra cooperta mox apparuit, vt ab hominum consortio segregandam decernerent; sed statim ac (de viri consensu) sacrum accepit velamen, sua etiam redijt pulchritudo.

X L.

ANSCHARIVS Episcopus Hamburgensis, cum ad obitum properaret, percepta Dominici Corporis, & sanguinis communione, Dominum exorabat, vt quicunque in eum quouis modo peccasset, diuina hoc ei pietas remitteret. Deinde versiculos istos cæpit frequentius repetere, nempè: Secundum misericordiã tuam memento mei tu propter bonitatem tuam Domine, &: Deus propitius esto mihi peccatori, &: In manus tuas commendo spiritum meum. Deficiente autem halitu, & iam eos frequentare non valens, cuidam fratri (S. Remberto scilicet) præcepit, vt eosdem frequentando caneret. Sicque oculis in cælum intentus, Domino spiritum commendatum tradidit. Anno Domini 865.

Sur. tom. 1. in vita S. Remberti. Albertus Crant. in hist. Eccles. Saxon. l. 1. c. 19. & seqq. & in Saxon. lib. 2. c. 25. Trith. de vir. Ill. lib. 4. cap. 84. Baron. in Annal. tom. 10. ann. 865.

De eodem Anschario, & de Remberto pariter, infra in Remberto.

ANNOTATIO.

Ansgarium hunc appellat Albertus Crantius in Saxon, lib. 2. cap. 25. vbi hæc de ipso ait.

Adolescens erat admodum ANSCARIVS cum de Francia transferretur, & creuit in Apostolum magnum omnium Aquilonatium Regionum, &c. Translationem autem huiusmodi describit in Metropoli, seu historia ecclesiastica Saxonum lib. 1. cap. 19. his verbis.

Iam tum multis compertum erat B. P. Ansgarij Corbeiæ Monachi, & inter alios Viri doctissimi, feruens pro Christo desiderium: sed interpellare eum desuper nemo præsumpsit. Terrificum enim videbatur, gentem de crudelitate famosam, noua prædicatione

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

adoriri. Ita (cunctis musſitantibus) Anſgarius cum ſe Domino precibus commendaſſet, obuium ſe ferebat quærentibus Prædicatorem: ecce (inquit) ego, mitte me.

Regem igitur Danorum, Ericum nomine, ex perſecutore Chriſtianorum, fidelem fecit catholicum. *Idem Albertus ibidem cap.36.*

Ericum quoque Regem iuniorem, qui Sacerdotes expulerat, & Eccleſias claudi iuſſerat, ſic placatum reddidit, vt Chriſtianus & ipſe fieret. *Idem ibidem cap.41.*

Caſtigauit Phryſios pro labore Dominicæ diei. Pertinacius verò agentes, igne cæleſti mulctauit, *Ibidem.*

Ad curam pauperum, & ſuſceptionem peregrinorum multis in locis Hoſpitalia præparauit; quorum vnum, ac præcipuum habuit Bremæ; quò per ſe ipſum quotidie veniens, infirmis non erubuit miniſtrare; eorumque plurimos, verbo, vel tactu ſanauit. *Ibidem; vbi ſancti viri narrationem hoc claudit Encomio, nempe.*

ANSGARIVS captiuos redimendo; tribulatos refouendo; Domeſticos erudiendo; Barbaris euangelizando; foris Apoſtolus; intus Monachus: nunquam viſus eſt ocioſus.

X L I.

ANSELMVS Epiſcopus Cantuarienſis diutina infirmitate decoctus, cum omnes cibi, quibus humana natura vegetatur, & alitur, in faſtidium ei verſi fuiſſent, vim ſuæ naturæ faciens, eoſdem ſumere nitebatur; ſicque per dimidium circiter annum, vitam quoquo modo tranſegit, ſenſim corpore deficiens. Spiritu itaque fortis (quamuis carne nimium fragilis) pedes Oratorium adire non valens, diebus ſingulis illuc ſe deferri in ſella faciebat; conſecrationi Dominici Corporis (quod ſpeciali quodam deuotionis affectu venerabatur) intereſſe volens: A quo dum, qui ei ſeruiebant, eum declinare niterentur, quia multum exinde fatigabatur, vix quinto ante ſuum exitum die, euincere potuerunt. Exinde ergo aſſiduè lecto decumbens, anhela voce omnes ad eum accedentes, in ſuo quenque ordine, Deo viuere hortabatur. *Apr. 2.*

Illuceſcente interim Dominica Palmarum, vnus ex eis, qui ſibi adſtabant dixit: Domine Pater, vt nobis intelligi datur, ad Paſchalem Domini tui curiam (relicto ſæculo) vadis; cui reſpon-

reſpondit: Et quidem, ſi voluntas eius in hoc eſt, voluntati eius non contradico; verum ſi mallet me adhuc inter vos, ſaltem tamdiu manere, donec quæſtionem, quam de animæ origine mente reuoluo abſoluere poſſem, gratioſius acciperem; eo quod neſcio, vtrum aliquis eam (me defuncto) ſit abſoluturus.

Ingraueſcente tandem morbo, cum iam verba, quæ intelligi poſſent edere nulla valeret, benedictionem omnibus, erecta dextera, & capite demiſſo impertiuit; cumque fratrum Conuentus in Eccleſia matutinas laudes decantaret; & vnus eorum, qui circa Patrem excubabant, ſumpto Euangeliorum textu, legeret coram eo Paſſionem, quæ ipſa die legi ad Miſſam debebat; vbi venit ad verba illa: Vos eſtis, qui permanſiſtis mecum in tentationibus meis, & ego diſpono vobis Regnum, &c. videns eum lentius ſolito ſpiritum trahere; ſentienſque eum iam obiturum, adunauit circa eum filiorum agmen; quo præſente vir ſanctus, ſuper cilicium, & cinerem poſitus, migrauit ad Dominum, anno ſal. 1109.

Sur. tom. 2. Baron. in Annal. tom. 12. Trith. de vir. Ill. Ord. S. Ben. lib. 2. cap. 101. lib. 3. cap. 127. lib. 4. cap. 622. Auctor Catalogi ſcriptorum Britanniæ.

ANNOTATIO.

Innumera habentur in huius Sancti Vita, dicta, & facta admiranda, hoc autem præcipuè non eſt tacendũ, quod ſub veritatis teſtimonio ipſe profitebatur, nempè: Si hinc peccati horrorem, hinc inferni dolorem corporaliter cerneret; & neceſſariò vni eorum immergi deberet, prius infernum, quàm peccatum appeteret. Inſuper, malle ſe pollutum à peccato, & innocentem, gehennam habere, quàm peccati ſorde pollutum, cælorum regna tenere. Cum enim (dicebat) conſtet, ſolos malos in inferno torqueri; & ſolos bonos in cæleſti Regno foueri, patet; nec bonos in inferno (ſi illuc intrarent) poſſe teneri debita pœna malorum; nec malos in cælo (ſi forte accederent) frui valere felicitate bonorum.

Cum aliquando Anſelmus iter faceret, pueri, quos nutriebat, occurſantem ſibi leporem in via canibus inſecuti ſunt; & fugitantem,

gitantem, infra pedes equi, cui Pater ipſe inſidebat, ſubſidentem, ſunt conſecuti. Ille ſciens miſeram beſtiam ſibi ſub ſe refugio conſuluiſſe, retentis habenis, equum loco fixit, nec beſtiæ cupitum voluit denegare præſidium; quam canes circundantes, & hinc inde lingentes, nec de ſub equo poterant eijcere, nec in aliquo lædere. Quod videntes ſocij eius admirati ſunt; at Anſelmus (vbi quoſdam ex equitibus aſpexit ridere, & quaſi pro capta beſtia lætitiæ fræna laxare) ſolutus in lachrymas ait: ridetis? Et vtique infelici huic nullus riſus, lætitia nulla eſt; hoſtes eius circa eam ſunt, & ipſa (de vita ſollicita) confugit ad nos, præſidium flagitans. Hoc planè eſt, & animæ. Nam cum de corpore exit, mox inimici ſui; maligni ſcilicet ſpiritus, qui eam in corpore degentem per anfractus vitiorum multis modis perſecuti ſunt, crudeliter adſunt, parati eam rapere, & in mortem æternam præcipitare; ipſa autem (nimis anxia) huc, illucq. circumſpicit, & qua tueatur defenſionis, & auxilij manum ſibi porrigi, ineffabili deſiderio concupiſcit. Dæmones autem è contrario rident, & magno gaudio gaudent, ſi illam (nullo fultam adminiculo) inueſtiunt. Quibus dictis laxato fræno in iter redijt; beſtiam vltra proſequi clara voce canibus interdicens. Tunc illa ab omni læſione immunis exultans, prepeti curſu campos, ſiluaſque reuiſit. *Idem Sur. ibidem.*

XLII.

ANSELMVS Ord. Ieſuatorum, Hieronymi Ripæ (eiuſdē ordinis) diſcipulus, duobus iam annis febri ethica laborans, cum audiſſet eumdem Hieronymum poſt triduum diſceſſurū, ad pedes eius prouolutus maxima cum humilitate petijt, vt à Deo ſibi quoque diſceſſum impetraret. Quod pium deſiderium videns Pater, pollicitus ſibi eſt, octauo die ab eius obitu, ſuo ſe voto potiturum. Credidit Anſelmus verbo, quod dixerat ei Pater; & lætus, ac hilaris ad exitum ſe parauit; Sacramentis Eccleſiæ ſe communiuit; & orationi vacauit, donec optata aduenit dies; in qua (cum omnium admiratione, & conſolatione) ad Dominum, & ipſe poſt Patrem ſuum migrauit.

XLIII.

ANTHELMVS Epiſcopus Bellicenſis moriens noluit condere teſtamentum, dicens: abſit à me vt faciam teſtamen- *Iunij 26.*

tum, qui nihil habeo; quippè qui non ſum de hoc mundo: Hucuſque ex miniſterio Sacerdotij licuit mihi res commendatas curare, ac diſpenſare: At nunc, quando ijs frui non poſſum, nec diſpenſare licet. Admonuit autem Clericos, vt mutua ſe charitate diligerent: Rogatuſque ab eis, vt Comiti cuidam ſacrilego, & excommunicato (cum quo fuerat illi ob ſalutem ſuam, & Eccleſiæ libertatem controuerſia) ignoſcere vellet, nunquam ſe id facturum aſſeruit, niſi is à calumnia ceſſaret; fidemque daret, ſe nihil vnquam ab Epiſcopi vel eius Eccleſiæ poſſeſſionibus exacturum. Compunctus Comes venit ad virum Dei; culpam ſuam confeſſus eſt; veniam petijt; promiſitque ſe Eccleſiam in poſterum defenſurum. Cui vir ſanctus (impoſitis ei manibus) benedixit dicens: Deus omnipotens Pater & Filius, & Spiritus ſanctus benedictionis ſuæ, & gratiæ tibi tribuat largitatem; creſcere te faciat, & multiplicari; itemque filium tuum. Cum autem non eſſet Comiti filius, ſed filia, rati ſunt plerique illum erraſſe, & ſuggerebant, vt filiam diceret, non filium: At ille ſemel, atque iterum filium repetijt. Quam Prophetiam non multo poſt (nato ei filio) completam vidit. Demum inter Litanias, & Cantica ſpiritum Deo reddidit circa annum Domini 1160.

ANNOTATIO.

Cum Anthelmi venerabiles celebrarentur exequiæ, & ſacrum Corpus monumento conderetur; eo loco, vbi humatum eſt, tres lampades erant, quæ non interdiu, ſed noctibus accendi ſolebant, præterquam in præcipuis ſolemnitatibus. Erat igitur etiam hæc ſolemnitas præclara, non funeris, ſed triumphi. Ecce enim dum cuncti ad ſacrum funus intenti ſunt, vident in vna ex ijs lampadibus ignem, immenſo lumine coruſcare. Admirantibus illis, & ſtupentibus, etiam aliæ duæ diuinitus accenduntur, ſimulque omnes illuſtrius de ſe lumen ſpargunt.

Multi à diuerſis liberati ſunt malis, potu vini, quo ablutum fuerat B. Viri corpus.

Eo anno, quo ab hac vita deceſſit vir ſanctus, magna annonæ caritas magnam famem, & calamitatem inuexit in homines, tùm verò ille, confluentium vndique pauperum turbam, vſque ad Meſ-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ſis tempus quotidianis eleemoſynis ſuſtentauit. Certum autem diem præfixerat, ad quem vſque promiſerat ſe illas eleemoſynas continuaturum. Itaque Domino (qui eum euocare conſtituerat) tantiſper expectante, donec id quod vouerat eſſet executus, eodem ipſo die, quo eleemoſynis illis præſtandis extremum præſtituerat, à Domino vocatus diſceſſit è vita.

X L I V.

ANTONIVS Abbas (cognomento magnus) mortẽ ſuam diſcipulis prædixit; eos omnes viſitando, ac monendo. Metuens deinde Aegyptiorum conſuetudinem reſeruandi cadauera ſuper lectulos domi abſque ſepultura, ad proximum habitaculum celeriter (eiuſdem diſcipulis valedicens) repedauit. Poſtea vocatis duobus fratribus à ſe antea inſtitutis, eos pariter monuit, ne tanti temporis labores repentè perderent; & Dæmonum cauerent inſidias. Ad Ieſum (inquiens) ſuſpirate; credulitatem nominis eius veſtris figite mentibus; & à certa fide vniuerſi Dæmones fugabuntur: In hoc autem magis eſtote ſolliciti, vt Domini præcepta ſeruetis; vt poſt mortem veſtram Sancti quique veluti amicos, & notos in æterna vos recipiant tabernacula. *Ian. 17.*

Cumque hæc, & alia multa eis monita dediſſet, adiecit: Si qua mei vobis cura; ſi qua Patris memoria eſt; ſi mihi vicarium repẽdatis affectum, nullus ad Aegyptum meas perferat reliquias; ne vano corpus honore ſeruetur; ne vituperati à me ritus (vt noſtis) & circa me ſeruentur obſequia. Huius enim rei gratia maximè huc ſum reuerſus. Vos igitur humo tegite; vos Patris operite corpuſculum; & illud quoque ſenis veſtri cuſtodite mandatum, vt nemo præter veſtram dilectionem, locum tumuli mei nouerit. Confido in Domino, quod neceſſario Reſurrectionis tempore, corpuſculum hoc reſiliet incorruptum. Veſtimentorum autem meorum ſit iſta diuiſio: Melotem, & Pallium tritum, cui ſuperiaceo, Athanaſio Epiſcopo date, quod mihi nouum ipſe detulerat: Serapion Epiſcopus aliam accipiat Melotem: vos cilicinum habete veſtimentum, & valete viſcera mea. Antonius enim migrat, & iam non erit in præſenti ſeculo. Verba iam finierat, & oſ-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

culantibus ſe diſcipulis, extendens paululum pedes, mortem lætus aſpexit, ita vt, ex hilaritate vultus eius, Angelorum Sanctorum præſentia noſceretur.

Vit. Patrum par. 1. Sur. tom. 1. Herebertus in vit. Patrum lib. 1. Vbi plura in eiuſdem notationibus. De eo etiam Baron. in Annal. tom. 3. ann. 358.

ANNOTATIO.

Sancti Antonij Vita, Anachoreticæ vitæ fuit Prototypum, eiuſque (adhuc viuentis) acta S. Athanaſius Romam, profugus, attulit; ex quibus quantum nobiles Romani profecerint, declarat Hieronymus, ſcribens ad Principiam, epiſtola 16. & ad Euſtochium epiſtola 27. Quantum præterea cæteris attulerit adiumenti locuples teſtis eſt S. Aug. lib. 8. Confeſſ. cap. 6.

Nobis quidem (quod ad propoſitam attinet mortis materiam) prodeſſe plurimum poterit, illud ex ea hic recenſere, & attentius conſiderare quod habetur c. 38. his verbis, nempè.

Sciſcitabantur aliquando fratres ab Antonio quemadmodum ſe poſt corporis ſarcinam, anima gereret; quiue ei locus poſt obitum concederetur, proxima verò nocte, vox deſuper, nomen eius inclamitans, ait, Antoni exurge, exi, & vide. Qui exurgens egreſſus eſt, & eleuatis ad cælum oculis vidit quemdam, longũ atque terribilem, caput vſque ad nubes attollentem: Vidit etiam pennatos quoſdam ſe eleuare cupientes in cælum, atque illum extenſis manibus prohibere tranſgreſſum; è quibus alios apprehenſos elidebat in terram, alios fruſtrà retinere contendens, dolebat ſuper ſe ad cæleſtia tranſuolare; & maximum gaudium (mixtum mœrore) victi, victoreſque tribuebant. Statimque ad eum vox facta eſt dicens: Animaduerte quod vides. Et tunc cæpit illuminato corde intelligere, animarum eſſe conſcenſum, & Diabolum prohibentem, qui & ſibi retineret obnoxios, & in Sanctorum quos decipere non poterat, deciperetur volatu, *& ſupra cap. 37. eiuſdẽ lib. 1. Vit. Patrum his pariter verbis.*

Cum hora circiter nona, ante cibum orare cæpiſſet, raptum ſe ſenſit in ſpiritu, & ab Angelis in ſublimè deferri. Prohibentibus autem tranſitum aeris Dæmonibus, cæperunt Angeli contradicentes requirere, quæ eſſet cauſa retinendi, nullis exiſtentibus in Antonio criminibus. Illis verò ab exordio Natiuitatis replicare

peccata

peccata nitentibus, calumniosa, Angeli, ora clauserunt dicentes; non debere eos à natiuitate eius delicta narrare, quæ iam Christi essent bonitate sopita; si quæ autem scirent ex eo tempore, quo factus esset Monachus, & Deo se consecrasset, licceret proferre. Accusabant Dæmones, multa procaciter mentientes, & cum deessent probamenta fallacibus, liber Antonio conscensus aperitur. Et statim rediens in se, oblitus escæ, ex illa hora noctem gemitu, ac lamentatione transegit, reputans secum humanorum hostium multitudinem; & colluctationem tanti exercitus; & laboriosum iter ad cælum; simul & Apostoli dictum: Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, &c. Qui sciens aereas potestates ob id semper tentare, luctari, & contendere, ne nobis liber transitus esset ad cælum, hortabatur fratres his verbis: Assumite arma Dei, vt possitis resistere in die mala; vt nihil habens mali, quod de vobis dicere possit inimicus, confundatur.

Eadem visio habetur etiam lib. 7. cap. 19. de verbis seniorum & in Lausiata palladij cap. 26.

Perpendenda præterea ex hac Antonij visione inter Baptismum & Monachorum Religionem similitudo; sicut enim in Baptismo remittitur omnis pœna peccatis debita; ita quoque in susceptione vitæ monasticæ fieri credendum est. Quod Sanctorum Patrum testimonijs, Sanctorum virorum exemplis; & Scholasticorum doctrina firmatur nempè.

S. Thom. 2. 2. quæst. 189. art. 3. & in 4. sententiarum dist. 4. q. 3. art. 3. quæstiuncula 3. ad 3. Thom. Valden. tom. 3. de Sacram. tit. 9. cap. 80. Antonin. Palud. Siluest. Nouissimè verò Bellarm. tom. 4. in Iud. de libro Concordiæ Lutheranorum, Mendacio 22.

Hieron. epist. 25. ad Paulam de obitu Blesillæ, & epist. 8. ad Demetriadem. Bernar. lib. de præcepto, & dispensatione. Io. Subdiac. lib. 1. de Contempl. n. 9. vbi narrat de quodam magno viro sic affirmante: quod virtutem, quam vidi stare super Baptisma, vidi etiam super vestimentum Monachi, quando accipit habitum spiritualem. Leontius in vita Simeonis sali apud Metaphr. 1. Iul. narrat pariter quomodo Simeon, & Io. sancto habitu regenerandi erant, & quantam in sic regenerato gloriam viderit.

S. Anselmus lib. de Similitudinibus cap. 191. de Osberto Monacho, quem Angelus in extremis contra Diabolum peccata ante ingressum Religionis commissa, accusantem, defendit; ea professione Monastica abolita esse dicens.

X L V.

ANTONIVS Bembus ex Iesuatorum familia, cum Pistorij infirmus iacèret, à B. Romulo (eius secundum spiritum Patre) interrogatus, quid de sua speraret animæ salute? Respondit, se de Dei misericordia confisum, nil prorsus de ea sibi timere; Angelus enim (inquit) eius ad me venit, iussitque me esse paratum præstituto die ad cælestes iturum nuptias.

Ex quo igitur (subdidit Antonius) magnificauit Dominus mecum misericordiam suam, duo rogo te ne deneges mihi; vnum quidem, vt eodem modo, quo in Societatem ingressus fui, discedere ex ea mihi concedatur; nempè canticis spiritualibus, & caris singulorum fratrum amplexibus: Alterum vt Monachum quemdam (Anselmum nomine) Florentiæ commorantem adeas, & à concepta nequitia dimoueas: Statuit enim furtum, ac sacrilegium committere; è Congregatione abire; prauamque exequi voluntatem, quam diù mente concepit, nullique aperire voluit. Promisit ei Romulus vtrumque se facturum. Die igitur præstituta adueniente: Tempus est (inquit Antonius) vt ego vadam Pater mi: Tunc iussit Romulus canere fratres cantionem quamdam italicè, quæ sic incipit.

Amor di caritade, Perche m'hai si ferito. E'l cuor tutto partito, & ardo per amore.

Quæ verba audiens Antonius, Christi amore saucius, super lectulum resedit, & dulcissimis amplexibus singulos quoque amplexari cæpit; præcipuè Patrem suum Romulum, quem fortiter pectori suo annexum voluit; & ab eo tandem benedictione postulata, & obtenta, respondentibus omnibus Amen, migrauit in cælum.

Romulus verò Florentiam petijt; Anselmum conuènit; eundemque precibus, ac lachrymis tandem ad meliorem frugem perduxit.

Paulus Morigius lib. 2. cap. 48. Auctor vitæ Io. Columb. cap. 25.

XLVI.

ANTONIO Monacho (S.Gregorij Magni discipulo) qui permultis quotidianis lachrymis ad gaudia patriæ cælestis anhelabat, dictum est per visionem nocturnam: paratus esto, quia Dominus iussit te migrare; cumque ille non habere sumptus ad migrandum diceret, responsum protinus audiuit, dicens: Si de peccatis tuis agitur, dimissa sunt. Quod cum semel audisset, & magno adhuc metu trepidaret, nocte quoq. alia eisdem verbis est admonitus. Tunc post quinque dies, febre correptus (cunctis fratribus orantibus, & flentibus) defunctus est. *Ian. 17.*

Greg. Dial. lib. 4. cap. 47. Ferrarius in Catal. 17. Ianuarij.

XLVII.

ANTONIVS Vlyssiponēsis (de Padua nuncupatus) lethali morbo correptus, ad euitandā de corpore eius post mortem controuersiam, Paduam se deferri voluit. Adueniente autem sui exitus hora, facta cōfessione, Hymnū: O Gloriosa Domina canere cępit. Deinde sublatis oculis, aliquādiu sursū eos diligentissimè intentos tenuit. Cum autem interrogaretur quidnam aspiceret? Respondit: Dominum meum video. Fratres igitur, qui aderant, felicem eius exitum adesse cernentes proximum, sacram ei Vnctionem impendere voluerunt: vt autem vidit vir Sanctus fratrem ex more sacrum oleum asportātem, intuens in eum ait illi: Hanc vnctionem intra me habeo; placet tamen, & vtilis est. Demum Psalmis pœnitentialibus (cum fratribus) perlectis, dimidia ferè elapsa hora, inter manus adstantium (dormienti similis) leniter expirauit, anno Domini 1231. *Iun. 13.*

Sur. tom. 3. Anton. Chron. 3. par. tit. 24. cap. 3. Chron. Francisçan. tom. 1. lib. 5.

ANNOTATIO.

Obitum suum Antonius longè ante prænouerat; sed ne fratres mœrore afficeret, illis indicare noluit. Decimaquinta autē ferè ante mortem suam die, cum è quodam colle contemplaretur amœ-

nam Paduæ planitiem, exultans spiritu, situm eius vrbis miris euehebat laudibus; versus deinde ad fratrem, itineris sui comitem, multo honore ciuitatem illam breui affectam iri prædixit; non tamen exprimens cuiusmodi honor ille futurus esset, sed ab illius obitu vsque in præsens gratulatur eadem vrbs (felici rerum experimento) thesaurum obtinens Sancti illius viri. Qui quidem, ob eius egregiam sanctitatem, anno sequenti 1232. à Gregorio IX. Rom. Pontifice in Sanctorum numerum receptus est.

Huius sancti prædicatione compuncti, cæperunt tùm primum homines cateruatim sese verberando, & pia Cantica deuotè promendo, procedere; quæ quidem laudabilis consuetudo, à tanto Auctore profecta, deinceps suis est aucta incrementis; ita vt ferè in omnibus Italiæ locis accuratissimè hodieque obseruetur.

XLVIII.

Maij 2. ANTONINVS Archiepiscopus Florentinus, febri correptus vltima, respondit cuidam valetudinem bonam, & celerem sibi promittenti: Fiat voluntas Dei; subdiditque statim: dies annorum in ipsis septuaginta anni; hunc enim iam attigerat ætatis. Morbo autem ingrauescente quidquid domi esset, diuidi in pauperes impetrauit; adeò vt elato iam funere, quæ in Episcopio remanserant, quatuor aureis redemisses; atque ea quidem (si cochlear demas argenteum, quo ad potiunculas æger vtebatur) erant omnia vilissima. Cauit etiam testamento, ne operoso monumento, sed humi apud fratres suos conderetur. Sacramentis postea munitus, voluit Indulgentiam (à Pontifice obtentam) sibi impertiri. Deinde persoluentibus fratribus circa lectum eius matutinum officium, cum peruenissent ad laudes, ipse (iam cum morte luctans) quo potuit conatu erupit in verba illa, quæ laudibus præcinuntur: nempè, Deus in adiutorium meum intende. Crebra etiam (vt poterat) voce repetijt: seruire Deo, regnare est; &: sancta, & immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam nescio, incertum an ad Virginem conuersus; quæ se luctantem cum morte visitasset; an hilaratus, quod ad illum vsque diem virginitatem seruasset. Post laudes, cum fratres totum percurrissent Psalterium, eosdemq. Psalmos iterum ab initio resum-

resumpsissent, cum ad vigesimumquartũ peruenissent versiculum, nempè: Oculi mei semper ad Dominum, ipse tunc sublatis in cælum oculis, ac manibus, eumdem repetijt dicẽs: Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse euellet de laqueo pedes meos. Deinceps auditus est in psalmodia (sic agens animam) versari; & præcipuè audiebatur crebrò iterare postremum psalmum: Laudate Dominum de cælis; quo in omni vitę cursu se oblectari cõsueuerat. Si quid verò à psallendo cessasset, complexus Crucifixi imaginem tanto ardore osculabatur, vt qui aderant, à lachrymis se contineri non possent: sicque vir sanctus in Domino feliciter obdormiuit, anno 1459. ætat. 70.

Sur. tom. 3. Vincentius Mainardus Ord. Præd. Franc. Castell. lib. 3. de Vir. Illust. Ord. Præd. Io. Ant Flam.

ANNOTATIO.

Huic S. Antistiti fiscellam pomis refertam vir pauper donauit, sperans pingue aliquod se munus relaturum; Antoninus autem hilari vultu, & verbis dulcibus gratias agens, cum poma, & donantis animum laudasset: retribuat (inquit) tibi Deus. Ille verò amisisse oleum, & operam putans, mœrens, & querulus abijt, quod nihil præter verba reportasset. Id vbi Præsuli renunciatum est, reuocari ad se hominem; tùm Atramentum, Papyrum, Calamum, & Trutinam quoque afferri iussit. Mirantibus cunctis quid ageret, tria illa verba in Papyro perexigua inscripsit; tùm in altera lancium Papyrum, in altera poma omnia composuit; ac sublata trutina, statim Papyrus, tanquam si ferri massam adiecisses, pomis in sublime volantibus, præponderauit. Perculsum tunc rei admiratione hominem blandè Antoninus consolatus est, dicens: Ne me ingratitudinis argue: Disce (vel serò) diuina tuis munera prægrauare.

XLIX.

ANVPH Eremita cum visitaretur à tribus Monachis (quibus reuelatum fuerat eum proximè decessurum) rogatus ab eisdem, narrauit per totum triduum, virtutes, & actus, quibus Domino placuerat; & post triduum sanctam emisit animam; quam ijdem Monachi viderunt ab Angelis suscipi,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

vocemque hymnorum audierunt, quibus vnà cum Angelis anima eius abſcedens, Dominum collaudabant.

Vit. Patrum lib. 2. cap. 10. fol. 470.

ANNOTATIO.

Hæc præcipuè de ſe narrauit Anuphius rogatus.

Nihil magnum me feciſſe memini, hoc tamen cuſtodiui, ex quo nomen Saluatoris noſtri in perſecutione confeſſus ſum, ne poſt Confeſsionem veritatis, mendacium de ore meo procederet: Neque poſt amorem cæleſtium, terrenum aliquid amarem. Narrauit etiam miniſteria Angelorum ſibi exhibita, & gratias innumeras à Domino collatas, quæ habentur in eodem lib. 2. cap. 10. & lib. 8. cap 55. & ſeqq. Vit. Patrum Hereberti.

ARNOLDVS, & Petrus, *uide infra* Petrus, & Arnoldus.

L.

Aug. 16. ARNVLPHVS Epiſcopus Metēſis in agone mortis poſitus, dixit Romarico Monaco adſtanti: Bone vir, & Deo amabilis ora Chriſtum pro me. Iam enim adeſt dies, in quo Iudici meo præſentabor: Quid faciam? Nihil equidem geſſi in hoc ſæculo; omnibus ſceleribus, & peccatis vallatus coarctor, quorum vt veniam merear, quæſo, Dominum pro me depreceris. Sicque vir ſanctus in ſpiritu humilitatis Animam Deo reddidit. Anno. 640.

Sur. tom. 4. Mombrit. tom. 1. apud Bedam, tom. 3. incerto Auctore. Chron. Lerinen. de eo Franc. de Roſieres ſtemmatum Lotharingiæ hiſtoria capitulari 48. Vinc. Lerinen. lib. 23. c. 72. & ſeqq.

ANNOTATIO.

Iuuentutis ſuæ tempore ex matrimonio tres filios procreauit ARNVLPHVS; cumque eſſet miſericors, & ad pietatis opera ſemper intentus, præfatis filijs ſuis cæpit ſuadere, vt ei aſſenſum præberent, quatenus omnes facultates ſuas ad vſus pauperum diſpertiret. Negantibus autem, & renuentibus alijs, vnus ex eis (Anchiſus nomine) fidens de Chriſti pietate ſibi plura condonari ad omnia, quæ Pater vellet ſe libenter obedire promiſit. Agit igi-

tur

tur gratias filio Pater, benedicit eum, cunctamque progeniem in posterum nascituram; & prædicit ei, plura quàm reliquerat, se habiturum; factumque est ita. Nam plures Anchiso quàm reliquerat, diuitiæ accesserunt; & de eius progenie multi Reges originem duxerunt: Anchisus enim genuit Pipinum, Pipinus Carolum Martellum, hic Pipinum iuniorem, ex quo Carolus Magnus, & ex hoc cæteri Francorum Reges.

Idem ARNVLPHVS cum pœnitentiam pro aliquibus excessibus ageret, contigit vt per Mosellæ fluminis pontem transiret; cumque subterfluentium aquarum profundos gurgites cerneret, extractum digito annulum, in illam aquarum profunditatem proiecit: tunc (inquiens) me putabo culparum nexibus absolutum, quando istum quem proijcio, recepero annulum. Post aliquot verò annos, Episcopus factus, affertur ei piscis, quem ille sibi (quia à carnibus abstinebat) ad refectionem vespertinam iussit præparari. Cumque minister eum exenterasset, eumdem annulum intra ipsius piscis intestina reperit, & factum admirans B. Arnulpho detulit; quem ille videns recognouit, ac Deo omnipotenti, iam de remissione peccatorum fidus, giatias egit.

L I.

ARNVLPHVS Episcopus Suessionensis, cum de obitu suo per visum fuisset edoctus, surrexit illicò, & alacrius solito sanctum Dei nomen benedixit. Correptus deinde morbo, cum iam videretur in extremis positus, ei suggesserunt fratres, vt sacris officijs se curaret præmuniri; quibus mitissima voce respondit: noui tempus, & horam; & eius vos opportunè commonefaciam. *Aug. 15.*

Pridiè quam obiret, cella, in qua iacebat, mirabili tremore, & horrifico fragore tertiò concussa est; ita vt qui apud illum excubabant, intolerabili percussi timore, cellęque ruinam formidantes, aufugere percuperent. At illos vir Dei hortatus est, vt se quieti darent, certi nihil ipsos incommodi passuros; & Eutrolpho Presbytero respondenti, quomodo posset somnus inter hos capi terrores? ait: ne paueas dilecte frater, sunt enim hæc omnia diuinæ maiestatis signa. Porrò post paulum dicam tibi quæ vis cellam quassauerit, & hunc terræmotum effecerit.

Proxima

Proxima inde die, mortem ſentiens imminere, dixit fratribus; parate iam funeri neceſſaria; nam ſub noctis initium decedam, vt mihi Dominus heſterna nocte reuelauit: Sub prima enim cellæ quaſſatione B. Petrus Apoſtolus ad me venit, cum Beatorum frequenti cætu, ſignificans peccata remiſſa, & ianuam patère vitæ: Sub altera vice cum multis angelicis Spiritibus ſanctus Michael me inuiſit, pollicens ſe duce, me ad Beatam ingreſſurum vitam: Tertia concuſſione adfuit Domina noſtra cum Sanctis Virginibus, benigniſſima voce me certiorem efficiens de anima mea, inter Aſſumptionis eius gaudia, in cælos transferenda. Quibus dictis, accepit extremam Vnctionem, dans confeſſionem coram omnibus, & omnium preces humiliter expoſtulans. Deinde ad adſtantes ait, cras de Reſurrectione Domini gaudium erit in cælis (erat enim dies Dominica) & de Aſſumpta Regina mundi, lætitia Sanctis Angelis duplicabitur; Chriſto largiente, tertia quoque materia aderit, vnde gaudia illa triplicentur. Itaque prohibeo vobis, ne die craſtino mihi ſepulchrum effodiatis, ſed in ſecundam feriam id differatis; ita enim cælitus definitum eſt, vt in die S. Arnulphi corpus terræ reddatur. Sub hora demum veſpertina corpus, & ſanguinem Domini percepit; omnibuſq. benè precatus, orauit vt ſibi quoque omnes benè precarentur; ſanctæ Crucis ſigno ſe conſignauit; & de lectulo ſurgens, ac in pauimento (cinere, & cilicio ſtrato) ſe collocans, ibi feliciter obdormiuit in Domino anno 1087.

Sur. tom. 4. Trith. de vir. Ill. lib. 3. cap. 326. Molan. in Indiculo Sanctorum Belg.

ANNOTATIO.

Defuncto Arnulpho abſtractus fuit à Presbytero aureus annulus, ne aliquis inter tot promiſcuas turbas eum ſurriperet. Cumq. ſepulturæ corpus demandandum eſſet, volens idem presbyter annulum in digito reponere, vt cum eo ſepeliretur, contracti digiti adeò riguerant, vt id efficere non poſſet. Dolens ergò orabat cum gemitu, ne Dominus ſineret ſacrum illud corpus ſuo carere cultu. Et ecce (illo, & adſtantibus piè conquerentibus) manus

dextera

dextera à pectore se erigit, digitos displicat, ac deducit, & annulum digito inserendi præbet opportunitatem; inde inserto annulo ad pristiuum se se locum retrahit, & digitos (vt antea) intra volam contrahit. *Idem Sur. ibidem.*

LII.

ARSACIVS Miles Persa (qui Leonum, aliarumque ferarum Domitor, & Custos in Imperiali Comitatu fuerat) cum sub Licinio confessionem fidei obijsset, relicta militia, in arce Nicomediæ, intra murum, Monasticam disciplinam exercēs, habitauit. Quo in loco pietati studens, ex diuina visione, cladem ciuitati imminentem prænouit; eamque (è turri digressus) Clero, Populoque prædixit: Suadens eis, vt Deo preces offerrent, sedulisque orationibus eum placatum redderent; quò clades ab vrbe depelli posset. Sed pro ludibriò habitus, & derisus (qui casum inexpectatum promulgaret) ad arcem reuertitur, & humi in faciem se proijciens, Deum precatus est, vt ante cladem, mortem ipse oppeteret, ne calamitatem cerneret vrbis illius, in qua primum Ecclesiastica disciplina imbutus fuerat, & Christum cognouerat. Exaudiuit autem eum Dominus: cum etenim vrbs Nicomediæ, terræmotu concussa, & incendio penè conflgarata, complures tunc perijssent, & reliqui omnes in agros, & solitudinem profugissent: Arsacius repertus est in turri (quæ remanserat inconcussa) pronus in terra, mortuus, eodem modo, quo se ad orandum posuerat. *Sur. t. 4. Soz. l. 4. c. 15. Niceph. l. 9. c. 38.* *Aug. 16.*

LIII.

ARSENIVS Eremita propè adesse suæ migrationis tempus prænoscens, dixit discipulis suis: Nemo super me faciat charitatem, nisi in sola oblatione. Turbatis autem discipulis, quasi iam tempore propinquante, dicit eis: nec dum hora mea venit, cum autem venerit, non tacebo. Sed tamen stabitis mecum in iudicio ante tribunal Christi, si alicui de meo corpusculo aliquid (veluti Reliquias) dederitis. Illis autem respondentibus, & quid faciemus Pater, quia nescimus hominem sepelire? Respondit ille: nunquid nescitis fu- *Iulij 19.*

nem

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

nem in pedibus meis mittere, & ita me ad montem trahere? Dum ergo moreretur cæpit flere; & cum fratres requirerent dicentes, quid fles Pater? Nunquid & tu times? Ille respondit: In veritate timeo, & iste timor, qui nunc mecum est semper in me fuit, ex quo factus sum Monachus. Quibus dictis, quàm fieri potuit iucundissimè, quæ in exitu dici solent verba elocutus, spiritum Deo reddidit. Cum autem vidisset Abbas Pemen quia transijt, dixit: Beatus es Abba Arseni, quia tantum in hoc seculo planxisti. Qui enim hìc se non planxerit, illic in perpetuum lugebit. Aut ergo hìc ex voluntate, aut illic pro tormentis impossibile est hominem non plangere.

Vit. Patrum lib. 3. num. 39. Sur. tom. 4. Lippom. tom. 6. De eo Baron. in Annal. tom. 4.

ANNOTATIO.

Tantus fuit, & tam iugis ARSENII Fletus, vt pili oculorum eius ex eo fletu deciderint. Nam per omne tempus vitæ suæ sedens, & operans, pannum in sinu suo habebat, propter lachrymas defluentes. *Eod. lib. 3. num. 163.*

Fugiebat fratrum quoque conspectum, vt continuè cælum aspiceret. Vnde quotiescunq. in Ecclesiam cum Patribus conuenisset, post columnam sedebat, ne aut ipse alterius, aut alter illius faciem inspicere posset. *Eodem lib. 3. num. 193.*

Cum operaretur sportas ex palmarum folijs, mittebat aquam in Peluim, & cum fæteret, non permittebat vt aliam mutarent, sed super illam aliam addebat, vt semper fæteret. Interrogatus autem cur non permitteret, vt aqua mutaretur, sed pessimo fætore cellula tota repleretur? Respondit: propter thimiamata, quibus in sæculari conuersatione fruebar, oportet nunc me (dum in hoc corpore sum) sustinere istiusmodi fætorem, vt in die judicij de illo gehennæ inenarrabili fætore liberet me Dominus. *Eod. lib. 3. num. 39.*

Ægrotauit aliquando ARSENIVS in Scithi, & opus habuit in necessitate sua vsque ad vnam siliquam nummi. Et cum non inueniret, accepit à quodam velut eleemosynam, & dixit: Gratias tibi ago Domine, quia me dignum fecisti pro nomine tuo ad hoc perue-

peruenire, vt egens eleemoſynam poſtularem. *Libri 5. libello 6. num.* 3.

Aſtiterunt aliquando ei Dęmones in cella ſedenti, & tribulabant eum: Superuenerunt autem fratres, qui miniſtrare ſolebant ei, & ſtantes extra cellã audiebant eum clamantem ad Dominum, & dicentem: Domine non me derelinquas, quia nihil boni feci coram te, ſed præſta mihi Domine ſecundum benignitatem tuam, ſaltem modò habere benè viuẽdi principia. *eiuſdem lib. 5. libello 15. n. 25.*

ARSENII auctoritates & pia documenta pluribus in locis habentur in eiſd. Vit. Patrum, quæ in eius Indice collecta reperies.

L I V.

ARSENIVS Monachus Conſtantinopolitanus, cum eò perfectionis deueniſſet, vt nullo terreſtri indigeret cibo, ſed Angelorum pane immortali paſceretur, ad cæleſtem euocatus vitam, accerſitis vndique Religioſis viris, de rerum humanarum contemptu; de patientia; & fraterna, ſanctaque charitate: De animi ſubmiſſione; de præcatione, multa docendo prolocutus, flexo genu, lachrymiſque oculos perfuſus, ſanctam animam in Dei manus tradidit. *Dec. 13.*

Matthæus Raderus in Viridario Sanctorum par. 1. ex Meneis Græcorum.

A N N O T A T I O.

Dictus fuit hic Arſenius in latro, à Monte in quo degebat, fuerat autem magnus Dux exercitus ab Imperatore creatus; ſed cum claſsis, cui præerat in mare, expediretur, exortaque tempeſtate, fluctibus hauſtæ, tota perijſſet, ipſe (qui ſolus in terram emerſerat) Monachum induit; & poſt longa virtutum exercitia, & miraculorum operationem, ad eam ſanctitatis normam deuenit, vt nullo terreſtri indigeret cibo, ſed Angelico frueretur. *Idem Raderius ibidem.*

L V.

ATHANASIA Abbatiſſa duodecim diebus antequam è vita diſcederet, vidit duos viros albis indutos veſtibus ad ſe venientes, & paginam quandam ei tradentes, in qua hæc ſcripta erant: En libertas tua, ſume hanc, & lætare. Totis illis igitur duodecim diebus à cibo, & potu abſtinuit, & *Aug. 14.*

quamuis

quamuis morbo esset grauata, assiduè tamen contemplationi vacauit, nihilque aliud dicebat, nisi hoc: psallite sorores meæ, psallite, & Deum assiduè laudate, vt propitius sit peccatis nostris.

Cum duodecimus autem aduenisset dies, deficientibus omninò viribus, dixit monialibus: succurrite quæso infirmitati meæ, & in ædem sacram ingressæ, versus, qui mihi dicendi erant, vos Deo reddite: Non enim (inquit) possum amplius Psalterium complere, cum omninò vis mea deficiat. Interrogata vndenam quod reliquum erat inciperent, respondit: Nonagesimum psalmum in ore habeo, & vlterius progredi non possum.

Psalmis expletis, benedixit Monialibus, duasque earum amplexata: en (inquit) ex hac ipsa die separamur, sed in futuro illo sæculo Deus coniunget; quibus dictis, facies eius instar luminis effulsit. Iussit tandem ne quid eorum, quæ ad diem festum Assumptionis instantem pertinebant, infectum prætermitterent, sed post diuinæ rei sacræ ministerium, humile corpus eius terræ mandarent. Hæc cum iussisset, & duas præfatas sorores iterum amplexata esset, obdormiuit in pace. *Sur. to. 4.*

ANNOTATIO.

Cum post aliquod tempus Moniales cærulea ac serica veste Athanasiæ corpus vellent induere, renuit cadauer, manus pectori adhærentes tenens. Rogata verò ab vna earum, vt quemadmodum viuens obedire non recusauerat, sic mortua obedientiam seruaret, manus illicò relaxauit, & se vestiri permisit. *Idem Sur. ibidem.*

Alia hæc ab ATHANASIA clarissima fæmina, quæ Constantinopoli vixit cũ sancta Matrona, de qua Martyrol. Rom. 9. Octobr.

L V I.

ATHANASIVS Monachus Monasterij S. Nicephori, dum extremum ageret spiritum, circundatus à fratribus rogantibus, vt apud Deum (à quo assumebatur) memor eorum esset, hunc sermonem postremum habuit: Si ego fiduciam apud Deum inuenero, & quod cupio assecutus fuero, omninò

ipsi

ipsi scietis. Cum igitur his dictis honesto quodam modo pedes extendisset, in Dei manus spiritum tradidit.

Cum autẽ fuisset sepultus separatim ab alijs, & terra obrutus, ne monumentum tanti viri obscurum esset; sed manifestum omnibus fieret, Deus (omnium rerum Dominus) fecit vt ex eius pectore cupressus nasceretur, ad quam multi euntes, & eam amplexantes, ac frondes ex eadem decerpentes, sanitatem exinde sunt consecuti.

Sur. tom. 2. in vita S. Nicetæ, ex Oratione funebri in eundem, quæ habetur apud Metaphrast.

ANNOTATIO.

Contempserat ATHANASIVS (adhuc iuuenis) Magistratus cuiusdam præfecturam, & mundi honores nõ vulgares; Monachiq. habitu se induerat; Pater autem id ægrè ferens, violenter illum è monasterio extraxit, indumentisq. monacalibus proiectis, pretiosis vestibus induit, vel inuitum. Iuuenis verò Patrem sic affatus est: Putasne (ò Pater) sericis istis vestibus me à proposito consilio impeditum iri? totum mundum contempsi: Quid enim prodest homini si vniuersum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimẽtum patiatur? At Pater illum domi conclusit, existimans ita fieri posse, vt à bono proposito ipsum auerteret. Iuuenis igitur occasione nacta, serica illa indumenta in quatuor partes lacerauit; quod cum vidisset Pater, alijs sericis eum induit; ille verò, & eas similiter lacerauit. Iratus igitur pater ita crudeliter filium verberauit, vt eius terga plagis intumuerint, & medicorum manu, atque cura indiguerint, sed intelligens postea à filio nullo modo fieri posse, vt eius sententia mutaretur, quamuis membratim illũ dissecaret; compunctus, ac lachrymis perfusus, filium sic est allocutus: Vade fili, & perfice iter illud bonum, quod elegisti; & Christus ipse tibi opem ferat, teq; ab omnibus Diaboli laqueis eripiat. sic patris benedictione percepta, in monasterium redijt.

L V I.

ATTALA Abbas Bobiensis cum supremas vitæ duceret horas, & adhuc vigeret halitus, iussit se extra Cellam perduci, vbi aspiciens Crucem (quam ipse poni iam diù præceperat, vt ingrediens, & egrediens, eius tactu frontem suam *Mart.10*

F muni-

muniret, eam adorauit; deinde precatus est omnes, vt abirent, sibiq. paulisper locum quietum præberent. Abeuntibus omnibus, vnus (qui in occulto remansit, vt eum iuuare, & subleuare posset cadentem) vidit eundem orantem, cœlos apertos videre præseferentem, & gratias Omnipotenti Deo agentem audiuit, qui sibi cœli ianuas apertas ostenderet. Demum, facto ab eodem signo, venerunt fratres, vt eum in cellam reducerent; in qua, die altera (post data singulis monita) omnibus valefaciens, spiritum Deo reddidit.

Beda tom.3. ex Iona Abb. Sur. to. 2. ex eodem. Chronic. Lerinen. Trith. de Vir. Ill. Ord. S. Bened. lib. 3. c. 71. Petr. in Catal. lib. 3. c. 190. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

Habuit hic ATTALA discipulum, à quo sæpius rogatus fuerat, vt eum permitteret parentes visitare, nec vnquam permiserat. Quadam autem die, nulla de hoc ampliùs eo mentionem faciente, ait ille: Vade fili festinus, & matrem, fratremq. visita, sed nulla mora præpediente, quantocyus reuertere. Cum autem ille vellet profectionem differre, ob hyemis asperitatem, tempusq. opportunius in proximo venturum expectandum diceret, respondit pater: accelera iter, quod dixi. Nam ignoras vtrum in posterum tibi illud agere liceat. Datis ergo comitibus ad destinatum peruenit locum, à monasterio centum quadraginta millibus distantē. Vbi, cum venisset, & à matre peramanter susceptus esset, eadem ipsa nocte febri correptus est, & inter incendia clamare cœpit, se viri Dei precibus torqueri, ne inibi contra interdictum aliquantisper moram faceret: & nisi statim ad monasterium repedaret se citò morte præuentum iri. Mater igitur melius esse sciens illum ibi sanum, quam iuxtà se mori, statim abire voluit: vnde vix erumpente aurora (cuius longum sibi fuit expectare aduentum) ad monasterium redire studuit; & nihil ille cibi per triduum capere voluit, donec medij penè itineris loca pertingeret. Festinantibus ergo, ac vrgentibus illum socijs, sospitatem rursus accepit; veniensq. ad monasterium, Patrem ATTALAM iam febribus detentum, ac morti proximum; sed eius reditu gaudentem, reperit.

Idem vbi supra.

AVDO-

L V I I.

AVDOMARVS Episcopus Morinensis, acre febri pulsatus, ad limina Ecclesiæ (debilis quamuis) progredi voluit; vbi corpore humi prostratus, lachrymis ab imo pectore erumpentibus, Sacrosancto corporis, & sanguinis Christi Sacramento se communiuit; deinde in hunc modum precatus est: Agne Dei per istas æterni Patris delicias suscipe, pro tua pietate, vota supplicantis. Ecce ad te venio. Relinquo eos, quos mihi commisisti. Miserere figmenti tui; Me iam cœlestis excipiat gratia, & tuos tua seruet miseratio; vt te in paterno solio regnantem videamus; nec vnquam de membris tuis hostis triumphet. His peractis, rursum lecto excipitur, & ecce melodia cœlesti, Anima è corpore euocatur, Anno Domini 695. in cuius egressu magna fuit illic odoris fragrantia. Sept. 9.

Sur. to. 5. Trith. de Vir. Ill. ord. S. Ben. lib. 3. c. 104. & lib. 4. c. 160. Molan. in Ind. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

Vtroq. oculorum lumine fuit orbatus AVDOMARVS, qui inter cœlicolas mente diuersans, etsi corpore cęcus, lucis tamen præclara præbuit exempla populo.

L V I I I.

AVGVSTINVS Episcopus, morbo lethali correptus Psalmos Pœnitentiales inscribi voluit; ipsosq. quaterniones (iacens in lecto) contra parietem positos, diebus infirmitatis suæ intuebatur, & legebat iugiter, ac vbertim flebat; neve intentio eius à quoquam impediretur, postulauit, ante dies fermè decem, quàm exiret è corpore, ne quis ad eum ingrederetur, nisi ijs tantum horis, quibus medici ad eum inspiciendum intrarent, vel cum ei refectio inferretur. Omni igitur illo tempore orationi vacans, demum adstantibus discipulis, & cum eo pariter orantibus, obdormiuit in Domino, anno 430. ætatis suæ 76. Aug. 28.

Sur. tom. 4. ex Posidio. De eo Baron. in Annal. tom. 5.

ANNOTATIO.

Cum Barbari irrumperent in Africam, & omnia deuastarent, rogauit Dominum Augustinus, vt suam Ciuitatem ab Hostibus circundatam, liberare dignaretur, aut si aliud ei videretur, seruos suos ad suam perferendam voluntatem fortes faceret; vel certè de hoc seculo eum ad se acciperet. In his autem positus angustijs, cuiusdam sapientis sententia se consolabatur, dicentis: Non erit magnus magnum putans, quod cadunt ligna, & lapides, & moriuntur mortales. Tertiò igitur, post huiusmodi precationem, mense, lecto decubuit, febri correptus vltima.

Infirmus memorabat sæpius illud Sancti Ambrosij, in vltimo vitæ constituti responsum, nempè: non sic vixi, vt me pudeat inter vos viuere: sed nec mori timeo, quia bonum habemus Dominum.

Admirabatur quoque cuiusdam Coepiscopi, & familiarissimi sui amici in extremis dictum; cum enim is, manuum gestu, se de sçculo exiturum sibi significaret; atque à se illi responsum esset, adhuc eum Ecclesiæ necessarium viuere posse, ait; si nũquàm, benè, si aliquando, quare non modo?

Afferebat item frequenter illud ægrotantis Episcopi (à S. Cypriano relatum, sermone de mortalitate) cui infirmitate depresso, & de appropinquãte morte sollicito, adstitit iuuenis statura celsus & clarus aspectu, qui non sine quadam animi, & vocis indignatione infremuit, & dixit: Pati timetis, exire non vultis: quid faciam vobis?

Dum autem sic lecto æger decumberet Augustinus imposuit manum cuidam ægroto ad se delato, & ad pristinam restituit sanitatem. Renuerat quidem vir Sanctus dicens: Si aliquid in his possem, mihi hoc vtiq. præstitissem; sed subdens ægrotus, se visitatum, sibiq. per somnium dictum fuisse; vade ad Augustinum, vt tibi manus imponat, & saluus eris; assensit, & eum protinus sanum à se discedere fecit.

Frequenter quidem Augustinus ægrotare consueuerat, vt ex ipsius Epistolis intelligi potest, præsertim ad suos Epistola 138., ad Victorinum Epistola 217. ad Dioscorum Epistola 56. in fine, ad Darium Epist. 262. ad Nobilium Epist. 251. & ad Profuturum Epistola 149. in qua hęc ait præcipuè: secundum spiritum (quantũ Domino placet, atque vires ipse præbere dignatur) rectè sumus, cor-

pore

pore ait: Ego in lecto sum : nec ambulare enim, nec stare, nec sedere possum, Raghadis, vel Exochadis dolore, & tumore; sed etiam sic, quoniam id Domino placet, quid aliud dicendum est nisi quia rectè sumus? Potius enim si id nolumus, quod ille vult, nos culpandi sumus quàm ille non recte aliquid, vel facere, vel sinere existimandus est. Nosti hæc omnia, sed quia mihi es alter ego, quid libentius tecum loquar, nisi quod mecum loquor? Commendamus ergo sanctis Orationibus tuis, & dies, & noctes nostras, vt oretis pro nobis; ne diebus intemperanter vtamur; & noctes æquo animo toleremus; vt etiam si ambulemus in medio vmbræ mortis, nobiscum sit Dominus, ne timeamus mala.

Illud verò in tanto viro magis mirandum, quod tantis, ac varijs, confectus morbis, verbum tamen Dei, vsque ad ipsam extremam ægritudinem iugiter in Ecclesia prædicare non destiterit. Erant autem conciones illę perbreues, dolore plenæ, ac lachrymis; quarum vltima habetur in serm. de tempor. serm. 3. fer. 5. post Domin. Pass. digna, vt legatur: Tractatus etiam duo habentur perbreues in tom. 9. operum S. Augustini, de Visitatione infirmorum; qui etsi Augustini non esse credantur; plurimum tamen vtilitatis, & consolationis infirmo eos legenti; vel audienti afferre possunt.

De Morte autem plura pluribus locis Augustinus differit, quæ in indice eorundem operum inueniri poterunt.

L I X.

AVGVSTINVS Ord. Min. Minister in vltima positus vitę hora, cum iamdiù perdidisset loquelam, audientibus, qui adstabant, exclamauit subitò: Expecta me Pater, Expecta; Ecce iam tecum venio. Quærentibus autem fratribus cui diceret? Nonne, respondit, videtis Patrem nostrum Franciscum, nuper defunctum, qui vadit ad cœlum? & hæc dicens expirauit. *Oct. 4.*

Sur. to. 5. in vita S. Francisci c. 14. Chron. Franciscan.

ANNOTATIO.

Minister Fratrum erat in Terra, quæ dicitur laboris, Augustin. quando Sanctus Franciscus obijt Assisij.

L X.

Iun. 17. AVITVS Abbas Nutiacensis, cum rogaretur à populo Castri Dunensis, vt corpus suum pro eiusdem Castri munimine apud ipsos, post eius obitum pateretur humari; & quidam(ipsius populi verbis)polliceretur egregiam fabricam eius nomine se dedicaturos: indignum est (respondit)Hominem peccatorem, & multis criminibus inuolutum intra Templum tumulari; campis patentibus, ad futuram examinationem, ossa humiliata infossa humo decet recondi; sed tamen, vt vestro satisfiat desiderio, si in proposito permanetis, Templum in Dei nomine, vt construatur non recuso; meum autem corpus ad Aurelianorum Vrbem, ex Dei voluntate, condetur: si quid tamen opportunum vestro loco existimatis, inter futura mox iurgia, indignas meas, si possitis, reliquias capietis. Quod ita factum est. Non multo post tempore etenim, vir Sanctus Deo spiritum reddidit, & (post diram de eius corpore concertationem, inter Aurelianenses, & Dunenses) vir quidam, summa potestate præditus, iurgantium lites dirimere volēs, corpus Aurelias deportari, & Dunensibus Reliquias eiusdem aliquas per Episcopum dari iussit.

Sur. to.3. Martyrolog. Rhabani. Canysius Antiq. lect. to.6. Baron. Annal. to.7. De eo etiam Greg. Tur. de gl. Cont. c.99. Floruit circa annum Domini 526.

L X I.

Febr. 10. AVSTREBERTHA virgo Abbatissa cœnobij Pauliacensis in Gallia, leni febre correpta, congregauit sorores; eisque sui obitus imminentem prædixit diem, quam reuelatione didicerat angelica. Admonuit easdem de Regno Dei; de contemptu mundi, Gloria iustorum, ac pœnis reproborum; & tandem, libato osculo, ad assuetum cilicij stratum est reuersa.

Superueniēte verò reuelata die, factus est ad eam magnus omnium ordinum concursus; quibus post data monita, valefecit. Sacro deinde Domini corpore se muniuit; quibusq. sibi creditis iterum vale dixit, & benè precata est. Quibus pera-

ctis,

ctis, ad Deum conuerſa, ſic orauit: ecce Ego ad te; venio, quem amaui: ad te propero, quem deſideraui: ad te ſitio peruenire, quem ſemper ardentiſsimo amore dilexi: In te confido, non erubeſcam: In te ſpero, non confundar: Tu meũ ſuſcipe ſpiritum in pace ſempiterna, ne aduerſum me præualeant inimici iacula. Sed & hoc precor (Rex æterne) vt quicunque mei memoriam in terris habuerint, pacis, & ſalutis commoda de cœlo eis largiri digneris. Quibus dictis, paululum conticuit. Interim, cunctis, qui adſtabant pſallentibus, & Sanctorum nomina ſeriatim ſubnectentibus, illa, virtute, qua valuit, voces pſallentium interrupit, dicens: Silete fratres mei, ſilete. Nunquid non videtis quantæ iucunditatis proceſſio adueniat? Certè quorum inuocatis nomina, adeſt Sanctorum multitudo copioſa. Cumq. in hoc, quod videbat, oculos defigeret, ſancta illa anima carne ſoluta eſt circa annum Domini 640.

Sur. tom. 1. De ea Baron. in Annal. tom. 8.

I.

Ian. 24. BABILAS Episcopus Antiochenus, & martyr dum se morti proximum videret, ferreas catenas, quibus è carcere vinctus ducebatur, adeò splendidas, atque honorificas duxit, vt easdem cum corpore suo sepeliendas mandauerit.

Sur. tom. 1. ex Io. Chrysost. lib. 6. con. Gentiles tom. 5. De eo Baron. in Annal. tom. 2. 3. & 4. Lipom. tom. 1. 2. 4. & 6.

ANNOTATIO.

Non incongruum duxi BABILAE martyris præclarissimi hìc recensere testamentum: quamuis etenim martyrum nobis non detur in subeundo martyrium imitatio; Benè tamen moriendi artem (quam ex Confessorum exemplis assequi cupimus) ex Martyrum etiam dictis, & gestis facilè assequemur.

Plurima essent de tanto martyre hìc adnotanda, sed sufficiant, quę habentur in Notation. Martyrol. Rom. his verbis.

Non simul in ipsa morte finis fuit certaminis Babylæ, quin, velut rediuiuus, grauiores contra Gentiles est aggressus pugnas: Nam & more Sampsonis, ossibus pugnans, in fugam vertit Philistæos. Huius enim Illustris Martyris ossa Gallus Cæsar in Daphnem ad Antiochena suburbia transtulit, quò tanti Martyris reuerentia, inolitæ ibi Gręcorum superstitiones cessarent. Res accidit ex sententia: Nam præsentia sacrorum pignorum mox loquax illud Apollinis oraculum obmutuit, nec vltra responsum dedit. Cum autem imperium impius Iulianus Apostata accepisset, vt silentis Apollinis linguam solueret, inde tollendum Babilæ corpus Christianls imperauit: quo tandem sublato, & in locum pristinum restituto, mox mutum Idolum, & non nisi sui silentij causam fari permissum, illapso de cœlo fulmine, contritũ est: Ingensq. eius Aedes cœlesti illo igne conflagrauit. Tantæ rei oculatus testis Ioan. Chrysost. (tunc adolescens) interfuit; vt ipse testatur; eandemque scripsit præclara illa Oratione contra Gentiles, & Homil. 4. de laudibus Pauli.

Passus est anno Christi 253. Baron. Annal. tom. 2.

BAPTI-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

I I.

BAPTISTA Genuensis, cum ad suæ peregrinationis finem se peruenisse cognosceret, non solùm nihil de consuetis exercitationibus remittere voluit; sed frequentioribus, & expeditioribus gressibus ad cœlestem Hierusalem properare curauit. Maij 9.

Grauata infirmitate, eò grauiori, quò multiplici, quove acutissimis comitàta doloribus, adeò vt nec tangi posset, dixit aliquando, se duodecim præmi morborum generibus; recogitans postea quod dixerat, grauiter admodum se ipsam reprehendit, & moniali (quæ subdiderat; Hoc totum, amoris ergo, à Deo sibi elargiri) A moris, ait, siue me flagellandi, & castigandi causa hoc faciat Dominus, bonum esse quodcunq; facit: Tantisq. iugiter excruciata doloribus, si monialis aliqua, ei compatiens dixisset, valdè se exoptare illorum leuamen; Hoc (respondebat) Deo dimittamus: Optimum quippè est quidquid in me tenella, ac delicata nimis, operatur.

Dum sic infirma refectionem sumeret, legi sibi volebat ex pijs Auctoribus aliquid; præsertim ex Diui Augustini soliloquijs; Reliquum verò temporis, orationi vacabat; oculis, ac manibus in cœlum semper intenta. Aspirationibus frequentibus se excitabat huiusmodi: Vbi es Amor meus? Indica mihi vbi pascas; vbi cubes in meridie? Quando veniam, & apparebo ante faciem tuam? Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat Anima mea ad te Deus: ò Deus meus, veni Domine, & noli tardare, & similibus.

Dum aliquando extra se rapta dixisset, osculetur me Dominus osculo diuini oris sui; ad se reuersa, de ijsdem osculis adeò feruenter eloqui cœpit, vt monialis quædam dixerit ei; quæso te mater, vnum pro me Domino præbeas osculum; ipsa verò læto animo annuente, subdidit monialis; scio te plurima daturam oscula; cui respondit Mater: quidni? si ea à nobis efflagitat Dominus; & de Pharisæo quæritur, quod suam intranti domum, osculum non dederit?

Magnificabat sæpius amorem, quo nos diligit Deus, quove

non

non vult, vt alium (præter ipsum) vocemus Patrem super terram. Illud præcipuè considerans, & admirans, quomodo nos, qui Dęmonis mancipia esse meremur; ipsius Dei filios, & nominari, & esse voluerit.

Appropinquante demum exitu, visa est ridère; & interrogata quid sibi hoc vellet? Respondit: quia iam domum perueni. Munita igitur sacro viatico, rogauit moniales, vt eam solam dimitterent, & sic reliquum diei, manibus iunctis, ac luminibus sursum erectis, in oratione permansit. Nocte autem superueniente, visa est amore languescere; vnde verba proferre cogebatur amoris igne feruentia; inter quæ audita est dicere: Amauit me Dominus, & ornauit me, stolam glorię induit me; & ad portas Paradisi coronauit me.

Die sequenti sacro inuncta oleo, veniam à monialibus petijt pluries; plurimorum se ream fatendo criminum, easque ad Regulæ obseruantiam, & ad verum Dei amorem est adhortata; illud repetens (quod eis sæpius dixerat, & scriptis etiam tradiderat) nempè, etiam si scirem pœnas me subiturā Inferni, Deo meo nihilominus omni conatu seruire volo.

Complexata est duas præsertim moniales, quæ sibi magna charitate famulatæ fuerant, dicens illis: Vos estis quæ permansistis mecum in tentationibus meis. Dolentibus autem illis, ac dicentibus: Quomodo relinquis nos Orphanas? sub tuum confugiemus præsidium; ipsa manum erigens sursum: ad Deum (inquit) confugite, & ego quoque memor ero vestrum, & auxiliabor vobis.

Hora tandem sui exitus adueniente, Crucifixi Domini nostri imaginem, maxima cum hilaritate suscepit, vulnerum loca singulatim exosculans; & monialibus omnibus salutatis, dixit: Exiui à Patre, & veni in mundum; iterum relinquo mundum, & vado ad Patrem. Quibus dictis, nil amplius locuta est: sed requieuit in pace anno salutis 1587. 9. Maij.

Marianus Grimaldus in Sanctuario Genuæ. Italicè.

III.

BARBARA Francisci Gonzagæ S. R. E. Cardinalis mater,

ter, cum ad supremum vitæ suæ diem peruenisset, adstantes aspiciens ait: Agite viri Patres, & Sacerdotes Domini; exhibete viaticum; inungite corpus: Deo animam credite, properantem exire. Quod illi cum facerent, se accusare, arguere, condemnare, tanquam indignam, flagitiosam, simulque, & prouocare contra se omnes, vt detegerent si quid ignorans ipsa non proderet; si quo opus esset pro venia, atque salute, incessanter non desinebat. Tùm denique extremum robur intentans, adstantium ceruicibus innixa, tremulum in genua corpus erexit, & alligari collo cingulum postulauit, atque in hunc orans modum: Parce (inquit) supplici Ancillæ tuæ Christe Saluator, & quam innumeris grauissimisq. obnoxiæ criminibus peccatrici: Ignosce, quæ, tua (totiens præuaricando) discessit à lege: In te deliqui, Domine Deus, & malum corã te feci; indignam me esse indignam certè, ad quam tu venias dulcissime IESV, & testor, & defleo. Sed tu, pie Domine, Rex meus, & Deus meus; tu Redemptor omnium, mihi iam adesto, & misericordiæ tuæ excipe sinu. Ne explodas à regno gloriæ tuæ, quam creasti, & redemisti. Tua in Fide, & misericordia sperans, ad te euolat spiritus, & anima mea. Inter quæ verba, demisit lumina: os conticuit; feliciterq. migrauit, circa annum Domini 1481. ætatis 60.

Matthæus Bosus Canonicus Regularis in Recuperationibus Fesulanis epist. 74. ad Franciscum Gonzagam Cardinalem, consolatoria.

IV.

BARLAAM suæ mortis tempus iam instare cognoscens, accersito Iosaphato (qui ad eum paulò ante peruenerat) hæc ait: Iam pridem, ò amice Iosaphat, in hac solitudine te habitare oportebat; atque hoc (mihi oranti) Christus pollicitus fuerat, vt te ante extremum vitæ meæ diem viderem. Vidi itaque, quemadmodum cupiebam, te à mundo, & mundi rebus auulsum, ac Christo coniunctum. Nunc igitur (quandoquidem mortis meæ tẽpus instat, atque coętanea, & mihi æqualis ea cupiditas, quæ, vt cum Christo essem, semper me *Nou. 27.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

tenuit, iam expletur) tu quidem corpus meum terra conde, puluerique puluerem redde. Quibus auditis Iosaphat, vim lachrymarum profundens, perquàm ardenter ab eo contendit, vt postremi illius itineris comitem se adhiberet; cui senex ait: Dei iudicijs, quæ mentis humanæ captum excedunt, reluctari minimè debemus. Nam ego cum de hac re multas ad Deum preces fuderim; eumque, cui nulla vis afferri potest, velut per vim adigere tentauerim, vt ne inter nos disiungeremur; ab ipsius bonitate didici, minimè tibi nunc conducibile esse carnis onus abijcere; sed in religiosa exercitatione tandiù permanere, quoad splendidiorem coronam tibi texueris. Quibus verbis mærentem ipsius animum leniuit. Deinde ad quosdam fratres (longo ab ipso dissitos interuallo) eum amandauit, vt ea, quæ ad Sacrosanctum sacrificium conficiendum opportuna essent, afferret. Cum igitur Iosaphat longinquum illud iter breui confecisset; atque ea, quæ iussus fuerat attulisset, Barlaam incruentum sacrificium Deo obtulit; perceptisque mysterijs, ac Iosaphato item impertitis, exultauit spiritu; sumptoque (de more) cibo, ipsum vsque ad vesperã, ac per totam noctẽ salutaribus aluit sermonibus.

Postmodum succedente die, manus, atque oculos in cælum eleuans, gratias Deo egit, quod sibi concessisset in ortodoxa fide, & mandatorum obseruantia, peregrinationis cursum absoluere. Rogauit, peccatorum suorum sibi dari indulgentiam; & cæli ianuas patefieri; orauit & pro eodem Iosaphato. Demum ei valedicens, & paterno affectu eundem amplexatus, ac osculatus, sese signo Crucis muniuit; & pedes efferens, (ingenti perfusus lætitia) abijt in cælum.

Io. Damascenus in eorum vita cap. 39. Lippom. tom. 1. Petr. in Catal. lib. 10. cap. 114. & alij recentiores ex eodem Damasceno.

ANNOTATIO.

Audiens aliquando Iosaphat à Barlaamo, mortem, naturale debitum esse, nec vlla ratione ipsius aduentum posse vitari, ingemiscens

miscēs ait:acerba hæc vita est,atque omni dolore,& mæstitia plena : Si res ita se habet, & quonammodo quispiam in incertæ mortis expectatione securo animo erit?

Cuius quidem mortis memoriam Iosaphatus exinde animo identidem retinuit, ac repetijt. *Ibidem*.

De Barlaam historia, vide notata supra in Abenner.

V.

BARTHOLOMAEVS Pauia Ord.Præd.iugi,dū viueret, tenebatur mortis desiderio; Deumque rogabat assiduè ne ad senectam perueniret. Videns autem B.Thomam siculum, eiusdem ordinis in agone mortis desudantem, enixè ab eo petijt, vt sibi commeatum à Domino quantocyus impetraret : eoque tempore, quo superstes illi fuit, sæpius (eleuans ad cælum oculos) Thomam expostulabat, dicens: Frater Thoma memento mei.

Infirmitate igitur lethali, & vltima tandem correptus, à Dęmonibus valde ac dirè exagitatus,exclamabat iugiter magna voce:Domine Iesu suscipe spiritum meum. Venit autem ad eum Aloysius Bertrannus; lectisque super illo Euangelijs, cum in suum se cubiculum recepisset, & pro eo oraret, vidit in spiritu eandem luctam, quam Bartholomæus cum Dæmone habebat acerbissimam; qua, purgare datum ei erat quidquid in hoc mundo purgandum supererat;eademque,gloriam in cælis multò maiorem sibi comparare.

Sub mortem, sacratissimo Viatico se muniri volens, extra cubiculum ad illud percipiendum egressus est. Quo tandem munitus, mortem, quam concupierat, vidit; & per eam ad vitam, quam sperauerat, transiuit. Anno Domini 1574. octaua Ascensionis die, sicut expetierat.

Franciscus Diagus in hist. Ord.Præd. Aragoniæ lib.2.c.74. Hispanicè.

ANNOTATIO.

Prælector fuit BARTHOLOMÆVS sacræ Theologiæ. Tanto verò æstuabat diuini ignis ardore, vt non tibi sat esset in choro, & alijs Monasterij locis, ac functionibus de Deo cogitare,& assiduè loqui; sed in ipsismet lectionibus, quas habebat scholasticis, colloquium

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

loquiũ ſemper ſibi cum Deo erat, & adſpirationes intermiſcebat; vt videre eſt in fragmento cuiuſdam lectionis ſuper ar. 4. quæſt. 14. par. 1. S. Thomæ, à ſe deſcriptæ, nempè.

Domine mi Ieſu Chriſte amor meus, ſeruus tuus S. Thom. quęrit in hoc articulo, vtrũ Æternitas differat ab Æuo, & Tempore: rogo te, vt educas me de tẽpore, & perducas ad æternitatẽ; temetipſum ſcilicet. Amen, Amen. Circa concluſionẽ ſerui tui D. Thom. (quem tanto lumine repleuiſti) occurrit mihi difficultas, cui quidẽ reſpondere neſcio. O Præceptor animæ meæ, per merita Beatiſſimæ Virginis rogo te vt mihi largiri digneris ſpiritũ tuũ, quo intelligere incipiam id, quod per tuam miſericordiã ſpero aliquando videre. Amen, Amen Deus meus. Tamen ſeruus tuus Caietanus exponẽdo & declarãdo hanc difficultatẽ dicit ſic & ſic, &c. Benedictus ſis Domine, qui tam perſpicacem intellectum ei tribuiſti; credo equidem illum in cælis eſſe; veruntamen ſi fortè detineretur adhuc in Purgatorij pœnis, libera eum (quæſo Domine) vt frui poſsit æternitate tua, de qua tàm doctè diſſeruit. Amen, Amen. Reſponderem tamen ipſe difficultati illi, hoc modo, &c. cũ diſtinctione, &c. Sed quid ſum ego inutilis creatura tua: quidue imaginari audeo in ijs, quæ tu famulos tuos, & Eccleſiæ Magiſtros ac Doctores docuiſti? Parce mihi Domine, condona præſumptionem, Angelorum gloria, per orationes eorumdem Angelorum; qui quidem (quantum ad eſſe naturale) menſurantur æuo, & per gratiam tuam fruuntur æternitate; quam ego quoque (licet peccator) per eamdem gratiam perfrui ſpero.

Hunc Aloyſius Bertrannus, in ſuæ mortis agone, deuotiſsimè admodum inuocabat, eiuſque auxilium, & preces poſtulabat.

V I.

Aug. 15. BARTHOLOMAEVS Piccolomineus Ord. Ieſuatorum cum ad vltimam ſenectutem perueniſſet, nocte Sanctiſſimæ Aſſumptionis Dei Genitricis Mariæ ſurrexit cum ſuis Alumnis ad orationem; ſermonemque ad eos habuit, de eiuſdem Dei Genitricis gloria: Sacroſancto deinde Chriſti Domini corpore ſe communiuit; & mox (in modum Crucis compoſitis brachijs) recitauit quinquies orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam in memoriã ſacratiſſimæ paſſionis. Commendauit ſubindè omnipotenti Deo ſemetipſum, Eccleſiam, & omnes Chriſtifideles. Tandem ſe ſuper ſtratum

ſuum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

suum (paleis instructum) composuit, dicens adstantibus: ecce nunc ad Deum meum vado. Quo dicto, benedixit eis, & [a] iunctis postea manibus, eisque, ac facie in cælum eleuatis læto, atque hilari vultu spiritum Deo reddidit.

Paul. Morig. in vit. Soc. Io. Colum. cap. 27. lib. 2.

ANNOTATIO.

a De ritu componēdi brachia, seu iungendi manus in oratione, illud non prætermittendum quod respondit Nicolaus Romanus Pontifex ad consultationes Bulgarorum, his verbis. Dicitis, quod Græci fateantur, quod in Ecclesia, qui non constrictis ad pectus manibus steterit, maximum habeat peccatum. Hoc vt fieret, præceptum fuisse, nusquam (ni fallor) inuenitur; ac per hoc nisi fiat, peccatum non est: nam quidam faciunt hoc, quidam illud genus humilitatis: nec istud est peccatum, nisi fortè quis pertinaciter recusauerit facere, quod omnes viderit facientes. Verùm & hoc cum fit, non nisi humilitatis gratia fit: vt re vera scriptum est: Oratio humiliantis se nubes penetrat. Proinde siue hoc, siue aliud quid humilitatis excogitare potest homo, non est reprehendendus, & post pauca. Quia in Euangelio reproborum ligari manus, & pedes reperiuntur: quid aliud isti agunt, qui manus suas coram Domino ligant, nisi Domino quodammodo dicant: Domine ne manus meas ligari præcipias, vt mittas in tenebras exteriores, quoniam ecce ego iam eas ligaui, & ecce in flagella paratus sum. Hæc Nicolaus, secundum illud Pauli 1. Cor. 2. Si nosmetipsos dijudicaremus non vtique iudicaremur.

Manus etiam expandere, & in altum tollere, cum precarentur, consueuere Christiani ex institutione Apostolica. Paulus enim ad Timotheum scribens (1. Tim. 2.) volo (inquit) Viros orare in omni loco, leuantes puras manus. Deque eodem ritu hæc habet Tertullianus de orat. c. 11. & 12. Nos vero non attollimus tantùm, sed etiam expandimus; & modulantes, & orantes confitemur Christo. & inferius. Atqui cum modestia, & humilitate adorantes, magis commendamus preces nostras; ne ipsis quidem manibus sublimius elatis; sed temperatè, & probè elatis, ne vultu quidem in audaciam erecto.

Duos Bartholomæus habebat filios, quibus persuasit, vt & ipsi mundū secū relinquerent, & Dominū (relictis omnibus) sequerentur. Quibus annuentibus, sua omnia in pauperes distribuit, & simul

cum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

cum illis Iesuatorum Congregatiónem est ingressus.

Dono lachrymarum à Domino muneratus, flebat iugiter ex desiderio supernæ Patriæ: Vnde sæpius repetebat: Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est,& quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus: Quando veniam & apparebo ante faciem Dei.

BASILIVS Theodosij Cænobiarchæ discipulus. *Vide infra in eodem Theodosio.*

VII.

Ianu.26. BATHILDES Monialis (olim Franciæ Regina) cum infirmitate (quam Illeos vocant Medici) viscerum scilicet incisione, laboraret; & doloris vi torqueretur grauiter, non cessabat gratias Deo agere, à quo credebat præmia æterna se percepturam. Quando autem sui corporis dissolutionem propè adesse cognouit, mentem cum oculis, ac manibus in cœlum erigens, animam Conditori suo commendauit; eamq. vt ipse susciperet, enixè rogauit; ne de ea gauderet inimicus.

Infantulam quamdam à se (adhuc Regina) ex fonte sacri Baptismatis susceptam, ante se præmittere cupiens, postulauit à Domino vt ipsam tumulari cerneret;quod & celeriter obtinuit, eadem namque hora; infantulæ anima carne soluta est. Post quam(se confidenter consignans,& pios oculos ad cælum eleuans) migrauit & ipsa ad Dominum circa annum Salutis 670. *Sur.tom.7.*

ANNOTATIO.

Fuerat BATHILDES vxor Clodouei 2. Francorum Regis, mater Clotarij, & Theodorici Regum, quæ (soluta viro) Monasterium petijt; ibique reliquum vitæ tempus transegit.

De ea Aimoinus de Gestis Francorum lib.4. cap. 42.& 43. Trithem. de Vir.Ill.Ord. S.Bened.cap.112. Vbi hæc ait: In hebdomada sua ministrauit in officio coquinæ secundum regulam, sicut & cæteræ sorores. Immunditias purgabat etiam plusquam cæteræ, in eius obitu speciosa lux diuini splendoris apparuit; & visus est à circunstantibus Angelorum chorus ei obuiam venisse,& cum eis Sanctus Genesius Episcopus: visique sunt Angeli animam eius remigio

migio alarum, & manibus eleuatam in cælum portare. Fuerat autem S. Genesius Episcopus Lugdunensis, ipsius S. Bathildis moderator, & in spiritualibus Pater.

VIII.

BAVO Confessor GalloBelgicus, ex Francorum Principum genere, & Austrasiorum Ducum Hæres, lethali quamuis morbo correptus, orabat assiduè; Monachos, & plebem (quæ frequens aderat) adhortabatur; lætusque ipse, & hilaris cęteros super se plorãtes consolabatur; adeò vt daretur intelligi, eum (quasi præsentem intueretur Christum) desiderare dissolui, & secum esse. Cal. 1.

Familiarem habebat Presbyterum quemdam (Domlinum nomine) quem cum desideraret ad colloquendum, non facilè tunc habere poterat: Iter enim prolixum; vasta solitudo; nemus densissimum, perarduum, ac difficilem præbebant transitum. Vocauit nihilominus famulum suum, & ad eum requirendum festinare iussit: Qui Patris imperium non recusans, cœpit illicò ire velle, quò nesciebat; nihilque cunctanti, sed de Magistri fide præsumenti, adfuit derepentè Angelus Domini, iter ostendens, ipsique se comitem iungens. Presbyterum igitur deduxit; cui Vir sanctus curam sui funeris iniunxit; ab eoque, sacro se voluit muniri viatico. Quibus peractis, Angelus eundem assumpsit, & reduxit incolumem.

Demum iam decessurus BAVO (manibus & toto corpore in cælum extensis) conciues suos recognoscere visus est Angelos, eorumq. delectatus præsentia, Vale (ait adstantibus) seruorum Dei Ecclesia; Christus adest; egredere in occursum eius anima mea. In quibus verbis emisit spiritum, anno Domini 630.

Sur. tom. 5. Io. Molanus in Indiculo Sanctorum Belg. qui hunc Alloynum etiam appellat. Petr. in Catal. lib. 9. cap. 10. De eo etiam Baron. in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

Apparuit felix BAVONIS anima, in ipsa exitus sui hora, longè manenti Sanctæ Virgini Geltrudi (de qua infra) petens vt lin-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

teamina mitteret condendo funeri necessaria. Pauper enim pro Christo BAVO, nec in funere habuit, nisi aliunde peteret, linteamina.

IX.

Maij 27. BEDA Presbyter (cognomento venerabilis) infirmitate grauatus (præcipuè creberrimi anhelitus, & stomachi indignatione cibos nauseantis) duobus ferè mensibus, gaudens, gratiasque agens, diu, noctuque permansit.

Quotidie interim lectiones suis prælegebat discipulis; reliquum verò temporis in Psalmorum cantu (prout poterat) traducebat: Noctem præsertim in orationibus, & gratiarum actione, Deo ducere lætus studebat; & si modicus impediret aliquando somnus, euigilans postea, consueta scripturarum modulamina ruminabat; & extensis manibus, Deo itidem gratias agebat.

Canebat sæpius Pauli sententiam Hebr. 10. nempè: Horrendum est incidere in manus Dei viuentis; multaque alia de Scriptura sacra; quibus discipulos de vltima admonendo hora, vt à somno animæ illi exurgerent, sedulò curabat.

Varias etiam canebat Antiphonas, & illam præcipuè, O Rex gloriæ Domine virtutum, qui triumphator super omnes cælos ascendisti; ne derelinquas nos orphanos, sed mitte promissum Patris in nos spiritum veritatis alleluia. Proferens autem verba illa, ne derelinquas nos orphanos, erumpebat in lachrymas, multumque flebat; & post horam, repetebat iterum, quæ inchoauerat; sicque tota faciebat die.

Gratias agebat Deo præcipuas, quod sic meruisset infirmari; memorabatque sæpius illud Pauli Hebr. 12. Flagellat Deus omnem filium, quem recipit; commemorabat etiam, & commẽdabat Ambrosij dictum, dum ægrotaret, nempè; Non sic vixi, vt me pudeat viuere; nec mori timeo, quia bonum habemus Dominum.

Dum sic infirmus decumberet, præter quotidianas lectiones, partem Euangelij S. Ioannis, nempè à capite primo, vsque ad illa verba cap. 6. Sed hæc quid sunt inter tantos; transtu-

tranſtulit in linguam Anglicam; & de libris Iſidori quaſdam dictauit exceptiones, dicens: Nolo vt pueri mei mendacium legant,& in hoc poſt obitum meum ſine fructu laborent.

Cum aduenisſet verò Feria iij. ante Aſcenſionem, & vehementius anhelitu laborare, ac ægrotare inciperet, totum illũ diem hilariter dictare, & diſcipulos docere voluit, dicens: Diſcite cum feſtinatione, quia neſcio quandiù ſubſiſtam, & ſi poſt modicum tollat me factor meus. Noctem in gratiarum actione peruigil de more duxit: manè verò illuceſcente (Quarta ſcilicet Feria) præcepit, quæ cœpta erant diligenter ſcribi, vſque ad horam Nonam; qua adueniente, iusſit afferri ſibi capſellam, in qua erant Piper, [a] Oraria,& Incenſa;ſimulq. accerſiri Presbyteros Monaſterij,quibus ea munuſcula diſtribuere voluit; Vnumquemque monens, & obſecrans, vt pro eo Miſſas, & Orationes diligenter faceret; Multaq. ad eorum ædificationem locutus, diem vltimum vſque ad Veſperam duxit. Tandem, Sacramentis Eccleſiæ munitus,ac omnibus oſculatis,contra Oratorium,in quo orare conſueuerat, ſubiecto ſibi cilicio, depoſitus in pauimento ſuæ caſulæ, decantans, Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto, feliciter abijt in cœlum.

Sur. tom.3. Baron. in Annal. tom.9. Lippom. tom. 2.

ANNOTATIO.

[a] Orarium vocabant eam faſciã, quam nos ſtolam dicimus,vel velum, cui Rom. Pont. & Archiepiſcopi, Pallium ſuper humeros imponunt, *Onuphr. de Vocibus Eccleſiaſticis.*

Scriptis ſuis recenſitis in Indiculo BEDA, has ſubijcit mox ad Chriſtum preces.

Te deprecor, Bone Ieſu, vt cui propitius donaſti verba tuæ ſapientiæ, vel ſcientiæ dulciter haurire; dones etiam benignus aliquando ad te (omnis ſapientiæ fontem) peruenire, & apparere ſemper ante faciem tuam, Qui viuis & regnas per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

Lectorem quoque pia admonitione interpellat dicens. Omnes ad quos hæc hiſtoria peruenire poterit, &c. ſuppliciter deprecor,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

vt pro meis infirmitatibus mentis,& corporis apud ſupernam clementiam ſæpius interuenire meminerint; & in ſuis quoque Prouincijs hanc mihi ſuæ remunerationis vicem rependant, vt qui de ſingulis Prouincijs, ſiue locis ſublimioribus, quæ memoratu digna, atque incolis grata crediderim, diligenter adnotare curaui, apud omnes fructum piæ interuentionis inueniam.

Quæ quidem enarrans Baron. Annal.tom.9. hæc addit. Nouiſſima eius verba à nobis hic ſunt idcircò deſcripta, quò ijſdem verbis eius, ad ſuadendum fortioribus, pauperrimus ego precum ſtipem abſque rubore à pio Lectore mendicem. Hæc Baron. Eadem, & mihi, iure potiori vſurpare cum liceat; eandem quoque ſtipem à Lectore pariter efflagito ſupplex.

X.

BEMBROCHIVS, Cumanorum Rex, ad fidem conuerſus, & baptizatus, vnà cum familia eius, dum ſupremum traheret ſpiritum, dixit ad fratres ſibi morienti adſtantes: Diſcedant à me omnes Cumani, à fide Chriſti alieni: Video enim circa illos Dęmones teterrimos; ſoliq. maneant Baptizati. Conſpicio autem apud me fratres Martyrio effectos) Ordin. ſcilicet Prædicatorum) qui me expectãt, & ſecum ad gaudia, quæ prædicauerunt, perducant. Quibus dictis cum ingenti lætitia ſpiritum Deo tradidit anno Chriſti 1222.

Theodoricus in Vita S. Dominici.

XI.

Mart 21. BENEDICTVS Abbas ante ſextum ſui exitus diem, ſepulchrum ſibi aperiri fecit, & mox arreptus febribus, acri cœpit ardore fatigari; cumq. per dies ſingulos morbus ingraueſceret, ſexta die ſe in Oratorium deportari voluit, vbi exitum ſuum Dominici corporis, & ſanguinis perceptione præmuniens; & inter diſcipulorum manus imbecilla membra ſuſtentans; erectis in cœlum oculis, ac manibus, vltimum ſpiritum inter verba orationis efflauit, anno Chriſti 542.

Sur.tom.2, Lippom.tom.8. & 10. Greg. Dial. lib.2.

ANNOTATIO.

Duo Monachi animam Sancti Benedicti viderunt euntem in cęlum, pallio pretiosissimo ornatam; circum eam fulgentibus lampadibus; & clarissima, grauissimaq. specie virum, super caput ipsius dicentem audierunt: Hæc est via, qua dilectus Deo Benedictus in cœlum ascendit.

De eo Baron. in Annal. tom.7.

De Benedicto S.Odonis discipulo, *vide infra in Odone.*

XII.

BENEDICTVS, & Petrus (Ord.Prædic.) iuuenes ingenti deuotione ornati, graui ambo, vno tẽpore, ægrotatione laborantes, in eodem Monasterio (Montis, scilicet Pessulani) eadem die decesserunt. Quum enim (de more) Petrus à domus Præsidẽte visitaretur, & interrogaretur quàm benè sibi esset? Respondit, Benè. Nam certus sum, quòd ad Dominum pergo; & hoc vobis signum, quia Benedictus eadem die, & ipse migrabit. Interrogatus posteà Benedictus, & se benè habere respondens, subiunxit: Cum heri meditarer, quàm bonum sit dissolui, & esse cum Christo: & ad hoc vehementissimè anhelarem; sanctissimamq. parentem, ac Reginam cœlorum, vt efficeret quod voti mei fierẽ compos, rogarem; è vestigio animus meus tanta fuit deuotione repletus, quod aliud nec volo, nec cogitare possum, præter Christum. Quum igitur post paucos dies Petrus ad sepulchrum deferretur, psallentibus (secundum consuetudinem) fratribus, Benedictus à fratre sibi seruiente exquisiuit, quis esset, quem sepeliebant fratres? & audiens, Petrum, illum esse; continuò exclamans dixit: Efferte me fratres, quia debeo & ipse, ea die qua ille, ad Dominũ pergere. Mox redeuntibus fratribus, ille vita excessit, & cum Socio, quem ei dederat Dominus, sepulturæ traditus est.

Leand. Alber. de Vir. Illust. Ord. Præd. lib.5.

XIII.

BENEDICTVS de Ponte Ord.Præd. cum in diuersas Prouincias verbum Dei disseminasset, perueniens tandem *Iunij 26.*

ad quandam villam, verbum Dei post Missæ celebrationem populis (de more) annunciauit; & mox è suggestu descendēs, vocauit Presbyterũ (Parochũ scilicet Ecclesiæ) rogans eum, vt protinus Oleum Sanctum ad se deferret infirmorum, quo muniretur abiturus ex hoc mundo, sicut sibi eodem tempore à Domino fuerat reuelatum. Paruit dictis Presbyter, & ille super lectulum extensus, maxima cum deuotione inungi voluit. Deinde iussit socio suo, vt Sancti Bernardi meditationes coram se legeret; cumq; ad verba illa cap. 3. peruenisset: ò Anima mea, ornata Dei imagine, &c. Animam suam suo reddidit Creatori, circa annum Domini 1273.

Chron. S. Dominici par. 1. lib. 2. cap. 14.

XIV.

BENEDICTVS Ord. Iesuatorum Tifernas, cum infirmus in lecto decumberet, & à quodam viro visitaretur, dictum est ei ab eodem, vt bono animo esset, ac hilari; quia cum fuerit semper Deo gratus, & bona egisset, præmia in cœlis esset accepturus. Quibus verbis plurimum turbatus Benedictus, eiecit eum à se, dicens, mendacium se proferre, cum malè egerit, & ingratus nimis Deo suo fuerit; vnde nec dignum esse vocari filium, nec suam consequi hæreditatem. Cœpit postea amarissimè flere, maximaq. cum contritione à Deo veniam suorum postulare peccatorum. Deinde paululum quiescens, & facie sursum eleuata manens, ait adstantibus: Dominus fletum meum suscepit, ac peccata deleuit, miserendo mei; ideò cras, hora Completorij ad eum videndum pergam. Monuit igitur, & adhortatus est fratres, ac sacramentis Ecclesiæ se muniuit; die autem sequenti, hora qua prædixit, eosdem benedictione impertiuit; semetipsum signo crucis consignauit; & lætus, ac hilaris migrauit ad Dominum.

Paul. Morig. lib. 6. cap. 2.

ANNOTATIO.

Monitus hic à B. Ioanne Columbino, vt mundum relinqueret, & Deum sequeretur; respondit se minimè posse ob infirmitates plu-

rimas, quibus premebatur; præsertim Podagra, & Apostemate quadam in aure; Vnde impossibile sibi dabatur, nudis pedibus, & detecto capite incedere; sed animum ei addens vir Sanctus, dum Congregationem ingreditur, infirmitas pariter ab eo statim egreditur.

X V.

BENIAMIN Monachus, cum 80. annos vitam rectè, & ex virtute egisset, octo mensibus ante obitum Hydropicus euasit: & eius corpus vsque adeò intumuit, vt paruus eius digitus non posset complecti digitis duarum manuum: vnde factus est illi currus latissimus, in quo sedebat assiduè, vt qui non posset in lecto accumbere. Quamuis autem laboraret hoc morbo immedicabili, medebatur alijs, qui tenebantur quibusuis ægritudinibus; quos per impositionem manuum, aut olei à se benedicti traditione, liberabat ab omni ægritudine.

Ad hunc accedentes (tanquàm ad nouum Iob) Palladius, & alij Monachi; ac morbi grauitatem aspicere non sustinentes, atque ideò oculos auertentes, dixit eis BENIAMIN; Orate filij, ne meus internus homo sit hydropicus. Hoc enim corpus, neque cum benè se haberet mihi quidquam profuit; neque cum malè, me læsit. Egregio autem hoc viro mortuo, sublatum est limen ostij, & postes, vt corpus posset ex cella efferri.

Palladius in Lausiaca cap. 13. Heraclidis Parad. cap. 2. Plura de eo habentur in vit. Patrum Hereberti.

ANNOTATIO.

MYROGENES (Hydropicus pariter) dicebat ad se, visitationis causa venientibus: orate pro me, ne interior homo Hydropicus fiat: Ego enim, vt in hac infirmitate diutius durem, Deum oro. *Prat. spirit. cap.* 8.

X V I.

BENNO Episcopus Misnensis sub mortem canonicos suos conuocauit; eisq. post multa data monita salutaria, ho- *Iun.* 16.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ram patefecit adesse, quam multis retrò annis, nesciebat an maiori sollicitudine, vel desiderio semper expectasset: prædixit successorem: suæq. Ecclesiæ; ac ministrorum eius, perpetuum se fore Patronum fuit pollicitus, dicens: Quemadmodum hìc in terris fui, ita & apud Deum paratum me habebitis, prout singulorum merita, vel demerita postulauerint, Patronum, vel Vindicem.

His, seuero admodum vultu, & senili grauitate, elocutis, singulorumq. manibus deosculatis, illos Hymnis, ac Psalmis insistere iussit. Ipse verò (deuota ad Deum oratione peracta) accepto viatico, in cœlum abijt anno Domini 1106. ætatis 96. *Sur. tom. 7.*

ANNOTATIO.

Relatus est hic in Sanctorum numerum ab Adr. VI. Sum. Pontif. vnà cum S. Antonino Archiepisc. Floren. anno Domini 1524. Cuius Canonizationis diploma asseruatur hactenus Romæ in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Anima.

XVII.

Maÿ 20 BERNARDINVS Senensis disenteriæ morbo laborans, & ad extrema deueniens, Ecclesiasticis muniri se voluit Sacramentis; cumq. iam mortis aduenisset hora, & nihil loqui valeret, quibus potuit signis indicauit fratribus, vt ipsum è lecto in terram deponerent. In pauimento igitur collocatus, erectis sursum luminibus, dum fratres in vespertinis precibus concinerēt: Pater manifestaui nomen tuum hominibus, spiritum Deo reddidit anno salutis 1444. ætatis suæ 66.

Sur. tom. 3. & 7. Antonin. 3. par. tit. 22. & 24. cap. 7. Chronic. Minor. par. 3. lib. 2. c. 19.

ANNOTATIO.

Laborauit dissenteria Bernardinus aliquando ad annos quatuordecim, nec tamen idcircò prędicare desijt; quod quidem prædicandi munus quadraginta annis perfecit; nullo vnquàm tædio retardatus.

Habuit præcipuè ſermones quatuordecim de duodecim doloribus in hora mortis, quos reperies tom. 1. ſermonum eius.

Relatus autem fuit in Sanctorum numerum à Nicolao V. Pont. Max. anno ſexto, vel ſeptimo ab eius obitu, nempè 1450.

XVIII.

BERNARDVS Abbas Claraualleſis, vltima, ac lethali ægritudine correptus, noluit animum ad temporalia apponere; & Godefrido Epiſcopo Lingonienſi, qui de quibuſdam eum ſollicitauerat agendis, & minus apponere animum mirabatur, reſpondit: Ne mireris Domine: Ego enim non ſum de hoc mundo. Huius ægritudinis incommoda, atque moleſtias deſcripſit ipſemet in Epiſtola ad Abbatem Boneuallis Arnoldum, quæ eſt 310. paucis ante mortem diebus, lectu digna: ex eius etenim tenore dignoſcitur quanta illi fuerit, in infirmitate corporis, tranquillitas animi, ſuauitas ſpiritus; & quanta (ſub fiduciæ culmine) radix humilitatis; in cuius fine hæc præcipuè habentur. *Aug. 20*

Orate Saluatorem, qui non vult mortem peccatoris, vt tempeſtiuum iam exitum non differat, ſed cuſtodiat. Curate munire votis calcaneum nudum meritis, vt is, qui inſidiatur inuenire non poſsit, vbi figat dentem, & vulnus infligat.

Videns autem diſcipulos lugentes, & dolentes eius diſceſſum, coarctabatur filiorum charitate, quæ eum vrgebat, vt maneret, & Chriſti deſiderio, qui eum trahebat, vt migraret. Quid autem eligeret ignorans, totum ſe diuinæ arbitrio commiſit pietatis. Conſolatus eſt ſubinde (flens & ipſe) flentes; adhortatusq; eſt eos verbis illis Apoſtoli 1. Theſſ. 2. Rogamus vos & obſecramus, vt quemadmodũ accepiſtis à nobis, quomodo vos oporteat ambulare, & placere Deo, ſic & ambuletis, &c. ſuumq. poſt mortem patrocinium eis non defuturum ſpopondit. Tandem cum dies illuxiſſet; quo perpetuus illi ortus eſt dies, ad eius exitum vicini Epiſcopi, cum Abbatum, & Fratrum copioſa multitudine ſunt congregati; inter quorum ſingultus; ac lachrymas vberes, vtcumq. pſallentium (cum prius iuſsiſſet, ſe ſepeliri Tunica, qua Sanctus Malachias obdor-

obdormierat; quamuę sibi ad Missarum celebrationem seruauerat, migrauit ad Dominum anno 1153. ætatis suæ 64.

Sur. tom. 4. Baron. in Annal. tom. 12.

De eodem infra in Malachia.

ANNOTATIO.

BERNARDVS vitam istam mortalem, Mortem appellabat, nō Vitam. Cum enim grauiter aliquando infirmaretur, & conualuisset posteà ab infirmitate, scripsit Hugoni Episcopo Ostiensi se ad mortem reuocatum: Infirmatus sum (inquiens) vsque ad mortem; sed interim (vt sentio) ad mortem reuocatus.

Infirmatus fuerat aliquando grauiter, & cum extremum iam spiritum trahere videretur, in excessu mentis, ante tribunal Domini sibi visus est præsentari: Vbi adfuit, & Sathan ex aduerso, improbis eum accusationibus pulsans: Cumq. ille fuisset omnia prosecutus, & viro Dei esset pro se dicendum; nil territus ait: Fateor non sum dignus ego, nec possum proprijs meritis Regnum obtinere cœlorum: Cæterum duplici hæreditate illud obtinens Dominus meus (hæreditate scilicet Patris, & merito Passionis) altero ipso contentus; alterum mihi donat; ex cuius dono, iure illud mihi vendicans, non confundor. In hoc verbo confusus inimicus, conuentus ille solutus, & homo Dei in se reuersus est. Apparuit autem ei postea B. Virgo, cum B. Laurentio, & Benedicto, ad quorum altaria fratrem, vt pro se oraret miserat, & sanauit eum. *In vita eiusdem lib. 1. cap. 12. apud Sur.*

Laborabat Bernardus multiplicibus infirmitatum incommodis; præsertim in meatu arctissimi gutturis, nihil penitus siccum, vix solidum aliquid admittebat; Molestior erat stomachi defectus, viscerumq. corruptio, quæ quidem continuè illum vexabat.

Dum igitur infirmaretur iterum aliquando grauius; & imminere iam exitus pariter videretur; Institere fratres supplicationibus, & obsecrationibus (quibus poterant) apud Deum pro eo. Vnde cognoscens vir Sanctus eorum precibus desiderium suum differri, cum aliquantò melius habere cœpisset, congregatis fratribus, ait: Quid tenetis miserum hominem? fortiores estis, & inualuistis: Parcite quæso, parcite: finite me abire.

Tempore suæ dissolutionis appropinquante, cum lecto decumberet, misit fratrem quemdam in remotas Germaniæ partes pro qui-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

quibuſdam agendis. Hic ergo dũ mitteretur(longioris itineris pericula timens)illud maximè verebatur,ne contingeret, vt idem Pater, priuſquam ipſe rediret,ab hac vita migraret; & abſens ipſe,benedictione extrema fraudaretur. At Pater benedicens ei, & dicens; Ne timeas,& incolumis reuerteris, & me quoque, ſicut deſideras, inuenies,conſolatum emiſit. Profectus inde frater, in Territorio Argentinenſi adſtrictum glacie fluuium pertranſiuit; ſed ſubitò(fracta glacie ſub pedibus muli,quo vehebatur)corruit, & ſub glaciem vehemens illum vnda trahebat. Sic igitur (glacie clauſus,& flumine tractus) recordatus eſt Patris ſui; eumq. continuò ſibi viſus eſt habere præſentem; tantaque fuit ſuauitate perfuſus,vt nec amnis impetum,nec moleſtiam frigoris, nec ſpirandi difficultatem,neve vllum incommodum ſenſerit,aut metum. Quin & contra fluminis impetum(ſine ſuo conatu) diuina virtute reductus,ad ipſum(per quod ante ceciderat)foramen ſe reperijt; marginem arripuit; exiuit intrepidus; illæſus euaſit:expleto negocio redijt incolumis; & fidelem promiſſionem inuenit. *In eiuſdem vita apud Sur.lib.3.cap.1.*

Cum Gaufridus diſcipulus eius, primo tempore Tyrocinij, ſui pro Patre ſuo(viro nobili)quem in ſæculo dereliquerat, exoraret Sanctum, vt pro eius conuerſione Dominum rogaret; Ne timeas (ait Bernardus)ego illum probatum Monachum manibus meis in hac Claraualle ſepeliam: Vtrumq. ſecutum eſt;perfectus enim factus Monachus à Sancto Bernardo(ſicut prædixerat)in Claraualle ſepultus eſt. Tãquam enim illo abſente mori non poſſet;quinque menſibus infirmatus; & creberrimum(imò continuum) in ſe ipſo habens mortis reſponſum,ſuſtinuit,donec vir Sanctus rediret, qui eum(vt olim promiſerat)tradidit ſepulturę.*Ibidem lib.4.cap.3.* *Anon. obit.*

De Capillis, Barba, Dente, Pileo, deq. Epiſtola S.Bernardi Reliquiarum loco habitis, vide ibidem lib.4.cap.4.

Plures extant Epiſtolæ S.Bernardi, ex quarum lectione infirmi, ac morientes ſolamen, & iuuamen non modicum percipere poſſunt: præſertim ex Epiſt.144.145. 266. & 310.poſtrema ſcilicet, quam in extremis poſitus ad Arnoldum dictauit. Sed præcipuè ex 237.ad Eugenium Papam;cuius fragmentum ſaltem,hic deſcribere non erit incongruum. Vbi enim Bernardus audiuit de ſui Abbatis Eugenij electione,aureas ad ipſum dedit literas,in quibus poſt multa hæc habentur: Confortare, & eſto robuſtus, &c. In omnibus tamen operibus tuis memento te eſſe hominem,& timor eius,qui aufert ſpiritum Principum, ſemper ſit ante oculos tuos.

Quau-

Quantorum in breui Romanorum Pontificum mortes tuis oculis aspexisti? Ipsi te Prædecessores tui tuæ certissimæ, & citissimæ decessionis admoneant; & modicum tempus dominationis eorum, paucitatem dierum tuorum nunciet tibi. Iugi proinde meditatione, inter huius præsentis gloriæ blandimenta, memorare nouissima tua, quia quibus successisti in sedem. Ipsos (sine dubio) sequeris ad mortem.

De Bernardo itẽ in Guillelmo Eremita, & in Anonym. iv. infra.

XIX.

Anon. obit.

BERNARDI eiusdem mater dum in extremis ageret, cum clericis, qui conuenerant, psallentibus, & ipsa psallebat; cumq. iam vox eius audiri amplius non posset, adhuc tamen moueri labia videbantur, & palpitans lingua Dominum confiteri. Demum inter Litaniæ supplicationes, cum diceretur: Per Crucem, & Passionem tuam libera eam Domine, eleuans ipsa manum suam, signauit se, & emisit spiritum; ita vt manum non posset deponere, quam leuauerat.

In Vita S. Bernardi lib. 1. c. 2. apud Sur.

XX.

Anon. obit.

BERNARDVS idem apparuit in visu adhuc viuens, Nouitio infirmanti, prædicens ei, quod quinta die esset moriturus. Vnde exhilaratus Nouitius retulit Abbati suo visionem, dicens: Ecce quinta die morior: adueniente autem expectata die, & in agone positus, obducto iam (vt assolet) oculorum lumine, ad exitum festinabat: quando, venit ad eum Sanctus Bernardus, & velut ab alto reuocauit somno: retrahens quasi commeantem, nec insalutatum abire permittens. Quo præsente aperuit oculos, & miro modo, serenata facie, in eum intendit. Tunc Pater consolans eum, nil timere iubet; sed recto protinus cursu ad Dominum Iesum Christum pertingere, & ei humilem pauperis familiæ suæ salutationem offerre. Ad hanc vocem, qua potuit capitis inclinatione, & motu annuens labiorum, iterum clausit oculos, & in pace quieuit.

In Vita S. Bernardi lib. 4. cap. 2. apud Sur.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XXI.

BERNARDVS Monachus Ciſtercienſis, diſcipulus S. Roberti Abbatis, cum inſeruiſſet maxima charitate Monachis infirmis, quadam graſſante morbi influentia, ex qua plurimi occubuerunt, & ceſſaſſet iam morbus, orauit Deum enixè, vt ipſum quoque (modò inutilē) è mundo tolleret, & ſuis ſocijs iungeret. Exaudiuit autem illum Dominus, & febri modica pulſari voluit. Cumq. ad eum viſendum ſe conferret Abbas, perpendens morbi leuitatem, & admirans, quod monachus, qui aliàs dolores acerbiſſimos, & infirmitates nihili fecerat prægraues, ob tam leuem cauſam in cubile ſe recepiſſet, ſubriſit, ac iocando ait: Ne timeas: Bono eſto animo; Non morieris ex hac infirmitate; noſtras fabas, & olera, antequàm moriaris, comedes: Cui reſpondit Monachus; Non timeo Pater mi, non equidem timeo; quinimò confido, & ſpero firmiter, quod non fraudabor à deſiderio meo. Poſt quatuor autem dies, morbo incrementa capiente, cognouit Abbas, eum eſſe lethalem; reprehendit ſemetipſum, quod illam irriſerit infirmitatem; & videns propè iam adeſſe tranſitus horam, muniuit eum extremæ vnctionis Sacramento. Quo munitus Monachus, raptus eſt in ſpiritu, & per vnius horæ ſpatium, quaſi mortuus apparuit; Deinde ad ſe rediens, Abbatem reſpexit, eiq; vultu hilari admodum, dixit: liber ex hoc eris (Pater) à promiſſione, quam mihi feciſti: Admirans autem Abbas, nec quid ſibi promiſerit recolens, interrogauit eum, quid hoc eſſet? Cui ſubdit moriens, quod, quando Nouitius erat, Beatitudinem ſibi promiſerat, ſi in Religione & Superiorum obedientia perſeueraſſet. Interrogatus autem quomodo ſciret, ſe Beatitudine potiturum? dixit; ſe ante tribunal Chriſti adſtitiſſe; ex eius ore abſolutionem, & omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam plenariam ſuſcepiſſe; multos vidiſſe ſuæ Congregationis Monachos; & inter eos locum ſibi iam paratum perſpexiſſe; ſubdens; Et vt vera, quæ dico, eſſe ſciatis, hac eadem hora ad Deum vado; quo vltimo verbo prolato, expirauit. *Hiſt. S. Bernardi lib. 4. cap. 12. Hiſpanicè.*

BER-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XXII.

BERNARDVS Monachus Cluniacensis iuuenis cum valida febre detineretur, monitus est ab Abbate Petro Venerabili, vt quamdiu sui compos esset, conscientiam scrutaretur; confiteretur peccata; nec aliquid ad animæ salutem pertinẽs prætermitteret. Acquiescere præsetulit monitis iuuenis, & confiteri coram eodẽ Abbate aggressus est: sed cum sequenti die ad eum Petrus rediret,&(remotis adstantibus) secretò eũ (vt prius fecerat)admoneret, ille vt potuit corpore,totus autem mente ad eum conuersus; Peccaui (inquit) Domine,& valdè peccaui, quod de hesterna cõfessione,quã purè facere debuissem,quædam de industria subtraxi. Hac de causa ad iudicium hac nocte vocatus,mira, & tremenda videre coactus sum.Perrexit narrare visionem, in qua ab innumeris Dęmonibus sacrilega sibi obijciebatur confessio; vnde immenso labore,ac formidine totam consumere sibi visus est noctem; quãuis defensor suus,Angelus scilicet tutelaris, semper adfuerit, nec eum deserere voluerit. Subdidit posteà: Nunc, quia plenè intelligo, mihi à Deo hac visione impensam misericordiam, vt fateri me velit, quod tacere decreueram; Detegam Deo cuncta ex integro, tibiq. Pater; nec vltra animam meam parata fraudabo salute.His dictis,ad confitendum rursus conuersus, quidquid exhauriendum reliquerat, totum exhausit: expleta verò confessione,& absolutione percepta, oleo sacro se inũgi;& Christi corpore refici curauit;sicq. (paucis interiectis diebus) feliciter obdormiuit in Domino.

Petrus Cluniacensis lib.2.de Miraculis cap.vltimo.

ANNOTATIO.

De alijs infirmis quorum confesionem Dęmon impedire nitebatur. Vide infra in Anonymo xxxij.ex eodem Petro.

XXIII.

BERNARDVS de Quintaualle (Ord.Min.) infirmitate graui correptus, nil aliud, nisi diuina audire volebat; & si aliquando fratres ei leuamen aliquod præbere conarentur(nem-

pè

pè aceto,& aqua roſacea arterias confortando) illud omninò reſpuebat,ne à diuininorum interim contemplatione, vel minimum diſtraheretur. Hac etiam de cauſa, ne (ob corporis ſollicitudinem) obliuiſceretur Dei, ſe omninò miniſtri infirmorum regimini tradere voluit,dicens: Corporis mei ex hoc non recordabor amplius. Tu curam illius ſuſcipe; ſi quid porrexeris ſuſcipiam; ſi nihil dederis, non poſtulabo.

Multi ad eum viſendum confluxerunt, inter quos B.Aegidius adfuit, & ſalutauit eum dicens; ſurſum corda frater, ſurſum corda; cui (valde exhilaratus) reſpondit; habemus ad Dominum; iuſſitque mox fratribus, vt ei locum pararent contemplationi aptum, vbi, paucis illis diebus,quibus ſuperſtes ipſe foret, ille maneret.

Rogatus à fratribus vt aliquid memoria dignum eis relinqueret, dixit tandem (coactus) licet proprium hominis ſit,vt læſus doleat, & laceſſitus impetu afferatur (habet enim quemdam aculeum contumelia, quem pati prudentes, & boni viri difficillimè poſſunt) me tamen nullius offenſa vnquam perturbatum fuiſſe; neque poſt offenſam alicui mortalium ſuccenſuiſſe ſcitote.

Ingraueſcente morbo, Sacerdotem perpetuò apud ſe manere voluit, cui quando aliquid memoriæ occurrebat, quod conſcientiam angeret, ſtatim confitebatur. Tandem cum iam extremus aduenifſet ſibi dies, rogauit fratres, vt ſecum refectionem ſumerent,ſuamque vltimam cum eo celebrarent horam. Sacro deinde inunctus oleo, ſuper lectulum ſedens, eoſdem monuit de mortis memoria, deque dilectione fraterna; & venia tandem ab eis petita, reſplenduit illicò vultus eius; ſicque exhilaratus, & gaudens ad cæleſtia Regna migrauit.

Chron. Ord. Min. par.1. lib.6. cap.8. Toſsinianus Hiſt.Seraphica lib.1. fol.60.

XXIV.

BERNARDVS Ord. Præd. apud Sancterenſes in Luſitania, ſacri Templi Præfectus, pueros aliquot elementis literarum,

rum,& moribus imbuebat; qui pultem (ex paterna domo allatam) à ſacris, in ædicula Templi ientabant; vbi aliquando ſculpta Chriſti, in gremio matris reſidentis, imago ad eoſdem ſe demiſit; vnàque cum illis non ſemel, ſed iterum, ac tertiò cibum ſumpſit. Quæſti ſunt ea de re Alumnuli apud ſuum magiſtrum, dicentes; eſſe puerum ſecum, & nunquam ſuam Symbolum ad communem menſam afferre. Miratus primùm Bernardus, Dei erga innocentes affectum; vbi (inquit ad pueros) ex matris ſinu delapſus rurſum infans vobiſcum ientarit, in hæc verba illum compellate: Domine, tu ſemper es conuiua noſter, & nihil opſonij tecum apportas; voca nos etiam cum Doctore noſtro domum Patris tui, vti (vel ſemel dumtaxat) tecum epulemur: Paruere ſuo Præceptori dociles diſcipuli. Vbi igitur ad ientaculum reditum eſt & ille (more ſuo) ſeipſum ad pueros inuitauit; ipſi viciſſim inuitari petierunt. Placuit autem Regi immortali dare mortalibus Regnum ſuum; Diemque illis imminentem (qua cum triumpho cælos conſcenderat) deſtinauit, vt ſecum eſſent futuri. Renunciant Bernardo tyrunculi reſponſum. Parauit ſe illicò Religioſiſſimus Magiſter ad cæleſte Epulum. Vbi dies illuxit deſignatus, cæpit Bernardus maturè ſacris operari ad eam aram, cui dicta Dei parentis imago imminebat; pueri duo facienti miniſtrare; omneſque tres cum ſacrificio vitam finiere, anno Chriſti 1246. Vnoque omnes clauſi fuere tumulo.

Matthæus Raderius Soc. Ieſu in Viridario Sanctorum par. 2. cap. 5. ex Chron. Præd. Antonij Senenſis Anno 1240.

ANNOTATIO.

Aſſerit Rodericus præfata omnia per oculatos teſtes in Acta publica redacta fuiſſe; eorumque ſacra corpora, ſumma coli populi veneratione.

Simile vide infra in Anon. iij.

XXV.

Sept. 4. BERTGERVS Presbyter Gallus cum ob eximiam cordis eius innocentiam, vitæ ſuæ extremam horam à Deo præſcire

obti-

obtinuiſſet, ipſo quo obiturus erat die, Miſſarum (ex more) ſacramenta conſumauit;ac mox (Dominico conſignatus viatico) in ipſis veſtibus Sacerdotalibus, ante ſanctum altare animam Deo reddidit.

Sur. tom. 5. in vit. S. Idæ lib. 1. cap. 8.

XXVI.

BERTHOLDVS Abbas Gaſtenſis infirmitate correptus rogauit afferri ſibi de proximo fonte aquam ad bibendum; ſed ſemel, & iterum allatam, ad hauſtum illius, in vinum mutatam eſſe conſpiciens, lachrymis perfuſus, quid (inquit) Saluator agis? nonne peccator ſum indignus, propter quem ſigna facias? Interdixit autem ſuis ne miraculum huiuſmodi (quod aliàs etiam ſibi euenerat) cuiquam vllo pacto manifeſtarent. *Iul. 27.*

Non longè ante obitum eius, ægrotus quidam ad eum miſit, vt eius exequijs adeſſe, & eum terræ commendare dignaretur: Sed Vir ſanctus legatis illius ſic reſpondit: Reuertemini, Dominus veſter melius habere cæpit, & benè conualeſcet: Rogate autem eum, vt ad me venire non pigritetur. Quod ita factum eſt: Conualuit enim ægrotus ille, & poſt modicum venit; eumque ſepeliuit. Antequam autem obiret Bertholdus (vocata ad ſe omni congregatione) ſingulorum audiuit confeſſiones; datiſque omnibus propria manu flagellis, & eos abſoluit, & ſibi ab eis remitti, quæ in eos deliquiſſet, humiliter rogauit. Demum cum (ingraueſcente languore) plures ſine alimento duxiſſet dies; iamque penè defeciſſet, accedens Eberhardus Capellanus eius, ac pijſſimus nutritor, aliquid ei in os pro refocillatione immittere cæpit: quo accepto, collectis in hæc verba viribus (ò inquit) quare ſic feciſti? eſſe mihi debuit pro pænitentia manere ita abſque cibo, vſque ad feſtum S. Petri ad vincula; vt ſic, de carnis vinculis abſolutus, eorundem vinculorum pro voto feſtum celebrarem; nunc verò quia cibatus ſum (citò migraturus) conſtitutum diem expectare non poſſum. Quod, & contigit.

Nocte etenim (quæ B. Pantaleonis Mart. Feſtum diem

præcedit) modicum ante nocturnale officium, vocata congregatione, ipse litaniam cæpit, & ad vsque animæ redditionem, cum alijs decantauit. Tunc leuare manus volens, sed minimè præualens, quieuit in Domino, die 27. Iulij Anno salutis circiter 1130.

Dum autem ad sepulchrum deferretur, virtute diuina, feretrum subleuatum apparuit; nec portatorum humeros, id admirantium, tetigit.

Sur. postrem. edit. eadem die ex M. S. cod. Viennen. Biblioth.

ANNOTATIO.

Plurimus erat BERTHOLDVS in confessionibus audiendis; & pænitentibus erudiendis: quibus singulis (absque personarum acceptione) disciplinas imponebat; nec vllum omninò transire sinebat implagatum.

Idem ibidem n. 13. De eodem Bertholdo *infra in Ebberardo.*

XXVII.

Nou. 20. BERVVARDVS Episcopus Hildesemensis cum iam transitus sui diem imminere prænosceret, Sacellum quoddam in honore S. Martini dedicari fecit; ibidemque ipso die (priorem habitum deponens) Monasticæ professionis iugum suscepit. Correptus deinde infirmitate vltima, ad idem sacellū se deferri præcepit; & ibidem è carnis ergastulo ad æternitatis gloriam in cælos migrauit; cum prius iussisset, vt feretrum, quo ad tumulandum eius corpus efferretur, non pallio (vt moris est) sed cilicio tantum tegeretur, obijt Anno Domini 1022.

Sur. tom. 6. Crantzius lib. 3. Metropol. cap. 49. Baron. in Annal. tom. 3.

ANNOTATIO.

Bertuuardum appellat hunc Molanus in Martyrol. Vsuardi, Fuit hic præceptor Othonis 3. Imperatoris. Habetur eius breuis historia apud Surium in vita S. Gothardi Episcopi tom. 3. 4. Maij.

BLE-

XXVIII.

BLESILLA Vidua Prophetam ſemper (quamuis infirma) aut Euangelium in manibus habebat: Mortem autem propinquam ſentiens, hæc in extrema verba mandauit adſtantibus, nempe. orate Dominum Ieſum, vt mihi ignoſcat, quia implere non potui, quod volebam. *Ian.22.*

Lippomanus tom.1. lib.3. num.1. ex Hieron. tom.1. epiſtola 25 ad Paulam matrem. Ferrarius Ianuar 22. ex eadem ep. ex lib. de Virginibus Rom. & ex vita S. Euſtochij Virg. De ea Baron. in Annal. tom.4.

ANNOTATIO.

De Bleſilla hæc S. Hieron. epiſtola 116. ad Euſtochium. Memini me cum adhuc Romæ eſſem, & Eccleſiaſtem S. Bleſillæ legerem, vt eam ad contemptum mundi huius prouocarem, & omne quod in mundo cerneret, putaret eſſe pro nihilo, rogatum ab ea, vt in morem commentarioli, obſcura quæque diſſererem, vt abſque me poſſet intelligere quæ legebat.

Idem Hieron. d. epiſt. 25. Conſolari volens matrem Paulam lugentem, affert in medium S. Melaniæ exemplum; quæ adhuc calente mariti corpuſculo, & nec dum humato, duos ſimul perdidit filios, ſed lachrymæ gutta non fluxit; ſtetit immobilis; & ad pedes obuoluta Chriſti (quaſi ipſum teneret) arriſit: expeditius (inquit) tibi ſeruitura ſum Domine, quia tanto me onere liberaſti.

Fuit etiam altera BLESILLA huius Auia, de qua Baron. in Annal. tom.4. Anno Chriſti 382.

XXIX.

BOISILVS, Cuthberti Lindisfarnenſis, in ſpiritu Pater, de ſui exitus tempore per reuelationem edoctus, dixit eidem Cuthberto: moneo te, vt, quia me mors vicina præſtolatur, diſcere à me aliquid quamdiu docere valeam non omittas: Non enim pluſquam ſeptem dies ſunt, quibus mihi ad docendum ſanitas corporis, & linguæ ſuppetat virtus. *Mar.27.*

Interrogatus ab eo, quid eſſet optimum legere, quod vna poſſet conſumi hebdomada? Ioannis (reſpondit) Euangelium. Eſt autem mihi (inquit) codex habens quaterniones ſeptem, quos ſingulis diebus ſingulos poſſumus (Domino adiuuante)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

legendo,&,quantũ opus est,inter nos conferendo,percurrere.

Completa igitur lectione, post dies septem Boisilus migrauit ad Dominum.

Sur.tom.2. in vit. S.Cuthberti cap.8. Beda tom. 3. histor. Anglic. lib.4. cap.27. & seqq. vbi ait, hanc ideo lectionem, tam citissimè complere voluisse, quia solum in ea fidei, quæ per dilectionem operatur, simplicitatem, non autem profunda quæstionum tractabant.

BONOS. Vide *infra* in S.Seuerino Noric. Episc.

XXX.

Sept.8. BONAIVNCTA Ord.Seruorum,mortis suæ prȩscius,vbi Sacrum in Ecclesia Montis Senarij celebrasset, fratresque ad Regulæ obseruantiam adhortatus esset; dum de Passione Domini feruentius loqueretur(sacris adhuc indutus vestibus) spiritum Deo reddidit Anno 1258. Sept.8.

Ferrarius in Catal. ex Chron. Ord. Seruorum.

ANNOTATIO.

De proximorum salute erat hic valde sollicitus; & eos, quos in aliquo delicto perseuerantes cernebat, acrius, & liberius increpabat. Quod cum erga ciuem Florentinum sæpius fecisset, ille, (beneuolentiam simulans) Viro Dei cibos venenatos per famulum misit; quos à se benedictos sine vlla prorsus læsione comedit, ac seruo abeunti ait: Vade fili, nam quod Herus mihi tuus parauerat, sibi accidisse comperies. Qui domum reuersus, Herum expirasse inuenit.

XXXI.

Ian.15. BONITVS Episcopus, Podagræ morbo ad extrema perductus, antequam Domino spiritum redderet, adspirans ad cælestia, fenestram cellulæ, in qua quiescebat, patefieri iussit; & solito oculos lachrymarum imbre perfundens, Psalmum, qui in ea hora (iuxta morem) canendus erat, inchoauit; & in Domino feliciter obdormiuit.

Sur.tom.1. de eodem Baron. in Annal.tom.8.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Hic à B. Virgine veste mirifica donatus fuerat; quæ Aruernis adhuc ostenditur. Romam veniens, & Sanctorum loca perlustrans, ex B.Petri sepulchro oleum assumpsit, quo ægros postea vngebat, & sanabat.

XXXII.

BRAMIDVLANA Virgo, Constantiensis Diæcesis, à suis, vt nuberet sollicitata, non assensit, dicens se Christo desponsatam, nec alij nubere velle. Cumque iugiter instarent noti eius, & præcipuè Patruus, vocauit illa Decanum, velut Dei Sacerdotem; eumque rogauit, vt persuadere vellet eidē Patruo suo, vt Christo seruire in virginitatis proposito eam permitteret; quia id animo firmiter statuerat. Sed cum id attentaret ab eo Decanus, nec obtinere posset, ad sponsum suum Christum, intensissimis orationibus Virgo confugit; eique suam pudicitiam, vt illæsa seruaretur commendauit. Mox, Dei nutu, infirmari cæpit, & lecto decumbere: Cumq. dictus Decanus ad eam visendam accederet, & de tam subita, ac inopinata infirmitate miraretur; illa læto, ac hilari vultu dixit ei: Domine vos, & cognatos interpellaui, vt me in Virginitatis proposito Christo deseruire sineretis; quod mihi denegastis; sed is, cui fidem seruaui, exaudiuit me, clementior vobis existens: Noueritis igitur quod proxima die læta moriar, à Christo exaudita. Sic igitur sequenti die inter suorum lachrymas Virgo Christi sanctè obdormiuit in Domino.

Io. Hyder hoc accepisse ab eodem Decano asserit in formicario lib.4.cap.4.

BRVNO S. Gothardi Episcopi Alumnus. *Vide infra in Gothardo.*

XXXIII.

BRVNO Carthusianorum Patriarcha, sciens quia venit hora eius, conuocatis fratribus, ab ipsa infantia, suæ vitæ cursum eis patefecit; eosdem ad Charitatem, humilitatem, & perseuerantiam est adhortatus. Postea fidem suam de Tri- Oct. 6.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

nitate,& Sacramentis exposuit; & demum proximo die Dominico,animam Deo reddit Anno Domini 1101.

Sur. tom. 5. Francisc. de Puteo, Petr. Sut. de vit; Carthus. lib.2. cap.7. Ranulph. lib.7. cap.4. vit. S. Hug. Grationopol. De eo Baron. in Annal. tom. 11. & 12.

ANNOTATIO.

Mundum reliquerat BRVNO ex occasione miserandi spectaculi, cui adsuit, Doctoris insignis defuncti, in feretro se erigentis, & proclamantis, se accusatum; postmodum iudicatum; deinde damnatum esse: quod accidit Parisijs Anno Domini 1082.

Ex quo spectaculo ita fuit perterritus, vt accersitis sodalibus persuaserit sæculo secum valedicere, & locũ illicò Pœnitentiæ petere: illud Gregorij commemorans, qui Pœnitenti veniam spopondit, peccanti diem crastinum non promisit.

XXXIV.

Oct. 11. BRVNO Episcopus Coloniensis aduersa laborans valetudine, testamentum condere voluit; quamuis familiares eius retardare eum vellent, valetudinem sibi in breui pollicentes: Quibus dixit: Dum tempus est hoc fiat, multa post hæc nobis alia restant agenda. Vocato igitur Notario, testamentum suum ipse dictauit; dumque adhuc in bona viueret spe valetudinis, omnia, quæ habuit, à se abalienauit; eaque dispersit, ac dedit pauperibus.

Aduocauit postea Episcopos aliquos, qui simul cum eo erant; & ijs assidentibus, hæc verba, fletu inundante, profudit.

Tria mihi videntur esse genera Confessionis, quibus se cor hominis Domino Deo suo, renum testi, & scrutatori cordium, patefacit: Non vt ipsi, qui nihil non nouit, lucidius innotescat; sed vt ille, qui se parum nouit, veraciter semetipsum agnoscat; & aut Deum in benefactis laudet; aut se in malefactis accuset. Hoc cum semper fieri debeat (sic enim vigilare præcipimur, ne fur veniat) tùm pulsante Domino domus per infirmitatis molestiam, necesse est, vt mens se, quibus possit viribus erigat; qua valeat intentione Iudici suo appropinquanti assurgat; sopitis terrenis desiderijs, spe ad superna flagret;

gret; bona perennia (& ſi non meruerit) minimè tamen deſperet; ſibi diffidat; in Domino confidat. Ecce fratres dilecti (ſicut cernitis) pulſatur ianua pectoris mei (Anhelitus enim reſpiratione laborabat) vocor ad reddendam rationem operis mei; ſi quid poteſtis, rogo, ferte præſidium; orationis veſtræ porrigite manum: Incertus inter ſpem, & metum feror: Miſericordiæ remedium præſtolor: In manu Creatoris mei ſum, de me, quod ipſi placet fiat. Bonum eſt confiteri Domino. Confeſſio, & magnificentia in conſpectu eius. Non enim aliquid boni, niſi ipſo operante fieri poteſt. Eſt autem quædam Confeſſio, non peccata deplorans; miſericordiam tamen implorans, de qua per Pſalmiſtam dicitur ex perſona Dei: ſacrificium laudis honorificabit me, & illic iter, quo oſtendam illi ſalutare meum. Hoc ſalutare, ideſt Dominum Ieſum, nemo poteſt dicere niſi in Spiritu ſancto. Ante illud eſt omne deſiderium meum, & gemitus meus ab eo non eſt abſconditus: dixi confitebor aduerſum me iniuſtitiam meam Domino, quę eſt ſecundum genus confeſſionis lamentabile in peccatis. Tertium (quod commendat B. Iacobus Apoſtolus, confitemini alterutrum peccata veſtra, & orate pro inuicem, vt ſaluemini) hoc vobiſcum, Domini & fratres mei, agere volo: Hoc anxiè quæro. Spero autem quod aduocatum habemus apud Patrem, Ieſum Chriſtum iuſtum, & ipſe eſt propitiatio pro peccatis noſtris. His dictis, ſe coram Domino totum effudit; & facta Confeſſione, Corporis, & Sanguinis Domini Sacramentum expetiuit: Quod cum fuiſſet allatum, toto corpore proſtratus adorans, percepit. Refectus autem hac vitali alimonia, lectulo reſtitutus eſt, & dies quinq. in eodem corporis languore, & ſpiritus feruore permanſit. Adueniente autem die vltima, ſuos videns de eius morte dolentes, dixit eis: Nolite triſtari; triſtibus his in breui læta ſuccedent; illuc non abſumpta vita, ſed in melius mutata pergo, vbi viros longè plures, & clariores, quàm hic vnquam viderim, citò videbo.

Conſuetum (paulò poſt) veſpertinæ Laudis officium, &

Completorium cum fratribus consummauit; Domino Deo suo, Sanctorumque eius precibus sese (quasi mox iturum) attentius commendauit: Iter suum magno illo viatico muniuit; Episcopos, se ipsum, & eos qui præsto erant benedictione insigniuit; & ita dissolutionis suæ horam, animo intento ad Creatoris sui imperium expectauit. Exin, media nocte transacta, conuersus (nisu quo poterat) ad Theodoricum Episcopum nepotem suum, Domine (inquit) ora; & mox inter Psallentes Domino, & orantes, nimiumque flentes spiritum emisit, Anno salutis 953.

Sur. tom. 5. De eo Baron. in Annal. tom. 10. Anno eodem.

ANNOTATIO.

Fuit alius BRVNO Archiepiscopus Colonien. qui S. Bernardum consuluit de Archiepiscopatu suscipiendo, ad quem BRVNONEM hæc scribit S. Bernardus Epist. 8. Quæris à me consilium Vir Illustris Bruno, an volentibus te promouere ad Episcopatum acquiescere debeas? Quis hoc mortalium definire præsumat? Deus forsitan vocat; quis audeat dissuadere? Fortè non vocat; quis appropinquare consulat? Cætera per te legas, digna quæ legantur.

Ad eundem scripsit & epist. 9. cum iam Archiepiscopus consecratus esset, in qua hæc inter cætera.

Si cunctos qui vocantur ad ministerium constat eligi, & ad Regnum; profectò securus est Coloniensis Archiepiscopus. Quod si & Saulem in Regno, & Iudam in Sacerdotio legitur elegisse non alius, quàm ipse Deus; & non potest solui scriptura, quæ hæc asserit, timeat & necesse est Coloniensis Archiepiscopus.

XXXV.

Iulij 8. BRVNO Signinæ ciuitatis Episcopus transitum suum diuina reuelatione prænoscens, Clerum, & populum eiusdem ciuitatis ad se vocari fecit; & (quamuis febre correptus) ministrorum manibus sustentatus, & fenestræ domus suæ innixus, eumdem populum expectantem, de fidei constantia; fraterna dilectione; & bonorum operum perseuerantia compendioso sermone commonere voluit. Deinde extensa manu, benedictionem impertiens, ac valedicens omnibus, ad

lectulum

lectulum est reuersus; & facta confessione; cælestiumq. Sacramentorum perceptione munitus, migrauit ad Dominum die 18. Iulij, circa annum Domini 1120.

Legenda eius impressa Romæ 1543. Ferrar. in Catal. De eo Leo Ostiensis in Chron. lib. 4. cap. 33. & Petr. Diac. cap. 34. de Vir. Ill. Cassinen. Monast.

De eodem Baron. in Annal. tom. 11. & 12. Habetur etiam eius vita in M.S. Bibl. Val. ex tabulis Eccl. Signinæ.

XXXVI.

BVRCHARDVS Episcopus Herbipolensis, seu Vuircebургensis, suum sciens instare obitum, orationem habuit ad populum; eique valedicens, successorem sibi subrogari postulauit. Aduersa deinde, & vltima correptus valetudine, tardantem, & (vt sibi videbatur) migrare recusantem animam, consolabatur, & hortabatur Psalmographi Canticis; nempe, Psal. 41. Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? Spera in Deo, &c. & Psal. 42. Quemadmodum desiderat Ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus: Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuum; Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei? Et Psal. 83. Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum? Cumque sic oranti, & psallenti morbus ingrauesceret, suæ migrationis iter, sacro corporis, ac sanguinis Christi viatico præmuniuit; Atque in manus Domini tandem commendatum spiritum, alacritate maxima exhalauit, Anno Domini 791. *Oct. 14.*

Sur. tom. 5. Canisius Antiq. lect. tom. 4. De eo Trith. de Vir. Ill. Ord. S. Ben. lib. 3. cap. 186. & lib. 4. cap. 184.

CAN-

I.

Sept. 4. CANDIDA Iunior Neapolitana, cum Vir eius, & filius in grauiſſimum morbum incidiſſent, ex quo (ſalute à Medicis deſperata) breui eos morituros intelligeret; Deum enixè rogauit, vt Viro, ac nato ſanitati reſtitutis, ſibi potius mori concederetur. Exaudiuit autem eam Dominus; illiſque à morte (quodammodo) ad vitam reuocatis; ac priſtinæ ſanitati, reſtitutis, ipſa leui febre correpta, breui migrauit ad Dominum, Anno ſalutis 582.

Ferrarius in Catal. ex Paulo Regio lib. 2. de Sanctis Regni Neapolit. M.S. Vall. ex tabul. Eccl. Neapol.

ANNOTATIO.

Dicta eſt Candida iunior ad differentiam alterius Candidæ ſenioris, quæ Sanctum Petrum Neapoli Hoſpitio acceperat; de qua idem vbi ſupra.

II.

Iulij 15. CARILEPHVS Abbas Madoalenſis morti proximus, poſt præclaras adhortationes ſuis fratribus factas, eoſdem lugentes, his verbis eſt conſolatus: Pater, & Congregator veſter, qui in cælis eſt, ſi ad eius voluntatem vos confirmaueritis, nunquam vos deſeret: Ego quidem iam diſſoluor, & tempus eſt, vt pergam ad eum, quem à puero deſideraui: Confortamini ergo, & Dominum benedicite; quia proficiſcor de morte ad vitam; à labore ad requiem. Quibus dictis, hortatus eſt eos, vt Pſalmos Domino decantarent: ipſe verò expanſis in cælum manibus, hilari facie concinere cæpit illud Pſal. 88. Miſericordias Domini in æternum cantabo: & illud Pſal. 30. In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum; ſacratiſſimoque Viatico munitus, adiecit ex Annæ cantico: Confirmatum eſt cor meum in Domino, & exaltatum eſt cornu meum in Deo meo: Inter quæ verba gaudens, & exultans emiſit ſpiritum circa Annum Domini 542.

Sur. tom. 4. Molan. iu Vſuard. De eo Baron. in Annal. tom. 7.

III.

CAROLVS Borromæus S.R.E. Cardinalis, cum sui corporis dissolutionem sibi instare intelligeret, in solitudinem Veralli montis secessit; vbi sculptis immaginibus, Dominicæ Passionis Mysteria repræsentantur: ibique diebus aliquot voluntaria castigatione asperam, sed Christi dolorum meditationibus suauem vitam ducens, in febrim incidit; qua tamen grauatus, consueta pietatis, ac Pœnitentiæ exercitia intermittere noluit; donec, morbo ingrauescente, Mediolanum est redire coactus. *Nou. 4.*

Ad Archiepiscopatus ædes perductus (aliorum magis, quam suæ salutis anxius) famuli cuiusdam infirmi curationem præcipuam, Præposito familiæ commendauit; & antequam, ipse in lecto se collocari pateretur, voluit Oratorium, de more, ad orandum petere.

Accersito deinde Medico, se se ei curandum tradidit, hac tamen cōditione, vt remedia quidem, quæ vellet sibi adhiberet; sed cōsuetas preces, & pias exercitationes nullatenus impediret. Quamuis, cum vellet manè Horarias preces (quemadmodum ad illud vsque tempus fecerat) recitare, Patris Adorni Confessarij sui suasu (cuius voluntati, & obedientiæ in omnibus se subdiderat) satis habuit, alium eas recitantem audire.

Ad interitum tandem ipsamet die properans (præcipiti lapsu viribus deficientibus) enixè petijt Ecclesiasticis se muniri sacramentis. Sacrosancta igitur allata Eucharistia, Vir sanctus, capite, brachijs, toto denique corpore nisus est assurgere; sed non valens, alijs iuuantibus, ita saltem sese extulit, vt (linea veste, ac stola collo inducta) religiosè sacrum acciperet Viaticum; quod extrema (ritè adhibita) Vnctio statim est subsecuta.

Cum autem sensus paulatim restinguerentur, Adstantes omnes, genibus positis petierunt sibi benedici; manumque ille ad benedicendum mouit; sed cum tollere non posset vt (de more) Crucis signo benediceret, alio adiuuante, & bra-

chio

chio eleuante, benedictionem omnibus impertiuit. Tum recordati familiares eius quomodo cuperet Vir sanctus in cinere, & cilicio mori (quemadmodum sancti olim Episcopi consueuerant, & ipsemet in Rituali innouari iusserat) Cilicium, & cinerem ei imposuerunt; quo imposito, cum ab occasu solis, ad tertiam vsque noctis horam in mortis Agone desudasset, oculis in Crucifixi imaginem defixis; vultu hilari, & dormienti similis, requieuit in pace Pridie non. Nouembris 1584. Qui postea à Paulo V. Pont. Max. in Sanctorum relatus est numerum Anno Domini 1610. Cal. Nou.

Vit. eiusdem per Io. Giussanum Italicè.

ANNOTATIO.

Oblectabatur se valde CAROLVS cadauerū aspectu, & libenter intererat eorundem sepulturæ, dicens hoc sibi plurimum prodesse ad mortis, & vitæ æternæ memoriam comparandam.

Oblectabatur se quoq. infirmitatibus suis, easque voluptatis loco ducebat; semotis enim curis, tunc quiescere, sibique ipsi liberius dabatur attendere.

Tanta autem fuit eius vitæ austeritas, vt (sicut Franciscus Panicarola in sua oratione funebri admirabatur) nihil amplius suis, quàm canis, Domini facultatibus vsus fuerit; Pane scilicet, aqua, ac modicis Paleis.

Plurima essent de tanti viri pietate; humilitate; rerum ac mundi contemptu; cæterisque virtutibus expendenda; sed (ijs omnibus omissis) sat erit eximiam eius charitatem in pauperes, ac morbidos commemorare; præsertim in peste laborantes; quos non solum paterno affectu reficiebat, sed Ecclesiæ Sacramentis, proprijs ipse manibus, muniens, mirum in modum solabatur. Idipsumque fieri per alios sedulò curabat.

Accidit autem, dum omnes eiusmodi charitatis, & Christianæ pietatis officijs incumberent, insigne quoddam, & memoratu dignum facinus; cum enim summo mane presbyter quidam Eucharistiam ad ęgrotos suos afferēs, non longè à loco, in quē cadauera deportabantur, præteriret, ex magno corporum aceruo, quæ proxima nocte illata fuerant, vnus sese attollere visus est; genibusq. consistere; qui simul voce, verbisq. interruptis: Per Deum (inquit) obsecro Pater, mihi quoque. Cumque à Sacerdote statim, omni

pietatis

pietatis indicio, Sacramentum accepiſſet, eodem loco procumbens, nullo præterea motu iacuit.

IV.

CASSIO Epiſcopo Narnienſi (per cuiuſdam ſui presbyteri viſionem, mandauit Dominus dicens; age quod agis; operare, quod operaris; non ceſſet pes tuus; non ceſſet manus tua; Natali Apoſtolorum venies ad me, & retribuam tibi mercedem tuam. Cum igitur poſt huiuſmodi mandatum, ad annum ſeptimum & ad eiuſdem expectati Natalis ſacras vigilias perueniſſet, lenis eum calor attigit; atque ipſo die Natalitio, filijs ſuis expectantibus, Miſſarum ſolemnia implere ſe poſſe recuſauit: Illi verò qui erant de eius egreſſu ſuſpecti, ſimul ad eum omnes venerunt; ſeſe vnanimiter adſtringentes, vt die eodem, nequaquam Miſſarum ſolemnia celebrarent, niſi pro eis ad Dominum idem Antiſtes interceſſor accederet. Tunc ipſe (compulſus eorum precibus) in Epiſcopi Oratorium Miſſas fecit, & manu ſua corpus Domini omnibus tribuit. Quo ſacrificii miniſterio peracto, ad lectum redijt; ibique iacens, dum Sacerdotes ſuos, ac miniſtros circumſtare ſe cerneret (quaſi vale vltimum dicens) de ſeruando pacis vinculo; & quanta deberent inter ſe vniri concordia, eos admonuit. Tùm ſubitò, inter ipſa exhortationis verba, voce terribili clamauit dicens: Hora eſt, moxque aſſiſtentibus ipſe ſuis manibus [a] linteum dedit, quod (ex more morientium) ſibi contra faciem tetenderunt; quo tenſo, ad Dominum feliciter migrauit. Anno ſalutis 558. Greg. hom. 37. in Euang. *Iun. 29.*

ANNOTATIO.

De Caſſio hæc ſubdit Gregorius in eadem homilia. Quem fratres chariſſimi, quem vir iſte in morte ſua imitatus eſt, niſi eum, quem in vita ſua fuerat contemplatus? Dicens enim, Hora eſt, de corpore exijt, quia, & Ieſus peractis omnibus, cum dixiſſet, conſummatum eſt, inclinato capite tradidit ſpiritum. Quod ergo Dominus ex poteſtate; hoc egit famulus ex vocatione.

De

De eo etiam dial.lib.3. cap.6. hæc præcipuè.

Cum Rex Totila Narnis venisset, ei vir vitæ venerabilis CASSIVS, eiusdē vrbis Episcopus, occurrit: cui quia ex conspersione semper facies rubere consueuerat, hoc Rex Totila non conspersionis esse credit, sed asiduæ potationis; eumque omninò despexit: Sed omnipotens Deus, vt qualis vir esset, qui despiciebatur, ostenderet, in Narniensi campo, quò Rex aduenerat, malignus spiritus, coram omni exercitu eius, Spatharium inuasit, eumque vexare crudeliter cępit. Qui cum ante Regis oculos ad venerandū virum CASSIVM fuisset adductus; hunc ab eo vir Domini (oratione facta) signo Crucis expulit. Sicque factum est, vt Rex Barbarus seruum Dei, ab illo iam die, veneraretur ex corde, quem despectum valde iudicauit ex facie.

De eodem pariter idem Geeg. Dial.lib.3.cap.6.& lib.4.cap.56. Surius item tom.3. Petrus de Natal. lib.6. cap.25. Lippom.to.1.

[a] Linteum dedit.

Quid sibi velit hæc lintei traditio, & quænam fuerit consuetuto illud contra faciem morientium extendendi, colligi potest ex Baronio Annal.tom.3. Anno Christi 337. Vbi occasione Numismatis Constantini Imperatoris, altera parte capite obuoluti (quem defunctum significari probat) hæc ait. Veli appositio apud Gentiles Hieroglyphicum erat noctis, ac vitæ humanæ termini, vltimique eius finis; prout in antiquis sepulchris hoc egregiè expressum habetur; præcipuè in Ecclesia S.Laurentij in Agro verano; in cuius ingressu à dextris sepulchrum adest: his signis nobiliter sculptum: vbi in vitæ cursus fine, quadrigæ, equis in procliue deorsum ad inferna loca labentibus, noctis inest simulachrum, velum obtendentis, per quod finis temporum designatur: & in alio sarcophago apud (ædes Tiberij Ceuli in Atriolo ad secundum scalarum ordinem posito, iuxta Cereris (quærentis Proserpinam) currum, noctis inest simulachrum, nempè, Alata fæmina cælum prætendens, quo tùm lucis præsentis vitæ finis significatur. Hæc Baron.

Per huiusmodi igitur lintei, seu veli appositionem, & ostensionem, conijcere forsan licebit, eundem ad illa vsque S.Cassij tempora perdurasse morem; quo maiori pietate Christiani admonerentur, finem eorum iam aduenisse, iamiamque sibi esse migrandum.

Nisi forsitan animæ immortalitatem hoc eodem pio Hieroglyphico significari velimus; quo demigrans excitetur ad æternitatem ingrediendam, curandanque beatam; pariterque adstantes

erudian-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

erudiantur per corporis diſſolutionem, animam non diſſolui, ſed immortalem eſſe. Æternitatem etenim, velo obductam conſueuiſſe effigiari, notiſsimum eſt.

Scimus etiam conſueuiſſe Gentiles, lecti vela obducere morientium; pietatis ergò, à carorum funere oculos auertentes: ſancitumq. erat lege Meuia, ne filij patribus luci claro ſugillent oculos, ideſt: Ne filij parentum oculos dum morerentur clauderent clara luce, vt exponit Antonius lib. de legibus, relatus à Iacobo Gutherio de iure Manium cap. 13. Vbi de huiuſmodi parentum, ac liberorum more diſſerit pluribus.

Vide infra de Huberto Leodien. qui ſub mortem velum pariter ſibi oppandi iuſsit.

V.

CASTRENSIS Capuæ Epiſcopus obitum ſuum ſibi imminere cognoſcens, conuocatis fratribus monita tradidit ſalutaria; eiſque omnibus oſculatis, annunciauit, ſe poſt tres dies à Chriſto Domino gaudium æternæ hereditatis percepturum. Quo temporis ſpacio ſanctam Dei plebem iugiter docuit, & de ſuo mœrentem diſceſſu eſt conſolatus, dicens: Nolite filij mei ad hoc mentes veſtras triſtando deducere, vt vos viduatos poſt diſceſſum meum ab æterno Domino credatis. Ego enim de Dei miſericordia ſecurus, hoc vobis ſolatium ſpondeo, quia nunquam abſens ero ſpiritu ab huius loci defenſione. Quibus dictis, ita ſe lætum, atque iucundum exhibuit, ac ſi epulaturus ad conuiuium proficiſceretur. *Febr. 1.*

Illuceſcente tandem die tertia, conuocatis omnibus, lætus & gaudens diuina celebrauit Myſteria. In qua celebratione, dum ſecretæ inchoaret principia, diuinitus tanto lumine facies eius, & corpus irradiatum eſt, vt nullus eſſet è circumſtantibus, qui eum perſpicuè conſpicere valeret. Splendor autem non abſceſſit, donec expleta Miſſa, coram adſtantibus cunctis ſeſe in ſepulchro collocauit; vbi Sanctum Deo reddidit ſpiritum.

M.S. Bibl. Vall. ex antiquiſſimo M.S. Cod. Eccleſiæ maioris Ciuitatis Montisregalis, in qua eius corpus religioſè aſſeruatur. Ferrarius hac die ex Breu. antiquo Capuano, & veteri M.S.

CATHA-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

VI.

Sept. 15. CATHARINA Adorna Genuensis vltimo suæ peregrinationis anno, non solum corporis sanitate, sed omni prorsus fuit spiritus consolatione destituta; adeò vt aspectus eorum, quos ipsa diligebat, & ipsius quoque Confessarij, ferre non posset; solitudinem tantummodo cupiens, & conuersationis refrigerium omninò abhorrens. Dum verò in huiusmodi statu arida, atque anxia permaneret, audita est ab eodem Confessario latitante, sic Deum mœrens expostulare: Quid vis, vt faciam amplius in hoc mundo Domine? Sensus meos internos, ac externos amisi; ad omnia me inutilem, & velut mortuam video: Nulla creatura me intelligit; solam, incognitam, pauperem, nudam me reperio, & à me ipsa alienam, mundo auersam, atque contrariam; & ideò non possum Domine, cum creaturis amplius vitam in terris ducere. Quibus dictis, Confessario tunc se prodente, consolatus est eam Dominus, redijtque (Deo largiente) animæ tranquillitas. Morbo tamen corporis laborauit assiduo; ardore scilicet maximo intus, & foris; ita vt aqua gelida ad suarum manuum tactu calefieret; & vas ipsum, quod eam continebat, tantum contraheret exinde calorem, vt vix tangi posset. Doloribus quoq. maximis præmebatur, adeò vt ex eorum vehementia exclamare fortiter aliquando cogeretur. His & alijs grauata morbis, nullum sentiebat ex medela leuamen; quinimò grauabatur ex ea, & affligebatur magis; cumque hoc certò sciret, medicis tamen eam curantibus, semper obtemperare voluit; donec & ipsi vanam esse eorum curationem intelligerent, atque experimento dignoscerent.

Iacebat interim in lecto immobilis, extensis brachijs; Crucifixi imaginem repræsentans; tantisque oppressa doloribus, nil aliud inclamabat assiduè, nisi: benè veniat; benè veniat, hæc passio, & quoduis aliud tormentum à dulcissimo & dilectissimo Domino meo mihi elargitum. Apparuit aliquando sibi Dæmon; ex cuius aspectu territa, loqui non valebat, sed innuebat circunstantibus, vt eam signo Crucis signarent; af-

ferrent

ferrent item ſuperpelliceum, & ſtolam cum aqua benedicta. Quotidiè ſacratiſſimo Euchariſtiæ Sacramento ſe reficiebat; nil autem aliud (nec vnam Aquę guttulam) deglutire valebat.

Poſtrema tandem vitæ ſuæ adueniente die; & mortis hora iam imminente, cum interrogaretur; an vellet de more Euchariſtiam ſumere? Et ipſa ſcire vellet; an eſſet hora, qua aliàs, eodem ſacratiſſimo Sacramento refici conſueuerat; audiens nondum adeſſe (erat quippe tunc ſexta noctis) erexit digitum; cælum verſus; illic ſignificans ex tunc ſe refecturam; & emiſſo dulci ſuſpirio, reddidit ſpiritum 15. Sept. 1510.

Sanctuar. Genuæ Italicè, Auctore Mariano Grimaldo.

VII.

CATHARINA Virgo pariter, & vidua S. Birgittæ filia, *Mart. 22* morbo lethali correpta, peccata ſua, non ſolum quotidiè (ſicut conſueuerat annis plurimis, ſed bis, terue in die confitebatur. Euchariſtiam autem moritura ſuſcipere non valens, ob ſtomachi paſſiones, quibus laborabat, deuotione maxima eſt venerata, & demum eleuatis in cælum oculis, quod lingua non potuit, ſpiritu Dominum deprecata, ſpiritum reddidit Anno ſalutis 1381. *Sur. tom. 2.*

ANNOTATIO.

Defuncta Catharina, ſtella apparuit ſupra domum eius, quæ antecedere funus; & ſuper idem manere (donec ſepulturæ traderetur, à pluribus viſa eſt. *Idem Sur. cap. 18.*

Simile habetur in Prat. ſpir. cap. 6. de Monacho in Xenodochio Hierucũthino defuncto; quem cum fratres ad ſepeliendũ in Monaſterio deferunt, ſtella ſuper eiuſdem defuncti corpus apparuit; & quaſi comes itineris, funus eſt proſecuta, donec ſepulturæ corpus traderetur.

Illud quoque mirandum accidit in Catharinæ funere: dum etenim ad eius corpus, inter concurrentium turbas, aduenisset Tordo Epiſcopus Strengenenſis (qui dum viueret ſingulari familiaritate, ac deuotione erat ei coniunctus) manum eius comprehendens, & eius ſe precibus commendans, ſenſit ille manum ſibi ſuam fortiter comprimi, vt fieri ſolet inter illos, qui fœdere iunguntur. *Idem Sur. ibidem.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Viro orbata Catharina Lubricæ ſuæ timens ætati, dum Eucharistiam erat ſumptura, orauit Dominum (ipſo Sacerdote audiente) ne ſineret eam in peccata labi; & ſicut militem egregium ſui pudoris habuit custodem (illo iam vita functo) committere eam dignaretur S.Sebastiani custodiæ, militis cumprimis strenui, & martyris ſui Sanctiſsimi. Quod obtinuiſſe certum eſt: pluries etenim eius fuit experta poſtea tutelam. *Idem Sur.cap.7.*

Plura eſſent hìc de eius vitæ ſanctitate, ac miraculis non ociosè recenſenda, ſed cæteris omiſsis, illud non reticendum quod habet. Surius cap.18 his verbis.

Accidit quandoque vt Catharina Romæ manente, Tiberis tanta exiſteret inundatio, vt Romani Vrbis excidium vererentur. Itaque habito conſilio, aduolant ad S. Catharinam, orant vt ne grauetur cum ipſis deſcendere ad inſanientem fluuium, ſuas preces illi oppoſitura. Illa cum lachrymis negat, ſe indignam arbitratam. At Romani eam, vel inuitam, tollunt, & è domo exportatam, ſæuientibus vndis obijciunt. Mox vt illa aquas pedibus attigit, eæ retrorſum abiere, ſuum alueum repetentes.

VIII.

Mar. 9. CATHARINA Virgo Bononienſis graui ſe morbo corripi ſentiens; eoque morituram cognoſcens, antequam grauius opprimeretur, aduocauit Moniales omnes, quibuſcum per trium horarum ſpatium locuta eſt; virtutum eis exercitia, quæ ſectarentur, & vitia quæ fugerent oſtendens.

Triduò poſt, in lecto decubuit, maximis afflicta doloribus; peccata confiteri voluit; & confeſſione peracta, oculos in cælum eleuans, & ex intimo ſuſpiria trahens; conqueri viſa, & audita eſt cum Ieſu, quod ſuo non ſatisfecerit deſiderio (ſubditam ſcilicet non Prælatam moriendi) diuinæ tamen acquieſcens voluntati: Quoniam (ait) ſic placitum fuit Domine ante te, non mea, ſed tua voluntas fiat.

Sacro munienda Viatico, decenter locum (vbi poneretur ſanctiſſima Euchariſtia) parari fecit; & interim Moniales allocuta eſt iterum, & adhortata; pacem eis pro teſtamento relinquens: Deinde voluit pias aliquas cani laudes Italicè; illam præcipuè, quæ ſic incipit: Anima benedetta dall'alto Creatore, riguarda il tuo Signore, che confitto t'aſpetta; quam

Veſperi

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Vesperi etiam præcedenti, maxima cum animæ voluptate audierat, & ipsa quoque cecinerat. Flentibus autem omnibus, dixit, suam se non agnoscere filiam, quæ fleret, vel flere iam non desisteret; cum potius gaudere, & lætari deberent, videntes eam è præsentis educi vitæ carcere; & illuc properare, vbi semper læta foret, ac felix.

Dum hæc & similia diceret, cognouit diuinitus, Confessarium (qui Sacrosanctam Eucharistiam afferebat) ad Monasterij ianuam peruenisse; iussitque Ostiariæ, vt properaret, & eum introduceret. Ea igitur allata, ac de manibus eiusdem Confessarij deuotissimè suscepta (venia prius à monialibus omnibus postulata, & earumdem orationes efflagitata) facies eius mirum in modum exhilarari visa est; & paulatim deficientibus viribus, vultu pulchriori, ac lucidiori apparente, aspexit adstantes omnes; & Sanctissimi Iesu nomen tertiò inuocans, breui suspirio spiritum reddidit 9. Martij. 1463. ætatis 50.

Vita ipsius per Christophorum Mansuetum cap.27. & seq. De ea Tossinianus hist. Seraph. lib.1. Franc. Conzaga, de orig. Seraph. rel. Francisc. p.2.

IX.

CATHARINA Virgo, S. Franciscæ Romanæ alumna, morbo lethali correpta ad finem vitæ deuenit; cumque iam esset decessura, nec suus adesset Confessarius (qui tunc Roma aberat) dolens Francisca orauit, precibusque à Domino impetrauit mortis dilationem, donec ille rediret, à quo Sacramentis Catharina muniretur. Sex igitur diebus, totidemq. noctibus in agone desudauit moriens; ijsque transactis, venit Confessarius, à quo sacris, atque expetitis fuit munita præsidijs. Conuocat deinde sorores Francisca, eas pro migrante iubet orare: Recitant simul preces, quas Litanias vocamus, Sanctorum implorantes auxilium; orat demum ipsa Francisca tacens, & cum paululum orasset, surgens à terra, ad Catharinam accedit; eamque ad Creatorem suum abire iubet. Quæ obedire assueta, dictis illicò paruit, & in pace quieuit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Iul. Orsinus Soc. Iesu in vit. S. Franciscæ Romanæ lib. 5. cap. 16. Italicè.

X.

Apr. 29. CATHARINA Virgo Senensis, cum ad supremum vitæ suæ diem peruenisset, vocauit ad se omnes, quos in Christo genuerat, egregiumque ad illos sermonem habuit; licet membris omnibus (Dæmonum crudelitate) immanissimè torqueretur. Deinde ab omnibus veniam petijt; & cum salutiferis Ecclesiæ Sacramentis se communiri, ac plenariam peccatorum omnium condonationem, Pontificia sibi auctoritate impendi curasset, mortis cæpit angoribus corripi; & cum teterrimo hoste in singulare certamen ingredi. Quod quidem ex factis, ac dictis eius animaduerti poterat: Quandoque enim tacebat; nonnumquam respondebat; ridebat interdum, tanquam sibi obiecta irrideret. Cumque semel perticuisset paululum (quasi quæ dicebantur auscultans) læto respondit illicò vultu: Vanam gloriam nunquam; sed veram vtique gloriam, & laudem præpotentis Dei.

Tandem post longum agonem (tartareis deuictis spiritibus) ad se reuersa, Confessionem generalem dicere voluit; iterum sibi absolutionem, & peccatorum condonationem impendi rogans. Qua obtenta, repentè cæpit viribus destitui; non tamen à sacris cessabat admonitionibus; donec supremum adesset vitæ punctum. Quo imminente, verbis illis prolatis: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, felicissimè ad Christum, quem diu concupierat, emigrauit. Anno 1380. ætat. plus minus 33.

Sur. t. 2. ex Raimundo S. Virginis Confessario, & Stephano Senensi Carthusiano, eidem Virg. familiaritate coniuncto. Antonin. 3. p. t. 23. cap. 14.

ANNOTATIO.

Cupiens Catharina Iacobum patrem suum, morti proximum, à Purgatorij pœnis liberum, & immunem reddi; rogauit Dominum, vt illum, absque eisdem pœnis ad se reciperet; sed hac in re diuina Iustitia diu difficilem se præbente, eo quod non esset Iacobus

bus sine maculis quas ad parum excoqui oporteret, obtinuit tandem, vt pœnas patris ipsa in se reciperet; & eodem puncto, quo ille abijt è corpore, Sanctam Virginem iliaci dolores inuaserunt; ijsq; sine intermissione (ad supremum vsque vitæ suæ diem) ipsa laborauit.

Lapa eius mater (post mariti obitum) cœpit aduersa laborare valetudine; virgini verò Catharinæ pro eius incolumitate oranti, respondit Dominus, expedire ei, vt è vita decederet. Retulit hoc matri Catharina, sed illa, vitæ præsentis amore, mortem refugiens, atque abhorrens, rogabat filiam, vt à Christo Domino viuendi sibi longiora spatia impetraret. Dolet Sancta virgo; rogabat nihilominus Christum suum, ne sineret matrem mori, nisi ipsius voluntati magis conformem. Audit igitur Dominus precantem virginem; & licet increscere sinat morbum, non tamen patitur eo Lapam extingui: sed ecce dum inuictum Deum propemodum vincit Sancta virgo, precum suarum instantia, matrem tamen flectere non potest. Iussit itaque Christus eam dicere matri, iam quidem nolle ipsam mori; sed futurum quandoque, vt mortē valdè cupiat, nec voto possit potiri suo: & ita sanè euenit. Tot etenim aduersa ad vltimam vsque senectutem ei acciderunt, ex ijsdem, quas amabat rebus, vt dicere postea soleret: Ita nè transuersim posuit Deus animam meam in corpore, vt inde exire non possit? & tandem sine confessionis Sacramento mortua est. Sed virgo Sanctissima (oculos cum lachrymis ad cœlum eleuans) Dominum contestata est dicens; se ab eo loco nunquam discessurā, donec matrem ei viuam restitueret. Quæ quidem verba audientes tres fœminæ, quæ eam morientem viderant, non ausæ fuere corpus exanime demandare sepulturæ, donec viderent, quem exitum Sanctæ virginis preces essent habituræ. Orante igitur ea vberrimis lachrymis, reuixit Lapa; & vitam produxit adhuc ad ætatis annum 89. sed multis comitatam aduersitatibus, & afflictam iugiter, sicut ei filia prædixerat.

Plura ex Dialogorum libris, ac eius Epistolis colligi possunt notatu digna.

Pius II. Pont. Max. adscripsit eam in Sanctarum numerum: qui & luculentam habuit Orationem in publico Consistorio, ipsa die, qua eam in numerum Sanctarum erat relaturus.

XI.

CATHARINA de Vuesthusen Monialis Argentinen. dū

viueret ſcrupulis admodum agitata fuit;hoc tamen boni,præter alia, in ſe habuit, vt audito ſuperioris ſui, vel alterius ex fama, boni, & ſapientis Viri iudicio, in aliqua ſibi dubia materia, acquieſcebat ſtatim. Hæc igitur,cum vna die (inopinatè ſatis)infirmaretur, & timerent omnes, qui eam nouerant, ne tunc ſuis ſcrupulis in periculo puſillanimitatis amplius poneretur; ex Diuina miſericordia actum eſt, vt ſcrupulus omnis, atque inordinatus timor ab ea diſcederet; Vnde ad fratrem quemdam(nomine Ioannem)Confeſſarium ſuum dixit: Ecce Pater, ſcis quàm erronea fui, & timida in conſcientia nimium; ſed Dei gratia totum abſceſſit. De peccatis, à me confeſſis,& commiſſis remiſſionis gratiam piè,& fidenter ſpero, & credo; & ita(inuocans B.Petrum Apoſtolum; ſuumq; diſcipulum Apollinarem,quos peculiariſſimè inVita corde, ore,& opere dilexerat)præmunita Eccleſiæ Sacramentis,vita deuotè functa eſt.

Io. Nyder in formicar. lib.2.cap.12. Qui teſtatur,cum hac Moniali plurimum ſe occupatum fuiſſe, vt puſillanimitatem eius compeſceret.

XII.

CEDMON Anglus Monaſterio Hildæ Abbatiſſæ inſeruiens, infirmitate non admodum graui (quatuordecim iam diebus ante ſuum ſibi præcognitum exitum) correptus, incumbente nocte, qua de ſæculo erat tranſiturus,rogauit Miniſtrum, vt induceret eum in domum Monaſterio proximã; in qua infirmiores, & qui propè morituri videbantur, induci ſolebant; qui miratus cur hoc rogaret, cum nequaquam adhuc moriturus eſſe videretur, fecit nihilominus, quod ille voluit. Cumq. ibi poſitus viciſsim aliquando gaudenti animo cum eis, qui ibidem antea inerant, loqueretur, & iocaretur; atque iam mediæ noctis tempus eſſet tranſactum;interrogauit eos, an intus Euchariſtiam haberent? Reſponderunt autem, quid opus eſt Euchariſtia? neque enim mori adhuc habes, qui tam hilariter nobiſcum, velut ſoſpes loqueris:Rurſus ille; & tamen erit; afferte(inquit)mihi Euchariſtiam,qua

accepta

a accepta in manu, interrogauit, si omnes placidũ erga se animum, & sine querela controuersiæ, ac rancoris haberent? Responderunt omnes, placidissimum; eumq. vicissim rogarunt, placidam erga ipsos mentem habere; qui confestim respondit: Placidam ergo mentem filioli erga omnes famulos Dei gero; sicq. cœlesti se muniens viatico, interrogauit iterum, quàm propè esset hora, qua fratres ad dicendas Domino laudes nocturnas excitari deberent? Responderunt, non longè est; At ille: Benè (inquit) Ergo expectemus horam illam; & signans se signo Crucis, reclinauit caput ad ceruical; modicumq. obdormiens, cum silentio vitam finiuit.

Lippom. tom. 2. in vita Hildæ Abbatissæ, ex Beda Hist. Angl. lib. 4. cap. 24.

ANNOTATIO.

Quamuis iste CEDMON, laycus, simplex, & absque literis esset, Diuina tamen gratia specialiter insignis, carmina Religioni, ac pietati apta, facere solebat; itaut quidquid ex diuinis literis per interpretes disceret, hoc ipsum postea verbis Poeticis maxima suauitate, & compunctione compositum, in sua (Anglorum scilicet) lingua proferret: cuius Carminibus multorum sæpe animi ad contemptum sæculi, & ad appetitum sunt vitæ cęlestis accensi. Non etenim ab hominibus institutus, canendi artem didicit; sed Diuinitus donum huiusmodi gratis accepit. Vnde nihil vnquam friuoli, & superuacanei Poematis facere potuit; sed ea tantummodo, quæ ad Religionem pertinent, religiosa lingua dicebat. Si quidem in habitu sæculari nil carminum vnquam didicerat; sed cum aliquando in quodam conuiuio, in quo ipse aderat, decretum esset, vt omnes per ordinem cantare deberent; ille vbi appropinquare sibi citharam vidit, surrexit à media cœna, sicut sæpius antea fecerat, & egressus in domum suam, resedit in stabulo iumentorum, quorum custodia erat ei delegata; cumq. ibi hora competenti, dedisset membra sopori, astitit ei quidam per somnium, eumq. salutans, ac suo appellãs nomine: CEDMON (inquit) canta mihi; at ille respondit: Nescio cantare; nam ideò de conuiuio egressus, huc secessi, quia cantare non poteram. Rursus ille; Attamen (ait) cantare mihi habes. Quid (inquit) habeo cantare?

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

At ille, canta(inquit) principium creaturarum. Quo accepto responso, statim cępit ipse cantare in laudem conditoris, versus, quos nunquàm audierat, nec nouerat: Exurgens autem à somno, cuncta quæ dormiens cantauerat memoriter tenuit, & his mox plura (in eundem modum) verba, Deo digni Carminis adiunxit: Veniensq. manè ad Villicũ, qui sibi pręerat, quid sibi accidisset indicauit; atque ad Abbatissam Hildam perductus, iussus est, multis doctis viris præsentibus, indicare somnium, & carmina dicere; Visumq. est omnibus cœlestem ei à Domino concessam esse gratiam: exponebantq; illi aliquem Sacræ Historiæ, siue Doctrinæ sermonem, & ille(suscepto negocio) manè rediens, optimo carmine compositum reddebat. Vnde mox Abbatissa, Dei gratiam in viro amplexa, sęcularem illum habitum relinquere; susceptumq. in fratrum suorum Monasterio, Cohorti eorum associauit; iussitq. illum seriem Sacræ Historiæ doceri. At ipse cuncta, quæ audiendo discere poterat, in carmen dulcissimum conuertebat; quo cunctos ab amore sceleris abstrahere, & ad solertiam bonæ actionis excitare curabat. *Idem ibidem*.

* Accepta in manu.

Eucharistia olim in manus cuiusq. dari solebat. Accedens siquidem ad communionem expansis manuum volis, sinistram subijciebat dexteræ, in modum Crucis; & sic manu concaua corpus Christi suscipiebat, dicens: Amen. Mulieres autem non manu nuda sicut viri, sed linteamine mundo (quòd dicebatur Dominicale) cooperta, Eucharistiam percipiebant.

De huiusmodi cõsuetudine. *Baron. in Annal. to.* 1. *an.* 57. *fusius.*

XIII.

Oct. 10. CERBONIVS Populonij Episcopus, cum in ea Ecclesia, cui præerat, sepulchrum sibi præparasset, ingruente ægritudine ad mortem veniens, Clericis suis, sibiq. obsequentibus præcepit dicens: In sepulchro meo (quod mihi præparaui Populonij) me sepelite; cui illi cum dicerent, corpus tuum illuc qualiter reducere possumus, qui à Longobardis teneri loca eadem; & vbiq. eos discurrere scimus? ipse respondit: Reducite me securi, nolite metuere; sed festinè sepelire me curate; moxq. vt sepultum fuerit corpus meum, ex eodem loco sub omni festinatione recedite. Defuncti igitur corpus imposuerunt naui; & cum immensa nimis pluuia erumperet,

circa

circa vtraq. nauis latera descendens, in eadem naui vna pluuiæ guttula non cecidit. Sepulto corpore, & ad nauem sub festinatione reuersis Clericis; mox in eundem locum, vbi vir Domini sepultus fuerat, Longobardorũ Rex aduenit.

Sur. tom. 5. ex Greg. Dialog. lib. 3. cap. 11. De eo Sigebertus in Chron. anno 536.

ANNOTATIO.

Hospitalitatis studio erat valdè Cerbonius intentus; cumq. die quadam transeuntes Milites hospitio suscepisset, Gothis superuenientibus, eos abscondit; eorumq. vitam seruauit. Quod dum Totilæ Gothorum Regi nunciatum fuisset, ad locum, qui Merulis dicebatur, octauo ab Vrbe Roma milliario (vbi tunc ipse cum exercitu sedebat) eum duci iubet; ac in populi spectaculo, Vrsis ad deuorandum proijci. Cumq. idem Rex consedisset ad inspiciendam mortem Episcopi, dimissus est Vrsus è Cauea, qui suæ feritatis oblitus, deflexa ceruice, submissoq. humiliter capite, lambere Episcopi pedes cępit. Tunc ad eius reuerentiam colendam, & Rex ipse cum populo perductus est. *Idem Greg. ibid.*

XIV.

CAESARIVS Episcopus Arelatensis erga Sanctum Augustinum deuotissimus, cupiens in eius die solemni ex hac vita migrare; suumq. sibi discessum propè adesse prænoscẽs; sciscitatus est, quàm proxima esset eiusdem Sancti solemnitas. Cumq. eam imminere iam didicisset, ad iter se accingens, testamentum condidit, pijssimum, & lectu dignum. In Monasterium deinde virginum (cui præerat Sancta Cæsaria soror eius) gestari se fecit: consolatus est eas, discessum lugentes; & ad palmam tendere supernæ vocationis est cohortatus; dataq. eis Oratione, ac benedictione, Vale vltimum dixit, & ad Ecclesiam est reuersus. Pridie autem Sancti Augustini depositionis, cum valedixisset itidem cunctis, inter manus, qui aderant, Pontificum, Presbyterorum, ac Diaconorum, beatam animã lætus emisit, anno Domini 554. ætat. 73. *Aug. 27.*

Sur. tom. 4. ex Cypriano S. Cæsarij discipulo. In Chronico Lerinensi habetur eiusdẽ vitæ prima pars ex Cypriano, & altera

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ra ex Mesiano Presbytero, ac Stephano Diacono; pluraq. de eodem Cæsario ibidem leguntur.

ANNOTATIO.

De Sancta Cæsaria, Greg. Turon. hist. Franc. lib. 3. cap. 40. & 42. Vbi de regulis eius à Sancto Cæsario conscriptis meminit; sub quibus S. Radegundis Regina, & aliæ, monasticam vitam exercuerunt.

Voluit S. Cæsarius, atque etiam compulit Laicos, & populares homines (factus Episcopus) Psalmos, & Hymnos promere: altaq. & modulata voce (instar clericorum) alios Græcè, alios Latinè, Prosas, & Antiphonas decantare; ne illis spatium ad fabulas in Ecclesia effutiendas suppeteret.

Aegrotis mirè consuluit misericors Pater; amplissimis eis assignatis ædibus; in quibus sine vllo strepitu, diuina officia, quæ in Basilica peragebantur, auscultarent.

Plures edidit Cæsarius Homilias, quæ eius sanctitatem legentibus redolent.

XV.

Sept. 28. CHARITON Confessor, cum suum à corpore excessum (vel potius ad Deum accessum) ex diuina reuelatione cognouisset, accersitis ad se trium Monasteriorum Monachis, egregiam ad eos habuit orationem. Qua peracta, cum precatus esset salutem animæ; & eis benedixisset, nullum sentiens morbi sensum; nec partium corporis vllum dolorem, in quodam lecto accumbens, remisit pedes, & emisit animam.

ANNOTATIO.

Dicitur Confessor CHARITON, quia olim in tormentis, Christi Domini fidem confessus fuerat. Neruis enim aliquando crudeliter fuit cæsus.

Ad Tribunal ductus dixit se esse discipulum S. Theclæ, & Pauli, qui eam instruxit; Vnde ipse quoque dicebat confidenter: quis me separabit à charitate Christi? tribulatio? & cætera, quę enumerat Apostolus Rom. 8. Dimissus autem à custodia, imò, abire coactus cessante persecutione, captus fuit à latronibus; à quibus etiam

spon-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ſpontè ſolutus, extruxit demum ſacram lauram, in qua vixit, & obijt in pace.

XVI.

CHVNEGVNDIS virgo Monialis (olim Imperatrix) morti proxima, Beatorum ſpirituum, & Sanctorum omnium patrocinium (Litanias canendo) poſtulabat. Cum autem (ſuper cilicio poſita) eſſet iam emiſſura ſpiritum, videns parari ſibi exequias, & veſtes Imperatrici congruas, manu abnuens ait: Auferte hinc; Amictus iſte non eſt meus; ornatus hic, alienus eſt; iſtis terreno ſponſo, & his (monachalibus nempe) ſum copulata cœleſti: nuda egreſſa ſum de vtero matris meæ, nuda reuertar; his, miſeræ carnis vilem materiam inuoluite; & corpus meum iuxta tumulum fratris, ac Domini mei Henrici Imperatoris (quem me vocãtem video) in proprio Locello reponite. Quibus dictis, in manus Domini reddidit ſpiritum, anno ſalutis 1040. *Mart. 3.*

Sur. tom. 2. De ea Trithem. de Vir. Illuſt. Ordin. S. Bened. lib. 3. cap. 158. Albert. Crant. in Saxon. Metrop. lib. 5. cap. 5. Baron. in Annal. tom. 11.

Fuſius Iacobus Gretſerius Soc. Ieſu, qui eius vitam ex antiquis mẽbranis correctioribus edidit, & Notationibus illuſtrauit.

ANNOTATIO.

Coronata fuit Romæ Chunegundis Imperatrix, vnà cum S. Henrico eius viro, à Benedicto VIII. Pon. Max. anno Domini 1014.

In virginitate perpetua cum viro vixit, eandemq. per ignem probauit. Accuſata enim aliquando de maritali pudicitia læſa, expetiuit ipſa probari per ignem, ignitoſq. vomeres, non ſecus ac flores, illæſa contrectauit.

Mortuo verò Imperatore depoſitis Imperialibus ornamentis, vitam profeſſa eſt Monaſticam; & annis quindecim in obſeruantia Regularis diſciplinæ tranſactis, laudabiliter ad Deum migrauit Bambergæ.

Cum aliquando Chunegundis poſt lectionem Euangelij, ſuo ſolemni more, oblationem factura, ad altare accederet, dexteræ manus ſuæ Chirothecam detrahens, cum nullus, qui eam reciperet,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ret, adeſſet, à ſe reiecit; quam radius ſolis per feneſtræ rimulas intrans ſuſcepit, & tandiu ſuſtinuit, donec illa poſt oblationem eam reciperet.

Tale etiam quid in B. Viri veſte Goaris aliquando, diuina virtute oſtenſum fuiſſe legitur apud *Sur. tom. 4. Iul. 6.*

XVII.

CHVNEGVNDIS Nutembergenſis, virgo Deo deuotiſſima, cum ſcrupulis dum viueret adeò angeretur, vt pacem non haberet vnquam; & in deſperationem ruituram timerét omnes, ſi in tali ſtatu mors eam deprehenderet; natura deficiente, lecto decubuit, & vitæ terminum appropinquare agnouit; ſed ecce diuina arridente gratia, ante triduum circiter mortis ſuæ, ſcrupulus omnis, timor, & puſillanimitas plenè virginis animam reliquerunt; ita vt, ſumptis Eccleſiæ Sacramentis, ad literam, in pace in idipſum dormierit, & requieuerit: quia ſingulariter in ſpe tunc eam Dominus conſtituerat: vnde inſolitam eius hilaritatem quædam admirantes virgines ſibi ſociæ, dixerunt ei: Nunquid conſcientia te redarguit modò ſicut antea, quod Eccleſiæ quædam ieiunia non ſeruaſti? At illa reſpondit: Animum (ſcio) paratum habui ad ieiunandum; ſed quia animarum medici (Dei vicem habentes) iſta inhibuerunt, obediui eis; nec exinde turbor; ſperans, de Chriſti benignitate, ſuo redempta ſanguine ſaluari, & ita feliciter requieuit in Domino.

Io. Nyder in formic. lib. 2. cap. 12. vbi aſſerit hanc ſe probè nouiſſe.

XVIII.

CHVONO Epiſcopus Ratiſponenſis adſtantibus &, iam morituro, ſuam ei ſalutem conſulentibus, reſpondit: Benè quidem me monetis, ò filij vt in hac hora metuenda meæ proſpiciam ſaluti; nunquid hoc ſalutis proponebatis conſilium; quando placuit vobis, vt munera libenter acciperem; vt ſpiritualia ſimoniacè venderem; vt iudicia peruerterem; vt peccata ſubditorum diſsimularem? ſerò prouiderem modò, ſi huc vſque minimè prouidiſſem.

In

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

In vita S. Almanni Episcopi Passauiensis, quæ habetur in veter. Monum. contra Schismaticos pro Greg. VII. à Iacobo Gretsero ex Sebast. Zengnagel. collect. vbi nihil quidem de morte legitur tanti viri; coniectari tamen potest ex dictis, fuisse qualem præuidendo, ac prouidendo voluerat.

XIX.

CLARA de Aſsiſio poſt diutinum languorem (annorum ſcilicet vigintiocto) morti iam proxima, dignata fuit Innocentij IV. viſitatione: à quo poſt pedum, ac manuum quoque oſcula, poſtulauit & obtinuit peccatorum remiſsionem, & Indulgentiam. *Aug. 12*

Fratri Reginaldo eam, in tantarum infirmitatum longo martyrio, de patientia admonenti, reſpondit: Poſtquã Domini mei Ieſu Chriſti gratiam per ſeruum ſuum Franciſcum agnoui, nulla pœna; pœnitentia nulla; nullaue infirmitas (frater chariſsime) grauis mihi, aut dura extitit.

Diebus decẽ, & ſeptẽ nullum valuit ſumere cibũ; tanta nihilominus fuit à Domino fortitudine vigorata, vt omnes ad ſe venientes ſuſciperet, & ad Chriſti ſeruitium confortaret.

Ad exitum properans, voluit ſibi Sacerdotes, & ſpirituales aſsiſtere fratres, qui Sacram Domini Paſsionem recitarẽt, & Sancta verba proferrent. Adueniente autem cum eis, & fratre Iunipero, noua hilaritate perfuſa, quæſiuit ab eo, ſi quid noui de Domino ad manum haberet: ipſoq. loquente, magnum ex eius parabolis ſolatium ſumpſit. Verſa demum ad lachrymantes filias, paupertatem eis commendauit; Diuina recordata eſt beneficia; & largam precata benedictionis gratiam. Agnete verò cum lachrymis efflagitanti, ne ſe relicta diſcederet, ait: Placet Deo (ſoror chariſsima) quod diſcedam, ſed tu flere deſiſte; quoniam poſt me ad Dominum feſtina peruenies. Quod quidem rei probauit euentus. Demum ad ſe conuerſa, ſuam allocuta eſt animam dicens; Vade ſecura; quia bonum habes conductum itineris: Vade quoniam qui te creauit, ſanctificauit, & cuſtodiens te ſemper (velut mater filium) tenero amore dilexit. Tu Domine benedictus ſis, qui

me creasti. Visa est interim ab vna monialium, turba Virginum, quæ eam pallio tegebat; eiusque thalamum ornabat. Vidit & ipsa Virgo Christum; vnique illarum dixit: Vides ò filia Regem gloriæ? Sicque feliciter è corpore migrans, ipsum tenuit, quem concupierat, Anno Domini 1253.

Sur. tom.4. ex actis quæ Alex.4. Ro. P. conscribi iusserat. Chron. S. Francisci par.1. lib. 8. c.26. Anton.2. p. tit.24. c.16.

ANNOTATIO.

Hanc Alexan. IV. in Sanctarum numerum retulit anno Domini 1255. cum iam ante biennium ex hac vita migrasset.

XX.

Aug.17. CLARA de Monte falco in Vmbria, cum in morbum incidisset, dies totos in meditationibus ducebat, & diuina secum loquebatur: Quorum hæc præcipuè ab adstantibus audita sunt: Angele Dei nuncia S. Virgini, vt in suas me sedes recipiat; & paulò post: Exultemus omnes, & iubilemus Deo, & cantemus laudem: Te Deum laudamus, quoniam sponsus meus venit ad me, vt me ad gloriam suam perducat.

Dæmoni, vt eam tentaret aduenienti, dixit. Quid à me petis cruenta bestia? Exi maledicte, & auola hinc; qui quinquies mille Annis in maledictionibus fuisti, & in æternum maledictus viues. Hoc autem audiens vna ex sororibus, Crucis eam signo muniuit; sed illa, quasi è somno euigilans, ait: non est quod de me dubites filia; Crucem enim cum Christo gero in corde meo impressam.

Cum ad extremum tandem peruenisset diem, frequentes, ac suaues habuit cum Deo sermones; Aduocatisq. Monialibus Obedientiā; Castitatem; Humilitatem; ac vitæ sanctimoniam eis plurimum commendauit; sed præcipuè Dominicæ passionis memoriam, ac meditationem; quam salutis nostræ incitamentum esse asserebat. Voluit quoque eas omnes ante se congregatas iterum, ex ordine secum Horas canonicas recitando compensare; siquid fortè in ijs recitandis negligentiæ aliquid ipsa commisisset.

Demum Ecclesiasticis munita Sacramentis, in sacellum se deferri

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

deferri iussit; vbi cum aliquantulum orasset, ad sorores conuersa, sermonem iterum ad eas habuit. Conscientiæ postmodum maculas (si quæ tamen erant) suo Confessario audiente emundare curauit; & iunctis tandem manibus, ac facie ad cælum erecta, quasi dormiens, spiritum emisit; monialibus eam suis meditationibus detineri putantibus, donec, facie eius præter consuetudinem elucescente, obijsse cognouerunt, anno Domini 1308. ætatis 40. alij 33.

Vita ipsius impressa Bononiæ Auctore Isidoro Mosconio 1601.

ANNOTATIO.

Inter cæteras virtutes, modestia, ac verecundia pollebat Clara; adeò vt dormitura, tunicam inter crura interijceret, ne caro carnem tangeret; ipsamque tunicam ad talos reuinciret, ne pedes inter dormiendum detegerentur, quod quia aliquando sibi contigerat, quasi piaculum, lachrymis dolens expiauit. Nulli vnquam monialium permisit vt sibi manus tangeret; si quam autem illarum succinctam vidisset, impudentiæ eam arguebat, dicens: Ne in obscuro quidem loco decere vllas corporis nudare partes; sed vbique seruandam esse honestatem. Quod ipsa sic præstitit, vt ne Medico quidem, corporis vllam partem detegere voluerit.

Humana omnia despiciebat, miseros appellare solita, qui ea quærerent, & miserrimos, qui bona, eadem appellarent.

Post eius obitum, visum est cor eius continere sacratissimæ Passionis Dominicæ mysteria: de qua passione frequenter, ac feruenter ad Moniales sermonem habebat.

XXI.

CLARVS Abbas Viennensis in Gallia, cum suæ dormitionis tempus à Domino sibi reuelatum propè adesse sciret, vocatis ad se fratribus, prædixit eis calamitates futuras; eosq. adhortatus est præcipuè, vt Dei iudicium metuerent; curam suorummet agerent; vigilanterque intenderent, vt cum tribulationis dies aduenirent, paratiores ad tolerandum inuenirentur. Et demum eosdem rogauit, vt corpus suum in Ecclesiæ Martyris Blandinæ, & sociorum eius deferrent, ac sepelirent. *Ian.* 1.

Post

Poſt triduum verò, eamdem S.Blandinam ad ſe venturam (ſicut promiſerat, expectans, vt ad cæleſtia Regna ab ea duceretur, in Eccleſiam ſe deportari fecit; cilicioque ſuperextentus, quamdiu vixit à Dei laudibus nunquam ceſſauit. Appropinquante demum exitus hora, Pſalterium decantare cæpit; quo abſoluto, dicentibus fratribus: omnis ſpiritus laudet Dominum, ſpiritus eius in cælos ad eundem laudandum perrexit.

Sur.tom.1. Molan. in addit. ad Vſuardum.

ANNOTATIO.

Hic tertia ante obitum die in laudibus Dei perſeuerans, vidit cælum aperiri, & innumerabilem exercitum candidatorum ſuper cellam vbi iacebat deſcendere. Quod cum læto inſpiceret vultu, S.Virgo Blandina (de qua in Martyrol. Rom.20. Iunij) dixit ei. Tertia die, hora quinta S.Marcellus, & ego ad te veniemus: Teque nobiſcum ad felicia regna ducemus: Et ne hoſtis tibi nocere poſſit, totus iſte exercitus Dei (quem vides) tecum erit. Viſionem autem abſcedente, in Eccleſia Beatus vir ſe deportari fecit, vnde migrauit ad Dominum.

XXII.

CLAVDIVS Archiepiſcopus Biſuntinus, leui morbo correptus, obitus ſui tempus ſibi imminere ſciens, conuocauit fratres omnes, qui erant in Monaſterio; ad quos de diuino amore, deque mundi contemptu pium habuit ſermonem; rogatiſque omnibus, ne quidquam abitione ſua dolerent; ac pace ab omnibus accepta, remiſit eos ad cellulas; totamque noctem precibus ipſe exegit. Altera die in oratorium veniens, pœnitentiæ Sacramentum, & ſacroſanctum Chriſti corpus, magna deuotione percepit; atque inde ad cellam reductus, die ſequenti in ſcamno recumbens (in quo legens, aut orans ſedere, vel ſtare conſueuerat) erectis ſurſum brachijs; iunctis manibus; oculiſque in cælum defixis, ſanctam animam reddidit Creatori, anno ſal.606. *Sur.tom.3.*

Illuſtri

ANNOTATIO.

Illustri Claudius Palatinorum fuit ortus familia, qui & Episcopatum reliquit, Monachus factus; sed Abbatis postea, quamuis inuitus, suscipere onus coactus est.

XXIII.

CLEMENS Episc. Ancyranus, post innumera pro Christi fide passa certamina, ac octo, & viginti annorum iuge Martyrium, cum adueniente Epiphaniæ festo, clam è carcere eductus esset à Sophia nobili, & præpotenti fœmina (quæ ipsum olim post matris suæ mortem in filium sibi adoptauerat) & ad Ecclesiam veste candida, & superhumerali indutus, lampadibus multis, ac suffitibus circumseptus, perduceretur, vt ibi sacrificaret; sensit Dominum Iesum se vocantem in cælum; & illicò, dum adhuc esset in via, sublata dextera (altera enim Euangelium tenebat) orauit pro eadem Sophia; pro Clero, & vniuerso grege. *Ian. 23.*

Ingressus autem in templũ, & foribus à fidelibus, qui eum comitati fuerant, obseratis, ac munitis, totam cum ipsis noctem in diuinis canendo laudibus duxit. Mane autem facto, cum Sacrosanctum celebrasset sacrificium; eoque circumstantes impertijsset, cælesti quoque doctrina eosdem pascere voluit; Quos cum videret perturbatos, ac timore affectos (vt qui suspicarentur aliquam infidelium incursionem) confirmauit eorum spiritus dicens: Bono animo sitis fratres non peribit vnus ex vobis: Duo autem quidam, & ego tertius cum eis, postremò à vobis excidemus; deinde extinguetur, quæ sæuit in Christianos rabies, & orietur pax in Imperio Romano; aperientur Aedes sacræ, & claudentur templa Gentilium.

Duodecim ergo dies celebrauit festos hilariter Sophia in hoc Templo, conuocans viduas, & orphanos ad Clementem; & eis cibos, ac necessaria satis abundè suppeditans. Cum autem iam adesset dies à Domino præstitutus (erat autem dies Dominicus) in quo è præsenti vita erat euocandus Athleta, ille quidem diuinum celebrauit sacrificium, & cum parti-

cipasset fideles, diuinis adhuc donis in sacra mensa propositis; & ad ea Martyre collum inclinatum habente, quidam ex magistratibus, impetu repentè facto cum militibus, iussit vni ex suis amputari sacrum Clementis caput; atque sic quidem magnus iste Clemens sacrificans, acceptabile semetipsum Deo Sacrificium obtulit. 23. Ianuarij Anno Christi 303.

Sur. tom. 1. ex Lippom. tom. 5. Niceph. lib. 7. cap. 14.

ANNOTATIO.

Decertauerat Clemens perpetuò sub Imperatoribus Diocletiano, & Maximiano; sub Magistratibus autem, ac Præsidibus Domitiano, Agrippino, Curicio, Domitio, Sacerdote, Maximo, Aphrodisio, Lucio, & Alexandro; totumque Martyrij tempus (vt dictum est) fuit ei octo, & viginti annorum Paruit siquidem matri adhortanti, de qua hæc *Idem Sur. ibidem*.

Clementis Ancyrani mater, nomine Sophia, suum propinquum sentiens decessum, puerum, qui duodecimum tunc annum nondum compleuerat, benignè & amanter complexa, non magis eum suarum facultatum, quàm thesauri, qui in cælis est, hæredem cupiens, hæc præcipuè eum monuit dicens.

Ego quidem te produxi corpore, Christus autem regenerauit per spiritum. Cognosce tuum patrem, vide ne eius filij denominatio sit tibi falsò imposita: Serui soli Christo: In Christum tuam colloca fiduciam; & post multa subdidit, oculos perfusa lachrymis.

Rogo fili charissime. Rogo te, vt mihi des vnam gratiam pro omnibus. Quoniam instat tempus difficile, (eris autem ipse quoque, vt noster dicit Dominus, ad Reges propter ipsum, Præsidesq. ducendus) hunc mihi honorem concede fili, vt pro ipso stes fortis, & strenuus, & mihi firmam, & stabilem conserues confessionem; & confido in Christo meo (o membrum meum) confido quod citò in tuo capite florebit corona Martyrij.

Pergensque eum adhortari ad constantiam, mercede Martyrij; exemplo Christi &c. in fine hæc quoque adiecit.

Hæc mihi tuæ matri redde (ò fili) pro tui nutritione. Hæc sit mihi merces meorum in te pariendo dolorum, vt ego quoque mater (ex Pauli sententia) salua fiam per liberorum procreationem, & in membris filij glorificer. Ecce enim (o fili) ego quidem iam recedo, & hæc lux sensibilis mihi manè non illucescet: Tu verò,

mea in Christo lux,& vita, te rogo (mea viscera) ne ea spe fallar, quam de te concepi. Vna mulier Hebræa aliquando septem produxit martyres, & ipsa in illis septem decertauit corporibus; tu autem vel solus mihi sufficies ad gloriã,& beata ego inter matres, quod per te ero insignis. Ecce vado ante te (ò fili) & deinceps quidem corpore separor hodie à tuis suauissimis oculis; animam autem meam, postquam decessero, existima (ò fili) à tua semper pendere: cum qua confidenter Christi adorabo tribunal,tuis glorians laboribus; de tuis propter ipsum notis, ac stigmatibus me magnificè circumspiciens; & magnificorum illorum præmiorum, ac lætitiæ futura particeps.

Hæc mater Clementi filio dicebat,& simul omnia illius deosculabatur membra. Felix ego(rursus dicens)quod membra Martyris deosculor; membra offerenda Christo sacrificium. Sic ergo eum amplectens, & quam suauissimè differens; verè beata quiete requieuit: Spiritum quidem Deo, corpus autem dulcissimis filij manibus commendans. Ea verò defuncta,nobilis quędam,& pietate insignis matrona,nomine pariter Sophia, eumdem Clementem adoptauit sibi filium, & in ea, quæ ex Deo est sapientia, instituí curauit.

X X I V.

COLETA Virgo Monialis, genere Burgunda, tribus ferè hebdomadibus ante suum, quem prænouerat obitum, accersitis sororibus, multa tradidit monita salutaria; & postremò adiecit dicens: Non est, quod putetis me in decessu meo quidquam aliud dicturam vobis: Nihil enim ex me tùm audietis. Muniri deinde se voluit Ecclesiæ Sacramentis; & exinde, Christi etiam Domini, sequenti nocte, apparitione dignata, quatuor in ea notatu digna sunt visa. Pœna scilicet quædam grauis, & insolens vsque ad supremum perdurans spiritum: Iugis ad cælestia vacatio (solis etenim precibus voluit occupari, nihilque iam, quæ sunt mundi curans, soli Deo vacabat,ore vel mente illum assiduè deprecando) Quotidiana Missæ auditio: Occultorumq; cognitio, adeò vt in Oratorio posita; & ab eo non egrediens, omnia tamen, quæ in Monasterio gerebantur, perspicuè nosset. *Mart.6.*

Accidit ei postea insolita quædam debilitas; ob quam

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Confeſſarius timens ne moreretur, ſacram, & extremam adhibuit ei vnctionem: Deinde legit apud illam Chriſti paſſionem. Quibus abſolutis, aduertens nondum adeſſe ſupremum ei vitæ tempus, receſſit. Altera verò die ad eius veniens Oratorium, ſacrificium (de more) pro illa facturus, reperit eam perinde ac ſi eſſet incolumis. ſacrificio igitur deuotiſſimè interfuit; & Chriſti ſacratiſſimum Corpus, multis obortis lachrymis, adorauit. Vltimo tandem adueniente die, poſt Sacrificium, cui pariter adſtitit, peractis precibus ad ſuum cubile abijt; quò cum perueniſſet, Cruce ſe conſignans, ait: en extremum cubile. Deinde in illo ſe repoſuit, veſtita more ſuo; ſibique ipſi nigrum impoſuit velamen, quod à Pontifice acceperat, cum primùm profeſſionem emiſit. Mox clauſit os, & oculos, deinceps non aperiendos. Oblatum ſibi puluinar noluit, & ſic manens in lecto octo & quadraginta horis, nihil loquens, neque videns; nullum vlla corporis parte geſtum, vel ſignum edens; nihilque mutato colore, feliciſſimè obdormiuit in Domino Anno ſal. 1447.

Sur. tom. 2. Toſſinianus hiſt. Seraph. lib. 1. & 2. Chron. Franciſ. par. 3. lib. 3. fuſius.

ANNOTATIO.

Coleta Monialis S. Claræ, genere Burgunda, in manibus Benedicti 13. B. Claræ Regulam Niciæ profeſſa eſt; quæ in Belgica, Celtica, atque Narbonenſi Gallia, & prouincia S. Bonauenturæ multa conſtruxit cænobia Monialium. *Toſsinian. vbi ſup.*

X X V.

Iun. 9. COLVMBA Scotus, cæleſtibus aſſuetus viſionibus, viſus eſt aliquando ſubita, & mirifica hilaritate facie immutari; tùm poſt modicum, triſtis apparere: Cauſam autem huiuſcæ mutationis fratribus aperire coactus, ſic ait: Vſque in præſentem diem, meę in Britannia peregrinationis terdeni completi ſunt anni (ex Hibernia enim in Britanniam venerat anno Domini 565.) Interea multis antè diebus à Domino meo deuotè poſtulaui, vt in fine huius trigeſimi Anni præſentis, me

de meo

de meo absolueret incolatu, & ad cælestem patriã euocaret. Hæc autem fuit meæ causa lætitiæ, pariterque tristitiæ, quia Sanctos Angelos de excelso vidi missos throno ad meam de carne Animam educendam; sed mox ad cælorum summa repedasse, quia Dominus, quod mihi totis viribus roganti donauit (vt in hac die ad ipsum de mundo transirem) multarum magis Ecclesiarum pro me orationes exaudiens, immutauit; eisdemque Ecclesijs exorantibus donauit vt quatuor ab hac die mihi superaddantur anni. Quibus terminatis subita emigratione, nulla præcedente corporis molestia ad Dominum emigrabo.

Annorum quatuor termino iam appropinquante, mense Maio, die quadam Vir sanctus ad visitandos perrexit fratres in insula Ioue manentes, quibus sic ait: In Paschali solemnitate (nuper Aprili mense peracta) desiderio desideraui ad Christum Dominum (sicut & mihi ab eo concessum fuerat, si maluissem) emigrare; sed ne vobis lætitia festiuitatis in tristitiam verteretur, diem meæ de mundo emigrationis, paulò diutius protelari malui. Consolatus deinde mærentes, & lugentes fratres, Insulam patriam Iouem cum habitatoribus benedixit, ex qua die viperarum venena nullatenus homini, aut pecori nocere potuerunt.

Reuersus ad suum Monasterium (paucis transactis diebus) dum Missarum solemnia, ex more, Dominica die celebrarentur, eleuatis sursum oculis, facies eius florido aspersa rubore subitò apparuit: Eademque hora (sicut ipse fateri interrogantibus coactus est) Angelus Domini ad repetendum Deo charum depositum aduènit; & expeditionis, ac migrationis diem (hebdomadæ scilicet postremum) designauit. In fine igitur hebdomadæ (nempè die Sabbati) perrexit cum Diormitio ministro ad proximum benedicendum Monasterij horreum; eique aperuit, sequenti se nocte migraturum, dicens: Hæc dies in Scriptura sacra Sabbatum, idest Requies appellatur; in qua mihi requies æterna paratur. Ecce enim hac nocte resurrectionis Dominicæ vado ad Dominum Iesum

Christum, magnæ Resurrectionis auctorem. Post hæc horreum egreditur, & ad Monasterium reuertitur, cui pariter à supereminenti colle benedixit. Reuersus autem sedit in tugurio, Psalterium de more scribens; & cum ad illum Ps. 33. versiculum peruenisset, nempè: Inquirentes autem Dominum non deficient omni bono: Hìc (ait) in fine cessandum est paginæ; quæ verò sequuntur Balthæneus scribat (erat hic eius successor, cui suasuro, & docturo filios, relinquere voluit verba sequentia, nempè: Venite filij audite me.) Post huiusmodi descriptum versum, ad vespertinam Dominicam noctis ingressus est Missam; qua consummata ad hospitiolũ reuertens, in lectulo resedit pernox; vbi pro stramine terram nudam; & lapidem pro puluillo habebat. Ibi itaque residens vltima ad fratres mandata dedit: Dilectionem scilicet mutuam, & pacem; Dei spondens auxilium, & suam pro eis interpellationem. Media nocte, pulsata clocea, festinus surgens, ad Ecclesiam perrexit; citiorque cæteris currens, solus introgressus, iuxta Altare, flexis in oratione genibus, recubuit. Minister autem Diormitius, tardius prosecutus, eodem momento eminus totam intrinsecus Ecclesiam Angelica luce erga sanctum repleri videt; sed ad ianuam eo appropinquante, lux visa ocyus recessit. Diormitius ergo Ecclesiam ingrediens, flebili voce ingeminabat: vbi es Pater? & nec dum allatis fratrum lucernis, per tenebras palpans, ante sanctum Altare recubantem inuenit; quem paululum erigens, & iuxta eum sedens, caput in suo gremio reclinare fecit. Interim cætus Monachorum cum luminaribus accurrens, vbi vidit morientem Patrem, eiulare cæpit; ille autem apertis oculis, sursum ad vtrumque latus cum viua vultus hilaritate, atque lætitia circumspiciebat; sanctos quidem Angelos obuios intuẽs. Tum Diormitius ad benedicendum Monachos dexteram sublevauit sancti manum; quam & ipse quantum poterat, simul mouebat, & benedictione impertita, abijt in pace, anno Domini 597.

Canisius Antiquar. lect. tom. 5. De eo Beda de gest. Angl. lib. 3.

lib. 3. cap. 4. & 25. vbi eundem appellat Columbanum, Columbum autem in Epitome anni Domini 565.

Sigebertus etiam in Chron. anno 596. & 598 vbi semper Columbanum appellat. Ademannus Abb. Insulæ Huensis in Scotia apud Sur. postrem. edit.

ANNOTATIO.

Quidam aliquando de fratribus simpliciter ait ad S. Columbam: Ad celebrandas tuas post obitum exequias, totus harum Prouinciarum populus hanc Iouam, remigando replebit Insulam. Quod audiens vir Sanctus sic respondit; ò mi filiole, non erit sic; Nam promiscuum populi vulgus nullo modo ad meas poterit exequias venire; mei soli familiares Monachi mea sepulchralia complebunt, & exequiarum officia honestabunt. Quod & impletum est. Tribus enim diebus illis, quibus de Ecclesiastico more, exequiæ peractæ sunt, tanta fuit exorta in mari tempestas, vt nullus ad eam Insulam nauigare potuerit.

XXVI.

COLVMBANVS Monachus Sancti Columbani Abbatis Luxouiensis discipulus, cum ad extrema venisset, diebus plurimis iam febri correptus, vidit virum splendidum ad se venientem, qui sibi dixit, eum tunc è corpore educere non posse; eo quod patris sui preces, & lachrymæ ipsum impedirent. Quod audiens, & durius deflens, S. Columbanum Abbatem, per nuncium accersitum rogauit, ne suum impediret transitum, cum se ad vitam iturum nullatenus dubitaret; cui Sanctus Abbas annuens, corpus Dominicum obtulit, illeq. sumpto pacis osculo, de patris licentia, è carne migrauit. *Nou. 21.*

Petr. de Natal. lib. 10. cap. 95.

ANNOTATIO.

COLVMBANI eiusdem Abbatis in discipulos suos amor, & studium sæpius enituit; sed præcipuè quando per reuelationem didicit, fratres suos, qui Luxouij erant, diuersis morborum generibus vexari; nec plures superesse incolumes, quàm qui ægrotis ministrarent. Egressus etenim tunc de specu venit Luxouium; cumq.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

omnes afflictos cerneret, iussit eosdem surgere, & Messem in Area virgis cędere. Surrexerunt illicò obedientes discipuli, & ad Aream venientes, virgis fruges cędere aggressi sunt; videns autem pater fidem, & obedientiæ gratiam in filijs abundare; Sinite (ait ad eos) modò fessa ægritudine membra à labore recreari. Mirantur fratres obedientes, nullo tunc doloris vestigio remanente, integra se sospitate frui; & eo magis, quia inobedientes quosdam, qui surgere ad patris iussa noluerunt, supra anni tempus mortis dolor tàm vehementer attriuit, vt vix mortem euaderent; impleueruntq. pro inobedientia, pęnitentiæ mensuram.

Sur. tom. 6. in vita S. Columbani cap. 12. In ea tamen nihil habet de Columbano discipulo supradicto.

XXVII.

Mart. 28 CONON, qui & Conus, Monachus Naxi in Sicilia, senio iam confectus, Deum suppliciter orabat, vt se ex carnis huius ergastulo quam primum educeret. Cui oranti, & in extasim rapto, Angelus propinquam denunciauit mortem; Eo igitur nuncio lætus, manus in cœlum tendens, vix ea verba; In manus tuas Domine commendo spiritum meum, protulit, cum eundem spiritum Deo reddidit, anno Domini 1236. Sonantibus autem spontè campanis, ciues accurrerunt: & illum defunctum, ac genuflexum, quasi orantem inuenerunt.

Ferrar. in Catal. ex Maurolyci Martyrol. & M.S. Ecclesiæ Naxiensis. Molan. in addit. ad Vsuard.

XXVIII.

Nou. 24. CONRADVS Germanus Ord. Præd. in Magdeburgensi Vrbe, grabàto decumbens, cum diceretur sibi à fratre, qui ei ministrabat: Conrade, Christus Dominus Redemptor noster vocat te; itaque cum affuerit, nutu saltem id mihi significa, annuit quidem, & promisit se facturum.

In vigilijs autem S. Catharinæ virginis, & Mart. instante morte, cum Prior & cæteri fratres cubiculum ingrederentur, vt eius commendarent Deo animam, intonuit ipse voce magna: Cantate Domino canticum nouum Alleluia (quamuis

antea

antea loqui non poſſet,& vita functus putaretur, vtpotè clauſis oculis, & penè immotus perſiſtens): Cumq. nihil aliud poſſet proferre, cęperunt fratres ſeptem Pſalmos recitare Pœnitentiales; quibus abſolutis,aperiens ille oculos, & eoſdem fratres intuens,dixit:Dominus vobiſcum;& illis reſpondentibus: Et cum ſpiritu tuo,ſubiunxit: Fidelium animæ per miſericordiam Dei requieſcant in pace: & rurſum reſpondētibus fratribus, Amen,conticuit:tùm Graduales Pſalmos recitarunt adſtantes, prout in ordine conſuetum eſt;& cum veniſſent ad verba illa: Hæc requies mea in ſæculum ſæculi, Conradus extento brachio,& in cœlum intento digito, ore iucundo, & luculenta facie ſpiritum Deo reddidit, anno ſalutis 1233.

Sur.tom.4. in vita S. Dominici lib.4.cap.6 lib.5.Chronic. S. Dominici par.1. lib.1. cap.52.

X X I X.

CONRADVS Theuthonicus Ord. Præd. vltima correptus infirmitate,ſæpius dicere ſolebat, Dilectus meus mihi, & ego illi, donec aſpiret dies,& inclinentur vmbræ. Morti autē proximus dixit fratribus circumſtantibus, mori ſe Fideliter, Amicabiliter, Confidenter, & Hilariter. *Sept. 8.*

Fideliter, quia in fide Domini noſtri Ieſu Chriſti,& Sacramentis munitus Eccleſiæ.

Amicabiliter, quia ex quo habitum ſumpſit,hoc ſibi curæ fuit operari ſemper, quod Maieſtati Diuinæ gratum eſſe cognouerat.

Confidenter,quia moriebatur, vt viueret in domo Domini, ad quam ibat.

Hilariter, quia punctus ille nihil aliud erat,quàm tranſitus à planctu ad riſum;ab ærumnis ad quietem.

Hæc cum dixiſſet,Sacratiſsimo Euchariſtiæ Sacramento ſe muniri voluit, dicens: Iſte Deus meus,& glorificabo eum; ecce Deus Saluator meus; ò anima mea ipſum lætè ſuſcipias, quia eſt Amicus dulcis; Conſiliarius prudens; Auxiliator fortis.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Postulauit deinde à Prouinciali absolutionem generalem; rogans eum, vt in pœnitentiam sibi mortem imponeret; quibus obtentis: nunc quidem (ait) benè valeo; & addens versiculum illum: Saluum fac seruum tuum Deus meus sperantem in te; & orationem &c. Fidelium Deus omnium conditor: animam Deo reddidit in die Natiuitatis Beatæ Virginis sicut prædixerat; cui quidē Virgini gloriosę fuit deuotissimus.

Chron. Ord. Præd. par. 1. lib. 2. cap. 19.

XXX.

CONRADVS alter eiusdem Ord. & Prouinciæ, qui dicebatur Conradus II. cum proximus morti esset, & oculos diu clausos habuisset, ita vt mortuus putaretur, eosdem repentè aperiens; & in Crucifixi imaginem defigens, hilari vultu, manibusq; iunctis dixit: Educ de carcere animam meam, vt confiteatur nomini tuo Domine, quibus tertiò repetitis, oculos iterum clausit & vitam, anno Domini 1239.

Ibid. Leander Albertus lib. 5.

CONSTANTIA. *Vide infra in HILARIONE.*

XXXI.

Sept. 8. CORBINIANVS Episcopus Frisingensis, appropinquare sciens exitum suum, direxit vnum ex fratribus in Iuliam ad Longobardorum Principem, postulans firmitatem possessionis, quam Ecclesiæ S. Mariæ tradiderat; & vt suum corpusculum ad sepeliendum ibidem recipi iuberet; Alium ex discipulis direxit ad Hucherium Principem, suum ei annuncians obitum; & poscens vt eius cadauer deferri iuberet quò promiserat.

Veniente postmodū sui exitus die, quem prædixerat, balneum sibi parari iussit, & ex more corpus abluens, capillos tonderi, caputq. & barbam sibi radi fecit; sicq. sacris indutus vestibus, sacrificium obtulit; & viatico sacro se muniuit. Missarum solemnitate completa, domum ingressus, vinum sibi afferri iussit; modicumq. degustans, nihil doloris præseferens, Crucis signum capiti impressit, & spiritum Deo reddidit anno Domini 730.

Sur.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Sur. to.5. De eo Otho Frisingen. lib. 5. cap. 23. & 24. Baron. in Annal. to. 9.

ANNOTATIO.

Dum aliquando CORBINIANVS ad Pipinum (tunc Maiorem domus in Gallia) accerſitus proficiſceretur, vidit reum quemdam ad ſuſpendium duci; clamauit autem alta voce, ſub teſtificatione Diuina, vt eius expectaretur aduentus; totiſq. viribus feſtinans, cum perueniſſet ad locum, ex equo proſiliens, cępit rogare miniſtros, fixo in terram capite, vt ſibi reum donare dignarentur; vel pœnas differre vſque dum ad Maiorem domus perueniré poſſet. His verò minimè petitioni obtemperantibus, vir Dei reum ipſum admonere ſtuduit, vt omnem ei putredinem, ac ſaniem animæ ſuæ confeſsione pura aperiret; adſtantes idcircò longius amouens; qui factorum pœnitens, viroq. Sancto obediens, promiſit ſe vitam, ac mores correcturum, ſæculumq. relicturum. Tunc idem vir Sanctus cum caput illius, & pectus ſigno Crucis muniſſet, equum aſcendens, cęptum peragere cœpit iter; quod cum ipſa die perficere minimè potuiſſet, altera die compleuit, ſummiq. ſe Principis pedibus aduoluens, expoſuit ei, quid ſibi contigiſſet; ſimulq. humillima prece popoſcit, qualitercunq. de ſuſpenſo illo actum fuerit, corpus eius ſibi donare non dedignaretur; annuit Princeps, iuſsitq. eum (quem vltimo ſupplicio affectum nemo non crederet) Epiſcopo reddi. Nuncij igitur illicò directi vtrorumq. (die tertia aduesperaſcente) peruenerunt ad locum; reumq. viuum pendentem in patibulo, ac incolumem inuenerunt.

XXXII.

CVTHBERTVS Epiſcopus Lindisfarnenſis arreptus infirmitate; eaq. tribus hebdomadibus continuè decoctus, in cellula ſua incluſus (ad quam nullus ingrediebatur) ad extrema peruènit. Prima autem die infirmitatis venit ad eum Herefridus eius diſcipulus de Inſula, ad quam cum cœteris fratribus triduò ante adierat; & accedens ad feneſtram (dato ſigno) petijt ab eo benedictionem: Cui benedicens, dedit in mandatis, vt Nauem cum ſuis aſcenderet, & cum eiſdem ſaluus demum rediret, addens. *Mart. 2.*

Cum Deus ſuſceperit animam meam, ſepelite me in hac

man-

mansione, iuxta Oratorium, ad meridiem, contra orientalem plagam Sanctæ Crucis, quam ibidem erexi: Est autem ad Aquilonarem eiusdē Oratorij partem sarcophagus, terræ cespite abditus, quem olim mihi Cudda venerabilis Abbas donauit; in hoc corpus meum reponite; inuoluentes illud Sindone, quam inuenietis istic: Nolui quidem ea viuens indui, sed pro amore dilectæ Deo fœminæ, quæ hanc mihi misit (Verræ videlicet Abbatissæ) ad obuoluendum corpus meum seruare curaui.

Renuit autem aliquem de fratribus ad sibi ministrandum remanere; sed iussit eos abire, ac redire, quando Deus voluisset. Rediens igitur Herefridus cum cæteris Monacis, post dies quinque (ob tempestatem enim exortam prius redire non valuit) inuenit eum, suo egressum Monasterio, sedere in domo, in qua fratres manere solebant; Vidensq. in eius facie, quia multum, inedia, simul & languore, erat defessus, vinum calefactum gustare coegit: Dolenti autem, quare noluerit aliquem sibi ministrantem (illo abeunte) dimitti, respōdit Cuthbertus: Dei prouidentia, & voluntate gestum est, vt præsentia, & auxilio hominum destitutus, aliqua paterer aduersa. Postquam enim à me digressi estis, continuò cœpit languor ingrauescere; ideoq. de mansione egrediens, huc intraui, vt quicunq. vestrum mihi ministraturi aduenirent, hic me possent inuenire; nec meam necesse haberent ingredi mansionē. Ex quo autem hac in sede membra composui, non moui me hinc; sed quinque his diebus, & noctibus hic quietus permansi. Interrogatus num absq. cibi perceptione tanto tempore fuerit? Retecto lectisternio, cui supersedebat, ostendit ibi cępas quinque reconditas, & ait. Hic mihi victus erat his quinque diebus; quotiescunq. enim os ariditate, ac siti nimia arescebat, hæc gustando, me recreare, ac refrigerare curaui. Videbatur autem earum vna minus quàm dimidia parte corrosa. Fassus est etiam concertatores suos (Dœmones scilicet) nunquam sibi tot intulisse persecutiones, quot in illis quinque diebus.

In-

Ingrauescente autem languore, & migrationis suæ tempus iam instare cognoscens, præcepit se referri in suam mansiunculam;& in Oratorium postmodum (vbi iusserat) sepeliri.

Rogatus vt aliquem permitteret ad sibi ministrandum intrare, circunspectis omnibus, vidit fratrem, longo ventris fluxu laborantem; qui neque à medicis potuerat curari; Hunc ergo admisit; quem & curauit, statim vt ab illo se tangi permisit. Tandem exitum suum adesse perspiciens, Ecclesiæ Sacramentis munitus, eleuatis in cœlum oculis, ac manibus, intentam supernis laudibus animam, ad gaudia cœlestia transmisit, anno Domini 687.

Sur. to. 2. Beda to. 5. & Hist. Angl. lib. 4. cap. 27. & seq. Lippom. tom. 2. vbi eum Cuthberectum appellat. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

CVTHBERTVS hic peste aliquando correptus, sciens fratres Monasterij totam noctem pro eius vita duxisse peruigilem; vt hoc audiuit: & quid (inquit) iaceo? neque est dubitandum, quin tot, taliumq; virorum preces Deus non respexerit: Date baculum & caligas; statimq. exurgens, cœpit tentare incessum, baculo innitens; & crescente per dies virtute, recepit sanitatem.

Cum proximè instare sui obitus diem per Diuinam reuelationem comperisset, dixit ad Hertberth Presbyterum, sibi spiritualis amicitiæ fœdere copulatum, & vitam solitariam ducentem; qui singulis annis ad eum venire consueuerat, monita salutis ab eo percepturus: Memento frater vt modò quidquid opus habes me interroges, mecumq. loquaris; postquam enim ab inuicem digressi fuerimus, non vltra nos in hoc sæculo, carnis obtutibus inuicem aspiciemus, quia velox est depositio tabernaculi mei. Ille autem (hæc audiens) prouolutus eius vestigijs, eum fusis lachrymis obsecrauit dicens; Ne me deseras, sed memor sis fidelissimi sodalis; rogesq. supernam pietatem, vt cui simul in terris seruiuimus, ad eius videndã claritatem in cęlũ pariter transeamus. Incubuit tùm precibus Antistes; statimq. edoctus in spiritu, se à Domino impetrasse quod petierat (ait): Surge frater mi, & noli plorare, sed gaudio gaude, quia quod rogauimus superna nobis clemẽtia donauit. Quod rei probauit euentus: Digredientibus enim ab inuicem

vultu

vultu se corporaliter non amplius viderunt; sed vno eodemq. die spiritus eorum è corporibus egredientes, mox inuicem visione fuerunt coniuncti. Quamuis Presbyter diutina prius infirmitate decoctus; illata (vt creditur) dispensatione Dominicæ pietatis, vt si quid minus habuisset meriti à CVTHBERTO, hoc, longæ ægritudinis dolore castigatus, suppleret; quatenus suo intercessori æquatus gratia, sicut vno, eodemq. tempore cum eo de corpore egredi meruit, ita etiam vnam, atque non dissimilem sedem perpetuæ beatitudinis mereretur accipere.

Vide supra de BOISILIO, quem pariter sub mortem docere voluit.

DANIEL Stylita suam ad Dominum præno-scens migrationem, apertè eam discipulis prædixit; cuius adueniente hora, benedictionem eisdem reliquit in scriptis, sicut alij facultates relinquere solent hæredibus. Quã benedictionẽ (testamentum scilicet sanctissimis refertũ admonitionibus) iussit legi à Monachis omnibus, ad scalarũ stãtibus gradus. Celebrauit deinde (Sanctorum iussu, qui uem inuiserant) Diuina mysteria; eademq. ijs, quibus præerat impertiuit. Demum sanctissima anima è corpore migrauit; eodemq. tempore Dęmonem è corpore obsessi, qui tunc ibi aderat, egredi coegit. Dec. 11.

Sur. tom. 6. ex Lippom. tom. 5. Raderius in Viridario Sanctorum par. 2. cap. 4. de Stylitis. Baron. in Annal. tom. 6. De eod. Vide infra in SIMEONE.

ANNOTATIO.

Hæres fuit DANIEL Simeonis Stylitæ, quemadmodum Eliæ Elisæus; Cucullo enim à Sergio accepto eiusdem Simeonis (quo tempore mortem per visum didicerat) columnam & ipse ascendit, anno scilicet Christi 460.

Non tamen Tyro in professione tunc erat monastica; quam ab anno suæ ætatis duodecimo fuerat auspicatus; sed quia humilitatem præcipuè colens, renuerat sæpius Præfecturam Monachorum, & recumbebat in nouissimo loco, dictum fuit ei à Domino: Ascende superius.

Magnus fuit ad eum hominum concursus; Imperator quoque Leo Augustus, & ipse ad eundem ascendit super columnam; & perinde ac si Regium fastum, ac supercilium inferius reliquisset, humi se prosternere voluit; sacrosq. illius pedes tangere; quos cum tetigisset, impletus admiratione fuit; erant enim valde tumentes, & omninò scatentes vlceribus; eratq. horribile simul, & miserabile illos videre, & tangere.

Idem Imperator Leo Regem Lazorum, qui ad ipsum venerat, perduxit ad Sanctum Danielem, vt videret (inquiens) imperij sui miraculum.

Eudo-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Eudocia pariter Imperatrix ad eum visendum perrexit, petijtq. enixè ab eo, vt sua inhabitare dignaretur loca; sed renuit vir Sanctus.

Non tamen renuit Raidis fidelissimæ fœminæ pia erga se officia; sed mandauit discipulis suis, vt sibi permitteretur quidquid circa funus suum agere vellet, dicens: seu Imperatores; seu Reges; aut vlli alij se inuicem superare contendant in loculi sumptu, & magnificentia, Nolite suscipere; sed & illic, & sic, corpus deponi sinite, vbi, & quomodo voluerit Rais fidelissima. Quæ quidem in obitu tanti viri magnificè parauit, quæ ad sepulturam pertinebant; & cum multos adduxisset artifices, iussit fieri tumulum in inferiori parte columnæ, vsque ad fastigium: statuitq. ex vtraque parte homines, qui faces ferrēt, & lampades tenerent in manibus; ac ea canerent, quæ cani solent in decessu. Cumq. corpus infra detulisset, in plumbeo illud posuit loculo.

Viuentem quoque venerabantur Danielem homines, vnde quidam per ipsum à furore (in quem peccatis eorum existentibus versi fuerant) liberati; volentes esse descriptam suam gratiarum actionem, ex argento illius imaginem effinxerunt; & se ipsos sub eius pedibus posuerunt; Nomenq. scribentes, & gratiarum actionem, Sancti Michaelis Archangeli templo dedicauerunt.

II.

DAVID Primus Scotorum Rex, cum vitæ suæ terminum adesse cognosceret, Sacro voluit muniri Viatico; sed indignũ se reputans ad quem Christi Sacratissimum Corpus deferretur, duobus innixus Sacerdotibus, in templum venit; ibiq. re Diuina peracta, sermonem habuit ad suos de pietate in Deũ; deque ipsius bonitate, & beneficentia in eum colentes. Mox in genua procidens, ardentibus precibus, integraq. fide Viaticum sumpsit. Inde in cubiculum reductus; conuocatis primoribus Regni, Nepotes illis commendauit suos; datoq. singulis osculo, Valefecit. Deinde commendata Deo anima sua, feliciter expirauit, anno sal. 1153.

Hector Boethius lib. 12. Hist. Scotorum sub finem. Flor. exempl. tom. 3. cap. 5. tit. 13.

III.

Febr. 15. DECOROSVS Episcopus Capuanus, dum Dominico die sermo-

sermonem ad populum haberet, sincope correptus, ac inter Clericorum brachia ad Altare maius perductus, hisce verbis: Magnus Dominus & laudabilis nimis, cuius magnitudinis nõ est finis, pronunciatis, animam Deo reddidit, anno salutis 701.

Ferrar. in Catal. hac die ex Breuiario antiquo Ecclesiæ Capuanæ.

IV. *Iun. 21.*

DEMETRIA (S. Bibianæ soror) ad tribunal secum perducta, in fidei confessione perseuerans, ante Præfectum reddidit Deo feruentem spiritum.

In actis S. Bibianæ apud Galloniũ de Virg. Rom. & in MS. Cod. Bibl. Vall. Ferrarius hac die. Petr. in Catal. lib. 5. cap. 35.

V.

DIDACVS Hispalensis Ord. Min. Apostemate in sinistro brachio laborans, dum hoc morbi genere dolores sibi augerentur, nunquam ingemuit; nihilque aliud ore, præter diuinas laudes pronunciare auditus est. *Nou. 12.*

Nocte quadam in estasim raptus, cum iam mortuus videretur, paulò post, collecto spiritu, ad se ipsum reuersus, quid ex cælesti illa patria degustasset, ter, quaterque apertis verbis enarrauit, exclamans: O quales paradisi flores? Corporis autem dissolutionem imminere iam sentiens, Guardianum, cæterosque conuentus fratres accersiri, & omnes ad se venire humiliter postulauit; quos per Dei viscera, & misericordiam deprecatus est, vt sibi cordam, & habitum viliorem concederent, quo inuolutus moreretur; sicque extracto priori habitu, eo, quem concupierat, fuit indutus. Illos deinde amplexibus suauissimis deprecatus est, vt pro se Deum exorarẽt; humiliter ab omnibus reposcens, vt se bonorum omnium, quæ post Religionis ingressum promeruerant, participem facerent; ex illis autem, alij omnia, alij dimidiam suorum laborum partem obtulerunt.

Denique cum à singulis veniam (profusis lachrymis) deprecatus esset, fratribusque vale dixisset; de proxima iam lætus morte, vtrumque brachium pariter in altum erigens (quamuis

ſiniſtrum vi morbi paulò ante mouere non poſſet) Crucem ligneam, quæ ad caput eius repoſita erat, arctè complexus; & ore ſæpiſſime oſculatus, cum ingenti pietate pronunciauit: Dulce lignum, dulces clauos, dulcia ferens pondera, quæ ſola fuiſti digna ſuſtinere Regem cælorum, & Dominum. Quibus dictis ſanctam Deo, reddidit animam 1463.

Penia in vita eiuſdem M. Antonius Columna in relatione facta Sixto V. P. M. ibidem. Chron. Franciſc. par. 3. lib. 5. cap. 1. & ſeq.

ANNOTATIO.

Infirmos DIDACVS non ſolum omni charitatis officio proſequebatur; ſed illis die, ac nocte tanta humilitate, & charitate ſeruiebat, vt ſæpius etiam plagas ſanie plenas, lingua lambere non horruerit.

VI.

DIDACVS (Lombardus dictus) Ord. Præd. ex primis S. Dominici ſocijs, cum cæleſtibus aſſiduè conſolationibus, dum eſſet incolumis abundaret, infirmitate vltima correptus, in tantam deuenit triſtitiam, tantumq. animi mœrorem, vt in impatientiã quoq. corruere videretur; ac omni ſpe deſtitutus appareret: Sed Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis cõſolatus eſt eũ tandẽ in tribulatione ſua; imperauitq. ventis, & mari, & facta eſt tranquillitas magna, adeò vt cor eius, & caro quoque exultarent in Deum viuum. Cumque ſic lætus in infirmitate, mortem iam præſtolaretur, venit ad eum B. Iordanus, & cum iuxta eum ſederet, & prima verba proferret, nempè: Ne timeas frater, citò perges ad fruendum Chriſtum; tanta Didacus fuit lætitia perfuſus, vt quamuis ob infirmitatem immobilis, & penè exanimis iaceret, maxima cum alacritate erexerit ſeſe, & B. Iordanem amplexatus, dixerit alta voce: ò bone Ieſu educ de cuſtodia animam meam ad confitendũ nomini tuo. Quibus verbis vix abſolutis, decidit in lectulum corpus mortuum, & ſpiritus euolauit in cęlum.

Chron. S. Dominici par. 1. lib 2. cap. 14.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

VII.

DIONISIVS Episcopus Mediolanensis in exilio positus, cum ab Imperatore Constantio præceptum esset, vt omni cum honore suæ sedi restitueretur, votis exegit, vt in exilio vitam poneret; ne regressus, confusa institutis infideliũ studia inueniret. Vnde macie confecto, & corpore tandem ægritudine correpto, exul, vt optauerat, vitam finiuit. *Maij 25.*

Mombrit. tom. 1. Ferrar. hac die M.S. Bibl. Vall. Baron. in Annal. tom. 3. & 4.

VIII.

DISIBODVS Episcopus in Hibernia morti proximus Congregationem conuocauit; plura prædixit; & successorẽ, ac sepulturam delegit; cum lachrymis, & gemitibus orans, ne in humili Oratorij vmbraculo (in quo Deo solitarius seruierat) ipsum humarent; quod fratribus, magno dolore affecti pollicentibus, spiritum Christo, cui fideliter seruierat, reddidit circa annum Domini 544. ætatis suæ 81. *Iulij 8.*

Sur. tom. 4. ex Hildegarde Abbatissa, quæ eius vitam conscripsit. Molanus in addit. ad Vsuard.

ANNOTATIO.

Ortus fuit in Hibernia DISIBODVS in eaque insula Episcopatum gessit. Pulsus autem à sede sua, peregrinationem suscepit. Fratres deinde congregauit; quibuscum triginta annis in quodam monte fideliter Deo seruiuit.

IX.

DOMINICA Torres Virgo Hispana, imminente sibi mortis tempore, quod prædixerat, exultans accepit Crucifixi D.N. imaginem; eamque tam ardenter est amplexata, vt nullus ab ea potuerit auellere; sicque Christum sponsum suum dulciter alloquens, in manus eius reddidit spiritum; eodem anniuersario die, qua Bertrandus obierat, sicut ipsa prædixerat, nempè 9. Oct. *Oct. 9.*

Franciscus Diagus in hist. Ord. Præd. Prou. Aragoniæ lib. 2. cap. 86. Hispanicè.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Virgo hæc orta Valentiæ, regulam tertij ordinis S. Dominici fuit amplexa; cuius mira legitur vitæ austeritas; in Deum pietas; & in proximos charitas.

X.

Aug. 4. DOMINICVS Ord. Præd. Fundator, de sui obitus die certior per diuinam reuelationem factus, alacritate multa Domino venienti, obuiam ire properauit. Gratias igitur agẽs Domino de certa expectatione futuræ gloriæ, inuisit quosdam è Clero, Bononiæ degentes, admodum sibi charos; cumque de mundi contemptu cum eis verba fecisset, prædixit suam ad Deum profectionem ante celeberrimam Beatissimæ Virginis Assumptionem. Inuisit quoque Hugolinum Ostiensem Episcopum, qui tùm apud Insubres sum. Pont. legatione fungebatur; suum ei ordinem commendatum volens.

Morbo tandem grauatus, quamuis eum exhauriret dissenteria, & febris exureret, spiritu tamen Deo indefessus adhærens, hilaris semper, & iucundus apparuit, & sacco solummodo (more suo)contentus, noluit, huiusmodi afflictus valetudine, in lecto iacere.

Generaliter voluit priori domus peccata sua confiteri, multis audientibus Sacerdotibus. Testamentum quoque facere voluit, inquiens adstantibus. Hæc sunt fratres & filij charissimi, quæ vobis hæreditario iure possidenda relinquo; Charitas sit in vobis: Humilitatem sectamini: Paupertati voluntariæ studete. Monuit quoque eosdem, fœminarum vitare consortia; & vt semper cum Deo, vel de Deo loquerentur. Interrogatus vbi vellet suum sepeliri corpus; sub fratrum suorum pedibus illud se condi velle, respondit.

Suscepta demum Vnctione extrema, dum ipse cum morte iam luctaretur, videns fratres de suo mœrentes discessu, eos est consolatus, dicens: In eo loco, ad quem nunc proficiscor, vtilior vobis ero, quàm hic fuerim. Iussit subinde Priorem, &

fratres

fratres se præparare ad commendationem animæ; & vt eam post modicum inciperent: commendauit & ipse Deo filios suos. Tandem in ipsa migratione, labia ad preces mouendo, dum fratres dicerent, Subuenite Sancti Dei, &c. eleuatas tenens in cœlum manus, emisit spiritum, anno 1221. bienniò autem post eius obitum à Greg. IX. Rom. Pontif. relatus est in Sanctorum numerum.

Sur. tom. 4. Ferdinand. Hist. Dominic. par. 1. cap. 43. Anton. 3. par. tit. 23. c. 1. & seqq. De eo Baron. in Annal. to. 12. Leand. Alber. lib. 1.

ANNOTATIO.

Erat in Turri quadam Romæ, iuxta portam Lateranensem, fœmina (BONA nomine) religione, & sanctitate cõspicua. Eam morbus grauissimus infestabat, ita vt ex pectore, & vberibus eius vermes innumeri scaturirent; Quos interdum excidentes colligebat, & in pectus suum reponebat. Hanc visitabat sæpius Dominicus, eius confessionem recipiens, & Eucharistiã illi porrigens; Cumq. die quadam tanti Sacramenti eam fecisset participem, & consolationis, atque ædificationis verba ei loqueretur, sedens ad fenestellam eius, inter alia rogauit eam, vt locum tam immaniter corrosum sibi ostenderet; fecit hoc illa; viditq. vir Sanctus pectus eius vermibus plenum, & multa erga illam commiseratione affectus: Oro te (inquit) vt pro magno munere largiaris mihi vnum ex his vermibus: Noluit illa, nisi fidem daret vir Sanctus vermem redditurum: Illo, hoc promittente, tulit vermem à pectore, & per fenestellam ei tradidit; qui sanè magnus erat, & atro capite; vt verò illum Sanctus accepit, & digitos suos vertit, eumq. inspexit, subitò versus est in elegantissimam gemmam. Ea re perspecta, admirantur fratres, qui cum illo erant; dicebantq. viro Dei, ne gemmam restitueret. Ipsa verò lachrymante, & orante vt ipsi redderetur, vir Dei fenestellæ eam imposuit, eamq. accepta illã (cernente Beato viro, & socijs eius) ad suum apposuit pectus, repentè in vermẽ mutatã. Dominico autem à turri descendente, postquam ei benedixit, vbera ab eius pectore, vnà cum vermibus deciderũt; & ipsa extinctis eisdem vermibus, illicò sanata est.

Sur. in vita Sancti Dominici lib. 2. c. 14. Leander Alber. lib. 1. vide infra simile in Simeone Stylita.

XI.

Ianu. 22. DOMINICVS Fulginas (Abbas Monasterij Sorani) Ord. S. Benedicti, morti proximus vniuersos ad se præcepit fratres conuocari; sibiq. (eorum officio) omnia protinus fieri, quæ de vsu Monasticæ consuetudinis morientibus solent exhiberi: cumq. cæteris consummatis, ad extremũ Dominici Corporis & Sanguinis mysteria percepisset, eiulantes fratres egredi, forisq. paululum iussit commorari. Egressis omnibus, cum solus in cella remansisset, à fratribus (qui loco viciniores assistebant) voces eius loquentis, & alterius cum eo colloquentis auditæ sunt; quam vir Sanctus confabulationem, cum vita pariter consummauit. Nam cum voces illæ amplius non audirentur, ingressi cuncti, eum expirasse inuenerunt; & neminem ibi videntes, certum tenuerunt omnes, ad migrantis solatium Angelos adstitisse. Obijt anno Christi 1031. ætat. 80.

Leo Ostiensis in Chron. lib. 2. c. 62. & lib. 3. c. 33. Ferrar. hac die. habetur in M. S. Bibl. Val. eius vita à Domno Alberico Monacho Cassinensi, & S. R. E. Cardinali descripta.

Gaspar quoque Spitillas Societ. Iesu descripsit eius vitam Italicè, quæ habetur impressa Romæ 1604.

XII.

Oct. 14. DOMINICVS Loricatus in vltima infirmitate grauiter stomachi, & capitis doloribus cruciatus, non desijt ad vltimam vsque diem, vel modulandis Psalmis insistere, vel corrigiarum se ictibus (de more) flagellare. Qua tandem adueniente, post nocturnæ Sinaxis officium, cum hora Prima à fratribus, qui sibi aderant, cantaretur, sanctum Deo spiritum reddidit 1050.

Sur. tom. 5. ex Petro Damiano. Lippom. tom. 8.

ANNOTATIO.

Cum esset in sæculo Clericus, vt Presbyter fieret, data est à parentibus eius Episcopo, Hircinæ pellis Aluta. Sed hoc pauore postea perterritus Dominicus, contempsit sæculum; induit Monachũ; arduumq. mox Eremiticæ vitæ arripuit institutum; & quia sciebat

ſe male promotum eſſe, donec vixit, Sacroſanctum altaris vſurpare myſterium nullatenus præſumpſit.

Fuit D. Petri Damiani diſcipulus; quem tamen idem Petrus Doctorem, & dominum ſuum appellare conſueuerat; eiuſq. vitam admirandam contexuit; de qua lib. 6. epiſt. 30. ad Teuzonem Monachum. De eodem pariter ſcripſit ad Blancam, ex Comitiſſa ſanctimonialem. Epiſt. 19. lib. 7. Et ad ipſum quoque Dominicum dedit Epiſt. 31. lib. 6.

XIII.

DOMINICO de S. Seuerino in Piceno Ordin. Min. moriente, viſi ſunt à fratre quodam, Dęmones multi circa cellã eius ſtare; expectantes, vt inde exiret Beatiſſima Virgo, quæ ad eum viſendum venerat. Triduò autem ante obitum, noluit à quoquam viſitari; ſed omnibus dictum voluit, ſe in animæ ſuæ negotio occupatum eſſe; eam etenim breui Domino erat reſignaturus: totoq. illo tempore ad mortem ſe parans, & peccata ſua, aliorumq. deflens, tandem in manus Domini reddidit ſpiritum.

Chron. S. Franciſci par. 3. lib. 7. cap. 42. ex Mariano qui Chronicon edidit Ordinis, vſque ad annum 1518.

ANNOTATIO.

Dicitur hic, in Chronicis, DOMINICVS de Leoneſſa, quia illud incoluit oppidum diù, quamuis Sancti Seuerini Prouin. Marchiæ ortus fuerit.

Animam ſuam pro amicis ſuis, imò pro ſuis Ouibus (quas pabulo verbi Dei iugiter paſcebat) ponere Miſericors Pater, & Paſtor non dubitabat. Cum enim peſtem in Fabriani oppido graſſari aliquando audiſſet, ad populum illum (quem ſæpius concionibus ſuis erudierat) iuuandum præſtò fuit: illuc etenim ſtatim profectus, eidem populo mira famulatus eſt charitate; nec inde recedere voluit, donec lues abſcederet; Deiq. corripientis manus recederet.

Interrogatus aliquando DOMINICVS, quid opus eſſet Monacho, in Dei ſeruitio proficere cupienti? Obedientia (reſpondit) Oratio: & Studium; ſed hoc ordine, vt dimittatur pro obedientia ſtudium, & oratio; pro oratione ſtudium.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

X I V.

Ianu. 27 DOMITIANVS Euthimij Abbatis diſcipulus, cum à magiſtro ſuo in Diaconicum ductus; & ibi triduò ſecum moratus eſſet; donec ille ſpiritum redderet, ex eodem loco diſcedere amplius noluit; ſed ibi manſit vſque ad ſextum diem poſt eiuſdem Euthimij obitum. Cum ſeptimus autem iam dies aduenisset, lætus ei noctu apparuit Sanctus Euthimius dicēs: Veni huc, tibi paratam gloriam conſecuturus; Ecce enim Deus tibi cōceſſit, vt hìc quoque nos degamus communiter. Tunc Domitianus venit ad Sinaxim: annunciauit fratribus quæ ſibi à Magiſtro ſuo dicta fuerant: & lætus in gaudio, & ſpe futurorum bonorum, è vita migrauit. anno Christi 472.

Sur. tom. 1. in vita S. Euthimij, *de quo infra.*

X V.

DOSITHEVS Monachus cum grauiter ægrotaret, ac ſanguinem euomeret, audiuit ſorbilia oua, multum eiuſmodi morbi laborantibus conferre; proinde dixit Dorotheo patri (ſub cuius obedientia illucuſq. vitā duxerat) pater, vellē tibi dicere de re quadā, quā profuturā mihi admodum audiui; ſed nollem mihi eā cōcederes; valde etenim huiuſce rei cogitatio me infeſtat: ſpopondit pater non daturū; Dixitq. ille quod audierat de ouis; ne autem affligeretur, non dedit ea illi Dorotheus, ſed ſtuduit pro ouis alia quædam vtilia exhibere.

Dum ſic infirmus iaceret, iugem habere ſtudebat Dei memoriam, ſæpius, iterans: Domine Ieſu Chriſte miſerere mei, &: Fili Dei adiuua me.

Cum autem ita imbecillis euaſiſſet, vt vlterius progredi nequiret, dicebat ei Dorotheus: Doſithee meditare, & contemplare; curæ tibi ſit oratio; Caue ne illam remittas: ille autem reſpondebat: Benè pater, ora pro me. Demum cum ſubingraueſceret morbus, aiebat Dorotheus, quid eſt Doſithee? Quomodo ſe habet oratio? Adhuc perſtat ne, aut ceſſat? Cui ille: etiam pater, ſed tuis precibus. Vbi verò magis idem ingraueſceret morbus; ita vt in Sindone geſtaretur, ait illi: quomodo oratio? tunc reſpondit: Ignoſce mihi pater, iam

iam amplius incumbere illi nequeo; ait igitur Dorotheus: igitur dimitte eam, & ab oratione cessa; veruntamen Dei memoria nunquam abscedat à te; cogita illum semper adesse; teq. illius conspectui semper assistere.

Cum laboraret autem nimium, significauit magno illi Barsanuphio, dicens: Dimitte me, quoniam iam vlterius nequeo: ait illi senex: sustine, & expecta paululum fili; propè est enim Dei miseratio. Rursus post aliquot dies ait seni: Domine iam amplius nequeo penitus; tùm senex: Vade (inquit) in pace fili, & te S. Trinitati præsenta; atque precare pro nobis. Quibus dictis, euolauit vir obediens in cœlum.

Vita ipsius ex Dorothei sermonibus. Vbi mira de eius perfectissima obedientia leguntur.

XVI.

Dunstauus Archiepiscopus Cantuariensis, dum in solemnitate Sanctissimæ Ascensionis, expleto noctis officio in Ecclesia solus pro tanti gaudij consideratione, Christo totus n hæreret, vidit innumeram candidatorum multitudinem (per Ecclesiæ ianuas irrumpentem) coram ipso consistere; à qua salutatus, ad celebranda cum illis in cœlesti curia festiua gaudia inuitatus fuit: Cui post gratiarum actiones, respondit; muneris sui esse in illa die oues sibi creditas pascere; ac vitæ æternæ pane reficere; easq. pariter, quo tramite Christum sequi deberent quò processit, informare; cuius rei gratia plurimi conuenerant; & ideo non posse illa die venire. Dederunt ergo ei inducias vsque ad diem Sabbathi; in qua eũ iusserunt præstò esse, inde cum illis Romam transiturum, & coram Summo Pontifice Sanctus Sanctus, æternùm, cantaturum. Hæc autem omnia vidit, & audiuit Presbyter quidam Elfgarus nomine, qui in domus Dei excubijs, assiduus esse solebat. *Maÿ 19*

Dunstanus igitur de imminente sibi æterna felicitate securus, lætabatur in Domino, & spiritali replebatur iucunditate. Cumq. Diuini officij iam hora instaret illud celebraturus) ad a lare festiuus accessit; & lecto ad Missam Euangelio, populo prædticaturus processit. Reuersus deinde ad altare

tare,& facta consecratione, vbi ad Benedictionem super populum ventum est, iterum populo prædicaturus ab altare digreditur. Sermone finito, altare repetijt, & Pontificalem Benedictionem impertiuit. Data benedictione, tertiò populum (cunctis stupentibus) adijt. Moxq. vt os ad loquendū aperuit, tanta vultus eius claritate resplenduit, vt in toto illo conuentu nemo esset, qui oculorum radios irreuerberata acie in eum figere posset. Detegit autem instantem sui obitus diem; populoq. mœrenti promisit, in spe gratiæ Dei, quod licet corpore absens, nunquam tamen eis, sui præsentia spiritus abfuturus esset. Commendauit omnes Christo, & demum ad mensam epulaturus ascendit: Cumq. à mensa (sumpto cibo) surrexisset, Oratorium petijt; designatoq. loco, in quo sepeliri volebat, sepulchrum sibi parari fecit. Inde languor, corporis inuasit artus, & sexta sequenti feria, lecto decumbens, incessabili mentis deuotione Deo intentus, omnes aduentantes ad Christi sectanda vestigia incitabat. Vltimo tandem aduenientē te die Sabbathi, sacro munitus Christi Corpore, expectabat lætus horam, sibi angelica reuelatione prædictam; in qua subitò, cum lecto, in quo iacebat, vsque ad superiora domus eleuatus est; sed trabibus obsistentibus, ne veheretur vltra, leniter fuit ad terram demissus. Pauore nonnulli circumsedentiū percussi in diuersa dissilierunt; sed illo iam demisso reuertentes, iterum sicut prius ad trabes raptum, & demissum viderūt: Quod tertiò factum est. Tunc congregatis circa se filijs dixit pater: Vos ipsi oculis vestris quò vocor intuiti estis, & quò vadam. Nostis viam, qua incessi; nostis opera, quibus insudaui dum vixi: quapropter breuiter vos moneo; si quò vado, vultis venire, quà incessi non pigeat vos ire. Ipse benignus Deus, qui direxit iter meum ad se, dirigat ad omnem voluntatem suam corda, & corpora vestra in pace. Respondentibus autem cunctis, Amen, in pace quieuit, anno Domini 988.

Sur. tom. 3. De eo Molan. in addit. ad Vsuard. Trith. de Vir. Ill. Ord. S. Bened. lib. 3. cap. 221. & lib. 4. c. 100. Baron. in Annal. tom. 10.

A N-

ANNOTATIO.

Cum adhuc puer DVNSTANVS languore correptus, ad exhalationem vſq. vltimi ſpiritus perductus eſſet, & veluti mortuus iaceret; circa mediæ noctis ſilentia ſanitatem diuinitus recepit; & illicò, ſtupentibus omnibus, lecto exilijt; domum exiuit; ac ad Eccleſiam pro reddita ſibi ſanitate, Deo gratias acturus, impiger tetendit; ſed cum eam clauſam omni ex parte inueniſſet, Angelico miniſterio intra eam ſublatus, coram altari depoſitus fuit.

Idem Sur. in vit. ipſius cap. 2.

Quadā nocte, cum mēbra vir Sanctus quieti dediſſet, per viſum in ſuperna raptus, cœleſtibus interfuit melodijs; & iubilantiū choros reſonantes vndiq. Hymnos, ac laudes in gloriam potentiſſimi Regis audiuit. Interrogatus autem à iuuene quodam, cādidiſsimo cooperto amictu, cur & ipſe illorū laudibus non ſe commiſceret? Reſpondit, ſe quid cantare in laudem tanti Regis ignorare; vnde ab eodem iuuene hanc edoctus eſt Antiphonam,

O Rex gentiū dominator omniū, propter ſedem Maieſtatis tuæ da nobis indulgentiā, Rex Chriſte, peccatorum Alleluia.

Quam DVNSTANVS per viſum ſæpius repetens, & in laudem præfati Regis frequentius canens, mira iucunditate paſcebatur: expergefactus autem à ſomno, antiphonam ſtatim (ne obliuioni daretur) ſcribi præcepit, eamq. à ſuis poſtmodum cantari ſæpius coram ſe fecit. *Idem Sur. in vit. ipſius cap. 35.*

Multa paſſus fuerat ab Eduuino Rege, quem tamen pœnitentem ex hac vita diſcedere, precibus obtinuit vir Sanctus; quod quidem narrat Osbertus (vitæ Auctor) his verbis: Interea Eduuinus è vita præſenti ſubtractus eſt, & anima ipſius DVNSTANO (in orationibus occupato) à quibuſdam teterrimis hominibus è veſtigio eſt præſentata. Cuius miſeriam miſeratus (ſuarum iniuriarum immemor) pro liberatione eius immenſos Omnipotēti Deo lachrymarum imbres effudit; nec ab eis deſtitit, donec ſe pro eo exauditum agnouit. Facto igitur nō grandi interuallo, Mauri illi ad DVNSTANVM ſua præda vacui redeunt: Et quia ſuas iniurias vlciſci ſuperuacuè venerant, calumnioſa voce depromunt; quorum ille furores nihili penſans, Deo, ſuper ineffabili miſericordia eius gratias egit.

Hæc Osbertus. Habentur ead. in Annal. Baron. tom. 10. *anno Chriſti* 959.

De ead. Dunſtano plura infra in Eduardo, *& in* Elſgina.

EAR-

I.

Iul. 7. EARCONGOTA Monialis in Monasterio Brigæ in Gallia, imminere sibi sciens suæ vocationis diem, cæpit circumire eiusdem Monasterij cellulas infirmarum; earumque maximè, quæ vel ætate prouectæ, vel morum probitate insigniores habebantur: Quarum se omnium precibus humiliter commendans, obitum proximè suum significabat esse futurum. Ipsa autem nocte, qua migrauit ad Dominum, multi de fratribus (qui alijs morabantur in ædibus) audientes Angelorum psallentium concentus, & sonitum plurimæ multitudinis domum illam ingrediētium, egressi de Monasterio, dignoscere quid esset cupientes, viderunt lucem permaximam cælitus emissam, quæ sanctam illam Animam ad cælestia gaudia ducebat.

Beda histor. Angl. lib. 3. cap. 8. ex quo Sur. tom. 4. & 7. Lippom. tom. 2.

ANNOTATIO.

Fuit Earcongota, seu Eartongota, filia Earchomberti primi Regis Anglorum, virgo (vt inquit Beda) magnarum virtutum, indesinenter Deo seruiens; quæ, cum suo tempore, pauca essent in regione Anglorum Monasteria constructa, Galliarum Monasterium adiuit: in quod multi de Britannia (Monasticæ conuersationis gratia) adire solebant. *Idem Beda ibidem.*

II.

EBERARDVS Dux Vuitemberg. in Saxonia, infirmitate correptus, cum exoptatam instare sibi mortem agnosceret, curiæ primates viros; quod patriæ; quod suæ cuiusque deberetur honestati commonuit: Vxorem item oratione graui, ac longiori est consolatus. Deinde, cum de sæculi negocijs à nonnullis interpellaretur, audire se velle (ait) sermonem, quo & fides confirmari; & spes accendi; & charitas inflammari posset: desertas esse mundi curas: vnicam diuinitatem modò agitari. Inualuit interim adeò morbus, vt linguæ etiam officium

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

cium ademerit; & per nutum confiteri (interrogante Sacerdote) coactus fuerit. Sed post confessionem vires recepit corporis; & cum dixisset aliquoties: Domine ago tibi gratias, resedit in lecto; & voce clara, & integra in hunc modum orauit.

Creator cæli, terræque Deus, te quæso fac agnoscam. Si quisquam est, cui præter æquitatem graue nimis fuerit imperium meum, restituetur is, rebus meis impensis omnibus. Quod si ne hoc quidem satisfieri potest, tibi (benigne conditor) en hoc est (quod offero, quod deuoueo) corpus; castiga iugiter; hoc piaculum esto. Nec his plura effatus, Eucharistiæ Sacramento accepto, sequenti die feliciter obdormiuit in Domino, anno salutis 1496. ætatis 51.

Naucler. in Chron. vol. 3.

III.

EBHERARDVS Monachus Bertholdi discipulus (eo defuncto) ad sepulchrum ipsius continuis precibus, lamentisq. flagitabat, vt quantocyus posset suum sequi magistrum. Apparuit autem ei Bertholdus, iubens vt paratus esset, velociter ad eum venturus, sicut petierat. Visione transacta cæpit infirmari; atque in grabato, in quo vir Domini obierat (propter eius amorem) decumbens (factus in extasi) vidit quadam die sanctum eundem ad altare B. Petri, quasi missam celebrare; vnde exiliens è lecto, cæpit currere, vt eum adiuuaret: & cum vsque ad ostium monasterij cucurrisset, interrogatus à videntibus quò sic properaret? Nescitis (inquit) quod Dominus noster Missam celebrat ad altare S. Petri? illuc festino, vt eum adiuuem. Tunc ad lectum reductus est, & post modicum ex hac luce subtractus.

Sur. edit. poštr. in vit. Bertholdi num. 29. 30.

ANNOTATIO.

EBHERARDVS, cum Clericus esset, à Marchione quodam (in cuius ditione erat) Monachus fieri (vinculis, atque verberibus) coactus fuit; Sed, quamuis talem habuerit Religionis initiũ,

adeò

adeò tamen profecit in timore Domini; vt omnes, qui ſimul cum eo monachi fieri, pariter compulſi fuerant, ſuperauerit.

Hunc BERTHOLDVS (de quo ſupra) cū in extremis eſſet ſucceſſorem ſibi, propoſuit diſcipulis (eum de ſucceſſore nominando rogantibus) & quia impeditæ linguæ exiſtens, eloquentiæ donum non habebat, ſubdidit: Eſt quidem illi paruus defectus, ſed hunc diuina prouidentia vtiliori ſupplebit munificentia; & minus nocebit non eſſe facundum, quem conſtat cæleſti approbatum ſententia. Dum hæc loqueretur BERTHOLDVS, ipſe EBHERARDVS pedes ſancti viri (quoniam frigidi erant) in manibus & gremio tenens (more ſuo) dulciter confouebat, nihil curans de illorum circa regimen confabulatione. At vbi (omnibus digreſſis) ipſi ſoli duo fuere, talibus verbis virum Dei eſt allocutus: Eia (inquit) quid feciſti? Quale conſilium in me dediſti? Hæccine eſt gratia, quam laboribus meis retribuis? Hoc promerui? Pia merces, clemens retributio: Tu ad requiem tendis, & me tribulationibus immergis: Tu pergis ad Chriſtum, & mihi onus imponere niteris, ſub quo curuantur qui portant orbem. Huiuſcemodi igitur (quaſi improperijs) pium obiurgabat patrem, flens largiter, & totis præcordiorum affectibus; vel ſimul abire deſiderans; vel ſub omni ſubſequi celeritate. Quod etiam precabatur multis conteſtationibus, videlicet, ne hic diutius dimitteretur. *Idem ibidem.*

IV.

Dec. 29. EBRVLPHVS Eremita in Pago Oxomenſi in Gallia, cum iam octogeſimum ætatis annum exceſſiſſet, cupiebat diſſolui, & eſſe cum Chriſto; illud repetens ſæpius, infidelem eſſe ſeruum, qui nolit in conſpectu venire Domini Dei ſui. Incidit igitur in grauem morbum, adeò vt nihil eſculenti, aut poculenti ſumere poſſet, præter ſolam aquam: Atque ita ſine cibo, dies quadragintaſeptem vitam duxit; Chriſti ſolummodò ſacri corporis, & ſanguinis perceptione ſe ſuſtentans. Tandem cum adhortatus eſſet fratres, vt manerent in charitate, eiſque vale dixiſſet; alacri, & Angelico vultu migrauit ad Dominum, anno ſalutis 596.

Anon. obit. Ebrulphi autē huius Diaconus, qui ob vitæ ſanctimoniam ei charus valdè fuerat, videns eum iam mortuum, in lachrymas erumpens, ait: Cur me Pater deſeruiſti? Cur non mihi licuit prius ſepeliri, quàm tu exires à corpore? Hæc cum dixiſſet,

xiſſet, in cubiculum ſe recipiens, eadem nocte (cum eſſet poſtridie ſepeliendus EBRVLPHVS) meritis illius, Deo ſpiritū reddidit; & ambo ad idem ſepulchrum fuerunt deportari, ac repoſiti.

Sur. tom. 6. Vſuard. Martyrol. hac die. Petr. de Natal. lib. 11. cap. vlt. num. 23. Vuilhelmus Gemiticenſis in hiſtoria Anglica, Norman. &c. ex Camdemio cap. 23.

ANNOTATIO.

Cum audiſſet aliquando EBRVLPHVS vnū è fratribus abſque ſacro migraſſe Viatico, infremuit ſpiritu, & orans cum lachrymis, defunctum interrogauit; vtrum vellet Euchariſtiam accipere? Ille verò quaſi à ſomno expergefactus, aperuit oculos, annuit; ſuſcepit; & rurſus in ſomno pacis obdormiuit. *Idem Sur.*

V.

EDELHVN, & EICBERT fratres Angli, cum eſſent in Monaſterio, & ſocij ipſorum omnes, vel mortalitate de ſæculo rapti, vel per alia eſſent loca diſperſi, correpti ſunt ambo eiuſdem mortalitatis morbo, & grauiſſimè afflicti; è quibus EICGBERT, cū ſe exiſtimaret eſſe moriturū, egreſſus eſt matutino tempore de cubiculo, in quo infirmi quieſcebant; & in opportuno loco ſolus reſidens, de actibus ſuis cæpit ſedulus cogitare; ac peccatorum ſuorum memoria compunctus, faciem lachrymis abluebat; & ex intimo corde Deum precabatur, ne adhuc mori deberet, priuſquam vel præteritas negligentias perfectius caſtigaret; vel in bonis ſe operibus abundantius exerceret. Votum etiam vouit, adeò peregrinum velle viuere, vt nunquam in Inſulam, in qua natus erat (Britanniam ſcilicet) rediret. Inſuper præter ſolemnem canonici temporis pſalmodiam (ſi non valetudo corporis obſiſteret) pſalterium totum quotidiè in memoriam diuinæ laudis decanrare. Adiecit quoque, in omni hebdomada diem cum nocte ieiunum tranſire. Cumque finitis precibus, & votis, domum rediret, inuenit ſodalem dormientem; & ipſe quoq. lectum conſcendens, cæpit in quietem membra laxare; cumq.

paululum

paululum quieuisset, expergefactus sodalis, respexit eum, & ait: O frater Eicberte? ò quid fecisti? Sperabam quia pariter ad vitam intraremus æternam, veruntamen scito quia, quæ postulasti accipies (didicerat enim per visionem, & quid ille petijsset, & quia petita impetrasset) ipse igitur Edelhun proxima nocte defunctus est.

Eicgbert autem decussa ægritudinis molestia conualuit, ac multo post tempore viuens, bonis operibus plenus; sicut optauerat, tandem ad cælestia regna migrauit, anno Dom. 664.

Beda hist. Angl. lib. 3. cap. 27.

VI.

Nou. 16. EDMVNDVS Episcopus Cantuariensis extremum aduertens sibi aduenisse diem, Sacrosanctum Christi corpus ad se afferri iussit; eoque allato, manus extendens, magna fretus fiducia, sic orauit: Tu es Domine, in quem credidi; quem prædicaui; quem veraciter docui: Tu mihi testis es, quod in terris nihil præter te quæsiui; & tu nosti nihil me velle, nisi quod tu vis: Ita fiat Domine voluntas tua. Quibus dictis sacrosanctam percepit Eucharistiam; dieque tota iucũdus adeò, & hilaris apparuit, vt omnis ægritudinis expers omninò videretur. Extremæ quoque vnctionis Sacramentum accipere voluit; quo munito, Crucem (non sine lachrymis) complexus, mira deuotione, ac pietate, Christi vulnera (sed lateris præcipuè) crebrò & prolixius deosculabatur; illud repetens Isaiæ 12. Haurietis nunc aquas in gaudio de fontibus Saluatoris.

Membris autem sensim deficientibus, & morti iam proximus cum esset, nullum tamen mortis in eo apparebat indicium; non suspiria; non gemitus, vel querimoniæ sunt auditæ. Quinimò nec lecto decubuit, vt solent morientes; sed vel sedens, vel (quietem aliquando capturus) caput in manus deponens, vocatus tandem à Domino feliciter obijt, & ad ipsum abijt, anno sal. 1240.

Surius tom. 6. & Vinc. in spec. lib. 31. cap. 67. & seq. Petr. in Catal. lib. 10. cap. 68. Antonin. par. 3. tit. 19. cap. 10.

cap. 10. Molan. in addit. ad Vsuard. Hist. S. Bernardi par. 1. lib. 5. Hispanicè.

ANNOTATIO.

Dum aliquando EDMVNDVS à sodalibus (quibuscum puer deambulabat) se celerius subduxisset, ne conscientiæ contaminaret puritatem, pueri Iesu dignatus est apparitione; à quo cum interrogaretur, an sui notitiam haberet? & ipse negasset, iussus est in faciem eius aspicere, & intueri quid in ea descriptum esset. Aspiciens autem EDMVNDVS vidit ibi (cælestibus exaratum literis) IESVS NAZARENVS REX IVDÆORVM, quod cum puero Iesu indicasset, ille respondit ocyus. Hoc est nomen meum, quod tu debes affigere animo tuo, eiusque ardere desiderio; ac semper noctibus tuæ fronti imprimere: Quod tibi magno præsidio erit aduersus mortem repentinam; sicut, & alijs, qui illud fronti suæ inscripserint: eius nempè desiderio ardentibus, & illud cordi imprimentibus.

Adolescens EDMVNDVS Beatissimam Virginem sibi in sponsam elegit, castitatemque coram eius imagine, vouit; In cuius initi fœderis signum, digito eiusdem sacræ imaginis infixit annulum, in quo Salutatio Angelica erat inscripta; alterumque simile in digito suo habere voluit, quocum etiam se sepeliri iussit.

Post obitum tanti viri, cum sacrarij custos cuperet aliquid ex eius reliquijs adipisci, accessit ad feretrum, & annulum Pontificalem nisus est à B. Viri digito auellere, alium in eius locum reponere cogitans. Sed nullo vnquam conatu eum extrahere valuit: Vnde frustra se niti videns, os suum ad aures defuncti applicauit; & demissa voce tanquam viuenti, sic ait: Peccaui sancte Pater, quod non prius petita venia, quod tuum est mihi vsurpare institui: Sed quia id facere volui, honoris tui causa, ignosce (obsecro) confitenti, & optatum munus largire petenti. His dictis, apprehendit B. Viri manum, summaque facilitate annulum non tàm detractum, quàm elapsum è digito, lætus accepit. Qui inter alias res sacras fuit appositus; eiusque contactu postea multa ægri beneficia perceperunt.

Anthracem, siue Carbunculum in pede tulit EDMVNDVS aliquando: Calamum igitur arripiens, quo scribere solebat, tres vel quatuor Cruces in eius circuitu, vnam super Apostema depinxit; quo facto, altera die, ita malum illud omne euanuit, vt nullum eius vestigium cerneretur.

VII.

Ianu.5. EDVARDVS Angliæ Rex, sciens quia appropinquauerat hora eius, vt ex hoc mundo recederet, suum transitum mox in circuitu propalari iussit: ne(dicebat) mortis agnitione dilata, orationum quoq. suffragia differantur; sicq senex, & plenus dierum feliciter migrauit ad Dominum anno salut. 1066.

Sur. tom. 1. Roderic. Toletan. in Chron. Hisp. tom. 1. Deco Baron. in Annal. tom. 11.

ANNOTATIO.

Plura de tanti Regis pietate; clementia; terrenarumq. rerum contemptu notari possent; sed hæc præcipue non omittenda; ex quibus(tanquàm ex vngue Leo) qualis fuerit dignosci poterit.

Recumbebat aliquando EDVARDVS in lectulo, eiusq. Camerarius interim accessit ad Thecam, in qua æs Regium seruabatur; & reposito intus quod volebat, illam claudere oblitus, foras est egressus. Animaduertit hoc quidam, & ad eandem tacitus accedens thecam, pecuniam non modicam inde abstulit, & abscessit; Reuersus quoq. denuò (Rege inspectante) facinus iterauit: Quod cum tertiò attentaret, cernens Rex in spiritu, thesauri iamiam superuenturum custodem, ait; Importunè agis ò homo; si mihi credis, tolle quod habes, & fuge; quoniam si venerit Hugolinus (hoc enim cubicularij nomen erat) nec vnum tibi nummum relinquet: fugit mox ille; & vix pedem extulerat, adest Hugolinus, qui thesaurum ablatum reperiés, exclamare cœpit; tunc surrexit Rex, & quasi quid acciderit ignoraret; tace(ait) fortè ille qui cœpit, plus nobis indiguit: Habeat sibi; sufficit nobis, quod remansit.

Construxerat pius Rex Sancti Petri Apostoli Ecclesiam iuxta Palatium suum; in quo cum aliquando moraretur, venit quidam vir Hibernicus, pedis vtriusq. priuatus officio; nerui enim in poplite contracti ad posteriores corporis partes crura retorserant: tali natibus inhæserant; immersiq. carnibus, pedum articuli à lumbis eius, & deorsum corpus omne peruerterant. Hic, videns Regis cubicularium, dixit ei (opem eius implorans) sexies Apostoli limina, repens vt cernis, visitaui, & sanitatem necdum promerui; quam tamen mihi Apostolorum Princeps non negauit, sed distulit; socium in hoc miraculo habere volens EDVARDVM, quem sibi nouit in omnibus esse deuotum. Ab ipso enim Apostolo in-

mandatis accepi, Regem adire, vt me suo sacro subiectum dorso, ad Ecclesiam eius, quæ palatio vicina est, perferat; recepturum (si id fecerit) membrorum meorum integram sanitatem. Nunciauit hæc cubicularius Regi; qui gratias Deo agens, citatus mox Ægrum arripuit, humerosq. suos ad eum portandum supposuit. Pendebat ex humero tanti Principis plenus sordibus pauper; Regiumq. illud pectus, squalidis manibus, brachijsq. squamosis complectebatur. Cum itaque Rex paululum processisset, subitò extenduntur nerui; distenditq. homo crura, poplite iam flexibili, & (sanie cum sanguine profluente) vestis Regia ornatur potius, quàm fœdatur. Satis esse clamarunt omnes; sanatum iam languidum; onus ob sordes vlcerum deponendum: Rex verò memor præcepti, quod susceperat, Sirenarum cantus (obturatis auribus) pertransijt; ingressusq. Ecclesiam, ante Sanctum altare, holocaustum quod detulerat, Deo, ac Beato Petro resignauit, incolumemq. hominem dimisit.

VIII.

EDVARDVS Monachus negligentior factus, & obiurgationes patrum non sustinens, fugam meditatus est è Monasterio, in quo sepultus fuerat S. Dunstanus Archiepiscopus. Nolens autem discedere, nisi permissu eiusdem Sancti (cui quidem valde fuerat deuotus) adijt eius sepulchrum; & humi stratus, orauit, vt iter suum paterna dignaretur benedictione prosequi; quocunq. etenim pergeret suæ deuotionis memorem se futurum pollicebatur. Inde igitur discedens, è templo exiturus, obuium habuit, reuerendo vultu, Monachum quēdam scipioni innixum; à quo iussus est ad sepulchrum redire, & orare attentius, voluntate mutata: stupefactus ille redijt; sed nihil priorem precandi formulam mutauit; & denuò egredi volens, videt eundem Monachum; à quo obiurgatus, iterum redire iussus est, mentemq. cum prece mutare; Illo verò potius progredi, quam regredi nitente, Monachus scipionem sustollens, & in eum vibrans, compulit, vel inuitum, redire. Multo igitur pauore perculsus, priores repetijt preces; & inde reuertens, nullum amplius videns, arbitratus est, se iam rectè fecisse, & ad ostium cœnobij properauit; Ibi tùm stantem eundem inuenit Monachum, qui vultu concitato, rursus quò Nou. 11.

iret sciscitatus est: sed & ipse Eduardus, commoto animo, eũ quis esset interrogauit, cuiusuè auctoritatis, qui sibi hanc molestiam excitaret: Respondit ille, qui Monachus esse videbatur: Dunstanus ego sum, amator, & adiutor omnium bonorum filiorum Ecclesiæ huius: Tu verò peruersa voluntate vis deserere Ecclesiam matrem tuam: vis deserere Deum patrem tuum, & ad huiuscemodi rem vis me tibi suffragari? Monui te semel, atque iterum, vt resipisceres, & noluisti. Noueris ergo, cum mea bona venia, nunquam te hinc exiturum; sed velis, nolis, hìc te permansurum, hìc etiam moriturum: Et quia me monentem audire noluisti, re ipsa te perperam fecisse senties.

His dictis, scipione eum grauiter cecidit, & mox disparuit. Ille vero in terram collisus, & humi prostratus, à fratribus illuc superuenientibus, debilis valdè repertus est, & ad valetudinarium deportatus: cumq. cresceret in dies dolor eius, & deterius se haberet semper, quo laboraret morbo nemo scire poterat; nec ipse quid passus fuerit cuiquam aperire volebat. Accidit hoc intra duo festa Assumptionis, & Natiuitatis Beatissimæ Virginis. In ferijs autem Sancti Martini (morbo ingrauescente) sacro Viatico, & Vnctione extrema se muniuit, & in terram super stratum cilicium, tanquam mox moriturus, fuit depositus: tunc fratres (de more) Septem Psalmos recitarunt, & Litanias pro eius felici obitu; sed cum dicerent suo loco, Sancte Dunstane intercede pro anima eius; idq. sæpius iterarent; spe auxilij impetrandi, quam erga Sanctissimum patrem illum suauius conceperant, cœpit æger (qui iam propè animam exhalabat) respirare, & circunstantes piè intueri; quibus tunc ad se inclinantibus, dixit: Ponite me quæso in lectum meum; eo facto, Priorem accersiuit Monasterij, eiq. rem totam explicauit; Malæ suæ voluntatis pœnitentiam egit; veniam petijt, atque absolutionem; & fassus est, se nullo pacto mori potuisse, nisi id prius notum fecisset; & pœnitentiæ remedio, atque absolutione potitus esset. Prior igitur, admiratus Dei misericordiam, eum absoluit; eiq. pœnitentiam

iniunxit. Tunc ille mente exhilaratus, Deo gratias egit, petijtq. à Priore, vt sibi iam è corpore liceret abire. Prior autem dixit ei: proficiscere cum benedictione Omnipotentis Dei; comes tui itineris sit Beatus & pius Pater Dunstanus; & suscipiat te in Regnum suum filius Dei Dominus noster Iesus Christus. In quibus verbis, priusquam è lecto deponi posset ad stratum cilicium, feliciter migrauit ad Dominum.

Sur. in Vita S. Dunstani, tom. 3. propè finem, vbi agitur de miraculis, post eius obitum.

ANNOTATIO.

Simile habetur apud Gregor. in regist. lib. 9. epist. 38. de quodā Monacho Monasterij S. Andreæ; cui fugā meditanti, apparuit ipse Sāctus, & canem ad eum dilaniādum dimisit. Vnde miser tremens, ac eiulans; apertisq. oculis nihil videns, Monachorum manibus ad Altare eiusdem Sancti fuit perductus: ibiq. eorum orationibus adiutus, quæ sibi contigerant, enarrauit.

IX.

AEGIDIVS Ord. Min. Sancti Francisci tertius socius, graui morbo correptus, adeò vt neque somnum, neque cibum capere posset, pridie eius diei, quo S. Georgij feriæ celebrabātur; cum nocte à fratribus esset in quodam lecto depositus, & Perusini ciues apud eum excubias agerent, vt sacrum eius corpus sibi post obitum retinerent, cuidam fratri illic adstanti ait: Dicito Perusinis, eos vel propter mea miracula; vel ob mei in Sanctos relationem, siue Canonizationem, nullam vnquam pulsaturos campanam; nec aliud eis datum iri signum, nisi Ionæ Prophetæ. Deinde quietissimè, & placidissimè, in lectulo decumbens, clausis oculis, & ore; absq. vlla membrorum valida protractione, aut cōmotione, beatissimū reddidit spiritum, anno sal. 1282. eodem die, quo ante annos quinquagintaduos à S. Francisco habitu Monastico indutus fuerat. *Apr. 23.*

Porrò Perusini, dum saxum inquirunt, vnde eius condant monumentum, reperiunt sepulchrum marmoreum, in quo Ionæ historia sculpta erat. In eo igitur corpus eius deposuerunt, sicut ipse prædixerat.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Sur. tom. 2. hist. Seraph. lib. 1. Chron. Francisc. par. 1. lib. 7.

X.

Sept. 22. EIMERAMMVS, seu HEMMERAMVS Episcopus Ratisponensis, & Martyr, cum à carnificibus (post pedum, & manuum abscissionem, linguæ quoque radicitus euulsionem) esset in loco Martyrij relictus, postulauit à Clericis suis (è latibulis, alijsque vicinis locis tunc accurrentibus) paululum aquæ pro sui refrigerio; cui Vitalis Presbyter respondit: Ecquid Pater, omnibus corporis membris destitutus, refocillationem quæris, cum satius (meo quidem iudicio) mortem optares? Cernens autem Christi Martyr, Presbyteri animum secus affectum, ac debebat; collecto spiritu, abscissa quamuis lingua, vt potuit explicans, ad eum ait: Non tibi venit in mentem eius, cuius te sæpius admonui; Neminem scilicet ad mortem festinare debere, sed potius longiora pœnitentiæ optare spatia, vt contractas animi sordes in hac vita lachrymis abluere possit? An verò pigritiæ tuæ molestum videtur cruentum refrigerare pectus? Ecce nunc; temporariæ vitæ, hanc propono pœnam, vt quoties potum ori tuo applicueris, fias mentis inops, nec tamen cuiquam noceas; sed inobedientiæ de te exemplum præbeas; & quidem Viri sancti dicta effectus deinceps secutus est. Ipse autem paulò post, cum ad Pagum quoddam efferretur, inter gestantium manus sanctam emisit animam, anno Domini 702.

Sur. tom. 5. Canis. Antiq. lect. tom. 2. §. 12. De eo Baron. in Annal. Eccl. tom. 8.

ANNOTATIO.

Fuit hic Episcopus Ratisponensis, qui ad imitationem Christi Domini nostri, aliena supra se peccata suscepit, libens volensque quousque eum liberaret à morte, qui scelus admiserat; licet postea suæ extiterit innocentiæ defensor. Dum etenim Theodonis Principis filia, nomine Ota, Sigibaldo cuidam commixta, in vitæ discrimine, vnà cum iuuene adduceretur; ipse vt eos à nece eriperet, sibi passus est crimen ascribi; cuius causa crudelissimè à fœminæ illius fratre cæsus est.

Plures

Plures etiam alios SS. abſciſsis loquutos eſſe linguis, legimus. in Martyrol. enim Rom. 18. Nou. mentio habetur de Romano Martyre. apud Vict. Vtic. de perſec. Vuandal. lib. 3. de plurib. Catholicis, nolentibus ad Arianorum partes tranſire; quorum vnus (Reparatus nomine) adhuc ſuo tempore ſubdiaconus manebat Conſtantinopoli, in palatio Zenonis Imperatoris. Gregorius item Dial. lib. 3. cap. 23. aſſerit ſe vidiſſe in eadẽ Ciuitate aliquos Epiſcopos abſciſsis linguis loquentes; quorum quidem vnus, in crimen lapſus, donum perdiderat.

Baron. in Annal. to. 6. Anno Chriſti 484. eorundem, & aliorum affert exempla, atque teſtimonia.

XI.

ELECTVS Ord. Min. Adoleſcens, cum ad extrema deueniſſet; in ipſo mortis articulo cœpit cantare ſubmiſſa voce: Aſcendo ad Patrem meum; ſecundò altius; tertiò, voce tam alta, vt fratres omnes, ea commoti, ad ipſum conuenerint; & ita ſpiritum Deo reddidit in Conuentu Bremæ, Prouinciæ Saxoniæ.

Petrus Rodulphus in hiſt. Seraph. lib. 1. De eo in Chron. Min. par. 2. lib. 5. cap. 1.

XII.

ELIAS, & FLAVIANVS Archiepiſcopi in exilium relegati, die quadam ſignificauerunt ſibi ambo mutuò dicentes; Anaſtaſius (Imperator ſcilicet qui eos relegauerat) mortuus eſt; eamus igitur, & nos, vt iudicemur cum illo: Et poſt duos dies (à datis ſcilicet literis) ambo migrauerunt, anno Domini 518. *Iulij 4.*

Prat. ſpirit. cap. 35. Lippom. tom. 3. Sur. tom. 6. in vita S. Sabæ cap. 84. Vit. Patrum lib. x. de eo Baron. in Annal. tom. 6. Niceph. hiſt. lib. 16. c. 32. 34. 38. hiſt. Miſcel. lib. 15. Cedren. in Anaſtaſio.

ANNOTATIO.

ELIAS fuit Epiſcopus Hieroſolymitanus; FLAVIANVS Epiſcopus Antiochenus; ambo in exilio poſiti, ELIAS autẽ per viſũ fuerat edoctus de Anaſtaſij interitu, dum eſſet cum Abbate Saba, qui ad eum viſendum venerat; cui quidem Sabæ, acerbè eiulans, dixit:

ò B. Pater, heu, hac hora mortuus est Imperator Anastasius; & oportet me quoque omninò decimo die post eum excedere, vt causam nostram agamus ante horrendum tribunal. Dedit postea literas Flauiano (biduò scilicet antequam decem illi complerentur dies) eundem de imminenti profectione admonens.

De eodem Imperatore Anastasio habetur in Prato spirituali cap. 38. quod in somnis apparuit ei Vir quidam codicem scriptum tenens, ac legens; euoluensq. codicis eiusdem quinque folia, & nomen Imperatoris ibi legens, ait illi: ecce propter perfidiam tuam deleo quatuordecim;& digito suo illos deleuit: Ac post duos dies, facto fulgure magno, atque tonitruo, pauore turbatus infelix, in summa obijt angustia.

Simile quodammodo habetur infra in EVSTACHIO.

XIII.

Dec. 1. ELIGIVS Episcopus Nouiomensis, de obitu suo per visum edoctus, conuocari iussit omnes ministros; quibus, finem suum denuncians, mandauit vt mutuam seruarent pacem & concordiam. Febri demum correptus, morbum dissimulauit; & scipioni innixus obambulans, à Dei opere non cessabat; ac pernox in vigilijs, & orationibus, lassescentia membra spiritui seruire cogebat.

Appropinquante migrationis die, adhortatus est discipulos suos, vt Iesum semper suspirarent; præcepta eius suis animis affigerent; Nomen eius (sicut ipse fecerat) amarent; incertum vitæ lubricæ occasum ob oculos perpetim haberent; Deique tremenda iudicia nunquam non formidarent. Videns autem eosdem discipulos lugentes, lugens & ipse dixit eis: facessat mœror, nec mihi quæso fletu vestro molestiam afferatis: De recessu meo (si sapitis) gaudere vos potius conuenit, quam lugere; etsi enim corpore absens ero, spiritu tamen melius vobis adero; atque etiam si ego nullibi essem, Deus tamen semper vbique est: Illi equidem vos commendo. Et post multa, eisdem osculatis, valedixit, dicens: Valete viscera mea. Deinde fixis humi genibus, orauit pro idoneo successore. Tùm oculis, ac manibus in cœlum erectis, diu mente precatus in vocem prorumpens, ait: Nunc dimittis seruum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

tuum in pace: Memento quęſo, quod ſicut lutum feceris me, &: Non intres in iudicium cum ſeruo tuo Domine, quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens: Memento mei, qui ſolus ſine peccato es, Chriſte mundi Redemptor; & educens me de corpore mortis huius, ſaluum me fac in Regnum tuum cæleſte: Tu ſemper fuiſti protector meus: In manus tuas commendo ſpiritum meum. Scio me non mereri conſpectum tuum; Tamen tu ſcis, quia ſemper ſpes mea fuit in miſericordia tua; & fides mea in tua credulitate permanſit: & nunc quoque in confeſſione ſancti nominis tui moriens, extremum (Chriſte) anhelitum efflabo. Suſcipe ergo me ſecundum magnam miſericordiam tuã, & non confundas me ab expectatione mea. Aperi mihi properanti ianuam vitæ; & Principes tenebrarum non occurrant mihi; nec conturbent me poteſtates aeris huius; ſed clemens dextera tua protegat me, & tua potentia me defendat; manuſque tua deducat me in locum refrigerij, & vel in vltimam manſionem ex ijs, quæ præparaſti ſeruis tuis timentibus te. Sub quibus verbis reddidit ſpiritum, anno Domini 665.

Sur. tom. 6. ex S. Audæno Epiſcopo Rothomag. qui eius vitæ acta deſcripſit. Vinc. in Spec. lib. 23. cap. 86. & ſeq. Antor. part. 2. tit. 13. cap. 6. §. 15. & ſeq. Petr. in Catal. lib. 1. cap. 17. Molan. in Indiculo. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

Sancti huius capilli cuſtodiebantur à fidelibus, dum adhuc ipſe viueret; auditæq. ſunt ſæpè Pſalmorum ſuauiſſimæ melodiæ in cubiculo vbi à quadam Matrona repoſiti fuerant; ibique poſt longa temporis ſpatia, reperti ſunt admodum ſuaueolentes, & prorſus incorrupti. *Idem Sur. in vita eiuſdem lib. 2. cap. 55.*

Diebus ſingulis vir ſanctus plebem ſibi commiſſam ad pietatis amorem excitans, eam aliquando ad mortis præcipuè meditationem, ac præparationem his verbis admonuit: Diem mortis ſemper ob oculos ſtatuite; ad vitæ emendationem, quantum poteſtis feſtinate. Nolite negligere, quod vos pius Dominus peccantes ſuſtinet. Quantò enim diutius expectat, vt vos corrigatis;

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

gatis; tantò grauius vindicabit, si neglexeritis. Si fortè persuasum habetis, finem mundi procul abesse; certè cogitare debetis, suum cuique impendère finem. Ecce quam multi, dum viuunt iucundissimè, multaque in longum tempus moliuntur, rèpentè tolluntur è medio, & ex improuisò rapiuntur è corpore? Itaque beatus ille est, qui horam illam semper habuit ob oculos, studuitque in ea paratus inueniri, vt possit tanti criminis expers esse. Scire enim debetis fratres, cum ingenti metu, magnisque doloribus animam separari à corpore. Veniunt enim Angeli, vt sistant eam ad tribunal tremendi iudicis. Tùm verò illa commemorans opera sua mala, quæ die, noctuque gessit, miserè contremiscit, cupit ea fugere, petitque vel vnius horæ dilationem sibi dari. Adsunt eius opera, dicuntque illi: Tua sumus, tu nos perpetrasti. Non te deserimus, sed tecum ibimus ad iudicis tribunal. Interim illa infelicissima cum horrendo timore separatur à corpore, plena peccatis, & summa ignominia. Secus est de anima iusti, quæ cum exit è corpore non timet, nec expauescit: Sed potius cum gaudio egreditur,& cum exultatione pergit adDeum, sanctis Angelis eam deducentibus.Illam ergo horam modò timeatis fratres,ne tunc timere cogamini. Hæc *ELIGIVS apud Sur. lib.2. cap.16.* Quæ quidem hìc libuit recensere, vt mortis præparationē (quam scire cupimus) eundem sanctum, non modò exemplo, sed verbo etiam nos docentem audiamus.

X I V.

Nou.19. ELISABETH Vidua, Andreæ Regis Hungariæ filia, correpta infirmitate vltima, læta admodum canebat, cælestem audiens melodiam. Ante diem autem sui obitus tertium, iussit cubiculo excedere omnes, qui ad ipsam visendam conuenerant; nullosque in posterum admitti, dicens: Volo (tumultus externi vacua) meminisse iudicis mei, terribilisque censuræ, quam perbreui habeo subire. Pridiè quam decederet, culpas integerrimè confessa, Christum in pauperibus hæredem testamento reliquit; vilem dumtaxat excipiens tunicam, in qua se sepeliri mandauit.

Paucis post horis, Eucharistiæ Sacramento refecta, oleoq. sancto peruncta, reliquum temporis in feruore spiritus exegit; colloquens cum adstantibus de rebus, quas in concionibus

audierat,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

audierat, vel diuino instinctu didicerat: Præcipue de historia S.Lazari; & de consolatione, quam Christus eius exhibuit sororibus, eas inuisendo, lachrymãdo, &c. De quibus quidem lachrymis tam flammea fecit verba, vt & lachrymas omnibus exciuerit.

Dæmonem sibi interim apparentem abegit dicens: Fuge miser, fuge infelix.

Appropinquante tandem noctis medio; & imminente iam sui exitus hora: Hæc est (ait adstantibus) hora virginei partus; disputemus, ac dulciter conferamus de Iesu puello candidissimo; quemadmodum hieme; noctu; alienisque ædibus sit natus; pannis inuolutus; positus in præsepio; à Pastoribus inuentus; stella proditus; ac denique à Chaldæis adoratus. Inter quæ verba, veluti obdormiens, capite paululum labente, pia famula requieuit in pace, anno Christi 1231.

Sur. tom. 6. hist. Seraph. lib.1. Bonfinius Decad. 2. lib. 7. Anton. par.3. tit.19. cap.11. Petr. in Catal. lib. 10. cap. 79. Crant. hist. Saxon. lib. 7. cap. 48. Chron. Ord. Mir. à Marco Vlyssiponen. edita, par.1 lib. 9. cap.10. vsque ad 19.

ANNOTATIO.

Infirmis sollicitè suadere consueuerat, vt expiandæ conscientiæ vacarent; peccata confiterenrur; & Vnctionis vltimum Sacramẽtũ perciperent. Vnde mulierculam quandam, delicta confiteri diutius detrectantem, etiam virgis castigauit, donec excusso verberibus, negligentiæ somno, consilijs audientem effecit. *Ibidem.*

Quarto postquam decesserat anno S. ELISABEHT in Sanctarum Catalogo fuit ascripta à Greg. IX. P. M.

X V.

ELSGINA mulier Angla, à S. Dunstano in via Dei instituta, cum infirmitate correpta decumberet, visitatur ab eodem Sancto, ab eoque monetur de salute animæ suæ; de gloria vitæ eternæ; de gehemnæ pœnis, & harum infinito fine; ac suadetur, nuncium penitus huic sæculo, eiusque rebus omnibus, remittere; & Christi sectare vestigia. Paruit illicò di-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ctis ELSGINA; & mox, quæ sui iuris erant, Christo relinquens, omnia per eundem Dunstanum sine mora pauperibus distribui voluit. Cumque dies ille ad Vesperam iam declinaret, Vir sanctus (ne extra cellulam suam à nocte deprehenderetur) ad eã properauit, & Vespertinum officium psallens, cum ante fores Ecclesiæ perueniret, nec eam intrare (quia clausa erat) valeret, substitit, volens pro foribus horam perficere, quam inceperat. Tunc subitò, ex dulcedine psalmodiæ, oculos ad cœlum subleuans, conspexit inde columbam miri candoris præpeti volatu descendere, domumque morientis Matronæ subintrare, illicò reflexo gressu, concitus redit, & ante cubiculi introitum permanens, totum habitaculum nitore videt affectum; eamque audit interius, cum quodam, de cœlestis Patrię iucunditate sermonem conferentem, & eidem innumeras gratias persoluentem. Cuius rei fine patienter expectato, ingreditur tandem; & præter eam neminem inueniens, quis fuerit is, cum quo loquebatur, interrogat: Ille idem (ait ipsa) qui tibi ante fores Ecclesiæ psallenti, priusquam ad me venires, apparuit; à quo certior sum reddita, me non à pœna infernali, sed à gloria cœlesti fore suscipiendam: vnde nullatenus quisquam dolere debet meum discessum; tantum precor, vt manè ad me venias, & mihi cum Sacramẽto Sacræ Inunctionis, Viaticũ sacratissimũ Dominici corporis tradas. Annuit Dunstanus, & diluculò iuxta condictum reuersus, eam Sacramentis Ecclesiæ muniuit. Quibus compos (quemadmodum desiderauerat, effecta, beatum finem adepta est. *Sur. tom.3. in vit. S. Dunstan. cap.9. & seq.*

XVI.

Sept. 27. ELZEARIVS, seu ELEAZARVS Comes, infirmitate lethali correptus, generalem peccatorum suorum confessionem, cum multis lachrymis, facere voluit. Quotidiè, apud lectum suum, Missæ sacrificium peraudire, & crebrius sub illa aduersa valetudine confiteri curauit.

Dei spiritu compellente, reuelauit suam, & sponsę virginitatem, ad adstantes ita loquens: Saluatus est homo malus

per

per mulierem bonam; quam ſicut virginem accepi, ita & virginem relinquo.

In infirmitate, quæ grauiſſimos ei, ac perpetuos dolores afferebat, quosuè patientiſſimè tolerabat, ſpiritus eius cum Deo iunctus erat; quæ Dei ſunt volebat audire; Iubebat ſib Chriſti Paſſionem legi; nec lingua eius à Diuinis ceſſabat vnquam laudibus, crebrò repetens illud Pſalm. 40. Dominus opem ferat illi ſuper lectum doloris eius; vniuerſum ſtratum verſaſti in infirmitate eius.

Sumpta Euchariſtia, & ſacro perunctus oleo cum diceretur poſtea: Per ſanctam Crucem, & Paſſionem tuam libera eum Domine, ipſe eundem verſum tertiò repetiuit, addens: Hæc eſt ſpes mea, in hac volo mori. Ad extremum, iam in agone poſitus, vultum præſetulit valde terribilem; vnde colligi potuit, in magno tunc verſari labore, ob aliqua ſibi obiecta; exclamauit autem dicens: Magna eſt Dęmonum vis, ſed eam penitus eneruarunt virtus, & merita Sacroſanctæ Incarnationis, & Paſſionis Chriſti. Poſt paululum exclamauit rurſum: Planè (inquiens) vici. Poſt aliquantulum verò temporis ſpatium, cum ingenti item clamore dixit: Totum me Diuino iudicio committo. Quibus dictis, reparatus eſt vultus eius; & quodam rubore, ac ſplendore perfuſus, reddidit ſpiritum, anno Domini 1325. *Sur. tom. 4. Seraph. hiſt. lib. 1.*

ANNOTATIO.

Fuit ELZEARIVS ex Gallia Narbonenſi Oriundus, Comes Ariani ſeu Alſatiæ, qui ſex & viginti annos cum Delphina vxore continens permanſit; profeſſus illud S. Franciſci inſtitutum, quod vocant de tertia Regula.

Quod hic Diuino monitu fecit, reuelando ſuam, ſuæq. coniugis continentiam, in alio quodam improbatum legitur, eadem (vt credendum eſt) iuſsione Diuina. Quod narrat Gregor. Turonen. *de Gloria confeſſ. cap. 32. his verbis.*

Duos fuiſſe apud Aruernum (virum ſcilicet, & Puellam) refert antiquitas, qui coniuncti coniugio caſtitatem ſeruantes, poſt multos annos ex conſenſu pari, vir tonſuratus ad clericatum, puella verò Religioſum induit veſtimentum. Factum eſt autem vt impletis

tis diebus, puella migraret à sæculo. Cumq. vir eius eam sepulchro reconderet, arcanum quod inter eos conuenerat, eleuatis manibus ad cœlum, pandit, dicens; Gratias tibi rerum omnium artifex ago, quod sicut mihi eam commendare dignatus es, ita tibi reddidi ab omni voluptatis contagio impollutam. At illa subridēs, ait: sile, sile, vir Dei, quia non est necesse fatearis nostrum (nemine interrogante) secretum. Post hæc, obtecta opertorio, recessit.

Quanti verò vtriq. fuerint meriti, ex his quæ Idem Greg. subdit colligi potest; pergit enim: Non post multum verò tēporis, & ipse migrauit à sæculo, sepultusq. est in loco suo. Erat autem in vna quadam Basilica, sed è diuersis parietibus vtrumq. sepulchrum habebatur; & vnum quidem ad meridiem; alterum ad aquilonem. Mane autem facto, inuenta sunt pariter esse sepulchra; quæ vsque hodie sic perdurant. Idcircò nunc incolæ, duos amantes, vocitant, & summo venerantur honore. *Hæc Greg. vbi supra.*

X V I I.

Ianu. 5. AEMILIANAE (Sancti Gregorij Magni amitæ) per visionem nocturnam apparuit soror eius S. Tarsilla dicens: Veni, vt quia natalem Dominicum, sine te feci, Sanctam Teophaniam iam tecum faciam. Cui illa protinus (de sororis suæ Gordianæ salute solicita) respondit: & si sola venio; sororem nostram Gordianam cui dimitto? sępius enim cum viderent eam tepescere, & ad amorem sæculi redire, dicere solebat AEmilianæ Tarsilla cum gemitu: video Gordianam sororem nostram de nostra sorte non esse; perpendo enim quia foras defluit, & cor ad quod proposuit non custodit. Respondit igitur, vultu tristi: Tarsilla veni; Gordiana enim soror nostra inter laicas deputata est. Quam visionem mox molestia corporis secuta est; atque ita vt dictum fuerat, ante Dominicæ Apparitionis diem, eadem molestia ingrauescente, defuncta est. Gordiana verò solam se reperiens, oblita pudoris, oblita consecrationis, postmodum maritum duxit.

Greg. Hom. 38. *Ferrarius in Catal. Gallonius de Virginibus Romanis.*

X V I I I.

Nou. 8. EMMA pia, ac religiosa mulier, Beatæ Virginis deuotissima, cuius Ecclesiam, quæ est Nouigenti, sæpius, deuotionis

ergo,

ergo, frequentabat; in ea cereos accendens; deq. suis rebus pretiosa munera altari eiusdem Sacratissimæ Virginis offerẽs, cum audiret, Godefridum Abbatem Nouigentensem (à quo ad pietatis studia fuerat incensa) electum esse Episcopum, humi procumbens, Deum exorauit, ne sineret ab eo loco Sanctum exire virum, priusquam ipsius corpusculũ mandet sepulturæ. Mirares! illius preces ægritudo, Aegritudinẽ mors, Mortem sepultura sequuta est, qualem ipsa optauerat. Godefridus enim solicitè eam inuisit, Sacramentis muniuit, mortuamq. honorificè, vt par erat, tumulauit.

Sur. in Vita S. Godefridi Episcopi lib. 1. cap. 30. tom. 6. Io. Bonifatius Histor. Virginali lib. 3. cap. 2. ex quo Matthæus Tympius in Triumpho Christianarum Virtutum, tit. de Fortunatissima morte amatorum perpetuæ virginis. Histor. Saxon. tom. 1. lib. 4. cap. 26.

XIX.

EPHREM Syrus Edessenæ Ecclesiæ Diaconus post vitã benè beatèq. peractam, sui obitus præscius, testamentum condidit (lectu dignissimum) quo discipulos, & quoscunque Monachos, atque Christifideles, de futuris admonuit; salutaribus vitæ præceptis instruxit; Hæresesq. & Apostasias detestans, errantes ad viam rectam reduxit; quæue ad salutem cuiq. necessaria sunt, proposuit. In eo autem præcipuè humilitatis suæ (quam semper excoluit) egregium specimen dedit. Pluries enim contestatione maxima prohibuit, ne exhiberi solita sanctis viris sumptuosa funera, sibi impenderentur, nempè *Febr. 1.*

Ne poneretur sub Altari corpus, eius; sed neque in templo.

Ne panni eiusdem velut Reliquiæ, tollerentur.

Ne solemni pompa ad ostẽtationem circumferretur, quinimò iussit Discipulis, humeris illud tollere, & cursim comitantes, funusq. curantes, sepelire tanquam opprobrium, atque abiectum.

Ne quis eorum præconijs, ac laudibus eum celebrare auderet.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Ne candelas accenderet; neue incensum in eius funere adhiberet.

Ne in monumento cuiusquam poneretur; sed in cęmeterio; vbi contriti iacent corde.

Tunica, & Pallio, quibus quotidie vtebatur, se sepeliri; non veste aliqua pretiosa, quam siquis forsitan præparasset, eam vendi iussit & pretium pauperibus dari.

Quæ quidem omnia honoris eiusmodi officia, Defunctorum corporibus exhiberi solita, respuit solum humilitatis gratia; quod se illis indignum prorsus iudicaret; vtpotè qui (sicut in testamẽto eodem pluries profitetur) scelestissimum se peccatorem existimaret. Cæterum, illa postrema, quæ à Sancta Ecclesia pro animarum salute præstari solent (preces nempe, & sacrificia) non solum non renuit; sed ea sibi impendi solicitus in eodem postulauit. Voluit enim vt loco odoris aromatum, orationibus eum adiuuarent: In ipsis, continuè sui memoriam facerent; comitarentur eum Psalmis, & Orationibus & demum post diem trigesimum, eiusdem memoriam iterarent; Sciens (vt ibi pariter profitetur) mortuos beneficio affici in oblationibus recordationum Sanctorum viuentium. Apparuit autem quanti fecerit Deus huiusmodi spiritum humilitatis, dum eadem ipsa humilia proloqueretur. Cum enim inter innumeros Edessenos, qui adstabant, adesset vnus, qui vestem pretiosam attulerat ad eum sepeliendum; audiens hic, Sancti viri præceptum, ægrè admodum tulit, & eam pauperibus dare distulit; melius esse iudicans, tantum illis auri erogare, quanti vestis æstimaretur: cumq. sic agere statuisset inobedientiæ protinus pœnas dedit, à Dęmone arreptus; & miserabiliter tortus. Quamobrem ad Sancti lectulum coram omnibus se prorumpens, fassus est inobedientiam. Sanctus autem sola precatione, & manuũ impositione liberauit eum; iubens quod decreuerat perficere.

Pluries quoque inter dictandum, conuertit ad Deum orationem suam; Diuinam implorando pietatem, & misericordiam, his præcipue verbis.

Domi-

Domine Iesu Christe, Ne intres in iudiciũ cum seruo tuo; & ne des alteri iudicium meum; sed ante gloriosum tuum tribunal, fac vt dignè astare possim. Nam quem Dominus iudicat, misericordiam promeretur, *& alibi*.

Rogo atque obsecro te Saluator, Dux, & creator meus, ne, me affligens, miserum reddas, & conterẽs me, dolore afficias, atque condemnes: si enim dignè ea quæ à me gesta sunt perscrutatus fueris, vndiq. ruina me circundabit, *alibi*.

Respice Domine ad humilitatem, & supplicationem meã, & rogo te vt miserearis mei; dignumq. me facias, Vnigenite fili Dei; neque pro rebus à me in vita gestis tribuas mihi. Nã si iniquitates obseruaueris Domine Domine quis sustinebit? Et si secundum maiestatẽ tuam reddideris nobis, quis in iudicio tuo misericordia dignus censebitur? Omne enim os (inquit scriptura) obturabitur, & totus mũdus subditus fiet Deo. Non autem hæc affero, tanquam gratiam spernens; Nam ea loquor, quæ scripta sunt, clementissime Christe. Quæ enim vtilitas in sanguine meo, si in ignem ardentem missus fuero? Age igitur mecum secundum consuetudinem miserationum tuarum; & in eo gratia tuæ cognoscatur pietatis, atque clementiæ.

Testamento huiusmodi peracto, benedixit filijs suis nouus Isaac, prædicẽs eis singillatim quæ sibi ventura erant: Paulino præsertim, quem præsenserat ex studijs, vel sermonibus, noua inuestigare, & in hæresim tendere, hæc ait.

Vide Pauline ne te submittas cogitationibus tuis, & eleueris: sed cum te ad purum comprehendisse putaueris Deum, crede nec intellexisse. Qui etsi (viuente Magistro) clarus in Doctoribus Ecclesiasticis fuerit, & maximus ex tempore declamator; post illius tamen obitum, amore primatus, & nominis, separans se ab Ecclesia, multa scripsit fidei contraria.

Dum hæc proloqueretur, & agerẽt vir Sanctus, totius ciuitatis multitudine circunstante, ac plorante, mulier quædã nomine Lamprotate, semota hinc inde virorum, ac mulierũ turba, procidit ante pedes eius, & dixit: Per Deum tuum,

quem à iuuentute vſque ad ſenium dilexiſti, permitte mihi ancillæ tuæ, vt exiguum loculum ſicut præcipiendo adiuraſti nos, facere poſſim, in quo venerabiles reliquias tuas recondã.

Ille autem, probato illius feruore, dixit ei: Mulier vade, fac quemadmodum propoſuiſti: ex marmore autem caue monumentum mihi feceris: Nihil enim mihi vanagloria proderit.

Mandauit ei deinde, ne in lecticis ſederet; Neque enim (inquit) pium eſt, neque licitum, vt homo ad geſtamen mulieris ſuas ceruices reclinet. Quod cum iuraſſet ſe nullatenus permiſſuram, ſubdidit Beatus: ò filia priuſquam deficiam, ac moriar benedicam tibi ſecundum propoſitum, atque deſiderium tuum. Benedicens ergo illi, ait: Non deficiat ex ſemine tuo Sanctorum doctrina vſque in ſæcula: Cum venerit Chriſtus ad mutandum cœlum, & terram, ipſe memoriam tuam in libro Vitæ inſcribet in Regno cœlorum: Et Pax Dei, quæ Sanctos ſertis coronat immaculatis, in vocatione præmium tibi largiatur ſecundum cor tuum.

Demum cum eos, qui aderant admonuiſſet, & ad virtutũ operationem excitaſſet, ad æterna migrauit tabernacula. Anno Domini 378.

Deceſſit Ephrem ex hac vita poſt menſis vnius circiter ſpatium à Sancti Baſilij migratione. Expetierat enim hoc vir Sanctus ab eo in fine orationis Panegyricę, quam habuit poſt eius obitum, illis verbis: Deprecare pro me admodum miſerabili, & reuoca me tuis interceſſionibus.

Lippom. tom. 2. 3. & 5. ex quo Sur. tom. 1. Vita eiuſdem in operibus per Voſſium collect. tom. 1. & in vit. Patrum lib. 1. De eo Baron. fuſius in Annal. tom. 4.

ANNOTATIO.

Inſaniam aliquando ſimulauit Ephrem, ne fieret Epiſcopus. Cum enim quidam, ad Epiſcopatum gerendum ſuffragati, eum comprehendere conarentur, vt ad locum in quo crearetur Epiſcopus deducerent; ſimul ac intellexit vir Sanctus, quod futurum

erat, in forum cursitauit; atque incompositè incedendo; vestem lacerando; cibumq. palàm capiendo, se furere monstrauit. Vbi verò hi, qui eum comprehenderant, è mentis potestate illum exiuisse arbitrarentur; & appetitio, qua ad eum constituendum Episcopum ferebantur, restincta esset; ille(idoneum tempus nactus) clàm aufugit; & tantisper latitauit, dum alius eius loco creatus esset Episcopus. *Baron. eod. tom.4. ex Sozomen. lib.3. cap.15.*

Quantus vero fuerit Ephrem, ex eius colligitur apertissimè scriptis. Quæ quidem publicè olim in quibusdam Ecclesijs recitabantur. *Idem Baron. ibid.*

In ijs habentur præcipuè morientium diuersa genera, quæ ipse recenset Ser.2.in Sanctos Patres suo tempore defunctos. tom.3.in hæc verba.

Multi ex eis sunt, qui precibus intenti, placidè, atque mansuetè coram Domino requieuerunt.

Alij similiter in petris, ac saxis firmati, suas proprio Domino animas tradiderunt.

Alius simpliciter in monte deambulans mortuus est; factusq. est ei locus simul in tumulum, & sepulturam.

Alius rursus, signās se Crucis signo, atque seipsum in sepulchro componens(quod mortem aduenisse intelligeret)se ipse quodammodo sepeliuit, gratia confirmatus Domini.

Alius porrò herbas depascens Domini, obdormiscensq. in sua ipsius mensa expirauit.

Alius autem rursus in Diuinis constitutus laudibus, à sui flatus voce abreptus est.

Alius dum in monte Psalmis, & Diuinis precibus recitandis vacat, venit ab inferis mors, quæ ipsius preces obsignat, terminatq.

Sermone autem sequenti in eos, qui in Christo obdormierunt, Idem Sanctus Ephrem morientium status, angustias, terrores, mortisq. plurima signa, fusius enarrat.

X X.

EPIPHANIVS Episcopus Ticinensis vltima correptus *Ianu.21.* infirmitate illud semper o e versabat: Mihi viuere Christus est, & mori lucrum, & versiculos illos, læto animo, ac sereno vultu sæpius repetebat, nempè: Misericordias Domini in æternum cantabo; &: In manus tuas commendo spiritum meum; Adijciebat quoque: Confirmatum est cor meum

in Domino, & exaltatum eſt cornu meũ in Deo ſalutari meo. ſicq. huiuſmodi Canticis, & Hymnis in morte reſonans, ad ſedem ſuam cæleſtis anima remeauit anno Domini 495.

B. Ennodius Ticinen. in eius vita ex quo Sur. tom. 1. De eo Sigeber. de Vir. Illuſtr. cap. 12. Baron. in Annal. tom. 6.

XXI.

EPPO Monachus appropinquante hora vocationis ſuæ, morbo correptus, in domum infirmorum (de more) delatus eſt; vbi & alij fratres erant, diuerſis morbis laborantes. Ad extrema autem perductus conſpexit Dæmonum turbam cũ titionibus igne fumigantibus, irruentem per domum illam, furioſo vbiq. impetu diſcurrere. Qui cum ita bacchantes huc, illucq. verterentur; ecce B. Apoſtoli de cæleſtibus aduenientes, perterritos fratres, ne timerent blandè hortati sũt; & mox ſui aduentus præſentia, latrunculos illos effugarunt: & ſic domo Dei ab immundis ſpiritibus emundata, cæleſtis viſionis gloria augmentatur, & Beatis Apoſtolis Sancti Angeli coniunguntur.

Habebatur autem in domo media locus, vnius corporis capax, adhoc aptatus, vt fratres ibidem in cinere, & cilicio compoſiti, extremum Deo inde ſpiritum redderent. Hunc locum Eppo ita abhorrebat, vt nullatenus ei ſe appropinquare pateretur. Dum ergo, quæ dicta ſunt contemplaretur, vidit Angelum Domini manum in ſublimè porrigentem, ſigno Sanctæ Crucis eundem locum ſignaſſe: quo facto, viſio ab eius oculis ſublata eſt; & ipſe iam à corde, omni ſublato timore, poſt paululum ſe in loco eodem reponi fecit; ſicq. animam ſuam Sanctis, qui apparuerant alacriter tradidit.

Petr. Venerab. lib. 1. de Mirac. cap. 19.

XXII.

ERCHANTRVDIS Monialis in extremis poſita, exclamauit dicens: Citò currentes, vnam è conſortio veſtro mortuam ſegregate, atque deijcite; Non enim eſt dignum, vt quæ Crucifixæ mundo, Chriſto non ſibi viuunt, mortuam, & à vita ſegregatam, inter ſe habeant. Conquirentibus itaque

ſoro-

ſororibus,& quidnam dicere vellet ſciſcitantibus , vna earum confuſa, ac terrore perculſa, ſolo proſternitur; noxam ſuam confitetur ; & in omnibus ſe de reliquo emendaturam pollicetur : Erat enim ſæculo vacans , & ſæcularem vitam deſiderans, nec morti ficationi omninò præbebat ſtudium , ſed tota viuebat ſæculo . Poſt hæc ERCHANTRVDIS, cum iã nox incũberet, in cellula, qua iacebat, lumẽ ignis rogat extinguere; Cumq. cæteræ ſciſcitarẽtur quid vellet dicere? Non videtis (inquit) quantus ſplendor aduenit ? & choros cantantium non auditis? Quærunt illæ; quid cantari audiret? illa ait: Confitemini Domino , quoniam bonus, quoniam in æternum miſericordia eius : Confitemini Deo Deorum , & cætera quæ ſequuntur . Hæc(inquit) omnium ora concinunt . Admirantibus verò omnibus, ipſa ſingulis Valedicens, emiſit ſpiritum.

Beda tom. 3. in vita S. Burgundoforæ ore qua vide infra in Anon. LIX.

XXIII.

EREBOLBVS Monachus ſolitarius, cum ad vitæ mortalis finem tenderet, viribus corporis cępit admodum deſtitui , & nimio angore premi , ac vrgeri ; Rogauit ergo Arnulphum miniſtrum ſuum (qui fuit poſtea Epiſcopus Sueſſionenſis) vt parum lactis afferret, quo imbecille corpus refocillaret : Arnulphus ocyus id exequi volens, tulit panem vnum ex ijs, qui erant pauperibus deſtinati ; & eo vendito emit lac , & obtulit ſeruo Dei . Sumpſit ille; ſed parum inde profecit : diſpenſatio enim cœleſtis ad requiem capeſſendam prolixioribus flagellis eum adaptabat . Ad mortem igitur properantem rogauit Arnulphus, vt poſt obitum ſuum, quo in loco & ſtatu anima eius eſſet, ipſi reuelaret . Ille verò, quod fidei calore eum petere nouerat, ſe facturum promiſit . Cum igitur de ſæculo feliciter emigraſſet, Arnulpho (iuxta promiſſum) iucundam de ſe exhibuit viſionem ; & cum interrogaretur ab eo, quomodo ſe haberet? Quid ageret? An pœnam aliquam culpæ alicuius pertulerit ? Reſpondit : lactis illius cauſa, quod tu mihi miniſtraſti , & ego comedi , nonnihil pœnarum perpeſſus ſum ;

quod illud, pauperum ſubſtantia comparaſſes; ſed tùm hoc, tùm cętera peccata omnia mihi remiſſa ſunt.

Sur. to. 4. in vita S. Arnulphi Sueſſion. Epiſcopi. c. 7. Aug. 15.

XXIV.

Iun. 21. ERENDRVDIS Abbatiſſa Monaſterij Nunbergen. neptis S. Ruperti, eiuſdem ciuitatis Epiſcopi, cum ſibi vitæ huius finem appropinquare intelligeret, corde, & ore ſæpius ruminabat verba illa Pſalm. 71. dicens: Mihi autem adhærere Deo bonum eſt, ponere in Domino Deo ſpem meam, &: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum: ſicq. ſacris munita, ad ſponſum abijt.

Caniſ. Antiq. lect. tom. 6. De ea Trith. de Vir. Illuſt. Ordin. S. Bened. lib. 3. c. 206. Baron. in Annal. tom. 7.

XXV.

Ian. 6. ERMINOLDVS Abbas necem ſibi moliri ſciens, obuiam ire percuſſoribus voluit, dicens: Abſit, vt perdam paratam mihi à Domino coronam. Cæſus autem, & in lecto decumbens, prædixit fratribus, ſe die ſequenti, cum in ſummo Miſſę ſacrificio Gloria in excelſis canerent, è corpore diſceſſurum: ne autem ſignum obitus eius tunc audiẽtes, ea cauſa aliquid erroris, aut negligentiæ in officio admitterent diuino, iuſſit, vt paucis tantum egredientibus, cæteri cum omni deuotione ſacra Miſſarum ſolemnia celebrare pergerent. Et ita, ſequenti die, & hora feliciter migrauit in cœlũ, anno Domini 1171.

Sur. to. 1. Caniſ. antiq. lect. to 2. De eo Baron. in Annal. to. 12.

ANNOTATIO.

Fuit hic nobilis Sueuus, qui ex Monacho Hirſaugienſi factus eſt Abbas Lorſacenſis; deinde primus Abbas Monaſterij Brunfenigenſis propè Ratiſponam.

Anon. obit. Poſt Sancti ERMINOLDI obitum, Monachus quidam ſimplex, & rectus, morti iã proximus perquirebat ex miniſtro, qui decumbenti aderat, num aliquis illic eſſet? Illo reſpondente nullum adeſſe: Ecce (inquit Ægrotus) video cœlos apertos, & B. Patrem noſtrum ERMINOLDVM coram Deo in maxima gloria aſsiſten-

tem,

tem: cuius rei certum hoc erit testimonium, quod iam ecce recedo ab hac vita. & his dictis, confestim desijt esse in humanis.

Idem Sur. & Canis.

XXVI.

ESICA puer, trium circiter non amplius annorum (qui propter infantilem ætatem in virginum Deo dicatarum nutriebatur Monasterio) pestilentia, quæ tunc ibi grassabatur, tactus, vbi ad extrema peruenit, clamauit tertiò vnam de eisdem virginibus absentem, proprio nomine, quasi præsentem alloquens, Eadgit, Eadgit, Eadgit; quibus verbis temporalem terminans vitam, intrauit æternam.

EADGIT verò, quam moriēs vocabat, mox in loco, quo erat, infirmitate attacta, ipso quo vocata est die, vocantem secuta est ad Regnum cœleste.

Beda Hist. Angl. lib. 4. cap. 8.

XXVII.

EHTBINVS Abbas Nectensis in Hibernia, morti se proximum agnoscens, conuocatos fratres commendauit Domino; locum sepulturæ delegit, ad dexteram scilicet Altaris; in quo hostias sacras pro remissione peccatorum suorum offerri iussit: & pace omnibus data, ante idipsum altare spiritum Deo reddidit; cum esset ætatis annorum 83. *Oct. 19.*

Sur. tom. 5. Petr. in Catal. lib. 9. c. 84. Molan. in addit. ad Vsuar. Trithem. de Vir. Illust. Ord. S. Bened. lib. 3. cap. 54. qui etiam claruisse ait anno Domini 610.

XXVIII.

EVANGELISTA puer nouennis, Sanctæ Franciscæ Romanæ filius, lethali febre correptus, confessarium statim accersiri voluit; cui peccata sua (si quæ commiserat innocentiæ amator) confiteretur. Morbo autem ingrauescente, cum iam exitus immineret, ad matrem conuersus plorantem, ait: En separamur ab inuicem mater mea. sic equidem Domino placuit. Hoc mihi iam diu fuit in votis, qui (vt benè nosti) patriā suspiraui semper; hancq. non terram, sed cœlum esse duxi, vbi cum Angelis esse, & cum eisdem Deo meo adesse concupiui.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Vale igitur Mater, & Benedic mihi: Ecce aduocati mei Honuphrius,& Antonius adſunt, me proficiſci iubentes. Quibus dictis, adfuit & Angelorum multitudo (ſicut & eidem ſubdidit Matri) & clauſis oculis, manibuſq. per ſe compoſitis, dormienti ſimilis migrauit è vita; comiteſq. ſecutus eſt cęleſtes, anno Domini 1411.

Eodem temporis momento, paruula quædam, lecto infirma decumbens, iuxtà Euangeliſtæ ædes, quæ pluribus diebus ex vi morbi loqui non potuerat, clamauit magna voce dicens: Aſpicite; videte: Euangeliſta de Pontianis inter duos Angelos cœlum petit.

ANNOTATIO.

Sepultum eſt corpus eius in Eccleſia Sanctæ Ceciliæ Tranſtyberim, eo loco vbi modò eſt ſacrariũ eiuſdem Eccleſiæ; ibi etenim Sacellum erat familiæ de Pontianis; ibiq. videbatur lapis Marmoreus cum eiuſdem pueri Euangeliſtæ ſculpta imagine, promiſſa delineata veſte ad talos vſque, cũ hac inſcriptione: HIC IACET EVANGELISTA DE PONTIANIS

XXIX.

Dec.8. EVCHARIVS Epiſcopus Treuirenſis, Sancti Petri Apoſtoli Diſcipulus, cum per Angelum didiciſſet imminere ſibi deceſſum, conuocatis ad ſe diſcipulis dixit eis: Quod de me terreum eſt, terræ commendate; ſpiritum verò veſtris iuuate Orationibus. Commendauit deinde Chriſti Eccleſiam Valerio Diacono, qui ſibi in Epiſcopatu ſucceſſit; dumque ſingulos admonere pergeret, ſubitò lux clara velut fulgur, per vnius horæ ſpatium, totam (in qua erat) cellulam circumfulſit. Ipſe verò fratribus valedicens, oculiſve reuerenter demittens, cum ipſa luce migrauit ad Chriſtum, anno Domini 75.

Harigerus Abb. Bobienſis in geſtis Pontif. Tungren. tom.1. Molan. in addit. ad Vſuar. De eodem Sur. tom.4. in vita S.Valerij 25. Iulij ex Metaphr.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Ordinatus hic Episcopus à S. Petro Apostolo missus fuit ad Metropolim Treuirorum Ciuitatem, vnà cum Valerio Diacono, & Materno Subdiacono, de quibus infra suis locis.

XXX.

EVDOCIMVS (militum Cappadociæ Præfectus) morti proximus, familiaribus suis diligenter mandauit; eosque iureiurando adstrinxit, vt eum sic indutum sepelirent; & nequaquam in ipso, quæ solent in mortuis, obseruarent. Deinde cum omnes extra fores egredi iussisset, ipse orationi se dedit; auditusque est à quodam, propè fores auscultante, orare, vt eius ad Deum excessus esset obscurus, & nulli cognitus (quomodo etiã tota ferè eius vita nulli euaserat manifesta) sicq. in oratione persistens, & Deo gratias agens, cum postremò dixisset: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, in Domino fideliter obdormiuit, anno ætatis 33. *Iul. 29.*

Sur. tom. 4. Molan. in addit. ad Vsuard.

XXXI.

EVGENDVS Abbas Monasterij Iurensium in territorio Lugdunensi, cum sex mensibus morbo laborasset, vocato vno ad se de fratribus, cui olim perungendi infirmos opus iniunxerat, secretissimè sibi quoque pectus petijt (vt moris est) perungi. Cumque transacta nocte interrogaretur à discipulo de nocturna quiete, in singultus, ac lachrymas erumpens ait: parcat vobis omnipotens Deus, qui me tanta inæqualitate constrictum, non permittitis corporeis vinculis iam resolui. Flentibus autem discipulis, subdidit: Domini mei Abbates Lupicinus, & Romanus proprijs humeris feretrum ante hunc lectum exhibentes, meque deosculatum, & compositum eleuantes, immiserunt in gestatorio deferendum: Sed cum eleuatum in Oratorium introferrent, occurrentibus vobis in ostio, violenter excussus, in hunc sum à vobis lectulum reportatus; & ideo rogo, si quid seni, siquid paternæ pietati præstatis, ne me istic retinete diutius; sed ad patres tandem *Ian. 1.*

tran-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

transire permittatis. Monuit deinde eos Patrum instituta seruare; & quinto demum die (eidem lectulo se imponens) dormienti similis, spiritum exhalauit; & in Domino requieuit.

Sur. tom. 1. Molan. in addit. ad Vsuard.

ANNOTATIO.

Fuit EVGENDVS Sanctorũ Romani, & Lupicini discipulus, cuius vita virtutibus, & miraculis plena refulsit. Eius epistola ab Ægrotante quodam apprehensa, & oculis admota, ægritudinem propulsauit: Quin, & Dæmonem ab Energumena eiecit. Precibus enim aliquando exoratus, & coactus rogantium, qui energumenæ cuiusdã liberationem efflagitabant, facta oratione; in hunc modum scribens, atque consignans, spurcissimo transmisit Epistolam.

EVGENDVS seruus Christi, in nomine Domini nostri Iesu Christi, Patris, & Spiritus Sancti præcipio per scripturam istam, Spiritus gulæ, & iræ, & fornicationis, & amoris, & Lunatice, & Dianatice, & Meridiane, & Diurne, & Nocturne, & omnis spiritus immunde, exi ab homine qui istam scripturam habet. Per ipsum te adiuro verum filium Dei viui, exi velociter, & caue ne amplius introeas in eam, Amen.

Deinde orans, & complicans scripturam, tradidit eam supplicibus deportandam. Sed nec dum isti, itineris medij spatia confecerant, cum ecce Dæmon frendens, & eiulans, prius egressus est ex obsessa, quam domus limina reuertentes attingerent. Simile habetur infra in GREGORIO THAVMATVRGO.

XXXII.

Nou. 17. EVGENIVS S. Ambrosij Discipulus, & S. Zenobij Episcopi Florentini Diaconus, cum graui morbo in lectulo detineretur, & cuiusdam propinqui sui mortem, absque pœnitentia, & cæteris Sacramentis audisset grauiter commotus, cœpit illicò contristari, & valde mœstus esse: Cuius religiosæ affectioni S. Zenobius compatiens, aquam benedixit, deditque Eugenio dicens: Fili confestim surge, & accelera ad domum defuncti; atque hanc aquam super illum asperge, vt in nomine Iesu reuiuiscat, & Deo gratias agat. Quo audito, ac si in nullo pateretur, statim exurgens, atque iniuncta exequens, super defuncti cadauer aquam effudit; qui confestim à mor-

tuis

tuis resurrexit, & cum Eugenio ad Episcopi domum adueniens, gratias Deo, & S.Zenobio egit. Sed Eugenius cum primum, domum applicuit, morbo statim regrauatus, super lectulum se composuit,& adstantibus Zenobio,& Ambrosio, diem sui transitus edixit. Qui cum clericis plurimis psallere cœperunt; & dum venirent ad versum illum: Ad te Domine leuaui animam meam; Deus meus in te confido non erubescam, sancta anima à corpore soluta est.

Sur. tom.3. in vit. S.Zenobij Maij 25. M.S. Bibl.Vall. In vita eiusdem S.Zenobij.

XXXIII.

EVGENIVS Episcopus Carthaginensis, & Martyr, cum Victor de Martyrialibus tormentis exisset; & apud Albigensem ciuitatem exularet, suæ vocationis tempus,quo accerseretur ad gloriam, & S.Amaranthi Martyris societatem (Domino reuelante) cognouit; vnde ad eius sepulchrum; quod erat in illa ciuitate,properauit; & solo prostratus,diutissimam orationem fudit ad Dominum; deinde expansis super pauimentum brachijs,animam Deo reddidit. *Iul.13.*

Greg.Turon. Mirac. lib.1. cap.58. & lib.2. de Gest.Franc. cap.3. Baron. in Annal.tom.6. Lippom. tom.1. Victor Viticensis de perseeut. Vuandal. lib.2.& 3. Vbi fusius, quæ Vir sanctus passus est in exilio, enarrantur, non sine lachrymis legenda. Molan. in addit. ad Vsuard.

XXXIV.

EVPHRASIA Vidua in Monasterio degens cum filia eius Virgine(Euphrasia pariter dicta)vocata est aliquando ab Abbatissa eiusdem Monasterij, dictumque est ei: Domina mea Euphrasia,habeo quod indicem tibi; sed quæso ne perturberis: Cui illa respondit: Loquere Domina mea: Tum Abbatissa, vidi (inquit) in somnis Antigonum maritum tuum in magna gloria, rogantem Christum, vt ab hac mortali vita transferaris ad illam sempiternam; liceatque tibi deinceps esse cum illo, & ea frui gloria, qua ipse fruitur. Hæc vbi didicit Euphrasia, multum exhilarata est; cupiens è rebus hu- *Mar.13.*

manis

manis excedere, & esse cum Christo. Mox igitur accersiuit filiam suam, & dixit ei: Ego iam vocor à Christo, sicut mihi indicauit Domina Abbatissa, & propè adest finis vitæ meæ: Itaque tibi (filia mea) omnes facultates trado, quas tu ea pietate dispenses, vt possis esse consors hæreditatis sempiternæ. Hæc vt audiuit filia, ingemuit, & fleuit dicens: Hei mihi, quia peregrina sum, & orphana; dicit ei Mater eius: cum habeas Christum, nec peregrina es, nec orphana; Deum time; Dominas sorores venerare, seruiens eis cum omni humilitate: Caue ne cogites in animo tuo, regio prognata sum sanguine; nec me istis seruire par est: Sis interim pauper in terris, vt quandoque diues efficiaris in cælis; & absque intermissione roga Deum pro me. Hæc cum filiæ suæ præcepisset, tertio post die feliciter migrauit ad Dominum 13. Martij.

XXXV.

EVPHRASIA verò filia cum post matris obitum (distributis in pauperes facultatibus) in eodem Monasterio multis annis Deo sanctissimè deseruisset; quadam die dictum sibi est, eandem Abbatissam de suo tunc imminente obitu per visum fuisse iam edoctam; ipsumque cum cæteris Monialibus lugere. Quo audito Euphrasia, angore correpta, cecidit in terram; rogauitque Dominum dicens.

Cur me despicis pie Iesu? Ecce nunc tempus adest, quo confligere me oportebat cum improbo Dæmone; & anima mea à me repetitur? Miserere mei Domine Iesu Christe, & patere me adhuc annum vnum permanere in hac vita, vt plãgam peccata mea: Sum enim Domine expers pœnitentiæ, & omni pietate destituta. Nemo in inferno confitebitur tibi: Non est in sepulchro pœnitentia; non possum post mortem quidquam lachrymis proficere; sed viuens confitebitur tibi, & laudabit nomen sanctum tuum. Hæc illam dicentem audiuit quædam è sororibus, & retulit Abbatissæ: Cui interroganti quid ingemisceret? Respondit: Ploro (Domina mea) quia sciuisti supremum mihi impendere diem, nec indicasti, vt peccata mea lugerem. Hæc dicens procidit in terram, te-

nensque

nenſque Abbatiſſæ pedes ait: Miſerere mei Domina, & ora pro me, vt Dominus vel vnius anni mihi ſpatia impertiatur; ne me ſine pœnitentia decedentem tenebræ comprehendãt. Reſpondit Abbatiſſa: Viuit Dominus (filia) quia Beatorum conſilio dignam te fecit Rex tuus Chriſtus; narrauitque viſionem, in qua thalamus & corona ei præparata, oſtenſa ſibi fuerant; & rogauit eam, vt ipſa potius Dominum oraret, quò eius particeps eſſe mereretur.

Paulò poſt febris valida Euphraſiam inuaſit; ſororeſq. eam in Oratorium perduxerunt, vbi vſque in veſperã cum illa permãſere. Veſpere autẽ facto iuſſit Abbatiſſa omnes diſcedere ſolam Iuliam ſecum retinens; clauſiſq. oſtijs, vſque in lucem alterius diei apud illam pariter permanſerunt. Quo tempore Iulia (quæ fuerat ei ſemper comes indiuidua, & magiſtra, docuerat enim eam literas, & Pſalterium, ac exercuerat ad certamina) rogauit eam, ne eſſet ſui immemor; & vt oraret Dominum, ne ſineret vnquam ab ea ſeparari; ſed hinc ſecum egredi iuberet. Die igitur illuceſcente, Abbatiſſa iuſſit omnes adeſſe ſorores (Euphraſia extremum iam trahente ſpiritum) accurrunt illicò omnes, & valedicunt Euphraſiæ, cum lachrymis dicentes: Memento noſtri Domina ſoror. Ipſa autem Abbatiſſam intuens; ora pro me (inquit) nam in magno certamine verſatur nunc anima mea. Orante igitur Abbatiſſa, & ſororibus dicentibus Amen, Virgo ſanctiſſima migrauit ad ſponſum.

Poſt dies triginta Abbatiſſa, maiores natu ſorores ad ſe euocans ait: eligite vobis matrem, quæ meo loco praſit. *Anon. obit.* Reſpondentibus illis, cur id ita iuberet? Dixit; vocat me Chriſtus, precibus flexus Dominæ Euphraſiæ; qua rogante, etiam Iulia eius conſors eſſe meruit; itaque & ego feſtino, vt poſſim digna haberi illarum in cœlis conſortio. Elegerunt igitur ſorores Theogeniam, quæ ipſis præeſſet; cui dixit Abbatiſſa: Adiuro te per intemeratam, & conſubſtantialem Trinitatem, ne acquiras huic Monaſterio pecunias, aut poſſeſſiones; neque huius mundi curis occupes ſororum animos,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

vt peritura respuentes, bonis mereantur cœlestibus augeri. Rursumque sororibus ait; probè cognitam habetis Dominæ Euphrasiæ vitam, & conuersationem, ad eius vos imitationem componite, vt eius possitis effici consortes.

Hæc cum dixisset; omnesque respondissent, Amen, cunctis valedicens ingressa est Oratorium; clausisque ostijs, præcepit, ne qua illarum ante alterius diei ortum introiret. Itaq. manè intrantes inuenerunt eam obdormisse in Domino.

Sur. in vit. S. Euphrasiæ Martij 13. tom. 2. Vitæ Patr. Hereber. lib. 1. fusius.

IVLIAE *obitum vide infra.*

ANNOTATIO.

EVPHRASIÆ vir Antigonus, fuerat in Vrbe Regia Constantinopoli, ordinis Senatorij, Theodosio Imperatori & genere, & consuetudine coniunctissimus: Post cuius obitum Euphrasia cum filia ætatis annorum septem clam petijt Ægyptum; nuptias respuens; & interiorem penetrans Thebaidem, peruenit ad quoddam Monasterium virginum; quarum orationibus pia mulier commendauit sese, filiam, & animam Antigoni viri sui; munera plurima illis offerens; quamuis illę thimiama solum, & cereos ad Oratorij vsum acceperint, alia verò respuerint. Monasterium autem idem frequentantes, dixit vna dierum Abbatissa Euphrasiæ infanti, tentando eam: Domina Euphrasia, diligis Monasterium nostrum, & omnes sorores? Illa respondit etiam Domina, dixit ei rursum (iocās) Abbatissa: si nos diligis, esto nobiscum; Cui infantula: verè si mater mea non contristaretur, non egrederer amplius de loco isto: Subdidit Abbatissa: inter nos, & sponsum tuum, quem plus amas? Puella dixit: neque illum noui, neque ille me; vos autem noui, & vos amo; & ad moniales conuersa ait: dicite mihi, vos autem quem diligitis, me, an illum? Illæ verò dixerunt: nos te diligimus, & Christum nostrum; puella vero respondit: ego verò, & vos diligo & Christum vestrum. Interim mater volens domum reuerti dicit filiæ: Aduesperascit iam filia, domum reuertamur; sed puella dixit ei, vt abiret; illic enim cum Abbatissa manere statuerat. Renuit Abbatissa, dicens ei: Non potest quisquam hìc manere, nisi se deuouerit Christo; cui puella: Vbi est Christus? Illa Dominicam ei imaginem demonstrauit; osculata est igitur puella figuram, & conuersa ad Abbatissam dixit: Verè & ego me voueo Christo meo

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ſto meo, & vlterius cum Domina mea matre non vado. Nolebat tunc Abbatiſſa; inſtabat illa; blandiebatur mater vt ſecum reuerteretur; ſed videns hoc agi fruſtra, ſurgens, & aſſumens filiam ſuam, ad eandem adduxit Dominicam imaginem; & extendens ad cœlum manus, cum clamore, & fletu magno clamauit dicens: Domine Ieſu Chriſte habe curam iſtius infantulæ, quia te concupiuit, & tibi ſe commendauit; & conuerſa dixit ad filiam ſuam: Euphraſia filia mea, Deus qui fundauit immobiles montes, te quoque in ſuo timore confirmet, & cum hæc dixiſſet, in manibus eam tradidit Abbatiſſæ; & deflens à Monaſterio receſsit.

Orientis Monaſteria deinde (illinc diſcedens) obeundo viſitauit EVPHRASIA ſenior; poſſeſsiones multas, & beneficia indigẽtibus conferens. Poſtea cum in morbum incidiſſet, reuerſa eſt ad Monaſterium, in quo filiam reliquerat; vbi requieuit in Domino.

EVPHRASIA filia ab ineunte ętate varias pertulit diaboli tẽtationes, quas continuis occupationibus ſuperabat: Abbatiſſa enim ob id exercebat eam aſsiduè, vel ſaxorum molem ſæpius mutare, & aliò reportare iubens: vel alia ei iniungens opera; adeò vt nunquam Dæmon eam vacantem inueniret. Ipſa quoque nullam ſibi dabat requiem, licet aliquando à Dæmonibus ſaucia. & nihilominus Humilis virgo ſpatium adhuc pœnitentiæ exoptabat.

Ioannes Damaſcenus ex Euphraſiæ actis petit auctoritatem, orat. 3. de Imaginibus, vbi de oſtenſione illa imaginis Chriſti, facta Euphraſiæ puellæ ab Abbatiſſa.

Claruerunt temporibus Theodoſij Imperatoris.

Alia ab iſta eſt Euphraſia Nicomedienſis, quæ mira arte eluſit procaciam laſciuientis iuuenis, de qua Niceph. hiſt. lib. 7. cap. 13.

X X X V I.

EVPHROSINA Virgo Alexandrina ſub Smaragdi nomine in Monaſterio latitans, patrem eius Paphnutium ad eam ſæpius venientem, vt eius frueretur colloquio; & de amiſſa filia conſolationem acciperet, rogauit, vt tres dies in eodem maneret Monaſterio, dicens non inutilem eam ſibi moram futuram. Cum autem adueniſſet dies tertius (quem ex diuina reuelatione nouerat ſibi eſſe poſtremum) Euphroſina propè ſe patrem aduocauit; ſuamque ſe eſſe filiam illi aperuit, vultum oſtendens quàm fieri potuit euidentiſſimè, quem antea abſconditum ſemper, & cucullo coopertum habere ſtuduerat

Ian. 1. *Sept. 25.*

duerat; gratias autem Deo egit, quod licet eum per totam viderit vitam, nullum tamen ab eo afferri ſibi impedimentum permiſerit; & quod tunc ibi adeſſet, vt proprijs manibus ſepulturæ ſuas mandaret reliquias. Rogauit eum poſtea, vt poſſeſſiones ſuas Monaſterio traderet; ſuumque corpus per ſemetipſum lauaret; nec id ab alio fieri permitteret. Demum dum ei diceret; ora pro me, tradidit ſpiritum, poſt triginta & octo annos in cella ſolitaria peractos.

Sur. tom. 1. Prat. ſpir. par. 1. Lippom. tom. 6. Menol. Grec. & Roman. Martyrol. 1. Ian. Vſuardi 11. Febr.

EVPRAXIVS vide infra in annot. B. Nili.

XXXVII.

Ian. 25. EVSEBIA Hoſpita è vita exceſſura, accerſiuit ad ſe ſorores omnes; gratias eis de impenſis ſibi beneficijs egit; earumq. orationibus plurimum ſe commendauit: Videns autem eas flentes (& præcipuè duas ancillas, quæ & fugæ, & vitæ eius ſociæ fuerant) collachrymans & ipſa, eas eſt adhortata, vt relictis fletibus ſe ipſas componerent, ne in fine ipſæ dignæ eſſent, quæ deflerentur. Cum verò poſt adhortationem lugere magis pergerent, & lecto hærerent; ne minimum quidem ab eo diſcedere ſuſtinentes; ipſa manus, & oculos ad cœlum eleuans, ait: Deus, qui in hodiernum vſque diem, omnia mihi fuiſti, benigniſſimus Pater, & Mater, Nutrix, & Patria, Solum, & iucundum mei hoſpitæ ſolatium; ipſe quoque Domine dignare me manè ſuſcipere in ſupernam patriam, & ciuitatem Hieruſalem: Memento autē harum quoque omnium, quæ mihi ſecundum ſpiritum (vt ſorores) coniunctæ ſunt; & conſerua eas omnibus maligni Dæmones inſidijs ſuperiores; harum quoque duarum mihi præcipuè conſeruarum, memento tu, qui bonus es; & quomodo in hac (quæ eſt ad tempus) vita, ſociæ fuere, & à me perpetuo manſere inſeparabiles, ita, vt nos quoque illic inſeparabiles ſimus, & beata tua vita fruamur, concede. Hæc cum precata eſſet, rogauit ſorores vt eam parum dimitterent; cumque illæ eſſent egreſſæ, è lecto ipſa deſcendit, & Oratorium petijt; vbi incluſa, cum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

genuflexiſſet in terram, intenſius orauit, duabus ancillis eam extrinſecus contemplantibus. Cum ergò diutiſſimè produceret orationem, viderunt illæ Domum repente luce circumfuſam, ipſamque lætitia perfuſam; cumque ſuauem ſenſiſſent quoque odorem, oſtium aperientes, irruerunt ſimul, & inuenerunt HOSPITAM, ab Hoſpite ſuſceptam cœleſti, feliciter obdormiſſe.

Sur. tom. 1. Lippom. tom. 5. Molan. in addit. ad Vſuar.

ANNOTATIO.

Fuerat hæc virgo nobilis Romana, quæ nuptias reſpuens, fugam arripuerat, rebus ſuis elargita pauperibus; & cum duabus ancillis (quæ ſe ei adiungi voluerunt) Alexandriam venerat: Inde in Mylaſſam ciuitatem, vbi opera cuiuſdam Epiſcopi ad ſe diuinitus miſſi, Monaſterium ingreſſa cum ijſdem ancillis, vitam admirabilem duxit: ſtudens autem ſoli Deo eſſe notã, noluit EVSEBIAE nomine, ſed HOSPITAE appellari, vt quæ à rebus mundanis eſſet planè Hoſpes, & aliena.

Non multum intercesſit temporis, & eius ancillæ ex hac vita migrarunt; Epiſcopus quoque præfatus, qui eiuſdem Hoſpitæ fuerat ſpiritus moderator, migrauit & ipſe, paucis poſt diebus, vt ſimul in cœleſti patria beatitudine fruerentur æterna. *Anon. obit*

XXXVII.

EVSTACHIO Abbati Luxouienſi, ex hac vita exitum præſtolanti, & poſtulanti, in optionem ei per viſum datur, velitne quadraginta dierum ſpatio leuiori pœna cruciari; vel triginta feruentiori incendio purgatus; vitam beatam functus, cœlos penetrare? Lata enim erat iudicis ſententia, vt quod minus annorum circuli (diuerſis afflictionibus peracti) purgauerant; hoc paucorum corporis infirmitas dierum ſanaret. reſpondit igitur: Melius eſſe, quamuis duris, breui tempore ſubiacere flagellis, quàm pœnis leuioribus prolixius conſumi; & ſic trigeſima die (ſumpto Viatico) purgatus euolauit in cœlum anno Domini 615. *Mar. 29.*

Sur. tom. 2. Beda tom. 3. Trith. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 70. Baron. in Annal. tom. 8.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Eustasius dicitur hic in Martyrologio. Fuit autem discipulus S.Columbani, sexcentorumq. Monachorum Pater. Qui Agrestinum Monachum schismaticum, eiusdem S. Columbani Regulam euertere conantem, ad iudicium diuinum citauit intra annum; intra quod tempus (triginta nempè diebus antequam anni meta compleretur) à seruo suo, quem ipse redemerat, miser Agrestinus securi percussus interijt.

XXXIV.

Apr. 6. EVTICHIVS Patriarcha Constantinopolitanus cupiens ex hoc mundo discedere, iterabat sæpius verba illa: Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus: Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei? In die igitur Paschatis, cum sacrificium explesset, & Christi corpus populo distribuisset; sacrasque postea persoluisset preces, sacrum altare osculatus, gregem suum Domino commendauit, & [a] salutatum dimisit. Reuersus in Episcopium, in lectulo procubuit, vehementi febre correptus; ac ita mansit diebus septem, assiduè precibus incumbens, seque signo Crucis muniens. Cumque ab Imperatore Tiberio medici præstantissimi fuissent missi, qui eum curarent, nullum medicamentum ab eis sibi passus est adhiberi, dicens: Medicum habeo, qui mihi pro arbitratu suo medebitur. Tandem, adueniente sui exitus expetita hora, pellem suæ manus tenuit; & coram omnibus dixit: confiteor quia omnes in hac carne resurgemus. Post quam catholicæ fidei confessionem, collegit pedes suos; & in Dei manus tradidit spiritum, anno Domini 586.

Sur. tom. 2. De eo Baron. in Annal. tom. 7. Fusius.

ANNOTATIO.

[a] Quid sit salutare populum vide infra in Io. Episcopo Neapol.

Commentarium à se scriptum ediderat EVTICHIVS, quo firmiter aduersus Gentiles, & Hæreticos carnis resurrectionem astrue-

astruebat; sed ab Origenis erroribus petitam opinionem ijsdem suis scriptis inseruerat; nimirum fore eam absque carne palpabili. Quod cum accepisset Gregorius Ro. Diaconus, qui Constantinopoli tunc manebat, conuenit eum, atque redarguit; vtque ab erronea, & prorsus hæretica sententia recederet, verbis admonuit; atque perfecit tandem, vt damnatus liber, incendio cremaretur; ipseque Eutichius suum fuerit detestatus errorem. Quod ipsemet Gregorius in Moral. lib. 4. cap. 29. narrat his verbis (explicans illud Iob. Et rursus circundabor pelle mea) Dum apertè pellis dicitur, omnis dubitatio veræ resurrectionis aufertur, neque sicut Eutichius Constantinopolitanæ Vrbis Episcopus scripsit, &c.

Et post disputationis argumenta recensita subdit.

Tunc itaque de hac re in longa contentione perducti, grauissima à nobis cæpimus simultate resilire; cum (piæ mem.) Tiberius Constantinus Imperator, secretò me, & illum suscipiens, quid inter nos discordiæ versaretur agnouit; & vtriusque partis allegationem pensans, eundem librum, qui de Resurrectione scripserat, suis quoque allegationibus destruens, deliberauit vt flammis concremari debuisset. A quo vt egressi sumus, me ægritudo valida, eundem verò Eutichium ægritudo & mors est subsecuta, & paulò post. Dum tamen adhuc viueret, & ego validissimis febribus ægrotarem, quicunque noti mei ad eum salutationis gratia pergebant (vt eorum relatione cognoui) ante eorum oculos pellem manus suæ tenebat dicens: Confiteor quia omnes in hac carne resurgemus.

Cæterum haud valuit Neuus iste, vel quantauis macula (quam citò abstersit) eius animæ labefactare pulchritudinem; vtpotè (etsi errauerit) haud tamen Hæreticus videri potuit; quippe qui, vbi primum à doctore & monitore Gregorio didicit veritatem, eandem coram omnibus ad se ingredientibus, certa confessione professus est; vt non immeritò eum Græci vt Sanctum colant, anniuersariaq. die, eiusdem Natale celebrent.

Comparat eum Soli, pulchra similitudine Baronius in Annal. vbi supra: sicut enim (ait) illustrans orbem Sol, raró contingit, ad Occasum, absque nubium obice puris radijs deorsum ferri; ita sanctissimi quoque viri, virtutum fulgore coruscantes, absque aliqua labe raró vsque ad obitum perseuerant. Quod de Eutichio dici potest, qui gloria confessionis (ob exilium passum) Illustris; miraculorum operatione sublimis: Prophetiæ quoque charismate pollens; animarum lucro prædiues; victorijs aduersus Hæreticos,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

longè latèque conſpicuus; propè exitum tamen (obſcuro nimbo contectus) penitus obſcuratur; ſed quàm citiſsimè, flante Dei ſpiritu, nubibus illis procul expulſis, eniteſcens prioribus fulgoris radijs, ad occaſum, aſcenſurus deſcendit.

Hæc Baron. De eadem concertatione Io. Diac. in vita S. Greg. lib. 1. cap. 39. & ſeq.

XL.

Ian. 20. EVTHIMIVS Abbas in Palæſtina, ſuæ mortis præſcius, conuocauit Monachos; vltimas cum eis peregit nocturnas vigilias S. Antonij; delegit ſucceſſorem; prædixit multa; multaque eos admonuit, præſertim, ne fratres negligerentur, qui improbis grauantur cogitationibus. Deinde hoc poſtremò adiecit: Si inuenerim aliquam ad Deum fiduciam, hanc primam petam ab eo gratiam, vt vobiſcum & cum veſtris poſteris ſit ſemper ſimul ſpiritus in ſæculum. Hæc cum dixiſſet, omnes dimiſit, præter Domitianum (quem prius accerſiri fecerat, & poſt dies ſeptem moriturum dixerat, ſicut & contigit) cumque tres dies poſtea manſiſſet cum eo in Diaconico, ibidem obdormiuit in Domino anno 472. ætatis 99.

Sur. tom. 1. Lippom. tom. 5. de eodem Niceph. hiſt. lib. 14. *cap.* 30. 34. & 52.

ANNOTATIO.

Fuit & alter EVTHIMIVS Abbas in Aegypto qui in Origeniſmum cecidit.

De DOMITIANO habetur ſupra.

FAMIA-

I.

FAMIANVS Eremita apud Galleſium in infirmitate poſitus, diſſolutionem ſui corporis ſibi inſtare cognoſcens, Galleſianæ Eccleſiæ Archipresbyterum accerſiri fecit; cui obitum ſuum octauo ab illinc die futurum eſſe prædixit; & à Deo confortatus, è lecto exiliens, manumq. eiuſdem Archipresbyteri apprehendens, locum ei è feneſtra digito demonſtrauit, in quo ſepeliri deſiderabat; In hortulo ſcilicet Aſcari cuiuſdam eius hoſpitis, cuius domus in mœnibus ciuitatis ſita erat: qui locus cum parum conueniens pro tanti viri ſepultura Archiepiſcopo videretur, reſpondit: Satius eſſe in Dei Genitricis templo intra ciuitatem poſito, quàm in Hortulo illo, vbi nec Eccleſia, nec Eccleſiæ locus eſſet, honorificè eum condi: Sed videns illum in propoſito perſiſtere, eundem locum ab Hoſpite impetrauit. Octauo deinde die, Archipresbytero, & Sacerdotibus omnibus dictæ Ciuitatis ad eum accedentibus, iniunxit humiliter, vt eius corpus poſt obitum cuſtodirent; Nā Dei magnalia viſuri eſſent. Nec multò poſt Aſcarus prædictus, qui tunc, & iam diu renum laborauerat doloribus, ad lectulum Sancti viri aſportari ſe fecit; & illius manus deuotè exoſculatus, à morbo quo detinebatur, continuò liberatum ſe cognouit; ſummaſq. Deo Opt. Max. & Beato Famiano gratias egit: qui hoc peracto ſigno, in cęlum ſuſpiciens; clero aſtante, & orante, in manus Domini tradidit ſpiritum, anno ſal. 1150. ætatis vero 60. *Aug. 8.*

Vita eiuſdem Sancti impreſſa Galleſij anno 1576. Ferrarius in Catal. ex Monum. Eccl. Galleſianæ, & ex lib. qui fabrica Hortana inſcribitur.

ANNOTATIO.

Patriam ſuam hic (Coloniā ſcilicet Agrippinam) adoleſcens reliquit, & ſuis facultatibus in vſus pauperum erogatis, loca Sācta, deuotionis affectu perluſtrauit: factus deinde Ciſtercienſis Ere-

mita, Gallesij triennium in aſsidua carnis maceratione permanſit, & in Monaſterio annos vigintiquinque vitam herbis, pane, & aqua tranſegit. Qui Sanctitate, & Miraculis clarus, quadrienniò poſt eius obitum (anno ſcilicet 1154.) ab Hadriano IV. in Sanctorum numerum relatus fuit.

II.

[redacted] FAVSTVS Romanus, Sanctarum Dafroſæ & Bibianæ propinquus, cum ad tribunal perductus, fidem Chriſti (quam nuper ab eiſdem acceperat) conſtantiſſimè profiteretur, poſitis ibidem genibus; & in eadem confeſſione perſeuerans, Deo ſpiritum reddidit.

In actis S. Bibianæ apud Gallonium de virg. Rom. & in M. S. Cod. Biblioth. Vall. Petr. etiam de eo in Catal. lib. 1. cap. 19.

III.

[redacted] *Ian. 14.* FELIX Presbyter Nolanus adueniente ſuæ migrationis tempore, die Dominico, confectis Myſterijs, & data pace vniuerſo populo, proijciens ſe in pauimentum, orans perrexit ad Dominum.

Mombritius tom. 1. S. Paulinus ex quo Beda, & Sur. tom. 1.

ANNOTATIO.

Præclarum hoc de eo Baronium habet elogium in notationibus Martyrologij, nempè.

Vix credi poteſt (ſuperant enim humanum captum) quot Deus per S. Felicem miracula ſit operatus. Obſtupuit hoc ipſum S. Auguſtinus epiſt. 137. qui & de eodem agit libro de cura agen. pro mort c. 16. Item S. Damaſus in carmine, quod de eo ſcripſit, vota perſoluens, &c. ſcribit quoque de eo Gregor. Turonen. de Glor. mar. cap. 104.

IV.

[redacted] *Nou. 6.* FELIX Martyr in Aphrica, confeſſus, & ad tormenta dilatus, alio die inuentus eſt in carcere exanimis.

Martyrol. Rom. ex S. Aug. tract. in Pſal. 127.

V.

Dec. 27. FERDINANDO Magno, ſiue Fernando, Regi Caſtellæ

de

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

de vitæ iam termino ſibi imminente, apparuit S. Iſidorus Hiſpalenſis Epiſcopus,& diem ſui obitus intimauit: cumq. cœpiſſet poſt modicum infirmari, fecit ſe Legionem adduci, vbi erat corpus eiuſdem S.Iſidori; & ingreſſus Ciuitatem(de more)corpora Sanctorum flexis genibus adorauit; petens & ſupplicans,vt cum dies obitus iam inſtaret, anima eius ab Angelis duceretur in æternam requiem. In ipſa nocte Dominicæ Natiuitatis,licet æger, & itinere feſſus, Matutinis intereſſe cum Clericis voluit, concinens & ipſe,quantum ſibi ex infirmitate dabatur: facto autem die, fecit ſibi Miſſam ſolemniter celebrari,in qua Corpus,& Sanguinem Domini mira deuotione percepit. In craſtino vocatis Epiſcopis, Abbatibus,& viris Religioſis, vnà cum eis fecit ſe ad Eccleſiam deferri; capiti impoſito diademate,& regalibus indutus indumentis. Cum perueniſſet autem ad Sancti Iſidori ſarcophagum, coram eo aſtans,clamauit ad Dominum clara voce: Tua eſt potentia; tuum Regnum Domine; tu es ſuper omnes Reges;tuo imperio omnia ſunt ſubiecta: quod te donante accepi, reſtituo tibi regnum; tantum animam in æterna luce iubeas collocari. Et his dictis, exutus regalibus ornamentis, pro venia exorabat; & recepta ab Epiſcopis pœnitentia, & gratia vltimæ vnctionis,indutus cilicio,& conſperſus cinere,duobus diebus in pœnitentia, & lachrymis ſuperuixit. Tertia autem feria, in feſto Sancti Io. Euangeliſtæ,reddidit Deo ſpiritum immaculatum,anno ſal. 1065.

Rodericus Toletanus de rebus Hiſpaniæ tom. 1. lib. 6. c. 14. Baron. in Annal. tom. 11.

V I.

FINA Virgo Hetruſca, ex oppido S. Geminiani, in domo paterna, quaſi in Monaſterio degens, adeò graui morbo percuſſa eſt,vt vix in lectulo volutari poſſet. In carne autem eius (à vermibus conſumpta) lata conſpiciebantur foramina: Quin & tabula ipſa lignea, ſuper quam accubabat, ex carnis tabe computreſcebat. Nec tamen in tantæ ægritudinis doloribus,longum ducens martyrium, illa conqueri,aut animum *Mar. 12.*

despondere visus est vnquam: Sed miram patientiam, tranquillam mentem, hilaremq. vultum omnibus aduenientibus ostendebat. Tandem post diutinam tantæ calamitatis, summæq. insuper paupertatis perpessionem, à S. Gregorio Papa (quem illa præcipuè colebat) de sua instanti migratione fuit per visum admonita. Vnde pia virgo sacris se muniens; & ad iter se præparans, octaua adueniente prænunciata die, ad momentaneæ tribulationis retributionem æternam læta migrauit, anno Domini 1253.

Ferrarius in Catalog. ex vita ipsius edita Florentiæ anno 1598.

ANNOTATIO.

In eius obitu Campanas sponte sonasse ferunt; & (quod etiam mirandum est) cum sepulturæ tradenda esset, manum attollere visam, nutricemq. suam tactu ab insanabili morbo curasse.

FLAVIANVS, & ELIAS, vide sup. in Elia.

VII.

Dec. 22. FLAVIANVS Pater Sanctæ Bibianæ in exiliũ ad Aquas Taurinas, apud Centum Cellas, propter fidei confessionem deportatus; ibi post triduum, orando spiritum Deo reddidit.

In Actis S. Bibianæ apud Gallon. de virg. Rom. Greg. Dialog. lib. 4. c. 55. Plura habet de Aquis Taurinis. Ferrarius ex eisdem Actis.

FLORENTIVS. Vide infra in Io. Gualberto.

VIII.

Nou. 13. FLORIDVS Episcopus Tifernensis cum Diœcesim visitaret, pleurisi correptus, in vrbem relatus est. Laurentius autem Episcopus Aretinus, per quietem excitatus his verbis: Laurenti festina, quia Floridus migrat, venit ad eum vnà cum Habentio Episcopo Perusino, & Leontio Episcopo Vrbinate, à quibus sacro Viatico munitus, obdormiuit in Domino.

Ferrar. in Catal. hac die, ex Monum. Eccl. Tifernatis. Eius meminit S. Greg. Dial. lib. 3. c. 35.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

IX.

FRANCISCA Romana febri correpta dissolutionem sui corporis(sæpius optatam)concupiuit; & exorauit; cumq. de sui obitus die per visum esset edocta,mira exinde exultatione tempus illud intermedium trāsegit;quo non murmur aliquod, non querimonia; sed corde tacito, mens bene conscia seruauit patientiam. *Mart. 9.*

Die igitur exoptata adueniente, sacrum in eodem cubili, in quo iacebat, audire voluit; Sacram Eucharistiam cum cæteris monialibus(ibidem assistentibus)sumpsit; & illicò fuit in extasim rapta; cumq. postea ad se rediret,cœlestis vim amoris, singulari quodam,& admirabili modo in se expertam esse asseruit. Rogata à Monialibus vt vehemens moriendi desiderium remitteret; & vt diutius cum eis permaneret, à Domino deprecaretur,eleuatis in cœlum oculis,in diuinæ voluntatis beneplacito se resignauit; eadem quæ Sanctus Martinus, verba proferens,nempè: Domine si adhuc pusillo huic gregi sum necessaria,non recuso laborem,fiat voluntas tua. Consolata est deinde sorores flentes;Dei amorem erga eas insinuās; & consequenter protectionem spopondens.

Demum,extrema Vnctione (quam postulauerat) munita, quietem à circumstantibus,& solitudinem quæsiuit. Quibus recedentibus,antequam ex hoc mundo exiret,coronam Beatæ Virginis recitare voluit; cumq. in huiusmodi deuotione ab hora nona adVespertinā vsque perdurasset,videns sibi aliquid adhuc virium superesse,voluit etiam Vesperarū eiusdem B. Virginis horam recitare. Videbantur autem eius labia moueri,sed verba distinctè audiri nequibant; Vnde confessarius eam interrogauit,quid faceret? Cui B.Mulier spiritum, quod minimum supererat, omni colligens nisu, respondit, se nunquam ex quacumq. infirmitate Officium Beatissimæ Virginis omisisse; cumq. tunc esset Vesperarum hora, eandem in vltimo vitæ suæ recitare (sicut par erat) voluisse. Quibus dictis,per se mēbra componēs,& oculos in cœlum erigēs,quasi placidissimo correpta somno,spiritū exhalauit.ann. sal.1440.

Vita

Vita ipsius impressa Romæ Auctore P. Iulio Societ. Iesu & M.S. Bibl. Val. ex Archiuio Monasterij Turris speculorum.

Relata fuit in Sanctorū numerū à Paulo V. anno sal. 1608.

X.

Octob. 4. FRANCISCVS de Assisio, Ord. Min. Institutor, suum obitum longè ante prænoscens, fratribus indicauit; eiusque die imminente, ad S. Mariæ Ecclesiam (de Portiuncula dictam) deportari se fecit: Vbi super nudam humum, se totum nudatum prostrauit; vt in illa hora extrema, nudus cum nudo luctaretur.

Decubans sic in terra, faciem (de more) leuauit in cœlum; manuque sinistra, dextri lateris vulnus, ne videretur, obtexit; tum ad fratres conuersus ait: Ego quod meum est feci, quod vestrum est, vos Christus edoceat. Guardianus autem, votum ipsius ex diuina inspiratione cognoscens, acceptam cum corda, & fœmoralibus tunicam, pauperculo Christi obtulit dicens: hæc tibi tanquam pauperi commodo; tu illa suscipias obedientiæ mandato. Hæc audiens Franciscus gauisus est valde; palmasque ad cœlum eleuans, Christum suum magnificauit pro eo, quod exoneratus ab omnibus, vt concupierat, liber & expeditus sibi daretur ad ipsum transitus.

Apropinquante verò sui exitus hora, fratres conuocari fecit, & circumsedentibus omnibus, post data monita, extendit super eos manus (brachijs in modū Crucis cancellatis) & presentibus, atque absentibus benedixit, ac valedixit. Deinde codicem Euangeliorum sibi afferri fecit; & Euangelium S. Ioannis legi poposcit; ab eo scilicet loco, Ante diem festum Paschæ, &c. Ipse verò (prout potuit) Psal. 141. pronuncians, nempè: Voce mea ad Dominum clamaui, in eo versiculo: Me expectant iusti donec retribuas mihi, ad æternam retributionem in societate iustorum percipiendam, commigrauit, anno sal. 1226.

Sur. tom. 5. cap. 14. Breuiar. Rom. Chron. Ord. Seraph. hist.

AN-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Cum infirmitatibus multiplicibus laboraret aliquando FRANCISCVS, adeò vt vix in eo membrũ aliquod absque ingenti passionis doloris remaneret, & semel (solito grauius) dolorum vrgeretur aculeis; frater quidã, simplex admodũ dixit ad eum: Pater ora Dominũ vt mitius tecum agat; manũ enim suam plus debito super te grauare videtur: Quo audito Vir Sanctus, cum eiulatu exclamans ait: Nisi in te simplicem agnoscerem puritatem, tuum ex nunc consortium abhorrerem; qui ausus fueris circa me diuina iudicia reprehensibilia iudicare; & (licet totus attritus esset grauis prolixitate languoris) in terram se proiecit; ossa debilia duro casu collidens; & humum deosculans: gratias (inquit) ago tibi Domine Deus de omnibus his doloribus meis; teque (mi Domine) rogo, vt centuplum (si tibi placuerit) addas; quia hoc erit mihi acceptissimum, vt affligens me dolore, non parcas; cum tuæ sanctissimæ voluntatis adimpletio, sit mihi superplena consolatio.

Relatus fuit in Sanctorum numerum bienniò post eius obitum à Gregorio IX. Eiusque ordo breui tempore adeò propagatus est, vt (S. Francisco adhuc viuente) ad nonaginta millia fratres excreuerit, quod testatur Sabellicus Ennead. Decad. 9. lib. 9.

Vide infra in Anonimo xxvi. De mortua suscitata precibus S. Francisci vt peccatum panderet, quod nec dum confessa fuerat.

XI.

FRANCISCVS de Paula, Ord. Minimorum institutor, pridie quam ex hac vita decederet (die scilicet cœnæ Domini) pluribus è fratribus suis (qui ex varijs prouincijs, & Regnis tunc ad eum venerant) astantibus in Ecclesia, post Pœnitentiæ Sacramentum deuotè susceptum, sacrosancto Eucharistiæ Viatico, magna cum deuotione se communiri voluit. Postea, peractis gratiarum actionibus, ad cellam suam proprijs pedibus (licet debilis & infirmus) baculo innixus redijt. Sequenti verò die (nempè Veneris sancti) cum tempus migrationis adesse cognosceret, eosdem fratres ad se iterum conuocari iussit; quos salutaribus monitis erudiuit, & benedictione donauit. Demum circa horã, qua Christus Dominus noster pro nobis passus est, signo sanctæ Crucis deuotè consignatus; omnibus *April. 2.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

nibus Sacramentis communitus; passione Dominica coram eo perlecta; iunctis manibus, erectisque in cœlum oculis; Crucis tropheum amplectens, & osculans; ac sæpius: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, aliasque pias orationes iterans; absque doloris, aut mortis signo feliciter migrauit ad Dominum anno sal. 1507.

Sur. tom. 2. ex bulla Canonizationis eius, data à Leone X. Dauid Romæus in eius vita à se conscripta.

XII.

FRANCISCVS de Montecchiello Ord. Iesuatorum cum assiduè dissolutionem sui corporis precaretur, eamque promissam à B. Io. Columbino (cuius migrationi interfuerat) reposceret; febri tandem correptus, exultauit spiritu, & ait: Benedictus Deus, qui recordatus est mei. Ingrauescente morbo, viaticum petijt; quo allato, genuflexus fidei confessionem fecit, ad eiusdem B. Io. imitationem; quam à tabellione, & ipse in acta publica redigi voluit. Cum plurimi verò eum inuiserent, & aliqua salutis monita ab eo peterent, sic respondebat omnibus: Quid dicam vobis nescio, nisi hoc tantummodo: Temporis iacturam vnusquisque timeat. Tandem Sacramentis munitus, feliciter migrauit ad Dominum.

In vita B. Io. Columbini cap. 83. de quo infra.

XIII.

Sept. 8. FRANCISCVS de Retza Ord. Præd. Magister, dum Antiphonã Salue Regina suis discipulis exponeret, febri correptus, ad socium ait: miror satis, quid sibi hoc velit Virgo Beatissima, quod infra suam octauam (Assumptionis scilicet) celeberrimam, & in suo occupatum opere, ita me alterari permittit. Ingrauescente igitur morbo, deuotè confessus est peccata sua Ioanni Nyder, eiusdem Ord. Magistro; & Eucharistiam suscepturus, ad S. Martini Cappellam properauit; vbi Missa audita, & sacrosancto Viatico cõmunitus, oleo quoque sancto inungi voluit. Deinde ad cellam reuersus, die sequenti (ipso videlicet B. Virginis Natiuitatis festo) mortis agonem ingressus est; & exinde in Salutationem Angelicam, de more,

pro-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

prorumpens, eandem iugiter repetijt, quousque labia claudere valuit; quinimò, & semiclausis labijs, verba salutationis ipsius, formare balbutiendo nisus, in ijsdem sic prolatis verbis vitam (nullo mortis apparente signo) finiuit. floruit circa annum Domini 1415.

Io. Nyder in formicario lib. 4. cap. 7. Leand. Albert. de Vir. Illustr. Ord. Præd. lib. 4.

ANNOTATIO.

Fuit FRANCISCVS hic mirum in modum Sanctissimæ Virgini addictus à iuuentute sua; adeò vt quoties nomen eius audiret, statim in eius reuerentiam, & honorem, Salutationem Angelicam occultè recitaret. Idem faciebat vbicunque eiusdem sacratissimæ Virginis imaginem aspiceret. Hac deuotione fretus, in singulis dormitorij, & conuentus locis; in choro; & vbi conuersari consueuerat, Iconam tantæ Virginis poni curauit. Quandocunque inter doctores, legendi ordo ipsum tangebat sabbatinis diebus, thema lectionis (pro medietate saltem) ad Beatissimæ Matris laudem dirigebatur; & dum de eadem gloriosa Dei genitrice dissereret, in tantas prorumpebat lachrymas, vt vix verba (præ fletu) intelligibilia formare posset *Idem Io. Nyder ibidem*.

XIV.

FRANCISCVS Xauerius societ. Iesu, cum febri æstuans subdio iaceret, à Lusitano quodam prætereunte exceptus, & domum suam, quæ erat in deserto colle, seu potius tugurium deductus est. Rogatus ab eodem hospite, vt venam sibi incidi patiatur, Xauerius, quanquam non ignarus quales haberet deserta insula medicos, tamen ait se in rebus omnibus, quæ ad sui corporis curationem pertinerent, in medentium fore omninò potestate. Sanguinem igitur misit, non sine spasmis, ac neruorum distentione. *Dec. 2.*

Dolorem corporis subsecutum est ciborum omnium fastidium; quanquam cibi nulli, ægrotis idonei, præter paucas amigdalas, suppetebant.

Biduò iam inedia traducto, cum morbus magis magisque ingrauesceret, magis etiã Francisci virtus, ac patientia enituit:

Huma-

Humanis eten. ſubſidijs omnibus deſtitutus (inita iam hieme) iacebat in tugurio, ventis, atque imbribus peruio; maximoq. peſtiferæ febris iactabatur æſtu: Nil aliud tamen dolebat, niſi ſe naturali, vulgarique morte extingui in lectulo; & expetitam martyrij palmam, in manibus penè ſibi infringi. Cæterum tam inſigni beneficio ſe indignum exiſtimans, ad prouidentiæ diuinæ rationem ſuum compoſuit animum.

Eadem faciebat moribundus, quæ ſanus facere conſueuerat; nunc ſcilicet defixo in cœlum oculorum obtutu, cum Chriſto Domino colloquens; nunc Pſalmorum verſus piè admodum vſurpans; ſed præcipuè illas identidem iterabat voces: Ieſu fili Dauid miſerere mei: Tu autem peccatorum meorum miſerere: Mater Dei memento mei. Quibus, alijſq. eiuſmodi vocibus biduum extraxit. Adueniente tandem ſuprema illi hora, Chriſti effigiem manu tenens, intentiſque oculis intuens, crebros edebat gemitus, & ſubindè ſucclamabat: Ieſu Deus cordis mei, lachrymas precibus miſcens; donec eum vox, pariter ac vita deſeruit. Sicque die 2. Decembris, Ieſum & Mariam ſæpius inclamans, obdormiuit in Domino, anno ſalutis 1552. ætatis 55.

Vita ipſius ab Horatio Turſellino deſcripta, lib. 5. cap. 11. & in hiſt. Societ. lib. 12. à num. 107. De eodem vide infra in PETRO Vellio.

ANNOTATIO.

Ob inſignia, & crebra miracula in Sanctorum numerum relatus fuit FRANCISCVS à Gregorio XV. vnà cum Ignatio, Iſidoro, Tereſia, & Philippo Nerio anno 1622. 12. Martij.

X V.

FRIARDVS Recluſus, febri correptus, cum ſuæ vocationis diem ſibi imminere prænoſceret, miſit diſcipulũ ſuum ad Felicem Epiſcopũ Nanneten. vt nunciaret ei diſceſſum, in hęc verba: Frater tuus FRIARDVS dixit; ecce, cõſumato curſu vitę huius, de hoc mũdo abſoluor; & vt certior ſis de hoc verbo,

die Dominica transitum accipio, & vado ad requiem, quam promisit mihi Rex æternus: Veni, obsecro, vt videam te priusquam abeam. Episcopus autem occasione quadam detentus, mandatum remisit dicens: Rogo te (si fieri potest) vt me modicum expectes. His auditis FRIARDVS, cum iam lectulo decubaret, ait: Surgamus ergo, vt sustineamus fratrem nostrum; sicque protinus (quiescente febri) sanus surrexit. Post multum verò temporis, adueniente Episcopo, à febri iterum correptus est; & ingressum ad se eundem Episcopum salutauit dicens: grandes mihi moras de itinere debito facis, ò sancte Sacerdos. Cum igitur tota nocte simul vigilassent, & collocuti essent, manè facto, Vir Sanctus reddidit spiritum, circa annum Domini 574.

Lippom. tom. 8. Sur. tom. 4. ex Greg. Tur. vit. Patrum c. 5. habetur etiam tom. 7. Biblioth. veter. Patr.

X V I.

FRIDERICVM Episcopum Traiectensem IVDITHA Regina Adultera; per Sicarios à se mercede conductos, occidi curauit. Quibus Traiectum venientibus, significatum est ei (tunc ad sacrificandum se præparanti) adesse Reginæ nuncios, qui aliqua habeant in mandatis sibi dicenda. Ingemiscens autem Episcopus, & sursum oculos, ac manus erigens, Deo prolixè gratias egit, quod optatæ mortis tempus iam sibi adesset. Deinde ad astantes vultu conuersus Angelico: (scio ait) quid isti velint, sed expectare eos iubeo, donec peractum sit sacrificium. His dictis, è cathedra Pontificia surgens, Missam celebrauit; & post lectum Euangelium, sermonem ad Populum habuit, obitum suum subobscurè prædicēs: Cumque oues suas diuino pabulo corporis, & sanguinis Domini pauisset, eas Pastori summo commendauit; vltimumque eis Vale dixit.

Absoluto sacrificio (sic vt erat vestitus) in oratorium S. Io. Euangelistæ, vbi eius Sarcophagus positus erat, ingressus, exclusis omnibus præter vnum Cappellanum suum, Sanctorum omnium cum lachrymis patrocinium implorauit; &

deinde

deinde nuncios iussit introduci. Illis intrantibus, præcepit Cappellano suo, vt retrò Altare Saluatoris ambularet; nec rediret, nisi ab ipso vocatus. Cumque iam solus cum Sicarijs remansisset, eosque trepidantes cerneret: Facite (ait ad illos) quod iussi estis, intrepidi: Ego enim aduentus vestri causam antequam huc veniretis probè noui. Id vbi audierunt impij, percusserunt eum in extis; irridiculè vicissim dicentes: Vltasse est de te Regina nostra. At Martyr Dei, quibus potuit viribus, vulnera compressit, ne sanguis, & intestina effluerent; dixitque illis, vt properè abscederent, ne comprehenderentur. Aufugientibus igitur, accersiuit (post aliquantulam moram) Cappellanum; iussitque ei, vt ex muro contemplaretur, num ij Rhenum traiecissent; & qua vterentur celeritate, ipsi renunciaret. Fecit ille vt iussus fuerat; reuersus autem ad Episcopum, vbi eum vidit in facie mutatum, penè exanimis, quæsiuit; quid illi accidisset? Tum Vir sanctus, rogans eum ne perturbaretur: percussus (inquit) sum fili mi: Aduoca fratres, & commilitones meos; accersi populum Dei, vt reddant me vnde egressus sum, terram terræ; orentque vt spiritus meus (licet indignus) dirigatur ad Dominum; pro cuius amore, & legibus sanguis meus hodie fusus est.

Aduocato igitur per Cappellanum Clero, & populo, simulque omnibus eiulantibus, dixit sanctus; si qua mihi pars est cum sanctis in cœlo, non vos relinquam desolatos; sed pro vestra salute, & incolumitate perpetuus ero intercessor.

Prædixit deinde clades Regni futuras; & cum populo benè precatus esset, viuus in tumulum intrauit; ac Psalmodias in funere cantari solitas, ipse inchoauit dicens: Placebo Domino in regione viuorum. Deindè crebrò repetens: In manus tuas Domine commendo spiritum meum; & cœlum supinus intuens, cum dixisset: hæc requies mea in sæculum sæculi; hìc habitabo quoniam elegi eam, requieuit in Domino, anno sal. 838.

Sur. tom. 4. De eo Baron. in Annal. tom. 9. Vbi nonnihil dubitat de dicta Martyrij causa; aliamque præcessisse putat. Molan.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Molan. in addit. ad Vsuard. & in Indiculo pluribus.

XVII.

FREDERISIVS Monachus Cluniacensis Amalphitanus, extra Monasterium in cella quadam manere iussus, negligenter admodum vixit; atque Religionis splendorem infelicibus actibus deturpauit. Post aliqua temporis spatia in Monasterio sui Abbatis (S.Petri scilicet Cauensis) languore correptus est, & ad extrema perductus: Cumq. & mori se videret; & culpas suas cõfiteri erubesceret, mirabili pietate cũ eo actũ est, vt magnis cruciatibus hunc languor in mortem traheret; & mori tamen non posset. Corpus etiam Dominicum, quo se indignum negligenter viuendo, & indigniorem, culpas occultando, fecerat, sæpè sibi oblatum, sumere nunquam valuit. Cum igitur eum fratres sæpius admonerent; & ille se excusando tegeret, consilijs eorum tandem acquieuit; & (ex more Monasterij) Domino Abbati culpas confitendo aperuit. Qui nullum ad agendam pœnitentiam vitę spatium superesse considerans; ne impurgatus abiret, eum flagris cecidit; & corporali vindicta expiatum soluit: Paternæ autem dilectionis illius verbera, mira diuinæ clementiæ signa subsecuta sunt; statim enim vt meritorum suorum iudicium patienter excepit, oblatum sibi Corpus Dominicum sumpsit; & tanta pace statim obijt, vt in eo non solum sui Patris affectus; sed etiam Domini promissio firmaretur; quia hora, qua peccator conuertitur, vita viuet, & non morietur.

Sur. in vit. S. Petri Abb. Cauensis tom. 2. Simile habetur apud eundem Sur. in vit. S. Bernardi lib. 1. cap. 11. de non valente Eucharistiam glutire, donec eidem sancto plenè confessus fuerit.

XVIII.

FVLBERTVS Abbas Perforensis post obitum in feretro positus, redeunte spiritu erexit sese, cunctis trepidantibus; aitque se à S.Benedicto ad Dei conspectum fuisse perductum; Deum sibi peccata, ob meritum dilecti sui Osuualdi (cuius fuerat discipulus) remisisse; ac eiusdem sanctitatis declarandæ causa, reuixisse. Quibus dictis conticuit; & percepto

ſacro Dominici corporis viatico, dimidium ſuperuixit diem; ac rurſum in Domino feliciter obdormiuit.

Sur. tom. 5. in Vit. S. Oſualdi, de quo infra.

XIX.

Ian. 1. FVLGENTIVS Epiſcopus Ruſpenſis, ante annum quàm de hoc ſæculo raperetur, Epiſcopatus curam relinquens; & de ipſo quoque Monaſterio ſuo, ſecretò recedens, ad inſulam Circinam migrauit; vbi in quodam breui ſcopulo (in quo Monaſterium iam fabricari mandauerat) lectioni; orationi; & ieiunijs vacans, maximæ ſe dedit pœnitentiæ: inde tamen (charitatis neceſſitate constrictus) diſcedere, & ad ſuum Monaſterium fuit redire coactus. Vbi, vltima correptus infirmitate, & ſeptuaginta propè diebus ægritudine, accerrimiſque paſſionibus fatigatus, hoc ſolum frequenter dicebat: Domine da mihi modò hìc patientiam, & poſtea Indulgentiam. Perſuadentibus Medicis, vt lauacris balnearibus vteretur, renuit dicens: nunquid balnea facere poterunt, ne homo mortalis (expleto ſuæ vitæ tempore) moriatur? Si verò proximam mortem, nec aquarum calidarum poſſunt fomenta repellere, cur mihi (obſecro) perſuadetis, vt rigorem diu ſeruatæ profeſſionis in fine diſſoluam? Morti iam proximus accerſitos Clericos, Monachis præſentibus, ſic eſt allocutus: Ego fratres animarum veſtrarum ſaluti proſpiciens, moleſtus apud vos forſan, & difficilis extiti; & ideo obſecro vos, vt ignoſcat mihi quiſquis aliquid dolet; & ſi forſitan ſeueritas noſtra modum tranſgreſſa eſt debitum, orate ne mihi hoc Dominus imputet ad peccatum. Deinde pauperum curam gerens, requiſita ſumma, de qua fideliſſimus diſpenſator quotidiè egentibus miniſtrabat, totum iuſſit expendi; ac per ſeipſum (memoriter recolens egentium ſingulorum nomina) quibus, quid ſingulariter daretur, propria deliberatione conſtituit. Quibus ordinatis; orans iugiter; & intrantes ſingulos benedicens, vſque ad extremam horam ſana mente permanſit. & ſic peracta veſpera ſanctam emiſit animam.

Sur.

Sur. tom. 1. De eo S. Isidorus de Vir. Illustr. cap. 14. & Baron. in Annal. tom. 6. & 7.

ANNOTATIO.

Fuit FVLGENTIVS vnus ex numero illorum ducentorum viginti Episcoporum, quos Trasamundus Rex Vuandalorum in Sardiniam relegauit, quibus B. Symmacus Papa quotidiana subsidia ministranda curauit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

I.

Apr. 18. GALDINVS S. R.E. Cardinalis, & Archiepiſcopus Mediolanenſis, ſecunda Dominica poſt Paſcha Reſurrectionis, zelo Dei in Hæreticos accenſus, S. Theclæ petijt Eccleſiam, diuina officia de more in ea peracturus: ſed quia multa corporis debilitate laborabat, Miſſarum ſolemnia à Cimiliarcha (qui ei poſtea in Epiſcopatu ſucceſſit) celebrari præcepit; ipſe verò, confeſſione cum fratribus facta, priuſquam Euangelij lectio populo recitaretur, pulpitum aſcendens, contra dictos Hæreticos præclariſſimam habuit concionem: Cumq. finem dicendi faceret, eam illicò cœpit corporis ſentire moleſtiam, qua anima ſeparatur à corpore: quaue dabatur intelligi, ſui certaminis curſum iam conſummaſſe. Mutationem itaque vultus ipſius, fratres conſiderantes, eumq. paulatim deficere videntes, ibidem, leui motu, depoſuerunt. Perlecto autem Euangelio, & Miſſarum ſolemnijs peractis, cum ipſe in eodem pulpito iacens, nutibus, quibus poterat, aſtantibus fratribus animam ſuam commendaſſet, in pace ſpiritum Deo reddidit, anno Chriſti 1177.

Mombrit. tom. 1. Ferrarius in catal. ex Breu. & Actis Eccleſiæ Mediol. M.S. Bibl. Vall. De eo Baron. in Annal. to. 2.

II.

Dec. 3. GALGANVS Eremita apud Senas, poſt multorum miraculorum operationem, Humilitatis ſtudioſiſſimus, ſui corporis diſſolutionem à Domino poſtulauit, & obtinuit. Cęlitus enim vocatus his verbis: ſatis eſt, quod laboraſti, mete nunc quod ſeminaſti, maxima perfuſus luce; genibus flexis; manibus iunctis; oculiſq. in cœlum erectis, Deo ſpiritum reddidit anno ſalutis 1181.

Siluanus Razz. in vitis Sanctorum Hetruriæ, Gregor. Lombardel. Ord. Præd. in vita ipſius impreſſa Senis anno 1577. ex qua Ferrar.

III.

Apr. 6. GALLA vidua, & Monialis, Symmachi Conſulis filia;

cancri vulnere in mammilla percussa, cum nocte quadam iaceret ex eadem infirmitate fatigata, videt B. Petrum Apostolum, inter vtraq. candelabra, quæ ante eius lectum nocturno tempore lucere semper consueuerant, sibi apparentem; cuius visione nihil fuit perterrita; sed ex amore sumens audaciam, exultauit, eiq; dixit: Quid est Domine mi? Dimissa sunt mihi peccata mea? Cui ille (benignissimi vt est vultus) inclinato capite annuit, dicens: Dimissa; Veni. Sed quia quandam Sanctimonialem fœminam in eodem Monasterio præ cæteris diligebat, illicò Galla subiunxit: Rogo vt soror Benedicta mecum veniat; cui ille respondit: Non, sed illa talis veniet tecum; Hæc verò quam petis, die te erit trigesimo secutura. Retulit hæc Galla matri: tertia autem die cum ea, quæ iussa fuerat sorore, defuncta est. Illa verò, quam poposcerat, die trigesimo est subsecuta.

Greg. Dial. lib. 4. cap. 13. ex quo Petrus in Catal. lib. 9. c. 25. Trith. de vir. Illust. Ord. S. Bened. lib. 3. cap. 13. & alij, præsertim Ferrarius, qui putat obijsse 6. April. de Benedicta (quæ trigesimo die eam est subsecuta) in Martyrol. habetur 6. Maij.

IV.

GALLVS Episcopus Aruernensis cum, grauatus incommodo decubaret, ita febris omnia eius membra depilauit, vt capillos, & barbam simul amitteret. sciens autem post triduũ se migraturum, conuocato populo suo, Panem ei cœlestem præbuit; & die tertia postmodum adueniente, interrogauit quid in Ecclesia fratres psallerent; & audito quod psallerent [a] Benedictionem; Psalmo quinquagesimo, & Benedictione decantata, ac [b] Alleluiatico cum Capitello expresso, consummauit officium totum temporis Matutini. Quo iam perfunctus ait: Valedicimus vobis fratres. & hæc dicens, extensis membris, intentum cœlo spiritum præmisit ad Dominum, anno sal. 573. ætatis 65. *Iul. 1.*

Sur. tom. 4. Lippom. tom. 8. Gregor. Tur. de vit. Patrum c. 6. & de gest. Franc. lib. 4. cap. 5. & 6. Baron. in Annal. tom. 7.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

[a] Benedictionem 1. Psalmum, seu Canticum Benedicite omnia opera Domini Domino. *Baron. in Annal. tom. 7.*

[b] Alleluiaticum.

Refert Victor Vticens. de persecut. Vuand. lib. 1. propè finem martyrium SS. plurimorum, qui in persecutione Geiserici Regis Ariani, in die Paschæ, in Ecclesia cæsi sunt; quorum vnus, Lector, pulpito sistens, dum ALLELVIATICVM melos caneret, sagitta in gutture transfixus est. Eorundem omnium memoria habetur in Martyr. Rom. 5. Aprilis. Vbi in notis multa Baronius de vsu canendi hanc vocem ALLELVIA in Ecclesia; sed plura Duran. ration. Diuin. Offic. & alij, qui Commentarios de rebus Ecclesiasticis conscripsere.

Patruus fuit GALLVS Sancti Gregorij Turonensis, qui de eo plura conscripsit admiratione digna lib. 2. de glor. Mar. cap. 23. vbi hæc præcipuè.

Cum Aruernensis Ciuitas maximo incendio cremaretur; & hoc Sanctus comperisset, ingressus Ecclesiam diutissimè Dominum ante Sanctum Altare cum lachrymis exorauit: surgensq., Euangelijs comprehensis, apertisq. obuiam se igni obtulit; quo obtemperante, protinus, ad aspectum eius, ita omne incendium est extinctum, vt nec fauillæ quidem in eo igne remansissent. Hæc Gregor. qui & lib. 4. cap. 5. narrat de lue, precibus eiusdem ab Aruernensibus profligata.

V.

GASPAR de Cella Ord. Iesuatorum, vltima infirmitate grauatus, qua diu, noctuq. afflictabatur, nullius vnquam turbationis edidit signū; sed hoc erat ei semper in ore: Deus meus es tu, & ego seruus tuus. Morte autem imminente, è lectulo surrexit, & flexis in terram genibus; iunctis manibus; voce clara, & expedita ait: Domine scis, quia meus es tu, & ego tuus. quibus verbis emisit animam, & dimisit corpus (ita vt erat) genuflexum.

In vitis B. Io. Columb. & soc. cap. 6. per Fæum Belcarium, & in recentioribus per Paulum Morigium cap. 5.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

VI.

GAVDENTIVS Episcopus Nouariensis, diem obitus sui praedixit: quo adueniente, dum ad populum concionem haberet, sanctum Deo reddidit spiritum. *Ian. 22.*

Ferrar. in Catal. hac die ex Breu. Nouariensi. Mombritius etiam tom. 1. eius vitam refert à S. Leone Episcopo scriptam. in ea tamen non habetur, quod concionando obierit.

ANNOTATIO.

Huius Sancti corpus sex mensibus iacuit inhumatum, & incorruptum; crescentibus iugiter Caesariae, barba, & vngulis.

Hic idem GAVDENTIVS Sanctum Ambrosium praetereuntē, & eius equum, quominus vlterius progrederetur, fixit, donec ad se visendum remearet.

Nouariae celebratur eius depositio die 3. August. *Idem Ferrar.*

VII.

GEBIZO Monachus Cassinensis; infirmitate vltima depressus, noluit vitae rigorem remittere: Absit (inquiens, id rogantibus) vt abstinentiam, quam toto vitae meae tempore seruaui, nunc in mortis constitutus articulo perdam; Iam enim Domini mei repraesentabor conspectui. *Oct. 21.*

Apparuit ei B. Virgo, & eum confortans ait: Sustine viriliter, quia per ardorem hunc momentaneum, euasurus es illum intolerabilem, & perpetuum. Hac itaque consolatione suscepta, stetit hilarior; & salutatis confratribus, post pusillum, diem feliciter clausit extremum.

Paul. Diaconus in M. S. Bibl. Vall.

VIII.

GERALDVS Comes Aureliacensis dissolutionem sui corporis instare cognoscens, Episcopum iubet euocari, vt eius transitum suis muniret orationibus. Interim cuncta, quae vel funeris causa, vel remanentium necessitas poposcisset, sano sensu, & integra mente disponens. Cum verò fama velox circumquaq. volitasset, virum Dei ad transitum propinquare, accurrunt omnes cateruatim, eius discessum lugentes; ille autem solus hilaris, ac laetabundus perstabat.

Per omne sui languoris tempus nec vnum quidem matutinale officium, nisi in Ecclesia passus est celebrare; ad quam, suorum portabatur manibus; missam verò vnam diei competentem; alteram pro Defunctis, coram altari positus audire voluit.

Tandem ingrauescente morbo, iussit vt Nocturnum officium coram se Cappellani peragerent; Episcopo cum suis in Ecclesia illud celebrante: Cum psallentibus autem, & ipse psallebat, donec post Matutinas, omnes etiam diei horas cõpleret. Tum verò Completorium finiens, signo se Sanctæ Crucis armauit, & subiunxit Respõsorium illud, quod ei semper familiare fuit, nempè: Subuenite Sancti Dei, &c. Quo absoluto siluit. Episcopo igitur ab astantibus aduocato, sancta illius membra in Cilicio imposuerunt; cæterisque pro exitu psallentibus, quidam de Sacerdotibus Missam concitus celebrauit, atque Sacrosanctum attulit Mysterium. Cum verò quidam dicerent quod iam discessisset, ille sensum adhuc retinens, oculos aperuit, & hoc indicio nondum se discessisse monstrauit. Tum verò Dominicum corpus, quod expectabat, accepit; & ita felix anima ad cœlos migrauit anno Domini 907.

Odo Cluniacensis in vita eiusdem lib. 2. nu. 5. & seq. Habetur in Biblioth. Cluniacen. vbi præclara eius gesta, atque miracula, quatuor libris fusius enarrantur.

ANNOTATIO.

Cum esset de more lauandum nudatum cadauer, Ministri qui id agebant, manus vtrasq. pectori eius applicuerunt, cum subitò dextrum brachium ipsius extensum est, & ita verenda contexit. Quod illi quidem casu contigisse putántes, manum ipsam denuò inflexerunt; sed iterum sicut prius extensa est, & ad sexum contegendum sese aptauit. At illi stupere iam cęperunt; sed rem diligentius scire volentes, adhuc tertiò brachium reflectunt, manumq. super pectus ad alteram reducunt; quæ protinus summa velocitate prædicta membra, sicut prius repetijt, & obtexit. Pollinctores

igitur

igitur admiratione simul, & pauore perculsi, corpusculum festinanter operuerunt. Postquam verò indumentum accepit; nullatenus vspiam se se manus illa extendit. *Ibid. lib.1. n.20.*

Simile contigit in S. Patris nostri Philippi Nerij sacro cadauere abluendo, *vide inf.* in PHILIPPO.

Romam frequētius petebat, GERALDVS, Beatorū Petri, & Pauli deuotissimus, quibus non solum insigne prædium delegauerat; sed sibi hanc præfixerat legem, vt secundo semper anno ad sepulchra eorum recurreret; Decemq. solidos, ad proprium collum dependentes, tanquam supplex seruus Domino suo, quasi censum deferret. *Ibid. lib. 2. num. 17.*

Per septem & eo amplius annos (nouus Tobias) lumen oculorum amisit, *lib.3. num.2.*

Responsorium illud, Subuenite Sancti Dei, semper ori eius fuerat familiare; quod ad cuiuslibet casus euētum inclamare solebat. *Ibid. lib.3. num.5.*

IX.

GERARDVS Abbas Broniensis apud Belgas, diem sibi vltimum imminere sciens, omnia sibi subdita visitare voluit Monasteria; quorum omnium cura à se abdicata, ad eorundem pauperius (Broniense nuncupatum) se recepit, in eo moriturus; Respondens ijs, qui in alijs ditioribus eum detinere volebant: Hæreditas mea (paupertas nempè) præclara est mihi; vbi requies mea; vbi habitare constitui; quoniam præ cunctis eam mihi elegi. *Octob. 3*

Sub mortem, data fratribus pace, & Viatico sacro munitus, iussit pulsari campanam (ipso volente) fusam, & Episcopali benedictione benedictam; in cuius sonitu abijt in cœlum. anno Domini 958.

Sur. tom.5. Trith. de Vir. Illust. Ord. S. Bened. lib.3. c.270. qui lib. de script. Eccles. asserit S. Odonem Cluniacensem scripsisse eius vitam. De eo Baron. in Annal. tom.10. Molanus in addit. ad Vsuard. & in indiculo.

ANNOTATIO.

Cum Arnulphus Flandriæ Comes calculo excruciaretur, orauit Abbatem GERARDVM, vt sibi precibus obtineret sanitatem;

Cui

Cui lachrymanti dixit Abbas; Ne videaris frustra à me petijsse remediũ; indicabo tibi quid facias: Iacta semper in Dominũ cogitatũ tuum, & quia multis auctus es diuitijs, aliquid ex ijs erogato in pauperes; & poteris abolere enormitatem scelerum tuorum. propter peccata enim interdum eiusmodi mala accidunt; vbi verò hac ratione Christum tibi propitium reddideris, etiam optatam licebit recuperare salutem. Annuens autem Comes, & præcipiens domesticis suis, vt fideliter Sancti viri consilium exequerentur, indixit ei Abbas etiam triduanum ieiunium; quod & ipse seruauit. Missam deinde celebrauit; Eucharistiam ei impertiuit; & confestim Comes sanatus est. *Idem Sur. tom. 5. c. 23.*

Cum Æmuli eius irruerent quadam die in Templum, vt eum ad aram occiderent, mira animi constantia obuiam procedens, alacriter sese illis obtulit dicens: ò Fratres, quæ tanta exagitat vestras insania mentes, vt aduersum me imbellem arma corripiatis? Et si autem nullis ego sum terrestribus munitus armis, cœlestia tamen mihi non deerunt: Itaque non me terrent vestra spicula. Non ego recuso pro Domino Iesu haurire mortis calicem; cum ille pro me tam multa perpessus sit. Quibus verbis illi territi, veniam supplices petierunt, & obtinuerunt. *Ibid. cap. 24.*

X.

Aug. 20. GERARDVS Diaconus (cognomento Magnus) Prædicator eximius, dierum suorum sentiens adesse finem, salutare Viaticum petijt, & accepit; & agonem suum fiducialiter Domino commendauit. Deinde ad astantes ita breuiter est allocutus: En vocor à Domino, & tempus resolutionis meæ instat: Augustinus, & Bernardus pulsant ad ostium, nec possum præterire terminum à Deo constitutum: Deus tueatur exitum meum: pergat spiritus ad Dominum, qui fecit illum: Tegat terra corpusculum, non diu ibi mansurum: Det mihi Deus inuenire requiem post mortem, pro cuius amore laboraui, scripsi, & prædicaui. Consolatus est autem discipulos plorantes, monens eos firmiter stare in proposito sancto; cõmendauitq. eos Deo, & Sanctis eius. Spopondit eis insuper auxilium Dei certissimè affuturum, & subdidit: Vt primum venero ad Dominum, spero, quod proijciam vobis flores de cœlo, vt gratiam sentiatis, & fructum in mundo faciatis.

Vene-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Venerunt ad eum interim quidam deuoti ſcholares, peſtilentiæ morbo percuſſi, cupientes pro remedio animæ ſalutare verbum ab eo audire; Ad quos ille clementer ſic allocutus eſt: ſi habetis bonam voluntatem Deo ſeruiendi, ſecurè poteſtis mori: omnes lectiones, quas didiciſtis, reputabuntur vobis ſicut Oratio Dominica, propter piam intentionem, quam in ſtudendo habuiſtis. His auditis iuuenes, conſolati reuerſi ſunt ad hoſpitia ſua; & in bona confeſſione defuncti. Ipſe verò cum S.Bernardi (eius præcipuè Patroni) illuxiſſet dies feſtus, feliciter ex hoc Mundo migrauit.

Thomas a Kemp. in eius Vita.

X I.

GERARDVS Monachus Ciſtercienſis, decem dies ante eius obitum audiuit pulſari ſignum, quo conuocantur Monachi ad Agonizantem iuuandũ; & accurrens illicò ad infirmorũ locum, nullumq. ibi reperiens morientem, recordatus eſt Reginaldi (de quo infra) & illicò, leui morbo percuſſus, ad extrema deductus fuit. Quando igitur morti ſe proximum vidit, eleuauit manum, & brachium; quod ante non poterat; ſuſtinens Crucifixi imaginem, & ſic, vultu ſereno reddidit ſpiritum.

Hiſt. S. Bernardi Hiſpanicè lib. 4. cap. 51.

X I I.

GERARDVS Monachus, S. Bernardi germanus, cum ſe deceſſui propinquum agnoſceret, ad Dominum conuerſus ait: Deus tu ſcis, quod quantum in me fuit, ſemper optaui quietem; mihi intendere, tibi vacare; ſed implicitum tenuit timor tuus; voluntas fratrum; ſtudium obediendi; & ſuper omnia, Abbatis, pariter & fratris, germana dilectio. Sub mortem verò, in vultu, & voce exultationis, erupit ſubitò in illud Dauidicum: laudate Dominum de cœlis, laudate eum in excelſis: ſtupentibus autem qui aderant, accitus eſt S. Bernardus; quo præſente, & extrema iam Pſalmi clara voce complente, ſuſpiciens in cœlum ait: Pater in manus tuas commendo ſpiritum meum, & repetens eundem ſermonem, ac *Iun. 13.*

frequen-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

frequenter ingeminans, Pater, Pater, conuuersus ad Bernardum exhilarata facie: quanta (inquit) dignatio Dei, Patrem hominum esse? Quanta hominum gloria, Dei filios esse, & hæredes? Nam si filij, & hæredes, &c. Sic igitur cantabat moriens, quem S. Bernardus lugebat.

Idem Bernar. serm. 26. in Cant. relat. à Sur. tom. 3. & Lyppom. tom. 1.

ANNOTATIO.

De GERARDI morte nihil aliud habet in eo sermone S. Bern. In fine tamen, hæc addit. Cum pro causa Ecclesiæ anno præterito Viterbij essemus, ægrotauit ille (GERARDVS scilicet) & inualescente languore, cum iam proxima videretur vocatio, ego ægerrimè ferens comitem peregrinationis in terra relinquere aliena, nec resignare his qui mihi eum commiserunt, quoniam amabatur ab omnibus, conuersus ad orationem, cum fletu, & gemitu: Expecta (inquam) Domine vsque ad reditum; restitutum amicis, tolle iam eum si vis, & non causabor: exaudisti me Deus: Conualuit: opus perfecimus: Rediuimus cum exultatione. Porrò ego oblitus penè sum meæ conuentionis, sed non tu.

XIII.

Maij 28. GERMANVS Episcopus Parisiensis diem obitus sui diuina reuelatione præcognitum, in suo cubiculo supra lectum inscribi fecit, hoc modo: Quinto Calendas Iunias. quo die postea feliciter migrauit ad Dominum, anno 579.

Lippom. tom. 8. Sur. tom. 3. Greg. Tur. hist. Franc. lib. 4. c. 51. lib. 5. cap. 8. lib. 8. cap. 33. & de gloria confess. cap. 92. Aimoinus scripsit duos libros de Miraculis ipsius, qui apud Sur. extant tom. 7. die 25. Iulij. De eo Baron. in Annal. tom. 7.

XIV.

GEROLDVS Episcopus Lubicensis infirmitate correptus orauit Deum, vt differretur sibi vita, quousq. dedicaretur Oratoriũ Lubicense, & Clerus recenter adunatus, conualesceret in statu suo. Nec mora. diuinitus adiutus, dilatus est ad modicũ; & aggressus est dedicationis opus. Quo peracto, sentiẽs dilatos ad tẽpus dolores rursus incalescere, statuit visitare suã Diœcesim

qua perlustrata, & peracto negocio, expletisque diuinis mysterijs, viribus corporis cœpit repentè destitui; multisque diebus lecto decubuit: Nunquam tamen Missarum solemnijs, vsque ad diem sui obitus, deesse voluit. Audita ergo boni pastoris ægritudine, venerunt ad eum plurimi venerabiles Viri; qui cum lecto ægrotantis appositi, optarent ei adhuc vitæ dilationem, ipse respondit: Quid precamini mihi, fratres, quod inutile est? Quantumcunque viuam, mors semper restat. Iam nunc vtique fiat, quod quandoque futurum est: Melius est euicisse, quod effugere nemini licet. Inter loquendum autem dedit suis lectionem de Psalmo: Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. Interrogatus quas pateretur molestias? nullos se torsionis dolores professus est, sed tamen defectu virium prægrauari. Cum verò fratres consummationis finem imminere viderent, impenderunt ei sacræ vnctionis officium. sicque Sacramentis salutaribus communitus, illucescente die feliciter migrauit ad Dominum.

Helmoldus in Chron. Slauorum lib.1.cap.94.& 95.

X V.

GERONTIVS Monachus in Monasterio S.Gregorij, dum graui molestia corporis esset depressus, in visione nocturna albatos viros in idipsum Monasterium descendere de superioribus, aspexit. Qui dum coram lecto iacentis assisterent, vnus eorum dixit: ad hoc venimus, vt de Monasterio Gregorij quosdam fratres in militiam mittamus; atque alteri præcipiens dixit: scribe Marcellum, Valentinianum, Agnellum, & quosdam alios. Quibus expletis, addidit dicens: scribe, & hunc ipsum, qui nos aspicit. ex qua visione Gerontius certus effectus, facto mane, innotuit fratribus quot, & qui essent ex eodem Monasterio morituri; seque illos continuò secuturum, sicut & contigit. Die enim altero præfati fratres mori cœperunt, eodem ordine, quo fuerant in descriptione nominati. ad extremum & ipse obijt, qui eosdem fratres morituros præuidit.

Io. Diaconus in vit. S. Gregorij lib. 1. cap. 18. relat. à Sur. tom. 2. & idem Greg. Dial. lib. 4. cap. 26. vbi ante decennium scribit hoc contigisse; nempè anno Christi 583. Dialogos enim scripsit sanctus anno Christi 593. vt habet Baron. in Annal. tom. 8. eodem anno.

XVI.

Mar. 17. GERTRVDIS Virgo Niuellensis in Brabantia, Pipini Ducis filia, cum (Domino reuelante) didicisset propè adesse suam è corpore migrationem, Abbatissæ statim se abdicauit ministerio; & deinde triennij ferè spatio, ad cœlestem suspirans patriam, perpetuis vacauit precibus; parauitque sibi interim cistellam, in qua conderetur corpus eius: & decreuit ne vllum aliquod indumentum eius corpusculo adhiberetur, præter velum quoddam penè nullius pretij, quod quædam Peregrina Sanctimonialis, illi pro benedictione miserat, vt eo caput contegeret: Porrò in sepulchro poneretur cilicium; neque alio operimento se contegi voluit, nisi cilicio quo fuisset induta, & panno veteri, quo cilicium tegebatur, dicens: superflua nihil neque viuentibus, neque morientibus posse conferre.

Migrationis autem instante die, misit vnum è fratribus ad peregrinum quendam Monachum, sciscitaturum ab eo, quo die esset ex hac vita decessura; nunciaturum ei quoque, se valde formidare, pariter ac lætari. Accepit verò ab eo responsum, quod die crastina intra Missarum solemnia è corpore sibi abscedendum esset; & quod nullatenus trepidare, sed læta proficisci deberet; cum Sanctus Patritius Episcopus, vnà cum Sanctis Angelis, eam esset cum ingenti gloria excepturus. Gratias igitur Deo egit; noctemque totam cum sororibus in Psalmis, & precibus duxit insomnem. Die autem sequenti, cum sacratissimum Viaticum suscepisset; & Sacerdos precem illam, quam secretam vocant, absoluisset, feliciter obdormiuit in Domino, anno Christi 644.

Sur. tom. 2. Molan. in Indic. Sanct. Belg. Baron. in Annal. tom. 8. De ead. vide supra in Bauone.

GER-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XVII.

Ianu. 6.

GERTRVDIS Virgo ab Oesten apud Batauos, cum ad eam peruenisset diem, qua ad sponsum erat itura cœlestem, sacrosanctis munita mysterijs, ad sorores ait: Ego domum proficiscor. Illis autem existimantibus, præ morbi dolore sic eam loqui, dicentibusque ipsam domi tunc esse, rursus ait; nequaquam domi sum, sed illic volo esse, vbi plateæ sternuntur auro mundo. Quibus dictis, paulò post obdormiuit in Domino. anno sal. 1358.

Sur. tom. 7. Molanus in Natal. Sanct. Belg. fusius, vbi habetur etiam Apologia pro ea, quæ fuerat olim Beghina, non autem ex damnatis, & abolitis à Clemente V.

ANNOTATIO.

Solebat GERTRVDIS quotidiè se exercere in vita, & passione Christi meditanda. In Christi autem Natiuitate, versans animo summam eius humilitatem; extremam paupertatem; & id genus alia; seque paruulo Iesu oblectans, dignata est aliquando vt virginea eius vbera tumescerent; lacteque manarent quotidiè ab eadem Christi Natiuitate, vsque ad Purificationis festum.
Idem Sur. ibidem cap. 5.

GILABERTVS *vide infra* in Vincentio Ferrerio.

XVIII.

GILBERTVS Monachus Cluniacensis ex infirmitate, quam incurrit, ad extrema deuenit; cumque (de more) in substrato cilicio, & cinere à fratribus compositus iaceret; atque horam suæ vocationis expectaret; ecce subitò, resumpto spiritu & apertis oculis, acclamare cœpit professionem fidei, nempè: Quicunq. vult saluus esse, &c. & cum prius idiota, & literarum imperitus ab omnibus agnosceretur, ita distinctè, & apertè singula proferebat, vt peritissimus in talibus extitisse videretur: vnde cum diu, qui adstabant admirantes hæsissent, Prior tandem intelligens, eum aliquid in occulto vidisse, ad eum se inclinauit, & quæ causa clamoris esset interrogauit. Ad quod ille, vidisse se (ait) personam reuerendæ formæ, vas aquæ deferentem, qua pedes eius ablueret inquinatos; & eis

ablutis

ablutis, totum mundatum redderet, qui sibi admiranti dixerat: non nosti ad purgationem tuam, hanc aquam esse necessariam, qui tale (quod ipse nosti) crimen commisisti, & de industria celans, nulli reuelare voluisti? Vnde scias te nullatenus posse saluari, nisi quod perniciosè celaueras, salubriter studeas confitendo manifestare. Deus verò multa sua misericordia ad sensus corporeos te redire permittit, vt de tanto crimine, confitendo pœnitere; & pœnitendo salutem consequi merearis. His dictis, Priorem seorsum aduocauit; peccatum illud ei confessus est; & absolutione suscepta, astantibus, & orantibus fratribus, læto vultu bono fine quieuit.

Petr. Venerab. Cluniac. miracul. lib 1. cap. 4.

XIX.

Ian. 29. GILDA Presbyter (cognomente sapiens) de sui corporis imminente dissolutione, quam concupierat & exorauerat, edoctus ab Angelo, conuocauit discipulos, dixitque eis: quoniam (ego filij charissimi) viam ingredior vniuersæ carnis, dissolui mihi expedit, vt possim Deum videre. Sermonem deinde ad eos habuit de Christi imitatione, & amore; de mutua charitate; cæterarumque virtutum studio, pariter ac vitiorum fuga; cumque per septem continuos dies (quamuis inualescente morbo) monita eis dare salutaria non destitisset, octaua die, quæ erat vltima ab Angelo sibi præfinita, iussit se in Oratoriũ duci; ibique oratione facta, Viaticum Dominici corporis suscepit. deinde discipulos cõtestatus est dicens: Per Christum vos filios meos moneo, ne contendatis pro corporis mei cadauere; sed mox vt spiritum exhalauero; tollite me, & in nauim deponẽtes, supponite humeris meis lapidem illum, super quem recumbere solebam; nemo autem ex vobis in naui mecum remaneat, sed impellentes eam in mare, permittite eam ire quò Deus voluerit. Prouidebit autem Dominus sepulturæ mihi locum, vbi fuerit ei placitum. Confido quoque in Domino, quod in die Resurrectionis resurgere me faciet cum cæteris. Deus autem pacis, & dilectionis sit semper cum omnibus vobis. & cum respondissent omnes,

Amen,

Amen, sancta anima migrauit è corpore 4. Cal. Febr.

Discipuli verò tollentes corpus eius, fecerunt sicut eis præceptum fuerat; sed qui de Cornugallia venerant, conabantur illud tollere, & in patriã suam transferre. Dum ergo inter se colloquerentur, nauis, Dei nutu, cum sancto corpore demersa est in profundum; nec potuit inueniri, donec post tres menses (à discipulis triduano statuto ieiunio) vni eorum reuelatum est vbi esset. Inuenerunt igitur nauem in [a] domo sanctæ Crucis cum sancto Corpore integro, & illæso, sicut ab ipsis collocatum fuerat; lapidemque posuerunt super altare in testimonium; & celebrarunt deinde sacri corporis inuentionem 5. idus Maij.

Vita ipsius in Bibl. Floriac. cap. 18. *&* 19.

ANNOTATIO.

Oriundus fuit GILDA Arecluta in Britannia, maximusque fuit verbi Dei prædicator, & miraculorum operator.

[a] IN DOMO. In oratoriolo scilicet, quod Vir sanctus olim construxerat in honorem S. Crucis.

X X.

GINGVRIANVS Monachus laicus in Monasterio sancti Gildæ, cum de vitæ suæ termino per Angelicam reuelationem esset edoctus, venit quadam die ante Abbatem, atque omnem congregationem; humiliter satisfaciens, & petens ab omnibus sibi veniam dari. Dum igitur in circuitu, tanquã innocenti, & simplici viro, respondissent: Dimittat tibi Dominus ignorantias tuas, atque ab omnibus peccatis tuis te absoluat: Scitote ergo (inquit ille) quia ab hodierna die, neque ambulare inter vos, neque manere potero: Rogo charitatem vestram, vt vestris orationibus me commendetis Deo; & Oleo sancto vngatis. Mirantur omnes, quod quem sanum videbant, vngi se rogaret. Ille autem rogabat instantius, vt quandiu loqui poterat vngeretur. Post Capitulum autem, detulit omnia vtensilia, atque ferramenta sua, & posuit ante pedes Abbatis, dicens; Domine ecce obedientiam, *Sept.* 28.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

quam mihi ſeruare præcepiſti : commenda eam alicui ex fratribus ; fuerat enim ipſe B. Vir cuſtos aluearij ab initio conuerſionis , habens ſub iura ſua plurima Apum vaſa . deinde cum Miſſa celebraretur , ad ſanctum accedens altare, Communionem ſanctam de manu Sacerdotis accepit ; & ambas manus ad pectus adducens , iuxta gradum altaris ſe extendens , recubuit .

Eductus eſt autem inter manus fratrum, in domũ infirmorum ; vbi ſtatim (ſicut poſtulauerat) à fratribus Oleo ſancto vnctus eſt ; atque ab illo die (ſicut prædixerat) per totum annum paralyſi ſolutus, in lecto iacuit ; neque in latere altero ſe vertere, neque manum ad os ducere valens. Poſt annum verò exactum , adueniente ſui obitus die , ab Angelo ſibi denunciato , dixit cuidam Monacho , vt nunciaret fratribus , quia eadem die de corpore exiret ; & quod gratias eorum charitati referebat , quia obſequium ipſi per totum annum exhibuerint . Obſecrauit autem , vt Communionem ſanctam ſibi deferret, atque ab hora veſpertina obitum ſuum obſeruaret . Poſt veſperas igitur dixit aſtanti ſibi : voca fratres meos ad me, quia iam de hac vita exeo . Omni itaque Congregatione ad eum coadunata , de hac vita, eadem qua prædixerat hora, migrauit ad Dominum .

Bibl. Floriacen. cap. 28. vit. S. Gildæ .

X X I.

Iul. 6. GOAR Presbyter Epiſcopatum Treuerenſem à Rege Sigeberto oblatum renuens ; nec obſtinato Regis animo obſiſtere valens, petijt & obtinuit viginti dierum inducias ad deliberandum . Moxque ad cellam rediens, in orationem ſeſe proſtrauit ; Deum intentè & cum gemitu deprecans , vt ſe à tanto onere miſericorditer dignaretur eripere . Cumque in his precibus perſiſtens ſemetipſum affligeret ; ex voluntate Dei , febri valida correptus ægrotare cœpit ; adeò vt , quem Rex poſt viginti dierum excurſum ſe viſurum exiſtimauerat , nec in ſeptem annorum ſpatio , quo ægritudine laborauit, videret . Euolutis autem iam ſeptem annis (quibus quidem in

infir-

infirmitate positus, pro Episcopo criminoso deponendo orare, & pœnitentiam agere (sicut ipsi spoponderat, non cessauerat) misit ad illum Rex, vt ad se veniret. Sed vir Dei sciens sui corporis dissolutionem sibi iam imminere, respondit ijs qui missi fuerant, in hęc verba: Dicite ò filioli Domino vestro, quoniam faciem meam non est in pręsenti vita visurus; nisi fortè velit ad cellulam nostram ipse venire: Infirmitate enim grauissima comprehensus, nusquam progredi valeo; quanquam hæc diuinæ pietatis flagella longè sunt meis meritis leuiora. Misit alios denuò Rex; quibus apud se (grauius tunc ægrotantem) positis, dixit: nolite filioli vos ipsos, aut Regem vestrum vlterius fatigare, quoniam certum habeo, me neque extra spatium loci istius amplius egressurum; neque vllam euectionem aliam, quam ad sepulturam propriam subiturum. Percontantibus quid sibi per ipsos à Rege vellet impetrare? respondit: petitio mea sola hæc est, vt (si ei placet) de hoc loco amplificationem meritorum, & causam retributionis æternæ sibi in Regno cœlorum acquirat; & cum extremus mihi in hac vita dies aduenerit, auctoritate sua, & imperio, ad me Agrippinum, & Eusebium Sacerdotes venire faciat; qui meum corpusculum debeant sepulturæ demandare. Tandem post septem annos, & tres menses in infirmitate, & Dei laudibus exactos, Vir sanctus coram eisdē Sacerdotibus, & compluribus alijs deuotis Viris, in cellula sua, in qua multos annos Domino deseruierat, Domino spiritum reddidit, anno salutis 575.

Sur. tom. 4. Petrus Cratepol. de Sanct. German. Vinc. in spec. lib. 22. cap. 13. Petr. in Catal. lib. 6. cap. 62. De eo Sigebert. in Chron. ann. 600.

XXII.

GODEFRIDVS Monachus Præmonstratensis, cum assistentibus fratribus diceret, se magno teneri è vita abeundi desiderio; & vnus ex illis respondisset: absit Domine, vt ita nos desolatos relinquas; tanquam indignabundus ait: quid est quod loqueris? Quamobrem (oro) pœnitentiæ habitum *Ian. 13.*

 acce-

accepimus? Quare, & pro Christo nitimur mortificari tota die, si non hisce laboribus id spectamus, vt quamprimum liceat euolare ad Christum? optandum profectò mihi est, vt breuiori possim via ire ad eum; & ad conspectum vultus illius (quem semper concupiui) celerius pertingere. Ad fratrem autem germanum, de sua morte lugentem, conuersus ait: Ea causa (mi frater) omnia propter Deum reliquimus, quod nos morituros certissimè sciremus; nec possumus optatam operum nostrorum mercedem recipere, nisi corpus hoc morti succumbat.

Sacro deinde inunctus oleo, pacis osculum cunctis præbuit fratribus; ab eisque veniam petijt, si quem ex ipsis, diuini honoris & ordinis zelo permotus, seuerius interdum fuisset allocutus. Paulò post ait ad fratrem; frater mi audio vocem dicentem: exite obuiam ei. Interrogatus autem ab eodē, quid haberet spei? Respōdit: spe magna ego sum; nec si mihi liceret toto potiri orbe terrarum, vel paululum velim in hoc exilio degere. His dictis, cum parum quieuisset, apertis mentis oculis, subitò cum ingenti exultatione dixit: veniunt nuncij Domini, & Creatoris mei. in quibus verbis abijt in cœlum.

Sur. tom. 7. De eo etiam tom. 3. In vita S. Norberti. Baron. in Annal. tom. 12. Petr. Cratepol. de Sanct. German.

ANNOTATIO.

Fuerat hic Comes Cappenbergensis, porrò Castrum suum & omnia sua Deo obtulit; triaque Monasteria ædificauit; & factus Monachus, Othonem fratrem suum ad idem propositum perduxit; quin & eiusdem coniugem prorsus renitentem, salutaribus adhortationibus eò permonuit, vt sacrum velamen acciperet.

Pro Christo mori iucundissimum putabat; dicebatque: quemadmodum scopæ, multo vsu detritæ tandem in ignem inijciuntur, ita ego cupio corpus meum, Christi seruitio confectum, & exhaustum, vexationum & afflictionum igne demum consumi. Tanto flagrabat ex hac vita migrandi, & ad Christum proficiscendi desiderio, vt sæpè (socijs eius in itinere quiescentibus) supinus ipse iacens, manus, & brachia componeret, vti solet funus componi, dum celebrantur exequie; & magno cordis clamore diceret; ò

vtinam

vtinam veniat hora illa, qua hinc discessuri sumus: Vtinam illi horæ me præparare digneris Domine Deus meus.

XXIII.

GODEFRIDVS Monachus Cisterciensis, visione Beatissimæ Virginis, & eius benedictione dignatus, postridie infirmitate correptus fuit; qua tamen non obstante, chorum, & officia diuina (de more) frequentare voluit, donec eadem infirmitate prægrauatus ad infirmorum locum semiuiuus fuit perductus: Vbi cum iam proximus morti esset; & interim Refectorij signum pulsaretur, infirmorum Præfectus (qui ibi tunc aderat) anxius, quid faceret nesciebat; obedientiam scilicet, an charitatem exerceret: timebat enim, si ad prandium cum alijs iret, ne rediens eum mortuum inueniret. Hanc igitur animi dubietatem perspiciens Godefridus, rogauit eum, vt pransum iret; & absque vlla hæsitatione certò sciret se inuicem iterum ante mortem visuros. Hac promissione fretus infirmarius ad Refectoriū perrexit; & paulò post, inter comedendum vidit illum ingredientem, & postulata à Patre benedictione, statim egredientem: cumque secum cogitaret, eum conualuisse, & propterea è lectulo surrexisse, audiuit pulsari campanā ad conuocādum Monachos in morientis agone. Tunc recordatus id, quod sibi dixerat (nempè sese ante mortem visuros) cognouit impletum, & credidit eum iam defunctum. Quod rei probauit euentus; cum enim ad cellulam eius cum Monachorum conuentu properasset, inuentus est migrasse ad Dominum.

Hist. S. Bernardi Hispanicè lib. 4. cap. 14.

ANNOTATIO.

Campana quæ dicitur audita ad conuocādos Monachos in morientis agone, per se mirabiliter (nullo pulsante) insonuit. *idē. Ibidē.*

XXIV.

GORGONIA S. Gregorij Nazianzeni soror, cum ad vitæ terminum se proximam esse per visum didicisset, quamuis resolutionis desiderio teneretur; ac esse cum Christo exop- *Dec. 9.*

 taret,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

taret, antea tamen baptizari maritum percupiens, id à Domino precibus postulauit, & obtinuit. Deinde comparata sese ad mortem, monuit astantes; disseruit de futura vita; & diem extremum, festiuum, ac solemnem fecit.

Iam soluebatur, atque extremos efflabat spiritus: Illaque nec spirabat, nec mouebatur, nec sonum vllum edebat: Pastor autem eius, qui facta, dictaque illius omnia obseruabat, labia moueri sensit, auremque propius admouens, Psalmodiam audiuit submussitare, ac psalmodiæ verba excessuris accomodata; ex quibus illud vltimum pronunciauit: In pace in idipsum dormiam, & requiescam. quo hilaris, & spe lætissima perfusa, obdormiuit in Domino.

Greg. Naz. in oratione funebri eiusdem Lippom. tom. 1.

ANNOTATIO.

Aduersa corporis valetudine laborabat sæpius GORGONIA, præcipuè subita totius corporis inflammatione, ac velut ebullitione quadam, & feruore sanguinis; quam sequebatur deinde eiusdem sanguinis concretio, torpor, pallorque incredibilis, & mentis ac membrorum dissolutio.

Cum aliquando morbo insolenti, & prodigioso, doloreque maximo premeretur, desperatis aliorum omnium auxilijs, noctis intempesta caligine obseruata, cum aliquando leuius morbus vigeret, ad altare cum fide procubuit; eumque, qui super illud colitur, cum magno clamore obtestans, eam, quæ Christi fimbria sanguinis profluuium compressit, imitata est; caput cum pari clamore vberrimisque lachrymis, ad instar Magdalenæ, admouit; nec se ante ab eo discessuram est minitata, quàm sanitatem consequeretur. Quo facto protinus liberatam se sensit. Facti autem miraculum, quandiu ipsa vixit contectum, & silentio compressum voluit. *Idem ibidem.*

XXV.

Maij 4. GOTHARDVS Episcopus Hildemesensis prædixit obitũ suum in die Ascensionis futurum, & pueri item cuiusdam (qui vocabatur BRVNO) cui vilia sua vestimenta, & calceos dare solebat: Hunc vltima, correptus ipse, infirmitate, indui voluit vestibus, quas deposuerat; & cum antea sæpius eum admonuisset,

nuisset, vt se pararet ad secum in patriam proficiscendum; eadem hora, qua fuit vestibus indutus, morbo correptum,& ipsum decumbere oportuit. Quo audito Vir Sanctus per nuncium hæc ei mandauit: Consolare puer meus,& confortare in Domino, quia iam tempus instat, quo ad patriam æternæ beatitudinis re vera mecum proficisceris. Ea verba puer lætus accepit; & ipsamet die (Ascensionis nempè Domini) sacrosanctam Eucharistiam sibi porrigi rogauit; eaque percepta, iucundo animo B. Antistitis pollicitationem sustinebat: qui quidem Antistes (linguæ cessante officio) corde, & mente psallere non cessabat: cumque pueri quatuor scholastici, ex vtraque lecti parte positi essent, vt Psalterium totum ab initio recitarent, eos audiens B.Pater, valde est delectatus; & nonnunquam cum eis psallere iucundum fuit; præcipuè versus illos, qui ad deprecandum Dominum pertinebant; quos apertis, & sursum erectis oculis,altius vt poterat exprimebat.

Media nocte, absoluto iam Psalterio, matutinas preces inchoarunt fratres astantes; & cum ventum esset ad Cantici Zachariæ versum illum: Illuminare his, qui in tenebris,& in vmbra mortis sedent, in supremo ipse iam agone desudans, ægrè apertis oculis, quod reliquum est pronunciauit,nempè: Ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. sub quibus verbis concinente Clero, Gloria Patri, cum Antiphona, Ascendo ad Patrem meum, &c. sublatus ab astantibus è lecto, felicissimè migrauit ad Dominum, anno sal.136.

Concrepãtibus autem campanis,BRVNO puer prædictus (qui eodem momẽto præmortuis membris decumbebat) supremo spiritu in solo pectore palpitante, tanquam à somno experrectus, stupens rogabat, quid hoc sibi vellet? Respondit Mater dissimulanter, ad nocturnas preces pulsari; at ille stomachabundus, Matris,& aliorum dissimulationẽ arguens: cur (inquit) rem ipsam me celatis? Reuera Dominus meus Gothardus cœlum ascendit; & promissionum suarum(proh dolor) oblitus, me hìc dereliquit: Surgite, & eleuatis mani-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

bus, & cordibus, eius dilectam animam diuinæ clementiæ commendate; & vt mei meminerit eum obſecrate: ac ſubinde quibus potuit viribus, oculos ad cœlum ſuſtollens: ò ſancte Præſul (inquit) per illum te adiuro, ad quem vadis, vt nunc ſis memor mei; nec me patiaris tibi ſuperſtitem in carne manere, cui toties pollicitus es, quod tecum eſſem in patriam abiturus. Ad has voces ſtupent aſtantes, nec ſine formidine faciunt, quod iuſſit; & ecce vix ad eum reflectunt oculos, eum iam cernunt exanimem, & Patrem ſuum eſſe ſubſecutum.

Sur. tom. 7. Petr. Cratepol. Minorit. de Sanct. German. Baron. in Annal. tom. 11.

XXVI.

Oct. 15. GRAMATIVS Epiſcopus Salernitanus, diſſolutionem ſui corporis ſibi imminere ſentiens, Eccleſiam adijt, vt oraret; audiuitque ibi vocem dicentem ſibi: Veni ſerue bone, & fidelis, accipe requiem, quam tibi præparaui. His auditis, cum clericis in cubiculum ſe recepit; eoſque benedictione donatos, paternis monitis ad pacē eſt exhortatus. Poſt hæc, ſuppellectilia domus, proprijs manibus, pauperibus erogauit: leuium culparum remiſſionē, per pœnitentiæ Sacramentum, accepit: & deinde corpus ſtramini aliquantiſper dedit. Demum ſacra Vnctione perunctus, Pſalmos alternatim cum clericis, dimidio horæ ſpatio, vt potuit, cantare voluit: Et tandem elatis in cœlum oculis dicens: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum, ſpiritum Deo reddidit, anno ſalutis circiter 400.

Tabulæ Eccleſ. Salernitan. Ferrar. ex eiſdem & ex Gaſpare Muſca de Epiſcopis eiuſdem Eccleſiæ.

XXVII.

Iul. 3. Nou. 17. GREGORIVS Neoceſarienſis Epiſcopus (cognomento Thaumaturgus) ſub obitum viſitauit ſuam Diæceſim, ſcire volens qui adhuc eſſent extra fidem relicti. Vt autem cognouit nō plures ſeptendecim eſſe, qui in antiquo errore permanſiſſent: Acerbum quidem etiam hoc, inquit, ad Deum

ſuſpi-

ſuſpiciens, deeſſe aliquid eorum plenitudini, qui ſeruantur. Veruntamen magna gratiarum actione dignum eſſe (aiebat) quod totidem ſimulachrorum cultores ſucceſſori relinqueret quot ipſe Chriſtianos accepiſſet. Precatus autem credentibus incrementum ad perfectionem, & incredulis conuerſionem, ad Deum feliciter migrauit; ſuos neceſſarios obteſtatus ne peculiarem ſibi locum ſepulturæ compararent. Nam ſi viuus nullius loci dominus vocari voluiſſet, ſed in alienis (tanquam inquilinus, & peregrinus) habitans, vitam tranſegiſſet; ne poſt mortem quidem prorſus inquilinatum ſibi dedecori fore putare; ſed in ſequenti (inquit) ſæculo fama prodatur, quod Gregorius nec viuens ab aliquo loco cognominatus ſit, & poſt mortem, alienorum locorum fuerit inquilinus. cum enim ab omni terrena poſſeſſione ſeſe abſtinuiſſet; ne ſepeliri quidem in proprio loco ſuſtinuit; ſolamque illam poſſeſſionem prætioſam, & expetendam putauit, quæ fraudis, & auaritiæ veſtigia in ſe non admittit. obijt anno Domini 389.

Greg. Nyſſ. orat. de eodem. Lippom. tom. 4. Sur. tom. 4. Baron. in Annal. tom. 2. vbi fuſius præclara eius geſta digeſta habentur.

ANNOTATIO.

Cum in Idolorum templum aliquando GREGORIVS noctu diuerti coactus eſſet, & Dæmones idcircò illud ingredi amplius non valerent, vt æditui conquerenti, diuinam oſtẽderet virtutem, eorundemque dæmonum imbecillitatẽ; ſcripſit in libelli particula hæc verba: GREGORIVS SATHANÆ INGREDERE eius modi autem libello ſuper altare poſito, vidit æditùus conſuetos nidores. Vnde in Chriſtum credidit, & eiuſdem Gregorij factus eſt diaconus, & comes indiuiduus. *Ibidem*. Simile ſupra habetur in EVGENDO.

XXVIII.

GREGORIVS Epiſcopus Vltraiectenſis cum per triennium paralyſis morbo detentus eſſet, ad extrema deueniens, imbecillia eius membra candida apparuerunt; vt foris videntibus innoteſceret, quàm mundus eius ſpiritus in oculis exi- *Aug. 25.*

ſteret

ſteret Domini. Audiens autem contriſtari circumſtantes diſcipulos de electi filij eius Albrici abſentia (erat enim in Italia, regali ſeruitio deputatus) dixit eis: Nolite timere: Non tranſibo antequam ipſe veniat. quod factũ eſt. tertio namq. poſt eius aduentum die, petita abeundi licentia, iuſſit ſe ante Oratorium Saluatoris collocari; ibique, oratione facta, & communione percepta, aſpiciens ad altare, deuotus migrauit ad Dominum, anno ſal. 784. ætat. 70.

Io. Molan. de Sanct. Belg. & in indic. Trith. de vir. Ill. or. S. Ben. lib. 3. cap. 284. & lib. 4. cap. 188. De eo Sur. in vita S. Ludgeri 26. Martij tom. 2. & in poſtr. edit. eadem. die 25. Aug.

XXIX.

Iulij 8. GRIMBALDVS Abbas Vuintonienſis à Deo precibus obtinuit, vt igne languoris ante obitum probaretur. Infirmus autem, ob virtutem patientiæ fortior exiſtens; cum ſacroſanctum Viaticum (migrationi proximus) eſſet ſumpturus, quamuis præ ægritudine ſe mouere non poſſet, forti nihilominus niſu, ſeipſo fortior, erexit; & Chriſto aduenienti in faciem ſe proſtrauit. A fratribus deinde petijt, vt ſolus per triduum ad iter ſuum parandum relinqueretur: quo tempore in contritione cordis, & lachrymarum imbre ſe Deo immolare curauit. Quarto autem die, fratribus ad ſe reuocatis, & in pace commendatis, ad æthereos migrauit ciues, anno Domini 903. ætatis ſuæ 83.

Io. Molan. de Sanct. Belg.

XXX.

Ian. 10. GVILLHELMVS Archiepiſcopus Bituricenſis, migrationis ſuæ tempus adeſſe cognoſcens, quamuis acutiſſima febri laboraret, concionem tamen ad populum habere voluit; ſumens ſibi pro themate illud Apoſtoli: Hora eſt iam nos de ſomno ſurgere. Deinde (fratribus conuocatis) Eccleſiaſticis Sacramentis communiri ſe voluit. Percepturus autem Sacroſanctam Euchariſtiã, è ſtratu proſilijt, quamuis deſtitutus viribus, & iam ferè in ſupremo ſpiritu poſitus videretur;

proce-

procedensque Saluatori obuiam, sub ipsius aspectu, flexis genibus, totus lachrymis diffluens, illum adorauit; vtque sæpius posset genua flectere, crebrò prostratus, erigere se curauit. Demum cum prolixius coram Domino sic prostratus orasset, suumque illi agonem commendasset, tota deuotione postulãs, vt siquid purgandum superesset, ipse purgare dignaretur; manibus in Crucis formam expansis, & oculis in cœlum sublatis, sacrosanctum Viaticum sumpsit; & postmodum ad stratum rediit. Vbi cum paululum respirasset, cæpit nutibus indicare, se velle vt corpus eius in quodã Monasterio (cui præerat) humaretur. Reluctantibus autem fratribus, cum lachrymis obsecrauit eos, vt quod cuiuis catholico licet, liceret & sibi, nempè sepulturam deligere. Ea re tandem ab inuitis obtenta, omnes est osculatus, & exoratus vt pro ipso Dominum deprecarentur; & ceu filij pacis, pacem inter se amarent, & colerent.

Nihil à morbo impediri se passus est, quin totus in Dei oratione versaretur. Temporibus, & horis congruis diuina coram se officia recitari voluit; & quos ipse ore non poterat promere psalmos, auribus auscultare curauit. Iussit sub aspectum suum è scrinijs vestes Pontificales proferri; & ex ijs quasdam minoris pretij ad se deferri voluit, quibus tunc vsus fuerat, quando fuit Episcopus consecratus, quasue ad sepulturæ suæ vsum diligenter mandauerat asseruari: Eas autem omnes cuidam familiari ad breue tempus seorsum seruandas tradidit.

Adesse tandem extremam iam horam præsentiens, preces nocturnas præuenire voluit. signo itaque dato, & conuenientibus fratribus, vt laudes Domini inchoarent, ipse prior labijs, & pectori suo, Crucis impresso signo, hæc duo verba vtcunq. pronuncianit, nempè: Domine labia; reliqua verò pronunciare non valens, mente persoluit, & à fratribus recitantibus audire studuit. Quibus completís, voluit in sparsos humi cineres deponi, cilicio (quo vsus perpetuò fuerat) indutus: Cumque paululum hìc iacuisset, benedicens fratribus, spiritum Deo reddidit, anno sal. 1199.

Sur.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Sur. tom. 1. Franc. Haræus de vit. Sanctor. Vinc. Bell. hist. lib. 29. cap. 62.

ANNOTATIO.

Funera proſequi conſueuerat GVILLHELMVS, & pauperum, ac peregrinorum humandis corporibus libens neceſſaria præbebat. Intererat autem huiuſmodi ſpectaculis, vt inde in memoriam rediret conditionis humanæ, extremorumque ſuorum; & huiuſmodi cogitatione, aduerſus peccata ſe muniret. *Idem Sur. ibidem.*

XXXI.

Febr. 10. GVILLHELMVS ſeu GVLIELMVS Eremita, Dux olim Aquitaniæ, infirmitate correptus, iuſſit Alberto diſcipulo ſuo, vt Sacerdotem accerſiret, à quo peccatorum ſuorum abſolutionem acciperet; nec moram faceret, vt poſſet ſpiritum ſuum Deo creatori ſuo reddere. Tunc Albertus foras exiens, vt obedientiam perageret, vidit aerem, ac cœlum turbatum nimis; & niue, glacie, frigoreque nimio omninò impediri. Vnde territus rediјt ad magiſtrum; & omnia exponens, dicit ei Guillhelmus, vt nihil omninò timeat, ſed ſecurus vadat, quod nihil patietur incommodi. Proceſſit igitur Albertus, nudiſque pedibus properans, Sacerdotem adduxit, & feliciſſimum peregit iter; quo quidem non ſolum nihil paſſus eſt incommodi, ſed ſe leuiatum, & delectatum ſentiјt. Suſcepit igitur de manibus Sacerdotis Guillhelmus Eccleſiæ Sacramenta. Deinde appropinquante exitus hora, ſubitò primus ille pallor, qui ex cilicio, ferro, ac inedia corpori eius obrepſerat, abſceſſit; vultuque clarificato, lætis oculis, & inuiſo antea colore, viſus eſt perfundi. Tunc rogauit Sacerdotem, & Albertum aſtantes, vt ſacram illam canerent Antiphonam: Subuenite Sancti Dei, &c. ipſe quoque cum eis exili ſpiritu (quomodo poterat) eandem canens; cumque perueniſſent ad verba illa: Occurrite Angeli Domini, Guillhelmus oculos ad cœlum eleuans, manibus iunctis dixit: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum, &

vltimo

vltimo prolato verbo, spiritum commendatum emisit, anno Domini 1157.

Sur. tom. 1. Guillhelm. Caualcantin. in vita ipsius. Baron. in Annal. tom. 12. Ferrar. in Catal.

ANNOTATIO.

* Fuerat GVILLHELMVS hic, discolus valdè, spirans minarum, & cædis (tanquam alter Saulus) in discipulos Domini, sæuo schismate perturbans Ecclesiam; cuius conuersionem plurimum exoptauit S. Bernardus; qui, cum semel, atque iterum eum conuenisset, & nihil profecisset, accessit ad eum tertiò, pro foribus Ecclesiæ stantem, dum Missarum solemnia agerentur; & sacratissimam Eucharistiam secum deferens, in spiritu vehementi eum corripuit his verbis: Ecce, post seruos, ad te Dominus omnium supplicaturus aduenit. Ecce caput Ecclesiæ, quam tu persequeris. Adest Iudex tuus, in cuius nomine curuatur omne genu; in cuius manus est tuus ille spiritus deuenturus. Nunquid & illum spernes? Nunquid ipsum contemnes, sicut seruos eius? Quibus auditis GVILLELMVS contremiscens, velut extra mentem positus, ad terrã vsque prosternitur: Resipiscit; veniam petit; Bernardi paret imperio; & exinde, quæ audierat, mente reuoluens, conuersus est ad Dominum, & eremum petijt. Habet hoc idem Bernard. Boneuallis in vita S. Bernardi.

ALBERTI obedientiã in itinere tam arduo suscipiendo, in hoc quoque Dominus gratam sibi fuisse demonstrauit. cum etenim ille exeundo, vt ad Sacerdotem pergeret, pauxillum candelæ ardentis supra caput Magistri, ex obliuione, & ignoranter dereliquisset, quando redijt, eandem ardentem, vt prius reperijt, & in nullo imminutam.

XXXII.

GVILLHELMVS Eremita apud Seculum, oppidum Siciliæ, Syracusanæ Diæcesis, cum obitum suum imminentem, cuidam amico suo prædixisset; & calceos suos ad illius domum detulisset; sequenti nocte migrauit ad Dominum, anno sal. 1404. campanis (nullo pulsante) sonantibus. Qua nouitate populus Seculensis commotus, ad cellam B. Viri pergens, illius cadauer genuflexum, manusque adhuc in cœlum *Apr. 4.*

tendens,

tendens, & locum cœlesti splendore illustratum inuenit.

Ferrarius in Catal. ex monumentis Oppidi Scalen.

XXXIII.

GVILLELMVS Cauailonius Ord. Præd. iuuenis, modestia; humilitate; obedientia; cunctisque virtutibus ornatus, cum lecto decumbens morbo grauatus, audisset ab infirmorum Præfecto, se breui ad cœlos iturum, lætitia perfusus, cæpit, magna vocis suauitate, illos decantare versiculos: Gloria, laus, & honor tibi sit Rex Christe Redemptor: cumque fratres astantes particulam ligni S. Crucis ad eum attulissent; ille maioris spiritus deuotione proclamans: ò Crux aue spes vnica, animam Deo reddidit, anno sal. 1260.

Michael. Pius Bononien. de Vir. Illustr. Ord. Præd.

XXXIV.

GVMPERTVS Herbipolensis, mortuo Præsule Herbipolensi, cum (propter insignem eius probitatem) eiusdem Ecclesiæ creatus esset Episcopus; & inuitus ad id subeundum onus traheretur, orauit Deum, vt absolueretur ab officio: cuius preces exaudiuit Dominus, & Vir sanctus (ante consecrationem) vita functus est.

Petrus Cratepol. Minorita de Sanct. German.

ANNOTATIO.

Fuerit hic antea miles, qui Ecclesias earũq. bona, & priuilegia, contra improbos direptores sacrilegos semper fideliter, & constanter defendebat: militiam postea sæcularem deseruit, & Religiosam conuersationem amplexus (mortuo Episcopo Herbipolensi) eiusdẽ Ciuitatis creatus est Episcopus. *Idem Cratepol. ibidem.*

XXXV.

Octob. 9. GVNTHERVS Eremita, cum à Duce Bredislao (quem ipse è sacro fonte susceperat) inuentus esset in spelunca, vbi triginta & septem annis vitam egerat; & cogeretur ab eo ad terram sui Ducatus pergere, ne tantus Vir incognitus lateret hominibus, noluit acquiescere. Vnde Dux valde miratus, orationibus se sancti Viri commendauit, & vt deinde nulla ei

deessent

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

deessent necessaria, se de apparatu proprio daturum promisit. Cui Guntherus ait: meæ dilectionis causa, si venisti fili, meæ petitioni contrarius esse noli: Corpusculi mei iam dissolutio instat; & quamuis de sepultura mea diuersi diuersa sentiant; Ego tamen (vt in spiritu loquar) corpusculi mei depositionem Brunoniæ locandā testor, & quod in spiritu loquor, id ab omnipotente (vt fiat) exopto. Proinde (charissime fili) memoriæ meæ causa, prædicto loco aliquid solatij apta; vt & mei in Domino, & tui, tuorumq. omnium in posterum in Deo memoria habeatur: super hæc autem omnia, si meæ discessionis terminum te scire delectat, crastinæ diei tertia hora, quid de meo transitu Diuina operatio sentiat, meæ fragilis vitæ terminus declarabit. Plorauit & doluit Dux, se tam citò eius priuari præsentia; sed iubetur à Sancto discedere, crastinò reuersurus, vt suæ interesset migrationi. Sequenti igitur die, assumpto Episcopo Seuero, summo diluculo ad Viri Dei cellā peruenit. Completa verò oratione, post longa de futura vita colloquia; peractis à Seuero Episcopo Missarum solemnijs, Vir Domini, sacrosancti corporis & sanguinis Christi perceptione se muniuit; & hora demum diei tertia, cernentibus qui aderant & flentibus, inter verba orationis, immaculatum Deo spiritum reddidit, anno Domini 1045.

Canis. Antiq. lect. tom. 2. ex M.S. Cod.

ANNOTATIO.

Cum sæpius inuitatus GVNTHERVS, inuitus tandem, ad Stephanum Hungarorum Regem cognatum suum accessisset, & ad mensam secum sedisset, iussus est à Rege comedere carnes, quas sibi Vir sanctus interdixerat; cumque inter prandentes (more solito) orationi insisteret; caputq. manibus inclinando, profusis lachrymis, ne illicitis cibarijs pollueretur, Diuinam clementiam imploraret; Mira res! Completa oratione, caput de manibus eleuat Dei famulus, & Pauo assatus, mensæq. superpositus (de quo edere iubebatur) pristinæ vitæ redditus, euolauit, & ab eius esu gratia diuina virum liberauit.

Simile de Sancto Nicolao *Tolentinate legitur, de quo infra.*

GVTHAL-

XXXVI.

Apr. 11 GVTHLACVS Anachoreta, propinquam ſui exitus diem ſentiens, vocato Diſcipulo, dixit ei: ad laborum meorum (fili) ſtipendia vado: bonum eſt mihi diſſolui, & eſſe cum Chriſto. Iuſſit deinde ſuo nomine ſalutem propriæ Sorori dicere; & eam exorare, vt corpus eius ſepeliri curaret; cauſam aperiens, quare in hac vita eius aſpectum vitare voluerit; vt ſcilicet in æterna ſe inuicem viderent.

Rogatus ab eodem Diſcipulo vt reuelare dignaretur, quid ſit, quod ab ea die, qua primum ſibi cohabitare cœpit, quotidiè, manè, & veſpere, ſe cum alio loquentem, mutuoſq. ſermones audierit, nec tamen ſcire potuerit, cum quo verba faceret; faſſus eſt, Angelum ei in Eremo degenti, quotidiè locutum eſſe. Inſtante autem mortis hora, lucis candor inæſtimabilis totam circumfulſit domum; quæ (paulò ante) roſarum floribus, aut effuſi balſami liquore videbatur aſperſa. Tandem (oriente luce) dixit eidem Diſcipulo: Tempus eſt (fili) vt ad Chriſtum transeam; & eleuatis ad cœlum oculis, ac manibus, obdormiuit in Domino circa ſal. annum 706.

Sur. tom. 2. Molan. in addit. ad Vſuard. vitam eius ſcripſere Viri Sancti Gulielmus Rameſij Anglus, & Felix Crolandienſis Benedictini.

HEDVVI-

I.

HEDVVIGIS Monialis, olim Poloniæ Ducissa, sciens imminere sibi sui corporis dissolutionem, adhuc incolumis acciuit ad se Catharinam puellam, quam ipsa è sacro fonte susceperat, & ob multam familiaritatem, multarum suarum cogitationum participem fecerat; mandans illi, ne moras nectat; sed ocyus aduolet, seruitura ipsi in ægritudine imminenti. Veniens igitur properè fidelis famula, videt eam sanam; nec recedit tamen, sed in omnibus ei officiosè suam nauat operam. Cum autem Heduuigis in quoddam esset cubiculum ingressa, Catharina vidit tres Dæmones humana effigie, cum ingenti strepitu in eam irruere; eamque atrociter flagellare, dicentes: Quid tu adeò sancta es? Cur tot sanctitatis opera efficis? Illa verò eam Dæmonum vim, & impetum sustinens; & cum tremore, Crucis signo se communiens, illæsa euasit: cumque ab eo loco egrederetur, Catharina eam sequens, eique condolens, crebrò à tergo illius, signum Crucis exprimebat: quod quidem Heduuigis videre non poterat; sed virtutem Crucis Christi sentiens, conuerso ad eam vultu: Catharina (inquit) semper hoc me signo munias; mirandam enim habet vim, & efficaciam ex Domini passione. Priusquam etiam in morbum incideret, accito confessario, extremæ Vnctionis Sacramentum ab eo sibi petijt ministrari. Id vbi sanctimoniales agnouerunt, non mediocriter consternatæ sunt; inde intelligentes propinquare iam tempus migrationis eius; quamuis eam nullo morbo laborantem viderent: & vna earum percontata est, quare vellet eas affligere, petendo Sacramentum, quod ministrari non solet, nisi vbi est de ægroti periculo metus? Cui illa respondit: scio ita esse; sed est tamen, quod hic aduertere te oporteat: cum enim extremæ Vnctionis Sacramento moriturus homo, tanquam armis contra spirituales nequitias muniatur, eiusmodi præsidium cum summa deuotione est accipiendum. Ego autem (& si incolumis adhuc sim) mox Oct. 15.

tamen ſecus habitura ſum; vereorque ne increſcente morbi dolore, tam ſalutare auxilium cum tanto poſſim deuotionis feruore percipere, quanto par eſt animam ad Dominum properantem. Ita ergo ſatisfactum eſt eius deſiderio; &, oleo ſancto inuncta, paulò poſt in morbum incidit; nec Sacramentum hoc denuò percipere voluit. Quod quidem admirandum eſt potius, quàm imitandum in ea; cui ſpiritus Domini per reuelationem id iuſſit; & in qua (vt piè creditur) ſancta deuotio diſpenſauit.

Poſtquam decumbere cœpit, filia eius Abbatiſſa ſeuerè prohibuit cunctis ſororibus, vt alijs ei miniſtrantibus, nulla accederet, & ne grauarent eam. Interim tamen multa ei pandebantur diuinitus, quæ ab vlla nec audierat, nec didicerat; cognoſcebatque ad ſe intrantes, quamuis eas minimè videret. Reprehendit autem inobedientem, quæ ad ſe viſendam, abſque ſuperioris licentia venerat.

Morbo ingraueſcente, eadem filia eius Abbatiſſa (Gertrudis nomine) interrogauit eam, vbi vellet humari; Illa verò: in communi cæmeterio, reſpondit; ſed cernens filiam non aſſentiri, in domo capitulari (vt vocant) elegit ſepulturam; at neque hoc probante filia, ſed dicente: In Eccleſia te, in Patris mei ſepulchro reponemus, reſpondit: Si me omninò neceſſe eſt humari in Eccleſia, conteſtor te per Deum, & obſecro, filia, ne in tumulo Patris tui deponas corpus meum. Nolo enim, vel mortua, mortuo coniungi, à quo caſtitatis amore diù ſeiuncta fui. Dicente rurſus filia: condam igitur te in monaſterio fratris mei, filij tui; illa dixit: cum nullo volo habere ſepulchri conſortium; ſed ſi decreuiſti me tumulare in templo, fiat id (oro) ante aram B. Io. Euangeliſtæ. Iterum dicente filia: coram altari B. Petri te ſepeliemus, vt monumentum tuum ſemper nobis ob oculos verſetur; illa (prophetico illuſtrata ſpiritu) reſpondit: Id quidem ſi feceritis, breui vos pœnitebit, ob crebras moleſtias, quas meum vobis pariet ſepulchrum: & planè ſic accidit; magnam enim quietis iacturam fecerunt ſorores, ex nimia hominum fre-

quentia, eius monumentum visitantium. Tandem aduentante tempore, quo laborum suorum fructum à Domino perciperet, Dominus eam cœlestibus repleuit consolationibus: Sanctæ, de cœlis sibi apparuerunt multæ; quibuscum ea latinè loquens audita est: & cum ijsdem feliciter migrauit ad Dominum, anno sal. 1243.

Sur. tom. 5. Chromer. lib. 7. & 8. de gestis Polonor. Io. Bonifatius de Hist. Virginali lib. 2. cap. 6. Tympius in Triumpho Tit. Prem. imag.

ANNOTATIO.

Sanctissimæ Virginis Mariæ paruam apud se habebat effigiem HEDVVIGIS, quam manibus tenebat assiduè, oculisq. inspiciebat; vt illius conspectu, diuinæ Matris amor magis, magisque augesceret. Hac ipsa, cum interdum signaret ægrotos, sanitati eos restituebat. Moriens autem, tam arcto eam nexu tenuit, vt sibi relinqui necesse fuerit; ne si vis in ea extorquenda validius adhibita fuisset, rupta, & lacera reciperetur. Eam ergo in sepulturam mortua intulit. Cum autem in translatione corporis eius, facta vigintiquatuor annis post eius obitum, aperiretur sepulchrum, exesa carne, & membrorum soluta compage, tres illi digiti sinistræ manus integri reperti sunt; inter quos parua illa adhuc erat sacratissimæ Virginis Mariæ imago.

Sanctos mirificè coluit; in eorumque peruigilijs durum sibi indicebat ieiunium, dicens: Sancti nobis sunt necessarij; meritòque eos venerari debemus, vt nobis subueniant, et in morte assistant.

II.

HENRICVS Vratislauiensis in Slesia Ord. Præd. & D. Dominici discipulus, ad extrema deductus, & Sacramentis Ecclesiæ munitus; cruce ad se (de more) allata, & ante se posita, cæpit Antiphonæ verba illa decantare: Securus, & gaudens venio ad te; ita & tu exultans suscipias me discipulum eius, qui pependit in te: & in eandem Crucem defigens lumina, dulciter ridere, manibusque plaudere cæpit; vultu, oculis, manibusque gaudium immensum præseferens. Deinde post pusillum, astantibus fratribus & orantibus ait: adsunt

Dæmones,& meam conantur ſubuertere fidem; ſed ego credo in Deum Patrem, & Filium, & Spiritum ſanctum. Quibus dictis expirauit, anno Donimi 1245. *Leand. Alber. lib. 8.*

III.

Mart. 16 HERIBERTVS Archiepiſcopus Colonienſis, cum in quadam ſuæ Diœceſis villa febre corriperetur; & vrgente, atque ingraueſcente moleſtia vexaretur, properè Coloniam mittẽs, Abbatem Eliam accerſiuit: quo veniente, ſacro voluit vngi oleo; & pariter Dominici corporis, & ſanguinis perceptione muniri. Demum Carinæ impoſitus, cum Coloniam deductus eſſet, in Apoſtolorum Principis oratorium iuſſit ſe deferri: vbi coram altari poſitus, capite, oculis, ac manibus in cœlum protenſis, prout valuit, prolixius orauit. Oratione completa, in oratorium, cubiculo coniunctum, delatus eſt. Omnia ſua interim largiri iuſſit pauperibus. Reſidebat autem ad caput lectuli eius, frater ſuus Comes, nomine Geremannus, profundens lachrymas, atque amariſſimos continuãs gemitus: Cui Vir Sanctus valde compatiens, ait: Quid frater mi, tam miſerabili afficeris eiulatu? Parce lachrymis, & gemitibus; quia ſperantibus in ſe non deerit conſiliarius, & conſolator Deus. Tu ergo iacta cogitatum tuum in illo; & quia cunctis in hoc ſæculo viuendi tempus breue eſt, & migrare oportet; nunc interim præpara te, & miſerere animæ tuæ, vt dignus habearis ſæculo venturo. Præparationis autem hic modus tibi pernecesſarius eſt, & optimus; vt de rebus tuis, quoad potes, pauperibus impertiendo, amicos tibi facias, vt cum defeceris recipiant te in æterna tabernacula. Poſt hæc, morbo inualeſcente, iuſſit fratribus ſpirituales exequias, pſalmorum decantatione inchoare; pſallens & ipſe pariter quoad potuit; vt illud dicere verè poſſet: Ingrediar in locum tabernaculi admirabilis, vſque ad domum Dei, in voce exultationis, & confeſſionis. Vidit interim inter aſtantes, pauperum Procuratorem, cui eorumdem curam cõmiſerat, & ait illi: Quid agunt nunc fratres mei? (pauperes ſcilicet) num illorum ſeruitio deeſt aliquid? Quo reſpondente, ſe cuncta

aſſigna-

assignata expedisse, nihilque superesse erogandum, accersitis Ecclesiæ Præposito; & ciuitatis Aduocato, eosdem commendauit illis pauperes; & vltimum iam trahens spiritum, illos obsecrauit, vt animæ suæ hoc impenderent solatium, nempè, donec successor subrogaretur, curarent, ne refrigerium à se pauperibus constitutum, vllo modo deesse contingeret. Quibus dictis feliciter migrauit ad Dominum, anno sal. 1021.

Sur. tom. 2. ex Ruperto Abb. Tuitien. Baron. in Annal. tom. 11. De eo infra in VOLBERTO.

IV.

HERMANNVS (dictus quoque Ioseph) Coloniensis, Canonicus Ord. Præmonstratensis, interrogatus de quodam vehementi sono in medio Monasterij audito, quid portenderet? subridens ait: Eo loco, quo extitit strepitus ille, quidam suo tempore sepelietur; ad cuius monumentum magnus erit hominum concursus, & strepitus frequens. Quæ quidem Prophetia in semetipso impleta est, eodem loco post mortem tumulato, & populi frequentia honorato. Circa idem tempus autem, quo sepulturæ locum prædixit, suæ resolutionis tempus sibi iam instare cognoscens, ad quosdam fratres accessit, qui maiori secum erant familiaritate coniuncti; & ad vnum eorum præcipuè, qui primæ iuuentutis dies mundo dicauerat, dixit: Quoties (frater) hunc Psalmi versum proferes: Bonitatem (scilicet) fecisti cum seruo tuo Domine, meritò debes magnam cordis deuotionem adhibere. At ille (non intelligens) respondit; non solum hunc versum, sed etiam preces omnes magna cũ deuotione esse recitãdas. Tum HERMANNVS subiecit: est & alius Psalmi versiculus, quem itidem singulari semper deuotione debes, & attẽtione proferre, nempè: Quia misericordia tua magna est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori; innuens ei bonitatem, quam secum fecerat Deus, hanc fuisse, quod ex inferno (quem per peccatum meruerat) animam suam eruerit. Accessit quoque ad alios, dicens eis. Ecce cuiusdam Sacerdotis amici nostri Apr. 7.

finis appropinquat; rogo vos propter Deum, vt illum precibus vestris Domino commendetis. Quærentibus autem illis, quis esset? breui (ait) quis sit, re ipsa comperietis.

Appropinquante demum sui decessus tempore, insolitas perpessus est tentationes; quibus supra modum vexatus, ad quendam accessit Sacerdotem, vt ab eo curaretur. Territus autem ille Sacerdos (vt qui se eius meritis longè imparem esse cognosceret) renuebat eum audire; sed Hermannus ait: Equidem ad te missus sum, vt Diabolum mihi insidiatorem coerceas: insidiabatur enim ei Dæmon carnem excitando; alijsq. intolerabilibus tentationibus, sub Diuinis quoque mysterijs, eum excruciando; adeòvt propterea ab altaris ministerio nonnunquam abstinuisset. Videns autem Sacerdos deprecantis instantiam, Dæmonem adiurauit; & statim ab eiusmodi molestijs Vir sanctus liber euasit.

Correptus tandem febri, lectulo decubuit; & hora obitus eius impendente, circunsedentibus valedicens; & in manus Iesu spiritum commendans, erecto corde, & vultu migrauit ad Dominum, anno sal. 1236.

Sur. tom. 2. Molan. in addit. ad Vsuardum, & in Natal. Sanctor. Belg.

ANNOTATIO.

HERMANNVS hic puer septennis, dum eius condiscipuli (vt moris est) festiuis diebus luderent, ab eorum consortio se subducens, Ecclesiam B. Virgini dicatam ingrediebatur; et ante illius imaginem (pueri Iesu formam in sinu gerentem) manere consueuit; modò cum imagine matris; modò cum filij, tanquam cum viuis verba faciens; et si quid fortè manu gerebat; panis, aut fructuum (vt pueri assolent) nunc Matri, nunc filio porrigebat. Stetit autem aliquando (de more) coram imagine B. Virginis, et pomum quod attulerat, illi cum magna instantia, et deuotione præbebat: Et ecce benigna Mater, vt deuotionem pueri commendaret; neue sibi deuotum contristaret infantem, imaginis manum extendit, & porrectum sibi munusculum de manu pueri gratis, & comiter accepit. *Sur. in vita eiusdem cap. 3.*

Cum esset idem HERMANNVS pauper, & nudis incederet pedibus

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

dibus, non habens calceos, missus fuit à B. Virgine ad lapidem quendam, sub quo denarios inuenit, quibus sibi calceos emeret; & iussus est ab eadem altrice sua, vt quotiescunque indigeret aliquo, calceis nempè, tabulis, stylis, aut alijs necessarijs, ad eundem accederet locum; vbi reperturus esset denarios, quibus necessitas subleuaretur. Alij verò pueri videntes vbi HERMANNVS toties sibi necessaria reperiret, accesserunt ad eundem locum, diu quærentes, sed nihil talium potuerunt inuenire. Retulit hæc purissimus puer, pia calliditate inductus, paucis ante mortem diebus. *Sur. ibidem cap. 6.*

Sæpissimè apparuit ei B. Virgo, vocabatque eum Cappellanum suum; ipse vicissim tantis ab ea dignatus gratijs, B. Virginem suam specialem agnoscebat patronam; eiusque sanctissimum Nomen adeò reuerebatur, vt ad eius inuocationem, terræ prostratus adhæreret.

Idem Sur. in eadem vita pluribus in locis.

V.

HERMANNVS de Allis, Ord. Eremit. S. Augustini, annuam ægritudinem patientissimè sustinuit: & quamuis eadem iugiter affligaretur; Horas tamen canonicas deuotè quotidie recitare, & Missam celebrare voluit, quandiu se de lecto mouere valuit. Deficientibus autem viribus eandem coram se celebrari, vsque ad vltimum sui transitus diem curauit. Appropinquante igitur ipsius diei hora nona, fratres vocari fecit, dicens, horam esse decedendi; iussitque afferri librum pro commendatione animæ: sed cum non inueniretur liber, quia ad alium quendam infirmum in ciuitate delatus fuerat, hocq. sibi agonizanti diceretur: mittatur (ait) pro eo, & expectabimus. cumq. demum allatus fuisset, legerunt fratres commendationem, ipso cum eis legente, ac respondente; qua absoluta, petijt sibi legi. Passionem Domini nostri Iesu Christi; & legebatur coram eo Passio secundum Matthæum, libro super lectum posito: ipse verò ponens manum super eum, innuebat legenti, quando pausare, & quando vltra legere deberet; vt animum suum ijs, quæ legebantur, sic melius intendere posset. Perlecta Passione secundum Matthæū, legi sibi fecit quoque secundum Marcum; & cum perueniret

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

lector ad verba illa: Iesus emissa voce magna expirauit, ipse quoque spiritum Deo reddidit.

Chron. Ord. S. Aug. vitas fratrum nuncupat. lib. 2. cap. 13.

ANNOTATIO.

Eius vitæ auctor (Iordanus nempè de Saxonia) hunc sibi notum fuisse; quinimmò ei famulatum in infirmitate sua præbuisse asserit.

HEREBERTVS *supra in* CVTHBERTO.

VI.

Aug. 15. HIACYNTHVS Polonus Ord. Præd. S. Dominici discipulus, cum post quadraginta propemodum annos in Religione sanctè perfunctos, dissolui cuperet, & esse cum Christo; in peruigilio Assumptionis Beatissimæ Virginis, fratribus Monasterij Cracouiensis accersitis, moriturum sese definito die prædixit; eosque lugentes amantissimè consolatus, valere in Christo; Deumque perpetuò timere iussit. Postridiè sacrosanctis Ecclesiæ sacramentis summa cum veneratione perceptis; pijsque, atq. canonicis precibus recitatis; cum versum illum, extremo iam vitæ spiritu, protulisset: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, in Domino obdormiuit, anno sal. 1257.

Martin. Cromer. de orig. & rebus gestis Polonorum lib. 7. & 9. Leand. Alber. lib. 5. Ferdinan. de Castel. in hist. S. Dom. lib. 1. cap. 48.

VII.

Sept. 30. HIERONYMVS Ecclesiæ doctor senio confectus, & laboribus fractus, adeò vt nisi fune manibus apprehenso (qui ad hoc ei de trabe pendebat) surgere de lecto non posset, sui corporis dissolutionem sibi imminere sentiens, veluti auis quædam à nexibus expedita, nihil aliud nisi cœlum spectabat, ac petebat. Vnde longum peregrinationis suæ tempus considerans, clamabat sæpius cum Propheta: Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est, habitaui cum habitantibus Cedar, multum incola fuit anima mea. & illud: Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum; concupiscit, & deficit

anima

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

anima mea in atria Domini. illud quoque: Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus: Sitiuit anima mea ad Deum fortem viuum, quando veniam, & apparebo ante faciem Dei? Dumque ijs cogitationibus Vir sanctus exæstuat, in leuem incidit febriculam, quæ illum (iam in carne sua præmortuum) cum diuexaret; reputabat animo, mundi quas pertransierat miserias omnes; mortemque propterea, veluti sororem charissimam, vt sibi quæ videbat, futura concederet, precabatur. Aderant iuxtà eum Monachi, & Christo dicatæ Virgines cum alijs plurimis, qui ex varijs Sanctorum locorum vndiq. ad talis viri exitum confluxerant: Quos omnes, ille læto, ac alacri vultu conspiciens, vt Deo omni seruirent nixu exhortabatur. Aderat Eusebius eius discipulus, & cæteri Presbyteri, qui secum Christo militauerant; & abeuntem à se communem Patrem lamentabantur omnes. Solabatur autem ille cunctos, & ad humilitatem, patientiam, charitatem, cæterasque hortabatur virtutes: & ne sibi cœlestem inuiderent patriam precabatur; quando se nihil aliud optasse semper aiebat, quàm ad eum diem peruenire, vnde illi ad cœlestem beatitudinem daretur aditus. His & huiusmodi verbis omnes, qui aderant postquam est adhortatus, versus ad animæ suæ sponsum Iesum, quem iam sibi adesse videbat, illi spiritum suum commendans, obdormiuit in Domino, anno sal. 420. ætatis 78. quamuis ob fractam tot ærumnis senectutem longè senior creditus sit decessisse, nempè ann. 98. vel. 99. secundum aliquos.

Marian. Victor. Episcop. Reat. in eius vita. Sigebert. in Chron. Baron. in Annal. tom. 5.

ANNOTATIO.

Alia quædam egisse HIERONIMVM, & contigisse in eius morte narrant Eborensis, & Marulus; quibus consultò omissis, sat erit de tanto Viro illud memorasse, quod ipsemet de se ait in Regul. Monachorum cap. 30. nempè: siue comedam; siue bibam; siue aliquid aliud agam, semper insonat in auribus meis vox illa horrifica: Surgite mortui venite ad iudicium.

HIERO-

VIII.

HIERONYMVS Ripa Mediolanensis Ord Iesuatorum, nocte sacratissimæ Resurrectionis incolumis cum alijs surgens ad orationem, post susceptam cum eisdem sacratissimam Eucharistiam, sciens instare sibi migrationis tempus, sermonem ad suos habuit de suimet contemptu; de oratione; obedientia; & charitate; prædicens eis se post biduum decessurum: tota verò die in Oratorio mansit. Nocte sequenti, febricula correptus, sacram extremam Vnctionem sibi adhiberi; nocteq. altera (febri ingrauescente) animam suam omnipotenti Deo à fratribus (de more) commendari voluit. Qua commendatione peracta, rogauit eosdem, vt nil aliud sibi dicerent; sed eum in silentio manere patientes, in orationibus ipsi vsq. ad exitum perseuerarent; & vnus eorum Passionem Domini nostri Iesu Christi legeret. Rogatus tunc à fratribus, vt benedictionem eis impertiret, ter semetipsum signauit; & afferri iubens aquam benedictam, se & alios aspersit, ac omnibus postea benedixit. Dederunt se deinde singuli ad orationem; vnusque ex eis Passionem legere cæpit; quam Pater deuotissimè auscultabat. Ea verò perlecta, dixit: Omnis spiritus laudet Dominum. & hæc dicens, ad Deum laudandum, carne solutus, migrauit, anno sal. 1519.

Paulus Morig. cap. 71. lib. 2. hist. Iesuat.

IX.

HILARIA Claudij Martyris vxor, cum ad sepulchrum filiorum pariter Martyrum, frequentius oraret, ibi ab Vrbis Præfecti apparitoribus comprehenditur, cumque inde abstraheretur: sinite (inquit ad eos) precationem meam absoluere, & veniam quocunque volueritis. Cum igitur genibus flexis, expansis manibus, oculos in cœlum sustulisset: Domine (inquit) Iesu Christe, quem ex toto corde confiteor, nunc me filijs meis adiunge, quos ex ventre meo ad tuam religionem aduocasti. Hæc cum dixisset, tacitæ precationi se dedit, atque inter precandum, spiritum reddidit.

Sur. tom. 5. in Actis Sanct. Chrisanti & Dariæ c. 13.

HILA-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

 Octob. 21

HILARION Abbas morti proximus teſtamenti loco, breuem propria manu ſcripſit epiſtolam abſenti Eſycio diſcipulo ſuo, omnes diuitias ei derelinquens; nempè Euangelium; tunicam ſacceam; cucullam; & palliolum. Venerunt itaque ad ægrotantem multi religioſi viri; quos omnes adiurauit, vt ne puncto quidem horæ poſt mortem reſeruaretur; ſed ſtatim eum in eodem loco terra operirent, ſicut veſtitus erat, in tunica, cuculla, & ſago ruſtico. Exitus autem adueniente hora, cum præter ſenſum nil quidquam viui hominis ſupereſſet, apertis oculis locutus eſt ſecum dicens: Egredere quid times? Egredere quid dubitas anima? Septuaginta propè annis ſeruiſti Chriſto, & mortem times? Quibus dictis, in occurſum Domini egreſſa eſt, anno ſal. 372. ætatis 80.

Sur. tom. 5. Lippom. tom. 1. & 6. S. Hieronym. in vit. Patr. lib. 1. cap. 38.

ANNOTATIO.

Tunica, quã cum palliolo, & cuculla Eſycio teſtamento legauit, recens ipſi ceſſerat, ex miniſtri eius morte, qui ante paucos dies obierat; vt in eadem narratione habetur. Ipſe enim duplicia veſtimenta nunquam habuit, quorum alia in ſepulturam reſeruaſſet, alia legare poſſet, vnica ſemper contentus tunica.

Poſt eius mortem venit Eſycius, & ſimulans ſe in eodem loco habitare velle, vt diligentis cuſtodiæ ſuſpicionem accolis tolleret, cum ingenti vitæ ſuæ periculo, poſt decem ferè menſes, corpus eius furatus eſt, & aliò detulit. Quo audito CONSTANTIA mulier ſanctiſſima, cuius generum, & filiam Vir ſanctus de morte liberauerat; & idcirco ad eius felicem tranſitum adeſſe voluerat; & ad eius poſtea ſepulchrum noctes ducere ſolebat peruigiles; perlato nuncio, ſtatim exanimata eſt: veram in ſeruum Dei dilectionem, morte etiam comprobans.

Adhuc puer HILARION inuentus à latronibus, dum ſolitarius diſcurreret, eiſdem interrogantibus: Quid faceret ſi latrones ad ſe venirent? Nudus (reſpondit) latrones non timet; et ſubdentibus illis: Certè occidi potes: Poſſum (ſubdidit) poſſum; et ideò latrones non timeo, quia mori paratus ſum.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XI.

Ian.7. HOLLONIVS Monachus, natione Saxo (qui dicebatur etiam Tillo) cum nonagenarius esset; & ex leui febricula se moriturum sciret, fratribus, post pacis osculum, valedixit; & Episcopum Lemouicensem (nuncio ad se misso) vocauit. Qui quamuis in lecto ex infirmitate decumberet, mox reddita sanitate, venit; & Virum sanctum sacramentis Ecclesiæ, antequam vitæ periodum absolueret, communiuit.

Molanus in Natal. Sanct. Belg. De eo S. Audenus in vita S. Eligij apud Sur. lib. 1. cap. 10.

XII.

Nou.13. HOMOBONVS Cremonensis adueniente suæ vocationis die; sine morbo suauiter obdormiuit in Domino. Cum enim (de more) matutino officio penitus incolumis interfuisset; deinde, curuatis ante Domini Crucem genibus, in oratione vsque ad horam Missæ perstitisset; Sacerdote Hymnum Angelorum inchoante; manibus in modum Crucis in terra extensis, ante Crucem procubuit, simul & occubuit feliciter in Domino, an. 1197. Anno verò sequenti 1198. ab Innocentio III. in Sanctorum numerum relatus est.

Sur. tom. 6. Ferrarius in Catal. Baron. in Annal. tom. 12. Petr. de Natal. in Catal. lib. 10. cap. 56.

ANNOTATIO.

Mercaturam exercebat HOMOBONVS; pietatis tamen opera nunquam prætermisit. vxorem quoque duxit, vt parentibus morem gereret; sed cum ea castissimè vixit. Mortuis autem parentibus, opes mercimonio comparatas, cæpit pauperibus distribuere; quibus & cæteras quoque impertiuit; vno tantummodo ex multis prædijs sibi reseruato, et illo quidem exiguo.

Horis canonicis (etiam nocturnis) intererat semper; et cum aliquando Æditus ad Ecclesiæ fores reserandas tardior fuisset, illæ sibi diuinitus patefactæ fuerunt.

In orationibus verò ita assiduus fuit, vt et inter orandum expirauerit.

HONO-

XIII.

HONORATVS Episcopus Arelatensis, vltima correptus infirmitate, operari non destitit; & (reluctantibus etiam doloribus) sermonem, Epiphaniorum die, in Ecclesia habere voluit. Sub mortem fuit religiosè solicitus, ne quid imperfectum relinqueretur; interrogando singulos, & ad suggerendum hortando, si quid suam subterfugisset memoriam. *Ian. 16.*

Videns discipulũ suum (Hilarium scilicet Arelatẽsem) plorantem: Quid (inquit) defles ineuitabilem humani generis necessitatem? Imparatum ergo te inuenire meus transitus debuit, cum me paratum inuenerit? Et respondenti, se non dolere decessum, sed suorum dolorum vulnere affligi; ac difficilium inter extrema luctaminum, subdidit: Et quid ego minimus omnium perfero ad ea, quæ Sanctorum plurimi in supremis suis acerbissima pertulerunt? Et aliquot commemoratis, adiecit: Magni viri multa patiuntur; & vt alios pati doceant, nati sunt in exemplum.

Confluentibus ad se Potestatibus, Præfecto, & Præfectorijs viris, benedictionem, & monita salutaria impertiuit, dicens: Videtis quàm fragile habemus hospitium. & post multa: Hanc vobis Honoratus vester hæreditatem relinquit: supremo halitu suo ad hæreditatem vos Regni cœlestis inuitat: nullus nimium huius amore mundi teneatur: optimum est, vt voluntate quisque id fastidiat, quo se videt necessitate cariturum.

Ordinatis omnibus, cum charos suos mente singulos percurreret, quos nominatim proferre lassitudo non vetuit, per eos, qui astabant salutari iussit, subdens, & in eiusdem discipuli (S. Hilarij scilicet) aure loquens: Excusa, ait. graui tandem somno oppressus, feliciter, & suauiter obdormiuit in Domino, anno sal. 449.

Chron. Lerinen. ex serm. S. Hilarij de vita eiusdem, quæ habetur in M.S. Bibl. Vall. & vita ipsius separatim impressa Venet. 1501. *incerto Auctore. De eo Baron. in Annal. tom.* 5. *&* 6.

HOSPI-

XIV.

Maij 21. HOSPITIVS Nicensis reclusus, appropinquante sui obitus die, vocauit ad se Monasterij Præfectum; & parietem, quo erat inclusus, irrumpi; ac Episcopum Nicensem ad eum sepeliendum accersiri fecit, dicens: Die tertia ab hoc egrediar mundo, & vadam in requiem destinatam, quam mihi Dominus repromisit. Vir quidam (nomine Crescentius) venit interim ad fenestram; & videns eum catenis vinctum, ac vermibus plenum, ait: ò Domine mi, qualiter tam valida tormenta tolerare potes? Cui dixit Hospitius: Confortat me ille, pro cuius nomine hæc patior. dico autem tibi, quia iam absoluor ab his vinculis, & vado in requiem meam.

Die igitur tertia adueniente, depositis catenis, prostrauit sese in orationem; & cum diutissimè orasset, collocans se super scamnum, extensis pedibus, eleuatisque ad cœlum manibus, gratias Deo agens, reddidit spiritum: statimque vermes illi, qui sanctos perforauerant artus, euanuerunt. Adueniens autem Episcopus, beatum corpus studiosissimè sepulturæ mandauit.

Sur. tom. 3. Lippom. tom. 8. Greg. Tur. hist. Franc. lib. 6. & 7. & de glor. Confessor. cap. 97. Paul. Diac. de gest. Longob. lib. 3. cap. 1. Ferrar. in Catal. Petr. in Catal. lib. 5. cap. 27. De eo etiam Baron. in Annal. tom. 11.

ANNOTATIO.

Cum Longobardi in eam Regionem irrumperent, anno Domini 575. venerunt ad locum vbi Sanctus Dei HOSPITIVS clausus erat; qui per fenestram turris sese eis ostendit. Illi verò circumeuntes turrim, et aditum non inuenientes per quem ingrederentur, ascenderunt, et detexerunt tectum; videntesque eum catenis vinctum, indutumque cilicio, cogitauerunt illum esse malefactorem aliquem, et homicidam; vocatoque interprete sciscitati sunt ab eo, Quid mali fecerit: at ille fassus est, se homicidam esse, omnisque criminis reum: peccatum enim quodlibet perpetrare minimè prætermisisset, nisi Deus gratia sua eum muniuisset: Tunc vnus ex eis gladium educens, vt caput illi amputaret, dexteram

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ram extensam sibi sic obrigere sensit, vt nec illam contrahere posset, donec Vir sanctus, signo Crucis brachium sanitati restituit. Ille autem in eodem loco conuersus, tonsurato capite, Monachus efficitur.

X V.

HVBERTVS Episcopus Leodiensis, seu Tungrensis (vt habetur in Martyrol.) suæ resolutionis tempore imminente, de quo ante annum per visum fuerat edoctus, discurrebat per loca orationũ, & memorias Sanctorum, exitũ suum per eorum intercessiones Domino commendans. Cumque ante altare, quod; in honorem B. Albini consecrauerat, diutius orasset, surgens, ait: In memoria æterna erit iustus; ab auditione mala non timebit: conuersusque ad parietem, protensis brachijs, locum sepulturæ dimensus est. Nou. 3.

Rogatus postea, profectus est Brabantiam, consecraturus nouam Basilicam: & consecratione peracta, nauem conscendit, ac in propria (febri correptus lethali) redijt. Cumque domum peruenisset, consueta primum oratione, & lachrymis refectus, cornu altaris deosculatur; & demum lectulo superimponitur. A prima autem feria, ad sextam vsque (febri augmenta capiente) somni expers, solabatur se tantummodo decantatione Psalterij.

Quadam nocte, Dæmon ei minas intentauit; belluinis increpans eum vocibus: Sed Vir sanctus hunc sibi illudentem effugauit, cantando Psalmum, Qui habitat, &c. Et monendo ministrum, vt aquam benedictam afferre, & aspergere curaret.

Consueto orationum operi constanter institit; horasque canonicas (morbo non obstante) persoluit. Tandem instante mortis hora, orationes astantium postulauit, dicens: Mi prædilecti filij, apud Christum iam nunc pro meis interuenite fragilitatibus. Iam enim terminus irreuocabilis vitæ meæ adest, quo iubeor luteum hoc habitaculum linquere, & rationem ante iudicem actuum meorum positurus, apparere. Et quia tanto imparem me examini, obsistente meorum mole

pecca-

peccatorum, persentio, vtpotè cui exeunti vitiorum acies, phalangesque tristes occurrent: precor, precum vestrarum clypeos opponite; & vt piam Christi maiestatem propitiam habere merear, deposcite. Manibus deinde ad cœlum eleuatis, ac oculis lachrymarum fonte rigatis, Apostolorum Symbolum, & Orationem Dominicam recitauit: Ori [a] velum oppandi iussit, & inter orationis verba migrauit ad Dominum, anno 730.

Sur. tom. 6. Molan. in Indic. Gesta Pontific. Leodiensium. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

[a] VELVM OPPANDI. De huiusmodi consuetudine, velum, seu linteum expandendi ante faciem morientis, consule quæ dicta sunt in Cassio *supra*.

XVI.

Apr. 29. HVGO Abbas Cluniacensis depositionis diem optatum sibi instare cognoscens, laboribus labores addidit; multiplicauit ieiunia; vigilias patiebatur longiores; orationi, & lectioni instabat acrius; parumque videbatur ei spiritum natura ad egressum vrgeri, nisi & cruciatibus adhibitis vrgeretur.

Dum autem sic Quadragesimam transigeret, venit ad eum vir Agricola, cui semel, & iterum iusserat B. Petrus Apostolus proximum sibi denunciare depositionis diem, dicens, verbis ipsius Apostoli: Dispone domui tuæ, viam vniuersæ carnis ad præsens ingressurus. Quo audito nuncio, lætus expectauit vocationem, cum Paulo dicens: Cupio dissolui, & esse cum Christo.

Adueniente sacratissimæ Cœnæ die, Dei seruus Capitulũ ingreditur: vbi cum affluentem iussisset eleemosynam fieri, rogatus Conuentum absoluere, fleuit vberrimè. Tandem singultu fatigatum promens responsum: Ego ne (inquit) vos absoluam, quem propria ligat conscientia? Quomodo iugum soluet peccatorum subiugata peccatis oratio? Nos tamen (licet indigni) debitum prosequemur officium: Dominus

autem, qui ſoluit compeditos, & eliſos erigit, quod ſuæ pietatis eſt, in vobis interius dignetur operari. De hinc eleuatis in cœlum oculis, perfuſis ora fletibus, commiſſum ſibi gregem abſoluit, & benedixit. Deinde pauperum expleto obſequio, hora mandati in Capitulum redit; lauatque fratrum veſtigia, de Euangelica lectione ſermonem ſubnectens.

Sequenti quoque ſabbato ſacris interfuit officijs; columnam nouæ lucis ſalutans, & crebris exorans ſuſpirijs, vt ad terram promiſſionis, quam velut è confinio intuebatur, inoffenſo greſſu peruenire mereretur.

Celebrauit etiam in Eccleſia Paſchalem ſolemnitatem; & refectus illic alimentis ſpiritualibus, ad domum, in qua morari conſueuerat, diuertit. Veſpere autem facto, decidit in lectum. Tertia verò feria, cum iam caligantes oculi, linguæ deficiens, & cæterorum ſenſuum officium, præſentem tranſitum acclamarent, interrogatus ſi viuificatricem Domini carnem cognoſceret: cognoſco (inquit) & adoro. Oblatum quoque ſalutiferæ Crucis ſignum deuotiſſimè ſtuduit venerari. Porrò exiturus ex hac Aegypto, B. Marcelli capſam ſibi iuſſit præſentari; pium lachrymis interpellans aduocatum, vt eius conductu, poſt exilium, patriæ redderetur. Flentibus autem filijs aſſidentibus, ſuum ille ſignificans exceſſum: Benedicite (protulit) & loquendi facultatem amiſit. Deinde delatus eſt in Eccleſiam, vbi cineri, ac cilicio impoſitus, ſole occumbente, Sol occubuit, anno Domini 1109.

Sur. tom. 2. Bibliotb. Cluniac. De eo Baron. in Annal. tom. 12. Trith. de Vir. Illuſtr. Ord. S. Bened. lib. 3. cap. 328. & Petr. Cluniacen. lib. 1. & 2. Mirac.

ANNOTATIO.

Habetur ſtatutum Petri Cluniacenſis, in eadem Bibliotheca, de offerenda Cruce lignea infirmo inuncto, vt eam adoret, & oſculetur; non autem aurea, nec argentea.

XVII.

HVGO Epiſcopus Altiſiodorenſis cum extrema ægritudine

dine laboraret; sibique diem sentiret adesse nouissimum, fratres circunstantes, circa horam diei nonam, his verbis admonuit: Fratres charissimi, Horas diei, quæ supersunt, Domino persoluamus; quia ijs finitis, in Domino obdormiam, & requiescam. Cantauerunt ergò Domino laudes; & Completorio dicto, Vir sanctus (sicut prædixerat) in pace quieuit, anno Domini 1137.

Io.Trith. in chron. Monast. Hirsaugien. eodem anno, & de Vir. Illustr. Ord. S.Bened. lib.4. cap. 249. Vbi hunc dicit, nepotem fuisse S.Hugonis Cluniac. de quo supra.

XVIII.

Nou. 17. HVGO Episcopus Lincolniensis, in vltima infirmitate sua, morbo ingrauescente, sæpius orando, hæc verba repetebat: ò pie Deus, requiem: Bone Domine, Deusque verax, dona tandem requiem. Cuidam autem de astantibus dicenti sibi: Iam Domine quiesces, respondit: O verè beatos illos, quibus, vel in extremi iudicij die, requies inconcussa donabitur. Dicente rursus eo ipso, illum futurum ei iudicij diem, quo esset è vita decessurus, cum magna fiducia ait: non rectè sentis; non enim iudicij, sed gratiæ, & misericordiæ dies erit, quo ego defungar.

Admonitus vt testamentum (de more) faceret: Tædet me (ait) huius consuetudinis, iam passim in Ecclesiam introductę: Nec habui quidquam, nec habeo, quod non sit Ecclesiæ, quam regendam suscepi. Attamen, ne fiscus rapiat, tribuatur pauperibus quod videor possidere. Orationi deinceps mens eius intenta fuit, donec agnouit venisse horam, qua transiret ex hoc mundo ad Patrem. Tunc enim, sacro iam inunctus oleo (quod contigit eadem ipsa anniuersaria die, qua Episcopus consecratus fuerat) cernens vbertim flentes filios, suauissimis eos consolari sermonibus nixus, dexteram suam singulorum capitibus imponens, Domino singulos commendauit. Deinde pauimento coram eo nudato, & cinere benedicto, in Crucis formam sparso, preces completorij inchoarunt astantes. ipse verò, audito versu Psal. 91. Clamauit ad me, & ego

exau-

exaudiam eum, imponi ſe cineri voluit; & pſallentibus illis feſtinanter, cum inciperent Canticum: Nunc dimittis, &c. ſpiritum feliciter in manus conditoris poſuit, anno ſalutis 1200. ætat. 60.

Sur. tom. 6. De eo Petr. Sutor de vit. Carthuſ. lib. 2. cap. 5. Baron. in Annal. tom. 12. Petr. Dorland. Dieſtenſ. lib. 3. Chron. Carthuſ.

ANNOTATIO.

Ad Sancti Hugonis funus, Anglorum, & Scotorum Reges, Archiepiſcopi quatuordecim, cum innumerabili Comitum, nobiliũ, populique multitudine concurrerunt. Porrò Reges feretrum humeris ſuis detulerunt.

Apparuit HVGO quindecim diebus ab eius obitu, Decano Lincolnienſis Eccleſiæ, dicens ei: Conceſſit mihi Dominus noſter Ieſus Chriſtus ſua gratia, quod vnus ex fratribus meis, in proximo veniet ad me, cum Domino regnaturus: Eſtote ergo parati, & vigilate, quia neſcitis diẽ, neque horam quando Dominus venturus eſt. Et his dictis diſparuit. Mane facto, Decanus narrauit viſionem omnibus fratribus in capitulo; & quamuis cuperent omnes mole carnis reſolui, & eſſe cum Chriſto, vni tamen eorum ſoli datum eſt; nempè ROBERTO de Capella. Qui ſtatim incæpit ægrotare, et infra triduum, em ſſo ſpiritu, ad Dominum migrauit.

Ad eiuſdem S. Hugonis feretrum orans vir quidam Pius, vt diſſolui, et eſſe cum Chriſto mereretur, ſequenti nocte (rebus ſuis benè diſpoſitis) bona ac felici morte deceſſit. *Anon obit.*

Idem Sur. in vita eiuſdem Hugonis *circa finem.*

XIX.

HVGO Monachus Cluniacenſis in agone poſitus, dixit S. Petro Cauenſi (qui ad eius animam Deo commendandam aduenerat) duas adeſſe in feneſtra aues; pulcherrimam vnam; alteram verò horribilem valde, & nigram; quam rogauit, vt eijceret. Tunc admirantibus fratribus, nec videntibus quod Petrus intelligebat, aquam ille exorcizatam ſibi afferri iuſſit; qua dum orando aſpergens, feneſtram tangeret, nigram illam auem protinus diſcedere idem moriens vidit: cumque Deo gratias ageret, ſancta eius anima carne ſoluta eſt.

Sur. tom. 2. in vita S. Petri Cauenſis cap. 19.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

X X.

HVGO de Nunant Episcopus Couentrensis, graui (dum Romam tenderet) infirmitate correptus, mortem sibi instare cognoscens, accersiri fecit religiosos viros totius Nortmanniæ, quos habere potuit; & illis audientibus, maxima cordis contritione, ac lachrymarum iugi effusione, confessus est omnia peccata, scelera, enormiaque delicta, quæ sibi memoriæ occurrerunt. Deinde flens, & eiulans, manibus consertis, eosdem viros Religiosos (pariter flentes) in virtute Dei adiurauit, quatenus sibi pœnitenti, pœnam infligant, & satisfactionem, tantis flagitiorum condignam excessibus. Illi verò vitam adeò flagitiosam, simul, & admirabilem cordis contritionem considerantes, obmutuerunt vniuersi; & ad inuicem se contuentes, quid consilij darent, quidue responderent, nesciebant. Quod cernens Episcopus ait: scio, scio quod tantis enormitatibus auditis, hæsitatis inter vos, quid mihi pro pœnitentia infligatis: Sed obsecro vos in nomine Iesu Christi Domini nostri, quatenus loco pœnitentiæ iniungatis mihi, vt, secundum voluntatem Dei, sim in pœnis purgatorij vsque in diem iudicij: vt tunc per misericordiam Redemptoris nostri saluus fiam. Quod quidem consilium placuit vniuersis; salua ei semper clementia diuina, quæ omnes saluari desiderat, & neminem vult perire. Tunc Episcopus (cunctis pariter audientibus) ingenti mœrore, adiecit aliud flagitium expiandum; expulsionem scilicet quorundam Monachorum, in quorum locum clericos irreligiosos introduxerat. Ad cuius flagitij satisfactionem, vitam finire concupiuit in eorundem Monachorum habitu; magnoque eiulatu Abbatem (qui inter cœteros aderat) deprecans adiurauit, quatenus intuitu charitatis, ad diaboli confusionem, habitum sibi concederet monachalem; vt illos haberet patronos in sæculo futuro, quos (diaboli exagitatus spiritu) persecutus fuerat in hoc mundo. Quod cum impletũ esset, omnia quæ possidebat, pauperibus erogauit. & sic in spe bona assistentiũ omniũ, & iugi lachrymarũ effusione, fine insperato quieuit, anno Dom. circiter 1191.

Baron.

Baron. in Annal. tom. 12. ex Roger. Annal. Anglic. De eodem Petr. Blesen. qui ad eundem scripsit epist. 118. paræneticam.

XXI.

HVGO de S. Victore Canonicus Regularis cum, in extremo senio, morti foret proximus; & stomachi nauseam pateretur, sacratissimi Corporis Domini nostri Iesu Christi communionem, instanti & feruenti deuotione poscebat. Quam cum nonnulli, parum sapienter, consulerent ob nauseæ periculum, fictè præparari, & simulatam hostiam, à Sacerdote minimè consecratam, ægroto offerri, Spiritus sancti illuminatione ipsam dignouit, & fortiter exclamauit; illud non esse corpus Domini Dei sui; cui verus, & catholicus Christianus sacramentali vnione iungeretur. Cumq. tandem (simulatione detecta) Sacramentalis hostia deferretur; nec eā propter stomachi indignationē tutò desumere posse videret, illud verbum, deuotissimo quodam necessitatis impulsu, protulit: Ascendat Filius ad Patrem, & seruus ad Dominum suum. Quibus dictis, Eucharistia disparuit, & ipse Vir sanctus Deo suo reddidit spiritum, anno Domini 1140.

S. Anton. Chron. par. 3. cap. 1. Thom. Garzon. in vita ipsius, quæ habetur tom. 1. operum eiusdem Hugonis. De eo Baron. in Annal. tom. 12.

XXII.

HVMBERTVS Confessor sui obitus aduenisse iam tempus prænoscens, misit ad B. Aldegundem, vt vestes in exequiarum vsum sibi mitteret; linteis, virgineis textis manibus, virgineos artus componi cupiens. Missus itaque nuncius, cum iter medium compleuisset, ecce à B. Aldegunde missus alter occurrit, secum linteamina ferens, quibus defuncti corpus obuolueretur; & aduerterunt, vnam eandemque horam fuisse, qua vterque executionis mandata suscepit. *Sept. 6.*

Sur. tom. 5. Molan. in Indic. Sanctor. Belg.

ANNOTATIO.

Ortus fuit claris Francorum Proceribus in Hannonia HVMBERTVS, qui Sacerdotio initiatus, pietatis exercebat officia; Hospitalitatem præcipuè, qua Sanctum Amandum, Romam proficiscentem excepit, eique se comitem in eodem itinere iunxit; atque deinceps maxima familiaritate, & consuetudine fuit deuinctus.

S. Aldegundi quoque familiarissimus fuit; cui sitienti, cum ad eum visendum venisset, precibus aquam è terra miraculosè prosilire fecit. De eadem Aldegunde *supra*.

Romam aliquando veniens HVMBERTVS, dum in Oratorio S. Petri, orationi diù incumberet, Angelus Domini, super eius verticem, Crucis signum, multis videntibus, expressit: Quod & Amandus quoque in eius fronte coruscare, postea incredibili fulgore vidit.

XXIII.

Aug. 25. HVNEGVNDIS virgo Veromadensis, in agone posita, sacro Dominici corporis percepto viatico, iussit astantes, promere Psalmos; & ipsa ex cilicio, & cinere caput erigens, dicebat: Adsum ego Christe ancilla tua: Veni obsecro Rex pijssime, & me benigne suscipe. Cumque in huiusmodi voce ab hora noctis media, vsque in diei tertiam horam persisteret, repentè cum immenso lumine odor suauissimus illìc diffusus est; & sancta illa anima in cœlum euolauit.

Sur. tom. 4. Molan. in addit. ad Vsuar.

ANNOTATIO.

Orta fuit HVNEGVNDIS in Pago Veromandensi, hodie oppidum Sancti Quinctini. Desponsata viro, virum à nuptijs auocat; secum Romam venit; vbi à Summo Pont. velum capiti eius imponitur, & Deo consecratur. Sua deinde omnia cænobio tribuit; in quo se Deo seruituram obtulit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

I.

IACOBVS Alemannus Ord. Præd. mortem ſibi imminere ſentiens, accerſiri fecit Monaſterij Præfectum, cui generalem fecit omnium peccatorum confeſſionem: Dumque in extremis poſitus eſſet, acceſſit ad eum vnus ex cænobitis (Dioniſius nomine) cui inteſtina fluebant, rogans & dicens: Dilecte frater, tu quidem ad Patriam properas: Ego autem hìc atroci morbo crucior, nec poſſum cantare, neque concionari: Te per Deum rogo, ad quem tendis, vt cum illi iunctus fueris memineris mei; ac tuis precibus hanc à me moleſtiam depellas. Spopondit Vir Sanctus id ſe facturum. Cum autem ad vltimum deueniſſet, priuſquam expiraret, ipſe ſibi manus decenter, & pedes compoſuit; & ita ſpiritum Deo reddidit, anno Chriſti 1491. ætatis 84. Accedens autem morbidus ille ad eius cadauer amplexandum, & promiſſa repoſcens; antequam inde abſcederet, ſe morbo liberatum ſenſit. Octob. 11

Sur. tom. 5. ex Io. Ant. Flam.

II.

IACOBVS Eremita in Palæſtina, morti proximus, accerſiri fecit Epiſcopum; eumque rogauit vt in ſpelunca, in qua iamdiu ipſe domicilium habuerat, ſepulchrum ei curaret; corpuſque ſuum in eo ſepeliri iuberet. Id cum Epiſcopus facturum ſe promiſiſſet, & in vrbem eſſet reuerſus; poſt paucos dies obijt ſanctus feliciter in Domino, annum agens quintum & ſeptuageſimum. Ian. 28.

Lippom. tom. 7. Sur. tom. 1. ex Metaphr.

ANNOTATIO.

Virtutibus & miraculis clarus IACOBVS, poſt triginta annorum habitationem in ſpelunca, miſerè cecidit, in ſuperbiam elatus; ſtuprum, ac homicidium committens: ſed ad ſe reuerſus, in ſepulchum ingreditur; ibique decem annos in duriſſima peregit pœnitentia; quouſque Epiſcopo loci illius innotuit; cui per vi-

ſum reuelatum fuerat, huius viri Sancti precibus Deum fore placandum; & pluuiam (quam publicis ſupplicationibus fruſtrà poſtulauerat) impetrandam. Quam & impetrauit IACOBVS, licet coactus; eodemque anno obijt.

III.

Nou.28. IACOBVS à monte Brandono (de Piceno nuncupatus) Ord. Min. ſuæ ex hoc mundo migrationis tempus non longè abeſſe prænoſcens; antequam infirmaretur, rogauit fratres, vt precibus ſibi à Domino obtinerent, ne viſcerum infirmitate in extremo vitæ grauaretur. timebat enim valde, ne dolores illi, impedimento eſſent deuotioni, & debitæ ad mortem præparationi. Sed poſt triduum ab eadem (quam timuerat) correptus fuit infirmitate; eaque diebus quinque afflictatus, & ad extrema perductus, magnam præſetulit patientiam; eoſdemque dolores in Ieſu, & Mariæ nomine (quod frequentiſſimè inuocabat) libentiſſimè tolerauit; idemque dulciſſimum Ieſu nomen, iuſſit fratribus, vt ſibi in auribus inſonarēt, quando per ſe illud amplius inuocare non poſſet. Veniam cum lachrymis à fratribus poſtulauit; eoſdemque rogauit, vt corpus ſuum ante clauſtri fores ſepelirent; vt ſic ab omnibus tranſeuntibus tereretur. Tandem loquela deſtitutus, manus in cœlum, & oculos copioſis perfuſos lachrymis, erigens, Deo ſpiritum reddidit, anno 1476.

Chron. S. Franciſci par. 3. Toſſinian. hiſt. Seraph. lib. 1.

IV.

Iun. 1. IACOBVS (dictus de Venetijs) Ord. Præd. dum ægrotus iaceret, noluit vnquam à diuinis laudibus, & officij diuini recitatione ceſſare; nec ipſamet die, quæ fuit ſibi vitæ poſtrema.

Multis cellam eius frequentantibus, & requirentibus qualiter ſe haberet: Benè, reſpondebat humiliter omnibus; eoſq. benignè iubebat ſtatim abire, vt ſpiritus eius liberius in Deū dirigi poſſet. Cum iam migraturus videretur, fratreſque ad animæ commendationem (de more) conueniſſent, ait illis; nimis citò veniſtis, cum nondum venerit hora mea. Diſcedente Conuentu, poſt nonam cæpit ab aſtantibus de veſpertina

tina

tina hora diligenter inquirere; & responso accepto, quod nondum adesset, rogauit vt cuncti discederent, & soli eum Domino vacare permitterent.

Facto ad Vesperas signo, vnus è seruientibus, putans eum ideò fuisse de vespertina hora solicitū, vt hora debita Vesperas persolueret, ait ad eum: adest hora Pater, de qua hodie sic solicitè quæsiuisti: si vis vocabo fratres, qui Vesperas coram te dicant; cum tu debilis nimis videaris. cui respondit: Non expedit fili, omnes enim Horas meas dixi, & iam de Vesperis sum expeditus. Ex tunc autem neminem abire voluit; & confestim visus est corporis virtute destitui. Facto igitur signo, & conuenientibus iterum fratribus, vnus ex eis obtulit illi Crucem osculandam, dicens: Confide Pater in adiutorio Crucifixi, & nullum metuas periculum. cui (sursum eleuatis oculis) respondit: Non timeo fili, non timeo. Fratribus verò, commendationis animæ officium prosequentibus, ipse cum eis pariter prosequebatur; & dum cum eisdem Litanias quoque diceret, eleuatis in cœlum oculis, exhilarata facie migrauit ad Dominum, anno 1314. ætatis 83.

Ferrar. in Catal. Chron. Ord. Præd. par. 2. lib. 1. cap. 29. Habetur eius vita in M.S. Bibl. Vall.

V.

IACOPONVS Tudertinus Ord. Min. cum, dierum plenus, & pœnitentiæ laboribus fractus, morti iam videretur proximus, suadetur à fratribus, vt Ecclesiæ Sacramentis se muniat; sed respondit eis: Nondum adesse tempus. cumque subderetur sibi, quod tanquam infidelis moreretur; aperiens tunc oculos, fidei professionem statim emisit; & Symbolum apostolorum illicò recitauit. Vrgent nihilominus eum fratres rursum dicentes, hoc sibi non sufficere; sed necessarium esse diuina suscipere Sacramenta: Præstolari se (respondit) Ioannem de Aluernia, de cuius manibus illa reciperet. Quo audito fratres tristati sunt valde; scientes illum longè abesse, nec tempus suppetere, quo eum accerserent. Dum autem sic anxij Præparationem inculcant, cecinit IACOPONVS *Dec. 25.*

Canti-

Canticum illud, quod incipit: Anima benedetta dall'alto Creatore, contempla il tuo Signore. Quo absoluto cantico, adfuit Ioannes, per visum diuinitus edoctus; & de manibus eius Sacramenta reuerenter suscepit. Quibus perceptis, lætitia perfusus, cecinit aliud Canticum, quod incipit: Giesù nostra confidanza, e del cor somma speranza. Deinde ad fratres conuersus, cum eos hortatus esset ad virtutum viam persequendam, eleuatis oculis, ac manibus in cœlum, ait: In manus tuas Domine commendo spiritum meum. & hæc dicens expirauit.

Chron. S. Francisci par. 2. lib. 6 cap. 38. hist. Seraph. lib. 1.

VI.

Octob. 29 IGNATIO Patriarchæ Constantinopolitano, extremum iam agenti spiritum, astitit minister iuxtà Ecclesiæ regulam, qui magna voce clamans, dixit: Benedic Domine. Beatus autem, os suum, cum (manu) signo Crucis signasset, & labia parum mouisset, interrogauit voce submissa: cuius sancti hodie fit commemoratio? Astantes verò aiunt: Iacobi fratris Domini, amici tui, Pater. Tunc Vir sanctus ad illos: Domini (inquit) mei. Valete igitur. deinde subdidit: Benedictus Deus noster nunc, & in sæcula sæculorum, Amen. cum quo Hymno migrauit è vita, anno Domini 878. ætatis 70.

Anastas. Bibliothecar. in eius vita. habetur in M. S. Bibl. Vall. ex Biblioth. Columnensi, quæ fuit Sirleti. De eo Baron. in Annal. tom. 10 fusius.

ANNOTATIO.

Fuit IGNATIVS Nicephori Imperatoris ex filia nepos; filius autem Michaelis Imperatoris, qui Regno exciderat. Hic (eiecto Patre ab Imperio) Eunuchus factus, in Monasterium detruditur: sed eiusdem Monasterij fit Præfectus, & ex Præfecto Patriarcha Constantinopolitanus (sicut sibi prædictum fuerat) creatur.

Mira, & magna sunt, quæ passus est ab eius persecutore Photio; miraque pariter in aduersis patientia: Cuius acta, ex dicto M. S. Bibliothecæ Cardinalis Sirleti, vberius digesta habentur in Annal. tom. 10.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

VII.

IGNATIVS Loyola, Societ. Iesu Fundator, cum, contemplandi studio, secessisset ad Villam (quam non longè ab æde S.Balbinæ, Romæ ad Thermas Antonianas, in vsum præcipuè Romani Collegij, amicorum benignitate nuper extruxerat) ibi vel tectorio noui operis malè acceptus; vel vrgente iam senio, lethalem in febrem incidit; sic vt cum eius intima vrerentur præcordia, nullus in facie pallor, nulla in toto corpore signa mortis existerent; tantum insolita quædam lassitudo in membris, ac motu apparebat. Itaque domum relatus, & in lectulo collocatus, quamuis Medici bono animo alumnos esse iuberent, ipse vltimum sibi diem instare sentiens, mirantibus cæteris, misit, qui à Summo Pont. sibi decedenti, salutarem expiationem, & indulgentiam ritu catholico, precaretur. Deinde cum ad multam noctem (de more) vigilasset; quin etiam nonnulla cum domesticis in rem Collegij transegisset, sopori se dedit; itemque qui aderant, cubitum discessere, nihil admodum periculi suspicantes. At ecce manè postridie, duo è fratribus, eius vitæ quotidianæ administri, cubiculum (visendi Patris causa) introeunt; ac præter omniū opinionem, vitali spiritu penè defunctum offendunt. Accurritur illicò ad socios; alij ad medicum aduolant; alij interea, ad refocillandas vires (vt assolet) iusculum porrigunt: Quibus ille cum nihil opus esse dixisset, Iesum intermortuis vocibus identidē appellans, placidissimè efflauit animam, pridie Cal. Aug. anno Domini 1556. *Iul. 31.*

Maffæus in vita eiusdem lib. 2. cap. 23. & Ribadenera Molan. in Addit. De eo in hist. Soc. Iesu par. 1. lib. 16. n. 95. & seq.

VIII.

ILLVMINATA Virgo Rauennas, tempore persecutionis Maximiani Imperatoris delitescens; & valde timens, ne in discrimen à Paganis eius virginitas adduceretur, Deum assiduè, & feruenter precata est, vt se de eiusmodi periculo liberaret, & vnà cum Patre, & Matre de hoc mundo ad cœlestem *Nou. 29.*

gloriam

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

gloriam transferret. In ipsa igitur oratione cœpit psallere psalterium; & cum ad Psalmum quinquagesimum peruenisset, finita oratione, cum Patre & Matre sua, emisit spiritum.

Ex tabul. Eccle. Tudert.

ANNOTATIO.

In Diœcesi Tudertina, & Castri Massæ territorio, extat Ecclesia sub inuocatione S. Illuminatæ; in qua eius corpus requiescit. Eiusdem Ecclesiæ Rector fuit Benedictus Caietanus, qui fuit postea Papa Bonif. VIII.

IX.

Nou. 29. INNOCENTIVS Discipulus cuiusdam rigidi Monachi, scum nouem annis eum sustinuisset, ad Dominum tandem migrauit. Quem iam sepultum, volens Monachus ille moderator ostendere alteri Monacho non credenti, & interroganti sæpius, num mortuus esset; audiuit eundem mortuum respondentem: quomodo fieri potest, vt homo obedientiæ deditus moriatur? Tum senex ille, qui Innocentij fuerat moderator, rei miraculo attonitus, cum lachrymis in terram se prostrauit, & iuxta eius tumulum sibi collocauit domicilium. In quo reliquum vitæ tempus religiosè transegit. & eam demum beatè conclusit.

Io. Climacus gradu 4. *vbi, secundum aliquas versiones,* Innocentius *hic, appellatur suo Greco nomine,* ACHATIVS.

ANNOTATIO.

Testatur idem Climacus se hæc accepisse à Ioanne Opanio Sabaita, qui cum eodem mortuo Innocentio locutus fuerat.

De eodem Innocentio hæc habetur in Menæis Græcorum, à Climaco prætermissa, nempè.

Post mortem Innocentij, cum illius cænobij Monachi, tempore messis ad segetes colligendas exijssent, duobus tantum in Mona-

ſterio relictis; altero eorum ægroto; altero verò, qui domus tutelam haberet; defunctus eſt æger, quem cuſtos ædium, cum ſolus, tumulum fodere non poſſet, & cadauer curare, aperto Innocentij monumento, ibi cum eodem collocauit. Poſtera autem die, cum ſepulchrum reuiſeret, fratris pridie ſepulti cadauer, extra tumulum reperit; rurſumque in eodem monumento repoſuit: ſed cum poſtridie eodem modo cadauer extra ſepulchrum offenderet, cæpit idem cuſtos cum Sancto Innocentio expoſtulari, dicens: Audiui (Sancte Innocenti) te olim in vita, præter omnes alios, obſequentiſsimum fuiſſe: at nunc (vt video) refractarius factus es, & ſuperbus, vt qui fratrem non admittas in ſocietatem ſepulchri, ſed eijcias illum. Aut ergo permitte, vt tecum requieſcat; aut ſi illum iterum eieceris, ego te quoque non feram; ſed ex tuo te ſepulchro eijciam. Altera igitur luce reuerſus, illius quidem fratris, quod impoſuerat corpus in tumulo, cernit; ſed Sancti Innocentij, non vidit amplius.

Idem ferè habetur apud Sur. *tom. 5. Sept. 4. In Vita S. Ida cap. 29.* de filio cuiuſdam Ludolphi Comitis; qui cum ab hac luce (dum adhuc in albis eſſet) raperetur, ad Eccleſiam, in qua ſepulta iacebat Sancta Ida, delatus eſt: & quia Sanctæ Dei opinio nec dum in aperto emicabat, penes eam, infantem ſepelierunt: qui die ſequenti de tumulo extractus, ante ianuam veſtibuli inuentus eſt, in quo erat incluſus. Stupore perculſi, quibus res erat commiſſa, corpuſculum denuò, priſtino loco condiderunt: Quod nihilominus, inuiſibili iterum violentia, eminus proiectum repererunt. Obſtinatis ergo animis incaſſum laborem præſtigijs imputantes, tertiam vicem audenter auxerunt. ſed & fruſtra. eundem enim tunc, viderunt, in extremo atrij angulo, euulſum. Qui demum pudore mulctati, ibidem terræ commiſerunt.

Abbas Thomas pariter, in Cœmeterio ſepultus, cum, ſequenti die ſupra eum mulier ſepeliretur, euomuit eam ſemel, & iterum; idemque fecit de alia, poſt paucos dies. *Prat. ſpir. cap. 88.*

Coſmas Eunuchus, Vir ſingularis pietatis; idem oſtendit cum hæretico quodam Epiſcopo ſepultus. ex eius enim ſepulchro audita eſt vox: Noli me tangere hæretice; Ne accedas ad me hæretice. *Prat. ſpir. cap. 41.*

Contra verò reperiuntur, ſanctitate pares, mutuò ſibi dediſſe locum, cum in eodē tumulo collocarentur, SS. ſcilicet Seuerus Rauennas, Laurentius, Theodorus Theſſalonicen. Io. Eleemoſ. & alij.

Vide infra in Anon. IX.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

X.

Apr. 16. IOACHIM Senensis ord. Seruorum, adeo graui morbo correptus fuit, vt caro illius ab exortis vermibus assumeretur; nec tamen à medicis curari, aut Deum (quem pro alijs infirmis exorabat) rogare voluit; illud Apostoli vsurpans: Cum infirmor tunc potens sum. Cum autem qua die Christus pro mundi salute cruce affixus est, mori à Deo postulasset; in die Cœnæ Domini, sacra refectus communione, fratres cæpit rogare, vt pro se preces ad Deum funderent, quò securior sequenti die migraret. Itaque dum illi in die Parasceues, Passionem Dominicam decantantes, ea verba pronunciarent: Et inclinato capite emisit spiritum, ipse quoque spiritum suum Deo reddidit, anno sal. 1035. ætat. 47.

Ferrarius hac die ex officio Romæ approbato à Paulo V.

ANNOTATIO.

Fuerat hic IOACHIM frequens in visitatione infirmorum, Cumque aliquando Aretium, ex obedientia proficiscens, in itinere apud quendam (qui morbo Epileptico affligebatur) diuersatus esset, illum ad patientiam frustrà hortatus, Deum precatus est, vt morbum illum in se transferret. Quare, vix completa oratione, illicò ægrotus ille sanatus est; ipse verò eo morbo vsque ad mortem laborauit. Aretij nihilominus in festo Assumptionis B. Virginis, dum celebranti ministrans, eodem morbo correptus, corrueret; cereus, quem ille ad eleuationem Sanctissimæ Eucharistiæ manu tenebat (stupentibus qui aderant) in aere suspensus, diuinitus mansit. Reuersus item Senas, cum ex eodem morbo cadens, mensam cibis instructam, secum traxisset, nihil tamen aut confractum aut (in ea) loco deturbatum fuit.

Idem Ferrarius.

XI.

Nou. 4. IOANNES (cognomento Achatius Constantinopolitanus, in obitu suo, quem longè ante præsciuit, dignatus est apparitione D.N. Iesu Christi, Sanctorum corona stipati; cum quo, ad extremum vsque spiritum, colloqui auditus est. tunc autem, sacris ritè perceptis, in hæc verba prorumpens: Iesu

mi

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

mi Rex omnipotens, porrige manum, emisit spiritum.

M. S. Bibl. Vall. ex Græco M. S. Cod. Bibliotheca Sfortiana per P. Sermundum translat.

ANNOTATIO.

Dictus est Achatius ex thuris, in manu incensi, miraculo quod perpetrauit: Cum enim soleret pius Vir, Deo thus offerre festis diebus; & quadam die, carbones quidem in promptu essent, thuribulum verò non reperiretur; accensos carbones manu sustulit, thus iniecit, & vices thuribuli suapte manus expleuit. *ibidem.*

XII.

IOANNES de Firmo, nuncupatus de Aluernia, in vltima sui transitus hora, diu ante præuisa, ingentem in vultu passus est alterationem, & faciem terribilem ostendit; adeòut circunstantibus terrorem incuteret: sed paulò post, serenata facie, ac vultu hilari, eosdem aspiciens, fratri Ioanni de Septimana interroganti, quid sibi mutatio illa voluisset, quidue vidisset, Respondit: si quæ vidi dicerem, non crederet: sed vnum scitote, quod: Qui vult æternam adipisci salutem, soli Christo Crucifixo ardenter inhærere debet. Quibus dictis, reddidit spiritum anno 1322.

Chron. S. Francisci par. 2. lib. 8. cap. 9. Conformit. S. Fr. lib. 1. fructu 8. Hist. Seraph.

XIII.

IOANNES Aragonum Rex pijssimus ad extrema deueniens, dum sacro munitus Viatico, lectioni Euangelicæ, & recitationi Psalmorum intenderet, subito languore concidit; ita vt clausis luminibus, defecisse iam, & animam efflasse crederetur. Verum respirans, & reclusis oculis, omnes qui aderant aspiciens, sic exclamauit: O vanas hominum cogitationes! O miseros homines, qui ad principatus aspirant; qui diuitias, opes, & nimios honores affectant! O felicem pauperum conditionem; & securam illorum vitam, atque beatam, qui panem comedunt cum sudore vultus sui; qui viuunt labore manuum suarum. Nam mihi misero, Quid Regnum;

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Quid honores; Quid obsequium plurimorum contulerunt? Quid? labores scilicet magnos, & multa corporis, & animæ pericula subiui: nec vnquam ætate tam longa, potui mihi dies aliquot videre bonos. O me miserum,& infelicem, qui tam serò fallacem mundum cognosco: Qui vitam certè vixissem multò meliorem, si non Rex, sed agri cultor fuissem. Conuersus autem ad Christi Crucifixi imaginem; defixisq. in cælum oculis;ait: ò Pientissime Redemptor, Parce mihi indignissimo seruo tuo: Miserere mei clementissime Iesu, & à peccatis meis auerte faciem tuam: Non meis meritis Domine (quia nulla sunt) sed illa tua ineffabili pietate, & infinita misericordia motus, qua hominem redimere à morte per Crucem tuam voluisti. Atque inter hæc verba (quæ cum magna animi cõtritione protulit) Christi patibulum sæpius osculatus,extinctus est,plenus dierum, anno Domini 1479.

Lucius Marineus lib. 18. Rerum Hispan. Simon Maiolus par. 2. Dier. Canicul. Colloq. 7. ex quibus Flor. exempl. tom. 4. cap. 8. tit. 9.

X I V.

IOANNES Anachoreta, in spelunca sua, defunctus repertus est, crucem argenteam habens in manu, & chartam, in qua scriptum erat: Defunctus sum ego Ioannes humilis Indictione quintadecima. Computatis autem annis, inuentus est,ante septem annos obijsse.

Vit. Patrum lib. 10. ex Prat. spir. cap. 87.

A N N O T A T I O.

Hic dicebatur IOANNES humilis, Repertus est autem indicio lucis, quæ videbatur per noctem supra speluncam eius, ab habitatoribus cuiusdam vici, propè montem, vbi erat ipsa spelunca. Hi enim putantes, quod ignem aliquis illic accendisset, & nullum postea ignis indicium inuenientes; tandem signato, & obseruato loco,vbi lux videbatur; mane facto repererunt ibi paruam speluncam,& in ea Anachoretam defunctum.

IOAN-

X V.

IOANNES Auguſtinus Hiſpanus (Ord.Præd.) vltima correptus infirmitate, cum Euchariſtiam ſacroſanctam eſſet ſumpturus, è lectulo ſurrexit, & genuflexus eam adorauit: ſumere tamen noluit (ſe ex humilitate indignum eſſe cognoſcens) donec à Priore, ſub obedientiæ præcepto, ſibi iuberetur. Viatico igitur, & deinde Vnctione munitus, gratias egit Deo, Priori, & Benefactoribus omnibus; Profeſſus eſt fidem Catholicam Romanam; & recitauit inſuper cum alijs Matutinas preces. Tandem in agonia poſitus, viſus eſt cum Dæmone luctari; Trinitatis, & Vnitatis Myſterium digitis demonſtrando. Cumq. in hac lucta diceret: Vnus, Vnus eſt. his verbis reddidit ſpiritum. anno 1476.

Franc. Didacus in Hiſt. Prou. Arag. Ord. Præd. lib. 1. cap. 43. Hiſpanicè.

X V I.

IOANNES Calybita, tanquam pauper incognitus, à ſua Matre deſpectus, & à conſpectu ſuo auerti iuſſus, de ſua migratione diuinitus edoctus, poſt gratiarum actionem, & orationem, accerſiri fecit familiæ Præfectum, rogans eum, vt Dominæ ſuæ hæc ſuis verbis diceret: Pauper ille quem ad fores iacentem expelli iuſſiſti, per me à te petit, ne ſuperbo animo pauperem & inopem deſpicias; Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum deſpiciens, ſed patienter digneris ad eum accedere; quippequi habet quædam tibi dicere. Abijt ille, & nunciauit Dominæ ſuæ, quæ à Ioanne acceperat: ſed renuens Domina ad eum accedere, quem nec aſpicere poſſe dicebat, rurſus ad eam miſit Ioannes, qui eius verbis diceret: Poſt tres dies ego morior; at ſi huc venire, & me videre nolueris, poſtremò te ipſam pœnitebit. Illa cum de morte audiſſet, præcepit tandem pueris ſuis, vt pauperem illum ad ſe afferrent. Qui (contectus adeò vt agnoſci minime poſſet) ad eam dixit: Merces tua, Domina, completa eſt, ſicut Dominus dixit in Euangelijs ſuis: Quæcumque feceritis vni ex iſtis fratribus meis minimis, & mihi feciſtis: Ego verò vt *Ian. 15.*

pauper, & nihil habens benedictionem quandam tibi volo derelinquere; sed iure iurando promittas velim, te facturam, quæ dixero. Iurauit illa. Tum ipse, per eum (inquit) te obtestor, per quem iurasti, ne iubeas me alia veste tectum sepeliri, nisi hac ipsa, quam nunc habeo; & in hoc ipso loco, vbi tugurium meum est, facias me humari; quoniam neque alijs vestibus, neque nobiliori aliquo loco dignus sum. Hæc cum dixisset, tradidit illi Euangelium dicens: Hoc tibi in hac vita propugnaculum, & illius futuri æui bonum, tàm tibi, quàm Viro tuo Domino meo, sit viaticum. Agnouit Mater Euangelium illud esse, quod filio suo à Patre datum fuerat; Agnouit & Pater: Agnoscendum se, & ipse præbuit, percontatus, dicens: Ego sum Ioannes filius vester. Sed illis lugentibus præ gaudio, & eiulantibus, Ioannes emisit spiritum. Oblita autem Mater quod iurauerat, laceratis filium exuens vestibus, & pretiosis induens, continuò paralytica effecta est; nec sanata, donec eisdem laceris vestibus, filii corpus iterum induisset.

Sur. tom. 1. Lippom. tom. 7. M. S. Bibl. Vall. ex M. S. Cod. Sanctæ Mariæ Maioris. Ferrar. in catal. De eo Niceph. hist. lib. 15. cap. 23.

ANNOTATIO.

IOANNES hic Romanus fuit, nobilibus ortus parentibus; quos vnà cum Patria, clam dereliquit, vt Monachus fieret. Cum teneretur autem iugiter immodico Parentum desiderio; & ex hac Diaboli tentatione velut vmbra effectus esset, iamiam moriturus, rogauit Archimandritam, vt sibi impertiret abeundi licentiam, qua posset (Deo iuuante) Dæmonem conculcare. Ea igitur obtenta, abscessit è Monasterio, & venit Romam ad Parentum ædes, mutato habitu, & pauperis cuiusdam vestibus laceris assumptis. E regione autem paternæ domus, statim vt eas prospexit, genuflexus, Deum orauit dicens: Deus ne derelinquas me.

Eiectus à domus Præfecto, precibus obtinet ab eo, vt in angulo atrij sub dio manere permittatur: Vbi exeuntes parentes intuetur lachrymans, dicitq. secum; En (Diabole) Parentes meos, Deo ita volente, aspexi; & sagittas tuas contemno, Christi ope adiutus,

tús,

tus, orauitque rurſus: Domine Ieſu Chriſte ne derelinquas me.

Eijcitur inde, & pertrahitur, matris iuſſu. aliquantulum autem à foribus longè manens, illinc non diſcedebat; obtinuitque precibus à Præfecto, vt ibi tugurium ſibi pararetur, quo tegeretur à glacie nec videretur à Domina. Tertio autem poſt anno. Dominus ſibi apparuit & ad coronam vocauit.

Græci Sanctum Ioannem, Calybitam vocant, quod in tugurio intra ſepta paternæ domus habitauit: Tugurium enim græcè καλυϐη dicitur.

X V I I.

IOANNES Chryſoſtomus, cum ex vno loco in alium duceretur exul, appropinquans Comanæ, manſit in templo quodam. Ipſa autem nocte martyr ipſius loci, Baſiliſcus nomine (qui Nicomediæ paſſus cum Luciano Antiochiæ presbytero fuerat, dum eſſet Comanenſis Epiſcopus) apparuit ei dicens: Confide, frater Ioannes: cras enim ſimul erimus. Presbytero quoque Eccleſiæ apparuerat prius Martyr, dicens ei: Præpara Ioanni fratri locum: venturus eſt enim. Nihil igitur de eo dubitans Chryſoſtomus, in craſtinum orauit milites, qui eum ducebant, vt illic vſque ad quintam horam permanerent: Qui minimè acquieſcentes, iter perurgebant. Profecti verò quaſi ſtadijs triginta rurſum ad idem templum, vnde exierant, redire ſunt coacti; ipſo febribus iam laborante. Illuc vbi redijt, candida veſtimenta quæſiuit, exutuſque prioribus, ea ſe induit, omnibus vſque ad calceos mutatis, reliqua aſtantibus ipſe diſtribuit. Diuina celebrauit demum myſteria: extremam orationem fudit, dicens more ſuo: Gloria ſit Deo omnium cauſæ; & conſignans ſe ſigno Crucis, extendit ſpecioſos pedes, atque, excuſſo puluere, migrauit ad Chriſtum, anno 407. ætatis 52. *Ian. 27. Sept. 14.*

Sur. tom. 1. Baron. in Annal. tom. 4. & 5. vberrimè.

A N N O T A T I O.

Plurima eſſent de S. Io. Chryſoſtomo notanda, ſed ad morientiū, ac languentium ſolamen, ſatis erit eorum aliqua colligere, quæ ipſe de ſemetipſo varijs in epiſtolis ad Theodorum, & Olimpiadem ſcripſit.

Ad Olimpiadem igitur,dum exul Cucusi maneret, hæc scribit, epistola 6.

Ab ipsis mortis ianuis reuocatus,hæc ad te scribo,&c.& infra. Hiems enim grauior quàm solebat exorta, grauiorem quoque nobis stomachi hiemem inuexit; nihiloque melius, ac commodius, quàm qui mortem obierunt. Immò etiam grauius hos duos menses confeci. Hactenus enim lucis huius vsura fruebar, vt malorum, quibus vndique cingebar, sensu afficerer; omniaque mihi noctis instar erant, hoc est tam dies, quàm diluculum atque ipsa meridies, totosque dies lecto affixus exigebam. Cumque innumeras rationes comminiscerer, contractum tamen ex acerrimo frigore detrimentum haud quaquam excutere poteram. Quamuis enim ignem etiam accenderem; & grauissimum fumum perferrem; & cubiculo inclusus tenerer; sexcentisque vestibus memet obuoluerer; ac ne limine quidem pedem efferre auderem, nihilominus tamen extremos cruciatus patiebar. Quippè cum vomitus subinde oriretur; capitis dolores, cibi fastidia; perpetuæque vigiliæ; siquidem noctis pelagus, vsque adeo longum, insomnis exigebam.

Et ad eandem, epistola 14. Dum in exilium deportaretur.

Triginta propemodum dies, aut etiam amplius, cum acerbissimis febribus colluctari non destiti: atque ita longum, ac molestum iter agebam. alijsque etiam stomachi grauissimis morbis obsessus, iam quæ sequuntur considera, nempè cum nec medici prestò essent; nec balnea; nec res necessariæ; nec aliæ animi leuationes; atque præterea metus Isaurorum nos vndique premeret; aliaque mala, quæ ex itinerum difficultate nasci consueuerunt, &c. & infra. Postquam autem tandem aliquando Cæsaream ingressus sum, labore, ac macie confectus, in ipso febris ardore positus languens, atque extremos dolores perpetiens, hospitium in vltimo Vrbis recessu nactus sum; dabamque operam, vt Medicos conuenirem, ac fornacem illam extinguerem: eram enim in ipsa febris tertianæ flamma, quò etiam accedebat itineris ærumna, & fatigatio;corporis contritio; eorum à quibus curarer inopia; rerum necessariarum penuria; illudque item, quod nullum Medicum prestò haberem; quodque & labore, & lassitudine, & caloris æstu, & vigilijs diu vexarer; ac denique penè exanimis in vrbem ingressus essem.

Ad Theodorum autem epist. 129. hæc scribit.

Confecti, atque consumpti sumus; sexcenta mortis genera op-

petimus;

petimus; idque accuratius, ac certius narrare poterunt, qui has literas tibi reddent; quamuis alioqui perexiguo temporis puncto mecum fuerint; quibuscum etiam ne tantillum quidem colloqui potui, continuis nimirum febribus deiectus, atque consternatus; quibus cum tenerer, dies, noctesque iter facere cogebar: sic videlicet, vt & æstu opprimerer; & vigilijs conficerer; & rerum necessariarum penuria; eorumque (qui mei curam agere possent) inopia, perditè conflictarer. Siquidem ijs, qui ad metalla damnati sunt, & in vinculis tenentur, grauiora, atrocioraque pertulimus, atque etiam nunc perferimus. Tandem autem aliquando, & ægrè, Cæsaream perueni; perinde atque à tempestate ad littus appulsus. Cæsaream autem ingressus, animũ aliquantulum resumpsi, quoniam puram aquam bibi, panemque minimè fœtidum, ac prædurum comedi. Quoniam in doliorum fragmentis minimè corpus laui, verum balneum qualecunque tandem nactus sum; quoniam denique potestas mihi lecto inhærendi facta est.

Quibus in angustiis positus Vir sanctus alta philosophabatur: eademque nos philosophari cupiens (si quando molestijs premimur) tractatum illum edidit, vltimamque suam lucubrationem: Quod nemo læditur, nisi à seipso; quam eidẽ Olimpiadi transmisit.

Nec illud omittendum de tanto Viro, quo vltimis perpessus est diebus. trimestris enim temporis spatio difficillimum iter conficere est coactus, dum de loco in locum duceretur, à militibus malè habitus, & id solum curantibus, vt moreretur. Vnde cum imber esset vehemens, tunc egredi necesse erat; ingentem rursus Solis æstum vt pateretur curabant, scientes hoc affigi sancti Viri caput, instar Elisæi, caluum. Ex quo expendi licet quanta Sancti passi sunt tormenta, vt securi peruenirent ad regna.

Eodem tom. 5. Annal. enarrantur fusius mira, quæ contigerunt in sacri corporis translatione; post annum circiter trigesimum ab eius obitu: Immobilitas scilicet eiusdem: supplicis libelli Imperatoris super pectus impositio, quo veniam pro parentum delictis, & reditum precabatur: Nauis appulsio ad agrum viduæ, cuius causa exulauerat: & collocatio eius sacri corporis in Episcopali throno, in quo plebem tunc circunfusam salutauit; dicens: Pax vobis. *Vide ibidem* hæc, & alia lectu dignissima.

XVIII.

IOANNES Columbinus Ord. Iesuatorum fundator, vltima correptus infirmitate, sacro viatico muniri se petijt; quo *Iul. 31.*

allato, se reum, peccatorem maximum, omniumq. primum, ingratum, gehenna tandem dignum, confessus est; sperare nihilominus, vitam(per Dei misericordiam) se consecuturum æternam.

Professus est deinde catholicam fidem, & sanctæ Romanæ Sedi Apostolicæ obedientiam; quam præcipuè suis commendatam voluit. Hæc autem omnia in acta publica redigi curauit. Deinde tanta cum deuotione Sacrosanctum suscepit Viaticum, vt astantium omnium cierit lachrymas. Postmodum suos admonuit, eosque Francisco eius socio in Domino commendauit. Qui, paratum quamuis ad subeundum onus se præberet, idoneum tamen minimè esse cum profiteretur, obsecrauit enixè eundem Ioannem, vt à Domino suis precibus celerem eius decessum obtineret. quod se facturum tandem Vir sanctus spopondit. Benedixit demum suis omnibus præsentibus, & absentibus; consolatus est lugentes; eisque suum pollicitus est apud Dominum patrocinium. Tandem extremæ sacro Vnctionis oleo perunctus, inter astantiũ, & orantium choros, cum legerentur passionis Christi verba illa: Pater in manus tuas commendo spiritum meum, requieuit in pace, anno Domini 1367.

Vita ipsius a Pheo Belchario edita c.76. & à Paul. Morig. cap. 58. Siluan. Razz. de Sanct. Ethrur. Ferrar. in Catal.

ANNOTATIO.

Testamentum condidit IOANNES, quo statuit vt cadauer eius(rudi inuolutum linteo) super iumentum imponeretur; & sic ad locum sepulturæ, quem elegerat, nempè propè claustrum Monasterij, deferretur.

XIX.

Mart. 8 IOANNES (cognomento) de Deo, in extremis positus cum sacram Eucharistiam percipere, præ infirmitate, non posset, eam ad se allatam deuotissimè est veneratus; & postmodum (è lecto exiliens) Crucifixi imaginem, genuflexus, reue-

gentèr est amplexatus. Cumq. diu in huiusmodi amplexu tacitus permansisset, exclamans tandem voce magna: Iesu, Iesu, in manus tuas commendo spiritum meum, spiritum emisit; corpusque eius sic genuflexum remansit.

Franciscus de Castro, Hispanicè, ex quo Io. Franc. Bordin. in vita ipsius à se Italicè reddita cap. 20.

XX.

IOANNES (cognomento) Eleemosynarius, Patriarcha Alexandrinus, morti cum se proximum videret, testamentum huiusmodi suis ministris scribere fecit, nempè: Ioãnes seruus, propter eam, quæ superposita est mihi dignitatem Sacerdotij, liber, gratias ago Deus tibi, quoniam exaudisti me pro misera anima mea rogantem bonitatem tuam, ne inueniretur mihi morienti, nisi vna tremissis. Inueniens enim in Episcopio sanctæ Ecclesiæ Alexandrinorum circiter octoginta centinaria auri, & quæ intrauerunt mihi ab amicis Christi, penè numerum trascendentia; in memet mentem colligens, & cognoscens, hæc omnia dominatoris omnium esse, festinaui ea, quæ Dei erant, Deo dare: Vnde & quod remansit mihi hoc tremisse Dei, & hoc iubeo dari his, qui Dei sunt. Cumque hoc testamentum condidisset, in manu Dei viuentis deposuit spiritum, anno Christi 610. *Ian. 23.*

Vit. Patr. lib. 1. scripsit eius res gestas Leont. Episc. Neapolis Cypri; cuius fidei subscribunt Patres in Synodo Nicæna 2. Act. 4 & Io. Damascenus orat. 3. de imaginibus. Easdem Anastas. Bibliothec. latinitate donauit, quæ habentur apud Lippom. t. 2. & Sur. tom. 1. De eo Baron in Annal. tom. 8.

ANNOTATIO.

Cum esset deponendus Ioannes in quadam capsa, in qua erant duo corpora Episcoporum, visa sunt hæc (veluti animata) tribuere cultum sancto Viro; à se enim inuicem seiuncta, corpus ipsius medium acceperunt.

Fuit Cyprius genere, Epiphanij (illius regionis Ducis) filius. Mortis assiduus meditator; cuius vt memoriam iugiter haberet, iussit viuens sibi monumentum extrui; nec ei finem imponi, sed

eos qui præfecti erant operi, cum esset aliquod festum solemne, accedentes in conspectu omnium, apertè dicere; monumentum tuum in hodiernam vsque diem est imperfectum: iube ergo vt finem accipiat. Incertum est enim qua hora mors ingrediatur.

Funerum etiam obsequia sedulò frequentabat: Valde enim dicebat hoc esse proficuum, & sepulchrorum considerationem. Multoties quoque assidebat & his, qui morituri, vexationem in exitu animæ patiebantur: ipseque eorum oculos proprijs manibus claudebat; memoriam ex hoc sempiternam, & sui exitus curam habere volens. Dicebat enim, ad salutem sufficere si assiduè, & dolenter cogitetur, & solicitudo habeatur de morte; de qua, & de exitu animæ disputabat iugiter, his præcipue verbis, quæ habẽtur l. 1. Vit. Patr. c. 40. Nempe, Quomodo (humilis IOANNES) transire poteris bestias arundineti, quando obuiabũt tibi exactores? Væh, qualis timor & tremor obtinet animam, tunc rationem ponentem tantis exquisitoribus tam amaris, & immisericordibus! & memorans S. Hilarionis eloquium, quando è vita egressurus erat, dicebat sibi: Si is, qui octoginta annos seruiuit Christo, & mortuos suscitauit, & signa fecit, timuit amaram illam horam, quid habes tu humilis IOANNES dicere, aut facere, quando obuiauerint in faciem tuam crudeles illi, & immisericordes exactores, & inquisitores? Ad quantos poteris rationem reddere? ad eos qui exquirunt de mendacio; ad eos qui de detractione; ad eos qui de crudelitate; ad eos qui de auaritia; ad eos qui de memoria mali; ad eos qui de odio, ad eos qui exquirunt de periurio. & dicebat: Deus tu eos increpa; nam omnis fortitudo hominum eis resistere non valet: Tu Domine da nobis ductores Sanctos Angelos, qui custodiant, & gubernent nos. multus tremor. multum periculum pelagi huius aeris. Si enim de ciuitate in ciuitatem super terram ambulantes, deprecamur eos, qui nobis ductores sunt, ne in præcipitia cadamus, aut in agrestium bestiarum loca; quot ductoribus fortibus, & diuinis custodibus opus habemus, pergentes longa via hac, & æterna; quæ videlicet ex corpore est egressio, & ad cœlum ascensio?

Hæc igitur disserebat Vir sanctus, & istiusmodi erant eius quotidianæ curæ, ac meditationes.

XXI.

Iul. 12. IOANNES Gualbertus, diei mortis suæ præscius, repetebat sæpius verba illa Psal. 41: Sitiuit anima mea ad Deum

viuum;

viuum ; quando veniam, & apparebo ante faciem Dei? ſubdens: Satiabor cum apparuerit gloria tua. Morti proximus, rogatus vt exhortationem aliquam fratribus relinqueret, eam de charitate dictauit, & ſcribi iuſſit, pro ædificatione fidelium, impoſterum ſeruandam.

Tertia die antequam obiret, vidit aſtantem ſibi iuuenem (Angelum ſcilicet eius cuſtodem) quem cum ipſe ſolus cerneret, ait fratribus: quare fratrem illum (talis enim ſibi videbatur) non vocaſtis vobiſcum dum comediſtis? Cui fratres: de quo dicis Pater? De illo (inquit) pulchro iuuene, qui ad nos venit, & nobiſcum moratur ingrediens, & egrediens. at illi: Vnde eſt? & quo nomine vocatur? Neſcitis (ait) quia de monte Domini eſt, & vocatur Benignus? hoc forſitan dixerat illi Angelus interrogatus, ne mentiretur: verè enim Benignus, & de monte Domini, ideſt de cœlo erat. Quibus auditis fratres abierunt, & ſuper menſam victum vnius hominis poſuerunt. Quo impleto, quieuit Vir Sanctus. Cum ad exitum autem appropinquaret, fecit hæc in Breuiculo ſcribi, & præcepit in ſua manu poni poſt mortem, ſibique conſepeliri, nempè: Ego Ioannes credo, & confiteor fidem, quam Sancti Apoſtoli prædicauerunt, & Sancti Patres in quatuor concilijs confirmauerunt. Demum corporis ſacri, & pretioſi ſanguinis Chriſti perceptione munitus, migrauit ad Dominum, anno 1073.

Sur. tom. 4. M.S. Bibl. Vall. Anton. par. 2. tit. 15. cap. 17. Baron. in Annal. tom. 11. Ferrar. in Catal.

ANNOTATIO.

IOANNES hic cum, amore Chriſti, inimico veniam petenti pepercisſet, ingreſſus Eccleſiam, & genuflexus coram Crucifixi imagine, vidit eiuſdem caput ad ſe inclinari, tanquam ſibi gratias agenti: Vnde ea vocatione attractus, reliquit ſæculum, & Monaſterium petijt: ſed cum differrent Monachi, eum, propter Patris metum ac minas, recipere, ipſemet caput ſibi totondit, & eiuſdem Monachi habitum induit.

Eius familiaritate vsi fuerunt plures Pontifices, præsertim Gregorius Septimus: qui cum soleret ad sacrosancta Missarum solemnia in multa compunctione accedere, & continuis tribus diebus compunctio sibi consueta deesset, in memoriam ei venit nomen, & sanctitas amici sui IOANNIS; quē dum in suum auxilium humiliter inuitasset, mox gratiam eiusdem sanctæ compunctionis, multò largius quàm solebat habere, resumpsit. Idem Pontifex, audita morte ipsius, hortatus fuit Discipulos ad magistri imitationem; deditque ad illos literas, quæ habentur in *Annal. Baron. tom.* 11.

De eodem illud quoque hic annotandum, quod narrant Sur. & Anton. loc. cit. nempe.

Alius quidam nomine Florentius (seu Forentius, vt habet Anton.) qui Simoniaca perfidia valde se contaminauerat, cum grauissimè decumberet, iamiamque moriturum se affirmaret, inter acerbos, mœstosq. luctus, per amicos à B. Io. Gualberto habitū sui ordinis sibi donari petijt. Assensit Vir sanctus & Nouitiorū habitū eū induit; quo induto, cū iam reualuisset, & Scipioni innixus, Monasterium perlustrasset, prior morbi vis eum inuasit; ita vt morti propinquus videretur. Id vbi audiuit IOANNES, ad lectū ægroti cum multis fratribus accessit; eumque à corpore migraturum, Domino commendauit. Aeger autem caput suum pallio, quo erat opertus, texit, & Viro sancto cur id faceret inquirenti, respondit; tremens ac timens: Video Sathanam propè assistere, è cuius ore vasta flamma funditur; & ex naribus fumus prodit sulphureus: Cumque locum, in quo illum cernebat, Viro sancto indicasset, ille ablata, è manu tenentis, Cruce, ea Diabolum egregiè verberauit. Tum ille mox instar fumi euanuit, & ægrotus in has prorupit voces: Gratias Deo. Ecce aufugit Sathan: Ecce recessit. Ecce adest B. Maria, sanctique Petrus, & Benedictus. Quibus dictis spiritum exhalauit.

XXII.

Ian. 11. IOANNES Hortolanus Ord. Min. cum ad vltimum suæ vitæ diem, sibi à Domino reuelatum, peruenisset, visitauit (de more) Ecclesias, quæ erant in Ciuitate; mundauit lampades, & eas instruxit oleo; ornauitque pariter Ecclesiæ suæ altaria; in quorum vno, cereum album posuit: deinde orationi se dedit. Nocte autem sequenti, hora vndecima surgens, ad cellulam Confessarij sui perrexit; rogauitque eum, vt sur-

vt surgeret; lumen accenderet; & ad eum iret, quia hora iam sui discessus aduenerat; cumque hæc dixisset, ad cubile proprium remeauit; sæpius consuetam repetens precatiunculam: Amor meus Iesu adiuua me; Beatissimæ quoque Virginis, ac Sanctorum omnium postulans patrocinium.

Cum venisset autem Confessarius, rogauit eum, vt iret in Ecclesiam, & cereum, quem ante altare B. Virginis collocauerat, ad se afferret, & in cellula dum moreretur arderet. Allato cereo, confessus est peccata sua: cumque absolutionem percepisset, exultans surrexit; in lecto se composuit, eadem verba repetens: Amor meus Iesu adiuua me; Professionem fidei emisit; & accepto cereo accenso in manibus, accepit pariter Crucifixi D. N. Iesu Christi imaginem; ad quam suspirans expirauit.

Chron. S. Francisci par. 3. cap. 9. lib. 3.

XXIII.

IOANNES Hunniades Princeps Hungariæ, vbi adesse extremum vitæ tempus agnouit, volens sacro, ad iter peragendum, Viatico se muniri, non est passus Dominicum Corpus ad se deferri: neque enim dignum existimauit, seruum à Domino visitari. Surrexit igitur è lectulo (quamuis labentibus membris) & cum, deficiente virtute, suis pedibus incedere non posset, in ædem se vehi sacram aliorum manibus iussit; vbi (de more Christiano) sacramentali Confessione peracta, & sacrosancta Eucharistia suscepta, inter Sacerdotum manus, terrena fastidientem animam exhalauit.

Aeneas Siluius hist. Boem. cap. 67. & lib. de Europa cap. 1. Flor. exempl. tom. 3. vbi perperam Rex Hungariæ appellatur.

ANNOTATIO.

Fuerat hic Vir militaris, Turcis tam formidabilis, vt plorantibus pueris, Matres taciturnitatem non aliter imperarent, quàm Hunniadis præsentiam minitantes.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XXIV.

IOANNES Lucensis Ord. Min. ex familia Bonuisia, infirmitatis, & dolorum cupidus, cum infirmitate vltima corriperetur, gaudens, & exultans: completa sunt (inquit) iam vota mea. Rogauitque fratres, vt sibi patientiæ conseruationem à Domino impetrarent.

Interrogatus à Medico quid vellet, aut concupisceret: nil aliud (respondit) nisi videre Deum meum. iterum quoque ab eodem interrogatus: Nil aliud magis, quàm mortem desiderare, ait. Quousque autem loqui potuit, semper in ore habuit verba illa: Dominus meus, & Deus meus; & ita ad visionem, ac fruitionem dilecti anhelans, tandem eo, quod concupierat est potitus, anno Domini 1471.

Chron. S. Franc. par. 3. cap. 43. l.b. 5. Iossinian. hist. Seraph. lib. 1.

XXV.

Mart. 27 IOANNES Monachus Aegyptius cum suis iussisset, vt per tres dies neminem sinerent ad se venire, genibus flexis ad Deum pergens, in oratione consummatus est.

Pallad. Laus. cap. 43. 46. Vit. Patrum par. 1. De eo Niceph. hist. lib. 11. cap. 34.

ANNOTATIO.

Notissimus hic apud Scriptores ecclesiasticos. De eo etenim (præter supra notatos) Aug. de Ciuit. Dei lib. 5. cap. 76. Cassian. lib. 4. cap. 23. Instit. & collat. 11. cap 9. & collat. 24. cap. 26. Hieronymus ad Ctesiphontem con. Pelagianos. Rufinus hist. lib 2. cap. 32. Palladius in Lausiaca, qui eum vidit, eoque familiariter vsus est, ac alij innumeri.

Habitabat IOANNES in Thebaidis partibus, in eremo, quæ adiacet ciuitati Lyco, in rupe quadam ardui montis, cuius ascensus difficilis; aditusque Monasterij eius erat obstructus, & clausus: ita vt à quadragesimo ætatis suæ anno, vsque ad nonagesimum, nullus Monasterium eius intrauerit. Aduenientibus verò, per fenestram se videndum præbebat; & inde eis verbum Dei ad ædificationem, vel responsa reddebat: cellam quidem Hospitalem extrinse-

trinsecus fieri permisit, in qua aduentantes è longinquis Regionibus paululum requiescerent. Ipse verò intrinsecus solus soli Deo vacabat.

Rogatus aliquando à fratre, qui tertiana febri grauissimè vexabatur, vt ab eo curaretur, ait ad eum: rem tibi necessariam cupis abijcere. vt enim corpora nitro, vel alijs huiusmodi lenimentis abluuntur à sordibus; ita animæ à languoribus, alijsque huiusmodi castigationibus purificantur.

Multa & præclara quidem, dicta, gestaque de sancto Viro narrantur, quæ ibi videri poterunt.

XXVI.

IOANNES Monachus S. Eleutherij germanus, ante dies quatuordecim, suum fratribus exitum prædixit: Cumque decrescentes quotidie computaret dies, ante triduum quàm vocaretur ex corpore, febri correptus est. Ad horam verò mortis veniens mysterium Dominici corporis, & sanguinis accepit; vocatisq. fratribus coram se, psallere cæpit: Quibus tamen Antiphonam ipse per semetipsum de semetipso imposuit, dicens: Aperite mihi portas iustitiæ, & ingressus in eas confitebor Domino: Hæc porta Domini iusti intrabunt per eam. Cumque coram eo assistentes fratres psallerent, emissa subito, & producta voce clamauit, dicens: Vrse veni. Quod mox vt dixit, eductus è corpore; mortalem vitam finiuit.

Greg. Dial. lib. 4. cap. 35. vbi pergit de Vrso hæc narrare, videlicet.

Mirati sunt fratres, quia hoc quod moriens frater clamauerat ignorabant. Quo defuncto, in Monasterio facta est magna tristitia. Quarto autem die, quiddam fratribus necessarium fuit, vt ad monasterium aliud longè positum transmitterent. Illuc ergo euntes fratres, omnes eiusdem Monasterij monachos tristes vehementer inuenerunt. Quibus cum dicerent, quid habetis, quod vos in tanto mœrore deprimitis? Responderunt dicentes: loci huius desolutionem gemimus; quia vnus frater, cuius nos vita in hoc Monasterio cōtinebat, hodie quartus est dies, quod ex hac luce subtractus est. Cumque fratres, qui venerant studiosè inquirerent, qualiter

dictus fuisset, responderunt: Vrsus. qui vocationis eius horam subtiliter inquirentes, ipso in momento cognouerunt exisse de corpore, quo per Ioannem, qui apud eos defunctus est, fuerat vocatus. *Hæc Gregorius*.

XXVII.

IOANNI Monacho in Monasterio S. Gregorij ægrotanti, & ad extremum perducto apparuit Sanctus Andreas Apostolus per nocturnam visionem; & hunc virga tetigit, eique dixit: Surge. ex hac enim molestia modo minimè morieris; sed paratus esto, quia longum tempus hìc facturus non eris. Qui repentè sanatus est. Rem, quam viderat narrauit; sicque per biennium in Dei seruitio, vltra ætatis suæ annos (erat enim adolescens) exhibuit. Euolutis autem duobus annis, cum quidam frater fuisset mortuus, atque in cæmeterio eiusdem Monasterij sepultus; cunctis fratribus, & Gregorio ipso, ab eodem cæmeterio exeuntibus, idem Ioannes (sicut postmodum pallens, & tremens indicauit) solus inuentus, ab eodem fratre, qui sepultus fuerat, de sepulcro vocatus est. Quod mox etiam subsequens finis ostendit. Nam post dies decem correptus febribus, moriendo vocantē est subsecutus. *Greg. Dial. lib.4. cap.37.*

XXVIII.

IOANNES Monachus adolescens, statim vt se grauari morbo sensit, totum cor, totam operam ad ea, quæ post mortem sequuntur, conuertit: & licet nondum desperaret de vita, adhuc integro sensu vigente, & ratione animi in nullo diminuta, cuncta quæ de præterita vita sua occurrere potuerunt, integerrimè confessus est. Flebat autem ita de leuibus, ac si de grauissimis peccatis; & quantum poterat, sincerissima ac luctuosa confessione animam, corpusque suum benigno Saluatori affectuosissimè commendabat. Cum in confessione illa, gloriosæ Virginis, casu aliquo, occurrisset memoria, singultus singultibus, fletus fletibus iungebantur; & confessionis continuatio ad illius nomen (cuius se maximè auxilio saluari sperabat) lachrymosæ deuotionis augmento interrumpebatur.

tur. Cum pariter morbi importunitas eum confitentem aliquando vehementius aggrauaret: Sanctæ Spiritus (inquit) auxiliare mihi; & si quid de confessionibus oblitus sum, mihi ad memoriam reuoca. Tandem absolutus, biduò superuixit; quo toto, omni corporis cura abiecta, ad diuinam tandem clementiam inuocandam, totum animum, & quidquid virium habere poterat, contulit; atque in hac mentis intentione diem vitæ suæ vltimum clausit.

Petr. Venerab. lib. 5. epist. 39. ad Abbat. de Rupibus.

X X I X.

IOANNES Mycus Ord. Præd. Hispanus infirmitate vltima, in peruigilio Assumptionis beatissimæ Virginis correptus, *Aug. 31.*
noluit prædicationis officium sequenti die prætermittere; quamuis cum concionaretur, deliquium passus, aliorum manibus ad cubile perduci coactus fuerit. Confluentibus autem populis; & ei certatim famulantibus, dicebat ad Dominum: Domine quid est hoc? mercedem in hac vita vis mihi tribuere? Cum autem eius salutem desperassent medici; sibique à fratre quodam hoc relatum esset, gauisus est valde; & pro læto nuncio gratias ei plurimas egit. Munitus igitur diuinis Sacramentis, professionem fidei emisit, multis cum suis, & circunstantium lachrymis. Videns autem fratres plorantes, ait: Hæc est hora, quam semper optaui: Rogate pro me, vt liberer à potestate tenebrarum; eroque in cœlis amicus, & frater amantior quàm fuerim in terris. Dum sibi legerentur meditationes S. Augustini, & alia quædam ad excitandam animæ deuotionem, venit Aloysius Bertrannus nouitiorum Præfectus, nouitios ad eum adducens, vt ab ipso benedicerentur. Quibus (antequam benedictionem impertiret) plurima dedit eis monita salutaria, ad vitæ spiritualis profectum conducentia, præcipuè verò: Vt perfectam obedientiam superioribus exhiberent: Vt omni diligentia, & obseruantia custodirent Religionis statuta, etiam minima: Vt mulierum conuersationem fugerent; quod instantius eos monuit,

Senis

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

dicens: Facies mulieris ventus vrens. & : si S.Catharina de Senis veniret de cœlo ad vos visitandum, dicite ei, vt in cœlum reuertatur, & illic eam videbitis. Quamuis graui torqueretur morbo,& præcipue æstu,ac siti;nunquam tamen voluit se tunica exui; nec potu abundanti recreare.

Rogauit fratres,ne eum detinerent; sed finerent,iter quod valde cupiebat, perficere. Ad exitum igitur optatum properans, præcepit ministro, vt pararet candelam Conuentus (vt aiunt) de Victoria; qua in articulo mortis conceditur morienti indulgentia plenaria: Sed cum pluries eam accendere voluisset minister, credens tunc obiturum, prohibuit eum semper Vir Dei, dicens: Nondum venit hora. Qua tandem veniente, iussit eam accendi; & quia ad Crucifixi Domini nostri pedes mori cupiebat, caput sub eius imaginem habere curauit; ibique spiritum reddidit, anno Domini 1555.

Franc.Didacus hist.Ord.Præd. Prou.Aragon.lib.1.cap.59.

XXX.

IOANNES Nauarettus Hispanus Ord. Min. dum iter ad concionandum ageret, à mulo (quem conscenderat) fuit in terram deiectus; ibique collisus, & confractus iacens, vocauit rusticum quempiam prætereuntem, qui suæ professionis fidei, in qua mori gaudebat, testis esset. Deinde per eundem accersiri voluit Presbyterum; cui bis (eadem die) peccata sua confessus est. Demum cum Sacramentum etiam extremæ Vnctionis accepisset, lętus, ac hilaris migrauit ad Dominum, anno salutis 1528. *Chron. S.Franc.par.3.lib.9. cap.21.*

XXXI.

Iun.22. IOANNES Neapolitanus Episcopus, ad Acquarula dictus, ante diem tertium suæ migrationis retulit clericis suis, vidisse se S.Paulinum, qui fauum mellis candidissimum in manu tenebat, & dixit ei: Frater IOANNES quid hic facis? solue vincula tædiorum tuorum;& iam veni ad nos;hæc enim esca, quam in manu teneo, apud nos satis abundat: Et cum hæc dixisset, amplexatus est eum, & immisit in os eius partem faui illius. Eadem igitur die, quinta scilicet feria in cœna

Domini,

Domini, iuxtà consuetudinem suam remuneratis omnibus clericis, atque pauperibus, Dominicam cœnam incolumis celebrauit; sexta feria Parasceue pariter, orationi vacauit; Sabbato verò hora diei sexta ad Ecclesiam lætus processit,& ascenso tribunali(ex more)populum [a] salutauit; [b] resalutatus à populo, [c] orationem dedit; [d] collecta autem oratione, super altare spiritum exhalauit.

Sur. tom.3. in vita S. Paulini cap.8. Habetur eius vita in M.S.Bibl. Vall.

ANNOTATIO.

Obijt quidem post Parasceuen, sed hac die celebratur translatio, de qua in Romano Martyrologio.

[a] Salutare populum ex more, & eiusdem populi [b] resalutatio, idem est quod: Pax vobis, Et cum spiritu tuo. [c] Orationem dare est illud quod ante Orationem præmittitur: Oremus. Tunc enim populus aliquantulum orabat in silentio, & Episcopus postea populi communes preces vnica sua voce recitabat, & Deo offerebat. Idcirco Oratio Ecclesiæ dicitur [d] Collecta. *Baron. in not. eiusdem Martyrol.*

XXXII.

IOANNES de Niuella Canonicus Regularis cum in infirmitatem grauem incidisset, & in agonia constitutus iam esset, eo Vespere (cuius nocte sequenti defunctus est) ecce Vir vagus, & nudus (ex his quos ribaldos vocant) in exteriorem partem domus venit, qua ille interius decumbebat. Rogauit autem vagus de confessione loqui sancto Viro; sed ei responsum est, quod non posset: mœsto autem illo abeunte, ex circunsedentibus quendam aduocat Vir beatus, dicens: reducite illum ad me,quem repulistis. Hoc audito(mirati,& confusi omnes) hominem reduxerunt;qui cum omni diligentia peccata sua confessus est, & absolutione suscepta recessit. Dixit autem omnibus Vir sanctus: nollem pro mille marchis auri me hominem non audisse. Qui quidem vix per quartam Leucæ partem progressus, repentina morte percussus, cecidit in terram defunctus, IOANNES autem paulò post migrauit ad Dominum.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Gesta Pontif. Leodien. tom. 2. cap. 128.

Habet eadem Thom. Cantiprat. in libro Apum 2. cap. 32. Vbi oculatum se testem asserit.

XXXIII.

IOANNES de Penna S. IOANNIS, Ord. Min. cum sibi ab Angelo dies vitæ suæ extremus denunciaretur, quem tandiu optauerat; dareturque sibi pariter in optionem, vellet ne purgatorij pœnas per diem sustinere; vel septem diebus, vitæ præsentis doloribus, & afflictionibus cruciari, elegit potius hìc purgari diutius; & statim graui correptus fuit, ac multiplici infirmitate; qua tamen grauior, & molestior fuit Dæmonis tentatio vehementissima; ex ea enim in tantam deuenit animæ amaritudinem, vt in desperationem penè prolaberetur, & se perditum esse existimaret; sicut ei Sathan per ostensionem peccatorum suorum, in quadam charta descriptorũ, suaserat: sed septem transactis diebus, recessit tentator, & accessit Dominus; in cuius manibus maxima perfusus consolatione, obdormiuit.

Chron. S. Francisci par. 2. lib. 2. cap. 25. Tossinian. hist. Seraph. lib. 1.

XXXIV.

Octob. 10. IOANNES Prior Canonicorum Regularium Bridlingtoniensium in Anglia, peste correptus, fratres ad se venientes hortabatur, diuitias contemnere; humilitatem; obedientiam sectari, & statuta monastica, etiam minima, custodire: morbo autem ingrauescente, cilicio ad nudam carnem indutus, quamuis cuperet dissolui, & esse cum Christo hortatu tamen Medici, medicinam ab eo sibi porrectam sumere non recusauit; paulò verò post dicit Cappellano: sentio iam vt medicina morbi vim à corde depulerit; mors nihilominus pro foribus adest. Sic igitur tribus diebus, Beatorum spirituum visitatione, & cœlestibus visionibus crebrius confortatus; adeò vt pro illorum supernorum ciuium reuerentia (quos sibi astare cernebat) pileum sæpius deponeret, eosque hilari vultu salutaret. Tandem ea ipsa hora, quam prædixerat, in manus

Domini

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Domini ſpiritum tradidit, anno Chriſti 1379. ætatis ſuæ 60. *Sur. tom. 5.*

XXXV.

IOANNES Scalarius de Guaſconia, Ord. Præd. ſcrupulis permaximè dum viueret, agitatus, ad mortem veniens, Eccleſiæ Sacramentis munitus, in lecto reſedit; & manus cum gaudio extendens, canere cœpit: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum, alleluia, alleluia. Fratribus autem (eius iuſſu) idem repetentibus, ſubdidit: Redemiſti me Domine Deus operantem. & hæc dicens, ac deuotiſſimè cantãs, reddidit ſpiritum, anno Domini 1272. *Nou. 3.*

Chronic. Dominic. par. 1. lib. 3. cap. 8.

ANNOTATIO.

Magnam reliquit IOANNES fratribus materiã conſiderandi verba illa: Operantem; quibus quidem, fateri voluit, operum neceſſitatem opus eſſe fidelibus Chriſti; cuius redemptio non communicatur ocioſis, & negligentibus; ſed in vinea ſua operantibus.

XXXVI.

IONATHAS Antiochenus latro peſſimus, cum ſe perſequentes fugeret, ingreſſus eſt monaſterium S. Simeonis Stylitæ ſenioris; amplexatuſque columnam, cæpit ibi amariſſimè flere. Interrogatus autem à Simeone quis eſſet? cur illuc veniſſet? Reſpondit: Ego ſum Ionathas latro, qui omnia mala feci; veni, hìc pœnitere. Ait itaque ſenex: talium eſt regnum cœlorum; ſed ne velis me tentare, ne iterum inueniaris in ſceleribus ipſis, quæ reliquiſti. Hæc eo loquente, ecce Officiales, qui eum inſequebantur, aduenìunt, & requirunt eum à Simeone dicentes: trade nobis inimicum, & maleficum, ne ſubitò commoueatur ciuitas in ſeditionem: beſtiæ enim paratæ iam ſunt ad deuorandum illum. Reſpondit autem eis Simeon dicens: filioli mei, ego non adduxi eum huc: qui adduxit eum maior nobis eſt, & iſtis talibus ſubuenit; etenim talium eſt Regnum cœlorum: Si poteſtis igitur intrare, rapite eum hinc; ego quidem non poſſum; quia

timeo eum, qui misit illum ad me. Audientes autem hæc viri illi, regressi sunt cum timore magno: sed Ionathas per septem dies amplexans, & tenens columnam, ijs transactis dixit B. Simeoni: Domine (si iubes) ambulare volo. Respóndit ei Simeon: iterum in ipsa mala festinas? Dixit illi Ionathas: Non Domine: sed tempus meum impletum est. & sic loquēs cum eo, reddidit spiritum. Volentibus verò eum sepelire iuxtà Monasterium, ecce alij Officiales venerunt ab Antiochia; & cœperunt clamare, ac dicere: Da nobis inimicum nostrum; omnis enim ciuitas turbata est propter illum. Respondit autem Simeon: qui illum adduxit, venit cum multitudine cœlestis militiæ; qui potens est in tartarum mittere ciuitatem vestram cum habitantibus in ea: qui etiam hunc reconciliauit sibi; & ego timui, ne subitò occideret me. Ne ergo amplius fatigetis me humilem, & pauperem.

Vit. Patr. lib. 1. in Simeone *Stylite cap.* 15.

XXXVII.

IOSBERTVS Vir nobilis, & S. Bernardi Clareuallensis cognatus, morbo graui correptus, obmutuit subitò; nec peccata confiteri, aut Viaticum sacrum sumere valuit. Quod cum nunciatum esset S. Bernardo absenti, diuertit illicò sanctus ad Ecclesiam quandam, & pro eo (agente tunc animam) obtulit salutarem hostiam. Eadem autem hora (in se rediēs) IOSBERTVS loqui cæpit, & peccata sua cū lachrymis enunciare. Sed (vt diligenter probatum est) vbi Vir sanctus Sacrificium consummauit, ille rursus obmutuit. Veniens igitur (peracto sacrificio) Bernardus ad morientem, & rogatus enixè ab astantibus, vt pro eo oraret, dixit illis: Scitis quanta mala fecerit homo iste, & quanta abstulerit: reddat ablata, & consuetudines prauas super pauperes vsurpatas abneget, tàm ipsè, quàm filius, & familia sua; & christiano more morietur. Factum est, quod præcepit sanctus, & protinus secutum est, quod promisit. Solutum est enim vinculum linguæ eius, & confessus est cum gemitibus, & lachrymis peccata sua, magna cum deuotione, manus Bernardi interim exosculans;

lans; & sumpto sacro Viatico, ac peractis omnibus, quæ eum facere oportebat, sequenti nocte obdormiuit in Domino.

Sur. tom. 4. in vit. S. Bernardi lib. 1. cap. 9.

IOSEPH *vide supra* HERMANNVS.

XXXVIII.

ISIDORVS Archiepiscopus Hispalensis cum, ægritudine assiduè fatigatũ corpus, & finem suum iam prospiceret, eleemosynam quotidianis diebus, per sex penè menses, seu amplius, vberiorem solito, pauperibus erogari voluit. Dumque febris in corpore conualesceret, & cibum reijceret debilitatus stomachus, suos Coepiscopos (Ioannem scilicet & Aparcium) accersiuit; seque cum illis à cellula sua ad Basilicam S. Vincentij Mart. adduci voluit. Ibi iuxtà altaris cancellum, in medio positus choro, mulierum turbas, quæ cum reliquo populo ciuitatis eum secutæ fuerant, longius stare præcepit; vt in accipiendo ipse pœnitentiam, virorum tantum, non illarum circa eum cerneretur præsentia. Tum à præfatis Sacerdotibus, ab vno cilicium, ab altero super se cinerem poni poposcit; deinde, expansis in cœlum manibus, ita exorsus est. *Apr. 4.*

Tu Deus, qui nosti corda hominum; & Publicano longe posito, dum pectus percuteret suum, dimittere peccata dignatus es: Qui Lazarum dormientẽ, de monumento, post resolutionẽ carnis, die quarta dignatus es resuscirare, & vt Abrahæ Patriarchæ sinus eum reciperet, voluisti; suscipe in hac hora confessionem meam; & peccata, quæ innumerabiliter contraxi, ab oculis aufer tuis: Ne reminiscaris mala mea, & iuuentutis delicta ne memineris. Tu Domine non posuisti pœnitentiam iustis, qui non peccauerunt tibi; sed mihi peccatori, qui peccaui super numerum arenæ maris. Non inueniat in me hostis antiquus quod puniat. Tu scis, quia postquam infelix ad onus istud, potius quàm ad honorem, in hãc sanctissimam Ecclesiam indignè perueni, peccare nunquam finiui; sed vt iniquè agerem laboraui. Et quia tu dixisti, in quacunque hora peccator à vijs suis reuerterit, omnes iniquitates suas traderes obliuioni, huius præcepti memor sum tui.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Clamo vtique cum ſpe, & fiducia ad te, cuius cœlos aſpicere non ſum dignus præ multitudine peccatorum, quæ conuerſantur in me. Adeſto, & ſuſcipe orationem meam; & mihi peccatori dona veniam poſtulatam. Quod ſi cœli non ſunt mundi in conſpectu tuo, quantò magis ego homo, qui bibi quaſi aquas iniquitatem, & ſumpſi vt colostra peccatum?

His dictis, corpus, & ſanguinem Domini (cum profundo gemitu cordis) ab ipſis ſuſcepit Pontificibus. Deinde eorundem Sacerdotum, & quicunque de clero erant, ciuium, cunctarumque plebium, veniam precatus eſt, dicens: Deprecor vos ſanctiſſimi DD. mei Sacerdotes, ſanctamq. congregationem Clericorum, & populi, vt pro me infelici, & pleno omni ſorde peccati ad Dominũ veſtra porrigatur oratio; vt qui meo merito, Dei non ſum dignus impetrare clementiam, interceſſu veſtro merear conſequi meorum veniam delictorum. Dimittite mihi obſecro indigno, quod in vnumquenque commiſi veſtrum: Dimittite nunc petenti, immò, & pœnitenti. Dumque vna voce omnes pro eo indulgentiam poſtulaſſent, circunſtantes iterum admonuit, & adhortatus eſt ad charitatem. Deinde cum reſiduam egenis, & pauperibus dari iuſſiſſet pecuniam, voluit ſe ab omnibus oſculari dicens: ſi ex toto corde dimiſeritis ea, quæ in vos aduerſa, vel praua vſque hactenus intuli, dimittet vobis Creator omnipotens omnia delicta veſtra; ita vt ſacri fontis vnda, quam hodie deuotus eſt populus percepturus (erat enim ea die Baptiſmus ſolemnis Cathecumenorum) ſit vobis in remiſſionem peccatorum; & hoc oſculum inter me & vos, maneat in teſtimonium futurorum.

His omnibus cõpletis, ad cellulã reductus eſt; & poſt diem quartum confeſſionis, & pœnitentiæ, finem ſuum conſummauit in pace, anno Domini 636.

Redemptus Clericus in initio operum eiuſdem Iſidori. Sur. tom. 2. ex S. Braulio Epiſcopo Cæſaraug. Baron. in Annal. t. 8. vbi tamen eum obijſſe in Eccleſia aſſerit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

* Colostra. idest, lac recens. Dictus est hic ISIDORVS iunior, ad differentiam senioris, S. Augustino & Paulo Orosio æqualis. Habetur infra eiusdem ISIDORI oratio, seu confessio (lectu quidem digna) quam satius duxi, in operis fine, cum alijs similibus seorsum collectis, apponere.

XXXIX.

IVANVS filius Gestimuli Regis Croatiæ, cum in quadam Boemiæ solitudine vitam ageret, morti proximus, à Paulo quodam Sacerdote, quem S. Ludmilla in somnis admonita ad eum miserat, confessionem sacramentalem, sacram Communionem, & sepulturam obtinuit; vti semper hæc omnia precatus à Deo fuerat. Obijt enim, eodem Sacerdote præsente, & ipsa die S. Ioannis Baptistæ, patroni sui præcipui; à quo, cum iam, post multa cum Dæmone certamina, fugere è loco decreuisset, Cruce donatus fuerat, qua spiritus malignos exinde exturbauerat. *Iun. 24.*

Greg. Bartold. in Boemia pia lib. 4. num. 50.

XL.

IVVENTIVS Episcopus Ticinensis, cum in basilica beati Nazarij, quam ipse construxerat, pernoctaret in orationibus, apparuerunt sibi, circa mediæ noctis silentium, SS. Cyrus (eius prædecessor) Nazarius, Celsus, Protasius, atque Geruasius, & dixerunt ei: Iuuenti dilectissime iam te oportet gaudere nobiscum in cœlestibus; ac scias te proximè ad nostra consortia transiturum, atque tertium post hunc diem, aulam cœlestis patriæ percepturum. Quibus dictis, recesserũt. Ipse verò perfusus gaudio, intra Ecclesiam biduò permansit. Tertia autem die (quæ fuit Dominicæ Resurrectionis) Missarum solemnijs celebratis, omnibus benedixit, & euolauit in cœlum. *Febr. 8. Sept. 12.*

Sur. tom. 5. Mombrit. tom. 2. De eo Petr. in Catal. lib. 8. cap. 68.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XLI.

IVLIA Monialis, magistra Euphrasiæ (de qua supra) cum eandem Euphrasiam decedentem rogasset, ne sui immemor esset; sibique à Domino obtineret, ne vnquam ab ea separaretur; ea defuncta, triduò flens, ab eius monumento non recessit; quarto autem die repentè exhilarata dixit Abbatissæ: ora pro me Domina, quia vocat me Christus, Euphrasia pro me peccatrice intercedente. Quibus dictis, osculata est sorores omnes, eis valedicens, & sequenti die læta migrauit ad Dominum.

Vit. Patr. lib. 1. cap. 33.

XLII.

Ian. 19. IVLIANA Virgo ex nobili familia Falconeria Florentiæ orta; cum ex assidua ieiunandi consuetudine, assiduisque vigilijs difficillimum stomachi morbum contraxisset adeò, vt iam acceptum cibum retinere non posset, læta nihilominus erga omnes, & ad paradisi gaudia aspirans, quærula nulla promebat verba; illud tantum maximè dolens, quod cœlesti refici Viatico non daretur. Cumque morti proxima ad se Eucharistiam sanctissimam, vt illam veneraretur, afferri postulasset; eaque pectori suo, vt ipsa petierat post humillimam, & non absque singultibus, adorationem, à Sacerdote fuisset admota, miranda res! & ipsa mox ridens expirauit, & simul sanctissima Eucharistia disparuit. migrauit autem 19. Iunij, anno Domini 1341.

Ferrar. in Catal. hac ipsa die ex monum. Cœnob. Annuntiatæ eiusdem ciuitatis (vbi religiosè colitur, & caput eius in vase aureo asseruatum fideles venerantur) & ex Chron. Ord. Seru. ac peruetusto illius epitaphio.

XLIII.

IVLIANVS Fauentinus Ord. Præd. in infirmitate positus interrogauit Priorem domus de statu suo; cui cum respondisset Prior, mortem sibi imminere, statim exhilaratus, facie, manibus, ac toto corpore plaudens, clamare cœpit: iucundum audiui nuncium fratres: breui extra corpus egressura est

anima

anima mea,& beatas cœli ſedes aditura: Gaudete mecum, quia multa ſuperabundo lætitia; & eleuatis oculis, ac manibus in cœlum, orauit dicens: Educ de carcere Domine animam meam: Veni ò Domine Ieſu, & noli tardare: ecquid animam hanc miſellam ex hoc corpuſculo non educis? Inde, leui ſomno obdormiens, audiuit beatum Euangeliſtam Marcum ad ſe venientem; vocem quoque audiuit Marco dicentem: quid vis, & quid hic agis ò Marce? audiuit pariter ipſum reſpondentem: Ad morientem iſtum veni: Nam cum ſpecialem in me deuotionem habuerit; & locum vbi corpus meum quieſcit, multa pietate, ac reuerentia viſitauerit, ſciens miniſterium eius Domino acceptum fuiſſe, veni eum in hora ſui exitus viſitare. viditque alios albis indutos veſtibus, qui totam domum repleuerant, vt eius animam ſuſcipiẽtes, eam Domino præſentarent. Euigilans autem, hæc omnia Priori narrauit, qui toto corde Dèum precatus, vt aures ſuas & oculos aperiret ad videndum mirabilia, audiuit & ipſe cantus, & melodias cœleſtes: viditque pariter albatos, animam in cœlum deferentes Iuliani, qui tunc ſummo gaudio emigrauerat, anno Domini 1241.

Chron. Dominic. Par. 1. lib. 2. cap. 22. M.S. Bibl. Vall. ex tabul. Eccl. Fauentinæ.

XLIV.

IVO Presbyter in Britannia, mortis ſuæ, diuina reuelatione, præſcius, quando ſe debilitatum ſenſit, nullum adhiberi voluit corpori remedium; ſed humi cubans, nonnullis ſubſtratis paleis, conuerſus ad Crucis imaginem (quam perpetuò in ſuo aſſeruabat cubiculo) cum ſuſpirijs, & lachrymis agonem ſuum Domino commendauit. Eccleſiaſticis Sacramentis munitus, Crucis ſigno ſe ſe conſignauit; & deinceps nihil amplius locutus eſt: ſicque tota nocte oculis apertis, & in Crucis imaginem defixis, tacitus iacuit, orauit, & illuceſcente die expirauit. *Maij 19.*

Sur. tom. 3. Petr. in Catal. lib. 5. cap. 21. habetur etiam eius vita impreſſa Romæ 1581. De eo Toſſin. Seraph. hiſt. lib. 1.

IVT-

X L V.

Maij 5. IVTTA Pruthena vidua infirmitate correpta, sæpius hæc verba repetebat: O quam multum prodest, ad quæuis à Deo impetranda, aduersa valetudo, miseria, & paupertas læta, his qui confidunt in Domino! Tertiò in eadem infirmitate Christum Dominum cum Angelis multis, multisque sanctis sibi apparentem vidit, qui eam his verbis ad se inuitauit: Veni iam ò famula mea in Regnum meum. Heiderico igitur Episcopo confessario suo accersito, primum sibi ab eo Passionem Domini nostri Iesu Christi legi petijt; deinde viuificis Sacramentis communiri. Quibus magna cum deuotione susceptis, omnibus astantibus valedicens, animam puram in manus Creatoris sui commendans, læta migrauit ad Dominum, anno salutis 1260. ætatis 40.

Mart. Baron. ex script. rerum Polon. & Monum. Eccl. Cathedr. Chelmzens. Vbi corpus eius requiescit.

ANNOTATIO.

Plurimum fuit hæc sancta mulier pietatis operibus addicta; cumque ob id à suis ludibrio, ac despectui haberetur, apparuit ei Christus Dominus dicens: Omnia mea tua sunt, & tua mea: Quibus verbis recreata, eiusdem operibus pietatis, & pauperum præcipuè obsequio, ardentius se addixit, Ægrotis charitate sedula ministrando, leprosorumque corpora iugiter lauando, atque curando.

I.

LAMBERTVS Episcopus Venciensis, & Insulæ Cirenen. monachus, appropinquante suæ resolutionis tempore, mentem, ac spiritum ab orationis intentione non relaxabat. Concurrente autem ad eum visitationis gratia, ex vicinis ciuitatibus, & castellis, virorũ ac mulierum innumerabili multitudine, cuidam mulieri longius manenti (quæ per quinquennium cæca extiterat) visum est per somnium, se quoque ante sanctum virum assistere, & per tactum illius manus, visum recipere: Cuius visionis non immemor, quantocyus potuit, ad locum vbi erat, perrexit; & ingressa deprecabatur obnixius, vt eam benediceret. Dum igitur eam benedixisset eleuata manu, apprehendit eam mulier; eaque osculata, oculos suos tetigit, & statim visum recepit. *Maij 26*

Morti iam proximus audiuit cœmentarios in Ecclesia tundentes lapidem: cumque interrogaret, quid ageretur, dictum est ei à circunstantibus, quod sepulcrum, in quo ponendus esset, pararetur. tùm rogauit eos, vt se adiuuarent, & ad videndum illud ducerent: Quod cum factum esset, eleuata manu benedixit illud, & signauit. Postmodum ad lectulum reuersus, quieuit aliquantulum; ordinauitque (duobus Episcopis, & Cleri, ac populi numerosa multitudine circunstantibus) quæ ad eum pertinebant. Tandem in extremis positus, cum interrogaretur quomodo se haberet, respondit: benè me habeo; & bona Domini in terra viuentium me visurum credo. quibus verbis Deo spiritũ reddidit 26. Maij 1154

Chron. Lerinen. ex Tabul. Eccl. Vencien. De eo Baron. in Annal. tom. 12.

II.

LANDELINVS Abbas, leui quamuis febricula correptus, mortem nihilominus propinquam agnoscens, aduocauit vndique fratres; quos vt lachrymantes vidit, lachrymabundus & ipse, est allocutus dicens: ne quæso vos (charissimi fratres) *Iun. 15.*

tres) decessus meus mœrore afficiat: Planè non deerit vobis pastor æternus, Dominus omnium Iesus Christus, si eius amori inhærere studueritis. Seruite ergo ei in timore, & exultate ei cum tremore: Nulla vobis nocere poterit aduersitas, si nulla dominetur iniquitas. Quibus dictis, in cinere, & cilicio iacens, eisdem astantibus, animam Christo reddidit, circa annum Domini 660.

Sur. tom. 3. Molan. in addit. ad Vsuard. Trith. de Vir. Ill. Ord. S. Bened. cap. 100. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

III.

Iun. 23. LANFRANCVS Episcopus Papiensis infirmitate correptus ad Monachorum cænobium se contulit, & accersito Monasterij patre, vt sibi, tanquam vni de fratribus suis infirmis, visitatio fieret, ab eo solicitè impetrauit. Cumque fratres cum Cruce, & aqua benedicta, accensis cereis, cuncta ex more prosequentes, sibi assisterent, talibus eos est allocutus verbis: Desiderio desideraui hoc Pascha manducare vobiscum antequam moriar; Eucharistiam intelligens; quam subindè petijt, ac suscepit. Præcepit postea sibi Monastici habitus indumenta fieri, quatenus à Pontificali solicitudine absolutus, ea indueret; seque iugo obedientiæ (sicut statuerat) subiugaret.

Significauit quoque Abbati imminentem sui obitus diem, quem prænouerat; eundemque propensius exorauit, vt sibi sepulcrum parari præciperet. Die autem quadam, cum languor ingrauesceret & resolutionis tempus instaret, de domo hospitum, ad infirmorum voluit pergere domum; veniensque ad eam claustri partem, in qua eius sepulcrum parabatur, substitit; & vtrum perfectum esset, requisiuit: cumq. frater (à quo sciscitauerat) imperfectum adhuc assereret, exprobrans illorum negligentiã vir sanctus, & operis exhorrens dilationem, infremuit spiritu, &: Quare (ait) mihi sepulcrum condere distulistis? Ingressus dictam domum, cœperunt singula illius membra resolui; conuocatisque ad se fratribus, ab eis cum omni deuotione extremæ Vnctionis Sacramentum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

mentum poſtulauit. Quo ſuſcepto, cum (iuxtà morem) ſibi officium fieret, ſedulus ipſe cum alijs reſpondebat. Allata Cruce, quam poſtulauit, Crucifixi D. N. pedes cum lachrymis deoſculabatur. Cum autem hora tranſitus aduenisset, ſanctum Syrum inuocauit, dicens: Glorioſe confeſſor beate Syre, roga Dominum Ieſum Chriſtum, vt dignetur accipere ſpiritum meum. Nec multò poſt migrauit ad Dominum anno 1194.

Ferrar. in Catal. ex vita à S. Bernardo eius ſucceſſore ſcripta M.S. Bibl. Vall.

IV.

LAVRENTIVS Epiſcopus Dublinenſis, ſub mortem Sacramento Pœnitentiæ, & Euchariſtiæ munitus, accerſiri fecit Abbatem, & fratres eius loci, in quo decumbebat; ſeque in eorum collegium, & fraternitatem recipi poſtulauit. Percepta deinde extrema Vnctione, cum de faciendo teſtamento admoneretur, reſpondit: Nouit Dominus, mihi ne nummum quidem ſub ſole relictum eſſe (quidquid enim ad manum habere potuerat, in cœleſtes tranſmiſerat theſauros) tandem indeſinenter Domino gemitus, & ſuſpiria pœnitentis offerens; menteque, & ore illud Pſal. 56. Reuoluens: Miſerere mei Deus, miſerere mei, quoniam in te confidit anima mea, confidenter in manus Domini reddidit ſpiritum, anno ſalutis 1181. *Nou. 14.*

Sur. tom. 6. De eo Baron. in Annal. tom. 12.

ANNOTATIO.

Cantuariam cum veniſſet aliquando LAVRENTIVS, volens ad altare S. Thomæ Martyris (in cuius Eccleſia, deuotionis ergo pernoctauerat) ſacrum celebrare. Quidam fatuus audiens eum virum ſanctum, & religioſum eſſe, ſimplici ſua fatuitate ſibi perſuaſit, ſe piè facturum, ſi tam beatum virum, S. Thomæ redderet Martyrio parem. Mox igitur fuſtem ingentem arripuit, & per medium irruens populum, in B. Antiſtitem, totis viribus eum in capite percuſſit. Ille verò ſtatim corruit ad cornu altaris, grauiter vulneratus: At poſt breuem morulam, leuato capite, dari ſibi

aquam in vasculo postulauit; & super eam dicens orationem Dominicam, eamque benedicens, signo sanctæ Crucis imposito, lauari vulnus capitis imperauit. Quo facto, cessauit sanguinis fluxus, & protinus vulnus sanatum est. sicque (sanus effectus) inchoata Missarum perfecit solemnia. *Idem Sur. cap.* 19.

V.

Ianu. 8. LAVRENTIVS Iustinianus Patriarcha Venetus, cupiens dissolui, & esse cum Christo, dicebat sæpius: Quàm libenter abirem, si Domino placeret: veruntamen ò bone Iesu, obsequi non debes voluntati meæ, sed vtilitati populi tui. Febri tandem correptus, videns lectum sibi parari, indignanti similis, ait: mihi ne plumam paratis? Qui mollibus vestiuntur in domibus Regum sunt: Non in pluma Dominus meus, sed in durissimo ligno cubauit. Vnde coacti sunt eius discipuli ad propriam, & consuetam mattam inter brachia eum deferre.

Videns item circa se ministrantium studium, compunctus animo dixit: en quanta ob huius sacci vilis parantur sanitatem! Quanta perduntur, cum interea pauperes Christi non panem, non stratum, non ignem habeant, vbi calefiant.

Intelligens suæ migrationis aduenisse iam diem: Propè est (inquit) sponsus, eundum ei obuiam; & sublatis in cœlum oculis, ait: venio ad te ò bone Iesu.

Inter timorem autem, & fiduciam incedens, cum fiducia metuebat, nec sine timore confidebat. Vnde dicenti sibi: quàm læto animo migrare debes, ò Pater, cui parata est palma cœlorum! Respondit: Decerni (fili) fortibus solet hæc palma, non ignauis, meique similibus. Cum autem lachrymantes videret suos, dixit: Abite hinc cum vestris lachrymis; tempus lætitiæ est, non lachrymarum.

Sacramenta, quibus suum muniret exitum, suscepturus, ad sacellum inter discipulorum manus deferri postulauit, & humero sui lachrymantis discipuli innixus: Quid ploras (ait) Bernarde fili? Da mihi dexteram; quam cum tenuisset ambabus manibus: Confide (subdidit) & bono esto animo; nunquam enim te deseram. Marcello quoque, suo intimo familiari, pariter ploranti, dixit: Nihil est, quod de meo discessu

cunčteris: ego quidem præcedo; tu verò hoc Paſchate meis in cœlo frueris amplexibus. Quod & contigit. Hieronymo autem, diſcipulo item ſuo, infirmanti, & omni medicorum ſpe iam deſtituto, infirmus ipſe, & moriens reddidit ſanitatē.

Sacramentis munitus, teſtamentum facere voluit; non vt ſuppellectilem, aut alia aliquibus legaret bona (cum nec vllum omninò poſſideret librum; quamuis quotidiè legeret, aut ſcriberet) ſed vt in eo, nulla pompa ad ſuum ſe Monaſterium efferri, iubere poſſet. Suſcepta deinde Olei ſancti extrema vnctione, ſermonem aſtantibus de mortis vtilitate, ac de cœleſti vita habuit in hæc verba, à vitæ eius auctore tunc præſente, pro viribus (vt aſſerit) excepta. Videlicet.

Videtis ò filij horam meam aduenisse. Benedictus Deus, qui eam tandem aduenire voluit, cum nulla ſit alia via, quæ ducat in cœlum. Ille enim venit nobis via, veritas, & vita, vt eiectis de Paradiſo miſeris exulibus, viam ſignaret in patriam redeundi. Si enim in hac vita tantum ſperantes ſumus, miſerabiliores ſumus omnibus hominibus: ſed abſit à nobis tam ſtulta cogitatio. Quid enim vita hæc, niſi lanugo quædam, & veluti memoria hoſpitis vnius diei prætereuntis? Chriſtus pro nobis mortuus eſt primitiæ dormientium: pudeat nos mortem timere, cum Dominus noſter propter nos mori voluerit. Hunc diem ſemper ante oculos habui. Tu ſcis Domine. Quanquam dum vitam meam conſidero, confuſio ſit mihi potius appellanda, quàm vita. Sed in ſpiritu humilitatis ſuſcipe me bone Ieſu, vita, & ſalus animæ meæ. Neque enim in iuſtificationibus meis proſterno preces meas ante faciem tuam, ſed in miſerationibus tuis multis. Illa ego ouis amiſſa ad te Paſtorem redeo. Vocem tuam noui, non alienorum. Peto Domine vt ad ouile me reducas. Poteſne ſpernere vocem clamantis, & confugientis ad te? Nonne tu ille, qui dixiſti: Clamabit ad me, & ego exaudiam eum, cum ipſo ſum in tribulatione? Ecce clamo plus corde, quàm ore, Domine. Ecce tribulatio proxima eſt, & non eſt qui eripiat, niſi tu bone Ieſu. Sed neque felicium ſpirituum ſedes af-

fectare ausim, qui speciem intuentur sanctissimæ Trinitatis: Portio tamen aliqua creaturæ tuæ postulat micas suauissimæ mensæ tuæ: Nimium mihi fuerit & (heu) quam nimium, si subtus calceos infimi electi tui loculum aliquem huic pusillo tuo seruulo non negaueris. Conuersus deinde ad astantes: Vos interea (inquit) fratres seruate Domini præcepta: omnis enim caro fœnum, & omnis gloria eius tanquam flos fœni. Contemplamini me. Ecce aruit fœnum, & flos eius cecidit. Horam hanc quis poterit euadere? Sed mihi credite filij, nihil est præstantius, quam seruire Deo. Hæc cum dixisset sublato paulisper brachio, astantibus, Crucis signo benedixit, dicens: Benedicat vobis Dominus Iesus (fratres & viscera mea) & benedicat filijs meis, qui absunt, quos in Domino parturij: Det vobis cor vt colatis eum; aperiat animum in lege sua; nec vos deserat in tempore malo. Tandem, cum etiam Principi, ac Senatui, totique populo pariter benedixisset, claudere paulatim cœpit oculos, facie quadam hilariori; & membra omnia explicare, quasi de labore ad requiem transiturus. & sic, Angelorum comitatus cętibus, migrauit ad Dominum, anno salutis circiter 1410. ætatis 74.

Sur. tom. 1. Habetur eius offic. in M.S. Bibl. Vall. Vbi eius vita fusius.

ANNOTATIO.

Plurima habentur in LAVRENTII vita notatu digna, & plures quidem aureæ sententiæ, sed præcipuè sequentes.

Paupertatis donum quantum sit, neminem nosse, nisi qui secreto cubiculi, & contemplatione delectatur.

Consultò Deum gratiam Religionis hominibus occultasse: nam si cognosceretur illius felicitas, omnes ad eam currerent.

Neminem benè scire, quid sit humilitas: in nullo enim tam falli homines, quàm in vera humilitate dignoscenda. & rursus de eadem.

Humilitatem esse torrenti similem, qui æstate prosperitatis tenuior, hieme tribulationis abundantior est.

Veram scientiã esse, scire hæc duo. Deum esse omnia, & se nihil.

LAVNO-

VI.

LAVNOMARVS Abbas Corbionensis, in Pago Dorcasino, sciens propinquum esse vitæ suæ terminum (iam grandæuus) ad Carnotensem vrbem, ab Episcopo accersitus, properauit: Vbi febri correptus videns plorantem eundem Episcopum, & de suo instante obitu dolentem, consolatus est eũ his verbis: Cessa à lachrymis Pater Beatissime: Hæc est rerum conditio humanarũ; hanc vitæ metam prætergredi nemo potest: Ego quidem lætissimo animo ineffabilem Dei mei misericordiã appello, vt ianuam pietatis suæ mihi velit patefacere: & subinde ad Dominum conuersus ait: Quàm sunt enim dilecta Tabernacula tua Domine virtutum! concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini, quia melior est dies vna in atrijs tuis super millia: Sitiuit anima mea ad Deum fontem viuum, quando veniam, & apparebo ante faciem tuam? Domine spes, & fortitudo mea, vita mea, & salus mea. *Ianu. 19.*

Prædixit deinde futuras clades, & eiusdem Episcopi mortem antequam eas videret; sicque obitum suum intrepidus expectans, ad cœnam nuptiarum agni tandem vocatus abijt, circa annum Domini 570.

Sur. tom. 1. Molan. in Addit. ad Vsuard. Baron. in Annal. tom. 7.

ANNOTATIO.

Illud de tanto viro non omittendum, quod narrat idem Surius his verbis. Vir quidam ad extrema perductus, dum mortis angoribus premeretur, misit ad LAVNOMARVM solidos quadraginta, obnixè eum rogans, vt ipsi iam in supremo constituto spiritu, vellet opitulari; & suis precibus efficere, vt sanitas ipsi præstaretur. Illam autem pecuniam Vir sanctus prorsus recipere noluit: attamen (vrgente latore) tandem accepit illam quidem; sed ingressus Oratorium, fudit preces ad Dominum, vt accepta foret in conspectu illius oblatio hominis; imponensq. altari pecuniam, & manu reuersans, crebròque flectens genua, & orans Dominum; ad extremum non nisi vnum ex omnibus sibi retinuit solidum, quem per spiritum cognouit non rapina, sed iure partum esse, re-

liquos autem restituens illi, qui eos attulerat, ait: hæc pecunia per iniquitatem conflata est; nec potest mutare sententiam Dei; nec vitæ spatia producere; nec peccatorum veniam impetrare. Scriptum est enim (Prouerb. 15.) Victimæ impiorũ abominabiles Domino; vota Iustorum placabilia. Celeriter ergo annuncia Domino tuo, vt pro animæ suæ salute sit solicitus; iniustèq. alijs ablata restituat. Noueritque, hoc morbo vitam se amissurum temporariam. Nos verò (Christo propitio) donis omnibus abundamus; nec quidquam nobis (in Christum firmiter credentibus) poterit deesse. Dominus tecum sit (fili) vade in pace. Abijt autem ille (his auditis) ad Dominum suum, quem tum quidem adhuc viuentem reperit; sed idem tamen, inualescente morbo, excessit è viuis.

VII.

Ian. 18. LEOBARDVS Reclusus, cum ieiunij austeritate confectus, labore confractus, & oratione indesinenti debilitatus, cæpisset paulatim corporis firmitate destitui, aduocari fecit Gregorium Turonensem sibi familiaritate coniunctum; cui post Eulogias ab eo flagitatas, & acceptas, sui transitus diem breui aduenturũ denunciauit. Eo autem adueniente vocauit ministrum suum, & ait illi: præpara quiddam cibi, quod accipiam. Illo autem respondente: præsto est Domine, subdidit: egredere foras, & aspice si iam celebratis solemnijs populus egrederetur (hoc autem dicebat, non quod cibum capere vellet, sed vt transitus sui nullus adesset testis) Ille igitur egressus, ac postmodum reuersus, inuenit virum Dei, extensum corpore, clausis oculis, spiritum exhalasse, circa annum Domini 583.

Greg. Tur. in lib. SS. Patr. cap. vlt. ex quo Sur. t. 1. Lipp. t. 8.

VIII.

Dec. 9. LEOCADIA virgo Toletana, dira carceris custodia macerata, cum grauissimos B. Eulaliæ, & reliquorum Martyrum, qui à Daciano interficiebantur, audisset cruciatus, genibus in oratione positis ante Crucem (quam ipsa digitis in lapide durissimo impresserat) impollutum Christo spiritum reddidit.

Roman. Bedæ, & Vsuar. Martyrol. 9. Dec. Thesaur. concion. Petr. in Catal. lib. 1. cap. 48. Marin. Sicul. rerum Hisp. lib. 5.

LEON-

IX.

LEONTIVS Campaniæ Præses, cum circa S. Cæsarium Martyrem, lucem ingentem, quæ illum operiebat, vidisset; ad Christum conuersus, & baptizatus, paulò post sacrosancto Domini corpore refectus, nulla oppressus infirmitate, mirabiliter obdormiuit in Domino. *Oct. 30.*

Ferrar. in Catal. ex Passion. S. Cæsarij & Monum. Eccl. Tarracinen.

X.

LEVTFRIDVS Ebroicensis Abbas febri correptus, congregari ad se fecit filios suos, & eos multis sermonibus est exhortatus. Deinde misit Eulogiarum benedictionem per loca Sanctorum plurima, etiam longè posita, petens vt Religiosorum intercessionibus, apud Sanctorum memorias indulgentia sibi, & delictorum remissio obtineretur. His ita expletis, ipse vir Dei, dissolutionem sui corporis expectans, animum à Dei laudibus non passus est quiescere; quin & noctem ipsam vltimam in vigilijs, & laudibus Dei totam traduxit; psalteriumq. ex integro cum suis recitauit. Matutinorum igitur sinaxi cum fratribus peracta, exitum suum sacramentorum perceptione muniuit; & valedicens fratribus, inter verba orationis, diem clausit extremum, circa annum Domini 680. *Iun. 21.*

Euchertus Lugdun. in Chronol. SS. Lerinen. vit. eiusdem cap. 25. De eo Petr. in Catal. lib. 5. cap. 136. Trith. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 136.

XI.

LIMBANIA Monialis Cypria (quæ à vino & esu carnium perpetuò abstinens, quotidie ieiunabat, & membra, ferreo pectine dilacerans, verberabat) cum ad extremum suæ vocationis diem peruenisset, visa est ab Abbatissa, quæ, diuino monitu, locum in quo stabat (in specu scilicet sub Ecclesiæ pauimento) ingressa erat, cœlesti lumine circunfusa. Moniales igitur ad rei nouitatem vocauit Abbatissa; & cum illis ingressa, Limbaniam, flexis genibus; erecta ceruice; extensis in al- *Aug. 16.*

in altum manibus (in morem orantis) defunctam inuenit, & corpus eius odore flagrans suauissimo.

Ferrar. in Catal. ex eius lectionibus nuper approbatis diplomate Pauli V. anno Domini 1609.

ANNOTATIO.

Hæc vndecim annos nata, spreto connubio, clam naui cum nutritio, & nutrice conscensa, Genuam appulit, ibique Monialis effecta est.

XII.

LIPPVS Pisanus Ord. Iesuatorum cum pestilentiæ morbus Pistorij (vbi ipse manebat) grassaretur, instanter petijt à Domino, vt eum ad se vocaret. Post paululum infirmatus est, & cum interrogaretur quomodo se haberet, respondit; Rectè quidem me haberē, nisi impedirer ab eo, qui mei exitus dilationem, à Deo precibus contendere (quamuis longè positus) video. Inuentus est autem Pater eius (Prior scilicet Conuentus, nomine Christianus) in dormitorio orans pro eo: sed quia cum resignatione orabat, exaudiuit Dominus discipuli vota, misitque ad eum Angelum, qui die sequenti, horâ tertia ad æternam gloriam se ducem sibi futurum nunciaret. Ad exitum igitur properans, petiit sacrosanctum Viaticum; quo allato, in terram se proiecit, & genuflexus, ac lachrymans per horæ spatium multa de Deitate; de Incarnatione Verbi; de B. Virgine; de B. Ioanne; deque vitæ statu à se assumpto, cum feruore disseruit. Demum sumpto (magna cum deuotione) sacrosancto Christi corpore, spiritum reddidit.

In vit. Io. Columb. cap. 46 & apud Morigium cap. 41.

XIII.

Aug. 26. LVBERTVS Bernerus Belgius, cognominatus de Silua, Canonicus Regularis Dauentriæ, & D. Florentij (Viri sanctissimi) discipulus, morbo pestilentiali correptus, moriturum se sciens, complures dictauit epistolas ad amicos suos, vt sibi ad Purgatorium, & loca pœnarum transeunti, Missis, vigilijs, & orationibus subuenirent. Deinde conuocari voluit fratres domesticos; vt cum quibus tot annis conuersatus fuerat, ab

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

eis pacificatus diſcederet; & veniam, ac indulgentiam peteret. His igitur conuocatis, ſtans apud eos, innixus baculo, quo ſuſtentabatur, reum ſe proclamauit vitiorum plurium: Scandalum dixit ſe fuiſſe omnibus;nihilque egiſſe eorum, quæ in ſuæ conuerſionis initio propoſuerat; quæue ſe feciſſe (moriturus iam) gauderet. Deinde humillimè (quantumcunque debilis) proſtratus in terram, cum lachrymis veniam ab omnibus poſtulauit.

Eleuatus autem à terra, & baculo innixus, cæpit iterum loqui ad fratres, & exhortari eos, vt fideliter,& ex corde ſeruarent vnionem, & charitatem ad inuicem; inuicem item ſe cuſtodirent, charitatiuè alterutrum admonendo, & corripiendo, non autem in vitijs,& negligentijs blandiendo; ſemper niterentur ſe ſubijcere; ſibi inuicem acquieſcere; & vt quilibet reputaret ſecum, ſe minimum, & aliorum ſeruū eſſe. Poſtea rogauit eoſdem, vt fideliter pro ſe orarent, & memores ſui eſſent in orationibus; præcipuè in ijs, quibus quotidie inter laborem manuum ſe exercerent, legendo quandoque orationem pro defunctis; & ſic (valedicens fratribus) dimiſit eos.

Dictauit deinde epiſtolam D. Florentio, & alijs fratribus tunc abſentibus in hæc verba.

Salutem,& omne bonum. Chariſſime pater de infirmitate mea Amulius dilectus noſter (credo) vobis ſcripſit: hoc tamen addo, quod à ſexta feria,qua obruebar,penè vſque ad feriam tertiam, ſine ſenſibus dormiēs,neſciui quomodo huc, illucque in lecto me verterem. Sed nunc, cum Dominus propter bonitatem ſuam ingeniolum meum modicum reilluminauit, non potui pacificè ex hac miſeria tranſire, niſi vobis (ſaltem ſemel, & nunquam amplius) in hac vita,dolorem meum, & neceſſitates infinitas, mihi præcipuè imminentes, obuolutus pedibus veſtris,filialiter aperirem. Iam enim terribili Dei iudicio coram Angelis eius, & aduocatis noſtris præcipuis præſentandus ſum, cum maxima verecundia pec-

catorum illorum, de quorum remedijs vos me sæpissimè instruxistis. Prædilectissime Pater si apud vos præsens essem, flebilibus oculis vos rogarem, vt mihi præcipuè de inobedientia, & alijs offensionibus (vt inde non terribilius damnarer) paternaliter, & sincerè velitis indulgere; sicut non dubito, quod libenter indulgetis. Nunc loquar ad vos dilectissimi fratres, qui vita vestra, & conuersatione me tepidum, & negligentem toties ad emendationem reuocastis. Sed heù miser, ego (vt scitis) me non emendaui quantum potui, & debui. & post multa.

Nunc ergo de omnibus negligentijs meis, humiliter me pedibus vestris prosternens, corde, & ore coram Deo, & vobis me accuso; & veniam de singulis peto. Rogo etiam vos, quatenus obitus mei diem, quibus expedire visum vobis fuerit, denunciari facere velitis; & pro me diuina Officia, vigilias, & alia quæ vobis videntur fieri, faciatis. Valete; valete; & in æternum valete, quos amplius in hac vita non sum visurus.

Dictata epistola, inuasit eum subitò tantus horror, & tanta debilitas, vt omnibus viribus destitueretur: Et statim post hoc cœpit magnis doloribus, & angustijs agitari, ita vt instantissimè peteret conuocari iterum fratres, vt orationibus suis sibi succurrerent. Quibus conuocatis, incæpit mirabiliter tremere, pallescere, sudare, versis oculis horribiliter aspicere, & ore, ac dentibus fremens, rugitus anxios, & voces lugubres emittere. Interea cum lachrymis pro eo instanter orantibus qui aderant, respiciens ad eos, & ipse aliquantulum incæpit lachrymari. Tunc amoto cereo, quem in manibus (quasi statim moriturus) habebat, cœperunt astantes legere septem Psalmos; cum quibus ipse quoque alternatim eosdem recitare voluit. His finitis dixit: Maneamus omnes in fine apud sanctam Mariam; & sic incępit Salue Regina, cum collectis: quam Antiphonam sæpius magno cum affectu, & deuotione repetiuit, dicens collectam, & mutans sæpius verba, secundum affectum, & deuotionem suam: Et cum sibi succes-

siue

ſiue vis loquendi ſubtraheretur, ſæpiſſimè eandem Antiphonam incæpit, vt alij proſequerentur.

Quo ſatis diù continuato, dixit vni ex aſtantibus, vt rogaret fratres orare pro eo ſub ſilentio in compunctione cordis. Poſt hoc diù iacuit ſine loquela; & (vt videbatur) in magnis pœnis, & anguſtijs. Poſtquam autem ſic iacuiſſet diù, ſentiens loquendi virtutem ſibi reſtitutam, rogare voluit fratres denuò, vt quilibet eorum legeret Pſalterium; in principio, & fine cuiuſlibet Pſalmi, ſemel Salutationem Angelicam recitando; ſubdidit poſtea: Non curo multitudinem Pſalmorum; ſed aliquando expectate modicum intra Pſalmos, meditãtes, & in compunctione cordis pro me Dominum orantes; ne præ multitudine Pſalmorum obruatur intellectus. Dictum etiam voluit omnibus Congregationibus, vt orarent pro eo ſeptem Pſalmos, Horas de Domina; Horas ſancti Spiritus; & ſiquid aliud ſcirent, perſeuerantes ſecum in orationibus; ſic expectando mortem ſuam.

Apparuerat ei (dum ſic anxiabatur) Satanas in ſpecie cuiuſdam fratris collegæ, pridem defuncti; qui multis modis nitebatur eum decipere; valde multa, & mirabilia de gloria cœleſti, de diuerſis ſubtilibus, & alijs materijs diſſerens; quæ ipſe faſſus eſt neſcire ſe exprimere, quia loquendi modus fuerat ſpiritualis, & videbatur ſpiritus ille coniunctus ſpiritui ſuo; adeò vt ipſe loqueretur, & ſpiritus ſuus reſponderet ei: Retulit autem Amulio prædicto, quæ potuit, his verbis.

Iſti ſpiritui fuit valde contrarium, quod aliquando alloquebar vos. Quando volui vos alloqui, tunc dixit mihi: Non loquaris carni; non loquaris carni. Etiam fuit ipſi valde contrarium, quod ego feci fieri tam multas orationes à deuotis; & quod tantum in eis confidebam: Et quando ego petij à vobis, quod legerentur Pſalteria, ipſe dixit mihi ad intra: ſtercus, ſtercus; vt quid confidis in iſtis Pſalmis, Maria, Gregorio, Hieronymo, & ſimilibus? Tu deberes in Deo confidere: Deus iraſcitur tibi, quod tantum confidis in iſtis rebus, & non in ſe ſolo; ſed quia puſillanimis, & timidus es, & non

fecisti ex malitia, ipse indulget tibi: sed noli amplius talia facere. Ego sic non feci; tamen sine Purgatorio veni ad Regnum cœlorum. Me verò requirente, quomodo hoc esset? Subiunxit duas causas.

Vna erat, quod omnibus bonis, & diuitijs temporalibus purè propter Deum renunciasset. Secunda quod cum magno affectu & desiderio in humili coquinæ statu perseuerasset, sine vllo desiderio redeundi ad pristina. Dixit etiam mihi, quod ego sine Purgatorio venirem ad Regnum cœlorum; me verò inquirente causam, respondit: Tu coram Deo Martyr es, eò quod pro fratribus, & sororibus tuis posuisti animam tuam; quia ex affectu, & charitate elegisti apud eos manere in tali periculo mortis; sicque multis verbis nitebatur me inducere, vt confiderem in proprijs meritis, & virtutibus. Ego tamen semper timidus, nunquam confisus sum in me ipso; nec adhuc confido: sed omnis confidentia, & spes mea est in misericordia Dei; in precibus, & meritis gloriosæ Virginis Mariæ, & aliorum sanctorum; & orationibus deuotorum hominum. Aliquando priuauit me omnibus sensibus, præter solum auditum; & illum similiter conabatur auferre, sed non potuit. Plura etiam alia mirabilia dixit mihi hæretica, & cõtra fidem, ad quæ nitebatur me trahere; sed multa intermiscuit vera. Apparet igitur mihi quod valde vtile, & necessarium sit homini morienti, vt habeat hominem intelligentem apud se, vsque in exitum. Hæc Lubertus amico suo Amulio.

In magna deinde tranquillitate, & pace cordis vsque ad mortem perdurauit. Valde autem ardenter cupiebat dissolui, & esse cum Christo, & in tali ardenti desiderio cum magno feruore orans, suspirans, ruminansq. deuotos Psalmos (præcipuè) Beati immaculati, inquirebat sæpius, quàm propinquus esset morti; & an adhuc haberet omnia signa mortis: An ne breuis anhelitus, esset verum signum mortis, & huiusmodi. Et in nullo melius eum consolari poterant fratres, quàm vt mortem propinquam esse dicerent.

Aliquando cum magna fiducia exclamabat: O quando ve-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

niet Dominus Iesus, & sancta Maria cum Angelis sanctis absoluere me? Spero quod non diù expectabunt: O si vellent citò venire; ò si vellent facere finem, & huiusmodi. Sæpissimè inuocabat sanctam Mariam, Hieronymum, & Gregorium (quos specialiter dilexerat) & alios sanctos, vt orarent pro eo; & adessent, & succurrerent ipsi in hora mortis.

Petijt etiam aliquando, vt breuiter alloquerentur astantes, eum excitando ad inuocationem Sanctorum, & orationem; alioquin orarent pro eo in silentio, & suspirijs, ac gemitibus in compunctione cordis ad Dominum secum, suam mortem expectantes. Sic peruenit ad horam extremam, quam concupierat. Sed cum iam in membris omnibus præmortuus esset, & totus frigidus, sola vita in lingua, & pectore videretur palpitare, ecce subitò seipsum, nullo fulciente, erigens, complosis, eleuatisque manibus, oculis sursum, versus parietem defixis, illuc reuerentissimè se inclinauit, & viribus, quibus potuit exclamauit: In gloria; in gloria; in bonitate; in bonitate; in misericordia; in misericordia suscipe; suscipe; suscipe: & dum sic erectus sedens, hæc sæpius iteraret; tandem reclinatus ad lectum, iterum, & tertiò eisdem motibus, & gestibus eadem replicans, se erexit. Qui vltima vice reclinatus, in magno stupore, & admiratione iacère visus est. Interrogatus autem, quid esset; quomodo secum esset; Magna cum admiratione respondit: mira; mira; mirabilia, mirabilia vidi. Quo dicto, vocari voluit fratres. Quibus conuocatis, modicum agonizando, feliciter obdormiuit in Domino, anno 1398. 7. Cal. Aug.

Tom. de Kemps. lib. de Discip. D. Florentij cap. 4. Qui eiusdem Luberti pia admodum exercitia collegit, & post vita enarrationem descripsit.

ANNOTATIO.

Plura essent de tanti Sacerdotis humilitate, obedientia, cæterisq. virtutibus (quibus apprimè fuit excultus, hìc recensenda) quæ quidem fusius ab eodem Thoma in eius vita enarrantur; sed

quia

quia prolixa nimis (fortasse) fuit mortis eiusdem enarratio, ob repræsentatam in ea veram tentationis maligni spiritus imaginem, quæ præteriri non debuerat, consultò reliqua omittuntur. Illud solummodo de sancto Viro recolendo, quod de Abiba quoque superius notatum est, nempè, inuitis parentibus, Christi seruitio se mancipasse; & intrepidum restitisse Patri, eum à proposito reducere conanti. Qui Pater postea, ægritudine correptus, ad extrema deueniens, veniam à filio petijt, & omnia ei dari præcepit, quæ hæreditario iure ad ipsum pertinebant. Hæc autem LVBERTVS in pios fratrum vsus tradidit dispensanda.

X I V.

Mart. 1. LVCAS Abbas (Leolucas dictus) Siculus, dissolutionis suæ diem prænoscens, eundem suis patefecit fratribus; quibus etiam successorem sibi delegit. Aegrè autem ferentibus illis discessum suum; & propterea dicentibus: Infirmitas hæc non est ad mortem; affirmauit eisdem se non vltra ad istius mundi agonem reseruandum, sed à pio Rege Regum ad misericordiosissimæ remunerationis præmia iam esse vocatum.

Noctem illam totam, cum fratribus peruigilem ducens, orationibus institit: In crastinum autem, proprio gressu, ac si nullius molestiam ægritudinis pateretur, sanctam petijt Ecclesiam, & Missarum solemnijs deuotissimè astans, sacrosancto Viatico se muniuit. Reuersus in cellam, totius cœnobij fratribus sanctæ pacis osculum dedit; eosque admonuit præcipuè, vt cui se deuouissent, sæpius recordarentur; subdens in fine: Confido in Domino Deo meo, quia semper vobiscum (etiam post obitum) ero. Quibus dictis, inter psallentium eorundem fletus sanctam emisit animam.

Ferrar. in Catal. ex lectionibus quæ in eius officio græca lingua recitantur. M.S. Bibl. Vall. ex Codicibus Eccl. Panorm.

X V.

LVCAS de Sambuca, seu de Laterina, Ord. Iesuatorum solicitus de sui salute discipuli, orauit Deum, ne sibi superstes foret; statimque à Deo exauditus, infirmitate corripitur idē discipulus (PVCCINVS nomine) & Sacramē tis munitus, dormiuit in pace. Ipse autem LVCAS, vltima correptus infirmi-

infirmitate, presbyterum accersiri fecit; eodemque tempore simul parari sepulcrum. Deinde erectis in cœlum oculis, pœnas à Deo sibi multiplicari petijt; si eæ, quas patiebatur non sufficerent. In extremis tandem positus; Sacramentis Ecclesiæ munitus, afferri sibi fecit aquam benedictam, qua aspergendo se, & circunstantes, benedixit omnibus, & requieuit in pace.

In vit. Io. Columb. cap. 45. & apud Morig. cap. 39. & 40.

XVI.

LVCIANO Monacho (Marcelli Abbatis discipulo) imminentem exitum eiusdem Abbatis deploranti, ac roganti ne sineret eum longo tempore sibi esse superstitem, respondit Marcellus: esto bono animo fili: nam cum ego excessero, tu quoque consequèris. Cum igitur paulò post hic obijsset, totos deinceps quinque dies, & noctes ad eius sepulcrum mansit Lucianus; cui apparuit in somnis Marcellus (dicens:) Cur te afflictas, & quereris de tarditate, nec credis? Ego Deum pro te precatus, effeci id quod tibi expedit, & statim ad me venies. Tertio igitur post die excessit LVCIANVS, cum solos octo dies Abbati suo fuisset superstes. *Ian. 6.*

Sur. tom. 6. in vit. S. Marcelli 29. Dec. cap. 35. Lippom. tom. 5. Baron. in Annal. tom. 11.

ANNOTATIO.

De LVCIANO hoc habet elogium Metaphr. apud Sur. loc. cit. Despectis humanis omnibus, Monasteriũ ingressus Lucianus, breui tèmpore per Marcellũ multos eorum, qui consenuerant in exercitatione, longè à tergo reliquit: quem dicunt à nullo vnquam esse visum nec irascentem, neque multa loquentem; sed neque vlli præbentem iræ occasionem. De MARCELLO infra.

XVII.

LVCIANVS Presbyter Antiochenus diutina fame (quatuordecim scilicet dierum) in carcere confectus, consueta facere, & verbis doctrinæ animum addere ijs qui secum inclusi erant, nunquam destitit. Cum autem appropinquaret dies *Ian. 7.*

festus

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

festus Epiphaniæ, discipulos (qui sibi plures aderant) subijt tristitia, reputantes fore vt Magister abiret, non valens diuturnæ illi fami resistere, ipsique non censerentur digni, eundem festū diem cum eo celebrare. Tunc Vir sanctus consolatus est eos, bonoq. animo esse iussit, dicens: Ero vobiscū; & diem festum Teophaniorum vobiscum celebrabo: recedam autem postridiè. Cum ergo aduenisset dies festus, qui expectabatur, desiderabant quidem discipuli hanc vltimam à magistro consequi diuini mysterij celebrationem. Videbatur autem esse dubium quonam modo mensam in carcerē inferrent, aut laterent impiorum oculos; cum multi quidem tunc partim illic adessent, partim autem accederent. Ille verò: Mensa quidem (inquit) erit vobis hoc meum pectus, non (vt arbitror) Deo futura minus honesta, ea quæ fit ex inanimi materia: Templum autem sanctum vos mihi eritis, me omni ex parte circundantes. Deo igitur efficiente, vt remissis custodibus, omnia citra impedimentum fierent, fecit eos (Martyr) omnes in orbē consistere; iussit suo pectori imponi signa diuini Sacrificij: deindè cum sacro ritu omnia peregisset, ipse & fuit particeps Sacramentorum, & transmisit ad eos, qui aberant. Et hunc quidem diem transegit cum eis, sicut erat pollicitus.

Postridiè autem cum venissent quidam ab Imperatore, visuri an adhuc viueret (videbatur enim eis valde mirandum, quod vitam hucusque produxisset) postquam propè se stantes aspexit eos qui aduenerant, cum se quantum poterat extendisset, & ter dixisset: Sum Christianus, simul cum vltima voce emisit spiritum, anno Domini 311.

Sur. tom. 1. Baron. in Annal. tom. 3.

ANNOTATIO.

Eius venerandum corpus lapidi alligatum, & in mare demersum, Delphinorum obsequio, Drepanum in Bithiniam fuit delatum, ibique ab Helena Constantini matre, in eiusdem honorem, egregia fuit constructa Basilica, Heleopolis appellata.

Lippo-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Lippomanus tom. 2. in vit. S. Maris serui Dei meminit de Theodoreto Episcopo Cypri, qui vt gratum faceret eidem Mari Eremitæ, Sacrificium in ministrorum manibus celebrauit.

XVIII.

LVDGERVS Episcopus Monasteriensis, ægritudinis incommodo quamuis grauatus, Missam ferè quotidiè celebrare voluit: semper autem legebat aliquid, aut psallebat; quando autem (morbo ingrauescente) per se ipse legere non poterat, diuinos libros coram se legere alios faciebat. *Mar. 26.*

Dominica, quæ noctem dormitionis præcessit, in duabus Ecclesijs suis publicè prædicare, & in harum vna, Missarum vltima solemnia celebrare voluit. Seorsum postea vocatis clericis, se ex hoc mundo, nocte sequenti exiturum prænunciauit: Locum deinde sepulturæ delegit. Sed quia sciebat populum, ne illuc deferretur contradicturum, iussit corpus ad Ecclesiam quandam deferri; ibique inhumatum relinqui; fratrem suum Episcopum cum Rege iubens agere, vt in loco delecto sepeliretur: affirmans hoc sine dubio concessurum Regem; in cuius rei signum, visuros esse sanguinem, post eius mortem, ex naribus suis profluentem. Reliquum autem temporis, cum his, qui secum erant, in Psalmis expendit, & orationibus; inter quas animam Deo reddidit, anno Domini 809.

Sur. tom. 2. Tritbem. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 196. & lib. 4. cap. 187. De eo pariter Albert. Crant. in Metrop. Saxon. lib. 2. cap. 16. & hist. Saxon. lib. 1. cap. 5. & Baron. in Annal. t. 9.

ANNOTATIO.

Mulier quædam, illicito matrimonio incestuosa, timens ne Ludgerus, qui Diœcesim circumibat, coniugium illud dissolueret, muneribus tentauit animum eius flectere; vasque testeum prægrande melle plenum ei, quasi pro benedictione, misit. Vir sanctus autem respuit oblatum munus, dicens ei, se illud ab ea suscipere non posse, quæ se illicito connubio alienam ab Ecclesia fecisset: Ita illi qui missi fuerant, simul cum munere repulsi, plerosque ex discipulis eius conuenerunt, orantes, vt ipsi saltem transmissum

Eulo-

Eulogium susciperent, illi verò cupiditate ducti, mel ab eis (Episcopo nesciente) susceperunt; & se ei persuasuros repromiserunt: Sed quia repente alium vbi reponerent, locum inuenire nequiuerunt, subtus altare, linteis vndique coopertum, illud locarunt. Adueniente autem tempore, quo Sacerdos Missam celebrare debebat; cum iam coram altari stans, os ad orationem aperuisset, vas illud, quod sub altari erat, crepuit, & melle effuso, minutatim discissum est, ac si pro oratione, lapidem in illud iniecisset.

Idem Sur. in vita ipsius lib. 1. cap. 21. Qui eodem lib. cap. 25. hoc etiam valde admirandum de eo recenset, his ferè verbis, nempè.

Cum aliquando LVDGERVS Frisiam pergeret, in oppidi cuiusdam vicinia (Meppea nomine) in Saxonia, haud longè à via, aspexit vulgi Concilium die Dominica congregatum. Illuc itaque diuertit, volens cognoscere, quæ causa huiusmodi conuenticuli esset tali die; viditque in colle, quem circumuallauerant, reo cuidam suspendium præparari. Accedensq. propius affatus est eos blandè, postulans sibi concedi hominem; aut si necesse esset eum interfici; hoc eo die non facerent: magis ipsi ad Ecclesiam Missas audituri conuenirent. Cumque nihil horum à rusticis impetrare posset, contumeliosis insuper verbis Clerico insultantibus, vix obtinere potuit, vt parumper cum homine loqui super eius pœnitentia permitterent. Factum est hoc. Discessit Episcopus, & homo in patibulum est suspensus. At verò vespere illius diei, cum antistes itineris sex ab eo loco milliaria peregisset, manēs in villa quadam, en veniens homo ille, quem paulò ante suspenderant, ad pedes Episcopi corruit. Mirantibus, ac sciscitantibus quomodo de eo gereretur; sic ait: Dum ego, Episcopo inde digresso, sursum in patibulum traherer, videbam duos, incredibilis decoris viros à latere Episcopi equitantes, & aliquandiù pariter cum eo loqui. Dehinc post paululum alter festinè rediens, nescio quid mihi pendenti supposuit, super quod firmiter stans, cruciatum non sentiebam, donec dispersis his, qui me suspenderant, & ad occasum vergente Sole, me idem ipse deponeret. Depositum itaque iussit ocyus iter vestrum sequi, & pro concessa vita, sacro antistiti gratias agere, quam ipse, dum à fatuis contemneretur, à Domino impetrauit.

XIX.

Aug. 19. LVDOVICVS Episcopus Tolosanus vltima infirmitate decumbens, sacrosanctum Viaticum percepturus, de lecto

(quamuis

(quamuis debilis) exiliens, in occursum Domini exire voluit; Crucem in lecto genuflexus (vt poterat) sæpius adorando deosculatus est; & tandem in oratione, & silentio diù permanens, reddidit spiritum, anno Domini 1297. ætat. 33.

Sur. tom. 4. Martin. Polon. in Chron. Anton. par. 3. tit. 24. cap. 14. Chron. Franciscan. par. 2. lib. 6.

X X.

LVDOVICVS Francorum Rex morbo correptus, à diuinis laudibus nunquam cessabat; sæpè orationem illam eis interserens: Fac nos Domine, pro amore tuo, prospera mundi despicere, & nulla eius aduersa formidare: Orabat & pro ijs, quos secum ad recuperandam terram sanctam adduxerat dicens: Esto Domine plebi tuæ sanctificator, & custos. *Aug. 25.*

Morti proximus, voluit se corporis Christi sacramēto muniri; cumq. Sacerdos, illud ei ostendens, de more perquireret, Num crederet? Respondit: Minus id apud se habere dubij, quàm si videret Christum in ea forma, qua ascendit in cœlū. Supremum tandem trahens spiritum, suspiciens in cœlum, ait: Introibo in Domum tuam Domine, adorabo ad Templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo. Quibus dictis, obdormiuit in Domino, anno 1270.

Sur. tom. 4. De eodem Anton. 3. par. tit. 20. cap. 1. §. 12. Papyrius Masson. Annal. Franc. lib. 3.

ANNOTATIO.

Habentur apud Surium ibidem institutiones eiusdem LVDOVICI sanctissimæ, Philippo primogenito filio, sub mortem propositæ, & quasi testamento relictæ.

X X I.

LVDOVICVS Crassus, Rex pariter Francorum, quem (etsi viuentem) sanctus Bernardus in epistola ad Honorium Papam, valde perstrinxit, quod eum bellici furores in Religiosos monachos interdum delinquere adegerūt; pœnitentia tamen (qua diem clausit extremum) eum pietate, religioneq. *Aug. 1.*

valde

valde reddidit commendatũ. Qui miseratus animæ suæ, frequenti confessionis & orationis sibi deuotione prouidit: hoc vnũ toto animi affectu peroptãs, apud sanctos scilicet Martyres Protectores suos Dionisiũ, sociosq. eius se quomodocũq. deferri (ęgrotabat enim diarrhetica) & ante sacratissima eorũ corpora, Regni, & coronæ depositione, coronam pro corona, pro regalibus insignibus humilẽ B. Benedicti habitum cõmutando, Monasticum ordinem profiteri. Morbi molestiam patientissimè ferens, quærit peccata confiteri, & Dominici corporis, & sanguinis Viatico, exitum suum munire. Cum igitur ipsum præparare festinant, Rex inopinatè se leuans, & præparans, vestitus, cameram (cunctis admirantibus) obuiam corpori Domini nostri Iesu Christi exit, & deuotissimè assistit. Vbi videntibus cunctis, Regem exuens, Regnum deponit: peccando, Regnum administrasse confitetur: Filium suum Ludouicum annulo inuestit: Ecclesiam Dei; pauperes, & orphanos tueri: ius suum vnicuique custodire, fide obligat. Vbi etiam aurum, & argentum, & vasa concupiscibilia, & pallia, & omne nobile quod possidebat, & quo ei seruiebatur, Ecclesijs & pauperibus, ac egenis pro amore Dei distribuit. His igitur exoneratus, & Dei misericordia perfusus, humillimè flexis genibus ante sacratissimum corpus, & sanguinem Domini nostri Iesu Christi, in hanc catholicæ confessionis vocem erupit.

Ego peccator Ludouicus, confiteor vnum, & verũ Deum Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum; vnam ex hac sancta Trinitate personam; videlicet; vnigenitum, & consubstantialem, & coęternum Dei Patris Filium, de sacratissima Maria Virgine incarnatum, passum, mortuum, & sepultum, tertia die resurrexisse, cœlos ascendisse, ad dexteram Dei Patris considere, viuos, & mortuos, extremo, & magno iudicio iudicaturum. Hanc autem sacratissimi corporis eius Eucharistiam, illud idem credimus corpus, quod assumptum est de Virgine: quod discipulis suis ad confœderandũ, & vniendum, & in se commanendum contradidit: hunc sacratissimum sanguinem,

guinem, illum eundem, qui de latere eius in cruce pendentis defluxit, & firmiſſimè credimus, & corde, & ore confitemur: hocque ſecuriſſimo Viatico deceſſum noſtrum muniri, & contra omnem aeream poteſtatem certiſſima protectione defendi peroptamus.

Cum deinde (facta peccatorum confeſſione) deuotiſſimè corpori, & ſanguini Ieſu Chriſti communicaſſet, tanquam illicò conualeſcere incipiens, ad cameram redijt; omnique Regali reiecta pompa, ſola linea culcitra decubuit.

Recidiua poſtea profluuij dyſenteria, cum grauiſſimè fatigaretur, omninò deficiebat. Accito igitur Pariſienſi Epiſcopo (cui primum fuerat auerſatus) & Abbate Hilduino, cui familiarius confitebatur, & confeſſionem repetijt; & exitum ſuum Viatico ſacro muniri voluit. Cumque ſe deferri ad Eccleſiam Sanctorum Martyrum faceret, vt quod votum ſæpius ſpoponderat, humillimè perſolueret, ægritudinis anticipatus anguſtijs, quod opere non potuit, corde, & animo compleuit. Præcipiens ergo tapetum terræ, & cineres tapeto in modum Crucis deponi, ibidem manibus ſuorum depoſitus, ſigno ſanctæ Crucis conſignatus, ſpiritum emiſit.

Baron. in Annal. tom. 12.

XXII.

LVPICINVS Recluſus reſolutionis ſuæ diem propè adeſſe ſentiens, vocauit miniſtrum, & dixit ei: ſcito me poſt triduum ab hoc ſæculo liberandum: voca ergo nunc fideles quoſque fratres, & filios, quibus ſum valedicturus, vt ad nos viſitandum veniant. *Iun. 24.*

Illuceſcente autem die tertia, & confluentibus fratribus, oſtium aperuit; atque ingredientibus cunctis conſalutatis, & oſculatis, orationem fudit ad Dominum dicens: Gratias tibi ago Domine Ieſu Chriſte, qui me ſaluari iuſſiſti ab huius mundi impedimentis; & ita me fouere dignatus es in hoc ſæculo, vt nihil ſuum in me auctor criminis inueniret. Conuerſus deinde ad plebem, ait: Magnificate quæſo dilectiſſimi Dominum mecum, & exaltemus nomen eius in commune, qui

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

me erectum de stercore; erutum de tenebrarum opere, amicorum suorum fecit esse consortem: qui misit Angelum suum ad me accersendum ab hac mundana statione; meque pollicitus est in requiem sempiternam perducere, vt collega amicis suis effectus, Regno suo merear ascribi. His dictis, humo incumbens, spiritũ cœlo intentum, præmisit ad Dominũ.

Sur. tom. 3. Lippom. tom. 8. Greg. Turon. in vit. Sanctor. Patr. cap. 13.

ANNOTATIO.

Quotquot migrationis huius sancti Viri astiterunt, in fletu prostrati, de pariete beatum sanguinem, qui ab eius ore fuerat proiectus, inter se excauantes excusserunt; Miserum se quisque putans, si immunis ab eius pignoribus discessisset.

Testis (inquit Auctor) est paries, qui tot fossulis patet, quot ab ore B. Confessoris sputa emeruit. Testis ipse canalis, de quo Vir beatus aquam sumpserat, quem fideliter osculantes hauriunt sanitatem. Quam etiam meruerunt accipere, qui euulsa à pariete sacri oris sputa, in diuersis infirmitatibus apposuerunt. *Idem.*

XXIII.

Apr. 14. LYDVVINA Virgo de Schiedam in Hollandia, morti proxima accersitis domesticis omnibus, ab illis veniam petijt. Inde immenso repleta gaudio rogauit Dominum, vt vernaculã suam è carcere mortis huius educere dignaretur: Cumq. sola esset & contemplationi vacaret, vidit ad se venientem Dominum; orauitque eum, vt extremum vitæ eius tot doloribus & afflictionibus cumularet, vt à corpore exiens anima, mox ad illum sine Purgatorio euolare posset. Respondit autem ei Dominus: ita fiet filia, vt petis; & post biduum cantabis alleluia, cum alijs virginibus, in cœlesti Regno, atque his dictis disparuit. Mansit verò apud eam in infirmitate Angelus, quocum familiariter loquebatur.

Aduenienti mox confessario, & congratulanti sibi de mirifici odoris fragrantia, quam apud eam sentiebat, fassa est, se visitatione diuina fuisse dignatam; sed statim corporis dolores

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

res augendos. Non indicauit autem ei suum decessum: multo enim tempore Dominum rogauerat, vt sola sine vllius mortalis consolatione redderet spiritum.

Quando igitur intellexit migrationis aduenisse diē, obnixè conuocatos rogauit, vt abirent, dicens: si inueni gratiam apud vos, quæso, vt hac die patiamini me solam manere, solo apud me relicto nepotulo meo, per quem indicabo, siquid à vobis mihi præstari velim. Illis abeuntibus, cæpit Virgo exitum suum Domino commendare; & cum subinde calculi doloribus, & spasmate vrgeretur, ac diro vomitu (quo vicies è pectore, fellis particulas reiecit) cum iam loqui amplius non posset, puer eiulans acciuit confessarium, & quos inuenire potuit; sed venientes inuenerunt eam agonizantem; moxque properauit victrix ad palmam, anno Domini 1433. ætatis 53.

Sur. tom. 2. Thom. de *Kemp. qui appellat eam Lyduuinam Lyduuigen, & Lidiam in eius vita, à se Fusius descripta.*

ANNOTATIO.

Cum quintumdecimū annum ageret LYDVVINA, ne post gregem sodalium vagari inciperet sæcularium, Medicus animarum Christus, corporali quadam infirmitate eam piè visitauit, & coercuit. Cum enim inuitata à sodalibus virginibus, cum eis super glaciem graderetur, vna de consodalibus eius, cursu rapido super glaciem pergendo, nec gressum figere valens, Lidiam (sic eam appellat sæpius) manu apprehendit, moxque super fragmenta glaciei improuisè ipsa cecidit, & grauiter læsa, vnam paruam costam dextri lateris sui confregit; ex qua fractura multa ei incommoda prouenerunt: & exinde iā cæpit continuis infirmitatibus laborare *Idem Thom. lib. 1. cap. 4.* Qui eiusdem Virginis infirmitates enumerat his verbis. *Eodem lib. 1. cap. 7.*

Iacebat in lectulo duro Virgo, miserabiliter afflicta, & corrosa à vermibus, qui de virgineo corpore ex putrefactione orti, carnes eius comedebant; & tamen nullus fœtor ex eis procedebat. Isti vermes erant grisei coloris, pleni aqua grisea, habentes capita nigra, grossi ad spissitudinem extremæ partis vnius fusi, longi ad mensuram parui articuli digiti humani.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Habebat etiam in corpore suo tria magna foramina, ex quorum vno effluebant quandoque vermes prædicti copiosè. Supponebatur autem huic vulneri emplastrum de recenti farina tritici, cum melle permixtum; vt ex tali confectione, & alijs pigmentis vermes innati fugerent; alias enim ipsam vsque ad mortem torsissent. Erat itaque Virgo eadem ex diuturno, & graui vulnere, in inferiori parte corporis putrefacta; & ne sancta eius viscera penitus effluerent, molli quodam operculo foramen infixum obturabant.

Alias quoque quamplurimas patiebatur infirmitates. Habuit enim dolores capitis sæpè excessiuos vsque ad mortem: Dolores dentium multipliciter, sæpissimè vsque ad mortem: febres quoq. diuersas: Hydropisim: tempore pestilentiæ tria apostemata: calculum quoque pregrandem, cum quo & mortis debitum soluit. Nec quidquam mouere poterat in corpore suo, excepto capite, & brachio sinistro cum scapula eiusdem.

Ex abundantia autem charitatis,& interni feruoris stimulatione ausa est, quodammodo, Dominum prouocare, quatenus super eam miserias, & dolores multiplicaret. Cuius preces exaudiens Dominus, cum duo tunc haberet apostemata in corpore, tertium ei quoque addidit in maxilla.

Nulla ferè pars corporis fuit,quæ non aliqua speciali plaga doloris contabuerit. Siquidem in fronte habuit fracturam vsque ad medium nasi protensam: Similiter in labio inferiori, & in mento rupturam sanguine coagulatam, vt ex hoc incommodo vix loqui valeret: Dexter oculus eius omninò cæcus erat; sinister verò, tam debilis, quod nullo materiali lumine, nec in die, neque in noctibus vti poterat. Quapropter continuè in tenebris iacebat; & locum lectuli eius cortina simplex ambiendo obuoluebat.

Rursus de eiusdem infirmitatibus *cap.8. eiusdem lib.*1.

Per decem & septem annos, tertianas febres præcipuè sustinuit grauissimas; quibus cessantibus ita insensibilis permanebat, quod se ipsam ignorans, nec audire, nec loqui poterat.

Cum vero sentiret accessum febrium, aptabat se ad exercitia Dominicæ Passionis;commendans & suas passiones passioni illius, in quo omnia amara dulcorantur.

Conuenienter igitur in hebdomada Paschali ex hoc sæculo migrauit, vt quæ longo tempore particeps fuerat Christi passionum, meditando, & compatiendo, cum ipso etiam in sancta festiuitate Paschali lætissimæ Resurrectionis eius ad æternæ vitæ gaudia transiret,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

transiret, completis ægritudinum suarum annis triginta & octo, ac sequenti incepto.

Mira quidem sunt, & multa quæ de ea recenset idem Thomas lectu dignissima. Illud tamen hic non omittendum, quod ei contigisse (dum ægra iaceret in lectulo) narrat *eodemmet lib.* 1.*cap.*5. his verbis.

Duo viri in ciuitate inter se animo concitati, litigare cœperũt, & vnus alterum, euaginato gladio, persequebatur, vt eum percutiendo necaret: Alter igitur eorum perterritus, fugere cœpit in domum, & cellulam huius Virginis, vt ibi latendo manus se persequentis euaderet: Quem alius mox insequutus, quærebat à matre eius vtrum domum suam intrasset: Cui illa (volens mendacio suo saluare fugientem) respondit, eum non intrasse. At ille incredulus verbis matris, intrauit ad abdita Virginis ægrotantis, & cum interrogasset an cellam eius intrasset, respondit (confidenter in Deo spem habens) quod sic. Super quo responso mater commota dedit alapam filiæ tanquam proditionem malitiæ, suæ miseriæ, ex incauta locutione superaddidisset. Tunc filia constanter matri respondit: Ego propterea veritatem dixi, quia sperabam quod veritas occultaret ad se fugientem. Quod & factum est (Deo prouidente) nam is qui ad interitum quærebatur, ante oculos persequentis stabat, & penitus non videbatur. Recessit ergo omittens persequi fugientem, ignorans ibi affuisse Dei virtutem. Hæc Thomas.

De matre (Petronilla nomine) *vide infra.*

I.

Apr. 10. MACHARIVS Patriarcha Antiochenus immanissimam pestem precibus auertere contendens, peste correptus ipse fuit: prædixit tamen præter se, & duos alios, nullum deinceps eo morbo occubiturum: quod rei probauit euentus. Quando igitur se vidit pestilentia infectum, Abbatem quendam acciri iussit cum fratribus; quos rogauit, vt quamprimum caput ei tonderent, & barbam; cuius quidem barbæ partem remisit matri suæ: Ne (inquiens) diù suspensam torqueret longa filij nunquam redituri mora. Ingressus deinde cryptam B. Virginis, locum sepulturæ baculo designauit: postea in refectorio cum alijs accumbens, vt vidit illos non nisi parum panis, & aquæ sumere, obsecrando, & imperando iussit vt mutarent ieiunium; & ipse hilarem se omnibus præbens, de cibis appositis pauxillum ex charitate comedit; vltimumq. eis Vale dicens, Episcopalem impertiuit benedictionem.

Demum ad cellam reuersus, vbi emigrandi horam adesse cognouit, in lectulo residens, expansis manibus, ac sursum luminibus erectis, Domino se cum lachrymis commendauit, sanctorumque suffragia, pariter ac protectionem, multis precibus postulauit. Tantus autem eos qui aderant horror inuasit ex beatorum (vt creditur) spirituum præsentia, vt omnes absque mora fugere voluerint, nisi eorum animos erexisset fratrum conuentus, ad exequias surgentium. Quibus congregatis, Vir sanctus caput suum in terra reclinans, inter psallentes, & orantes, Deo spiritum reddidit, anno salutis 1012.

Sur. tom. 2. Baron. in Annal. tom. 11.

ANNOTATIO.

Horror similis inuasit eos, qui S. Paulinum Nolanum migrantem viderunt. *Vide infra* in eodem Paulino.

Fuit MACHARIVS genere Armenus, educatus à seniori Machario eiusdem sedis Antistite, cui in sede successit; qui post multa

in

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

in cura Pastorali egregiè præstita, atque miracula edita, abdicans se Episcopatu, venit Hierosolymã; vbi multa passus ab infidelibus; & ab ijs in carcerem detrusus, diuinitus liberatus, multos ad fidẽ conuertit. Inde verò fama celebris, ignotus latere cupiens, migrans in occidentem, Boreales lustrans Ecclesias, redditus iam virtute miraculorum vbique conspicuus, substitit in Monasterio S.Bauonis in Flandria; ibique sancto fine quieuit.

I I.

MACHARIVS Abbas discipulus olim S. Antonij sciens appropinquare sibi exitum de hoc sæculo; & quem Dominico gregi Pastorem subrogaret inquirens (acceperat enim à S.Antonio, Monachorum ferè quinquaginta millia gubernanda) venit ad Posthumium, de cuius sanctitate & cœlesti eius nomine acceperat; & cum eius sibi placuisset conuersatio, eum suadere cæpit, vt S.Antonij Anachoretarum principis non grauaretur visitare Reliquias; sed cum omni virtute reniteretur, & abire penitus noluisset, in somnis ab Angelo sine aliquo cunctamine ire iussus est. Itaque cum Machario aggreditur iter Posthumius, & multitudinem Congregationis Monachorum, quæ à solo gubernabatur Machario, ingreditur. Macharius autem in extremo iam vitæ istius temporalis se aspiciens, aduocato ad se Posthumio, ita exorsus est: En frater tempus resolutionis meæ instat, quapropter audiens bonum testimonium de te, finem senectutis meæ debilitatis supposui gressibus ad pertingendum vsque ad te. Nunc igitur benè fecisti venire mecum. Suscipe ergo paterno amore gregem Dei ad regendum. Noli quærere, quod tibi vtile est, sed quod multis, vt salui fiant. Ne ergo neges suscipiendi honoris gratiam, mercedem à Deo recepturus tempore opportuno. Tunc Posthumius pedibus eius prouolutus, cæpit se excusare, eumque rogare, vt alium prouideat. Sed Macharius subdidit: Excusationem non audio, neque causas recipio: Te electione sua Dominus designauit; nequaquam cœlesti poteris contradicere iussioni. Nihil ex hoc locutus est

Posthumius, sed cum Macharij verba secum in animo voluerет, Macharius emisit spiritum.

Vit. Patr. lib. 1. in vita Posthumij cap. 7.

ANNOTATIO.

De Posthumio hæc habet Auctor in notationibus, nempè, Aliæ editiones habent Pasthumij, de quo nihil in tabulis Ecclesiasticis, vel apud historicos. Multa autem habentur ibi affinia cum Pachomio, eiusque regula; & cum Pachomius dicatur quibusdam Pasthumius, fortè Pasthumius ex Pachumio irrepsit.

III.

Iul. 19. MACRINAE Virginis (S. Basilij magni, ac S. Gregórij Nysseni sororis) describit obitum ipsemet Nyssenus in Epistola ad Olympium Monachum, post enarratum suum, diuina dispensatione, ad Monasterium eiusdem sororis, aduentum, his verbis.

Vehementius autem tùm ægrotabat (Macrina scilicet) neque verò in lecto aut strato quopiam, sed humi quiescebat, subiecta sacco tabula, & altera caput eius sustinente tabula, quæ puluinaris loco, insigni figura, collum eius subibat.

Cum igitur vidisset me propè fores esse, sese in cubitum erigens, accurrere illa quidem non potuit, nam febri defecerunt vires, sed tamen solo manus affigens, seque quantum poterat ex humili lecto promouens, honorem habuit, quem mihi obuiam præstare non poterat. Sed ego accurrens, manibusq. suscipiens, cubili restitui. Hìc illa, manibus ad Deum sublatis: Gratias (inquit) tibi ago Domine Deus, qui & hoc mihi largitus es; nec quod optabat animus meus ei denegasti, sed impulisti seruum tuum, vt me tuam ancillam inuiseret.

Pergit narrare Gregorius, quæ, diuino spiritu afflata, Macrina tunc disseruit de occulta Dei in rebus aduersis prouidentia; deque vita futura; quæ quidem ipsemet Gregorius pertractauit postea fusius, ac recensuit in libro de Anima, & Resurrectione.

Commemorat etiam quæ contigerunt, facto à sorore dicendi fine; quomodo (scilicet) iussit eum abire, & paulisper quiescere; sed conijciens illum maximo angi mœrore, vtpotè

qui

qui se cito morituram crederet, misit qui lætiora nunciaret; iuberetque suo nomine, bono esse animo, quia morbum ipsa in melius verti senserat (intelligens quippe de vocatione ad æterna præmia, ad quæ non nisi per mortem peruenire poterat) quibus recreatus Gregorius, rursus ad eius venit conspectum; quæ non permittens inaniter tempus consumi, à pueritia sua memoriam eorum repetens, quæ sibi contigerãt, omnia recensere voluit; commemorans pariter, quæ parentes eorum pro Christo passi fuerant; quæ ipse Gregorius; quæue cunctis beneficia Deus fuerit elargitus. Narrationi autem (inquit Gregorius) is erat propositus finis, vt Deo simul gratias ageremus: interim (subdit) dum hæc persequeretur, aduesperascente die, cantantium vox me ad gratias agendas Vespertinas vocabat. Quamobrem cum ad Ecclesiam me dimisisset, ipsa precibus ad Deum accessit, ac nox quidem ita transacta est. Cum autem diluxisset, mihi ex indicijs manifestum erat, diem illum ei huius vitæ terminum fore; cum quidquid in natura viriũ erat, febris consumpsisset: sed illa cogitationis nostrę respiciẽs imbecillitatẽ, pręclaris illis sermonibus effundens quod reliquum erat afflictæ animæ, in summa spirandi difficultate, nos à tristiore spe adducere conabatur.

Et post pauca. Iam maxima diei pars præterierat, & Sol ad occasum appropinquabat; at illa mentis alacritatem non remittebat, sed quò magis ad exitum appropinquabat, eò maiori festinatione ad Amatum contendebat; non amplius nos præsentes, sed illum ipsum alloquens, quem defixis oculis contemplabatur.

Desinens igitur nobiscum loqui, precibus deinceps loquebatur cum Deo; manibus supplicãs, & tenui voce ita submurmurans, vt quæ dicebantur mediocriter à nobis exaudirẽtur.

Tu (inquiebat) Domine, mortis metum nobis abstersisti. Tu effecisti, vt huius vitæ finis, veræ nobis esset principium vitæ. Tu nostra corpora ad tempus somno tradis; rursumq. è somno suscitas extrema tuba. Tu terram nostram quam manibus formasti, tanquam depositum terræ committis; &

quod

quod ei dederas, rursum repetis; quod in nobis mortale atque deforme est, immortalitate, & gratia decorans. Tu nos ab execratione; peccatoque liberasti, vtrumque pro nobis effectus. Tu draconis capita collisisti, qui per voraginem contumaciæ faucibus hominem corripuerat. Tu portis tartari confractis, & debilitato qui mortis habebat imperium, nobis ad resurrectionē aditum patefecisti. Tu ad hostis perniciem, & vitę nostræ securitatem, dedisti signum metuentibus te, notam S. Crucis. Aeterne Deus, cui addicta sum ex vtero matris; quem ex totis visceribus dilexit animus meus; & cui, & carnem, & animum ab adolescentia mea ad hoc vsque tempus consecraui: Tu mihi adhibe Angelum lucis, qui me ducat ad locum refrigerij, vbi quietis est aqua in sinus Sanctorũ Patrum: Tu qui flammeum fregisti gladium, & Paradiso reddidisti hominem, qui tecum Cruci suffixus erat, & ad misericordiam confugerat tuam, memento etiam mei in Regno tuo: Siquidem & ego crucifixa sum tecum, configens timore tuo carnes meas, & ab iudicijs tuis metuens. Ne separet me chaos illud formidandum ab electis tuis. Ne impediat inuidus iter meum: Ne reperiantur ante oculos tuos peccata mea. Si propter naturæ infirmitatem collapsa, aut verbo, aut opere, aut cogitatione peccaui, condona id mihi Tu, qui habes in terra dimittendi peccata potestatem, vt refrigerer; & in corporis spoliatione, ante conspectum tuum inueniar non habens maculam in forma animæ meæ; sed sine reprehensione, & labore suscipiatur animus meus in manibus tuis, tanquam incensum in conspectu tuo.

Hæc dicens, oculis, & ori, & cordi Crucis signum apposuit; lingua verò, paulatim febri penitus exiccata, verba amplius non exprimebat, & vox implicabatur: quare sola labiorum dilatatione, & manuum motu eam precationi incumbere cognoscebamus. Cum interim Vespera aduenisset, & lumen illatum esset; illa oculorum orbem explicans, & ad splendorem respiciens, ad vespertinam gratiarum actionem pronunciandam promptum animum præseferebat: sed voce de-

ficiente,

ficiente, corde, & manuum motione, proposito satisfaciebat, & ad interiorem affectionem labia commouebat. Absoluta autem gratiarum actione, manum ad faciem signandam admouit, & voti finem adesse declarauit; & magnum quendam, ac profundum spiritum ducens, precationem simul, & vitam terminauit, anno Christi 378.

Hæc Greg. in d. epist. ad Olymp. quæ quidem desideratur in eius operibus; habetur autem apud Lippom. tom. 2. & Sur. tom. 4. De eadem fusius Baron. in Annal. eodem Christi anno 378. tom. 4.

ANNOTATIO.

Mandauerat MACRINA Gregorio in primo congressu, vt sua manu sibi oculos clauderet, & solitum ori suo præstaret officium; quod cum præstare vellet, & manum admouisset, ne iussa negligere videretur, animaduertit, oculos (quemadmodum fit in somno naturali) palpebris decore contectos, & labia itidem clausa, manusq. venustè pectori cohærentes; totum denique corporis situm ea dignitate compositum, vt ornantium manu non indigeret. Induit eam Gregorius veste propria, quia nulla MACRINA, paupertatis amanti, erat suppellex; nec aliud quippiã, præter pallium, capitis tegmen, & trita (quæ gerebat) pedum calceamenta possidebat; nisi addas ferream Crucem, annulumq. ferreum, Crucis ligno decoratum, quæ cordi adhærentia iugiter gestabat; quæue Gregorius idem, & Vestiana nobilissima fœmina, MACRINÆ discipula, quæ simul cum eo funus curabat, partiti sunt simul. Dumque vestis apponenda esset, eadem Vestiana, pectoris partem Sanctæ Virginis denudans, ostendit Gregorio obscurum sub collo signum, puncto simile, tenui acu confectum; reserauitq. miraculum, quod illa perpetrauerat, dicens: Morbo laborasse aliquando MACRINAM incurabili sub collo, quod ad cordis loca appropinquabat, & immedicabile, ac lethale reddebatur: & quia grauius ipso morbo ducebat honestissima virgo, corporis partem aliquam Medicis aperire, in sacellum ingressam, totam noctem (prostratam) Deo supplicasse; & quæ ex oculis defluebat, aquam cum terra commiscendo lachrymarum, lutum morbo medicamentum adhibuisse: matri autem (quæ tunc cum ipsa in Monasterio degebat) hortanti vt Medico vteretur, respondisse, sibi ad expel-

lendum

lendum morbum ſatis eſſe, ſi manu ſua locum illa ſancto ſigno muniret; cumque mater in ſinum eius manum intuliſſet (vt eam partem ſignaret) ſignum quidem ab ea factum fuiſſe, morbum verò abijſſe, relicta parua nota, quæ tunc apparebat.

Illud quoque non reticendum, quod narrat idem Gregorius de MACRINÆ miraculis. Cum enim (iuſtis peractis) ad ſua rediret Gregorius, comes factus eſt ſibi itineris vir quidam Illuſtris; qui narrauit ei, ſe filiam habuiſſe, oculo ex peſtilenti morbo laborantem, & adeò malè affecto, vt viſu quoque eſſet horribilis: Cumq. cum vxore ſua Monaſterium S. Macrinæ petijſſet, quod iamdiù vtrique concupierant, ſecum eandem ducentes puellam; cum vellent inde recedere, rogati ſunt à ſancta Virgine, vt paululum conſiſterent, donec apparata iam menſa recrearentur; addens: ſi hoc mihi conceſſeritis, medicamentum ad hunc oculum appoſitum præſtabo, amplexans interim, & exoſculans puellam. Manentes igitur, ſicut illa voluerat, & poſtmodum diſcedentes; dum quæ illic vtrique viderant, & audierant, ædificationis gaudio pleni, loquerentur in via; & opportunus ſermo de S. MACRINÆ benignitate erga puellam incideret, recordati ſunt, ſe neglexiſſe Collyrium petere promiſſum; & volentes aliquem ad illum poſcendum tranſmittere, puella interim, quæ in manibus nutricis erat, matrem reſpicit, mater ad eius oculos aciem intẽdens, videt oculum ſanatum; adeò vt ne veſtigium quidem in eo morbi relictum fuerit. Hæc (inquam) narrat Gregorius audiuiſſe à præfato viro; multaque eiuſdem MACRINAE miracula attexere ſe potuiſſe aſſerit, quæ conſultò omittit.

Qualis autem quantaue fuerit virgo hæc; & quo ſanctitatis, & doctrinæ faſtigio ſublimata, ex ijs quæ idem Greg. d. lib. de Anima, & Reſurrectione ſcribit, facillimè poteſt intelligi; dum ſe illius eſſe diſcipulum, illam verò magiſtram ſæpè ingenuè profitetur. Ab ipſa enim abdita quæque Chriſtianæ Theologiæ, purgatis tantum mentibus peruia, ſe accepiſſe teſtatur.

Nec prætereundum, hanc dictam eſſe iuniorem, reſpectu alterius Macrinæ Auiæ, diſcipulæ Gregorij Thaumaturgi, de qua Martyrol. Rom. 14. Ian.

I V.

MAGDALENA Abbatiſſa Monaſterij de Luco, qua die erat migratura è carnis ergaſtulo, cum, refectionis hora, ſanctimoniales in refectorium conueniſſent, vocans vnam ex

ſororibus,

ſororibus, quæ cum ægrotante remanſerat, aſſiſtens lectulo: Audis (inquit) ſoror iſtos cantus ſuauiſſimos? Negans illa ſe audire, interrogauit quid canerent; & illa: Gloria in excelſis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Iterum iubet ſororem ad ſe propius accedere, & eam interrogans, an audiret ſuauiter pſallentes, atque dicentes: Beati qui habitant in domo tua, in ſæcula ſæculorum laudabunt te; nihil ſe audiſſe reſpondit (vidiſſe autem ſe teſtata eſt ſoror illa, ægrotantis vultum, tanquam vultum Angeli, vtique exultantem in Domino, & hilaritatem, ac lætitiam plurimam, oculis coruſcantibus, in iubilo præſeferentem) Superuenientibus verò ſororibus cęteris, atque (audito miraculo) ſtupentibus, & collachrymantibus præ gaudio, paulò poſt, Sacramentis Eccleſiaſticis munita, euolauit ad ſuperos.

P. Delphinus lib. 11. Epiſtolar. epiſt. 79.

V.

MAGLORIVS Epiſcopus Dolenſis dum, relicta Dolenſi Eccleſia, ſolitarius degeret, de ſui obitus imminente die ab Angelo fuit edoctus; quem rogauit, vt antequàm diſcederet, benedictionem ſibi impertiret. Renuens autem Angelus reſpondit ei: Quonammodo ego benedicam tibi, cui benedixit is, à quo omnes ſancti benedicti ſunt, & ſanctificati? Poſt dies autem paucos ipſemet Angelus tradidit ei (tanquam breuì morituro) Viaticum; & ab illo die, de ſuo ſolicitus obitu, vſque ad diem vocationis ſuæ, verſum hunc Pſal. 26. ſæpius repetebat, nempè: Vnam petij à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo Domini, omnibus diebus vitæ meæ; nec vnquam viſus eſt à templo recedere, donec conſummato curſu, inter ſanctæ exhortationis verba animam Deo reddidit. Claruit anno Domini 620. *Octob. 24*

Sur. tom. 5. De eo Petr. in Catal. lib. 9. cap. 103. Trithem. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 50. & lib. 4. cap. 47.

VI.

MAIOLVS Abbas Cluniacenſis, circa finem vitæ ſuæ bienniò ante ſibi prænuntiatum, voluit Monaſterium quod- *Maij 11*

dam

dam S. Benedicti visitare. Arrepto igitur itinere, cum ad territorium Aruernense peruenisset, in loco (Siluiniaco nuncupato) vltima cœpit ægritudine exerceri: Cumque à fratribus, an aliquid doleret interrogaretur, respondit: Nihil se habere molestiæ, sed omnia quieta, & tranquilla prospicere; videre insuper bona Domini in terra viuentium; Deumque fontem viuum totis medullis sitire, & anhelare. Gaudens autem frequentabat hos versus: Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ, &: Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum; concupiscit, & deficit anima mea in Atria Domini, &: Elegi abiectus esse in domo Dei mei, magis quàm habitare in tabernaculis peccatorum.

Benedictionem demum, & absolutionem, lachrymans, fratribus in terra prostratis, eamque lachrymabiliter postulantibus, impertiuit; & sacro tandem munitus Viatico. Crucis etiam munitus signaculo, quod sæpius dextera sibi depingebat; eosdemque versiculos identidem repetens, feliciter migrauit ad Dominum, anno sal. 993.

Biblioth. Cluniac. & in vita eiusdem, quæ habetur ibidem.

De eo Petr. Cluniac. lib. 2. mirac. cap. 31. Thrithem. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 230. Sur. tom. 3.

VII.

Nou. 2. MALACHIAS Episcopus Connerthensis in Hibernia, vltima correptus infirmitate, cùm videret assistentes omnes, circa frequens ministerium solicitos, medicamenta perquirere; eumq. vrgere ad gustandum, ait ad illos: sine causa hæc; sed charitate vestri, quidquid iniungitis, facio (sciebat enim suæ migrationis tempus adesse.) Cumq. fratres fidentius instarent dicentes, non oportere de vita diffidere, cum nulla in eo mortis apparerent indicia: Hoc anno (respondet) oportet Malachiam de corpore exire; & ecce appropinquat dies, quam optaui, resolutionis meæ. Scio cui credidi, & certus sum, non fraudabor reliquo desiderij mei, qui partem iam teneo.

Qui

Qui me ſua miſericordia perduxit ad locum, quem petij (Claram vallem ſcilicet) terminum, quem æquè volui, non negabit. Quòd ad corpuſculum attinet, hic requies mea: quòd ad animam, Dominus prouidebit, qui ſaluos facit ſperantes in ſe. Nec parum ſpei repoſitum mihi in die illa (commemorationis nempe omnium defunctorum, iam imminēte) qua mortuis tanta à viuis beneficia impenduntur. Intereà iubet ſe ſacro inungi oleo: videns autem exeuntē ad ſe fratrum conuentum, vt ſolemniter fieret, non ſuſtinuit; ſed ipſe ad eos deſcendit (iacebat ſiquidem in ſuperiori domus ſolario) ſacra deinde Vnctione percepta, & ſumpto Viatico, fratrum ſe orationibus, fratresq. Deo commendauit, & ad lectum ſuis pedibus reuerſus eſt. Sub noctis autem crepuſculo, febre inualeſcente, horam adeſſe ſentiens, fratres accerſiri fecit; oculosq. in circunſtantes dirigens, ait: Deſiderio deſideraui hoc Paſcha manducare apud Vos. Gratias ago ſupernæ Pietati; non ſum fraudatus à deſiderio meo. Habete curam mei; ego veſtri (ſi licuerit) non obliuiſcar; licebit autem, Credidi in Deum, & omnia poſſibilia credenti. Amaui Deum, amaui Vos; & Charitas nunquam excidit; ſuſpiciensq, in cœlum ſubdidit: Deus ſerua eos in nomine tuo. Deinde ſingulis manus imponens, & benedicens, pauſatum eos ire iuſſit, Redeuntibus verò circa noctis medium; & cantica, pſalmos, hymnosq. cantantibus, feliciſſima Anima migrauit ad Dominum, anno ſalutis 1148. ipſa die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum, qua optauerat mori; licet Eccleſia tranſtulerit eius ſolemnitatem in diem ſequentem.

Sur. tom. 6. ex S. Bernardo.

ANNOTATIO.

Vitam eius deſcripſit S. Bernardus, eundemq. viuentem, ac poſtea defunctum mirificè coluit: quod apparet præcipuè ex ijs, quæ de ipſo habetur in Præfatione eiuſdem Vitæ his verbis. Me inter ſpeciales amicos Sanctus ille habebat; & eo loci, vt nulli in hac

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

parte gloriæ, ſecundum fuiſſe me credam. & in fine eiuſdem Vitæ. In extremis poſitus erat. Accurri ergo vt benedictionem morituri ſuper me veniret. At ille cum iam membra alia mouere non poſſet, eleuatis manibus ſuper caput meum, benedixit mihi, & benedictionem hæreditate poſsideo. extant eiuſdem Bernardi ad Malachiam epiſtolæ 315. 316. & 317. ſermo quoque in eius feſtiuitate.

Interrogatus aliquando MALACHIAS, quonam in loco (ſi optio detur) extremum malit agere diem, reſpondit: ſi hinc migro (Hibernia ſcilicet) nuſquam libentius, quàm vnde vnà cum noſtro Apoſtolo (Patritio nempè) reſurgere poſsim: Si peregrinari oportet, Claram vallem delegi. Requiſitus item de tempore; Diem (reſpondit) ſolemnem omnium Defunctorum. Peregrinationem autem ſuſcipiens, Claramuallem venit; vbi ſumma lætitia & hilaritate exceptus, præcipuè à S. Bernardo, ipſamet expetita Defunctorum ſolemni die quieuit in Domino. Illud de tanto Viro non prætereundum, quod habetur c. 32. eiuſdem Vitæ, nēpè:

Anon. Obit. Cum infirmaretur Vxor cuiuſdam Viri nobilis ad mortem, rogatus eſt MALACHIAS, vt eam oleo ſancto vngeret priuſquam moreretur, Qui intrauit ad eam, & ad eam vngendam ſe parauit: ſed quia illa viſo eo exultauerat, ſpe animata ſalutis, viſum eſt omnibus differendum potius vſque ad mane (erat enim Veſpera) acquieuit MALACHIAS, & data benedictione ſuper ægram, exiuit cum his, qui ſecum erant. At verò poſt modicum mortua eſt. Accurrit igitur Vir ſanctus, tumultu audito, & accedens ad lectum, vt certò comperijt expiraſſe, conſternatus eſt animo, ſibi imputans, quod fraudata obierit gratia ſacramenti; & eleuatis in cœlum manibus ait: obſecro Domine, inſipienter egi: Ego peccaui, qui diſtuli, non Iſta, quæ voluit. Hæc dicens, conteſtatus eſt coram omnibus; nullam ſe recepturum conſolationem, nullam daturum requiem ſpiritui ſuo, niſi, quam abſtulerat, liceret reſtituere gratiam: & ſtans ſuper eam, tota nocte laborauit in gemitu ſuo, eam lachrymarum imbre perfundēs. Ad ſuos item Diſcipulos, qui ſecum erant conuerſus, ait: Vigilate, & orate mecum. Itaq. in Pſalmis illi, ipſe in lachrymis, noctem duxère peruigilem. Et mane facto exaudiuit Dominus ſanctum ſuum. Aperuit enim oculos, quæ fuerat mortua; & vt ſolent qui de graui ſomno euigilant, fricans ſibi manibus frontem, & tempora, ſuper lectum ſe erexit, & agnito MALACHIA, inclinans deuotè ſalutauit eum. Qui gratias agens benedixit Dominum, &

vnxit

vnxit nihilominus eam, ac postmodum abijt: Illa verò conualuit, & viuens incolumis aliquanto tempore, vt Gloria Domini manifestaretur in ea, peracta tandem pœnitentia, quam sibi MALACHIAS iniunxerat, in bona confessione iterum obdormiuit in Domino. *Sur. ibid. cap. 32. ex eod. Bernardo.*

VIII.

MARCELLINA Virgo duobus orbata fratribus, Sanctis Ambrosio scilicet, & Satyro, vltimum vitæ suæ tempus venerandis eorum tumulis dedicauit; ante quos excubias agens; & die, noctuq. sacras persoluens preces, Deo spiritum reddidit, anno salutis 397. die 17. Iulij. *Iul. 17.*

Mombrit. tom. 2. M. S. Bibl. Vall. Ferrar. in Catal. Baron. in Annal. to. 4. plura de ipsa S. Ambros. epist. 13. lib. 2. & 46. ad Siagrium lib. 6. edit. Rom.

IX.

MARCELLVS Archimandrita Monasterij Acœmetorũ (idest non dormientium) ipsa quoque vltima suæ vitæ die, consueta charitatis officia exercere non destitit; multorum inimicitias conciliando; multorumq. controuersias componendo. Quando verò in extremo spiritu, carnis iam dissoluebantur vincula, cum plurimi adessent Monachi, & ex ijs, qui mundanis opibus, & gloria erant insignes, locutus est cum eis de anima, & corpore, & de ea, quæ est illic vita; & vnumquemque est adhortatus, prout conueniebat vniuscuiusque ætati, & dignitati. Demum cum esset etiam precatus, iussit eos secedere, dicens se velle parum dormitare; sicq. in somno pacis dormiens, sanctam emisit animam. *Dec. 29.*

Sur. to. 6. Lippom. to. 5. De eo Baron. in Annal. to. 6.

ANNOTATIO.

Plura, & quidem mira de tanto Viro essent hìc recensenda, quę breuitatis ergo prætermittuntur. Illud autem non reticendum, quod habetur apud eundem Sur. cap. 36. hisce verbis.

In tota vita MARCELLVS, totam quidem noctem, diei verò plurimum, dabat canticis, & precibus, & alijs Dei ministerijs: reliquum autem his tribus dispertiebat. Et primi quidem ad eum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

accedebant qui vexabantur cogitationibus ; quibus dabat vnicuique medicamentum conueniens , & partim quidem diuina scriptura ea suppeditante ; partim autem prudentia ex experientia . Post illos accedebant qui erant affecti iniuria . Cum verò pro eis literas scripsisset ad præsides , iudices , ad illos ipsos , qui faciebant iniuriam, & si opus erat, etiam ad ipsum Imperatorem (nam illi quoque erat reuerendus , & obtemperabat ad id quod magnus volebat MARCELLVS) conuertebat deinde ad ægrotantes, & omnes obiens , eis exhibebat, quæ eis erant necessaria ad alimentum, & ad curandum corpus .

X.

Nou. 2. MARCIANVS Monachus Cyri in Syria , morti proximus, cum sciret multos iam sibi ædificare Oratoria, vbi conderetur , rogauit Eusebium discipulum , omniq. terrore pleno eum iureiurando astrinxit, vt corpus in certo loco deponeret, & nemo præter duos alios, qui simul habitabant , sepulcrum dignoscerent, donec præterijsset magnus annorum numerus : hoc autem iusiurandum impleuit Eusebius ; postquam enim illius animam Angelorum chorus ad cœlestem transtulit mansionem, non prius eius significauit obitum,donec cum duobus præfatis, facta fossa , & corpore deposito , complanauit terræ superficiem; adeòut quinquaginta,& pluribus annis ignotum manserir sepulcrum .

Theodoret. in Hist. SS. Patrum cap.3. & Hist.Ecclesiast. lib.4.Pallad.in Laus.in Vit.Patrum lib.9.c.4.M.S.Bibl.Vall.

ANNOTATIO.

Multi MARCIANO (vt dictum est) adhuc viuenti ædificabant oratoria ; in Cyro quidem eius Sororis filius Alippius ; in Chalcide Zenobia quædam, genere clara, & insignis virtute . Alij quoque non pauci hoc faciebant ; post mortem illum rapere contendentes . *Idem Theod. ibidem*, qui hæc etiam addit non prætermittenda , nempè .

Cum datam sibi curationum gratiam celare vellet MARCIANVS, inuitus,& nolens nihilominus miracula faciebat : contigit enim aliquando vt Vir quidam habens filiam à malo Dæmone diù vexatam, veniret in solitudinem ad Virum Dei , sperans propter priorem consuetudinem eum conuenire , & pro ea rogare ;

spe

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ſpe autem fruſtratus, cum non liceret ei Dei videre ſeruum, rogauit quendam ſenem, cui illo tempore diuini illius Viri commiſſum fuerat miniſterium, vt paruum lecytum, oleo plenum, acciperet, & ad oſtium domunculæ poneret: Senex autem ſæpè quidem id facturum inficiatus, ſæpè etiam rurſus rogatus, victus eſt à precibus. Cum autem ſtrepitum ſenſiſſet MARCIANVS, interrogauit, quiſnam eſſet, & quodnam opus habens veniret? is autem (veram celans cauſam) ſimulauit ſe veniſſe, vt ſciret num aliquid iuberet; & hoc dicens dimiſſus eſt. Cum verò ſub aurora rurſus Pater Puellę rogaſſet, vt ſibi redderetur lecytus, ille, timens quidem, iuit quàmmaximo potuit ſilentio, & porrecta manu, acceptoq. lecyto cupiebat latere; ſed MARCIANVS audiens, rurſus rogauit, quidnam volens veniret? poſtquam autem eandem dixit cauſam, quam Veſpere præſetulerat, ægrè ferens homo Dei, vt potè quod pręter conſuetudinē fuiſſet eius aduentus, iuſſit vera dicere. Ille igitur timens, & cōtremiſcens, cū non poſſet eū latere, qui plenus erat Dei gratia, dixit & quis eſſet qui ſupplicabat, morbi docuit tragædiā, & oſtendit lecytum. Is autē ſuccenſuit quidē, quod nollet virtutem oſtendere, minatus tamen quod ſi hæc rurſus auderet, & ab eius priuaretur conſuetudine, & auferretur miniſterium, remiſit; iubens reddere ei, qui dederat. Reuertenti autem Patri Puellæ, cum pauca ſtadia abeſſet ab Vrbe, occurrit quidam ſeruus à Domina miſſus in agrum, qui cum videret Dominum, attulit ei nuncium abſceſſionis Dæmonis, & liberationis Puellæ, quatuor ante diebus dicens factum eſſe miraculum. Diebus ergo ſupputatis, & tempore rectè examinato, didicit illud fuiſſe, in quo ſenex attulit lecytum. Si igitur Vir ille magnus, etiam cum ſtuderet celare quam acceperat virtutem, tantum oſtendit ſplendorē, quid non feciſſet, ſi miracula facere voluiſſet? *Simile habetur infra de* Syſoio, *&* Beſarione.

X I.

MARCVLPHVS Abbas in Pago Laudunenſi, modica correptus moleſtia, gaudens, & exultans præſtolabatur ſuæ vocationis horam. ſub mortem autem, cum ſuos ad perſeuerantiam eſſet adhortatus, oculis, & manibus ſurſum erectis, ait: Domine Ieſu Chriſte, Patris æterni fili vnigenite, miſerere mei ſenis iam fatiſcentis; & ſi iam ſatis eſt bonitati tuæ, quod hucuſque militaui in caſtris tuis, liceat mihi dein- *Maij 1.*

ceps diù optata libertate donato, ad Ciuium supernorum transire consortium. Quibus dictis, animam Deo reddidit.

Sur. to. 3. Molan. in addit. ad Vsuard.

XII.

Dec. 28. MARCVS Patauinus Ord. Iesuatorum sæpius prædixerat se non moriturum, nisi prius Eugenius Papa Romam redijsset. Illo igitur redeunte, cum exultatione magna, cecinit Canticum; Nunc dimittis seruum tuum Domine &c. & ad extrema deueniens, cum interrogaretur, num aliquid vellet? Lac (ille respondit) vellem Beatissimæ Virginis. Quibus verbis prolatis, cum pulsaretur tunc signum pro Aue Maria, reddidit spiritum, anno Domini 1444.

In Vita B. Io. Columbini cap. vlt. & apud Morig. cap. 51.

ANNOTATIO.

Canere solebat sæpius hunc Rithmũ Italicè MARCVS, nempè:
Dica il mondo ciò che vole. Io non curo di sue fole
Purche io habbia nel mio core, Giesu Christo mio amore.

XIII.

MARCVS Salus Genuensis, cum graui morbo (cancrena scilicet in naribus) laboraret, & desperata salute impatiẽs nimis euasisset, vxor eius (Argẽtina nomine) accersiuit B. Catharinam Adornam, rogans eam, vt virum suum visitaret, & Domino commendaret. Quæ misericordia mota, accessit statim ad eum, & paucis, sed humilibus, ac ignitis verbis infirmum consolata, discessit cum Argentina; cum qua Ecclesiam sanctæ Mariæ Gratiarũ, iuxtà mare, ingressa, orauit pro infirmo; & oratione facta, vnaquæq. reuersa est in propria. Argentina autem inuenit virum suum valde immutatum, adeò vt Angelus, non Dæmon (vt antea) sibi videretur. Qui etiam dixit ei, quænam est anima illa sancta, quam ad me adduxisti? Et audiens, illam esse Catharinam Adornam, miræ sanctitatis mulierem, rogauit vt eandem ad se denuò adduceret. Quæ rogata venit iterum, & cum ad lectum eius

accede-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

accederet, MARCVS cum lachrymis gratias ei egit, pro charitate sibi impensa; narrans quomodo post eius discessum apparuit sibi Dominus noster Iesus Christus in ea forma, qua dignatus fuerat in horto ostendere se Magdalenæ; & benedictionem, ac peccatorum remissionem sibi impertiuit, præcipiens ei vt pararet se, quia in die suæ gloriosæ Ascensionis ad eum iturus erat. Rogauit deinde Catharinam, vt accipere dignaretur sibi Argentinam in filiam, eamque exinde perpetuò secum habere: Idipsum ab Argentina postulans, vt sibi gratum foret. Cumque ambæ libentissimè annuerent, discessit Catharina: Marcus verò accersiri fecit confessarium; cui diligenter, maximaque cum contritione peccata sua confessus fuit; sacrosanctam Eucharistiam reuerenter suscepit; testamentum condidit;& omnia prudenter disposuit: Cumque à propinquis (qui putabant eum, præ doloris magnitudine, rationis vsu carere) suaderetur bono esse animo, cum nihil horum opus esset,ipse noluit se ab eorum persuasionibus decipi, nec animæ suæ curam omittere, quin ad eius salutem omnia, quæ posset disponeret.

Adueniente Ascensionis peruigilio, confessarium accersiri iterum voluit, & denuò pœnitentiæ Sacramento expiatus, & sacro Viatico munitus, oleo sancto inungi, & quæ ad commendationem animæ, atque ad præparationem itineris essent opportuna, sibi impertiri curauit. Vespere autem facto dixit confessario, vt ad suum reuerteretur Monasterium, quia moneret eum,cum tempus foret. Discedentibus igitur omnibus,præter Argentinam, Crucifixi Domini nostri imaginem accepit in manibus, & ad vxorem conuersus, ait: Vxor mea carissima,ecce sponsus tuus: Hunc tibi relinquo: Præpara te ad ferendam Crucem, quia multa patieris. & per totam noctem hortatus est eam ad patientiam, quam cœli scalam esse dicebat. Illucescente autem aurora, Vale vltimum ei dixit, & sic emisit spiritum: Qui confessarij fenestram illicò pulsans, dixit ei: Ecce homo: Quod audiens Confessarius, cognouit eadem hora Marcum migrasse ad Dominum.

Sanctuarium Genuæ, in vita B. Catharinæ Adornæ.

XIV.

Ian. 23. MARGARITA Virgo Romana, cum in febriculã incidisset, mortem præsentiens, plurimum de rebus diuinis locuta est: cumque ad extrema venisset, assurgens, animam exhalauit, anno Domini 1505. ætatis 63.

Discipula autem eius, Gentilis nomine, testata est, tunc se cœlites vidisse, qui ad magistræ animam, ex corpore migrantem, accipiendam accesserant; ob idque ipsam venerabundam assurrexisse.

Sur. tom. 7. Hieron. Rubeus hist. Rauenn. lib. 8.

ANNOTATIO.

In oppido Russio, Lungipresso nuncupato, Rauennatis ditionis, orta est MARGARITA, quæ per annos quatuordecim assiduè grauissimis morbis miserè afflictata, illustre præbuit patientiæ exemplum; præcipuè cum à plerisque sanctitas eius, & morbus irrideretur; multisque calumnijs proscinderetur.

Post eius obitum cum biduò insepulta seruaretur, visa est facies eius sudore madescere; cumque à pia quadam muliere linteolo detergeretur, idem linteolum ad ignem exiccatum, suauissimum afflauit violarum odorem; qui multis etiam deinde annis in eodem permansit. *ex Hieron. Rubeo.*

XV.

Iun. 10. MARGARITA Scotiæ Regina ad exitum suum, longè ante migrationis tempus, præparare se volens, accersiuit confessarium, vitamque suam cum lachrymis ei replicauit; & demum ipsi valedicens, ait: Ego posthac diù in hac vita non subsistam: duo sunt, quæ à te postulo; vnum vt quoad vixeris, animæ meæ in Missis, & orationibus tuis meminisse velis; alterum vt liberorum meorum curam habeas; amorem eis impendas; Deum præcipuè timere eos doceas; & cum ad culmen terrenæ dignitatis quemlibet eorum euehi conspexeris, illius vel maximè patrem, & magistrum simul te exhibeas; admonendo, & (vbi res postulauerit) etiam obiurgãdo:

Ne

Ne propter mundi prosperitatem æternæ vitæ felicitatem sua negligentia amittat.

Dimidio post hæc anno, ingrauescente morbi molestia, è lecto raro surgere potuit; audita tamen Regis, & filij sui occisione; & morbo nonnihil de sua acerbitate remittente, Oratorium adire voluit, vbi Missas audire, & exitum suum Dominici corporis, & sanguinis Viatico præmunire studuit. Mox prioribus grauata doloribus, cum, lecto prostrata, ad exitum vehementius vrgeretur, Crucem Scotiæ nigram, quam semper in veneratione habuerat, amplecti; exosculari; illaque crebrò oculos, & faciem signare curauit. Redeunte interim altero eius filio de exercitu, & audita denuò ab eo, coniugis, & alterius filij morte, manus ad cœlum eleuans in laudes Dei, & gratiarum actionem prorupit dicens: Laudes, & gratias tibi ago, omnipotens Deus, quod me tantas in exitu meo angustias perpeti; easque tolerantem, à quibusdam (vti spero) peccatorum maculis emundare voluisti.

Sentiens tandem mortis aduenisse horam, sic orauit: Domine Iesu Christe, qui voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto per mortem tuam mundum viuificasti, libera me. Atque sub his verbis, à vinculis liberata corporis, ad veram transijt, libertatem, anno Domini 1097.

Sur. tom. 3. ex hist. Scotor. lib. 12. Baron. in Annal. tom. 11. Molan. in addit. ad Vsuar.

XVI.

MARGARITA Septempedana, seu de sancto Seuerino, in Piceno, cum imminere sibi mortem præuideret, suis aduocatis, obitus diem prænunciauit; multisque sermonibus, ad virtutem sectandam, & ad amorem Dei cunctos est adhortata. Filia autem ad eius pedes accedens, amoris aliquod monumentum à matre postulabat; quæ dixit ei: En tibi pedum calceamenta relinquo. Sed filia: quomodo (inquit) id fieri potest, cum nudo semper ambulaueris pede? At illa: curæ omninò id tibi sit (filia) vt mortuæ mihi calceos è pedibus detrahas. Ea itaque iam defuncta, cæpit filia nescio quos *Aug. 28.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

calceos in tenues membranas deductos, è pedibus educere; diſtinta apparente in eis digitorum omnium cum ſuis vnguibus imagine. Qui poſtea ſeruati ab eadem filia; & demum ad Eccleſiam delati, videntur adhuc in eadem Eccleſia Sancti Dominici, eiuſdem Ciuitatis S. Seuerini. obijt anno Domini 1395.

M. S. Bibl. Vall. ex act. ipſius apud Seuerinates. Ferrar. in Catal.

ANNOTATIO.

Multis fuit illuſtrata miraculis MARGARITA, quæ leguntur in eiuſdem actis, vbi hæc præcipuè de calceamentis habentur.

Seruantur adhuc eadem calceamenta vnà cum clauo ferreo in calce infixo. Extat autem dictorum index, & quaſi teſtis, vetuſta admodùm ipſius MARGARITAE imago ad D. Seuerini, in eo pariete depicta, quæ ad ſiniſtram eſt ingredientibus; vbi ante Virginem, ita cernitur proſtrata, vt clauum itidem pedum alteri affixum gerere videatur. Hæc in actis. Pariete autem, in quo eiuſmodi cernebatur imago, occaſione nouæ abſidis in eodem templo diebus noſtris extructæ, demolito, periit memoria tam inſignis; quemadmodum, & clauus ipſe (noſtrorum pariter incuria) qui nullatenus reperitur.

Imitari voluiſſe credendũ eſt eiuſdem nominis Virginem MARGARITAM Vngaricam, quæ (vt infra dicetur) clauos in calceis deferens pedes & ipſa cruentari curabat.

XVII.

Ian. 28. MARGARITA Virgo Vngarica obitum ſuum anno vno ante præuidit, & prædixit, & tandem decima nona die Ianuarij, cum ſana eſſet corpore, dixit ſe poſt dies decem obituram. Tertia verò die poſtquam iſta prædixerat, febre correpta decubuit. Munita igitur Eccleſiaſticis ſacramentis, ſemper orans, & de Deo cogitans, vbi ad extremam horam diei, qua ſe morituram prædixerat, veniſſe cognouit, incepit Pſalmum trigeſimum: In te Domine ſperaui: & cum dixiſſet: In manus tuas commendo ſpiritum meum, felicem animam tranſmiſit in cœlum, anno Domini 1270. ætatis 28.

Sur. tom. 1.

ANNO-

ANNOTATIO.

Fuit hæc Belę Regis Vngarorũ filia, quæ in Dominicano cœnobio insulæ Vesprimiensis Diæcesis (nuptias respuens) monasticam professa est Religionem. Ingens sibi fuit edomandæ carnis studium; adeò vt in calceis quoque quosdam ferreos haberet clauiculos, quorum acumina ita erant disposita, vt quandocunque, vel ambularet, vel subsisteret, plantas pedum eius pungerent, atque cruentarent.

XVIII.

MARIA Aegyptiaca, ex meretrice pœnitens, in eremo degens, suæ migrationis temporis præscia, Zosimam Abbatem (qui diuina dispensatione ad eam venerat) post mutuam orationem, & anteactæ vitæ expositionem, obtestata est per Dominum Saluatorem Iesum Christum, ne cui diceret, quæ audierat (mira quidem) quoadusque de vinculo carnis absolueretur, & subdidit: Iterum hoc eodem tempore, adueniente anno, apparebo tibi, & videbis me, Dei nos gubernante gratia: fac autem propter Dominum, quæ nunc tibi iniungo, vt sacris ieiunijs recurrentibus anni venturi non transeas Iordanem, vt consuetudinem habetis in Monasterio, neque enim si exire volueris quòquam, valebis; Vespere autem sacratissimæ Dominicæ cœnæ, diuini corporis, & viuifici sanguinis portionem, vase sacro, dignoque tanti mysterij affer; & sustine me in parte Iordanis, quæ coniungitur sæculo, & veniens viuifica accipiam dona. Rogo meam ne spernas petitionem; sed per omnia ipsa viuifica, atque diuina mysteria affer in ea hora, qua Dominus discipulos diuinæ cœnæ participes fecit. Demum cum secreta aliqua Monasterij, emendatione indigentia, ei reuelasset, Abbati eiusdem monasterij denuncianda, orationem postulando, in interiorem solitudinem velocius festinauit. *Apr. 9.*

Zosimas igitur, quando aduenit sacra ieiuniorum prima Dominica, exeuntibus (de more) post orationem alijs, ipse, modica febris infirmitate detētus, mansit in Monasterio. Recorda-

cordatusq. est sibi prædictum à Sancta illa, quia neque volens exire valebis. Vnde reuertentibus Monachis sacræ Cœnæ Vespere, fecit quod iussum fuerat, & mittens in modico calice intemerati corporis portionem, & pretiosi sanguinis Domini nostri Iesu Christi, venit ad ripam Iordanis; & ibi sedebat, aduentum sanctæ mulieris præstolans: quæ (Zosima orante) & sustinente, veniens, in parte alia fluminis stetit; & edito signo Crucis, ambulauit super aquas Iordanis; quod videns Zosimas, & stupens, genua flectere volebat; sed exclamans illa super aquas, prohibuit dicens: quid facis Abba? quia Sacerdos Dei es, & diuina portas mysteria. Qui statim obediuit dicenti. Illa autem descendens de aquis, dixit seni: benedic Pater, benedic: deinde postulauit vt diceret sanctum Symbolum, & sic Dominicam inchoaret orationem: Et expleto Pater noster, sancta (sicut mos est) pacis osculum obtulit seniori; & sic viuifica mysteriorum suscipiens dona, in cœlum extensis manibus, ingemiscens cum lachrymis, ita clamabat: Nunc dimittis Domine Ancillam tuam secundum verbum tuum in pace: Quia viderunt oculi mei salutare tuũ. & seni dixit: Ignosce Abba, & aliud meæ petitionis imple mandatum: Vade nunc ad Monasterium, recursu autem anni aduenientis, iterum veni in illo torrente, in quo tecum sum prius locuta. Per omnia non omittas, sed propter Deum veni, & videbis me iterum qualiter Deus voluerit. Orauit eam Zosimas vt modicum cibi ex eo, quod attulerat dignaretur accipere; & ostendit ei, quod secum attulerat canistrum, nempè carycas paucas, Dactylos, & parũ lenticulæ infusæ in aquis. Illa igitur extremis digitis lenticulam contigit, & tria tollens grana intulit ori; sufficere (dicens) gratiam spiritus, vt custodiret animæ substantiam immaculatam. Deinde dicit Seni: ora pro me propter Deum, & meæ memor esto semper infelicitatis; ille verò deprecans cum lachrymis vt oraret pro Ecclesia, & pro Imperio, & pro se, dimisit eam abire, flens & eiulans. Quæ Crucis iterum impressione Iordanem signãs, ascendit ambulans super liquidum elementum, & transiuit si-

cut

cut ante veniens fecerat. Senex igitur reuerſus, & gaudio, & tremore repletus; reprehendens tamen ſemetipſum, quia nomen Sanctæ, vt cognoſceret, non inquiſiuit. Tranſacto autem eodem anni curſu, venit iterum Zoſimas in eandem deſerti ſolitudinem; & perambulans, nec inueniens aliqua cupiti loci indicãtia ſigna, lugens orauit Dominum, vt dignaretur oſtendere ſibi in corpore Angelũ illum; cui totus cõparari indignus erat mundus; & hæc orando, peruenit ad locum torrẽtis deſignatũ; in cuius extrema parte ſuperiore vidit ſplendentẽ ſolẽ, & aſpiciens vidit ſanctæ mortuũ iacens corpus; & manus, vt oportet, compoſitas habens ad Orientẽ porrectas. Currens autem, lachrymis lauit beatiſſimæ pedes, non enim aliud corporis membrũ audebat contingere: lachrymans autẽ aliquandiù, & Pſalmos dicens, tempori & rei congruẽtes, fecit ſepulturę orationẽ & dicebat ſibi ipſi: forſitan non complacet ſanctæ, hæc fieri. Hæc eo cogitante, deſignatã ſcripturam vidit in terra, vbi hæc legebantur: Sepeli Abba Zoſima miſeræ Mariæ corpuſculum: Redde terræ quod ſuum eſt, & pulueri adijce puluerem. Ora tantum pro me propter Dominum tranſeunte, menſe Parmothi, ſecundum Aegyptios, qui eſt ſecundum Romanos, Aprilis, die nona ſalutiferæ Paſſionis, poſt diuinæ & ſacræ cœnæ communionem. Has ſenex cum legiſſet literas, cognouit quia mox, vt diuina in Iordane myſteria participauit, in eadem hora in locum illum venit: vbi mox de hoc mundo tranſiuit; & idem iter, quod Zoſimas per dies viginti ambulans vix conſummauit laborans, vnius horæ curſu Maria conſumpſit, & ſtatim migrauit ad Dominum.

Volens autem Zoſimas ſepulchrum parare, vidit paruum lignum iacere; quo accepto cœpit fodere terram: ſed nullatenus valens, ob eiuſdem terræ duritiem, & ſuorum virium imbecillitatem, ſuperuenit Leo ingentis formæ; qui cum Sanctæ plantas lambiſſet, & ſenem blandis nutibus ſalutaſſet, eiuſdem ſenis iuſſu fecit vnguibus foueam, quanta ad ſepeliendum ſanctæ corpuſculum ſufficere poſſet. Senex verò lachrymis pedes abluens; & multipliciter effuſa prece exo-

rans,

rans, operuit terra corpusculum, astante Leone.

Vit. Patr. lib. 1. vbi res eius gestæ fusius enarrantur à Sophr. descriptæ, & à Paulo Ecclesiæ Neapol. Diac. latinè redditæ, quæ quidem citantur in Nicena 2. Syn. Act. 4. & à S. Io. Dam. in orat. 3. de imaginibus in fine. Habemus easdem Græcolat. M.S. in Bibl. Vall.

XIX.

Iun. 23. MARIA de Oegnes Niuellensis Virgo (quæ virum, cui nupta fuerat, virginitatem pariter excolere suasit) vltimo eius vitæ anno adueniente, longè ante, diuina reuelatione sibi prę cognito, præ desiderio supernæ patriæ se amplius continere non valens, anhelabat, suspirabat; & quasi moræ impatiens, inclamabat: Non cupio hìc morari amplius: Domum ire volo. Confessario suo (Iacobo nempè de Vitriaco S. R. E. Cardinali, qui eius postea descripsit vitam) Zonam, qua cingebatur & sudariolum, quo iuges lachrymas detergebat, cum ad huc esset incolumis, testamēto relinquere voluit, affirmans eidem, se citò morituram.

Appropinquante autem extremæ atque optatę ęgrotationis tempore, dixit ancillæ suæ: Vereor ne tibi, & alijs molesta fiam; diuturna enim, & graui ægritudine confecta proficiscar ad Dominum. Reformidabat enim ne causa eius quisquam grauaretur. Prædixit quoque se quadam secunda feria humi collocatam iri. Itaque toto illo anno semper ferè illa feria ieiunabat, nihil prorsus cibi recipiens. Quantò verò tempus mortis eius magis accedebat, tantò illa sine intermissione, diebus, ac noctibus Domino studiosius deseruire, & placere nitebatur.

Correpta demum ægritudine, quam concupierat, cæpit clara voce, & alta canere; nec per trium dierum spatium ac noctium, laudare Deum cessauit. Canticum præcipuè Magnificat creberrimè repetebat, miram ęx eo suauitatem persentiens: Cumque iam sub finem cantionis, ad canticum Simeonis peruenisset, omnes amicos, & amicas suas Domino deuotissimè commendauit; & pro pace illorum orans, per

singulas

ſingulas clauſulas repetebat: Nunc dimittis Domine, &c. Expletis tandem tribus iubilationis diebus, lectulum ſuum in Eccleſia ante aram præparari iuſſit: & accitis fratribus dixit: præceſſerunt lamentationes, me pro peccatis lugente; præceſſit carmen, me propter bona ſempiterna exultante, & iubilante; & ecce ſequitur væh infirmitatis,& mortis: Nunquã deinceps cibum ſumptura ſum: Nunquam in hoc codice lectura; atque ita tradens libellum, quem habebat, in quo preces, & carmina quædam erant, quæ in honorem Beatiſſimæ Virginis canere ſolebat,diſciplinæ Domini patienter ſe ſubdidit, finemque beatum cum ſilentio expectauit.

In infirmitate, qua diebus quinquaginta tres laborauit, nihil prorſus comedere potuit; nec modici quidem panis odorem perferre; facilè tamen, & crebrò, ſacroſanctum Chriſti Domini corpus ſumebat.

Tentata aliquando,num hoſtiam non conſecratam ſumere poſſet, cum non niſi exiguam particulam dentibus attigiſſet, cæpit clamare, expuere, & perinde ac ſi pectus rumperetur, anhelare, atque cum ingenti anxietate ſingultire: Cumque diù præ dolore clamaſſet, & ſæpius aqua os abluiſſet, magna noctis exacta parte, vix potuit quieſcere.

Quinta feria ante obitum eius, nec loqui, nec ad aſtantes aſpicere voluit; in cœlum autem defixis oculis, vultus eius clarere cœpit; & illa præ gaudio diutiſſimè ſubridens,neſcio quid ſubmiſſa voce cantabat; nec aliud audiri potuit, niſi: Quam pulcher es Rex noſter Domine! In eo gaudio, poſtquam diù perſtitit,cantando, ridendo, & manibus interdum plaudendo, ad ſe tandem reuerſa,ſciſcitantibus qui aſtabant, quidnam vidiſſet? mirabilia(reſpondit) dicerem ſi auderem.

Imminente iam die mortis, dulci voce Alleluia cantauit, & noctem totam in iubilo, & exultatione duxit. Apparente ſibi ſub mortem Sathana, cæpit paueſcere, & à circunſtantibus opem poſcere; ſed fiduciam poſtea in Domino concipiens, ſeſeque Crucis ſigno muniens, increpauit eum,dicens: Diſcede à me ſanies & turpitudo, illoque profligato, cantauit

tauit rursus, Alleluia; & gratias agens Domino, ad Dominum migrauit, ea ipsa hora, qua Christus in Cruce spiritum reddidit, anno Domini 1213. ætatis 36.

Sur. tom. 3. ex Iacobo de Vitriaco. hist. S. Bernardi Hispanicè par. 1. lib. 5. De ea etiam Vinc. Bel. lib. 30. cap. 16. & seqq. Cæsarius Dial. 5. cap. 21. & Dial. 10. cap. 32.

ANNOTATIO.

Iure quidem optimo Iacobus Vitriacus plurimi fecit sudariolum, sibi testamento relictum; quod tantis madidum lachrymis, veluti margaritis, ornatum ac pretiosum nouerat. Tanta siquidem lachrymarum gratia in diuinorum contemplatione donata fuerat à Domino pia Virgo, vt earum impetus nullatenus cohibere posset; adeò vt vestigia eius per Ecclesiam ingredientis, lachrymæ, in pauimentum vbertim defluentes, prodirent. Vnde quadam die ante Parasceuen, cum (imminente Christi passione) maiori lachrymarum imbre perfunderetur, gemitusq. atque singultus vehementes (vel inuita) ederet, quidam ex Ecclesiæ Sacerdotibus, quasi blandè increpando, hortabatur eam, vt cum silentio oraret, & lachrymas compesceret. Illa verò obedire studens, cum non ignoraret id se præstare non posse, clam è templo egrediens, in secretum quendam secessit locum; impetrauitq. à Domino, vt illi Sacerdoti indicaret, non esse in hominis potestate lachrymarum impetum retinere, quando flante spiritu vehementi fluunt aquæ. Cum igitur eodem die presbyter ille Missam celebraret, tanto lachrymarum diluuio submersus est spiritus eius, quod parum abfuit, quin præfocaretur: & quò plus nitebatur coercere impetum, tantò amplius, multo lachrymarum imbre, non ille duntaxat, sed & liber, & altaris linteamina irrigabantur. Post multos singultus, cum multa inordinatè, & cum interruptione pronunciasset, tandem à naufragio vix euasit. Qui vidit (subdit auctor) & cognouit, testimonium perhibuit. Diù post Missæ absolutionem, Christi ancilla reuertés, miro modo, perinde ac si præsens fuisset, quęcunq. acciderant Sacerdoti illi, retulit, dicens; Iam nunc propria didicisti experientia, non esse in manu hominis, impetum spiritus, Austro flante continere. *Idem Sur. ex Iacobo lib. 1. cap. 5.*

Satagebat pro viribus cuncta misericordiæ opera exercere, & vel maximè adesse, & opitulari ægrotis, & defunctorũ sepulturę interesse. Cum igitur aliquando mulier quędã supremũ traheret spiritum,

ritum, illa intra cellulam suam persensit multitudinem frementium, & rugientium dæmonum ad eius ægrotæ lectum adesse, cum iam pro ea fieret commendatio; putabant enim iam defunctam. Tum illa ad lectulū illius accurrit, tetrisq. illis spiritibus se opponens, non solum precibus eos oppugnabat, sed etiam pallio, tanquam muscas abigebat. Cum autem scelesti illi terribiliter resisterent, mulierisque animam vt suam, sibi vendicare vellent, tum illa amplius non ferens, clamabat ad Christum suum, eiusque Crucifixi sanguinem, & mortem implorabat: cumque rugientes illi, præparati ad escam, multis calumnijs animam illam exagitarent, illa tandem à Spiritu sancto fiduciam concipiens, in hæc verba prorupit: Domine, ego pro hac anima fideiubeo. Nam tametsi peccauit, at confessa est peccata sua. Quod si fortassis negligentia, aut ignorantia quippiam in ea hæsit, licet loqui non possit, manet tamen adhuc illi, tua benignitate, contritionis spatium. Fratres interim, qui morienti aderant, voces tantùm, & gestus eius aduersus dæmones percipiebant, & Domino pro anima illius deuotas preces fundebant. Tandem victis, & pudore affectis dæmonibus, sanctisque Angelis aduentantibus, illa Deo laudes, gratesque agens, ad se reuersa, quieuit: receptoque pallio suo, quod in illo conflictu abiecerat, ad cellulam suam cum verecundia recurrens, clauso ostio delitescebat. Non diu post cum illa obijsset, à S. Petro Apostolo sibi apparente, didicit eam purgatorij pœnis detineri, cui, non contenta precibus suis, multa etiam ab alijs precum, & sacrificiorum suffragia conciliauit. *Idem lib. 2. cap. 3.*

Illud etiam de ea non prætermittendum, nempè. Cum aliquando paralysi vexata præ nimio labore clamare, & pectus tundere cogeretur, quidam eius familiaris, ei condolens, in quodam loco, clàm pro ipsa Domino supplicabat; illa autem sentiens, pij hominis precibus, dolores suos non nihil minui, dicit ancillæ suæ: vade dic homini illi, vt cesset orare pro me: eius enim precum medicina, huius castigationis meæ (dum melius habeo) accipio detrimentum. *Idem Sur. lib. 2. cap. 26.*

XX.

MARTINIANVS Eremita, cum esset migraturus ad Dominum, venit Athenas; & ingressus Ecclesiam, cadens super scamnum, dixit ijs, qui illic erant: Vocate ad me citò vestrum Episcopum: illi autem, quamuis existimarent eum esse stultum, adhuc tamē magis rogati, profecti sunt ad Episcopum, dicentes *Febr. 13.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

dicentes ei: Domine homo quidam iacet in Ecclesia super scamnum, & nescimus sit ne stultus, aut quis sit; nobis certè dicit, vocate ad me citò Episcopum vestrum. Pius autem ille Episcopus, cui reuelatum erat de decessu viri Dei: stulti (inquit) estis vos; & surgens protinus iuit properè ad Ecclesiam. Beatus verò cum eum vidisset, non potuit quidem surgere; sed manus suas supra pauimentum extendit; & sic debitum ei honorem reddidit: Episcopus abundantiorem ei honorem tribuit; suisque se intercessionibus commēdauit, dicens: Tu autem quando habitabis in Regno cœlorum, meæ quoque animæ recordare, rogo te. Sanctus verò respondens dixit ei: Benedic mihi venerande Pater, & ora pro me, vt inueniam fiduciam, quando sistar ante terribile tribunal Christi. Hæc cum dixisset, sustulit oculos suos in cœlum, & dixit: In manus tuas Domine commendo spiritum meum; & cum totum corpus suum obsignasset ait Episcopo: commenda me Deo, Pater. Quod cum dixisset (subridente vultu) Domino tradidit spiritum. *Sur. tom.* 1.

XXI.

Nou. 11. MARTINVS Episcopus Turonensis morti proximus, discipulorum fletibus permotus, orauit Dominum dicens. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius non recuso laborem; fiat voluntas tua. Cum autem per aliquot dies vi febrium teneretur, in stratu suo (cinere, & cilicio confecto) recubans, inuictum ab oratione spiritum non relaxabat; oculis ac manibus, in cœlum semper intentus. Rogatus vt saltem vilia sineret sibi stramenta supponi; respondit: Non decet (filij) Christianum, nisi in cinere mori: Ego si aliud vobis exemplum relinquo, ipse peccaui. Rogatus pariter, vt corpusculum, lateris mutatione releuaret; respondit: Sinite me (fratres) cœlum potius respicere, quàm terram, vt suo iam itinere iturus ad Dominum spiritus dirigatur. Hæc locutus, instante iam morte, vidit astantem humani generis hostem, cui ait: quid adstas crueta bestia? nihil in me funeste reperies. Qua in voce, animā Deo reddidit, anno salutis 402. ætat. 86.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Sur. tom. 6. ex Seuero Sulp. Breuiar. Rom. Baron. in Annal. tom. 5.

XXII.

MARTINVS (Tertius Prior generalis Camaldulensium) finem suum non longè esse cognoscens, in Ecclesiam sancti Saluatoris Florentiæ, per manus discipulorum se deferri voluit: Vbi Sacramentis diuinis refectus, cum diù orasset, recitauit Psalmum vigesimumquintum: Iudica me Deus, quoniam ego in innocentia mea ingressus sum; & in verbis illis: Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ, reddidit spiritum, anno Domini 1259. *Sept. 1.*

Silu. Razz. Vit. SS. Camaldulen.

XXIII.

MATERNVS Episcopus Treuirensis, & Coloniensis, B. Petri Apostoli discipulus, cursu vitæ fœliciter consummato, dum nocte quadam in Ecclesiam ingressus; & precum instantia lassatus, leui corriperetur somno, apparuerunt ei sancti Eucharius, & Valerius, eius olim sodales, & quod die tertia esset migraturus ad Dominum, ei prædixerunt: Vnde à somno excitus, & molestiam corporalem sibi adesse iam sentiens, die crastina conuocauit fratrum cateruam; ad eosque sermonem instituit, & in multam noctem protraxit; reliquum autem temporis cum eisdem psallendo peregit. Demum corporis Dominici Viatico munitus, & cœlesti euocatus voce, quæ clarè dixit: Veni dilecte Dei Materne, feliciter obdormiuit in Domino. *Sept. 14.*

M.S. Bibl. Vall. ex Martyr. Rom. Bedæ, Vsuardi, & Adonis, potissimum ex Molano in Indic. SS. Belgij. De eo apud Sur. in Act. S. Gereonis tom. 5. cap. 12. & 14. & apud Petr. Vener. lib. 1. ep. 2. In gestis quoque Pontif. Tungrens. per Io. Chapeau. tom. 1.

ANNOTATIO.

Fuit MATERNVS cum SS. Euchario, & Valerio à B. Petro Apostolo ad prædicandum missus; cumque in Elegiam castellum Argenti-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

gentinen. Diæcesis, prædicandi gratia moraretur, à febri valida interceptus, humanis subitò rebus est exemptus. Reliqui dolore perculsi, beato sepulto corpore, protinus ad Apostolum Petrum regressi sunt; infortunium quod acciderat nunciantes. Beatus itaque Petrus Pastoralem virgam per eos, ad eum suscitandum misit, qui venientes ad locum sepulcri, inuenerunt eum triginta tres dies, vel (vt alij volunt) quadraginta in monumento iacentem; attamen Viri Dei (sub obedientia Magistri) admota virga, socium à morte suscitarunt. Qui postea cum Tungrenses, & Agrippinenses conuertisset, eorum Episcopus tot annis extitit, quot diebus in sepulcro iacuit.

In tribus ciuitatibus, quibus Pontificali iure præfuit, nempè Treuirensi, Tungrensi, ac Coloniensi, vno eodemque die, Angelo ducente, miraculosè, diuinum Officium celebrauit.

Hæc in Gestis Pontific. Tungrens. eadem Otto Frisingen. in suo Chronico lib. 3. cap. 15.

Non MATERNVM autem, sed Martialis quendam discipulum, per S. Petri baculum, volunt alij suscitatum, nempè Vincent. Bell. lib. 9. spec. hist. cap. 39. Anton. par. 1. tit. 6. cap. 25. §. 2. & alij, vitæ S. Martialis Auctores. Adstipulatur autem horum opinioni Synodus Lemouicensis his verbis.

Ipsam testificationem Dei, eius nomen resonare videtur, Martialis quippe interpretatur græco nomine, Testimonium, siue Testis vitæ, vel sicut alij volunt, immortalitatis, quia discipulum, virtute Resurrectionis, de morte post tres dies, Petri Bacterio tactum, resurgere fecit.

Gulielmus Durandus lib. 3. Ration. cap. 15. Discipuli etiam nomen prodit, Frontonem eum appellans.

Alij verò, miraculum hoc non MARTIALI, sed Frontoni ipsi tribuunt; discipulumq. à Frontone, Petri baculo suscitatum, appellant Gregorium. Ita Petr. de Natal. lib. 9. cap. 109.

Porrò cœteri MATERNO tribuunt, vel potius Euchario Episcopo Treuirensi, qui MATERNVM socium, & postea successorem suum in via mortuum, Petri baculo suscitauit, vt dictum est; Innocentius nempè III. lib. 1. de mysterijs Eccl. cap. 62. Gulielmus Durand. ibidem. Io. Nauclerus vol. 2. gen. 2. & Io. Steph. Durantus lib. 2. cap. 9. de Ritibus.

Quarè, quod Innocentius III. in fine extr. de sacr. Vnct. cap. vnic. scribit, Romanum Pontificem non vti Baculo pastorali, tùm propter historiam, tùm propter mysticam rationem, &c. Historiam

idem

idem Innocentius, Nauclerus, Durandus, ac Durantus referunt ad MATERNVM, quamuis Antoninus ad Martialem.

Et baculum quippè Petri seruari in Ecclesia S. Martialis Burdegalæ, scribit Antoninus. In Ecclesia Treuirensi Innocentius & Durandus. Partem eius superiorem, Coloniæ, inferiorem Treuiris, Nauclerus.

Ideoque Papam pastorali virga vti, cum est in Diæcesi S. Martialis, addit Antoninus: cum est in Diæcesi Sancti MATERNI, Durandus.

Gloss. in cap. 5. de sacr. Vnct. discipulum à Martiale suscitatum, appellat Matthæum, nescio quo Auctore, adderem ipse, hoc factum forsitan librariorum errore, qui Matthæum pro MATERNVM scripserint.

De Valerio *vide infra*.

XXIV.

MATTHAEVS S.R.E. Cardinalis, Episcopus Albanensis, ex Monacho Cluniacensi, longa dissenteriæ ægritudine laborans, nolebat de labore solito quidquam intermittere; nec corpori suo, vel in modico parcere. Pugnabat enim cum morbo (singulari deuotione) pertinaciter, & sicut de sancto MARTINO (suo præ alijs deuoto) legitur, inuictum ab oratione spiritum non relaxabat. Altaris autem sacrificium (quod omni tempore vitę suæ, insatiabili desiderio, perpetuauerat, nulla debilitas, vt (vel vna die) intermitteretur, cogere potuit. Naturæ tandem defectum iam ferre non valens, lecto decubuit; & cum iam vitæ finem instare sensisset, aduocauit fratres sibi obsequentes; vocauit & famulos, & benignè illos alloquens, & consolans, iussit eos ex parte sua affectuosè salutare totum Cluniacensium Conuentum; & præcipuè quosdam sibi familiares, & dilectos filios, quos ipse in Dei seruitio educauerat. *Dec.1.*

Nocte præcedente Natiuitatem Domini, subitò velut inperturbatam vocem prorumpens, circumiacentes vocauit: Quibus astantibus horribilem malignorum spirituum turbam sibi apparuisse, seque valde terruisse narrauit; sed signo Crucis facto, disparuisse, ac intolerãdi fœtoris reliquias reliquisse.

Vrgebatur magis, ac magis ad extrema, nec (suspenso prorsus

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ſus in cœlum corde) à diuinis Officijs, vel operibus auocari poterat. Si quis enim ei ſermonem de rebus tranſitorijs afferebat, nullum prorſus reſponſum reddebat; nec audire putabatur. Si verò quis de ſpiritualibus ſermonem coram eo proferret, ſtatim illuc conuertebat auditum; & velut nihil patiens, paratiſſimè reſpondebat.

Quoties ad eum Epiſcopi, Monachi, Religioſi, Clerici; quoties ipſi ſocij accedebant, toties, & vnicuique, ſuum Confiteor Deo, quod in Monachatu pro more didicerat, proferebat. Confitebatur ſic omnibus; abſolui poſtulabat ab omnibus (nempè generaliter, illis verbis Miſereatur, &c. Indulgentiam, &c.) commendabat ſe omnibus; & confeſſione, fratrum abſolutione, atque oratione, magis ac magis ſanctificari contendebat.

Nocte iam ſecundam feriam præcedente, nocturnas laudes parum ante tempus (quia ſic ipſe iuſſerat) ſocij decantabant, & ecce circumſonante vndique pſalmodia, ſubitò ille rapitur, & à ſenſibus humanis alienatus, ipſa vultus immutatione cognoſcitur. Inſtant fratres acrius diuinis Officijs; & velut tunc defungi deberet, expectant. Arripit frater quidam, ſibi familiaritate coniunctus, Euangelium, & ei aſſidens, Paſſionem Domini ſecundum Matthæum, ſecundum Marcum, & ſecundum Lucam deuotè recitat; cumque (his perlectis) finem legendi feciſſet: & vbi eſt (inquit illé beatus vir) Paſſio Domini ſecundum Ioannem? Si placet (fili) lege & illam. Perlecta igitur: retribuat (inquit) tibi omnipotens Deus (fili) cuncta quidem à te mihi ſemper impenſa beneficia; ſed ſpecialiter hoc (in æterna retributione) ſeruitium.

Iam verò ipſo Natalis Domini peruigilio, tranſcurſis (more ſuo) tàm nocturnis, quàm diurnis officijs; iamque Veſpertina hora inſtante, Dominicum corpus ſibi rogauit afferri. Quo allato: Audite (inquit) fratres confeſſionem meam; & fidei meæ, hìc, & in æternum teſtes adeſtote. Confiteor (ait) hoc ſacrum Saluatoris mei corpus, illud verè, & eſſentialiter eſſe, quod de ſancta Virgine ab ipſo ſumptum eſt;

quod

quod pro mundi ſalute in Cruce pependit; quod tertia die à mortuis reſurrexit; quod in cœlos aſcendit; quod venturum eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. Per ipſum credo incorporari ei; & fieri vnum cum ipſo; & habere vitam æternam. Hoc dicens, refectus eſt ſalutari Chriſti corpore.

Cumque prima ſacræ noctis vigilia aduenisset, & ſigna totius vrbis ad nocturnas laudes pulſari audiſſet, ſtatim tota mente, ac voce, in vocem exultationis prorumpens, qua poterat voce, quo poterat geſtu lætitiæ: Chriſtus natus eſt nobis: Gloria in excelſis Deo, ſocijs & omnibus inclamabat. Angelico verò hymno, ſicut ad Miſſas canitur, ex integro decantato, reliqua circunſtantibus, ad quæ non ſufficiebat, dimiſit. Animo tamen ad illas ſacras Dominici Natalis laudes ſuſpenſus, quoties in lectionibus, B. Virginis matris Domini nomen legi, vel cantari aduertebat, toties oculis ſurſum leuatis, toties manibus in cœlum extenſis, quò ſancta illa anima raperetur monſtrabat.

Iam nocturnis laudibus conſummatis, dum Sacerdos aſtãs ſacro Altari, Miſſam (quæ dicitur de nocte) cantaret, erexit ſe nixu, quo potuit, & iuuante ſe quodam fratre, in lecto reſedit: conuerſuſque ad Crucem, quæ coram eo erat, velut ſi in ipſa Saluatorem aſpiceret, ait.

Iam ò miſericors Saluator, tempus eſt, vt quod promiſiſti adimpleas; & tuo inſtante Natali, à vita mortali migrandi licentiam concedas (promiſerat enim ſibi Dominus, vt ea die, qua ipſe de Virgine natus ad homines venit, eadem ille ab hominibus recedens, ad ipſum pergeret) his dictis, & in lectum reclinatus, inde poſt modicum, ad cilicium cinere conſperſum, à fratribus (ſicut ipſe antea rogauerat) tranſlatus eſt. Vbi, horam vocationis ſuæ vltimam ſuſtinens, cum iam noctis tenebræ in lucem verterentur, & à Monachorum conuentu ad ſecundam Miſſam cantaretur: Lux fulgebit hodie ſuper nos, mundi huius tenebras deſeruit, & ad ſempiternam lucem peruenit, anno Chriſti 1134.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Petrus Venerabil. lib. 2. de Mirac. cap. 17. & seqq. Baron. in Annal. tom. 12.

ANNOTATIO.

Hic ob defensionem suorum Cluniacensium, cum ex Abbatis præcepto Romam venisset, & qualis esset, Honorio II. Pontifici innotuisset, absoluta causa, creatus fuit ab eodem Cardinalis, & Episcopus Albanensis; tenacissimè tamen institutum Monasticum in ipso Cardinalatu seruare voluit semper.

Plurimas obijt legationes, & postremò (soluto iam Concilio Pisano) missus est inde cum sancto Bernardo, & alijs Mediolanum ab Innocentio II. ad reconciliandos Mediolanenses, & abluendum schisma, per Anselmum Archiepiscopum in eadem Vrbe cōflatum.

Reuersus deinde Pisas ad eundem Innoc. post aliquot menses, longo fatigatus morbo, nempè ab idibus Iulij ad vsque 8. Kal. Ianuarij, eo die feliciter ex hac vita migrauit.

De eiusdem laboribus pro Ecclesia Catholica exantlatis, extat epist. 3. lib. 4. Petri Cluniacen. ad eundem Innoc. in qua hæc habentur præcipuè.

Inter illos, quibus magis debitrix totius amoris, & beneficij est charitas vestra, Dominum Albanum Episcopum hucusque existimauimus. Quid enim ille pro vobis fecerit, quid pertulerit; quid perdiderit; quàm fidelis in Regno Ecclesiæ, cui præsidetis, ingrediens, & egrediens, ad Imperium vestrum fuerit, supersedeo referre; cum & sapientiæ vestræ hoc benè notum sit; & tam diutina infirmitas; immò ipsa mors, à cuius ianuis vix tandē reductus est, satis indicare possit. Quæ omnia cum propter immensos labores, & assiduos per totum penè mundum procursus, & excursus pertulisse, ob vestra (ni fallor) seruitia, omnibus manifestum est.

XXV.

Sept. 13. MAVRILIVS Episcopus Andegauensis, ante mortem sibi curauit præparari sepulcrum. Quo completo, quadam die Dominica, dum sanctæ solemnitatis Officium (de more) celebrasset, modica pulsatus infirmitate, conuocauit omnem Clerum, commendans illis vltimum sui transitus diem, dicēs: Ego ingredior viam vniuersæ carnis: vos autem admoneo, seruate charitatem, custodite dilectionem, diligite castitatem, patientes estote ad omnes, & mementote semper pretio sangui-

ſanguinis Chriſti vos omnes eſſe redemptos. Cum verò in ſummo iam mortis articulo conſtitutus eſſet, eundem Clerum, & populum innumerum confluentem abſoluens, & benedictionibus corroborans, nonagenarius abijt in cœlum.

Sur. tom. 5. Mombrit. tom. 2. De eo Petr. Clun. lib. 1. ep. 2. Vincent. lib. 17. cap. 20. & ſeqq. Anton. par. 2. tit. 10. cap. 13. Baron. in Annal. tom. 7. Habetur eius Vita per Magnobodum Epiſcopum Andegauenſem deſcripta in M.S. Bibl. Vall.

ANNOTATIO.

Inuitus ad Epiſcopatum Andegauenſem raptus MAVRILIVS, dum à S. Martino Turonenſi conſecraretur, viſibiliter ſuper caput eius columba reſedit; quæ, dum idem ſanctus manus extendebat ad ſacram conſecrandi Sacerdotis benedictionem, ſemper ei aditum dabat. Eoque ſic Pontifice conſtituto, ſanctus Martinus referre ſolitus erat, quod ad benedicendum ſanctum MAVRILIVM Pontificem, in columbæ ſpecie, non ſolum Spiritus ſanctus, ſed etiam adfuerit Angelorum exercitus. *Idem Sur. in vita ipſius cap. 12.*

Hic idem MAVRILIVS aduocatus ad confirmandum puerum morientem, cum paululum moraretur, & moreretur interim puer, lachrymis multo tempore, ſuæ negligẽtiæ culpam defleuit; cumq. nec iſta ſibi ſufficerent, vt piaculum eiuſdem negligentiæ expiaret, clàm ſe ab Epiſcopatu ſubduxit, claues Reliquiarũ ſecum deportans. Cumq. ad mare perueniſſet (diuina prouidentia) qui manebat in litore ſui tranſitus diẽ in lapide exarauit; & aſcẽſa puppi procedens in altum, claues detuliſſe ſecum animaduertit; quæ repentè de manibus elapſæ, ſubmerſæ ſunt in æquore. Tunc cum lachrymis exclamauit: Niſi has iterum videre meruero, patriam vrbem nunquam repetam, quam ego effugio. Perquiſitus poſtea ſeptem annis tota ferè Europa à quatuor viris, & inſcriptionis illius indicio tandem repertus apud quendam principem, cuius excolebat hortum; & clauibus etiam (quas in piſcis iecore ijdem viri iam miraculosè inuenerant) ſibi oſtenſis, cum ſuis reuertitur; & puerum (iam tot annis mortuum) ad eius tumulum veniens, excitat. Qui poſtea eidem MAVRILIO in Epiſcopatu ſucceſſit. *Idem. Sur. ibidem.*

Hunc, in exemplum adducit Petr. Dam. in Apolog. ad Greg. 7. Rom. Pont. de abdicatione Epiſcopatus.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XXVI.

Ian. 15. MAVRVS Abbas, S. Benedicti discipulus, lateris dolore correptus, ingrauescente morbo, ante altare S. Martini super sui stratus cilicium decubans, cum exitum suum Sacramentorum perceptione munisset, abijt in cœlũ, anno Domini 584.

Sur. tom. 1. Lippom. tom. 4. De eo Baron. in Annal. tom. 7.

ANNOTATIO.

Construxerat Maurus in Gallia cœnobiũ, in quo centum quadraginta Monachos adunauerat. Trigesimo autem à fundatione ipsius Monasterij anno, cum gregi suo de die in diem incrementa sanctæ Religionis in melius augmentari conspiceret, finem vitæ suæ appropinquare cognoscens, delecto successore, ædificauit sibi domunculam iuxtà S. Martini Ecclesiã; vbi cum duobus ipsius Congregationis fratribus remotiorem vitam ageret. Quadam igitur nocte MAVRVS cum (more sibi solito) Ecclesiam B. Martini intrare vellet, & vota precum, ac lachrymarum Domino persoluere, diabolus, magna obsequentium constipatus caterua, ab ingressu eum prohibuit basilicæ, insultansq. eidem quod à proprijs ipsum deturbare vellet sedibus, ait: ego, pro vt libuerit, strages diuersarum mortium inferendo, de tuis nunc debacchans triumphabo, ita vt vix aliqui de tanta istic adunata remanere videatur congregatione. Cui cũ vir Domini respondisset: Increpet Dominus in te satan, statim inimicus velut fumus euanuit. Ingressus autẽ Ecclesiã vir Dei, nimia afflictione ac tædio mœrẽs pro his, quę audierat, Dominũ precatur, quò illi certius ea, quæ malignus spiritus ei dixerat, reuelare dignaretur. Cui statim astitit Angelus Domini, dicens: quid tanto mœrore pro his, quæ à Deo agi disposita sunt, afficeris? Nam diabolus, licet totius caput obtineat mendacij, multa tamen conijciendo, de ijs præcipuè, quæ frequenter est expertus, prænoscit. Vnde scias eum non sua voluntate, sed imperio Dei, ea quæ tibi prodidit, reserasse: nam aliquo modo verum est, quod audisti. Pars enim huius congregationis maxima infra breue tempus colligetur ad Dominum, vt ab ipso præfixum, atque præordinatum est. Sed non propter hoc ipse (vt asseruit) de aliquo illorum, vel ad modicum triumphabit: Tuis enim admonitionibus, & exhortationibus instructi, paratus vnusquisq. vocationis suæ diem expectabit gaudens. Quos cum omnes præmiseris felix, vt promeruisti, felicior subsequeris.

His dictis, visio Angeli ablata est. Sanctus autem facto manè,

omni

omni congregationi cuncta, quæ viderat, per ordinem enarrauit. Deinde taliter illos allocutus est: De his, quæ serui Dominum velle cognouerint, si aliquo modo tristari cœperint, volũtati Domini contraire, ipsa sua videntur tristitia. Et ideò quia ipse mortalibus terminum finiendæ istius posuit vitæ, qui præteriri à nullo natorum valet; nos quibus, quo voluit ordine, dies huius vitæ in proximo finiendos esse patefecit, maculas omissorum facinorum lachrymis poenitentiæ, & maceratione tergamus corporis; & scrutantes solicitè vias operis nostri, præueniamus faciem Domini in confessione, vt atria supernæ ciuitatis in Hymnis valeamus intrare confessionum; eiusque claritatem cum sanctis omnibus, reuelata facie perpetuò contemplari digni inueniamur. Et quia, dilectissimi fratres, nunc tempus adesse cognouimus, vt incipiat iudicium de domo Domini, iudicia eius, quæ aliquando quidem occulta, nunquam tamen sunt iniusta, reuerenter, vt seruos boni Domini decet, suscipientes, ac perferentes, sursum erectis adoremus cordibus; summoperè procurantes, ne qua minus perfecta nos accuset actio; ac attentius inuigilantes, ne calcaneo nostro tentator insidians, muscipula nos deceptionis in via hac, qua iam vndecima ingredimur hora, illaqueare possit. *Anon. Obit.*

Hac exhortatione, & admonitione sancti viri omnis congregatio ad horam vltimam liberè expectandam, præparare se cœpit. Factum est autem, vt infra quinque menses centum, & sexdecim ibi morerentur fratres, nec plus de tanto grege, quàm viginti-quatuor remanerent monachi. Expleto autem tanto numero, eo tempore, in eodem loco mortuorum, migrauit & ipse Maurus sicut ei prædixerat Angelus.

Vide supra simile quodammodo in AICHADRO.

XXVII.

MEDARDVS Episcopus Nouiomensis, sub mortem visitatus à Clothario Rege, cum de sepultura tractaretur, quamuis in sua sede se præordinauerit sepeliri, obstinatæ Regis voluntati (qui eum Suessionem transferre volebat, super eius corpus Basilicam ædificaturus, & cœnobium ordinaturus) cedere coactus est. Indefessè autem se, suosque Domino commendans, finita oratione, spiritum exhalauit, anno Christi 556. eadem anniuersaria die, qua natus, & Episcopus ordinatus est, vnà cum Gildardo Episcopo, fratre gemello, eadem pariter die nato, ordinato, defuncto. *Iun. 8.*

Sur.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Sur. tom. 3. De eo Greg. Turon. de glor. Conf. cap. 95. & de gest. Franc. lib. 4. cap. 19. Vinc. lib. 22. cap. 62. Anton. Chron. par. 2. tit. 12. cap. 8. §. 1. Baron. in Annal. tom. 7.

ANNOTATIO.

Defuncto MEDARDO, mox (eorum qui aderant certissimo testimonio) aperti sunt cœli; & diuina luminaria, ferè per duarum horarum spatium, ante Sancti apparuere præsentiam.

Rex autem Clotharius per medias plorantium lachrymas irrumpens, cum Episcopis, & optimatibus, suis ipsius humeris corpus sustulit Sancti, Suessionem efferens sepeliendum.

XXVIII.

Ian. 21. MEINARDVS Eremita, Alemannus, videns venire latrones ad ipsum perimendum, post peractum sacrificium, capsulis Reliquiarum manu susceptis, & deosculatis, agonem suum Domino & sanctis (quorum complectebatur Reliquias) commendauit. Aperuit deinde ostium sicarijs (qui per foramen quoddam parietis, hæc omnia viderant) & post salutationem, ait eis: ò socij, cur tam serò venistis? Quare non maturastis venire ad audiendam paruitatis meæ Missam, vt pro vobis communem Dominum deprecarer? Iussit postea eos ire ad sacellum, vt orarent; & inde reuersis, cucullam, & tunicam suam tradidit; panem insuper & potum addidit, dicens: Hæc de manibus meis percipite. Postquam autem id quod facere decreuistis, compleueritis, ex ijs, quæ adsunt, per vosmetipsos tollere potestis, quod cupitis: Sciò enim quod ad me occidendum intrastis: Vnum autem à vobis exposco beneficium, vt dum præsentis vitæ cursum in me terminaueritis, candelas, quas inspicitis, quas etiam ad hoc ipsum formaui, vnam ad caput meum, & aliam ad pedes ponatis, citòque postea ex hoc loco recedatis, ne comprehendamini. Quibus dictis, fustibus percussus, & tandem suffocatus, manibus ad Deum extensis, reddidit spiritum, anno Domini 860. in cuius egressu miræ suauitatis odor totum peruasit cellulæ locum.

Sur. tom. 1. Trithem. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 209. Habentur eius Acta in M.S. Bibl. Vall. ex Martyrologijs Eccl. Constant.

ANNOTATIO.

Defuncto MEINARDO latrones illi nudauerunt eum veste, qua erat indutus, & posuerunt in lecto, in quo vir Dei quiescere solebat, nudoque imposuerunt pannum rudem, atque etiam stramenta quædam; candelas quoque (sicut viuens rogauerat) sumpserunt, vnam ponentes ad caput, & cum alia currentes ad sacellum, lumen allaturi, quod in eodem Oratorio iugiter ardebat. Regressi verò ad sancti Viri corpusculum, inuenerunt ardentem candelam; quam posuerant ad caput. Tantus autem eos inuasit timor, vt nihil contingere de rebus ad altaris Officia pertinentibus ausi sint; moxque fugam arripuerint; sed eos fugientes, corui, qui ad famulum Dei venire, & annonam de manibus eius accipere consueuerant, insequebantur, vocibus grandisonis replentes siluas; & quamproximè poterant, capitibus eorum aduolantes, perpetratum prodentes quodammodo facinus; cuius non multò post poenas dederunt. Viui enim fuerunt incensi. Candela porrò, quam ad caput viri Dei posuerant, & quæ cælitus accensa est, ardebat vsque ad stramenta; quorum etiam partem, ipse ignis inuasit; sed ad membra defuncti perueniens, sicut diuinitus fuerat accensus, sic Dei nutu illicò extinctus fuit.

XXIX.

MEINVVERCVS Episcopus Patherbornensis infirmitate correptus, diem suæ vocationis instare sentiens, precibus, & eleemosynis continuè cæpit operam dare. In cappellam demum SS. Primi, & Feliciani ante Ecclesiam se deferri mandauit, hora diei prima in vigilia Pentecostes: vbi Dominici corporis, & sanguinis perceptione munitus; sublatis ad cœlum manibus, & oculis, hora eiusdem diei tertia inter verba orationis, animam suam in manus Patris commendauit, anno salutis 1000. *Iun. 5.*

Sur. post. edit.

ANNOTATIO.

MEINVVERCVS Regia stirpe genitus, Regius capellanus Ottonis III. fuit. mortuo autem Ottone, Henrico IX. Regi, tam

carnis propinquitate, quàm vitæ ſinceritate iamdudum notiſsimus, factus eſt ei in negocijs publicis, & priuatis comes indiuiduus. *Idem ibidem num. 6. & 13.*

Epiſcopatum ſuſcepit Patherbornenſis pauperrimæ Eccleſiæ, cui dum adhuc Palatinus eſſet, prædium donauerat.

Celebrare volens in Eccleſia S. Stephani Abbatiæ Corbeienſis, Diœceſis ſuæ, prohibitus eſt à cuſtode eiuſdem Eccleſiæ (nomine BOSO) Epiſcopus autem habito ad fratres verbo de Prælatorum reuerentia, & ſubiectorum inobedientia, iniuriam facientem, & Monachos conſentientes, ad ſatisfactionem vocare curauit. Quibus eum non audientibus, pulpitum aſcendit; & pauca pro re, ac tempore ad populum locutus, omnibus quæ facta fuerant aperuit; & eum, qui iniuriam irrogauerat ad ſatisfactionem publicè corã omnibus vocauit. Qui cum tertiò vocatus non veniſſet, non vindictæ voto, ſed prophetiæ præconio ei præcepit, vt quacunq. die ipſe de corpore exiret, ille ſecum ad tribunal Chriſti, ſibi reſponſurus de illata iniuria, migraret. Eadem igitur die, & hora, qua Epiſcopus ex hac vita migrauit, BOSO cum raderetur in clauſtro, ſanus, & incolumis, intuens intuentes, alloquens alloquentes, repentè expirauit. *Idem Sur. num. 43. & 124.*

Miratus Imperator Henricus multiplicem Epiſcopi, erga Dei cultum, deuotionem, experiri voluit, an verè ex Deo eſſet, & accitis notarijs ſcribi fecit literis aureis in ſchedulis. MEINVVERCE EPISCOPE DISPONE DOMVI TVÆ, MORIERIS ENIM QVINTA DIE. Epiſcopo autẽ ad menſã cõſidente, de ſuperiori cubiculo, per poſtes ſchedula (ab huius rei cõſcio, occultè dimiſſa) ante ipsũ corruit: qua accepta Epiſcopus, ac perlecta, primò ſtupens inhorruit; deinde, alia per loca diſperſas ſimiles ſchedulas inueniens, & certiſsimæ vocationis ſuæ indices credens, Deo gratias egit, & omnia quæ habuit vniuerſa, Eccleſijs & pauperibus erogauit. Vix autem quibuſdam vilibus indumentis, ſepulturę ſuæ neceſſarijs retentis, expeditus à curis omnibus, horam vocationis ſuæ gaudens expectabat; & precibus, ieiunijs, ac vigilijs iugiter incumbebat. Tranſacta verò quinta die, cum in cryptæ ſolo proſtratus, vſque in mediã noctem exitum ſuum præſtolaretur, nihilq. moleſtiæ ſenſiſſet corporalis, ſuſpicatus (vt reuęra erat) Imperatoris machinamenta, ad cubiculum redijt; & cibarijs de foro allatis, corpus, ieiunijs, & vigilijs attenuatum, cibo, ſomnoq. refecit. Manè facto, Imperatore cum Principibus quaſi de reſurrectione Lazari gratulante, antequã Miſſarum ſolemnia Epiſcopus

initia-

initiaret, ad populum locutus, Epiſcopalem irriſionem, & rerum omnium Eccleſiæ diſtractionem innotuit; & eius rei auctores, ac fautores Apoſtolica auctoritate ab Eccleſię gremio, vſque ad condignam ſatisfactionem ſegregauit. Imperator protinus cum Imperatrice, cæteriſq. facti illius conſcijs, inde egrediens & exceſſum leuitatis humiliter recognoſcē s, diſcalceatus, & cilicio indutus, aduentum Epiſcopi ante fores Monaſterij publicè expectauit; & poſt Miſſarum ſolemnia, egredienti Epiſcopo, in animo contrito, & ſpiritu humilitatis proſtratus, abſolutionē anathematis impetrauit; diſtracta multipliciter (Imperiali manu) reſtituit; & deinceps cordetenus Epiſcopo vnitus, ad omnia, quæ expetiſſet, benigniſsimè annuit. *Idem Sur. ibidem num. 82.*

X X X.

MELANIA Iunior Romana videns ſorores deceſſum eius lugentes, conſolata eſt eas, dicens: Ego (ò chariſſimæ) à vobis iam recedo, cum hoc ita Deo viſum ſit. Vos verò ita vitam agite, tanquam præſentibus, & intuentibus Dei oculis; qui cogitationes ſcrutatur, & videt corda. Hæc & alia cum dixiſſet, templum ingreſſa, ad precandum conſtitit; ſentienſque vicinam ſibi inſtare mortem, Cantica conſueta, & Hymnos cecinit Matutinos: Dato deinde migrationis ſigno, diuina ſuſcepit Sacramenta; & facta ad omnes admonitione, extremam hanc vocem effata: ſicut Domino placuit, ita factum eſt, ſanctam emiſit animam. *Dec. 31.*

Sur. tom. 1. Ian. 31. Lipp. tom. 5. Baron. in Annal. tom. 5.

A N N O T A T I O.

De Melania hæc habet Baronius præcipuè loc. cit.

Quantum ſuperuixerit (à curatione ſcilicet Eudociæ Imperatricis) non conſtat; ſed illud certum eſt, ipſam Monaſtica vita magna obſeruatione perfunctam, & miraculis pluribus illuſtratam, die quam prenouit (Decembris ſcilicet vltima) ad Deum migraſſe. Fuit hæc, iunior dicta, reſpectu ſenioris, cuius neptis erat; quæ etiam ſenior, non imparis virtutis, aut minoris laudis fuerat aliquando; ſed poſtea Origenis fuligine præclariſsima opera obſcurauit. Poſtremò tandem catholica reddita. Hæc Baronius, qui

de eiſ-

de eiſdem ibi fuſius. De vtraque etiam Palladius cap. 33. De hac Iuniore verò, eiuſque viro Piniano, agit S. Aug. ep. 224. 225. & 227. & S. Hieron. ep. 79.

XXXI.

MELLITVS Monachus Monaſterij Portuenſis, adhuc in annis iuuenilibus conſtitutus, appropinquante vocationis die, clade mortalitatis (quæ tunc vrbem vaſtabat) percuſſus, ad extrema deductus eſt. Quod vir vitæ venerabilis, Felix, eiuſdem ciuitatis Epiſcopus, audiens, ad eum accedere ſtuduit; &, ne mortem timere debuiſſet, verbis hunc perſuaſorijs confortare; cui etiam adhuc de diuina miſericordia, longiora vitæ ſpatia polliceri cœpit. Sed ad hæc ille reſpondit: curſus ſui tempora eſſe completa, dicens, apparuiſſe ſibi iuuenem, atque epiſtolas dediſſe dicentem: Aperi & lege. Quibus apertis, aſſeruit, quia ſe, & omnes, qui eodem tempore à prædicto Epiſcopo in Paſchali feſtiuitate fuerant baptizati, ſcriptos in eiſdem Epiſtolis, literis aureis inueniſſet. Primum quidem (vt dicebat) ſuum nomen reperit; ac inde omnium in illo tempore baptizatorum. Qua de re certum tenuit, & ſe, & illos de hac vita eſſe ſub celeritate migraturos. Factumq. eſt, vt die eadem ipſe moreretur; ac poſt eum cuncti illi, qui baptizati fuerant, ita ſecuti ſunt, vt intra paucos dies nullus eorum in hac vita remaneret.

Greg. Dial. lib. 4 cap. 26.

XXXII.

MENGOZIVS Ordinis Ciſtercienſis conuerſus, vir ſimplex, & religioſus, in coquina conuentus ſeruiens, cum quadam die cum Monacho, coquinæ hebdomadario, lignum ſcindere vellet, eiuſdem Monachi inaduertentia, pede ſibi diſciſſo, in infirmatorium deportatus, ac morti proximus, inunctus eſt. Accidit autem, vt eodem tempore Abbas eius (Giſilbertus nomine) ad generale capitulum properare cogeretur, qui dixit ei: Frater Mengozi non debes mori, ſed expectabis me. Reſpondente illo: ſi in me fuerit, faciam. ſubiunxit Abbas: Ego præcipio tibi. Iuit ergo ad capitulum,

& mora-

& moratus eſt diutius. Reuerſo autem eo, & veniente ad portam, pulſata eſt tabula, & campana ad conuocandos (de more) fratres ad morientem. Interrogauit Abbas, cui pulſaretur, & dicente Portario, quia fratri Mengozio, reſpondit Abbas: ego deberem ei adhuc loqui; feſtinauitq. ad orationem. Sed cum veniſſet in Infirmatorium, ille expirauerat. Inclinauit ſe igitur ad mortuum, & alta voce clamauit; frater Mengozi; ſed non erat ibi vox, neque ſpiritus; cumque ſecundò idem nomen repetiſſet, dixit Prior: nolite vos fatigare, iam enim expirauit. Tunc Abbas ſe ad illius aures magis inclinans, clamauit dicens: Ego tibi præceperam ne morereris donec venirem; Ego tibi iterum præcipio vt reſpondeas mihi. Ad quod verbum ille, quaſi de graui ſomno excitatus, oculos aperuit, & ingemuit, dicens: Oh Pater quid feciſti? Benè eram, vt quid me reuocaſti? Vbi (inquit) eras? Reſpondit conuerſus: In Paradiſo poſita mihi erat ſedes aurea ſecus pedes Dominæ noſtræ; & cum me reuocares aduenit Dominus Iſembardus ſacriſta noſter, trahenſque me de ſede eadem, dicebat: non hìc ſedebis; inobedienter huc veniſti: Reuertere ad Abbatem tuum, ſicque reuerſus ſum. Attamen promiſſum eſt mihi, quod eadem ſedes foret reſeruanda. Aduocati ſunt igitur nouitij, de quorum manibus cibum ſumpſit, in ſignum veræ reſurrectionis. Poſt hæc, licentiã ab Abbate poſtulauit redeundi; benedixit autem ei Abbas, & dixit: Modò vadas in pace. Ad quod verbum, mox oculos clauſit, & expirauit. Cæſar. lib. 11. cap. 11.

ANNOTATIO.

Hæc omnia aſſerit ibi Cæſarius à ſenioribus audiuiſſe; & præcipuè ab vno ex dictis nouitijs (nomine Marciniano) qui miraculis interfuit.

XXXIII.

MICHAEL de S. Dominico Ord. Præd. cum infirmis deſeruiſſet, peſte laborantibus, peſte & ipſe quoque correptus eſt: ſed conſuetum abſtinentiæ rigorem remittere noluit; &

quamuis pœnitentiæ operibus ſemper vacauerit, in extremo tamen poſitus, horæ vnius ſpatium à Domino poſtulabat, vt pœnitentiam ageret. Obijt autem feliciter in Domino, anno 1557. & apparuit glorioſus poſt mortem ALOYSIO Bertranno, qui poſtea moriens, hunc quoque, inter alios cœleſtes ciues, in ſui adiutorium inuocabat.

Franc. Diagus in hiſt. Prou. Arag. Ord. Præd. lib. 2. cap. 74. Hiſpanicè.

ANNOTATIO.

Cum hic ob Monaſterij negocia quotidiè inter homines verſaretur, adeundo curias, nihil tamen de cordis recollectione, & Dei meditatione remittebat, vnde quidam Aulici de eo dicebant: Quotidiè videmus ſanctum vnum in inferni medio; quamuis melius dixiſſent, ſe videre Moiſen, quietè, & pacificè in medio nubis, ignis, fumi, tonitruorum, & fulgurum, facie ad faciem cum Deo loquentem.

Poſt negocia in ſæculo pertractata, ad Conuentum rediens, Miſſam celebrabat, deuotione tanta, tantoque ſpiritu, atque feruore, ac ſi in cella contemplationi quietus iugiter vacaſſet.

XXXIV.

MICHAEL Florentinus, Ord. Ieſuatorum, vltima infirmitate correptus, viſitatur ab Angelo, à quo certior redditur de ſuorum remiſſione peccatorum; deque ſui tranſitus hora, qua ab ipſo ducendus erat ad nuptias. Hoc igitur audito nuncio, canere cœpit Michael; cumque à Patre audiretur, aperuit ei viſionem; quin & (eius iuſſu) fratribus etiam cæteris. Quam, veram fuiſſe, rei probauit euentus. Adueniente enim hora ab Angelo præſtituta, poſt dulces amplexus, cœpit iterum canere pro viribus; & deficiente voce, defecit, & vita.

In vita S. Io. Columb. cap. 44. & apud Morig. cap. 38. lib. 2.

XXXV.

Maij 12. MODOALDVS Epiſcopus Treuirenſis, certior de expectatione vicini obitus redditus, repentè mutatus eſt in quandam incredibilem exhilarati cordis lætitiam; conuocatiſque

discipulis, sui exitus diem, & horam lætus exposuit. In lecto demum decumbens, discipulis eisdem suggerentibus, vt fatiscenti corpusculo aliquantulum misereretur (nihil enim de solita austeritate remittere volebat) respondit: Nolite spiritum ad Deum iturum, fomento carnis impedire; cui scilicet tunc maior misericordia impenditur, cum spiritu superante mortificatur.

Adhortatus est suos ad mandatorum Dei obseruantiam, & mortis sedulam memoriam. Videns autem multos suum dolentes decessum, lachrymas omnium prohibuit, dicens, eos gaudere magis debere, quippequi Patrem non amitterent, sed feliciter ad Deum præmitterent.

Appropinquante tandem hora, exitum suum Sacramentorum perceptione communiuit, dilectosque filios læto vultu deosculans, æterno Patri commendauit. Tum à terrenis oculos reijciens; & Angelorum choros adesse percipiens, toto corpusculo (dilecto exercitui obuiam ituro) se erexit; manus, & oculos in cœlum protendit; crucisque signaculo bis, terue se consignans, caput reclinauit; & inter orationis verba obdormiens in pace quieuit. *Sur. tom. 3.*

ANNOTATIO.

Nortmannorum barbarie grassante, sacræ Virgines Deo dicatæ in Monasterio à sancto MODOALDO constructo apud Treuiros, ad orationis arma confugientes, non pro vita præsenti tuenda, quam despexerant, sed pro castitate seruanda, quam deuouerant, supernum auxilium, & eiusdem B. MODOALDI (ad cuius sepulcrum erant aduolutæ) patrocinium implorabant. Precibus igitur fusis, intra dies triginta, in pace, lecto decumbentes, è vita decesserunt omnes. *Idem Sur. tom. 3. lib. 3. vitæ eius cap. 3, & 4.* *Anon obit.*

Ex eiusdem S. MODOALDI reliquijs furtim ablatis, copiosum manasse sanguinem tradit Idem Surius *ibidem. cap. 5.*

XXXVI.

MONEGVNDIS Coniugata, sub mortem videns moniales, quas secum habebat, flentes eius discessum, flens & ipsa, eas est consolata, dicens: Si pacem sanctificationemq. *Iul. 2.*

ſequamini, Deus erit protectio veſtra, habebitiſq. ſanctum Martinum Antiſtitem paſtorem magnum: Ego quoque non diſcedam à vobis, ſed inuocata, adero in medio charitatis veſtræ. Rogantibus autem illis, & dicentibus: venturi ſunt multi infirmi ad nos, flagitantes benedictionem à te accipere, quid faciemus cum te non viderint eſſe ſuperſtitem? Saltem digneris oleum, ſalemque benedicere, de quo poſſimus benedictionem flagitantibus miniſtrare. Tunc illa benedicto oleo, & ſale, tradidit eis; & poſtmodum requieuit in pace.

Sur.tom.4. Lippom. tom.8. ex Greg.Turon. In vit. SS.PP. cap.19. & de glor. Conf. cap.24.

ANNOTATIO.

Fuit hæc Carnotenæ vrbis indigena, copulata coniugio, & duabus aucta filiabus. Quibus orbata, non diebus neque noctibus à fletu ceſſabat. Tandem ad ſe reuerſa ait: ſi nullam conſolationem de obitu filiarum capio, vereor, ne ob hoc lædam Dominum meum Ieſum Chriſtum. Vnde hæc lamenta linquens, cum B. Iob conſolata, decantabo: Dominus dedit, Dominus abſtulit, ſicut Domino placuit ita factum eſt; ſit nomen Domini benedictum. & hæc dicens, exuta veſte lugubri, iuſſit ſibi cellulam paruulam præparari; in qua feneſtellã tantummodo (vnde modicum lumen poſſet cernere) præcepit aptari; ibique contempto mundi ambitu, ſoli Deo vacare ſtatuit; habens puellulam vnam, cuius ei famulatu miniſtrabatur aqua. Accipiebat enim ipſa farinam hordeaceam, infuſoſque aquæ cineres diligenter colans, ex ea maſſa mixturam conficiebat; formatoſque proprijs manibus panes, ipſa coquens, poſt longa ieiunia, ſumebat. Ibi poſtea, paucas colligens Moniales, ad obitum vſque permanſit.

XXXVII.

Maij 4. MONICA S. Auguſtini mater, imminente die, quo ex hac vita erat migratura, incumbẽs cum S. Auguſtino ad quandam feneſtram domus, apud oſtia Tiberina; cum plurima de cœleſtibus eſſet ſecum collocuta, ait: Quid hìc faciã adhuc; & cur hìc ſim neſcio, iam conſumpta ſpe huius ſæculi: vnum erat, propter quod in hac vita aliquantulum immorari cupiebam,

bam, vt te catholicum Christianum videre priusquam morerer. Cumulatius hoc mihi præstitit Deus, vt te etiam, contempta felicitate terrena, seruum eius videam. Quid hic facio? Vix autem intra quinque dies, decubuit febribus; & cum ægrotaret, quodam die animæ defectum passa est; sed citò rediens, & astantes aspiciens, ait: Vbi eram? Deinde filios suos mœrore attonitos intuens: Ponetis hic (inquit) matrem vestram? Silente verò, & fletum comprimente S. Augustino, dixit alter filius quiddam, quo eam non peregrè, sed in patria defungi, tanquam felicius optaret. Quo audito illa, vultu anxio reuerberans eum oculis, quod talia saperet; atque inde S. Augustinum intuens: vide (ait) quid dicit! & mox ambobus: ponite (inquit) corpus hoc vbicunque: nihil vos eius cura conturbet: tantum illud vos rogo, vt ad Altare Dei memineritis mei vbi fueritis.

Disseruerat quidem antea cum quibusdam amicis de contemptu vitæ huius, & bono mortis; quærentibus autem illis, num formidaret, tam longè à ciuitate sua corpus relinquere? Nihil (respondit) longè est Deo; neque timendum est, ne ille non agnoscat in fine sæculi, vnde me suscitet. Nono autem ægritudinis die, in pace quieuit, anno Christi 389. ætatis 56.

Sur. tom. 3. S. Aug. Confess. lib. 5. cap. 8. lib. 6. cap. 12. & lib. 9. à cap. 8. ad 13. Baron. in Annal. tom. 4.

XXXVIII.

MVSA virgo Romana, adhuc paruula, nocte quadam, dum placidè dormiret, vidit B. Deiparam cum pluribus Virginibus, candidis indutis vestibus, ad se venientem, quæ sic eam est affata: si cum his virginibus vis adiungi, nihil leue, nil puerile agas; teque à risu, & iocis contineas; sic enim post diem trigesimum, voti tui compos fies. Puella igitur post hæc in alteram mutata, omnem leuitatem puerilem in admirandam conuertit grauitatem. Quam mutationem parentes mirati, & causam percontantes, acceperunt ab ea, quod sibi à Dei genitrice præceptum fuerat; quodque post *Apr. 2.*

dies triginta ad illius obſequium transferenda foret.

Vigeſimoquinto igitur die, febri corripitur, & die trigeſimo beatam Dei genitricem, cum puellis, quas antea viderat, ad ſe rurſus venire conſpexit: Cui etiam vocanti, reſpondere cœpit; & depreſſis reuerenter oculis, aperta voce clamare: Ecce (Domina) venio. In qua etiam voce ſpiritum Deo tradidit.

Greg.Dial.lib.4.cap.17.Ferrar.in Catal.hac die.

I.

NATALIA S. Adriani martyris vxor, profecta Bizantium (vbi corpus S. Viri sui quiescebat) eiusdem secum deferens abscissam manum, quam dum ipsa teneret, absciderant carnifices; cum ad sepulcrum eius, flexis genibus orasset, & ab oratione surrexisset, fratres & sorores, quæ ipsam è Nicomedia comitata fuerant, & alios, qui illuc conuenerant, salutauit; & eis valedicens, eorum orationibus se commendauit. Demum cum se quieti dedisset, apparuit ei S. Adrianus, dicens: Benè huc aduenisti in pace Ancilla Christi, & filia Martyrum; Veni ad nos in requiem tuam; Veni & percipe ea, quæ tibi debentur. Illa euigilans, visionem indicauit, & rursum obdormiens reddidit spiritum. Dec. 1.

Sur. to. 5. *in Vita S. Adriani* 8. *Sept. Petr. in Catal. lib.* 1. *cap.* 18.

ANNOTATIO.

Audiens NATALIA virum suum Adrianum, Christianum effectum, & cum ijs, qui cruciandi erant martyribus, se quoque describi ab exceptoribus postulasse; exhilarata valde (Christiana & ipsa, sed occulta propter immanitatem persecutionis) iuit ad carcerem; & ad pedes prouoluta viri, vincula eius exosculans, animum ei addidit, & ad martyrium fortiter subeundum est adhortata, his præcipuè verbis (mortem cuilibet detrectanti, valdè proficuis) nempè.

Vide (mi Domine) ne te moueat elegans forma corporis tui, neque decor iuuentutis tuæ. Hæc enim omnia esca vermium sunt. Non tibi imponat aurum, & argentum; non vestes pretiosæ; non possessiones, & id genus alia impedimenta: nihil enim hæc proderunt in illo tremendo iudicij die. Omnia enim hìc remanent. Nec quisquam ibi, vel dabit munera pro anima sua; vel ea oblata recipiet. Sola animarum sanctarum munera suscipiet Deus.

Cumque Adrianus ei spopondisset, se missurum ad illam, quando vocandus esset ad quæstionem, domum redijt, osculatis pariter aliorum vinculis martyrum, qui in carcere erant; quibus etiam

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

virum suum plurimum commendauit, rogans eos vt confirmaret animum illius, quò futura credens, compleret agonem.

Post dies aliquot audiens Adrianus, ad tribunal se cum alijs vocatum iri, datis muneribus ijs, qui custodiæ præerant, domum properat, vt adducat vxorem suam. Quæ videns eum, suspicata illum fugisse martyrium, & à Christo defecisse, fleuit amarè, & clauso ostio, exclamauit dicens: Facessat hinc procul à me, qui defecit à Domino, & mentitus est Deo suo. Non mihi contingat loqui ori illi, quo Dominum suum abnegauit. O sine Deo, mortalium miserrime. & plura alia (incredibili affecta dolore) in eum est elocuta. Adrianus interim eius sermonibus valdè delectabatur, immò & confirmabatur, itaut ardentius cuperet implere quod promiserat. Certiorem autem eam reddidit, se venisse, vt secum iret, & præsens martyrum certamini (quemadmodum ei promiserat) interesset. Tunc NATALIA reserauit fores perfusa gaudio, & læta secum abijt.

Inter eundum verò dixit ad eam Adrianus: Dic quæso (soror mea) quid constitueris de facultatibus tuis. Illa respondit: Noli (Domine mi) noli meminisse eorum, quæ sunt mundi huius, ne animum tuum illiciant. Id solum cogita ad quod vocaris. Excidant ab animo tuo omnia, mundi huius corruptioni obnoxia; ad ea sola videnda festines, quæ non deficiunt.

Peruenit ergo secum ad carcerem: comitata est eum ad tribunal: confortauit ad supplicia: & demum, cum in carcerem reductus esset Adrianus, prohibitæq. essent mulieres illuc adire, & Sanctis ministrare, totondit capillos suos; & sumpto viri habitu, ingressa est in carcerem, & omnium ibi manentium vulnera fouebat sola. Veniens autem ad virum suum, sedensq. ad pedes eius, ait ad eum: Obsecro te (mi Domine) sis memor coniunctionis nostræ, & quomodo ego in hoc martyrio tibi astiterim; teq. in hoc agone confirmauerim. Deprecare igitur Dominũ nostrum Iesum Christum, vt me tecum accipiat: vt quemadmodum communicauimus in hac vita misera, & plena peccatis, ita simul esse possimus in illa beatissima vita, quæ est omnis doloris expers. Oro te (mi Domine) vt has primas preces offeras Deo. Scio enim præstiturum tibi Deum quidquid ab eo petieris.

Tandem cum lictores incudem afferrent in carcerem, vt martyribus supposita, vecte ferreo manus, ac tibias illorum confringerent, NATALIA id videns, occurrit eis, rogauitq. vt ab Adriano inciperent ne, pœna atrocissima Sanctis illata, terreretur. Obtemperarunt

perarunt

perarunt ei carnifices; & cum imposuissent Adriani tibiam super incudem, illa pedem eius apprehendens, extendit super incudem. Carnifices verò amputarunt pedes, & crura confregerunt. Porrò beata ait ad eum: Precor te, mi Domine, serue Christi, dum adhuc in te hæret spiritus, extende etiam manum, vt amputet eam. Extendit ergo manum Adrianus, & porrexit eam NATALIAE; illa verò imposuit eam incudi, & carnifices amputarunt. Deinde amouent ab illo incudem, & mox spiritum reddidit.

Cum autem iussisset Tyrannus corpora martyrum (qui eodem supplicio martyrium subierunt) flammis exuri, NATALIA abscondit manum S. Adriani in sinu suo, ne ignibus assumeretur: quã purpura obuolutam, & myrrha perfusam, reposuit ad caput lectuli sui. Postulata verò à Tribuno in vxorem, tridui petijt inducias ad se præparandum, animo fugam meditans: & conscensa interim naui, relictis omnibus, manum S. Adriani solummodò secum deferens, venit Bizantium; vnde sedulitatis, fortitudinis, eximiæq. suæ pietatis præmia, in cœlum perceptura abijt. *Idem Sur. ibid.*

II.

NEVOLONVS Sutor Fauentinus, cum ad decrepitam peruenisset ætatem, & suæ dissolutionis tempus iam instare cognosceret, orans genibus flexis, reddidit spiritum, anno Domini 1280.

M. S. Bibl. Vall.

ANNOTATIO.

Infirmitate correptus NEVOLONVS, quasi flagello admonitus, neglecto lucri, & pecuniæ desiderio, totum se Dei obsequio tradere decreuit. Vnde sanitati restitutus, quas habebat facultates distribuit pauperibus: quibus etiam postmodum vetera reficiebat calceamenta. Ieiunijs & orationibus intendit. S Iacobi Apostoli Patroni sui præcipui Reliquias in Compostella decies visitauit: duodecies Romam ad Apostolorum veneranda limina venit; & virtutibus tandem, ac miraculis clarus, migrauit ad Dominum. Eius autem obitum, campanæ indicarunt Ecclesiæ, quæ nullo mouente tunc sonuerunt.

III.

NICOLAVS Factor, Ord. Min. Obseruantiæ, infirmitate correptus, qua præcipuè graui pectoris dolore laborabat, pa- *Dec. 23.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

tientia admirabili, & in Dei beneplacitum resignatione, enituit; febriq. ac doloribus grauissimis non obstantibus, ad superna iugiter animo intentus erat; obsecrans eos, qui ad illum visendum veniebant, ne sibi molestiam facerent, quia colloquia sua cum solo Deo iam esse debebant.

Ingrauescente morbo, misit ad Prælatum suum, vt sibi benedictionem, & facultatem impertiret confitendi generaliter, & ad mortem se præparandi: qua obtenta, parauit se ad vitæ exitum per Pœnitentiæ sacramentum. Viaticum subindè maxima instantia, & deuotione postulauit; atque allatum, genuflexus, omni (qua potuit) humilitate, suscipere voluit; eadēq. humilitate rogauit astantes, vt suo tempore sacro eum oleo communirent: Insuper, vt ex charitate concederent sibi habitum, & cordam, qua (de Religionis more) sepeliretur. Quod quidem sibi à Guardiano præsenti pollicitum fuit, magna sui animi exultatione. Postulauit deinde, vt in stabulo sepeliretur; nullam aliam sibi sepulturam magis congruentem affirmans: Guardianus autem respondit ei, non adesse in Conuentu stabulum; sed non defuturum in hoc, officio suo.

Appropinquante tandem hora, quam tandiù concupierat; frater quidam nunciauit ei, ipsum breui decessurum, cui lætus, & subridens respondit: bonum tibi concedat nuncium Deus, frater mi; bonum tibi concedat, sicut modo tu mihi attulisti: & statim eleuans ad cœlum oculos, ait: lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi; in domum Domini ibimus; stantes erant pedes nostri in atrijs tuis Hierusalem: astantibus autem, de tam subita exultatione mirantibus, dixit vt extremam afferrent Vnctionem, & Confessarium aduocarent: facta igitur confessione, sacro fuit inunctus oleo, maxima cum deuotione, & attentione; quin & cum cœlesti quadam degustatione; os nempè lambebat, cum illud inungeretur. Rogauit deinde fratres iterum, vt eum sepelirent in stabulo, & cum multi apud eum, post susceptam Vnctionem extremam, remansissent, eos abire rogauit, dicens: Duos tantum ex eis sibi sufficere. Quibus iniunxit, vt sæpius sanctum Iesu Nomen, & Gloriosæ Vir-

ginis Mariæ pronunciarent; Symbolumq. fidei recitarent.

Cum interim à medicis potio quædam amara ſibi propinaretur, eam vir obediens, quamuis morti proximus, hauſit; ſuauiſſimamq. eſſe duxit, fel, & acetum recordatus, quo Dominus noſter ante mortem potatus fuit. Audita eſt ſubinde in eius cubiculo cœleſtis melodia ab aſtantibus, & ab alijs quoque propè idem cubiculum manentibus; cui forſitan intentus, rogauit ſimul colloquentes fratres, vt paululum quieſcerent, & ſilerent: ſicq., eleuata in Deum mente, aſtantibus fratribus, ſigno conuocatis, feliciter migrauit ad Dominum. anno 1583.

Vita ipſius per Fr. Chriſtophorum Morenam edita, & Romæ impreſſa 1590. Chron. S. Franc. par. 4.

IV.

NICOLAVS Epiſcopus Myrenſis, cum intelligeret ſuæ migrationis horam adeſſe, in hymnos, & orationes diffuſus, in cœlum ſuſpexit; & cum Angelos ſibi occurrentes intueretur, illo pſalmo pronunciato: In te Domine ſperaui, vſque in eum locum, In manus tuas commendo ſpiritum meum, omni lætitiæ ſignificatione, aſtantibus Vale dicto, in cœlum abijt. anno Domini 326. *Dec. 6.*

Breuiar. Rom. de eo Sur. to. 6. Lippom. to. 1. 2. 4. & 8. Baron. in Annal. to. 3. Ferrar. in Catal.

V.

NICOLAVS à Monte Politiano Ord. Ieſuatorum ad extrema perductus, & ſacramentis munitus, quando ſupremam ſibi horam adeſſe cognouit, ſignauit ſe ſigno Crucis; & aquam benedictam afferri iubens, eadem ſe ipſum, & omnes aſperſit aſtantes; quos (ad ſpiritualem pugnam excitans) his præcipuè verbis eſt allocutus, nempè: Hæc mementote ſemper: nemo coronabitur, niſi qui legitimè certauerit: certate igitur vſque in finem, & coronam à Domino percipietis. Quibus dictis, benedixit eis, & benedicendo, ſpiritum emiſit, circa annum Domini 1479.

Paul. Morig. cap. 53. lib. 2.

NI-

V I.

Sept. 10. NICOLAVS Tolentinas ante suum obitũ mensibus sex, qualibet nocte, (ante preces nocturnas) cantus Angelicos audire dignatus est; cuius suauitate, cum iam Paradisi gaudia prægustaret, frequentius illud Apostoli repetebat: Cupio dissolui, & esse cum Christo. Ab illo tempore suũ fratribus prædixit obitum; sensitq. maiori se infirmitate grauari: infirmos nihilominus ad eum venientes, eiusq. opem implorantes, sanitati reddebat. Appropinquante mortis hora, accitos ad se fratres ita allocutus est: Et si nihil mihi conscius sum, non tamen in hoc iustificatus sum. Itaq. si cuiquam ex vobis iniuriã irrogaui, parcite quæso erratis meis, vt & vobis remittantur à Domino peccata vestra. Rogauit deinde Priorem, vt quamprimum ei peccatorum omnium tribueret absolutionem, & sacramenta ministraret; præsertim sacrosancti Corporis Domini, vt (inquiens) tanto munitus viatico, non deficiã in via, ad patriam cœlestem profecturus: & si ob demerita mea improbus Belial hostis meus mihi occurrerit, possim fidenter dicere; Dominus mihi adiutor, & ego despiciã inimicos meos. Sacro igitur Viatico refectus (quod maxima deuotione suscepit dicens: Benedictus qui venit in nomine Domini) rogauit eumdem Priorem, vt sibi ante mortem, Crucem offerret inspiciendam, quam, eius monitu, Tolẽtinates faciendam curauerant; & in qua, ipso vidente, sacratissimæ Crucis Christi particula inclusa fuerat, vt (inquiens) eius virtute, ceu baculo altissimæ potestatis fultus, Iordanem huius mundi liberè transmittere, & ad Paradisi gaudia feliciter peruenire queam. Allata cruce, in genua (vt potuit) lecto incumbens, & flens largiter, dixit: Salue Crux pretiosa, quæ digna fuisti portare mũdi pretium, quod in te quieuit, & sedit; & passionis æstu roseum sanguinem sudauit; Latroni misericordiam imploranti pepercit, suam Matrem Virginem virgini discipulo commendauit; Deumq. pro se crucifigentibus rogauit; ille me per te defendat in hac hora ab hoste maligno. Exosculata deinde Cruce, sese vt prius reposuit; & ministrum suum vo ans: vide

(ait)

(ait) ne cesses in aures meas pronunciare : Dirupisti Domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis ; vt si, debilitatus viribus, proprio ore nihil queam pronunciare, mente saltem cum Deo meo loqui possim. Tandem imminente morte, cũ Christi vocem audisset se vocantis; fratribus, Deum, & sanctos solitis precibus inuocantibus, ipse (iunctis manibus, & sursum oculis ad Crucem sibi propositam sublatis) iucundo, & hilari vultu, pronuncians: in manus tuas commendo spiritum meũ, spiritum commendatum Domino tradidit, anno salut. 1306. die 10. Septembris.

Breuiar. Rom. Mombrit. to. 2. Sur. to. 5. Chron. Ord. seu Vit. fratrum lib. 2. cap. 13.

VII.

NICON Myroblites monachus in Armenia, obitũ suum, Deo reuelante prænoscens; supremũq. diem sibi adesse sciens, leniter ægrotus in monasterij vestibulo exponi se iussit; Ciuitatisq. Primoribus euocatis, cum omni monachorum, & sæcularium genere, summa animi modestia, primum quidem singulas vitæ suæ partes, & quæ antea occultauerat, ab origine patefecit: Deinde & patriam; & genus; modum abdicationis; Diuinum insuper, sincerumq. æterni Patris amorem, quem infixum animo gerebat; quibus à Deo muneribus affectus; quãta spiritus gratia decoratus fuisset; omnes denique res suas, ordine commemorauit; exitumq. imminentem; & quàm ardẽti desiderio ad Deum pergeret, significauit. Hortatus est eos deinde animarum suarum salutem seriò amplecti; ex quo, post discessum ex hac vita, nulla sit pœnitentiæ vis. Pietatem pariter; humilitatem; charitatem suasit; æterno Patri eosdẽ commendauit; & post manus illis, orãdo, impositas; post suprema (vt potuit) dictæ salutis officia, cum postremò adiecisset: Deus cum charitate vestra sit vobiscum, oculos in cœlum intendẽs: Domine (ait) Iesu Christe Deus, in manus tuas commendo spiritum meum. Quibus verbis puram, sacramq. efflauit animam, anno Domini 998. *Nou. 26.*

M. S. Cod. Græc. Biblioth. Sfortianæ, latinè reddit. per P. Ser-

P. Sermundum Soc. Iesu. habetur in M.S. Bibl. Vall.

Menolog. Græcor. eadem die, qua Martirol. Rom. nempè 26. Nou. De eo Baron. in Annal. to. 10.

ANNOTATIO.

Hic (in Armeniæ regione ortus) primarij cuiusdam viri filius fuit; qui cum Domini vocem audisset: Omnis qui reliquerit patrem &c. relictis omnibus ad monasteriũ quoddam profectus est; in quo omni genere monasticæ exercitationis ità profecit, vt summa vitæ asperitate, omnes, qui ante eum fuerant, sit supergressus. Quod cum ad patris eius notitiam peruenisset, omnes Monachorũ cellulas inuestigando perlustrauit. Ipse verò inde abiens, totum Orientem obijt, clamans iugiter: Pœnitentiam agite (ex quo & cognomen Metanoitæ sortitus est) Peragrata autẽ Insula Cretensium, & Peloponeso, alijsq. Vrbibus, & gentibus, Lacedæmonem denique se contulit: vbi varijs editis miraculis, templum erexit Saluatori nostro; in eoq. monasticam vitam perducens, ad eum tandem, quem desiderabat, certaminum coronam percepturus, excessit.

Mira sunt quæ de hoc S. Viro narrantur, sed hæc præcipuè non omittenda, quæ à Baronio Annal. to. 10. recensentur, anno Christi 982. nempè.

Lacedæmonij peste laborantes legationem decernunt ad virum S. NICONEM, vt Spartã vsque venire velit; quod se diuinis eius precibus liberandos confiderent. Ille verò legationem benignè excepit, annuitq. petitioni; & ingruentis mali propulsionem spopondit; si modò ipsi Iudaicam gentem ex Vrbe sua pellerent; ne execrandis (vt aiebat) eorum moribus, piaculisq. Religionis suæ, diutius eam contaminarent. Cumq. illi omnia, quæ iusserat facturos promitterent, nihil amplius cunctans, cum legatis illis profectus est, & ad eius aduentum lues cessauit, & Iudæi Vrbe pulsi sunt.

Aratus autem quidam, Iudæorum Patronus, inuidiæ stimulis cõcitatus, ira, & odio aduersus Niconem insaniebat; vnde Iudæorũ fugam iniuria, & immeritò factam affirmabat; eamq. ciuibus vitio vertere, atque illos hoc nomine sugillare non verebatur. Cumq. opificij cuiusdam obtentu, quo poliri, & illustrari textilia solent, Iudæorum vnum in vrbem introduxisset, intercessit illicò NICON, bellatorq., iuxta Prophetam, factus, consueta lenitate paululũ intermissa, leoninum animum induit, & fuste, qui propè iacebat, arrepto,

repto, Iudæum malè acceptum foras extrusit, formidabiliorq. hostibus, quàm Hercules ille sua claua visus est. Iudæorum enim gentem vsqueadeò auersabatur, vt nec lingua, nec auribus vsurpare illorum nomen vellet.

Hæc verò cum audisset Aratus, rabie tumens, in sanctum anhelans irruere cœpit, conuicijs onerare, proscindere, minis deterrere: quanquam inanis hæc illi strepitus erant. Qui leni ad eũ voce: Abi (inquit) & ad te redi, infelix. Defle scelera tua: breui enim senties, quis arrogantiæ fructus, & qualia nequitiæ sint præmia. Non destitit nihilominus amens ab incepto, quin aduersus Sanctũ fremeret, proscindens illum probris, & contumelijs, quin etiam minas intentans. Sed dignos amentiæ suæ fructus tristi, & miserabili vitæ exitu percepit. Nec tarda fuit vindicta, sed è vestigio, de repentè, nec opinantem oppressit. Nocte enim proxima obiecti sunt infelici duo senes in somnis, quos alij duo sequebantur, forma quidem eunuchi, sed longè quàm humana præstantiore. Ab his verò flagris cædi sibi videbatur, & sic verbis increpari: Quomodo tu eò es prouectus audaciæ, vt seruum Dei contemnere, & conuicijs appetere non dubitares? deinde in obscurum post verbera carcerẽ detrudi. Et cum veniam multis orasset, vix tandem cædendi finem fecisse, nec tamen è custodia dimisisse. Experrectus igitur, grauem statim in febrem incidit; accitoq. NICONE, ad eius pedes aduolutus, misericordiam implorauit. Cui beatus: quæ in me perpetrasti, ait, ea tibi frater, quantum in me est, condonabuntur: sed quoniam vitæ finis tibi, cælesti decreto, præstitutus est, nemo erit de cætero, quemadmodum ait Propheta, qui Dei consilium dissipare possit. Et his dictis, ad monasterium reuersus est. Illi verò tertia post dies infelici morte vitam eripuit.

Refert etiam Baronius ibid. ex Ioanne Curopalata in Basilio, & Constantino facinus admirabile sancti Viri non reticendũ, nempè.

Ioannes quidam Malacenus, nobilitate generis, ac splendore, nec non summæ sapientiæ laude, non inter Lacedæmones modò, verum etiam tota Hellade, & Peloponeso facilè princeps, iniustè accusatus apud Basilium Imperatorem, cum eius iussu comprehẽsus esset, euocauit confestim virum Dei NICONEM, quem præcipuo in honore habebat; grauiq. dolore anxius: Ora (inquit) pro me misero, serue Dei; ne Imperatoris ira male peream. Quem Sanctus, blandis contra, mellitisq. verbis respondens, confirmare animum iussit, nihilq. tristius formidare. Tùm eximia quadam vi charitatis, mensæ simul accubans, & lætitiæ poculum, malorum

omnium

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

omnium obliuionem, mœrenti propinans, oraculum adiecit; Regiã potius beneuolentiam adepturum; altiores ad honorem gradus conſcenſurum; de omni denique moleſtia, & calamitate triũphaturum; & me (inquit) videbis, & in patriam ſub finem reuerteris. Malacenus ergò vehementer exhilaratus, nauigationem (ſalutato NICONE) ſecuro animo exorſus eſt. Poſtquam autem ad Imperatorem peruenit, & conficta criminatio, veritatis luce, ſed NICONIS maximè precibus, diſcuſſa eſt; maiorem deinceps apud Imperatorem gratiam, & gloriam eſt adeptus. Tranſacto deinde non breui tempore, cum Malacenus Conſtantinopoli adhuc eſſet, NICON obijt: quod ille cum accepiſſet, vehementer angi animo, varijsq. æſtuare cogitationibus cœpit; grauem præterea vitã ducere, niſi quod ille promiſerat (videndum ſcilicet ſe præbere) perfici videret. fide igitur confirmatus, pictorem aduocat, & qualis habitu, veſte, capillis ſanctus fuiſſet, verbis deſignat; tum aptis coloribus in tabula totam eius imaginẽ exprimi voluit. Reuerſus domum pictor, poſt varios conatus, fruſtrà tandem ſe laborare animaduertit; nec enim ex ſola narratione poterat, quem nunquam viderat, ad veram ſimilitudinem exprimere. In hac igitur cura verſanti, vehementerq. dolenti, quod oris lineamenta effingere nõ poſſet, ante oculos repentè extitit Monachus quidam, qui in ædes clàm penetrarat, ſtatuta procerus; habitu Eremitico; obſoleta veſte amictus; coma ſqualens; capillitio, barbaq. niger, in omnibus denique B. Viro ſimillimus: nam & virgam manu gerebat, cuius apex in Crucem deſinebat. Qui, pictore comiter ſalutato, mœroris, & ſolicitudinis cauſam eſt ſciſcitatus: Ille verò & cauſam aperuit, & operis difficultatem demonſtrauit. Tum leni voce ad eum Monachus: Me (inquit) aſpice frater, mihi per omnia ſimilis eſt quem depingis. Vt ergo acrius oculos in illum intendit pictor, penitusq. circunſpexit, illum ipſum eſſe agnouit, quẽ Malacenus verbis deſignarat. Quare ad tabulam reflexus, vt conſpectam formam imitaretur, ſacram Beati effigiem in tabula, ſuis lineamentis, ſuapte expreſſam ſponte, videt. Cumq. miraculo obſtupefactus, ad Sanctum ſubitò (Kyrie eleiſon cum horrore inclamans) ſe vertiſſet, illum amplius non vidit; iam enim auolauerat.

Itaq. ad delineatam diuinitus formam reliqua colorum pigmẽta adijciens, perfectam imaginem, qualis hodieq. (ait Curopolata) in ſacro Beati templo ſuſpenſa viſitur, omnibus numeris abſoluit; ſtatimq. ad Malacenum cum illa properans, omnia ei, vt acciderant ordine percenſuit.

NILAM-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

VIII.

NILAMMON monachus, cum Geræ in Aegypto Episcopus à Populo electus esset, sacerdotio se indignum putans, inclusit se in domunculam, in qua habitabat; ianuam lapidibus obstruens: Aduenienti autem Teophilo Episcopo Alexandrino, & instanti, vt ordinationem à se oblatam acciperet, respõdit tandem: Cras ita facies, ò Pater, si placet: Ego hodie res meas antea disponam. Postridiè, cum Teophilus ex condicto venisset: Age verò (ait Nilammon) oremus primum. Quo laudato, Teophilus quidem orauit; sed Nilammon inter orandum, hanc vitam reliquit, anno Domini 403. Ian.6.

M.S. Bibl. Vall. ex Sozom. l.8. c.19. De eod. Niceph. lib.13. c.17. Martyrol. Rom. Baron. in Annal. to.5.

IX.

NILVS Iunior Rossanensis, Abbas Cryptæ ferratæ, morti proximum se cognoscens, vestes laceras, & paucas suas diuisit fratribus, qui ad eum visendum venerant. Sacro deinde munitus Viatico, rogauit Præpositum, & fratres dicens: Quæso Vos (si morior) quamprimum terra meũ cooperiatis corpus; nec illud in aliquo templo deponatis; neque supra me cameram, vel aliud quoduis ornamentum faciatis; si verò aliquod omninò volueritis apponere signum, vt vbi positus sim, cognoscatis, planum sit desuper, & humile, vt aduenæ ibi requiescere possint (aduena enim ego fui omnibus diebus, quibus vixi) & mei in orationibus vestris mementote. Hæc cum dixisset, fratresq. suos benedixisset; ac super omnes Deum orasset, pedes suos, ac se ipsum supra cubile suum extendit; duosq. dies ita se habuit, nec loquens, nec oculos aperiens; labia tantũ mouens; & manu dextera Crucem signans, ac benedicens: videbatur quidem præsentibus orare, & alios benedicere; nihil tamen eorum, quæ dicebat, audiri poterat; nisi tantummodo versum hunc psalmi 118. Tunc non confundar cum perspexero in omnibus mandatis tuis, à fratre quodam, qui auribus ad os eius accessit. Sept.26.

Cum autem * Lucernarij aduenisset hora, & omnes qui ad eum

eum viſendum venerant, receſſiſſent; eo maximè, quod medicus nec febrem, nec aliud mortis ſignum adeſſe affirmaret, viſum eſt fratribus eum ad Eccleſiam deducere: erat enim cōmemoratio Apoſtoli Ioannis; & meminerāt deuotionis, & dilectionis eius, quā erga Sanctorū cōmemorationes oſtendere ſolebat; meminerant inſuper deſiderij eius ſæpe dicentis: oportet Monachum omninò in Oratorio mori. Illuc itaq. perlatus, & Veſpertinis hymnis iam peractis, cognouit occaſum ſuum, ſolq. cum ſole occidit, in Dei manus animam reddens. ætat. 95. floruit anno Chriſti 1000.

M.S. Bibl. Vall. Sur. in edit. poſtrema ex M.S. Græco Cod. Cryptæ ferratæ, latinè reddito à Federico Metio Epiſcopo Thermularum, vbi etiam habetur officium de eodem.

Ferrar. in Catal. Baron. in Annal. to. 10.

De eodem Vide infra in STEPHANO *eius diſcipulo.*

* De Lucernarij hora Vide infra in Paulino.

ANNOTATIO.

Educauerat NILVS in monaſterio, ſororis ſuæ filium, qui aliquando cum fratribus iter agens, & calicem argenteum geſtans, inuenit pulcherrimum fontem. Cum igitur voluiſſent illi ex aqua bibere, ipſe extracto calice, & allectus metalli ſplendore, omnes cum illo bibere voluit. Quod cum reſciuiſſet B. NILVS, valdè iratus aduerſus eum, multis contumelijs eum cum affeciſſet, auerſatus eſt ipſum; adeòvt non amplius ei alloqueretur: frater verò ille dolore obiurgationis confuſus, & auerſione auunculi afflictus, graui morbo correptus, & ex eo mortuus fuit. Beatus autem NILVS, omnibus diebus, quibus ille morbo laborauit, ingrediēs, vel egrediens Eccleſiam, & ante illius cellulam tranſiens, nunquam reſpexit eum, neque ipſum audire voluit, vſque ad eius mortem. Tunc autem cum quidam vidiſſet Beatum, plorantem poſt mortē fratrem illum; & dolentem eius obitu, acceſſit ad eum, & ſeorsùm cum ipſo loquutus eſt, quaſi ægrè ferens fratris mœrorem, cum quo è vita egreſſus fuerat propter ſuam auerſionem. Cui reſpōdit NILVS: Niſi ego illum auerſatus eſſem, nullo pacto Deus eum ſuſcepiſſet. Conſolor autem, quod per hanc paruam afflictionem, magnam eius anima conſequetur lætitiam. Non enim eſt iniuſtus Deus, vt è carcere eruat quemquam, & in carcerem trudat.

Anon. Obit.

Illud

Illud etiam de tanto viro non est ommittendum, quod ei contigit cum EVPRAXIO Præfecto; qui quidem fastu multo, & superbia elatus, contra sanctum machinabatur: Sed à Deo morbo incurabili percussus fuit. Eum igitur sic languentem visere, quamuis rogatus, renuit NILVS; donec per triennium eiusmodi purgatum morbo, & humiliatum, ad extrema deuenisse cognosceret. Tunc verò ad illum accedens, charitate maxima, & humanitate illum suscepit plorantem, ad eius prouolutum pedes, & pœnitentiæ habitum enixè postulantem. Quo tandem induto, parari iussit prandium EVPRAXIVS, & qui (ante multos dies) è cubili surgere non poterat, accinctus, instar famuli, conuiuantibus maximo vigore deseruiuit. Cumque (post hæc) omnia sua pauperibus distribuisset, die tertia cum omni contritione, & gratiarum actione, ad Dominum profectus est.

Innumera quidem adhuc essent de S. NILO commemoranda, sed satius erit ea in Baron. Annal. tom. 10. perlegere, vbi ex citato M.S. fusius enarrantur.

X.

NOITBVRGIS Virgo, in Monasterio degens, cum accepisset, se a suis cognatis, nuptui esse tradendam, abnuit prorsus; mortalesq. sponsos omnes fastidiens, totam se ad deprecandum Dominum contulit, vt ipsam prius è vita tolleret, quàm sineret vim à cognatis perpeti. Nec defuit CHRISTVS deprecanti, eius enim sanctissimam animam ad se euocauit; ipsumq. exanime corpus insigni miraculo cohonestauit: duobus nempè luminaribus, altero ad caput, altero ad pedes eius diuinitus ardentibus. Floruit anno Christi 700. *Sur. tom. 5.* *Octob. 31*

ANNOTATIO.

Cum inter funeris exequias, alterius defuncti cadauer in templum inferretur, & iuxtà eius feretrum deponeretur, ad vitam defunctus ille redijt; affirmans, se S. NOITBVRGIS meritis, ac precibus, à mortuis fuisse excitatum. *Idem ibidem.*

I.

Ian. 1. ODILO Abbas Cluniacensis, quinque ferè annis, grauissimis languoribus cruciatus, limina beatorum Apostolorum inuisere voluit; vt quasi sub eorum pedibus (si sibi daretur, quod semper in votis habuerat) posset ex hoc mundo transire. Quatuor autem mensibus Romæ cum æger decubuisset, cõtra spem aliquantulum postea conualescens, ad propria remeare coactus est. Cluniacum igitur deueniens, in oratione (ferè per annum) totus permansit; seseq. ieiunijs ac vigilijs (quantum per ægritudinem sibi licuit) vehementer afflixit. Ad sui obitus diem tandem perueniens, dum in agone constitutus esset, diabolum astare conspexit; quem per nomen tremendi Iudicis, vt abscederet, terribiliter increpauit. Demum, sacro munitus Viatico, animo, vultuque hilari migrauit ad Dominum, anno salutis 1048 ætatis anno 87.

Sur. tom. 1. Petr. Dam. in Vita ipsius Chron. Leriner. De eo Trithem. de Vir. Ill. lib. 2. cap. 75. & lib. 3. cap. 235. Baron. in Annal. tom. 11.

ANNOTATIO.

Tanta ODILO Sanctissimæ Dei matris deuotione flagrabat, vt quoties in choro psallentium veniebatur ad versiculum illum: Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis vterum; in terram illicò se prosterneret.

Hic in suis Monasterijs instituit, vt sicut prima die Nouembris, sanctorum omnium solemnitas agitur; sic sequenti die, omnium in Christo quiescentium memoria, in psalmis, eleemosynis, & præcipuè in Missarum solemnijs celebraretur.

II.

Nou. 18. ODO Abbas Cluniacensis, cum (Romæ manens) acuta corriperetur febri; quamuis nihil aliud cuperet, quàm dissolui, & esse cum Christo; cupidus tamen admodum erat S. Martini sepulcrum prius inuisendi, & ei extremum spiritũ

commen-

commendandi. Nec defuit pijs votis diuina clementia: sequenti enim nocte vidit virum quendam præstanti forma, qui dixit ei: Iam quidem, ò Deo dilecta anima, instat tempus vocationis tuæ; sed Martinus te suis precibus retinet; vtque possis redire in patriam, vires tibi subministrat; cum autem eò perueneris, mox tibi vita pro morte, & beata electorum societas pro laboribus tuis à Christo donabitur. Incolumis igitur factus dedit se itineri, & venit Turones, imminente iam B.Martini celebritate: In qua beatus Vir de sua vocatione solicitus, sola cœlestia contemplabatur: atque eum in modum, maxima deuotione totam illam diem transiens, cum videret se ab expectata corporis emigratione differri, angi animo cœpit, ac tristari. Ecce autem, quarto inde die, febris redit; & ille (tanquam iam voti compos effectus) de Dei misericordia fit securus. Monachos igitur, vndique aduolantes, instruit; precibus Deo commendat; benedictione impertit; eisque nō sine lachrymis, vltimum Vale dicit. Sacro deinde munitus Viatico, octaua die S.Martini, Martinum ipsum suspiciens, & orans, abijt in cœlum, anno salutis 942.

Sur.tom.6. Biblioth. Cluniacen.Petr. in Catal. lib.10.c.83. Thritem. de Vir.Ill. lib.3. cap.215. Baron.in Annal.tom.10.

ANNOTATIO.

Cum infans in cunis iaceret ODO, ingressus Pater eius pijssimus in cubiculum, & eum videns sine custode relictū, huc, illucq. circunspiciens, & videns adesse neminem, è cunis sublatum manibus tenens, sursum erectis luminibus: Accipe (ait) puerum hunc gemma Sacerdotum beatissime Martine; moxque eum reponens intra cunas, è cubiculo excessit. Vir autem factus, tanta erga sanctum Martinum visus est animi deuotione feruere, vt præ cæteris Sanctis eum diligeret; eiusq protectioni quotidiè se cōmendaret.

Monachus factus degebat in quodam Monasterio, in quo præ cæteris Regulis, habebatur vna præcipuè, qua præcipiebatur, vt micas panum decidentes in mensa singuli colligerent diligenter, & ante lectionis finem, cum gratiarum actione sumerent. Quod quidem oblitus aliquando facere ipsemet ODO (qui lectioni

intentus, ea absoluta, cognouit se habere micas manu clausas, nec absumptas) culpam publicè fateri illicò voluit; sed easdem micas, negligentiæ indices in medium proferens, visæ sunt omniũ oculis, Margaritæ. Hoc quidem miraculum narrabat ODO tanquam de alio, humilitatis ergò. Non leuem autem fuisse huiusmodi culpam, apparuit in fratre quodam eiusdem Monasterij valde idoneo, & omnibus charo.

Anon. obit. Qui ad extrema perductus, coram fratribus, qui ad eum venerãt, vt spiritum eius Domino commendarent, subitò exclamauit: Adiuuate me (obsecro) propter Dominum: iam enim raptus fui ad Tribunal Christi; & ecce teterrimus humani generis hostis, & accusator diabolus sacculum plenum micis ostendit, quas ego pro consuetudine comedere nolui, atque ita à mensa deciderunt. Paulò post, rursum clamauit horrendum in modum: En adest diabolus ferens sacculum, de quo dixi vobis. Fratribus autem ad hæc territis, & admirantibus, iterum in has prorupit voces: Illo in loco stat, sed eum vos minimè videtis. Postea totum se signo Crucis communiens, inter preces reddidit spiritum.

Venit sæpius ODO Romam, cumque maneret aliquando in Monasterio S.Pauli, cum discipulis suis, pergens (deuotionis ergo) ad Monasterium, quod erat in monte Auentino, rogatus fuit ab Abbate, vt ob amorem sanctissimæ Dei genitricis, illa die (quæ erat Assumptionis eiusdem) ibi Missam celebraret; suisque manibus corpus, & sanguinem Domini sibi, ac Monachis porrigeret: cumque assentiri cogeretur vel inuitus, Ecclesiam intrauit; sed cum paululum orasset, egressus est: Illis autem eum retinere volentibus, ait; obsecro vos, abire me patiamini. Duo enim fratres mei extremas ducunt horas, ad quos mihi properandum est, ne (me absente) exeant de corpore; moxque subiunxit: En ad portam Monasterij adest, qui me ire compellat. Nec dum hæc locutus erat, & adfuit, quem dixit. Cum autem ad sanctum Paulum venisset pro fratre BENEDICTO Missam celebrauit, eique sacrum Viaticum præbuit, quo munitus, Domino spiritum reddidit. alter verò frater, GISBERTVS nomine, octauo die Benedictum secutus est.

Iter agens aliquando per latronum fines, quidam ex eis, ætate iuuenis, simulatque vultum eius amabilem, & serenum intuitus est, corde compunctus ad eius pedes corruit, demissa voce obsecrans, vt ipsius misereretur. Misericordia igitur motus vir pius, Monachum tandem eum effecit, & cellerario obedire iussit: Cumque

idiota

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

idiota esset, & obedientiæ labor, & studium pariter ei iniunctum fuit. In vtroque verò tam strenuè ille se exhibebat, vt altera manu seruiret cellerario fratri, altera psalterium deferret. Non multò post eum Dominus ad se vocauit.

Vbi autem ad extrema deuenit, B. ODONEM rogauit, vt ipsum inuiseret, volens illi soli loqui. Venit ergo ad eum Vir sanctus, & perquisiuit num sibi alicuius (postquam Monachus effectus est) peccati sit conscius? Respondit ille: Tunicam meam nudo cuidam (te ignorante) mea culpa dedi; & funem è pilis contextum, è cellario abstuli. Interrogante ODONE, quid illo fecisset? Strinxi (inquit) illo ventrem meum, vt eius coercerem ingluuiem, cui antea assueueram. Obstupefactus ea re pius Pater, voluit tam durum soluere ligamen; sed secuta (cum sanie) cutis est, cui inhærebat. Inde addidit frater ille: Hac nocte Pater in cœlum raptus sum, & venit mihi obuiā illustrissima fęmina; & cum propè esset: Cognoscis me? inquit: Me id pernegante: Ego sum (ait) misericordiæ Mater. & ego: Quid me (inquam) vis facere, ò Domina? Tum verò (ait illa) post triduum venies huc, certam mihi indicans horam. Venit igitur illa dies, & hora, & Monachus vita functus est, veram probans visionem fuisse. Exinde autem beatus ODO sanctissimam Virginem consueuit, Matrem misericordiæ appellare. *Anon. obit.*

Collocauerat idem ODO Virginem quandam nobilem in Monasterio; Cui cum ad exitum vitæ peruenisset, aderant moniales, vt suis eam adiuuarent precibus; cumque velut mortua appareret, illa repentè (voce qua potuit) petijt se è lecto subleuari; sciscitantibus autem sororibus, quid hac re sibi vellet? Video (inquit) beatissimum Paulum ad me venientem, eique occurrere volo. Nec dum verba compleuerat, cum extendisset brachia, vt posset ocyus surgere, eadem repetens. Moniales igitur eam insanire existimabant; at illa, vi qua potuit, assurgens in genua, submisso capite, ab eo, quem videbat, benedictionem petijt, dicens; Benedicite. atque interim feliciter in Domino obdormiuit. *Anon. obit.*

De eodem ODONE vide supra in ABRA.

III.

ODO Monachus Carthusiensis, cum moribundus decumberet, conuocato clero, diem, & horam sui exitus prænunciauit; futuram nempe sequenti die; eademque recurrente hora, subdens: Rogo vos ex parte Dei, nullum mihi mun- *Ian. 14.*

danum conferte honorem; ſed tantum in vili ſacco (quem me portare videtis) corpus reponite; & Crucem hanc ligneam (quam proprijs manibus ipſe confecerat) ad caput meum in tumulo collocate. Poſtera itaque die, & hora adueniente, quam prædixerat, dicere auditus eſt: Expecta me Domine; ecce ad te venio. Interrogatus autem, quemnam alloqueretur: iam (inquit) Regem meum video; iam in conſpectu eius aſſiſto. Quibus dictis, mox de ſtratu erectus, eleuatis & extenſis in Crucis ſimilitudinem manibus, ſpiritum Deo reddidit, anno Chriſti 1200. ætatis 100. die 14. Ianuarij.

Ex M.S. Monaſt. Sublacen. S. Pauli via Oſtienſi, & Tagliacotij (vbi vir ſanctus obijt) & ex proceſſu poſt eius mortem confecto iuſſu Greg. IX. cuius literæ habentur ibidem.

ANNOTATIO.

Cum ſacrum ODONIS corpus ſepulcro conderetur, cuiuſdam oſſa (quæ ibi prius humata fuerant) nullo mouente, in angulo ſepulcri, viro ſancto locum dando, receſſerunt; & iure quidem optimo. Ei etenim qui viuens (humilitatis ergo) locum ſe perſequentibus ceſſerat, locũ mortuo mortuos ipſos præbere par erat.

IV.

Iun.12. ODVLPHVS Presbyter, S. Friderici Epiſcopi Traiectenſis adiutor, ſuæ migrationis tempus adeſſe prænoſcens, fratres accerſiuit, quos ſecum Pſalmos pro expectatione ſui deceſſus cantare voluit. Omnibuſque ex ipſius præſcripto peractis, rogauit eos vt pro ipſo Dominum deprecarentur; pollicitus ſe quoque pro ipſis, loco, & habitatoribus, preces perpetuò oblaturum Domino. Deinde, cum eis valedixiſſet, ad Dominum conuerſus, nil morte trepidans; hilariſque mente, ac vultu, dixit: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum. ſub quibus verbis anima ſancta è corpore migrauit.

Sur. tom. 3.

V.

Iun.17. ONVPHRIVS Eremita ſui exitus horam aduenire prænoſcens, orauit cum Paphnutio Monacho, qui (diſpenſatione

diuina)

diuina) ad eum tunc ſuperuenerat. Videns autem Paphnutius illius faciei aſpectum poſt preces eſſe immutatũ, extimuit; cui dixit Onuphrius: ne timeas frater, Deus enim, qui eſt in omnibus miſericors, te ad me miſit, vt curam geras ſepulturæ mearum Reliquiarum. Ecce enim hodierna die perficio meã adminiſtrationem, & abeo in requiem meam vſque in ſæculum. Deinde ſubdidit: Si in Aegyptum exieris, annuncia mei memoriam, ad Thimiama ei præbendum in medio fratrũ, & omnium Chriſtianorum. Tunc Paphnutius, pedibus eius aduolutus, rogauit eum, vt benedictionem ſibi impertiret; quatenus efficeretur ſibi in virtute ſimilis; & ſua interuentione ſpiritus eius dirigeretur; ac in futuro, ſecum participari mereretur. Dixit autem ei Onuphrius: Paphnuti ne contriſteris: Petitio tua (tribuente Domino) erit ſtabilis. Sta in fide; viriliter age; oculos cum mente ad Deum erige; in mandatis corroborare; bonum facere impiger contende; & vitam æternam apprehende. Protegant te Angeli Dei, & conſeruent te ab omni conſilio prauitatis, vt purus, & immaculatus ante Deum in die ſui examinis inueniaris. Poſt hæc ſurrexit, & ad Dominum lachrymans orauit; genuflexit; atque ſubitò dixit: In manus tuas Deus commendo ſpiritum meum. Cumque hæc dixiſſet, lumen ſplendidum corpus eius obumbrauit; & cum ipſius claritate luminis, anima ſancta carne ſoluta eſt, anno Domini 380.

Paphnutius in vit. Patr. lib. 1. ab Heriberto collect. Sur. tom. 3. M.S. Bibl. Vall.

ANNOTATIO.

ONVPHRII Director. qui per ſingulos annos eum viſitare conſueuerat, ſuum pariter prænoſcens exitum, venit ad eum; & inter ſalutationis verba proſtratus, in terram corruit, & in Domino obdormiuit. Poſt cuius obitum ONVPHRIVS, in eadem eremo manens ſeptuaginta annis, neminem vidit, præter Paphnutium: quotidiè autem panem, & aquam ab Angelo accipiebat; & ſingulis diebus Dominicis ab eodem Angelo ſacram Communionem. *Ibidem.* *Anon. obit.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

V I.

Apr. 22. OPPORTVNA Abbatissa cũ diu orasset, vt posset dissolui, & esse cum Christo, & cum fratre suo Godegrando martyre; intelligens tandem se à Domino exauditam; & diem suæ vocationis imminere iam sciens, conuocauit moniales; ante quarum pedes prostrata, ream se, & peccatricẽ confessa, veniam ab omnibus postulauit. Residens postea cum illis, plurima dedit eis monita salutaria. Quibus peractis, graui cœpit corporis infirmitate detineri: sed quamuis morbi grauitate omnes artus eius deficerent, ab ore tamen eius, Dei laus nunquam recessit.

A SS. Cæcilia, & Lucia (sibi apparentibus) vocata vt iret obuiam sponso, mira exultatione perfusa est. Post lætitiam autem visionis huiusmodi, vidit imperterrita, in cubiculi angulo Dæmonem astantem; cui præcepit ne loco moueretur; & aduocatis sanctimonialibus, denunciauit eis, quàm terribilis adesset inimicus; quomodo omnibus diebus impugnet; quomodo eius resistendum suggestionibus. Deinde ad Dæmonem conuersa, eum abire iussit dicens: In nomine Domini recede à me, quia non me ancillam Christi superabis, sicut Heuam primam fœminam superasti. Demum adueniente suæ vocationis die, quam prædixerat, rogauit Sacerdotes, vt pro animæ suæ commendatione, Missarum solemnia celebrarent; & sanctimoniales, vt orarent: Sacroque munita Viatico, dum Psalmos cum astantibus cantaret, respiciẽs ad Ostium domus, dixit: Ecce aduenit Domina mea B. Virgo Maria, cui vos commendo; & extendens brachia, quasi eam amplexari vellet, sancta eius anima, carne soluta est. *Sur. tom. 2*

ANNOTATIO.

Godegrandus Martyr (sanctæ OPPORTVNÆ germanus) fuit Episcopus Sargiensis, de quo Molan. in addit. ad Vsuard. 6. Martij. Plura de eodem habentur in eiusdem sanctæ OPPORTVNAE vita, à Surio enarrata.

OSVVAL-

VII.

OSVVALDVS Episcopus Eboracensis, seu Vuigorniensis, in Anglia, quodam die egressus cum suis ex Oratorio, sub dio stans, in cœlum intentissimè oculorum aciem defixit; Christum pio corde, & ore attentius deprecans, quem suspirabat; intellexitque tunc suæ remunerationis tempus adesse: Vnde in Oratorium reuersus, conuocatis fratribus, ministerium sanctæ Vnctionis, cum Dominici corporis Viatico sibi voluit impendi. Nocte autem sequenti, suæ aduersæ oblitus valetudinis, in templum se contulit; diuinum Officium expleuit; & reliquæ noctis spatia in Dei laudibus expendit. Manè verò (solito more) linteo præcinctus, pedes pauperum lauit; & eosdē exosculans, atque extergens, quindecim Psalmis (quos in illo ministerio dicere solebat) persolutis, subiunxit: Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. cumque pauperes tunc (pro more) gratias agentes surgerent, ille dicens: Spiritui sancto, ante illorum pedes in manus Domini, spiritum reddidit, anno 992. *Octob. 15*

Sur. tom. 5. Baron. in Annal. tom. 10. Matth. Tymp.

ANNOTATIO.

Cum corpus OSVVALDI ad Ecclesiam deferretur, niuea columba è cœlo descendens, expansis alis, lento volatu illud protegere visa est. Ignea quoque sphæra cœlitus lapsa super feretrum apparuit. *Idem Sur. cap. 15.*

Dum ædificare Monasteriũ vellet, OSVVALDVS non longè iacebat lapis, illi structuræ, quam moliebatur pernecessarius; sed cũ artifices eum tollere conarentur, nec mouere poterant. Cernens igitur Vir sanctus magnam hominum multitudinem (nempè octoginta Virorum) casso labore fatigari, preces Deo obtulit; viditque lapidi Ethiopem quendam insidere, & laborantes irridere; quem Crucis signo fugauit, & lapis deinde à paucis facillimè sublatus est. *Idem Sur. ibid. cap. 6.*

De eodem OSVVALDO vide supra in FVLBERTO.

OTBERTVS Abbas vide infra in VVAZONE.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

VIII.

Iul. 2. OTHO Episcopus Bambergensis, completo iam vitæ præsentis cursu, cum sanguinis fluxu vehementissimè laboraret, gratias Deo agebat in infirmitate sua; exitumque suum Deo, ac B. Michaeli, sanctoque Ioanni Apostolo (quos speciales sibi patronos delegerat) quotidianis suspirijs ardentius commendabat. Tanta autem virtute, artus, morbo fatiscentes, spiritui seruire cogebat, vt (excepta dormitionis suæ die) nunquam lecto decumberet, sed quotidie in sede sua residens, interdum quoque (baculo sustentatus) procedens, Psalmis, & Orationibus vacaret: Quin & oleo sancto infirmorum, non iacendo, sed sedendo inunctus fuerit. Aduueniente demum festiuitate SS. Apostolorum Petri, & Pauli, suę vocationis diem instare sciens, vocauit ad se Decanum Ecclesiæ, eique dixit: hodie natalitius est dies Domini mei Principis Apostolorum Petri; cui res à Deo mihi donatas offerri volo, vt ipse mihi ianuam Regni cœlestis aperire, & cum collega suo Paulo, me illuc quantocyus dignetur introducere. Deinde astātibus ait: Dilectionem vestrā, cum vniuerso ouili meo, summo Pastori, qui vos mihi assignare dignatus est, commendo. Ipse vos integros mihi reconsignet in requie claritatis æternæ: & data super eos benedictione, sumptoque sacro Viatico, in oratione peruigil excubauit, vt pulsanti Domino confestim cum exultatione aperiret. Nocte tandem, qua B. Pauli festiuitas agebatur, in supremo spiritu constitutus, diuinis intendebat laudibus; ita vt Clericis Matutinum cum eo persoluentibus, ille eleuatis manibus, sursumq. erectis oculis, ad singulas lectiones, voce qua poterat, Deo gratias, responderet. Sicque feliciter Deo spiritum reddidit, anno salutis 1139.

Sur. tom. 4. Iac. Gretser. lib. 4. vitæ eiusdem cap. 4. Baron. in Annal. tom. 12. De eo Plura Albert. Crant. in hist. Eccl. Saxonum lib. 6. cap. 5. & in Metropol. lib. 5. cap. 44. & 45. In Chronic. item Bamberg. & hist. Pomer. lib. 4. cap. 7. & seq.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Sancti OTHONIS vitam quatuor libris ſcripſit Andreas Abbas Monaſterij S.Michaelis,quam Iac.Gretſerus primùm in lucem protulit, & notationibus illuſtrauit.in ea plurima leguntur notatu digna, ſed præcipuè ſequentia.

Diuinarum rerum ſtudioſus cum eſſet OTHO, Indicem reliquiarum legens,& in ara Eccleſiæ cuiuſdam vici ſuæ Diæceſis multas, & permaximas SS.Reliquias reconditas agnoſcens, ad nobiliora loca eas transferre cogitauit: aſſumptis itaque Clericis, ieiunio, & oratione præmiſſa, ſigillum altaris ſolui præcepit: ſed hæſitantibus cunctis,& trepidantibus, ipſe ferramentum accipiẽs, bis aut ter ſigillum malleo percuſſit, ſtatimque ſanguis de ciſtula plumbi cucurrit,ac ſi de corpore viuentis flueret. Turbatus igitur Epiſcopus ferramentum proiecit,& ad orationem cum alijs ſe proſtrauit, commiſſi veniam poſtulans. Pater autem omnipotens, qui ad diſciplinam filium erudire parabat, graui illicò languore OTHONEM tetigit, adeò vt vitæ terminum ipſe putaret adeſſe. Inualeſcente igitur morbo, accerſito Abbate S.Michaelis, Monachi habitũ ardentiſsimè flagitauit; à multis annis (inquiẽs) in propoſito ſe habuiſſe, depoſitis pontificalibus, in paupertate ſpiritus, & cõtritione cordis Deo ſeruire ſub magiſtri obedientia. Abbas verò obedientiam quidem ægrotantis ſuſcepit,deſiderium laudans & petitionem; porrò de habitu ingenioſè diſtulit. Poſt aliquot dies melius habens ægrotus,voti memor habitum quærit Religionis;de rebus ſuis diſponit;& ad Monaſteriũ portari ſe mãdat. Abbas igitur de feruore lætus,adhibitis cõpluribus honeſtis Viris,de hoc verbo cum eis cõmunicat. Qui quidẽ perſpectis omnibus, non expedire dicunt, perſonam huiuſmodi, Eccleſiæ,& pauperibus Chriſti tàm neceſſariam, ad monaſterij tranſire ſilentium. Tunc Abbas, cum reuerentia Epiſcopum interrogat, ſi promiſſam ſibi obedientiam implere velit; ille verò: in eius (inquit) nomine, qui pro nobis Deo Patri ad mortem vſque obediuit, tibi obedire paratus ſum; cui Abbas: & ego (inquit) in nomine ipſius tibi iubeo (Pater ſanctiſsime) ſub onere accepti regiminis, vſque ad diem vocationis tuæ permanere.

PACHO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

I.

Maij 14. PACHOMIVS Abbas corpore ægrotus, morti proximus, vultu admodum lætus, conuocatū gregem ſuum, de ſobrietate; vigilantia; de nō communicando cum Hæreticis, ſed cum ijs, qui prodeſſe poſſent animis, admonuit. Delecto deinde ſucceſſore (pro quo infirmo orauit) & ad eum accerſendum miſſo, ſub mortem ſe ſignauit; & Angelum lucis, qui fuerat ad ſe directus, aſpectu intuens hilari, ſanctam emiſit animam, anno Domini 405. ætatis 110.

Vit. Patrum lib. 1. cap. 53. Lippom. to. 6. Sur. to. 3. De eo Baron. in Annal. to. 3. & Sigebert. in Chronico. Sozom. lib. 3. c. 13. Niceph. lib. 4. c. 14.

ANNOTATIO.

Theodorus diſcipulus, cum acerrimis laboraret capitis doloribus, rogauit aliquando PACHOMIVM, vt eum ſuis releuaret orationibus; cui dixit Vir ſanctus: putaſne (fili) quod alicui contingat dolor, aut paſſio, aut aliquid huiuſmodi ſine permiſſione Dei? Idcirco in dolore ſuſtine, & in humilitate patientiam habe; quando enim voluerit Dominus tibi conferet ſoſpitatem; Quod ſi & diutius probare dignatur, eſto gratus, vt fuit perfectiſſimus & patientiſſimus Iob; qui multas tribulationum, & cruciatuum tentationes excipiens, Dominum benedicebat: Et ſicut ille, tu quoque pro doloribus tuis maiorem requiem à Chriſto percipies. Bona quippe eſt abſtinentia, & in oratione perſeuerantia; tamen infirmus præmium magnum adipiſcitur, cum longanimis, & patiens inuenitur. *Ibid. cap. 51.*

II.

Oct. 8. PALATIATES (quæ & PALATIA, & PALATIATES) Virgo Tyria, à Patre accuſata quòd eſſet Chriſtiana, poſt varia tormenta à Iudice ſibi illata, demum Romam perducta, inde deportata eſt exilio in Ciuitatem Firmanam, vnà cum Laurentia nutrice ſua; vbi dum teneretur, poſitis genibus, cum eadem orauit in hæc verba: Domine Ieſu Chriſte ſuſcipe ſpiritum noſtrum. & dum orarent, ambæ emiſerunt ſpiritum, tempore Diocletiani Imperatoris.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

M.S.Bibl.Vall.ex M.S.Cod.Basilicæ S.Petri. Ferrarius in Catal. die 8. *Oct. Martyrol. autem Rom. die* 9. *Petr. in Catal. lib.* 11.

ANNOTATIO.

Corpora earundem habentur Anconæ. Hanc autem PALATIATEM puto esse quam Rustici nostrates vocant, S. Palazzata; ex cuius nomine forsan denominatur Pagus ille in nostro Comitatu S. Seuerini, vulgò dictus S. Palazzata.

III.

PAMBO Abbas nulla febre, vel ægritudine correptus ad extrema deueniens, astantibus dixit, quod ex quo Eremũ intrauerat, nec panem comederat; nec sermonis, de quo locutus fuisset, aliquando, eum pœniteret: & tamen sic ad Deum ibat, quasi adhuc initium ei seruiendi non fecisset. Accersito deinde Palladio eius discipulo, tradidit ei sportam, quam adhuc contexebat, dum adesset iam extremus stimulus, & dixit eidem: cape hanc sportam à meis manibus, vt mei memineris; nihil enim aliud habeo, quod tibi relinquam. & cum hoc dixisset, migrauit ad Dominum, ætatis 70. *Iul.* 1.

*Idem Pallad.Laus.cap.*10. *De eo Socrates lib.*4.*cap.*18.*Niceph.lib.*9.*cap.*14.

IV.

PAPHNVTIVS, ab Angelo (conceptis verbis) vocatus, cum ad extremum suæ vitæ diem peruenisset, presbyteris, qui ad eum visitandum venerant, hæc præcipue monita tradidit: Nullus in hoc sæculo est despiciendus; etiamsi cultum ruris exerceat, & coniugio videatur astrictus; etiamsi negociator dicatur, & mercimonijs seruiat; tamen in omni ordine humanæ vitæ, sunt animæ Deo placentes, & habentes actus aliquos occultos, quibus delectatur Deus. Cumque plura his similia subdidisset, sanctam emisit animam; quam presbyteri, qui aderant, & fratres omnes viderunt ab Angelis suscipi, hymnum canentibus, & collaudantibus Deum. *Nou.*29.

*Vitæ Patrum lib.*2.*cap.*16.

AN-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Expertus loquebatur PAPHNVTIVS. orauerat enim aliquando, vt sibi reuelaretur, cui esset similis, & æquatus fuit Symphoniaco; Viro cuidam Primario Vici, qui in matrimonio erat; & Negociatori.

Plures quidem fuerunt Paphnutij; Hic tamen creditur esse, qui Thaidem meretricem, tresq. Viros, sæculo ereptos lucratus est: de quo Maurolicus in suo Martyrol. 29. Nouembris; & Florariũ Sanctorum M.S. 8. Martij; de quo pariter in Vit. Patrum lib. 1. in Thaidis vita cap. 1. & seq.

V.

Dec. 8. PATAPIVS Abbas Aegyptius, videns discipulos suum lugentes exitum, ad eos amanter se inclinans, eosq. intuens: ne sic (ait) ò charissimi, ne sic vestrum Patrem lachrymis prosequamini, sed precibus: nam illud quidem, & Vos, & me lædit; hoc autem præbet auxilium. Cum autem sedasset eorum luctum, ac fletum; & de anima; deq. futura vita multa esset philosophatus; & deinde Dominum deprecatus, tanquã in somnum resolutus, puram emisit animam.

Sur. tom. 6. Lippom. tom. 5. ex Metaphr.

VI.

Apr. 16. PATERNVS Episcopus Abrincensis in morbum incidit eadem die, qua Scubilio eius olim socius, cum quo monachus degerat. Mutuò igitur sibi vtrinque miserunt nuncios, qui alterum accerserent, & rogarent, vt priusquam migraret ex hac vita, mutuo conspectu frueretur. Sed cum sinus maris impedimento esset, quominus alter alterum viseret, vtrique animas suas ad cœlum, eadem omnino hora, transmiserunt. Cumq. Paterni exequias celebraret Lauto Episcopus (qui ante dies octo, eum inuisendi causa illuc venerat) eiusq. sacrum corpus ad Basilicam deportaret: Itemq. Lauscius Episcopus Scubilionem ad eandem Basilicã adduceret; ambo Pontifices, concinente psallentium choro, præter omnẽ expectationem, sibi inuicem occurrerunt; pariterq. in eodem loco conuenerunt. Sic igitur Viri sancti, qui in vita dilexerunt se, in morte non sunt separati; quique eodem obierunt momento, monumento

quoque

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

quoque eodem conditi (Diuina diſpenſatione) fuerunt. Claruit Paternus circa annum Domini 560.

Sur. tom. 2. Baron. in Annal. to. 7.

VII.

PAVLA Romana ſenior, ſub mortem à D. Hieronymo interrogata, cur taceret? cur nollet reſpondere? an doleret aliquid? Græco ſermone reſpondit; nihil ſe habere moleſtiæ; ſed omnia quieta, & tranquilla proſpicere. Poſt hæc obmutuit; & clauſis oculis vſque ad expirationem, repetebat ſæpius (ita tamen vt vix audiri poſſet) Domine dilexi decorem Domus tuæ, &: Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutũ; concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini. Digitumq. ad os tenens, & Crucis ſignum in labiis pingens, feliciter obdormiuit in Domino, anno 404. *Ian. 26.*

Hieron. to. 1. epiſt. 27. ad Euſtochium eius filiam. Sur. to. 1. Lippom. to. 1. lib. 3. n. 12. Vit. Patrum lib. 1. c. 25.

ANNOTATIO.

Teſtatur D. Hieronymus, ne vnum quidem nummum à PAVLA derelictum Euſtochio filiæ, ſed magnum æs alienum. Tanta ſiquidem fide, fœmina, nobiliſsimæ familiæ, magnis quondam opibus abundans, omnia dilargita fuit, vt ad ægeſtatem vltimam peruenerit.

VIII.

PAVLINVS Epiſcopus Nolanus ante triduum, quàm de hoc mundo ad cœleſte habitaculum vocaretur, cum iam de ſalute eius omnes deſperaſſent, & duo ad eum Epiſcopi (viſitandi ſtudio) conueniſſent, ita in eorum aduentu eſt recreatus, vt omnem infirmitatem oblitus, totum eis exhiberet affectũ; & quaſi ad Dominum profecturus, iuſſit ſibi ante lectulũ ſuum Miſſæ ſacrificium celebrari; vt (ſcilicet) vnà cum Sanctis Epiſcopis, oblato ſacrificio, animam ſuam Domino commendaret. Deinde, extenſis ad cœlum manibus, decantauit pſalmũ 120. Leuaui oculos meos in montes &c. Poſtmodum commonitus à quodam presbytero, quod pro veſtimentis, quæ Pauperibus erogari mandauerat, deberentur quadraginta ſolidi, *Iun. 22.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

lidi, ſubridens ait : Securus eſto fili : Crede mihi, quia non deerit, qui debita pauperum ſoluat : & (non longa mora interpoſita) venit presbyter quidam à S. Exuperantio miſſus, qui eius nomine quinquaginta ſolidos, muneris gratia, detulit; ex quibus ipſe Paulinus manu ſua duos dedit dicto presbytero; reliquos autem negociatoribus, qui veſtimenta pauperum dederant, reddi mandauit. Diei ſequentis adueniente luce, quamuis laterum dolore grauatus, conſuetudinem ſuã agnoſcens, excitatis omnibus, Matutinum (ex more) celebrare voluit. Facta autem die, concionem de pace ad Clerum habuit. quibus peractis, tacitus vſque ad Veſperam perdurauit. Deinde quaſi è ſomnó excitatus [a] lucernariæ deuotionis tempus adeſſe cognoſcens, extenſis manibus (lenta licet voce) ait: Paraui lucernam Chriſto meo. Tunc facto ſilentio, circa quartam noctis horam, ingenti cellula concuſſa terręmotu, ita vt aſſiſtentes lectulo, exterriti, atque turbati, ad orationem ſe iactarent, nihil ſcientibus his qui pro foribus erant (priuatus enim in cella fuerat terræmotus) Angelicis ſuſceptus manibus, euolauit in cœlum anno Domini 431.

Greg. Dial. lib. 3. cap. 11. Sur. to. 3.

ANNOTATIO.

Quanti PAVLINVM fecerit S. Auguſtinus, eius ad ipſum teſtantur ſcriptæ Epiſtolæ, nempè epiſt. 32. 34. 65. & 260. meminit eiuſdem lib. 1. de Ciuitate cap. 10. & libro ad ipſum ſcripto De Cura agenda pro mortuis.

[a] Lucernariæ deuotionis tempus.

Hora ſcilicet prima noctis, qua conſueuerant fideles ad Deum preces fundere, & pſalmos canere. Teſtatur id Baſilius *in reg. interrog.* 37. vbi hæc ait : Completo verò iam die, pro ijs omnibus, quæ in eo nobis data fuerunt, gratulatio ſuccedet; eorumq. quæ vel prudenter, vel imprudenter prætermiſſa ſunt, confeſsio : ac ſicubi latens delictum aliquod admiſſum fuerit verbis, operibuſve, aut etiam corde; pro his omnibus oratione adhibita, veniam nobis à Deo comprecabimur : ſiquidem ad ſimilia peccata iterũ euitanda, valde vtilis eſt præteritorũ conſideratio. Idcirco Dauid dicit : Quæ dicitis in cordibus veſtris, & in cubilibus veſtris compungimini.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

gimini. Tum autem primis se iam noctis intendentibus tenebris, sequetur petitio, vt quies, quam sumus capturi, ex omni perturbatione, ac vitio libera sit. Qua hora etiam necessariò nonagesimus recitari Psalmus debet (nempe, Qui habitat &c.)

Et ad Amphilochium *de Spiritu sancto c.29.*

Visum est (inquit) patribus nostris beneficium vespertini luminis non silenter suscipere, sed statim vt apparuit, gratias agere. At quinam fuerit pater illorum verborum LVCERNARIAE gratiarum actionis, dicere non possumus: populus tamen antiquam edit vocem: laudamus Patrem, & Filium, & Spiritum sanctũ Dei. Hæc Basilius, insinuans hæc nonnisi ex Apostolorum traditione ad Ecclesias esse perlata.

Ea de causa Epiphanius *in compend.* Psalmos, qui ea prima noctis hora cani consueuerant, lucernales appellat, cum ait: Matutini etiam hymni in ipsa Sancta Ecclesia perpetuò fiunt, & orationes matutinæ & LVCERNALES simul Psalmi, & orationes.

De ijsdem etiam LVCERNARIIS precibus est mentio apud Clementem *Const. lib.8. c.40.* & Cassianum *lib.2.*

Chrysostomus pariter *in Ps.* 118. LVCERNARIVM illud appellat officium, dicens: Ad solis occasum, quod etiam LVCERNARIVM appellamus, orandum scilicet: quia tum ob diei transitum, Deo gratias agimus.

Plura adhuc essent dicenda de alijs noctis horis, quibus fideles consueuerant ad preces Deo fundendas consurgere; sed hæc sufficiant ad nostram desidiam arguendam, & eorundem fidelium imitationem in nobis pro viribus excitandam. Habentur tamen hæc omnia vberius pertractata à Baronio *in Annal. tom. 1. anno Christi* 52.

IX.

PAVLVS primus Eremita migrationis suæ tempus adesse cognoscens, ad Antonium Abbatem, qui tunc ad eum visendum venerat, sic locutus est: Iam dormitionis tempus aduenit, & (quod semper cupiebam dissolui, & esse cum Christo) peracto cursu, superest mihi corona iustitię: tu missus es à Domino, qui humo corpusculum tegas, imò terram, terræ reddas. His auditis Antonius flere cœpit eumq. rogare ne se desereret, sed comitem talis itineris acciperet. Cui Paulus: Non debes (inquit) quæ tua sunt quærere, sed quæ aliena *Ian. 10.*

(nempe discipulorum institutionem, & vtilitatem) rogauit eũ deinde vt pergeret, nisi molestum sibi esset, & pallium quod ei Athanasius dederat, ad obuoluendum corpus illuc deferret; Non (vt ait S. Hieronymus) quod magnoperè curaret, vtrum tectum putresceret cadauer, aut nudum; sed vt à se recedenti, mœror suæ mortis alleuiaretur. Nihil igitur ausus respondere Antonius, cum silentio lachrymans, exosculatis eius oculis, & manibus, ad Monasterium perrexit; rediensq. cum pallio (adhuc in itinere) vidit inter Angelorum cateruas, & inter Prophetarum & Apostolorum Choros, Paulum, candore fulgentem, in cœlum conscendere. Introgressus autem speluncam, vidit, genibus complicatis, erecta ceruice, extensisq. in altum manibus, corpus exanime. Obijt anno Christi 342. vel 344. ætatis 114.

Vit. Patrum lib. 1. Sur. to. 1. De eo Baron. in Annal. to. 3.

X.

Iun. 28. PAVLVS Iustinianus Camaldulensis, cum Romam venisset, vt locum in monte Soracte à Pontifice obtineret, dolore capitis, leuiculaq. febri correptus, ad ipsum se contulit montem, vt Romam (peste tunc laborantem) fugeret, & salubriorem experiretur aerem. Ibi autem breui temporis spatio ad mortis articulum senex deuenit; Cumq. itineris comes, Conuersus scilicet, Iacobus nomine, patria Eugubinus, in lachrymas prorumperet, dixit ei Paulus: Quid luges frater? Cui ille: lugeo (inquit) videns te morti propinquum, nec adesse, qui te exeuntem pijs verbis (vt fieri solet) consoletur: Modicæ fidei (infirmus ait) nunquid deerit nobis Deus? & si ille nobiscum est, alterius auxilio non egemus: Bono esto animo; non deerunt consolatores; aderunt, & adiutores tibi; cuncta Deo dimitte; disponat ipse, quod ei fuerit beneplacitũ. Vix vnius horæ spatio transacto, cellam ingreditur Maior Eremi Camaldulensis, alio Sacerdote comitatus, apud quem Paulus in magna semper veneratione fuerat. Hic autem Maior, dum Romam pergeret, dispensatione diuina, ad radices eiusdem montis transiens, & de quodam Eremita grauiter infirmo au-

diens,

diens, illuc diuertit. Valde ergo exhilaratus Paulus ex aspectu, & sermonibus amici, gratias Deo egit, quod illum miserit ad se exhortandum, & morientem, in fide confirmandum; & exclamans ait: Suauis Dominus vniuersis, & miserationes eius super omnia opera eius. subdidit postea: Oro supplex, vt sicut lætatus sum in his, quæ modò dicta sunt mihi; ita cócedere digneris Domine, animam Serui tui lætantem ire in domum suam supernam; eiusq. pedes stare faciat in atrijs cœlestis Hierusalem. Adesto iam mihi, ò bone Iesu, vnica spes mea; sola salus mea; cui soli vixi; cui vni morior: & suscipe in misericordia tua spiritum meum, quem in manus tuas commendo; quia tu redemisti me Domine Deus veritatis. Quibus dictis, requieuit in pace. anno Domini 1528.

Eremitica Hist. seu Romualdina, per Lucam Eremitam lib. 3. cap. 16.

X I.

PAVLVS Episcopus Leonensis in Britannia minori, cum per Angelum sibi apparentem, denunciatus ei fuisset vltimus vitæ suæ dies, discipulis congregatis eundem indicauit; & vbi sepeliri vellet, patefecit; in loco scilicet vbi Populus ad eius Reliquias venturus, maris violentiam non pateretur. Deinde vsque ad horam nouissimam eosdem lectione diuina instruere, & mysticæ intelligentiæ sententias docere non cessauit; noctibus (de more) orationibus incumbens. Adueniente autem exitus sui hora, astantibus fratribus dixit: Filioli mei, nouissima exitus mei hora appropinquat: Ecce quod amaui iam video; quodq. desideraui iam intueor; Regem Dominū Christum, cui quod sum, debeo, iam contemplor. Vniuersis autem flentibus, post promissionem patrocinij sui, ait: Scitis quæ ostenderim vobis exempla vitæ; & quæ tradiderim dogmata cœlestis disciplinæ: Hæc facite, & Deus pacis erit vobiscum. His dictis; & diuinis postea munitus sacramentis, eleuata manu benedixit omnibus, dicens: Benedictio Dei Patris omnipotentis, Filij, & Spiritus sancti super vos descendat: Cumque respondissent omnes, Amen, in conspectu eorum, *Mart. 4.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

absque vllo membrorum dolore, vitam centenariam cum æterna commutauit.

Vita eiusdem in Biblioth. Floriacen.

XII.

Dec. 15. PAVLVS Monachus Anachoreta, decimo ante obitum, sibi præcognitum, die, summo mane ad Lauram festinatò descendit (habitabat enim in monte latro, monachorum Sinaitarum illustri) signumq. cogendis monachis præmaturè dari iussit, & sacram peragi Mystagogiam. Qua absoluta, duobus fratribus: Properate (ait) ad speluncam, & Euangelij codicē mihi inde afferte; illuc enim amplius non ascendam. Postmodum febri correptus, in lecto se collocauit; quod nunquam antea facere visus erat. Orationem tamen, diuinorumq. psalmorum cantum, nec sic quidem intermisit. Quando autem supremum sibi diem adesse cognouit, accersitos monachos amplexatus salutauit, & verbis vtilitate plenis admonuit. Successorem deligere renuit, dicens: alij nulli, sed Christi, ac Dei mei manibus vos relinquo: erit porrò & putre hoc corpus meum; sed spiritu semper ero vobiscum. Deinde singulis ad cellas suas dimissis, vni (qui ad lucernam excitandam ibi relictus fuerat) dixit: ceruical attolle. Quo facto, manus ipse sursum attollens, leuiq. susurro: In manus tuas Domine commendo spiritum meum, pronuncians, sanctissimam reddidit Deo animam. Anno sal. 957.

M.S. Bibl. Vall. ex M.S. Græc. Biblioth. Sfortianæ, Baron. in Annal. to. 10. ex eod.

PAVLVS Maximus Vide in Philippo.

XIII.

PELAGIA B. Aredij Abbatis genitrix, cum vrgeretur febribus, & iam esset in transitu, rogauit filium dicens: Quæso (fili dulcissimè) ne me ante diem quartum sepeliri permittas; vt venientes famuli, famulæue omnes videant corpusculum meum; nec vllus frustretur ab exequijs meis, de his quos studiosissimè enutriui. Et hæc dicens expirauit.

Greg. Turon. de Glor. Confess. cap. 104.

AN-

ANNOTATIO.

Quarto die priusquàm sepeliretur, tantus odor efflagrauit à corpore, vt omnes admirarentur. Nocte verò globus ignis magnus apparuit; qui ab Oriente consurgens, & per cœli circuitum currens, super Ecclesiam stetit, in qua corpus Defunctæ iacebat, & statim Energumeni multi exclamauerunt dicentes; quia Martinus venit ad transitum PELAGIÆ.

Succedente Dominica die postquam sepulta est, posuerunt cereũ ad caput eius dicentes: Parum nobis est ceræ, & iam nox prolixior habetur; cum ad Matutinum consurgimus, accendatur cereus iste; & clauso ostio abierunt. Expleto autem somno, ingressi Basilicam inuenerunt cereum ardentem, quem extinctum reliquerant.

De S. Aredio meminit Idem Greg. hist. Franc. lib. 10. cap. 29. de gloria Confess. cap. 9. & de vit. Patr. cap. 17. In Martyrol. Adonis habetur S. Aredius 19. Aug.

XIV.

PELAGIA Virgo & Martyr Antiochena, ætatis annorum quindecim cum circundari vidisset eius domum à militibus, qui eam capere volebant, Præsidi præsentandam, rogauit eos paulisper expectare, quoad induta descenderet. Acquieuerunt illi, credentes facturam, quod promiserat. Sed illa stans, ad Orientem spectans (quemadmodum orare consueuerat) extensis manibus, & oculis erectis in cœlum, Deum precata est, ne ipsam traderet militibus; sed priusquam detenta esset, intacta ad Deum descenderet. Cum hæc dixisset, matris in gremio ornata capite, & nuptiali induta veste, tanquam non ad mortem, sed ad spósum itura esset, è sublimi domus tecto, spontaneo præcipitio manus carnificis, & sententiam Principis (qui Lenonibus Christianas fœminas cõdemnabat) elusit. *Iun. 9.*

Baron. in Annal. tom. 3. ex S. Ambros. de Virginibus lib. 3. Menolog. Græcor. die seq.

ANNOTATIO.

Hanc laudat sæpè pro concione sanctus Io. Chrysostomus, & extant duæ, eo argumento ab ipso dictæ orationes; quas habet Lippom. tom. 7. & Sur. tom. 3. die 9. Iunij.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

De eadem etiam PELAGIA est illustris memoria *in actis* sancti Luciani Mart. apud Sur. *tom.3.die 7.Ianuar.*

Anon. obit. Huius mater & sorores in eodem discrimine positæ, cum fugam arriperent, & Persecutoribus imminentibus, torrente fluuio excluderentur à fuga: Quid veremur? (inquit) Ecce aqua, quis nos baptizari prohibet? Excipiat nos aqua, quæ regenerare consueuit. Te igitur rerum conditor precamur Deus, ne exanimata spiritu corpora, vel vnda dispergat; ne mors separet funera, quarum vita non separauit affectus; sed sit vna constantia, vna mors, vna etiam sepultura. Hæc effatæ, & suspensæ paululum, succincto sinu (quo pudorem tegerent, nec gressum impedirent) consertis manibus, tanquam choros ducerent, in medium progrediuntur alueum. Videres piam Matrem stringentem nodo manus; gaudere de pignore; timere de casu, ne sibi filias vel fluctus auferret: Has tibi (inquit) hostias Christe immolo, Præsules Virginitatis, Duces Castitatis, Comites Passionis. Sicque defunctas non rapidi cursus fluminis volutarunt; non cadauera vnda nudauit, sed sancta mater (licet sensu carens) pietatis adhuc seruabat amplexum, & religiosum, quem strinxerat nodum, nec morte laxabat.

Harum meminisse visus est S.Augustinus *lib.1. de Ciuit.cap.26.* Vbi de Circuncellionibus suo tempore, cupiditate martyrij, mortem sibi consciscentibus agens, hæc de his ait.

Sed quædam (inquiunt) sanctæ fœminæ tempore persecutionis, vt insectatores suæ pudicitiæ deuitarent, in rapturum, atque necaturum se flumen proiecerunt; eoque modo defunctæ sunt; earumq. martyria in catholica Ecclesia veneratione celeberrima frequentantur. De his nihil temerè audeo iudicare, &c. Excusans eas, quod priuato Dei quodam consilio, sibi ipsis necem intulissent.

Scribit etiam S.Athanasius *in Apolog.* Quod nonnullæ Virgines Alexandrinæ, dum grassarentur in eas Arriani, sese in puteos præcipites egerint. Suntque alia complura de his exempla, admiranda quidem, sed non imitanda.

X V.

Octob. 8. PELAGIA altera Antiochena illustris mulier, cum vidisset pariter circundari domũ suam à militibus, eam ad Præsidem ducere volentibus, rogauit illos, vt paulisper expectarent, quoad induta descenderet. Acquieuerunt illi credentes facturam quod promiserat. Stans illa ad Orientem spectans, extensis manibus, & oculis erectis in cœlum, Deum precata

est,

est, ne ipsam traderet militibus; sed priusquam detenta esset, intacta ad cœlum ascenderet. Cumque hæc dixisset, honesta in veste induta, spiritum Domino tradidit.

Menolog. Græcorum 8. *Idus Octobris*.

ANNOTATIO.

Diuersa hæc à superiore Pelagia, pariter Antiochena; de qua idem Menologium Græcorum diuersa die. *Baron. not. Martyrol. 9. Iunij*.

Persianus. Vide infra in Philippo.

XVI.

PETRONILLA Virgo, cum venisset ad eam Flaccus Comes cum militibus, vt eam sibi vxorem acciperet, elusit illum dicens: Ad puellam inermem cum militibus armatis venisti? Si vxorem me habere vis, fac Matronas, Virginesq. honestas ad me post tres dies venire, vt cum ipsis veniam ad domum tuam. Trium dierum ergo accepto spatio, toto triduo cum Felicula Virgine collactanea, precibus, & ieiunijs fuit intenta: Tertia verò die Nicomedes Presbyter eam inuisens, diuina apud ipsam celebrauit mysteria; eamque sacrosancto Christi corpore, & sanguine refecit. Quo sumpto, mox Creatori suo beatum tradidit spiritum. *Maij* 31.

Martyrol. Rhabani apud Canisium Antiq. lect. tom. 6. Sur. in vit. SS. Nerei Achillei, &c. tom. 3. Ferrarius in Catal. Baron. in Annal. tom. 1.

XVII.

PETRONILLA S. Lyduuinæ mater, cum iam senuisset, & in morbum incidisset, dolens se adolescentiæ tempus parum fructuosè exegisse, in hæc verba prorupit: En morior paupercula, quæ nihil boni fecerim cunctis diebus vitæ meæ. Sed si tu (filia mea) pro delictis meis velis intercedere, læta moriar. Respondit illa: forti animo esto, Mater mea; propè est Dominus, qui non despiciet contritum, & humiliatum cor tuum. Mea verò omnia, dolores, vlcera, plagas, tormenta, vigilias, precatiunculas, & exercitia libens tibi impertior. Ea

re mirificè exhilarata Petronilla, migrauit ad Dominum.

Sur.tom.2.14.Apr.in vita S.Lyduuinæ par.1.cap.6.Thom. de Kemps in eiusdem vita. De S.LYDVVINA supra.

XVIII.

PETRVS de Alcantara, Ord.Min. cum ad vltimum vitæ suæ terminum se peruenisse cognosceret; post monita fratribus data, incœpit Psalmum: Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi; in domum Domini ibimus. Quo absoluto, genibus positis, orando occubuit.

In vita B.Tiresiæ cap.27.Vbi plura eadem B.Mater de hoc Viro Dei mirabilia refert.

XIX.

PETRVS Burghesius Ord.Iesuat. humilitate conspicuus, cum ad extrema peruenisset, genuflexus, sacrosancto Viatico se communiri voluit; & eo sumpto, abijt spiritus, corpore adhuc genuflexo remanente.

In vit.Io.Columb.cap.33. Morig.lib.2.cap.33.

XX.

PETRVS Belfredellus Florent. Ord.Iesuatorum, cum in infirmitate sua vltima, validã cum Dæmone pugnam sustinuisset, & vicisset; in extremo positus, surrexit; & genuflexus, manibusq. iunctis, in cœlum aspiciens, ait: En Dominus meus Iesus Christus venit ad me. Quibus verbis reddidit spiritum, corpore adhuc genuflexo, post abscessum, remanente.

In vit.B.Io.Columb.cap.22. Morig.lib.2.cap.20.

XXI.

Maij 19. PETRVS de Morono (dictus Cœlestinus V.) post Pontificatus abdicationem, in carcere positus Arcis Fumonis, cum die sancto Pentecostes Missam celebrasset, milites ad sui custodiam deputatos vocari fecit; eisque dissolutionem sui corporis, infra proximam Dominicam, imminere prædixit. Ab illa autem die grauissimè infirmari cœpit; & fecit sibi Sacramentum extremæ Vnctionis ministrari. Quo munitus Vir sanctus, super tabulam, absque culcitra, aut palea recubans (aliud enim, vbi quiesceret, non habebat) Psalmis, & orationibus se

munire ſtuduit; fratreſque ſuos, vt eum in hoc iuuarent, ſecumque in eis aſſiduè vacarent, enixè rogauit (duo etenim fratres ſibi dati fuerant, cum quibus in carcere diuinum ageret officium) cum igitur ſeptem diebus ita perſeueraſſet, mortis horam ſibi iam inſtare cognoſcens, eiſdem pſallentibus, & ipſo dicente Pſalmum: Laudate Dominum in ſanctis eius; completo verſu: omnis ſpiritus laudet Dominum, ipſo die ſabbati, in flatu tenuiſſimo ſpiritum emiſit ad laudandum cum ſanctis Spiritibus, Dominum, anno ſal. 1296.

Sur. tom. 5. ex Petro de Aliaco Card. vita eiuſdem impreſſa Romæ 1445. Auctore Maffeo Vegio Laudenſi. Habetur eadem in M.S. Bibl. Vall.

XXII.

PETRVS Chriſologus diem ſui obitus prænoſcens, ſtatuit ſibi Ciuitatem, & Eccleſiam illam, à qua ortum, & doctrinam ſumpſerat, ſuis cineribus perpetuò decorare. Vnde allatis ſecum quamplurimis donarijs aureis, & argenteis, forum Cornelij (Imolam ſcilicet) petijt. Vbi exceptus à ſuis ſummo honore, ſummaque lætitia, poſtero die, in templo eoſdem conuocari fecit; ibique (ſacris peractis) ſermonem habuit; teſtamentum fecit (vaſa nempè omnia, aurea, & argentea, diuo Caſſiano, ad vſum ſacrorum myſteriorum dicando, & populo pacem, ac venerationem eiuſdem S. Caſſiani relinquendo) Demum ad Sanctum cõuerſus, ait: Pater Caſſiane, quemadmodum viuentem in ſinu tuo me educaſti, ita morientem accipere, ne dedigneris; Deumque pro me exora. Quibus dictis, ſtatim ſanctiſſimus Vir genuflexus ſpiritum Deo reddidit, anno ſal. 449. *Dec. 2.*

Sur. tom. 6. ex hiſt. Rauen. Rubei. Ferrarius in Catal. Baron. in Annal. tom. 6. Petr. in Catal. lib. 1. cap. 20. Habetur eius vit. M.S. in Bibl. Vall. ex antiquis ſcriptoribus à Toſſin. collect.

XXIII.

PETRVS Cluniacenſis (Venerabilis nuncupatus) adueniente Natiuitatis Dominicæ peruigilio, capitulum (de more) ſanus, & incolumis ingreſſus; vbi eiuſdem Natiuitatis pro- *Dec. 25.*

nuncia-

nunciationem audiuit, humili deuotione toto corpore prostratus, tantæ festiuitatis nuncium adorauit; & post lectionem, ac defunctorum absolutionem, sermone sublimiter inchoato, Natiuitatis Dominicæ præconia celebrare cœpit. Sed in sermonis medio, oculis illius, lachrymarum flumine, præ deuotione non tàm madentibus, quàm inundantibus, morbo statim corripitur, & de ipso Capitulo, filiorum manibus, ad cubiculum deportatur; vbi tota die, & nocte sequenti custoditus; tandem illucescente aurora, ea nempè hora, qua Christus mundum ingressus esse creditur, mundo exiens, ad solemnitatem Dominici ortus, cum Angelicis spiritibus celebrandam, perrexit, anno Domini 1157.

Bibliotb. Cluniac. De eo pluribus Baron. in Annal. tom. 12.

XXIV

Nou. 2. PETRVS Dagninus S. Romualdi discipulus, primusq. eremi Camaldulensis Prior, cũ esset morti proximus, post exhortationem suis monachis factam, erigens se in genua, amplexatus est Crucem, deuotione maxima; & cum semel, & iterum dixisset: Dulce lignum, dulces clauos, dulcia ferens pondera, dulcedine maxima animæ, animam Deo reddidit 1061.

Silu. Raz. De vitis Camaldul. & Lucas eremita iu eremitica hist. seu Romualdina lib. 1. *cap.* 9.

XXV.

Febr. 22. PETRVS Damianus (S.R.E. Cardinalis) febri correptus, horam sui exitus appropinquare cognoscens; ea nocte, quæ Cathedram S. Petri præcedit, extemplò, circunstantibus nocturnum officium peragere iussit; volens prius Apostolicæ solemnitati vota persoluere; & sic demum abire. Tota igitur peracta sinaxi, post modicum, Deo spiritum reddidit, anno sal. 1080.

Sur. tom. 7. *ex hist. Hieron. Rub. lib.* 5. *Baron. in Annal. tom.* 11. *Constant. Caiet. initio operum D. Petri Damiani*.

ANNOTATIO.

Ægrotauerat aliquando PETRVS vsque ad mortẽ: eius autem ægritudinis molestias; suamque in illa ferenda tolerantiam ipsemet

met enarrat, epiſtola ad Rodulphum, & Ariprandum Monachos data; cuius fragmentum ad infirmorum, ac morientium ſolamen hic recenſere operæpretium duxi. ſic igitur ait.

Caſtigans caſtigauit me Dominus, & morti non tradidit me. Oraueram planè quamſæpè, vt in me cœleſtis diſciplinæ vigor irrueret, & petulantem mei corporis inſolentiam non leui languoris ægritudine caſtigaret. In quo me diuina clementia non deſpexit: ſed vltra ſpem precibus annuens, non ſine fœnore mea vota compleuit. Dedit enim mihi Pentecoſten lugubrem, non Paſchalem: & vt ita dixerim, contulit mihi Iubilæum, non Sacerdotaliũ tubarum clangoribus intonantem; ſed ſuſpirijs potius, ac gemitibus lachrymabiliter obrepentem. Dominico nimirum die febricitans, in lectulo decidi; ſeptemq. tranſactis hebdomadibus, æquè Dominico die (qui nimirum quinquageſimus erat) Deo me reſuſcitante, ſurrexi: veruntamen lege dietæ (vt aſſerebant medici) per incuriam violata, vix tres, ſiue quatuor dies ſub coloratæ ſanitatis lenocinio mihi malè blanditi ſunt; & ecce in recidiuam corruens, per viginti poſtmodum dies, eiuſdem valetudinis laborare moleſtia non ceſſaui. Sic itaque poſt Iubilæum, non quietis, ſed turbinis, impleta eſt quodammodo Septuageſima captiuitatis. Porrò autem dum me tantæ paſſionis ardor exureret, dum mixtũ flegmati ſanguinem ſpuerem, dum tot certè imminentis obitus ſigna prætenderem, vt medici quoque circunſtantes propemodum deſperarent, hoc mihi dedit omnipotens Deus, vt in nullius querelę murmur excederem, ſed cuncta libenter, & ex animo tolerarẽ.

Gratias (inquam) ago tibi, miſericors Deus, qui cum dignatus fueris, ſub peccatorum ruderibus meorum, ad ſupplicium rapi, dignatus es me paternæ ſeueritatis igne decoquere, & animæ meæ rubiginem, tanquam mallei cudentis, impactione purgare. Quamobrem non mea voluntas fiat, Domine, quæ praua ſemper eſt, & iniuſta; tua potius, quæ cœli virtutibus, & hominibus eſt adoranda. Vre, ſeca, concide, omneſque vulnerum meorum ſinus, ac latebras perſcrutare; nihilquè prorſus in me lateat putridum, quod curationis tuæ præteruolet ferramentum. Nec tamen, dum hos diſciplinæ cœleſtis ictus æquauimiter fero, meæ patientiæ (quod abſit) aſcribo. Tu nimirum (Domine) tu ſic flagella tua, dum cædis attemperas, vt dum ad ſummum doloris, & anguſtiæ perferor (ita vt ſpaſmum patiens, penè mox expirare compellor) illicò ſentiam pondus intimi doloris imminui, & cædentis manum, diſpenſatione quadam, lenitate ſuſpendi. Non ego itaque; ſed tu

(clementissime) huius patientiæ auctor es, qui sub tanto modulamine flagella tua disponis. licet enim elegiacum quid, & lugubre, nimietate languoris aliquando depressus, effutire compellar, ardeo, morior, intercidor; hoc simplex corporis gemitus, non querulæ mentis est murmur. Vnum præterea te rogo, pijssime, vt modò vitæ meæ terminum ponas, nec me vlterius viuere in consuetæ ignauiæ tepore permittas. Quod si placet incomprehensibili tuæ maiestatis arbitrio, me in huius carnis ergastulo diutius protrahi, da mihi quæso, potiorem amoris tui vim, vel vberiorem compunctionis gratiam: aut certè cuiuslibet virtutis augmentum, quod hactenus non habuerim; alioquin numquam clementiæ tuæ placeat vt euadam, ni quantulacunque mihi virtutis gratia, quam necdum sum consecutus, accrescat &c.

Pergit narrare, diuinitus recuperatam valetudinem, quæue in ea sibi contigerit, lectu quidem digna, pariter ac iucunda.

Petr. Dam. epist. 19. lib. 6.

XXVI.

PETRVS Fanensis, Eremita Camaldulensis, Romam veniens, cœpit grauiter infirmari; & cum morti iam appropinquasset, voce omninò priuatus obmutuit. Interim tamen vrgẽtissimis animi passionibus, ac dæmonum tentationibus cruciatus, passim gemitibus, atque suspirijs dolores intrinsecos manifestare cogebatur. Tandem cum iamiam spiritum exhalare vellet, ecce repentè os eius apertum est, & exclamans exultantis modo, ter hanc vocem repetitam emisit: Ego vici, Ego vici, Ego vici: Te Deum laudamus, Te Dominum confitemur. Tunc sequentem versum suscipientes fratres, totum Canticum alternatim dicentes persoluerunt. Quo finito, felix eius anima ad cœlos migrauit. anno 1534.

Eremitica Historia seu Romualdina lib. 4. c. 3.

XXVII.

PETRVS Fauerius Chartusianus, cum per iniunctam sibi obedientiam, in quadam Ciuitate maneret, contigit, eũ graui infirmitate vexari; & (ordinatione Diuina) eodem tempore ad eum venire Hubertum Priorem; quem mox vt infirmus vidit, gauisus est gaudio magno valde, dixitq. ei: Pater mi, Tu me trades sepulturæ. Sciens autem finem suum adesse, Confessione

fessione eidem facta, Vnctionem sacram cum Diuino viatico ab eo petijt, & accepit. Huberto verò, alia occasione, ab infirmo recedente; ecce Satan ante lectum eius statim adfuit, magnum volumen portans, in quo omnia peccata, quæ dictus infirmus cõmiserat, conscripta erant: qui ante faciem eius magna cum proteruia se ponens, eadem peccata illi procaciter cachinnando improperabat. Cum autem infirmus præ timore, & tremore horribilis Visionis, quid responderet, nesciret, nisi hoc tantummodo, quòd in Confessione facta, confideret Indulgentiam peccatorum se percepisse, magis, ac magis Satan eum nitebatur ad desperationem inclinare. Cœpit autẽ infirmus tremore pallescere, ac ferè in Barathrum iam cadebat desperationis, nisi suprema eum gratia, clementi oculo, respexisset. subitò namq. affuit Beatiss. Virgo Maria, in brachijs Puerum deferens; dictoq. infirmo cominus astans: frater mi (inquit) cur times? cur diffidis? Per istum enim Puerũ speciosum omnia peccata tua sunt dimissa. Ad hæc verba Satan confusus, de loco illo turpiter est egressus; statimq. ab oculis infirmi Virgo gratiosa disparuit; & ipse inexplicabili lætitia, & exultatione cordis perfusus remansit: cumq. dictus Hubertus redijsset, eidem omnem Visionem narrauit. Demũ post Matutinas horas noctis sequentis, cœpit solus (prout poterat) septem psalmos decantare: sed cum in dicendo nimium grauaretur, dictum Hubertum rogauit, vt se iuuaret. Cum igitur Litaniam communiter decantarent; & ad illum locum venissent, vbi dicitur: Omnes Sancti, orate pro nobis, subitò, post dictam postulationem, eleuans infirmus digitum dexteræ manus, cum cordis lætitia maxima, subiunxit, dicens: Omnes Sancti, qui modò hic estis, orate pro nobis. Quam postulationem crebrius cum feruore magno ingeminans, reddidit spiritum.

Spec. Exemplorum tit. Mariæ ex. 38. ex Collect. speculi.

XXVIII.

PETRVS de Fulgineo, de sui exitus die diuinitus edoctus, graui inde fuit languore correptus. Orationi autem feruẽtius

vacans,

vacans, non destitit (more solito) quotidiè Missam in Ecclesia S. Feliciani audire, & sacramenta Pœnitentiæ, atque Eucharistiæ suscipere. Tandem infirmitate grauiori detentus, in loco cõsueto (campanili scilicet eiusdem Ecclesiæ) super duros lapides iacens; noluit (exemplo S. Agathæ) consilijs acquiescere suadentium carnalem medicinam corpori exhibendam, sciens breui se migraturum. In vltima porrò nocte, qua migrauit ad Dominum, circa matutinas, transitus sui horam instare cognoscens, rogauit virum quendam, secum ibi commorantem, vt de Ecclesia lumen ad eum deferret; sed is cum renunciaret, se lampades extinctas inuenisse, denuò redire iussus, eas accensas reperijt. Orauerat enim magna fiducia Dominum, vt qui esset vera lux, aliquantulum sibi in illa hora concederet luminis; dixeratq. viro illi, vt ante Imaginem iret Gloriosæ Virginis, eiq. diceret, quod toties lampades suas ipse accenderat, & lumen ante ipsam posuerat, ideò placeret sibi aliquantulum luminis concedere. Viso igitur lumine, gratias egit: astantem dæmonem aspexit, & despexit, inquiens cum S. Martino: Quid astas cruenta Bestia? & accepta demum Crucifixi imagine; eaq. sæpius amplexatus, Deo animam reddidit. Anno salutis 1323.

M.S.Bibl.Vall. ex legenda eiusdem, edita à fratre Ioanne Gorini de S. Geminiano Ord.Præd. de mandato Episcopi Fulginatensis. Ferrarius in Catal.

XXIX.

PETRVS Gonzalez, seu Gonsalinus, Ordinis Prædicatorum, cùm post Quadragesimæ, & concionum labores, secũda die Paschatis, in Ciuitate Trudensi, graui corriperetur febri, cupiens in proprio defungi Conuentu, à quo tunc aberat iter arripuit, vt illuc pergeret; sed paululum progressus, vi morbi redire coactus est eò, vnde discesserat; & Diuina reuelatione, mortem sibi instare prænoscens, exultans spiritu, ac vultu hilaris, Socio suo sui cordis lætitiam patefecit. Sacramentis Ecclesiæ muniri se statim voluit. Deinde hospiti suo dixit: En morior frater mi, & ad Dominũ propero meum; qui ob pau-

ca seruitia multam vult mihi reddere mercedem, & honore me affici, quem non merui: Vide quàm bonum est, & quàm iucundum huiusmodi deseruire Domino: Qui insuper (in mei gratiam) pollicitus est in hanc respicere Ciuitatem; eamq. à flagellis, & malis plurimis, quæ mereretur, liberare: Ero & ipse Protector tuus semper. Vale igitur, & dimitte quidquid incommodi,& molestiæ (meæ causa infirmitatis) perpessus es, firmiter sperans te à Deo munerandum: Pauper quidem Ego sum, & nihil temporale habeo, quod tibi relinquam: Sume tamen hoc cingulum,gratitudinis ergo, & serua illud,aliquando tibi profuturum. Quibus dictis, ad Deum conuersus, & orationi insistens, feliciter obdormiuit in Domino.

Ferdinand. in Chron.Ord.Prædicat.lib.1.cap.25.

Leand. Albert. lib. 5. de Vir. Ill. Ord. Prad. vbi appellat eum Petrum Gonsalinum.

ANNOTATIO.

Plura habet Ferdinandus loc. cit. de eodem cingulo, in Ecclesia reposito cum alijs eiusdem Reliquijs.

Petrum hunc Nautæ præcipua colunt veneratione, appellantes eum S. Thelmum. Vide *Flos Sanctorum par.2. Hispanicè, & Ribadener. April.1.*

XXX.

PETRVS Hispanus,tertij Ordinis S.Francisci,seu de Pœnitentia, inuentus est Vrbini mortuus, genibus flexis, super vitis fasciculo, manibus eleuatis, quemadmodum orare consueuerat.

Chron.S.Franc.par.3.lib.1.cap.32.

XXXI.

PETRVS de Molliano,Ord.Min.; inappetentia grauatus *Iul.25.* & ad extrema perductus, lætus admodum mortem præstolabatur. Suscepturus autem sacrum Viaticum, ad Ecclesiam descendere voluit; vbi genuflexus, &, magna cum deuotione, & lachrymis, facta generali Confessione; & absolutione à quatuor ibi præsentibus sacerdotibus simul, accepta, post longam orationem sanctissima Eucharistia se muniuit. Biduò

demum

demum grauissimas à Dæmone, de fide tentationes sustinuit; & auditus est à circunstantibus respondere, & verbis, ac gestibus cum inimico pugnare; donec allato Missali, & lecta Passione Domini nostri secundum Matthæum, eadem pluribus in locis, dum legeretur, Dæmonem redarguendo, Victor in pace quieuit, anno Domini 1489.

Chron. S. Franc. par. 3. lib. 7. cap. 13. Hist. Seraphic. lib. 1.

XXXII.

PETRVS Monachus, omnium virtutum honestate conspicuus, religionisq. exemplar erat, & speculum; conscientiã tamen (vltra quàm credi potest) timidam, scrupulosam, & pusillanimem habuit: & quanquam fortis corpore, complexione viuidus esset, & vix attingeret annum trigesimum; timor tamen iste (vt apparuit) vitam eius læsit. Vnde quadam die satis improuisè ægritudinem incidit; ex qua statim necesse fuit, vt decumberet. Cumque in infirmaria, vsu rationis perfectè vtens, patientia lenis, & deuotione solida feruidus iaceret, ex improuiso cœpit agonizare; & religiosis gestibus diem subitò clausit extremum. Creditum est autem, Diuina clementia, inopinata morte ereptum, ne haberet suis scrupulis intendendi spatium.

Io. Nyder, fornicar. lib. 2. cap. 12.

XXXIII.

PETRVS & Arnoldus Montepessulani, gemelli fratres, vno partu in lucem effusi; vno die ad studia discenda Lutetiã missi; vna hora in Prædicatorum Ordinem, ac Religionem ascripti; vna pariter die vita functi, pari humilitate, deuotione, & sanctitate vixerunt; virtutibusq. inter se certarunt. Petrus igitur ad extrema deductus, cum sacrosanctam Eucharistiam suscepisset, atque extrema Vnctione delibutus esset, ad Priorem, vnà cum fratribus astantem, conuersus: Quid sibi iuberet; Quòue sibi eundum esset iniungere postulauit. Cum verò Prior imperasset, vt ad Iesum Christum præstolantem (quem tunc in sacra perceperat hostia) rectà iret; Petrus vultu sereno respondit: Ita planè properauero; nec alium præter

Iesum,

Iesum, qui me vocauit quæsiuero. Quibus dictis, expirauit. Fratres autem ad Arnoldum iam animam agentem aduentarunt; & vnus illorum (nomine Vincentius) cæteris sanctior, multitudinem innumerabilem Angelorum, & inter eos Diuũ Dominicum aspexit; qui Arnoldi spiritum suscepit, & in cœlum deportauit anno Domini 1250.

Leand. de Vir. Illust. Ord. Prædic. lib. 5.

XXXIV.

PETRVS cognomento Pitantius, Monachus Cluniacensis, in monasterio Cauensi (Vir aliàs bonus, sed quodam neuulo auaritiæ infectus) cum iam ad exitum appropinquaret, eiusdem vitij Dæmonem sibi vidit assistere; quem cum quid illic quæreret, exprobrando inquireret, malignus spiritus respondit: Pro Tareno illo, quem habes, mihi hodie tradendus es. Tunc monachus aliorum bonorum operum suorum labore confisus, cum Dæmoni exprobraret, ac (pro simplicitate) eum percutere baculo niteretur, Dæmon abscessit, & non modico terrore monachum turbatum reliquit. fortè tunc senior quidam illum à longè, quasi cum alio loquentem, audiuit; & solum inueniens, cum quo fuisset loquutus, ab eo inquirere studuit. Cui omnia per ordinem enarrauit; veniamq. sui delicti postulans, vt id Abbati suggereret rogauit. Quod vt Pater (Petrus scilicet Cauensis) agnouit, corporali eum vindicta expiatum soluit (flagris nempè eum cedendo) & eo die mori iam liberum dimisit.

Sur. to. 2. 4. Mart. in Vita S. Petri Cauensis.

XXXV.

PETRVS de S. Seuerino in Piceno Ord. Min. virtute, & miraculis clarus, vltima infirmitate correptus, horam sui exitus agnoscens, ad Ecclesiam pergere voluit, vt ibi sacrosancto se communiret Viatico: quo percepto, post varias Dæmonũ superatas tentationes, victor ad coronam migrauit percipiendam. Cuius anima, in cœlum visa est conscendere à quodam Religioso viro, inde absente; qui propterea ad monasterium in monte properauit, inuenitq. eum ipsa eadem hora migrasse.

Corpus autem eius poſt mortem candidius, & pulchrius apparuit, quàm vnquam antea viſum fuerit.

Chron. Ord. Min. par. 3. lib. 8. cap. 29.

XXXVI.

Ian. 17. PETRVS de Trauanda Ord. Min. nunquam in lecto quieſcens, nec alibi adhærens, ſtando, ſomnum per duas horas capere conſueuerat: Cumq. iam ſenex moneretur, vt illa ſaltem ætate quieſceret, reſpondit admonenti: Quando (fili) me videris in lecto extendere, tunc aperietur mihi ſepulchrum; quia morti proximus ero. Adueniente igitur ſuæ vocationis tempore, in lecto ſe poſuit: Quod videntes fratres, memores verborum eius, circa eum genuflexi, audierunt eius monita; & ipſe, eadem die, ſuſceptis omnibus Eccleſiæ Sacramentis, migrauit ad Dominum, anno 1492.

Chron. S. Franc. par. 3. lib. 7. c. 19.

XXXVII.

PETRVS Vellius Sinenſis, Inſtitor, B. Franciſci Xauerij familiariſſimus, de inſtante deceſſu diuinitus (quemadmodum ſibi idem Xauerius promiſerat) præmonitus, rebus domeſticis compoſitis; req. familiari, magna ex parte, in pauperes diuiſa, adhuc valens, vigensq. ad vltimum illud diſcrimen ſe comparare cœpit. Aderat igitur iam ſupremus vitæ dies, cũ ille, ad Eccleſiam profectus, Parochum rogauit, vt Miſſam pro ſe (quæ à Defunctis nomen habet) celebraret; Cui ipſe (in mortuis iam ſe numerans) intereſſe voluit. Inde ſingulos conuenit amicos, eosq. valere iuſſit peregrè abiturus. Sciſcitantibus, quò tandem iter intenderet, reſpondit: in cœlum. At illi iocari hominem, cæteroqui facetũ, ac lepidum, putabant; ſed poſtquam ille omni aſſeueratione in cœlum ire ſe, perſeuerabat, ægritudinem animi, & inſaniam interpretati ſunt. Petrus itaq. domum reuerſus, ſacramentis munitus, mortis præſtolabatur aduentum: Quod amici percipientes, domum eius frequenter coeunt, eumq. à triſti (quam putabant) illa cogitatione abducere conantur. At ille, vultu gaudium præferens, ſatis oſtendit nullam ſubeſſe animi ægritudinem, & ſi-

mul Xauerij prædictionem, eiusq. euentum ipsis lætabundus exponit. Demum de tota re edoctos, rogat vt amici eorum (mox obituri) funus eodem ipso die prosequantur. Atque ita prorsus euenit. Eum etenim repentina mors abstulit; eodēq. die, funere elatum, amici ad templum sunt prosecuti.

Hist. Soc. Iesu lib. 12.*n.*100. *Tursellinus in Vita B.Franc. Xauerij lib.* 5.*c.*3.

ANNOTATIO.

De dicta Xauerij prædictione hæc ait Tursellinus loc. cit.

Machaum Emporium Sinarum sanè celebre delatus est (nempè Xauerius) ibi cum Puellam offendisset, cuius pudorem inopia prodebat, pecuniam corrogare cœpit, vnde ei dotem conficeret. Venit igitur ad PETRVM VELLIVM veterem familiarem, eundēq. institorem satis pecuniosum. Offendit hominem latrunculis ludentem domi alienæ. Re breuiter exposita, aurum ab eo mutuum petijt, centuplicato fœnore reddendum in cœlo. Ille intempestiuo Xauerij interuentu nonnihil offensus, negare illud esse tempus accipiendi quod petebat, se domo sua abesse, vbi aurum haberet. Instare comiter Franciscus, mortali semper esse tēpus rectè faciendi. Itaq. ille hac voce motus, clauem ei (vt erat domesticarum rerum satis gnarus) Arcæ nummariæ tradidit; auferre iubens quantum vellet. Xauerius trecentis nummis aureis, ex arca depromptis, PETRO reddidit clauem, quantum auri abstulisset renuncians. Tum ille: Errasti (inquit) Pater: tuusq. pudor mihi iniuriā fecit: Vt ique multòminus sumpsisti, quàm volebam. Namq. arcæ clauem tradens, dimidiam auri partem tradebam tibi. Inerant nummorum aureorum trigintamillia; hanc summam inter nos ex æquo diuisam oportuit. At tu quotam inde particulam tibi sumpsisti? Sensit Franciscus VELLIVM sincerè, & ex animo locutum; eaq. verba non comitatis esse magis quàm veritatis. Itaq. admirans: Macte Vir liberalitate esto, Velli inquit. Grata & accepta Deo est egregia voluntas tua, haud dubijs testata factis: proinde eius ego tibi verbis polliceor, nunquam Deum tibi defuturum. Insuper hoc daturum esse, vt supremum vitæ diem, ipso pronunciante, cognoscas. Nec Franciscum Deus, nec VELLIVM Franciscus fefellit. VELLIVS quippe ex eo alius Vir extitit, adeò se benignitati, pietatiq. addixit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XXXVIII.

Ian. 2. PETRVS Vrſiolus Monachus, die quadam cum oraret Dominum, vt notum ſibi faceret finem ſuum, ſenſit quaſi iaculo ſe retrò percuſſum; & ex hoc eius extrema dignoſcens, humiliter ſupplicauit Domino, vt ipſum ſeruare dignaretur credulum, fideliſſimum, & attentum; ſtatimq. febri leuiſſima correptus, conuocatis fratribus, exitum ſuum indicauit; eosq. ſingillatim in pace deoſculatus, & ad patientiam, ac orationē adhortatus, Corpus & ſanguinem D. N. Ieſu Chriſti deuotiſſimè ſuſcepit. Tunc vir nobilis Oliba, illius patriæ dominus, Sanctum videre deſiderans, ad eum acceſſit; quo præſcito Vir ſanctus, ſuper cathedra poſitus, eum humiliter ad ſe venientem, oſculo pacis, recepit; Deumq. colere, ac mundum deſpicere, tanto ſpiritus feruore ſuaſit, vt monachalem vitam ille elegerit. Petrus autem in hiſce ſermonibus perſeuerans, tandem hora nona, qua Dominus expirauit, eiuſdem verba proferens, nempè: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum, ſpiritum Deo reddidit.

M.S.Bibl.Vall.ex M.S.Cod.ſacr.Erem.Camald.Hiſt.Eremitica lib.1.cap.5.

ANNOTATIO.

Fuerat PETRVS Vrſiolus Venetiarum Dux, qui relicto Ducatu, per magnum delictum acquiſito, cum Ioanne Grandenico eiuſdē delicti ſocio, ad S. Romualdum confugiens, Monachi habitum ſuſceperat.

XXXIX.

Dec. 1. PHILARETVS cum tempus ſuæ ad Chriſtum migrationis ſibi inſtare cognouiſſet, omnes ſanguine coniunctos conuocauit, eosq. ſic admonuit: Filioli, Hoſpitalitatis nolite obliuiſci; Aegrotos, & in carcere detentos viſitate; Viduarum & Orphanorum patrocinium ſuſcipite; Res alienas nolite appetere; ab Eccleſiaſticis Congregationibus abeſſe ne patiamini; & vt ſummatim dicam, vt me facere vidiſtis, ita & vos facere ne deſinatis. His dictis, precibus ad Deum miſſis, in pace quieuit.

Menolog. Græcorum hac die.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Fuit hic PHILARETVS ſub Imperio Conſtantini, & Irenes, è regione Paphlagoniæ, probitate vitæ, & eleemoſynarum largitate inſignis; quippe qui plurima pauperibus diſtribuens, eò paupertatis deuenit, vt neceſſarius etiam victus illi defuerit; ſed benignus Deus illum inopia vexari non permiſit: eius enim Neptem (Mariam nomine) decoram, & ſpecioſam, Reginæ filio Conſtantino vxorem dari, diuinæ prouidentiæ diſpenſatio diſpoſuit; & illum ipſum, Conſulis dignitatem ornari; ac multarum pecuniarum Dominum fieri; quæ pariter pauperibus ipſis abundè ſuppeditabat. *Ibidem.*

XL.

PHILIPPVS Nerius Pater noſter optimus, noſtræq. Congregationis Oratorij fundator, cum per totum menſem Aprilis anni 1595. moleſtiſſima laboraſſet febri, Natali Apoſtolorum Philippi, & Iacobi (quibus peculiari deuotione erat addictus) eorum ope implorata, mirabiliter conualuit; è lectulo exilijt; rem ſacram, quam in ipſorum ſolemnitate facere concupierat, peregit; aſtanteſque ſacratiſſimo Chriſti corpore refecit. Quarto verò idus Maias (ad quem vſque diem ſacrum quotidiè facere perrexerat) nouo, ac repentino morbo oppreſſus, eam ſanguinis copiam de repentè euomere cœpit, vt pallente facie, expiranti ſimilis, & propè exanimis iaceret in lectulo. Cum igitur actum de illo iam affirmarent Medici, confeſtim à Cæſare Baronio (Federico Cardinali Borromæo præſente, & inſpectante) Oleo ſancto inunctus eſt. Mox cum paululum recuperaſſet virium, idem Federicus (Auguſtino Cardinali Cuſano, cæteriſque è Congregatione patribus, ac fratribus, & alijs quamplurimis aſtantibus) ſacroſanctum Viaticum ad eum detulit. Vix autem cubiculum erat ingreſſus, ſanctiſſimi Chriſti corpus in manibus geſtans, cum Philippus (viribus quamuis deſtitutus) maxima illicò voce, obortis lachrymis, clamare cœpit. Ecce amorem meum: Hic ille eſt, in quo me oblector: ſolum id eſt charum mihi. Præbe ergo, præbe mihi amorem meum; præbe mihi eum *Maij 26.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

quam celerrimè. Cumque Federicus: Domine non ſum dignus(de more)pronunciaret,eadem Philippus verba,clariſſima voce, manantibus præ dulcedine, ac dilecti deſiderio, vbertim lachrymis, repetijt dicens: Qui tuo corpore paſcar, dignus fui nunquam. Quæ quidem,& alia huiuſmodi verba, ea ſpiritus vi proferebat, vt aſtantes omnes ad lachrymas, & admirationem excitaret. Cæterum, licet ea ipſa die ſub veſperam ter,quaterue multum euomuerit ſangninem,parumq. abfuerit, quin ex accedente tuſſi, & ſanguinis ruentis impetu ſuffocaretur; neque adhibita medicamenta quidquam proficerent, biduò tamen poſt, cum prima lvce miſiſſet, qui varijs Religioſorum familijs, vt pro illo ſacrum facerent, eleemoſynas diſtribuerent, continuò manente vomitu (Medicis, alijſque omnibus miraculo attonitis) deperditas recepit vires; atque ex illo die, ad obitum vſque, optima ea ſemper vſus eſt valetudine, rem ſacram quotidiè faciens, ac ſuorum confeſſiones(de more) audiens; vt iure meritòque videretur, ad aliquot annos ſpiritũ traducturus. Ipſe tamen, breuem ſui tabernaculi futuram depoſitionem(diuinitus prænoſcens) eandem cuidam de recuperata valetudine lætanti, non obſcurè ſignificauit dicens: Et ſi ego præſentem morbum euaſi,optimèq. habeo;erit tamen filiorum gaudium breue: Adeſt enim pugnæ finis; eritq. obitus meus eiuſmodi, vt cum contigerit,vix aduertatur à quoquã;audituſq.vix credatur. Quem quidem eundem inſtantem ſibi obitum diuerſimodè ſuis prædixit Alumnis: vni tamen eorum apertius. Cum enim idibus Maij eum interrogaſſet, quot eſſet Menſis dies,illeque decimusquintus dixiſſet,decimo poſt die(inquit Philippus)qui erit 8. Kal. Iunias,ego moriar. Octauo igitur ipſo Kal. Iunias (qui dies eo anno,& ſacratiſſimo Chriſti corpori ſacer, & eius vitæ poſtremus fuit) rem ſacram, quaſi præ gaudio canens, peregit; magnam eius diei partem in confeſſionibus audiendis conſumpſit; multos ex Alumnis, ſuis ipſe manibus,Euchariſtia refecit; ſanctorum hiſtorias,& præcipuè S.Bernardini Senẽſis vitam,ab vno ex ijſdẽ alumnis ſemel, &

iterum cum legeretur audiuit attẽtissimè; vnaq.cum eis diuinum recitauit Officium; ac post sobriam cœnam, plus solitò lætus, & optimè valens, cubitum iuit. In lectulo cum esset, supremam sibi horam adesse sciens, astantibus dicere cœpit: En morimur omnes: tùm quota hora esset, rogitat; cumq. tertiã noctis esse didicisset, illicò secũ ipse: tertia hora est (inquit) huic si addantur binæ, quinta hora erit, si ternæ, sexta. Demũ astantes filios dimisit, qui nihil omninò periculi suspicantes, cubitum discesserunt. Sub horam autem noctis sextam (sanguine iterum, ac pituita in fauces magno impetu confluentibus) cum accurrissent omnes, & frustrà cuncta adhibuissent medicamenta, iam morti proximus, super lectulum, vbi iacebat, quasi eam ad pugnam prouocaturus, sedentis instar, alleuauit sese; ac tandiu in eo corporis situ mansit, donec spiritum exhalauit. Interea Cæsar Baronius cum eius animam (lachrymas precibus miscens) Deo sanctisque (de more) cõmendasset, rogauit vt astãtibus filijs, & cõmunis iacturam parentis insolabiliter lugentibus benedictionem impertiret. Ille oculos confestim in cœlum tollens, aliquantulum orauit; supplicationeq. completa, astantes circunspiciens, quasi sua eos benedictione muniret, nullam passus vel minimam membrorum distorsionem, nulloque edito molestiæ signo, placidissimè obdormiuit in Domino, intra horam noctis sextam, quam ipse prædixerat die 26. Maij, anno Domini 1595. ætatis suæ 80.

Gallonius in eius vita impressa Romæ. Baccius in eiusdem vita, Romæ itidem nuper impressa.

ANNOTATIO.

Quod in sacratissimi corporis Christi solẽnitate, Sacerdotumq. peculiari festo, pijssimus Dominus Sacerdotem suum PHILIPPVM ad cœlestia Regna vocarit, non vacare mysterio credendum est. Fuit etenim ille, vt quiuis alius (ætate nostra) verus Dei Sacerdos; pius nempè; prudens; humilis; pudicus; sobrius; castus; mitis; & quietus; sed præcipuè diuinissimi Sacramenti, supraquàm dici potest, cupidissimus semper, & amantissimus; adeò vt ex eo

ſolum, quod vacuum calicem in manibus teneret, incredibili perfunderetur lætitia. Porrò ſacrum celebraturus, antequam ſacris ſe indueret veſtibus, id omni ſtudio ſibi curandum erat, vt ſpiritus vehementiam, & ardorem, quo aſſiduè æſtuabat, vtcunque comprimeret. Tanta verò in ſacro agendo, diuini ſpiritus abundantia replebatur: taleſque diuini amoris impetus ſuſtinebat, vt totus lachrymis conficeretur; ſingultus frequentiſsimos ederet; ac toto denique corpore contremiſcere, exilire, ac ſaltitare quodammodo videretur. Quo autem tempore ſalutarem attollebat hoſtiam, ita mens eius rapiebatur in Deum, vt non modò manus (ſublimè erectas) deponere non poſſet; ſed & toto corpore à terra eleuatus aliquando à circunſtantibus viſus fuerit; luceque admirabili circumfuſus. In ſacratiſsimo ſanguine Chriſti ebibendo; eiuſque ſanctiſsima carne deguſtanda, panis cœleſtis pinguedinem, & Regum delicias vtique deguſtare videbatur: labia etenim ille ſibi auidiſsimè lambebat; iterumque ac ſæpius ori calicem admouere obſeruabatur.

Hunc verò eximium in PHILIPPO Euchariſtiæ amorem, cæteræ comitatæ ſunt virtutes, quæ verum decent Sacerdotem.

Charitas ſiquidem in Deum, qua vulneratus, languebat iugiter, adeò vt de rebus diuinis (maximè autem de Domini noſtri Ieſu Chriſti paſsione, ac morte) loqui vix poſſet, quin lachrymæ ex oculis vberrimè fluerent; tantaque cor eius diuini amoris flamma æſtuabat, vt ipſius ardor in corpus etiam redundaret; illud ſenſibiliter inflammando, vt (confecta quamuis ætate, omnique propemodum natiuo calore deſtitutus) ad eam amoris flammam aliquo modo reſtinguendam, ipſa media hieme, mediaque nocte, pectus nudare, feneſtras aperire, alijſque huiuſmodi refrigerationibus indigeret.

Humilitas item, quam perpetuò quidem coluit, & amauit; quā amplexatus conſtanter tenuit ſemper: Qua ſæpius dignitates Eccleſiaſticas (Cardinalatus etiam ſemel & iterum) à diuerſis Pontificibus ſibi oblatas, conſtantiſsimè recuſauit: Qua ſibi ipſi viluit, omnique ſtudio curauit vilis ab omnibus reputari, non humilis prædicari: Qua denique ſe mortalium omnium infimum, & Dei ſeruum prorſus inutilem putauit ſemper, ac pronunciauit. Vnde rogatus poſtremo vitæ ſuæ tempore vt (S. Martini inſtar) Dominum in hanc ſententiam rogaret: Domine ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius, non recuſo laborem: Abſit à me (reſpondit confeſtim) vt ita orem; non enim is ego ſum, qui mortalium ſaluti prodeſſe

me

me posse confidam. Alteri quoque dicenti sibi, sperare se eum è vita tunc minimè discessurum, cum adeò suis necessarius esset; ipse dolorem ex verbis istis se percipere ostendens: si putarem (inquit) me vobis necessarium esse, me perditum crederem; nihil enim prorsus valeo. Sic Sacerdos magnus coram Domino, paruulus in oculis suis voluit esse PHILIPPVS.

Pudicitia pariter & castitas (peculiaris ac propria Sacerdotum virtus) in eo fuit admirabilis; animæ etenim, & corporis virginalem integritatem ad extremum vsque spiritum, absque vlla labe, aut suspicione, intactam penitus, atque illibatam seruauit; eiusdemque virginitatis candor in ipsa etiam facie quodammodo enitere videbatur: quin & ad eum accedentes, castitatis, ac puritatis odorem ab ipso emanantem, sentire sibi videbantur; quemadmodum ille puritatis eundem odorem, & è diuerso immunditiæ fœtorem, in alijs sentiebat.

Tantus denique fuit in eo angelicæ huius virtutis amor, & studium, vt (nec ægrotus) vllam sui corporis partem passus fuerit à quoquam videri. Et (quod est mirabile dictu, credituque difficillimum, nisi plurium depositione testium firmaretur) cum defuncti iam corpus de more lauaretur, eiusdē manus (supra naturæ vires) moueri, easque corporis partes, quas indecorum ostendi viuo fuisset, occultare cœperunt; idque non semel tantū, sed quoties corpus moueri opus esset. Ac idipsum accidit prorsus, dum à Medicis dissecaretur: Vnde exclamare præ rei nouitatæ auditi sunt astantes: ò egregiam hominis puritatem! ò castitatem eximiam!

Plura quidem essent de tanti Viri in proximos eximia charitate recensenda, qua eorum saluti ardentissimè studuit semper, eorumque inopias subleuare curauit.

Plurima de cæteris eiusdem virtutibus, quibus vrbi, ac orbi mirificè illuxit; quibusue cognitis, ac per trecentos quinquaginta & amplius testes, omni exceptione maiores, ritè probatis fel. rec. Paulus V.P.O.M. eum in Beatorum ascripsit numerum, nostræq. (immò suæ) Congregationi, officium Ecclesiasticum solemni ritu celebrandi facultatem fecit, anno Domini 1615. quo pariter anno sacra Rituum Congregatio de eiusdem B.PHILIPPI sanctitate, virtutibus, ac miraculis apertè constare censuerat; ac demum sanctæ mem. Greg. XV. P. O. M. eundem in Sanctorum cætum cooptauit, anno Domini MDCXXII. die 12. Martij. Sed si virtutes omnes optimi Patris essent hìc commemorandæ, eius vitam hìc pariter describere opus esset; nec forsitan ociosè; in ea siqui-

dem

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

dem vtramq. mortis præparationem, & benè moriendi doctrinam quam nosse cupimus; quamuè in Iustorum exemplis inquirimus, abundè satis contineri certissimum est. Quod verò ad institutum attinet, satius erit nonnullorum exitus recensere, qui in viam pacis, ac mandatorum Dei ab ipso directi, feliciter eiusdem viæ, ac vitæ perfecerunt iter, & requieuerunt in pace.

Inter cætera namque charitatis, & pietatis officia, quæ Pater optimus filijs à se institutis exhibere consueuerat, illa certè erant præcipua, quæ ijsdem ægrotantibus in agone positis ostendebat. Ægrotãtium siquidem curã perpetuò gessit, eosque singulis visendo diebus, omni ope, atque opera iuuabat: apud eos verò, qui in vltimo vitæ periculo constituti erant, pernoctare non grauabatur; illosque ad supremum illud certamen roborans, atque confirmans, de se nimium confidentes ad humilitatẽ inducebat; quos verò ad desperandum de Dei misericordia Dæmones vrgebant, hos ille ad spem diuinã, diuinamq. fiduciam mirificè erigebat. Eorundẽ igitur exempla, quæ fusius enarrantur in eius vita, à Gallonio, & nuper à Baccio (nostræ Congregationis Presbyteris) edita, hic recensere, operæpretium duxi: prolixa quidem, & longiuscula forsan videri poterit narratio, sed non importuna, nec proculdubio, inutilis. Ex ea etenim nõ modo S. Patris, quę diximus, charitatis, & pietatis officia magis elucescent, sed & Dæmonis insidias, eiusq. mille nocendi artes, quibus ille in agone positos aggreditur, probè dignoscere, atq. euitare (Deo dante) poterimus; sunt autẽ hæc sequentia.

PERSIANVS Rosa Sacerdos, qui B. PHILIPPO à Confessionibus erat, cum à Dæmone sub mortem graui, ac diuturno certamine vehementer vrgeretur, in angustijs positus diuinum implorabat auxilium; illud Psal. 42. frequenter inclamans: Iudica me Deus, & discerne causam meam. Cumq. in hunc modum cum hoste decertaret, venit PHILIPPVS; quem vbi ille vidit, clamare continuò cœpit: Adiuua me S. PHILIPPE: est hic canis colore nigerrimus, qui me lacerare nititur; succurre quæso; succurre, quod potes, ne deuorer. Quibus verbis motus B. Pater, humi illicò procũbens, astantes omnes iubet secũ orare; quibus preces fundẽtibus, ille de repẽtè magna voce dicere cœpit: canis recedit; fugit canis; en stat in limine ostij. Tum surgens ab oratione PHILIPPVS aquæ benedictæ aspersione Dæmonem ab eo etiam loco fugauit, magno cũ solatio moriẽtis, qui nullũ faciebat gratias agẽdi Deo, Beatoq. Patri modũ. Ea verò molestia, horribiliq. visu liberatus paulò post (magna cũ animi trãquillitate) è vita migrauit, ann. Christi 1558.

GABRIEL Tana Mutinensis,iuuenis vitæ integerrimæ)quem à mundi illecebris iam pridem PHILIPPVS ad pietatis studia traduxerat,& inter præcipuos habebat Alumnos) morbo correptus,vltimam vitæ horam valde formidans, ac viuere diutius cupiens, breui etiam conualescendi spem concepit inanem. Quas diaboli insidias præsentiens PHILIPPVS (vt qui de eius morte, diuina reuelatione cognouerat)petit ab eo,vt quidquid suæ incolumitatis esset, id omne suo committeret arbitrio. Paruitque alacriter Tana. Tùm PHILIPPVS, astantibus orare iussis, preces pro eo fundere aggressus est;eoque orante,tantum mox illum præsentis vitæ odiũ cœpit, vt mutato protinus consilio, diceret cum Apostolo: Cupio dissolui, & esse cum Christo; palamque profiteretur, nihil iam se magis cupere, quàm sui corporis dissolutionem. Vnde PHILIPPVM his verbis compellare cœpit: Ora Pater, vt in Paradisum quantocyus ingredi merear: Vitæ odium cœpi; vitaque mihi molesta valde est, ea causa, vt cum Deo sim. Astantesq. subinde respiciens, in has sæpè prorumpebat voces: Vita præsens (credite) mihi fastidio est,mori vellem,vt Deum meum contemplari possim assiduè; iterumq. PHILIPPVM appellans: ad hanc diem rogaui te Pater (dicebat) vt cum Deo ageres, vt saluti me restitueret, nunc rogo te vt (orationibus me tuis) ex ergastulo corporis liberes, atque absoluas.

Interea deficientibus in eo corporis viribus, die sequenti (qui fuit eius vitæ postremus) in id totum incubuit, vt se ad piè Christianèq. moriendum præpararet. Erant apud eum asiduè ex B.Patris schola quamplurimi,quibuscũ & ipse aderat Pater;qui tamdiu apud eum esse voluit,dum in vesperam inclinaret dies;quo tempore iterum dicere cœpit æger: In cœlum proficisci cupio Pater:hoc vnum ex omnibus mihi cordi est; cui cum respõderet PHILIPPVS: si Deo placeret, vt præsentem morbum diutius sustineres, nonne voluntatẽ eius cupiditati tuæ præferres? Tùm Gabriel,& quid est hoc verbum? Iam dixi tibi sæpius, ex corporis vinculis in cœlum emigrare ardenter cupio; adeò totus Dei videndi adeo cupiditate vt nulla res me grauius afficiat, quàm hìc manere diutius, ergo precare Dominum, vt ante quintã noctis horam ad eum euolem. Tum PHILIPPVS: quod petisti consequeris;id tamen te monitum velim, Dæmonem multas tibi paraturum insidias,varijsque tentationibus(quas singillatim enumerauit) animi tui constantiam aggressurum;sed nulla in re(crede mihi)nocere tibi poterit,si memoria vel maximè retinebis,te voluntatem tuam dedisse Deo: caueas ne quidquam formides; Christus in te ipse vincet omnia. Quibus

dictis

dictis domum remigrat, sacrum pro eo facturus; ægrum Io. Bapt. Saluiato, & Francisco Mariæ Taurusio commẽdans, ac iubẽs se (necessitate ingruẽte) accersiri. Vix hora abierat, cum Gabrieli comparanti se ad quàm religiosissimè decedendũ eam obijcit mentem Diabolus, vt cogitare cęperit se iustum esse, nulloq. pacto sibi de æterna felicitate ambigendum: cumque ij qui assidebant Litanias pro eo recitarẽt, ad illam precẽ: A mala morte libera eũ Domine, subrisit ille, caputq. agitans aliquantulũ, secum ipse dicere cępit. Is, in cuius corde Christus inhabitat, liber est à malæ mortis periculo: Sed statim Dæmonis insidias agnoscens, eam cogitationẽ à se reijcere omni studio contendit, clamans, dicensq. Quæ est hæc suggestio diabolica, quæ me inuasit? vestris quæso fratres orationibus me adiuuate. Eius autem virtute victus infestissimus hostis, aliud pugnæ genus excogitauit: eũ etenim impedire conatus est, ne sanctissimũ Iesu nomen pronunciare posset. Rogarat siquidẽ ille amicos, vt (supremis appropinquanti) id nomen in memoriam redigerent, quod inuocare summoperè cupiebat. Quamobrem clamare cępit, ac dicere: Eia fratres, opem ferte, pronũciare nequeo prorsus, succurrite: cumq. rogaretur quid esset, quod proferre non posset, an ne sanctissimũ Iesu nomen? annuit illicò dicens, quid hoc rei est, quod Iesum inuocare nequeam? atqui ex his summa vis Dæmonis dignoscebatur; quandoquidẽ cum idem nomen clara voce frequenter repeteret, videbatur nihilominus sibi illud exprimere neutiquam posse: astantibus qui monebant, vt quod ore dicere nequiret, corde tacitus proferret, in hæc verba respondit: Graue iam mihi videtur, fratres sanctissimũ Iesu nomen appellare, quinimmò eò redactus esse miseriarum mihi videor, vt eius ne sonum quidem sustinere possim. In hac igitur tam acri pugna, cum aliquantulũ vehementer anxius perstitisset, nec quidquã astantes precibus, vel cohortationibus proficerent, reuocatus tandẽ Pater continuò accurrit; cuius aspectu ęger mirificè recreatus, sæpius (tãti Viri hortationibus) vnà cum eo sanctissimum Iesu nomen expedita lingua inclamauit: Mi Iesu (inquiens) mi amor; mi sponse. Quibus dictis mox secum ipse, ac cum amicis quęrebatur de tam graui certamine, quod integram circiter horã sustinuerat. Cumq. lætus sic esset, cępit iterũ non multo post clamare: Eia Pater, filio succurre tuo; eadem, qua ante teneor difficultate sanctissimũ Iesu nomen pronunciandi. Hæc cum ille dixisset, PHILIPPO pro illo precibus insistente, mox ea liberatus molestia, Iesũ libera voce, magnoq. sensu Crucifixi imaginem intuitus, identidem appellabat. Interim cum quieto iam animo esset, ecce rursum Satan, longè diuerso, ac peri-

culosiori

culosiori certamine acrius eum inuadit, adeò vehementer Infidelitatis cogitationẽ obijciens animo, vt de Christianæ Religionis veritate iam prorsus ambigeret. Nouas igitur Diaboli fraudes PHILIPPO aperit; cui ille: Contemne fili, contemne diabolicas hasce machinationes: Dic, Credo, Credo: quæ verba; quanquã vnà cum B. Patre repetebat crebrius, tamen cũ ipse sibì videretur in his, quę ad fidem spectant, suspenso animo esse: Affer tu itaque Pater (iterũ clamat) afflictissimo opem, ne peream. His verbis cõmotus PHILIPPVS, circunstantibus primò, deinde ægroto iniunxit, vt Symbolum Apstolorum clara voce pronunciaret; idque si ore præstare non posset, corde saltem vnà cum alijs recitare conaretur. Tum in preces sese dante, extemplò omnis illa diabolica tentatio euanescere cœpit, maximo cum solatio morientis; qui paulisper respirans, Satanicis illis laqueis absolutus, Dæmoni (recepto animo) his verbis insultat: Te inuito credam; te nolente credam: velis, nolis credam; Deo meo, repugnante te, quoad vixero fidelis ero assiduè. Id iniquius ferens Diabolus, etsi sæpè victus, tertiò in eum insurgit, maiorem actus in rabiem; tetrasq. ac fœdas horribilium canum formas illi obijciẽs, de statu mentis eum deturbare; omniq. conatu in desperationem inducere contendit. Erat itaque iuuenis graui pressus molestia, totusq. præ horrore contremiscebat; terribilibus oculis cuncta mirabundus circumspiciebat, dicebatq. secum ipse; Heu, Heu, quàm infelix es Gabriel? Heu quot commisisti flagitia? ò me miserum! pelle Pater hos canes nigerrimos, qui me circunstant; si me Pater amas, hos Dæmones fuga; pelle eos. Cuius necessitati occurrens PHILIPPVS, confirmat timentem; excitat fidem; commemorat diuinam misericordiam; ad eam confugiat hortatur; Christum pro eo passum monet; rogatq. vt vnà cum sponsa in foramina petræ, inque cauernã maceriæ sese recipiat; victoriam pollicetur. Tùm genibus humi positis nefarios spiritus increpauit dicens: iubeo vos Christi nomine omnes abscedere. Ad eã vocem, monstrorũ turba (veluti profligata) illicò aufugit, iuuenem relinquens lætitia gestientem, exclamantemq. Eia fratres, gaudeamus; effugiunt canes; PHILIPPVS eos pepulit: Videte eos, videte (locũ digito ostendens) fugã arripuerũt, fugiuntq. velocissimè. ergo vicimus: fugistis tandẽ miseri, fugistis; vobis inuitis libet iã millies Iesum inuocare. Atque in hunc modũ spiritu exultãs, versus ad sanctã Crucifixi imaginẽ, eo animi ardore orauit, vt nemo ex ijs, qui aderãt, lachrymas continere potuerit. Cernere erat eũ totũ esse in agendis gratijs, cõmemorandoq. quod à Deo acceperat beneficiũ; atque inter hæc dicentẽ: Mi Iesu dulcissime; mi amor; mi creator; mi

mi redẽptor, quis enumerare poterit vnquã, quę à te acceperim beneficia? Tũ ad amicos cõuersus: ò quę fratres hisce ego vidi oculis! Monentẽ rogo audiatis: Deo O.M. Vos totos tradere ne grauemini. Postulata deinde Crucifixi imagine, in ea religiosissimè exoscu-landa has iterabat voces: Dominus meus Iesus Christus perpetuò viuat: quis erit (dulcissime Iesu) qui me à charitate tua separari possit? Deinde ira in Dęmonẽ commotus, eiusdẽ imbecillitati pluribus insultauit; sed cũ videret B. Pater, eũ in his plus nimio defatigari, suspicatus ne exitũ sibi ipse his motibus acceleraret: Iam satis (inquit) est fili; mendacẽ, impiumq. Dæmonem missum facias velim; totã spem tuam in Deo, inq. sanguine eius pretiosissimo, quẽ pro te fudit colloces, moneo; ipse enim tibi victoriam largitus est: Is ipse in te, ac pro te Dæmonẽ vicit iniquissimum. Quibus verbis auditis Gabriel paulisper interim acquieuit. Interea astantes credere cœperunt eum ad sequentem vsque diem vitam producturũ, vtpotè qui expedita lingua loqueretur, & viribus valens appareret. Idq. cum à Medico quoque ad PHILIPPVM deferretur: haud ita erit (respondit ille) vbi situm mutabit, illicò morietur: nec in cassum verba; siquidem vix medietas horæ abierat, cum ille se ad eam partem componens, vbi PHILIPPVS erat, Christi nomen, eius opera inclamans, in manu Iesu spiritum exhalauit. anno 1558.

Simile ferè contigit SEBASTIANO cuidam ex spiritualibus PHILIPPI filijs; qui cum in morbum incidisset, vitæ fine iam instante, à communi humani generis hoste grauissimis cœpit tentationibus impeti. Diabolus enim vt hominem in desperationem induceret, aspectu illi sese terribilem ad videndum obiecit; cuius horibili visu perterritus æger, magnis vndique afflictationibus oppressus in graue incidit animæ discrimen; de salute propemodum desperans; & se æternis pœnis addictum pronuncians. Ad Parochum igitur descenditur, qui rectà ad ægrum contendens, nihil prorsus effecit: namq. vbi eum ille vidit, mox perinde ac si dirum aliquod vidisset monstrum, obuersus in aliam partem, ab eo refugit clamitans: nullam se (quod à Deo derelictus erat) salutis spẽ habere. Interim accersitur PHILIPPVS, qui cubiculum ingressus, bis repetito: Quid hic rei est? Sebastianum manu leniter apprehendit; quo attactu illud confestim factum est, vt æger à summa desperatione, atque tristitia, ad magnam animi tranquillitatem (cunctis qui aderant admirantibus) traductus, alta voce dicere cœperit: PHILIPPVS Pater Dæmones fugat, &: abeunt Dæmones à PHILIPPO fugati: ò magnam PHILIPPI vim! Viuat Christus; Viuat PHILIPPVS; cuius ope ab Inferni faucibus ereptus sum.

ſum. Lætitia ergò perfuſus quammaxima, diuinas laudes concinere non deſiſtebat; cantiunculam illam præſertim ſæpius repetens. Ieſu, Ieſu, Ieſu, inuocet quiſque Ieſum; cumq. frequenter dulciſsimum hoc nomen inuocaret, in hæc tandem verba prorupit: En fratres, Angelorum aſpectu fruor; Angelos intueor, qui me vt in cœlum perducant adſunt. & paulò poſt: Ecce Archangeli, Ecce Throni, Ecce Dominationes, ac reliquos aliorum ordinum Hierarchiarumq. enumerans; & hæc cum diceret, exultans, diuinasq. laudes concinens, paulò poſt animam inter manus B. Patris reddidit Deo 4. Kal. Octobris, ipſo S. Michaelis Archangeli peruigilio 1561.

Alios item commemorant Baccius, & idem Gallonius ibidem, quos B. Pater è deſperationis Barathro, & Dæmonum inſidijs ſub mortem eripuit: quos etiam (Dei ſpiritu actus) ex inſperato, in eodem mortis articulo inuiſit, ac iuuit: ſequentes præcipuè, cæteris omiſsis nempè.

Cum quodam die anni 1563. PHILIPPVS ad Xenodochiū ſancti Spiritus veniret, fuſis precibus ante aram ſacroſanctæ Euchariſtiæ: *Anon. obit.* in Vulneratorum Valetudinarium, repētè, diuino agitatus ſpiritu, digreditur, conuerſusq. ad ſuos: Huc (inquit) vocat nos Deus; huc diuinitus impelli me ſentio: & hæc dicens, confeſtim rectà ad vnius lectulum, qui animam agebat, aduolat; eumq. non viribus modò deſtitutum, ſed voce etiam defectum (labente propè ſpiritu) offendit. Hunc ergo inclamans, id mirabiliter effecit, vt moribundum (ſtupentibus, qui aderant) ad loquendum primum; deinde ad Confeſsionem peragendam; tùm ad ſacrum Viaticum recipiendum; & demum ad Vitæ curſum ſanctè, pièq. conficiendum perduxerit.

Mulier primaria in Vrbe, ad vltimum (ſumma vi morbi) adducta venerat. Hanc PHILIPPVS viſit; fuſisq. pro illa precibus, mox, *Anon. Obit.* vt alium ægrotum inuiſeret, abijt. Inter eumdum autem, ita ſecū ipſe eloqui cœpit: Heu miſeram illam! Heu miſeram! quàm indiget auxilio! Inter hæc aliquantulum progreſſus: Atqui (inquit) illi omninò ſubueniendum eſt; ac ijs, qui ſecum erant: reuertamur (ait) ad moribundam. Mirantibus illis, & de mutato conſilio ſciſcitantibus: Ad eam (inquit) diuinitus euocari me ſentio: Diutius ſi vixerit, cum graui periculo fiet. Demum reuerſus, ac iterū cubiculum ingreſſus, eam egregiè adhuc robuſtam, & ad alterum ſaltem diem ſpiritum omninò traducturam reperit. Aſtantibus nihilominus recedere iuſsis (præter ſuos, ac fœminas nonnullas,

quæ

quæ rei exitum expectantes in proximum cubiculi angulum concesserant) ad ægram propius accedens, in eius faciem semel, atque iterum exsufflat; tùm preces pro ea ad Deum fundens; ipsamq. sermone de rebus diuinis perbreui confirmans; oculis in eam defixis, in hæc tandem verba prorupit dicens: Iubeo te anima, Dei nomine, ex hoc corpore excedere. Quibus dictis extemplò mulier (cunctis, qui aderāt stupentibus factumq. initio non credentibus) spiritum efflauit. Sic B. Viri imperio non minus iussæ abire, quàm reuocatæ ad corpus animæ parebant; & qui pluribus præsentem vitam oratione producere consueuerat, nouo commiserationis genere, huic temporariā mortem accelerauit, ne incurreret æternam.

Sed maximè omnium est admirabile, nec vllatenus prætereundum, quod in Pauli Maximi suscitatione contigit.

PAVLVS siquidē Maximus ętatis annorū quatuordecim, diutino plusquam duorū mensiū languore correptus; sacramentis ritè munitus obijt: cumq. accersitus (dum ille animā ageret) PHILIPPVS, qui eius morti velle se interesse dixerat, non ita subitò (sacro, quod interim faciebat, impeditus) ad eum venire potuisset, inuenit eum iam vita functum; cunctaq. ad funus necessaria iam parata. Vrget nihilominus PHILIPPVS, vt in cubiculum, in quo puer lectulo iacebat compositus, inducatur. Ingressus procumbit humi; orat breui; aqua sancta mortuum respergit; in eius faciem exsufflat. tùm manu fronti imposita, bis nominatim eum inclamat. Mira res! ad eius vocem reuocatur ad vitam PAVLVS, ac diutius inter se collato sermone, cum is iterum confiteri se velle diceret, confitentem PHILIPPVS audit: Quærit ab eo subindè, malitne viuere an mori; cumq. se libentius mori annuisset, benedictione impertita; Vade (inquit) felix; ora Deum pro me, & statim veluti potestate facta moriendi, iterum in eiusdem PHILIPPI complexu efflauit animam. Anno Christi 1583. die 16. Martij.

Plurimorum quoque absens Pius pater nouit diuinitus necessitates morientium; quibus si ipse, alijs præpeditus negocijs, eo tēpore succurrere non valebat, per suos statim subuenire mira solicitudine curabat. Quorum plura ex eius Vita, & ex dictis depositionibus testium recensentur exempla; sed hoc præcipuè notatu dignissimum, quod contigit anno Domini 1559.

Venerat Cæsar Baronius (de more) ad B. Patrem, vt confiteretur peccata sua quadam die Dominica; qui iussus est ab eodem Patre properare statim, nulla interposita mora, ad Xenodochium sancti Spiritus; cumq. responderet Baronius, horam ægris mini-

strandi

ſtrandi iam abijſſe; quin & capiendæ, tunc quietis tempus eſſe, ſubiecit mox PHILIPPVS: properè quod mandaui facias; percontari deſinas; nihil aliud dicas. Paruit mox ille, ne minimo quidẽ ſpatio temporis interiecto; inq. Noſocomium ingreſſus, ſecum ipſe animo agitans, non ſine cauſa eò ſe à PHILIPPO miſſum eſſe, circumſpicere cœpit, ſi quem cerneret ſua ope indigentem; eiq. ſeſe obijcit æger, extremum agens ſpiritum; candela (de more) ad eius caput accenſa: quamobrem arbitratus illum ipſum eſſe, ad quem mitteretur, ad lectulum accedit; ægrotum vitali ſpiritu penè defectum offendit; quærit ab eo peregerit ne peccatorum Confeſſionem; ſacramue Euchariſtiam ſuſceperit; cui cum ille intermortuis vocibus, ſine eiuſmodi ſacramentorũ perceptione ſe mori reſpondiſſet; aduolat illicò Baronius ad Saçerdotem, qui accedens ad morientem, confeſſionem eius audit; ſacrum viaticũ ei tribuit; eoq. ſuſcepto Vir ille (aſtante ſemper Baronio ſtupore attonito) expirauit. Venerat quippe pridie eius diei ad Noſocomium intempeſtiuè æger (à prandio ſcilicet) & in lectulo collocatus fuerat à miniſtris, confeſsione nondum expurgatus; eo quod tempore incõgruo acceſſerat. Interea eius rei oblitis miniſtris, ægrotus adeò morbo improuiſo opprimitur, vt repentè ad vltimum venerit vitæ articulum: id vbi comperit Sacerdos, ad eum accurrens, & viribus, ac loquela deſtitutum reperiens, animamq. iam agentem, ſacro tantummodo inunxerat oleo, cæteris ſacramentis non adminiſtratis; quorum etiam beneficio caruiſſet, ni Baronius PHILIPPO, de eiuſmodi neceſsitate diuinitus admonito, paruiſſet.

Simile huic accidit Franciſco Mariæ Tauruſio, cum ita PHILIPPVS ex improuiſo eum ad viſendam mulierem quamdam miſiſſet, quam in Noſocomio S. Iacobi Inſanabilium dedicauerat ægrotantium mulierum obſequio. Inuenit enim eam (etſi paucis ante diebus optimè valeret) tùm repentino morbo oppreſſam, iam cum morte luctantem; omnibusq. iam ſenſibus deſtitutam, ſpiritum efflantem; quem fœminæ ſtatum, diuinitus, nullo ſignificante, præſenſerat optimus Pater.

Hoc ipſum etiam de Duce quodam militũ, eodem prorſus modo, idem Franciſcus Maria ſibi eueniſſe, narrauit.

Nec prætereundum (cæteris omiſsis) quod habetur de Nicolao Lilio noſtræ Congregationis Oratorij presbytero, qui dum ſupremis appropinquaret, & ab aduerſario varijs modis impugnaretur, adeòut ſtrepitus etiam quaſi tonitrui, ſeu lapidum prægrandium, qui ſuper Triclinij fornicem traherentur, à pluribus è Patribus au-

diti fuerint (erat quippe is locus cubiculo proximus vbi æger iacebat) S. PHILIPPVS, qui tunc in Sacello quodam, eidem cubiculo pariter proximo, Diuina peragebat, & pro ægro tunc precibus insistebat, aduocatis ministris, vni eorum, qui primus accessit, Petro scilicet Consolino, pergere iussit ad Nicolaum quantocyus, vt quid de eo esset certò sciret. Aduolat confestim Petrus, & moribundum Sacerdotem iunctis manibus, hilari, serenoq. vultu dicentem reperit: Gratias agamus Domino Deo nostro; accessit; recessit; victus est. Diabolus nempe, cum quo dimicauerat; & à cuius furore, & minis, PHILIPPI opera, liberatus fuerat. Meritò quidem vir obediens loquebatur Victoriam: sancto etenim Patri obedientiæ cultor ita obtemperauit semper, vt nemo magis; adeòut alter videretur Dositheus nouo Dorotheo factus obediens vsque ad mortem. Testantur id omnes, qui eum nouerunt. Affirmant nostræ Congregationis presbyteri adhuc superstites, qui simul cum eo sub eiusdem Patris regimine vitam ducentes, miratos certè se esse aiunt, in Deum pietatem; charitatem in proximos; humilitatem, suiq. ipsius despicientiam; orationis asiduitatem; laborum indefessam tolerantiã; cæterasq. huiusmodi Christiani hominis virtutes, quibus apprimè erat excultus; sed miris extollunt laudibus atque præconijs, in tanto viro propriæ voluntatis perfectam abnegationem, omnibusq. absolutam numeris obedientiam; cuius argumenti plura quoque memorant eiusdem præclara facinora; & illud præcipuè, quod in hac eadem postrema infirmitate contigit, nempè quando sacrum de more suscepturus erat Viaticum. Ad eius enim aspectum cœpit pius sacerdos in hunc modum orare: Domine Iesu Christe fili Dei viui, qui pro me nasci, & mori dignatus es, Gratias tibi ago, & mox à B. PHILIPPO tacere iussus, feruorem illicò compescens & verba, conceptum sermonem tenere voluit, ac valuit. Qui tandem Ecclesiasticis munitus sacramentis maxima cum significatione pietatis obdormiuit in Domino. anno salutis 1591. die 14. Iunij. Cum verò noctu cadauer illius in Ecclesia seruaretur, suo tempore sepeliendum, visus est idẽ S. Pater, semotis arbitris, per rimulas tamen ostij obseruatus, illud circumire cum iubilo; eius faciem, & aures contrectare sæpius; aliaq. consuetæ familiaritatis, ac beneuolentiæ signa, ac si viueret iterare. Qui etiam eiusdem Nicolai puluinar, super quo decubuerat, & occubuerat, reliquiarum loco ducens, pia deuotione apud se recondere, atque seruare voluit.

Hæc de Nicolao nostro commemorare, ac S. PHILIPPI narrationi,

tioni, tanquam Coronidem attexere, libuit: Gloria etenim Patris eſt filius ſapiens.

XLI.

PIVS V. Pont. Max. dum infirmitate vltima premeretur, doloribusq. maximis angeretur, ſuſpiria quædam, in Chriſti de Cruce pendentis imaginem effundens, identidem dicebat: Domine adauge dolorem, dum adaugeas & patientiam. Septem Pſalmos pœnitentiales prælegi ſibi mandauit, legenti præcipiens, id faceret alta voce, ad ſingulos verſus paululum ſubſiſtens, quò melius ipſe poſſet Diuinos illos ſenſus meditando deguſtare. Itidemq. ſibi ſæpius Euangelicam Dominicæ Paſſionis hiſtoriam legi iuſſit; & vbi ſanctum Ieſu nomen audiret, ob reuerentiam, pileolo manum intendebat. *Maij* 1.

Quarto ante obitum die, rem diuinã facere, atque ita ſeſe Diuinis præſidijs magis communire concupiuit; ſed viribus deſtitutus, cum id non poſſet, interfuit ſacrificanti; & cœleſtẽ Euchariſtiæ cibum ſumma pietate ſuſcepit. Pridie autem quam obiret, ſacram (quam ſæpius efflagitauerat) ſibi Vnctionem adhiberi iuſſit. Quinquaginta dies, & amplius acerbiſſimos dolores, toleranter paſſus, citra vllam ſeu vultus, ſeu animi perturbationem, identidem in genua procumbens, ſupplex Deum, tùm pro ſe, tùm pro Sancta eius Eccleſia enixè deprecabatur; ac de morte verba faciebat, quam ſub ipſum ægrotationis initium imminere ſibi præſenſerat. Demũ paulò antequam efflaret animam, intimam laneam ſubuculã, quam cuti proximam ſemper induere conſueuerat, ad humeros retortam, brachiorumq. partem nudam ſe habere comperiens, modicis quæ ſupererant viribus, ipſemet nitens extendere, corporis nuda contexit, modeſtiæ ſuæ non immemor. Deinde, manibus in modum Crucis conformatis, intermortuis vocibus, hos verſus pronuncians: Quæſumus Auctor omnium, in hoc Paſchali gaudio, ab omni mortis impetu tuum defende populum, abſque alio motu, placidiſsimè Deo reddidit ſpiritum. Kal. Maij 1572.

Io. Ant. Gabutius Cleric. Regul. in Vita ipſius.

XLII.

Dec. 16.
Apr. 4.

PLATO Confessor cum in exilio positus, morbo lethali corriperetur, in vrbem Constantinopolitanam ab Imperatore transferri iussus est. Vbi modò lectulo recumbens, modò in humili aliqua sede requiescens, Dauidis Psalmos pronunciabat, & mente Deum ipsum precabatur; quæq. ad fratrũ Societatem iuuandam pertinebant, omnia conferebat salutaria monita, atque consilia. Non tamen valebat opus facere, neque genuflectere, neque Lectionibus vacare, nisi quantum Ministri alicuius, propè se legentis, opera vtebatur; nihilominus dolebat, ac tristis erat, quasi animam perdidisset, eo quod sacra, & diuina Mysteria non obiret, sed à corpore, & laboribus vacaret. Si quem cibum sumebat, morbo congruentem; vel lauacro (vt iussis pareret) vtebatur, Deo quidem ipse gratias agebat, sed ægrè ferebat tamen, quod remissius viueret. Cum igitur post decẽ & nouẽ annos, quos in infirmitate corporis transegerat, expectatę migrationis tempus adesse cõspiceret, orationem à fratrum Societate circumfusa postulauit; eosdemq. singulos amplexatus, benedixit. Postea ad sepulchrum, quod iam pridem videre concupierat, admodum lætus abijt; illudq. cum vidisset (valdè hilaris) Deo gratias agens, ait: Hæc requies mea in sæculum sæculi: Voluntatem timentium ipsum faciet Dominus. Sub mortem funebre canticum, ipse sibi modulatus est. Cum enim Thoracis morbo teneretur, & assiduo laboraret anhelitu, labia ex consueta meditatione commouens, submissa voce illam præcipuè Cantici partem canebat: Resurgent Mortui, & exurgent, qui sunt in monumentis, & lætabuntur, qui sunt in terra: quem versum, vt secum canerent astantes, quoad loqui potuit, hortatus est; Canticumq. illud obitus est consecutus. anno Domini 812. ætatis 79.

Sur. to. 6. Lippom. to. 7. ex Theodoro Studita, qui eius Acta luculenta scripsit oratione. Habetur eius officium in M.S. Bibl. Vall. De eo Baron. in Annal. to. 9.

AN-

ANNOTATIO.

PLATO iste Monachus Constantinopolitanus (de quo Martyrol. Rom. 4. Aprilis) è carcere tractus fuit ad Conciliabulum, iussu Imperatoris congregatum, vt Iosephus quidam Oeconomus, antea damnatus, restitueretur. Miserabile autem spectaculum erat, Senem videre, propter imbecillitatem ingredi non valentem, sublatũ portari, catena vinctum, & ab alijs humeris in alios, indecora traiectione, transmitti. In hac autem pseudosynodo, exilio destinatus est in quandam Insulam; ad quam à duobus hominibus adductus, & huc, atque illuc protrusus (eo quod amplius progredi non posset) inhumaniter raptatus fuit in exilium.

Concluserunt autem eum in cella quadam (hominem scilicet senio confectum, & morbo vexatum) quem sub vnius cuiusdam Serui potestate reliquerunt, vt ab eo semel in die, vel bis viseretur. Quo tempore autem Senex eum rogabat, vt ad necessarium vsum corporis duceretur; iniquus ille Seruus id ei exprobrabat: Petebat aliquid imbecillitati suæ consentaneũ, & peruersus ille fores claudebat. Eius carceris causa incidit in lethalem morbum; quod cum audisset Cæsar, eum in Vrbem transferri iussit; quamuis quod proposuerat ad finem perducere ipse non valuit. Imperator enim (Dei iusto iudicio) interim exanimatus est.

XLIII.

POPPO Abbas Stabulensis sub mortem post Sacramentorum susceptionem Cilicium, quod sibi sterni fecerat, nudis pedibus adijt, terramq. deosculans in ea supinum se collocauit; tum Responsorium: Subuenite Sancti Dei, ipse inchoauit; quod circunstantium fratrum caterua (ipsius iussu) cum subiuncta Litania compleuit. Resedit deinde, & sermonem ad eosdem fratres habuit; quibus etiam criminum veniam, Sacerdotali auctoritate, & stola, impendit. Orauit demum, & postulauit à Domino id, quod semper fassus est exoptasse, & postulasse; nempè, vt in signum suæ conuersionis, in S. Pauli Conuersione ex hac vita migraret. Quod obtinuit: eadem enim nocte in Cilicio recollectus; manibus eleuatis, reddidit spiritum, anno Domini 1048. *Ian. 25.*

Sur. to. 1. Sigebertus in Chron. anno Domini 1048. *Trithem.*

in Chron. Hirsaugien. & de Vir. Ill. lib.3.cap.242. Baron.in Annal. tom. 11.

De eodem vide infra in THIETMARO.

XLIV.

Iul. 21. PRAXEDES Virgo Romana, afflictione constricta ob tot Martyrum cædes, ingemuit, & orauit ad Dominum, vt ex hoc mundo transiret; cuius preces exaudiens Dominus, trigesimoquarto die à martyrio Sanctorum, qui in domo sua conuenerant, eam ad coronam vocauit, anno salutis 164.

Mombrit.to.2. M.S.Bibl.Vall. ex epistola Pastoris presbyteri ad Timotheum conpresbyterum. Ferrar. in Catal. Baron. in Annal.to.1.

XLV.

Mart.15 PROBVS Episcopus Reatinus mortis instante tempore, Medicos, & alios astantes ad refectionem ire iussit, relicto tantum puerolo, qui lecto assisteret. Abeuntibus autem illis, aspexit puer intrantes ad virum Dei quosdam, stolis candidis amictos; qui eundem quoque candorem vestium, vultuum suorum luce vincebant; qua splendoris etiam claritate perculsus, quinam illi essent emissa cœpit voce clamare: qua voce etiam PROBVS Episcopus commotus, intrantes eos aspexit, & cognouit; atque eundem stridentem, vagientemq. puerum consolari cœpit, dicens: Noli timere, quia ad me Sancti Iuuenalis, & Eleutherius martyres venerunt. Ille autẽ tantæ visionis nouitatem non ferens, cursu concito extra fores fugit; atque eosq̃, quos viderat, Patri S. Probi, ac Medicis nunciauit. Qui concitè descenderunt; sed ægrum, quem reliquerant, iam defunctum inuenerunt; quia illi eum secum tulerant.

Greg.Dial.lib.4.cap.12.

XLVI.

Iul. 4. PROCOPIVS Confessor Bohemus, mortem suam infra triduum, insuper, & ventura mala suis prædixit discipulis: pauperi autem cuidam stipem à se exigenti, respondit, vt paulisper præstolaretur, quò sibi vita functo, tunicam, eleemosinæ loco, aspor-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

asportare liceret. Quod & factum est; Ipso in Domino, paulò post quiescente. anno Christi 1053.

Sur. to. 7. ex Annal. Bohemorum. De eo in Bohemia pia Georgij Bartholdi lib. 4.

ANNOTATIO.

Ter post mortem apparuit PROCOPIVS Cœnobij sui Præposito (nomine Blasio) mandans ei, vt Romano Pontifice adito, eum, quò se albo Diuorum ascriberet, excitaret. Paruit tandem iussis Blasius; sed iussa distulit, ac neglexit Pontifex. Sic ergo, attenuato sumptu annuo, salutatis Apostolorum liminibus, nocte abibat Legatus; cum PROCOPIVS, indignanti similis, Pontificem sopitum corripuit, quod segnius honori suo studens, preces sacerdotis sui ita repulisset, vt ieiunis loculis excedere Vrbe cogeretur; adiecitq. ni hominem, via D. Laurentij suburbani gradientem, reuocaret (tum verò pedum in sublime tollens) se illum perfossurum. Pontifex horribilis ostenti facie somno resolutus, semisopita voce, quis esset percontatur: PROCOPIVS (ait ille) & euanuit. Procopij igitur Sacerdotem Pontifex per expeditos cursores reductum, cum auidè, præsentibus tredecim purpuratis Patribus, de eiusdem Viri sancti gestis audisset, Diuina re facta, Sanctorum numero illum ascripsit; missoq. in Bohemiam Guidone, Sanctæ Mariæ in Transtiberim S. Calixti presbytero Cardinali (Legato à latere vulgo dicto) PROCOPIVM Sanctum, beatum, felicemq. credens, vocandum, colendum, pronunciauit; eiq. tanti nominis, & tituli apud omnes ferendi auctor fuit. Idq. anno Domini 1204. 4. Non. Iunij. Qui quidem Legatus non solum confirmator nobilium facinorum PROCOPII, sed reuertens Præco, ac Testis virtutum illius apud suos Romæ fuit. *Idem Sur. circa finem Vitæ ipsius* S. PROCOPII.

Plura, & mira recenset, ab eodem patrata miracula, Georgius in Bohemiæ piæ loc. cit.

X L V I I.

PROSPER Aquitanus Episcopus Regiensis in ægritudine positus, suos ad se conuocatos filios, ad ferendum eius ex hoc mundo discessum, hortatus est; cum multò magis in posterum esset cum eis futurus: & si illucusque putarunt se eis potuisse *Iun. 25.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

tuisse prodesse, multò magis credere deberent, se profuturum, vbi inexhaustum bonorum omnium thesaurum attigisset. Quibus dictis, & omnibus præsentibus, benedictione impertita, oculos, & manus in cœlum sustulit: Tunc verò facies illius mirè exhilarata est, atque resplenduit, & stupentibus qui aderant; ac psalmis, & hymnis egredientem animam comitantibus, feliciter migrauit ad Dominum, anno salutis 466.

Sur. tom. 3. Petr. in Catal. lib. 6. cap. 7. De eo Baron. in Annal. tom. 5. & 6.

PVCCINVS. Vide in Luca Abbate.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

QVIRINVS *vide ſupra* in Andrea.

I.

QVISILINDA Monialis, corporis infirmitate correpta, cum diuerſis anxietatibus angeretur, cœpit lætos ad cœlum vultus referre, & ignotas ſibi dudum ſcripturas enarrare; exordiens à principio libros Moyſis, & eos per ordinem recitãs; deinde Euangelica, atque ſimul Apoſtolica documenta. Monuit poſtea ſorores, ne ſe triſtitiæ ſubderent, certum habentes, quia citò de aduerſarijs ſuis Dominus vltionem eſſet daturus (erat enim tunc aduerſarius quidam Monaſterij, Egon nomine, qui mox poſt promiſſam vltionem interijt) Cœpit quoque Virgo Orationes, & deprecationes dulci modulamine canere: Vnde dum valde admirarentur aſtantes, vnam de ſororibus ſic allocuta eſt: Eia, (inquit) ſoror, foras iacta quiſquilias. Cum igitur aliæ conquirerent, quid ſibi vellent verba iſta, rurſus adiecit: non aſpicitis quantis ſordibus mentem habeat occupatam? nec enim omninò per Confeſſionem, pectoris ſui aream purgatam reſtituit: quam, in ſæculo poſita, priuſquam hìc clauderetur, omni ſpurcitia maculauit. Perculſa metu, verecundia correpta, & à lumine Spiritus ſancti comprehenſa, cui talia dicebantur, ſolo proſternitur illicò; celataq. vitia, matri humillimè fatetur. Cœpit poſt hæc QVISILINDA (quæ vitæ exitum expectabat) rogare, vt ſpacio facto, locum venientibus darent: obtemperantibus autem ſororibus, illa inclinato capite, hilari vultu dixit: Benedicite Dominæ meæ. Inquirentibus quæ aſtabant, quibus ſalutationis verbum exhiberet, reſpondit: Non agnoſcitis ſorores, quæ de Collegio veſtro ad cœlos migrarunt? Cumq. ſciſcitarentur, ſi ipſa cognoſceret eas? increpantis voce ad vnam earum loquitur, dicens: vel tu non cognoſcis ſororem tuam Anshildem, quæ dudum ad cœlos migrauit, candidatorum choris inſertam? Hæc ea dicente, anima è carne elapſa eſt; qua egreſſa, cantus Angelicus mox in aere auditus eſt. *Beda in vita S. Burgundofor[...] rom. 3.*

RADBO-

I.

Nou. 29. RADBODVS Episcopus Traiectensis, dum in quodam pago consisteret, febri correptus, sciẽs adesse migrationis suæ tempus (longè ante præuisum, & prænunciatum) voluit inde discedere, & ad locum vbi sepulturam delegerat, proficisci. Ibi cum extremas duceret horas, Psalmos assiduè recitabat. Lætus quoque & gaudens, quoad lingua moueri potuit, dentidem repetebat Antiphonam illam: Ecce læti, &c. Quæ est prima in B. Martini Confessoris (ab ipso compositis) Responsorijs; quem etiam sanctum, eius patronum, crebrius salutare videbatur. Tandem inter hæc, diem clausit extremum, & lætus pariter in cœlum migrauit, anno 917.

Sur. tom. 6. Molanus in Natal. SS. Belg.

ANNOTATIO.

Cum aliquando grauiter decumberet RADBODVS, apparuit ei B. Virgo cum S. Agnete, & S. Tecla, totum habitaculum splendore perfundens. Timore autem perterritum, nec loqui valentẽ consolata est B. Virgo dicẽs: Ne timeas RADBODE, certus eã intueri cui tu crebrò supplices offers preces: Non ego te mea dedignor consolari præsentia, qui in tuis ad Deum precibus, mei semper memoriam vsurpas. Dixit autem ei, nihil ex illo morbo periculi imminere, quamuis non diu postea in carne victurum fore; suasitque eum, vt vigilaret; nec operari cessaret; sed pergeret, vt cœperat.

II.

Iun. 24. RAINGARDA (mater B. Petri venerabilis) post viri obitum, Monialis effecta, cum de vocatione sua ad mortem, per visum esset edocta, & illicò morbo correpta, sororibus se defungi mandauit: colloquitur eisdem; confitetur peccata; expectatq. firma spe Dominum suum, quando reuertatur à nuptijs. Inde sua postulatione, oleo sacro inuncta; Christi corpore ad æternitatem refecta; humilitate munita; confessione secura, Crucem cum Domini imagine sibi deferri rogauit. Qua allata, adhibet ori suo Dominicam effigiem; & pedes eius

lingua

lingua allambens, vultui ſuo tota virtute corporis imprimit: Adorat Saluatoris Paſſionem, & eius mortem, ac vulnera ſalutem conferre adiurat: Nullam ſibi gloriam, nullam ſpem ſupereſſe ſalutis, niſi in Cruce Domini ſui, omnibus audientibus profitetur. Cumque expleta oratione, circunſtantes à vultu eius imaginem Domini amouere tentarent, accenſa calore fidei, ait: Quid vultis auferre Dominum meum? Permittite eum mihi quamdiù viuo; ad quem ſtatim ſum moriens tranſitura. Ita ipſum Chriſtum in Cruce illa ſe videre reputans, ab amplexu eius diuelli non poterat. Tandem infirmitate ſimul, & oratione fatigata, corporis viribus ſenſim deficientibus, tertia die, ex quo morbo correpta fuerat, ad extrema peruenit. Tunc viſum eſt ſororibus, vt eam à lecto leuatam, in cinere, & cilicio componerent; cumque manus ad hoc faciendum aptarent: ſinite (ait) & me paululum ſuſtinete. Et cum eam dimiſiſſent, conuerſa ad Dominũ: Noui (inquit) piiſſime Domine, quò corpus hoc deferatur; ſed quò anima ſit transferenda ignoro. Habet corpus (Redemptor) ſuum ad præſens in terra hoſpitium; anima autem (ò benigne Ieſu, ò æterne Saluator) vbi hac nocte hoſpitabitur? Quis eam ſuſcipiet? Quis occurret? Quis conſolabitur? Quis à morte, mœrore, doloribus liberabit? Quis locum, vitam, quietem, poſt tot mundi labores prouidebit? Nullus niſi tu pie Ieſu, Saluator meus; longe fient à me omnes proximi mei; nec potero inuenire refugium, niſi apud te Deus meus. Tibi ergo quod creaſti committo; tibi me omnium malorũ ream confiteor; à te miſericordiam, quam diù expectaui, nunc poſtulo; & in manus tuas corpus, & animam meam commendo. Iam nunc (inquit ſororibus) me accipite, & quò portare volebatis deferte. Tunc in nouos fletus, & lachrymas vniuerſis commotis, ſubleuata eſt, & in cinere, & cilicio repoſita; vbi poſtmodum placido fine tranſiuit ad Dominum. Vultus autem luce clarior poſt mortem renitere viſus eſt.

Petr. Venerab. eius fil. lib. 4. epiſt. 17. Habetur eius vita per eundem in M.S. Bibl. Vall.

ANNO-

ANNOTATIO.

De obitu Raingardæ ſcripſit etiam fratribus Cluniacenſibus epiſtolam Petrus, in hæc verba. Chariſſimis, & honorandis fratribus noſtris Prioribus, obedientiarijs, & alijs per diuerſas terrarum partes diffuſis, Fr. Petrus Humilis Cluniacenſium Abbas ſalutationem, & æternam à Domino benedictionem.

Si veſtræ charitatis affectus, ſi viſcera pietatis, ſi vbera miſericordiæ erga me qualemcumq. ſeruum veſtrum, & miniſtrum vigent, nunc precor experiar. Vnde abſens corpore, pręſens ſpiritu, pedibus Sanctitatis veſtræ toto me cordis affectu proſterno, & vt à vobis audiri merear, quantis poſſum precibus imploro. Ancilla Dei, carnalis mater mea, ſpiritualis ſoror veſtra, Marcianenſis Monacha RAINGARDA, poſt diutinam, & optimam cum Sanctis ſororibus conuerſationem, ſecundum Domini voluntatem, 7. Kal. Iulij commune debitum mortis in ſancta confeſſione exoluit. Quæ quoniam, dimiſſis omnibus, ad vos ſpecialiter de ſæculi naufragio confugit; & in vobis totam ſpem ſalutis ſuæ repoſuit, non ſolum meis precibus, ſed & ipſius deuotioni debetis, vt animæ illius (ad æternum tranſlatæ iudicium) ſuccurratis. Orat ergo, & per filium Mater, & pro Matre filius, vt Tricenarius Miſſarum ei per loca, vbi poſsibile fuerit, perſoluatur, & duodecim pauperes reficiantur. Reliqui Sacerdotes duas pro eius requie Miſſas decantent, abſque Officio, & Miſſa generali, quæ iuxtà morem agitur; & exceptis his, quæ charitas Dei diffuderit in cordibus veſtris per Spiritum ſanctum qui datus eſt vobis.

III.

RANDISCIVS Monachus Caſſinenſis, cum expleto vitæ curſu, mortis debitum iam perſolueret, cœperunt fratres (de more) eius animam Deo commendare: Cumque extremum traheret halitũ, ad fratres conuerſus ait: Tacete, tacete; Nunquid non auditis quantæ in cœlo reſonant laudes? Nunquid pueros, qui mihi eas decantant non videtis? Nam veſtimenta, vultuſq. eorum eſt ſicut nix. Vnde per Deum obnixè vos rogo, vt ſileatis, mihique tam ſuauiſſimum cantum audire ſinatis. Hæc dum diceret, migrauit ad Dominum.

Leo Oſtien. Chron. Caſſinen. lib. 3. cap. 50. Petr. Diac. de obit. & vit. SS. Monach. Caſſinen. M.S. Bibl. Vall.

RANDI-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

IV.

RANDISCIVS alter, Monachus, in articulo mortis constitutus, vidit Sanctum Prothomartyrem Stephanum ad se venientem, cum innumerabili turba. Quod cum fratribus, sibi astantibus, narrasset, inter loquendum emisit spiritum.

Petr. Diac. ibidem M. S. Bibl. Vall.

V.

RANIMIRVS Rex Hispan. cum Ouetum, orationis causa, adijsset, ibidem grauiter ægrotauit; & Legionem allatus, in vigilia Epiphaniæ (facta Confessione) deuotè suscepit sacrosanctum Corpus, & Sanguinem Domini nostri Iesu Christi. Quo facto, à se Regnum, quod à Patre susceperat, abdicauit; proclamans cum lachrymis: Nudus egressus sum de vtero matris meæ, nudus reuertar illuc: Dominus mihi adiutor non timebo quid faciat mihi homo. His ita peractis, vitam finiuit, & ad æterna Regna feliciter migrauit, æra 958. nempè anno Christi 950. *Ian. 5.*

Rodericus Toletanus de Reb. Hispan. lib. 5. cap. 8. in Chron. Hisp. tom. 1. Baron. in Annal. tom. 10.

VI.

REGINALDVS Monachus Cisterciensis, B. Virgini deuotissimus, sex dies ante eius obitum, audiuit pulsari signum, quo solent conuocari Monachi ad Agonizantem iuuandum; & accurrens illicò ad infirmorum locum, cum nullum ibi infirmum reperisset in huiusmodi versantem periculo, cogitauit hoc suæ mortis fuisse præsagium; & incipiens tremere, ac horrore vicinæ mortis commoueri, eadem die infirmitate correptus est; in qua non cessauit vsque ad obitum, salutationem recitare Angelicam; & in illis verbis: Sancta Maria Virgo Mater Dei ora pro nobis peccatoribus nunc, & in hora mortis, reddidit Deo animam, veste pretiosissima induendam, & ornandam, quam sibi eadem gloriosa Mater, ante quinquaginta dies, ostenderat, & promiserat.

Hist. S. Bernardi Hispanicè lib. 4. cap. 51.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Hoc idem ſignum audiuit(nullo pulſante) GERARDVS Monachus eiuſdem ordinis, vide ſupra GERARDVS.

VII.

*Febr.*4. REMBERTVS Archiepiſcopus Bremenſis,morbo correptus, pſalmodijs,& ſacris lectionibus ſemper intentus,ſe ad futuram ex hac vita migrationem (quam ante annum præuiderat, ac prædixerat) præparauit: & quamuis languoris immanitas, corporis vires omni robore deſtitueret; animo tamen ſemper inuictus, Apoſtolicam præſeferebat fortitudinem. Septimo ante obitum die,extremam Vnctionem ſibi dari præcepit; ſacram verò Euchariſtiam, ad ſupremum vſque ſpiritum,quotidie percipere voluit. Cumque iam eſſet migraturus, conuocatis Presbyteris, & vniuerſis fratribus, veniam ſibi dari petijt eorum omnium,quibus fortaſſis illorum quemquam offendiſſet: ipſe viciſſim condonauit omnibus; eiuſque veniam à Domino precatus eſt. Tandem cum, ex humilitatis ſtudio, præcepiſſet, ne in templo corpus eius ſepeliretur, percepto ſacroſancto Viatico, migrauit ad Dominum, anno ſalutis 888.

*Sur. tom.*1. *De eo Albert.Crantz.hiſt. Saxon.lib.*2.*cap.*10. *& Baron. in Annal. tom.*10.

ANNOTATIO.

REMBERTO, dum adhuc eſſet in miniſterio Anſcharij Epiſcopi (de quo ſupra) apparuit presbyter quidam iampridem defunctus; qui ab eo de ſtatu ſuo interrogatus ait, ſe dum viueret negligenter admodum animæ ſuæ curaſſe ſalutem; nec eam ſeruaſſe, quam decebat morum grauitatem; ocio ſæpe vacaſſe; vetita in cibo, & potu frequenter vſurpaſſe; ob quas culpas hactenus indignum extitiſſe admitti ad conſpectum Dei. Orauit autem REMBERTVM, vt quadraginta dierum ieiunium pro eo ſuſcipere vellet. Qui viſionem indicauit Anſchario, & eius conſilio, per dies quadraginta pane ſolo,& aqua vſus eſt. Quo tempore tam immani dentium dolore cruciabatur, vt panem edere non poſſet, niſi

(manibus

(manibus contritum, & comminutum) aquæ immitteret, & inſtar pultis prius emolliret. Expletis autem huius abſtinentiæ diebus, apparuit presbyter cuidam piæ admodum fœminæ paraliticæ, & gratias REMBERTO agere iuſsit pro cibi, ac potus tolerantia tolerata; quam vſqueadeò ſibi profuiſſe aiebat, vt prius negatum ipſi Dei conſpectum, & cœleſtis aulæ ingreſſum, propter eam iam permiſſum ſibi gauderet.

Eidem Anſchario morienti aſtitit REMBERTVS; & pſalmorũ verſus, quos ille dicere amplius non valebat, ipſe suppleuit.

In redimendis Captiuis (factus Epiſcopus) ſtudium adhibuit maximum; cumq. veniſſet aliquando ad partes Sclauorum, vbi nouellam recens ad Chriſtum conuerſorum Eccleſiam extruxerat, vidit multitudinem Chriſtianorum in catenis captiuam teneri; inter quas Virgo quædam Deo ſacrata, vt eminus illum conſpexit, tàm genuflectendo, quàm caput crebrò inclinando, tùm honorem illi exhibere, tùm eius miſericordiam pro ſui liberatione implorare videbatur: atque vt intelligeret eſſe Chriſtianam, ſublata altius voce, cœpit cantare pſalmos. Tum Epiſcopus miſeratione commotus orauit pro ea cum lachrymis; & ad preces eius mox dirupta eſt catena, qua ad collum vincta tenebatur; non poterat tamẽ (detinentibus Paganis) effugere. Tunc Vir ſanctus oblata redemptione, & renuentibus illis quamcunque conditionem, niſi eam ſolum, vt Equum ſuum ipſis daret, repentè de Equo deſilijt, & eum pro captiua liberanda dedit.

VIII.

REMIGIVS Archiepiſcopus Rhemenſis, reuelatione accepta de ſui obitus die, lætus teſtamentum condidit, & omnia diſpoſuit. Oculorum poſtea luminè priuatus fuit à Domino; quatenus mentis oculis intentius ſuperna (ad quæ toto deſiderio anhelabat, contemplari valeret. Studebat autem in ſuæ probationis tentatione ſemper gratias agere; Hymnis, ac Dei laudibus vacans diebus, & noctibus. Antequam decederet, viſus ei fuit reſtitutus; & in die ſui tranſitus, poſt Miſſæ celebrationem, & ſacræ communionis largitionem, ſuis valefecit; eisq. pacem tribuens, animam Deo reddidit. anno Chriſti 541. ætat. 96. *Ian. 12. Oct. 1.*

Sur. to. 1. ex Hincmaro Rhemenſi. De eo plura Greg. Tur. de geſt. Franc. lib. 2. c. 31. Baron. in Annal. to. 6. & 7.

AN-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Vide apud Sur. de S. Albino Episcopo cæcitate pariter donato *to.5.Oct.19.*

Franchorũ Apostolus dictus fuit (iure optimo) S. REMIGIVS, qui Franchorum gentem, eiusq. Regem Clodoueum, seu Ludouicũ prædicatione sua, è tenebris gentilitiæ superstitionis ad lucem Euangelicæ veritatis adduxit; Domino quidem cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis. Testatur id Hormisda Papa, in epistola ad eum data, his præcipuè verbis.

Vices itaque nostras per omne regnum dilecti, & spiritualis filij nostri Ludouici, quem nuper (adminiculante superna gratia) plurimis, & Apostolorum temporibus æquiparandis signorum miraculis, prædicationem salutiferam comitantibus, cum gente integra conuertisti, & sacri dono baptismatis consecrasti, præsenti auctoritate committimus &c.

Testatum hoc ipsum reliquit ipsemet S. REMIGIVS publica testificatione, nempè testamento suo, in quo ista leguntur apud Brissonium *de formulis lib.7.*

Villas, quas mihi dominus, illustrisq. memoriæ Ludouicus Rex (quẽ de sacro baptismatis fonte suscepi, cum adhuc Paganus Deũ ignoraret) ad proprium vsum tradidit, locis pauperibus deputaui; ne fortè cum esset infidelis, cupidum terrenarum rerum me arbitrari posset, & non potius suæ salutem animæ, quàm exteriora ab ipso requirere. Quod admiratus, intercedere me pro quibuscumque necessitatem patientibus, & fidelis, & ante fidem benignè, liberaliterq. concessit. Et quia ex omnibus Episcopis Galliarum pro fide, & conuocatione Franchorum potissimum me laborare cognouit; dedit mihi Deus tantam gratiam in conspectu eius, virtusq. diuina (quæ per Spiritum sanctum me peccatorem plurima signa ad salutem præfatæ gentis Franchorum operari fecit) vt non solum ablata, omnibus Ecclesijs Franchorum restitueret, sed etiam de proprio, gratuita lenitate, plurimas ditaret Ecclesias.

Hæc ex verbis ipsius S. REMIGII, aureis (vt inquit Baronius) planè exaranda notis, ex ijs etenim apparet quã meritò dictus fuerit illius gentis Apostolus, dum quod Apostolum decet, & Apostolus docet, non quæ sua quæsiuit, sed aliorum; neque quod sibi vtile, sed multis, vt salui fiant: illud ore versans, & opere: Non quæro vestra, sed vos.

Quod verò de miraculis plurimis, Apostolicis temporibus æqui-

parandis

parandis tradit Hormiſda editis ab eodem ſancto, hæc ſummatim in eius vita apud Surium leguntur, nempè.

Videntes, *Franchi ſcilicet idololatræ*, miracula, quæ fiebant per beatum REMIGIVM, reuerebantur eum; & licet Pagani, diligebant eum, in quo lux cœleſtis gratiæ omnibus reſplendebat. Erat enim S. REMIGIVS vir ſapiens, atque ſanctiſsimus, egregius rethoricus, præclarus in virtutibus, cæcis viſum reſtituens, mortuis vitam reparans, dæmonia eijciens, omniumq. infirmitatum languoribus medelam præbens. *Hæc Sur.*

Quamuis ſatis fuerat dixiſſe: Fecit mirabilia in vita ſua. Poſt aurum etenim non abijt, nec ſperauit in pecuniæ theſauris: vtique dignus qui laudetur ab omnibus.

I X.

RESTITVTA Virgo à Proculo Iudice in Africa variè torta, & in nauicula pice, & ſtupa referta, vt in mari combureretur, impoſita; immiſſo igne, cum in incenſores flamma conuerteretur; ipſa in oratione ſpiritum Deo reddidit: cuius corpus cum eadem nauicula (Dei nutu) ad Aenariam Inſulam propè Neapolim deuectum, à Chriſtianis magna veneratione ſuſceptum eſt; & in eius honorem Conſtantinus Magnus Baſilicam poſtea Neapoli erigendam curauit. *Maij 17.*

Martyrol. Rom. Maij 17.

X.

RICHARDVS Anglicus Epiſcopus Andrienſis, cum vitæ finem ſibi adeſſe, per reuelationem didiciſſet, accerſito corã ſe Clero, & Populo vniuerſo, eos admonuit, vt perſeuerarent in fide; Dei præcepta ſeruarent; neve alter alteri nocerẽt. Deinde verſus ad Clerum, præcepit vt conſeruarent illi Populo ſemen, quod ab eo ſparſum fuerat; rebusq. Eccleſiæ, & Diuino cultui eſſent intenti. Tandem ſumptis Eccleſiæ Sacramentis, humi procumbens, oculos ad cœlum leuauit dicens: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum; & hæc dicens expirauit. *Iun. 9. Aug. 21.*

Ferrar. in Catal. M. S. Bibl. Vall. Vbi eius Acta fuſius habentur.

XI.

Apr. 3. RICHARDVS Epiſcopus Ciceſtrenſis in Anglia, dũ Crucem prædicando in ſubſidiũ Terræ Sanctæ, diuerſa loca peragraret, in morbum incidit; nec tamen in agro Dominico laborare deſijt; ſed quotidiè concionando; confeſſiones recipiendo; pueros confirmando; ſacros etiam Ordines conferendo, vires corporis exhauſit. Doueram perueniens, in quadam domo hoſpitali receptus eſt; rogatusq. ab eius Xenodochij moderatore, Eccleſiam in honorem S. Edmundi conſecrauit: gratias Deo plurimas agens, quod non eſſet fraudatus à deſiderio ſuo, conſecrandi ſcilicet vel vnam aliquando Eccleſiam, in honorem eiuſdem Sancti, Domini quondam ſui: addiditq. tunc, ſe ſcire, velocem iam fore depoſitionem tabernaculi ſui; & orauit omnes in eodem loco, vt exitum ipſius, ſuarum precum ſuffragijs communirent. Altero die morbo prægrauatus, & labore confectus, vbi hora ſurgendi affuit, manè in Oratorium ingreſſus eſt; ibiq. cœpit pſallere: Cumq. Miſſæ ſacrificio intereſſet, morbo ingraueſcente, membra imbecillia ſuſtentare non valens, humi collapſus eſt. Sublatus autem à ſuis, & in Hoſpitium deportatus, ac in lecto repoſitus, iuſſit cuidam Cappellano ſuo, vt funeri neceſſaria præpararet; cautè tamen, ne familia perturbaretur. Ad extrema deueniens, imaginem Crucifixi Domini noſtri ad ſe deferri petijt; eamq. allatam deuotè complectens; locisq. vulnerum pia oſcula figens, ac ea ſuauiter labijs demulcẽs, gratias Chriſto in hæc verba egit: Gratias tibi ago Domine Ieſu Chriſte pro omnibus beneficijs, quæ mihi præſtitiſti; pro pœnis, & opprobrijs, quæ mea cauſa pertuliſti, quæ tanta fuere, vt meritò illud Threni dicere potueris: Non eſt dolor ſicut dolor meus. Tu noſti Domine, quod (ſi tibi placeret) omnia opprobria, atque tormenta, & ipſam denique mortem propter te paratus ſum tolerare; & ſicut tu noſti me vera dicere, ita miſerearis quæſo mei, quia tibi commendo animam meam. Illam autem Pſalmiſtæ vocem, In manus tuas commendo ſpiritum meum, crebrò iterabat. Ad Beatiſsimam quoque Chri-

ſti Matrem, corde, & voce ſubinde ſe conuertens, ait: Maria Mater gratiæ, Mater miſericordiæ, Tu me ab hoſte protege, & hora mortis ſuſcipe; ſuisq. mandauit Cappellanis, vt eadẽ verba ad eius aures pronunciare non ceſſarent. Atque ita inter ſuſpiria, & ſacræ orationis verba, animã Creatori tradidit. *Sur. tom. 2.*

ANNOTATIO.

Cum nunciaretur aliquando RICHARDO, domorum & rerum ipſius exuſtio; & videret familiam dolentem, ac plorantem, ipſe ſereno vultu gratias egit Deo, & bono animo eos eſſe voluit; largiores eleemoſinas deinde fieri jubens; hac enim (dixit) de cauſa hoc accidit, quod ad præſtandas eleemoſinas non eam adhibuimus curam, & liberalitatem, quam debebamus. *Sur. ibid.*

XII.

RICHARIVS Presbyter in Gallia, diei præſcius euocationis ſuæ, vocato ad ſe Sigibardo commilitone ſuo, rogauit eũ, vt ſibi (iamiam morituro) vaſculum, quo corpus eius conderetur, non ſuperfluo ſtudio, ſed neceſſario vſu prępararet; & pararet itidem ſemetipſum cum omni diligentia; vt vbi (inquit) dies illa, mihi modò propinqua, tibi aduenerit, paratum te inueniat: Ego (ſubdens) ingredior viam vniuerſæ carnis; tantum mihi miſericors ſit Saluator mundi, & me modò defendat ab Hoſte, qui me olim ab Hoſte redemit; & quẽ præſentis vitæ habui conſolatorem, æternæ vitæ mihi inueniam largitorem. ſicq. dum Patri cum triſtitia pararet obſequium diſcipulus ille, ſalutifero munitus Viatico, inter gratiarum actiones, & orationis verba (à quibus nunquam ceſſauerat) reddidit ſpiritum, circa annum Domini 630. *Apr. 26.*

Sur. tom. 2. ex Albino Flacco, qui eius res geſtas ſcripſit ad Carol. Mag. Imperat. Vincent. in ſpec. hiſt. lib. 26. c. 96. & 97. Tritbem. de Vir. Ill. lib. 3. c. 98. & 295. De eo Baron. in Annal. tom. 8.

ROBERTVS de Cappella *Vide ſupra in Annot. S. Hug. Lincoln.*

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

XIII.

Febr. 15 ROBERTVS Nobilius Politianus, S. R. E. Cardinalis, Iulij iij. Sum. Pont. Pronepos, cum per ſex menſes, inſigni patientiæ exemplo, febri mortifera correptus decubuiſſet; morti iam (immò vitæ æternæ) proximus, ad Dominum conuerſus dixit: Adimpleui mandata tua; moxq. (ac ſi multum ſibi his verbis aſſumpſiſſet) humili voce ſubiunxit: Humilitas, Humilitas Domine. ſic ergo fiducia inuictus, & humilitate ſecurus, Deo animam reddidit, anno Chriſti 1599. ætatis 18.

Hieronymus Garimbertus, & Alfonſus Ciacconus de Vit. Pontt. & Cardd.

ANNOTATIO.

Fuit hic, annorum tredecim natus, in Cardinalium collegio cooptatus. Purpura verò inſignitus, vitæ ſanctimoniam non ſolum retinuit, ſed augere, nouo virtutum ornamento curauit. Dum enim ludis, & ſpectaculis vacabat populus, ipſe exiguo, & honeſto comitatu, martyrum cryptas, & vetuſta extra Vrbem templa luſtrabat: Vbi non raro ſuggeſtum conſcendens, coram familiaribus, in alicuius Sancti laudem prolocutus, eos, vt alterna dicendi vice contenderent, hortabatur.

Ieiunijs, verberibus, vigilijs, & aſperæ corporis caſtigationi, cœleſtisq. Patriæ amori addictus, fluxa hæc omnia ita reſpuebat, vt de relinquenda purpura, & Religioſo Societatis Ieſu induendo habitu cogitaret; ſed ab eiuſdem Societatis Patribus diſſuaſus, propoſitum diſtulit. Domi veró ſuæ, Diuinis rebus intentus, humi ſuper leue tomentum cubans, & verberibus, abſtinentia, & cilicio corpus affligens, priſtinam vitæ conditionem ſeuerius perſequebatur; donec, febri correptus, ad extrema deuenit. *Iidem Alfonſus, & Garimbertus.*

XIV.

Iul. 18. ROBERTVS Salentinus Monachus Cœleſtinus ſenio cōfectus, ad extrema deueniens, Eccleſiæ Sacramentis munitus, ſe erigi (ita vt ſederet) præcepit; vno fratre ponè eum ſtante, atque ſuſtentante, ne recideret. Igitur in hunc modum poſitus, eleuatis ad cœlum oculis, hilari admodum vultu, ſerenaq. & ridente facie, Altiſsimum magnificare cœpit Dominum; & viua,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

& viua, atque sonora voce (profluuio madens lachrymarum) Apostolorum Symbolum tractim, & grauiter recitare: singulos ipsius distinguens articulos; & singillatim quibusq. Apostolis suum attribuens. Post hoc, decem præcepta legis enumerauit; septemq. Ecclesiæ sacramenta, atque adiecit: Credo, & credidi; Teneo, & tenui; Confiteor, & confessus sum fidem illam sanctissimam, quam Christus docuit; quam Apostoli prædicauerunt; quamq. Sancta Dei Romana Ecclesia (in qua nunc præsidet Domnus Benedictus Papa xij.) tenet, & docet. Et his dictis, adiunxit: Deo, & Beatæ Mariæ, ac B. Ioanni Baptistæ commendo spiritum meum; ac me Domino Abbati nostro, & omnibus fratribus recommendo, vt pro me debeant Dominum suppliciter exorare. Hæc vt perorauit, iam ad mortem festinans, eleuata (vt potuit) voce, astantibus fratribus, de sancta Obedientia; obseruantia Religionis; vigilantia castitatis, amoreq. Paupertatis, feruentem sermonem faciens, in fine, lætis oculis, in cœlumq. directis, rutilanti vultu, omnibus fratribus præsentibus, & absentibus benedixit; signans eosdem signo Sanctæ Crucis, & dicens: Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus. Tandem ad nouissimum agonis terminum accedens, Crucem sæpissimè amplexus (in qua se pro Crucifixo sæpè suspenderat, ob cuius amorem etiam, ligneam Crucem ab initio suæ conuersionis supra pectus nudum semper gestauerat) & expansis in lectulo suo, in modum Crucis, brachijs, coram fratribus pro eo psallentibus, feliciter migrauit ad Dominum anno salut. 1341.

Vita ipsius in Bibliotheca Floriacensi cap. 10.

XV.

ROMANVS Abbas interrogatus à Lupicino fratre suo, in quo Monasterio constitui deberet eorum sepulchrum, vt simul quiescerent, respondit: Non posse fieri, vt ipse in monasterio sepulchrum haberet, à quo mulierum accessus prohibetur; Magnus enim (inquit) futurus est ad tumulum meũ concursus, ob curationum gratiam mihi à Domino elargitam. *Febr.* 28. *Mart.* 21

Quod quidem rei probauit euentus. Post eius etenim mortē, cum in monte paruulo sepultus esset, eminus à monasterio; ibi magnum postea fuit ædificatum templum, & frequentia decoratum populorum.

Lippom. to. 8. Sur. to. 1. 28. Febr. & in Vita S. Eugendi 1. Ianuarij. Gregor. Turon. in Vit. SS. Patrum cap. 1.

ANNOTATIO.

Dum ROMANVS Abbas iter ageret ad visitandùm fratres, diuertit ad Hospitium Leprosorum, in quo erant nouem viri leprosi: omnium pedes lauit; lectumq. spatiosum fieri curauit, vt omnes in vno stratu requiescerent. Obdormientibus autem leprosis, ROMANVS, inter decantationem psalmorum vigilans, extendit manum suam, & tetigit latus vnius infirmi, qui statim mundatus est: iterumq. tangens alium, & ipse quoque mundatus fuit. Cumque ambo se redditos sanitati sensissent, tetigit vnusquisque proximum sibi, vt expergefacti rogarent Sanctum pro emundatione sua; sed cum tacti ad inuicem fuissent, & ipsi mundati sunt.

XVI.

Febr. 7. Iun. 19. ROMVALDVS Abbas, cum iam finem suum imminere conspiceret, ad Monasterium, quod in Valle de Castro ædificauerat, redijt. In eo igitur appropinquantem mortem expectans, cellam sibi cum Oratorio construi mandauit; in qua recluderetur, & vsque ad mortem silentium seruaret. facto Reclusorio, corpus eius cœpit magis molestijs ingrauescere; à medio etenim ferè anno, nimia sibi phlegmatis abundantia; cum ipso læsi pulmonis marcore defluxerat; & graui eũ tussis anhelatione vexauerat; quamuis non idcirco vir Sanctus, vel lecto decumbere, vel (in quantum possibile erat) ieiunij rigorem relaxare acquieuerat. Quadam igitur die, cœpit paulatim corporis virtute destitui; & ingruente molestia, grauius fatigari. Sole itaque in occasum vergente, præcepit duobus fratribus, qui astabant, vt foras exirent, & cellulæ post se ianuam clauderent; celebraturi verò sibi Matutinos hymnos, ad eum diluculò remearent. Illis igitur exeuntibus, sed anxijs sæpè cellam latenter obseruantibus, anima, nullo præsente

(sicut

(ſicut concupierat, & prædixerat) feliciter migrauit ad Dominum, anno ſalutis 1027. ætatis annorum 120.

Sur.to.3. Petrus Damianus cap.69. Ferrarius in Catal. De eo Baron. in Annal.to.10. & 11.

ANNOTATIO.

Sanctorum numero aſcriptus fuit S. ROMVALDVS quinquenniò poſt eius obitum, vt idem Petr.Damian. affirmat *cap.79.Vitæ eius, his verbis*:

Poſt quinquennium verò à Sancti viri obitu data monachis ab apoſtolica Sede licentia, vt ſuper venerabili corpus eius altare conſtrueretur &c.

Qui quidem ritus tunc temporis erat in vſu, nempè, vt petentibus concederet ſedes apoſtolica ſuper corpus, altare cõſtrui. Quod teſtatur Baron. *Annal. to.* 10. & factum eſſe de alijs Sanctis viris miraculis coruſcantibus, qui hoc eodem tempore vixere, teſtatur Idem Petr. *in epiſt. ad Henricum Archiepiſcopum Rauennatem cap.* 39. nempè Romaldo Camerinenſi, Amico Ratiſponenſi, Guidone Pompoſiano, Firmano Firmenſi, & alijs compluribus, ſupra quorum corpora, altaria fuere erecta; atque deſuper ſacroſancta ſacrificia immolata.

Dum ROMVALDVS in Galliæ partibus moraretur, indeq. diſcedere diſpoſuiſſet, vt Patrem ſuum, monachum iam effectum, ſed retrò aſpicientem, reduceret, Regionis illius incolæ, tractarunt (impia pietate ducti) ipſum interimere; cadauer ſaltem exanime pro terræ patrocinio retinere volentes, qui eum viuum retinere minimè valebant. Sed his cognitis Vir ſanctus, caput ſuum decaluauit; & comedere primo diluculo, quaſi per auiditatem, illis præſentibus cœpit; qui eum inſanum exiſtimantes, abire permiſerũt.

Lepidũ fuit id, quod refert Petr. idẽ Dam. *ad Marinũ Patruelẽ epiſt.* 26. de ROMVALDO, nempè, quod aliquando rediens à Sibillæ Comitiſſæ colloquio, callidè dixit diſcipulo: Quam elegãtis, & venuſti vultus fœmina, niſi (proh dolor) vnius oculi diſpendio laboraret; Cui Diſcipulus: Abſit Magiſter (inquit) ſicut decora certè facies, ita quoque oculi (prout ſagaciter deprehendi) incolumes vigent. Quem Magiſter, acerrima protinus animaduerſione corripiens: Et quis te (inquit) in faciem fœminarum reſpicere docuit? Simile habetur de S. Saba, qui corripuit Diſcipulum, affirmantem duos oculos habere mulierem, quam, vt eum tentaret, ipſe dicebat eſſe monoculam.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Anon. obit. ROMVALDI eiusdem quidam alius Discipulus, cum esset morti proximus, videre se dixit quasi Æthiopes cubiculum ingredientes. Quod cum audisset S. ROMVALDVS, monuit eum, vt peccata sua confiteretur. Confessus est autem hoc solummodò peccatum, quo grauatum se sentiebat, nempè, nondum paruisse Priori, qui ei iniunxerat, vt quasdam scopas acciperet; hocq. maximè dolere. Confessione igitur peracta, in pace quieuit. Ad eius autem sepulchrum veniens postmodum cæcus quidam, lumen recepit, alijq. infirmi ab ægritudine sunt liberati. Obijt 1061. *Idem B. Petrus ibidem, et Siluanus Razz. de Vitis Camaldulens.*

X V I I.

ROMVOLDVS Abbas, languore diuturno ad extrema perductus, illa ipsa die erigens se de lectulo, tunica amictus; orario accepto; & agmine fratrum collecto, resedit in medio ac potenti sermone eos est adhortatus. Tum summa humilitate inter eum, & fratres, alterna facta Confessione, nec non precata peccatorum Indulgentia, intimis suspirijs primũ summo Pastori commendauit gregem sibi commissum; deinde fratribus valedicens, ait: Abite, fratres charissimi, & præparate vos ad celebrandum diuinum officium; atque summa festinantia concurrite ad complendum ex more ordinẽ sacrum; & hoc vltimum senis memoriale pro benedictione habetote: In nomine Domini, salus omnium nostri. Cumq. omnes cõmuniter dicerent, Amen, atque exirent mœsti, vir Dei præsentiens animam de corpore celeriter dissolui, iussit se ab his qui aderant in Oratorium, cellæ suæ proximum, deportari, & inter duo altaria deponi. Conuersus quidem caput ad aram S. Patris Benedicti, pedes verò ad altare S. Kiliani martyris; præcepitq. ibi Missam celebrari. Qua peracta, cum ventum esset; ad Communionem, ipse Vir Dei, vt accepit sacri Corporis, & sanguinis Dominici Eucharistiam, mox ad æternam Patriam, è carnis ergastulo, emisit centenarius animam, anno Domini 1008. Cuius feretro Henricus (qui postea creatus est Imperator) supposuit humerum ad portandum.

Canis. Antiq. lect. to. 2. de S. Eimerammi mirac. lib. 2. ex Arnolpho. Baron. in Annal. to. 11.

RO-

XVIII.

ROMVLA Ancilla Dei, Paralysis morbo percussa, cum annis multis in lecto decubuisset, nocte quadam, Redemptam Magistram suam vocauit dicens: Mater veni; Mater veni. Quæ mox, cum alia eius condiscipula surrexit: Cumq. lectulo iacentis assisterent, subitò cœlitus lux emissa omne illius cellulæ spatium impleuit; & splendor tantæ claritatis emicuit, vt corda assistentium inæstimabili pauore perstringeret, atque omne in eis corpus obrigesceret, vt & in subito stupore manerent. Cœpit namq. quasi cuiusdam multitudinis ingredientis sonitus audiri; Ostium cellæ concuti, ac si ingredientium turba premeretur: atque intrantium multitudinem sentiebāt, sed nimietate timoris, & luminis videre non poterant. Quam lucem protinus est miri odoris fragrantia subsecuta; sed cum vim claritatis illius ferre non possent, cœpit eadem ROMVLA assistentem, & trementem Redemptam blanda voce consolari dicens: Noli timere Mater, non moriar modo: cumque hoc crebrò diceret, paulatim lux, quæ fuerat emissa, subtracta est; sed odor remansit: sicq. secundus & tertius dies transijt. Nocte igitur quarta Magistram suam iterum vocauit, qua veniente, Viaticum petijt & accepit. Nec dum eadem Magistra Redempta, vel illa alia eius Discipula à lectulo iacentis abscesserant, & ecce subitò in platea, ante eiusdem cellulæ ostium, duo Chori psallentium constiterunt, & (sicut se dicebant, sexus ex vocibus discreuisse) Psalmodiæ cantus dicebant viri, & fæminæ respondebant. Cumq. ante fores cellulæ exhiberentur cœlestes exequiæ, sancta illa anima carne soluta est. *Iul. 23.*

Greg. Dial. lib. 4. cap. 15. & Hom. 40. in Euang.

XIX.

RVPERTVS Episcopus Salisburgensis, cum agerentur dies Quadragesimalis obseruantiæ, febrium ardore agitari cœpit; cumque sacratissimus Resurrectionis dies illuxisset, Missarum solemnia celebrauit; &, sacrosancto Corporis & sanguinis Christi Viatico munitus; post dulces paternæ pie- *Mart. 27*

tatis

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

tatis admonitiones ; & post extrema charitatis verba, vocante Deo, sua sponte ad sepulchrum (à se dum viueret conditum) decucurrit ; & illo Saluatoris verbo prolato : In manus tuas Domine commendo spiritum meum, inter lachrymantium voces, & Angelorum concentus (qui à quibusdam Religiosis auditi fuere) sancta anima in cœlum abijt, anno Domini 623. vj. Kal. Aprilis.

Canis. Antiq. Lect. tom. 6. Sur. tom. 2. Baron. in Annal. tom. 8.

I.

SABBAS morbo correptus, in cella iacens, rerum omnium egenus, à Patriarcha rogatus, exportari se permisit ad sibi subiectam Ecclesiam, vt ibi curaretur. Per visionem autem edoctus de proximè futuro excessu, ad eandem se fecit statim reportari cellam: & cum vltima dixisset verba fratribus, eisque postremum dedisset osculum, delecto successore, à terrenis ad cœlestia migrauit, anno Christi 531. ætatis 92. *Dec. 5.*

Lippom. tom. 5. Sur. tom. 6. cap. 99. Baron. in Annal. tom. 7. M.S. Bibl. Vall.

ANNOTATIO.

Plura essent de tanto Viro recensenda, quæ fusius descripta habentur à Baron. in Annal. tom. 6. & 7. Illud autem non reticendum, quod Ecclesia catholica (diuino semper lumine illustrata) quem ex certis signis nouit receptum in cœlis Sanctum SABBAM, eundem in terris colere, ab ipso transitus eius die, repetito ipsius anniuersario cultu, tàm in Oriente, quàm in Occidente nunquam destitit celebrare, vt perpendit Baronius *Ibidem*.

Est vetus Romæ memoria S. SABBÆ, eiusdemq. nomine Monasterium, cuius meminit Io. Diac. in vita S. Greg. lib. 1. cap. 9. his verbis.

In huius sacri Monasterij (S. Andreæ scilicet) penetrabilibus, idem Vir omnipotentis Dei Gregorius à matre Siluia, tunc temporis iuxta portam S. Pauli Apostoli, loco, qui dicitur Cella noua, quo hactenus Oratorium nomini eius dedicatum, & famosum S. SABBÆ Confessoris Christi Monasterium, cuius laus est in 6. & 7. Synodo, constitutum videtur, degente, crudis leguminibus pascebatur, &c.

De eodem supra in ELIA & FLAVIANO.

II.

SABINA, quæ & SAVINA, matrona Religiosissima Mediolanensis, ad sepulchra SS. Naboris, & Felicis orans, obdormiuit in Domino. *Ian. 30.*

Martyrol. Rom. ex tabul. Ecclesiæ Mediolanen.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

III.

Aug. 29. SABINA S.Sabiniani Martyris ſoror, cum Angeli monitu, vnà cum famula, ſuum fratrem quæreret; veniens Trecas, audiuit à quodam, illum paulò ante pro Chriſto decollatum, & ibi in quadam domo ſepultum. Quibus auditis proſtrauit ſeſe ante tumulum fratris, & orauit Dominum dicens: Domine Deus, qui me ſemper in caſtitate ſeruaſti, non me permittas amplius duris itineribus fatigari; ſed iube, corpus meũ à loco iſto vlterius non moueri: Commendo tibi famulam meam, quæ propter me tanta ſuſtinuit; & fratrem, quem hìc videre non potui, da vt in Regno tuo videam. Quibus dictis, ſtatim migrauit ad Dominum, anno ætatis 49.

Petr. in Catal. lib. 7. cap. 134. Vinc. ſpec. hiſtoriali lib. 11. cap. 107. Mombrit. tom. 2. De S. Sabiniano *in Martyrol. Rom. Ian. 29. Sur. edit. poſtr. hac die.*

IV.

Sept. 10. SALVIVS Epiſcopus Albrigenſis, cum (reuelante Deo) tempus ſuæ vocationis agnoſceret; ipſe ſibi ſarcogaphum compoſuit; corpus abluit; veſtes induit, & ſic (intentum ſemper cœlo) ſpiritum exhalauit, anno Domini 587.

Lippom. tom. 8. Greg. Turon. hiſt. lib. 7. cap. 11. lib. 5. cap. 50. & lib. 6. cap. 29. Sur. tom. 5. Baron. in Annal. tom. 7.

ANNOTATIO.

Fuerat hic Monachus incluſus; & aliquando, nimia febre exhauſtus, anhelus iacens in lectulo, cellula magno clarificata lumine, extenſis ad cœlum manibus, cum gratiarum actione ſpiritum exhalauerat. Abluto autem corpore, veſtimentis induto, & in feretro ſuppoſito, exacta in Pſalmis nocte, cum, facto mane, funeris officium præpararetur, moueri cœpit; & (quaſi de graui ſomno excuſſus) apertis oculis, & eleuatis manibus, queri, quod in hunc tenebroſum habitationis mundanæ locum redire Deus permiſerit. Surrexit itaque nihil incommodi de præterita ſentiens valetudine, & poſt triduum aſtantibus reuelauit quæ viderat. Odor verò, quo per illud triduum, ſine vllo cibo ſuſtentabatur, ſtatim receſsit ab eo: factus deinde Epiſcopus, decem egit in Epiſcopatu annos.

V.

SAMARITANA Monialis, B. Catharinæ Bononiensis alumna deuotissima, quamuis toto tempore vitæ suæ virtutem obedientiæ coluisset, nec illam vnquam (vel in minimo) subterfugisset, ante exitum tamen, voluit Deus eam per viam arctam admodum, & difficilem ad ipsum peruenire; adeò vt extrinsecus etiam appareret; & in infirmitate sua vltima, plurimum terroris immitteret in eas, quæ eius vultum, gestus, & pœnam (quam biduò passa est) aspiciebant: Mater autem Catharina nunquam eam deserebat, sed Psalmis, Orationibus, & sermonibus dulcissimis animam eius consolabatur; quin & cibum apud ipsam sumebat, ne inde discedere cogeretur: Cumque à cœteris filiabus suis rogaretur, vt cubitum iret, & quiesceret, renuebat dicens: Ne cogatis me; sinite me hìc esse, ne inimicus aliquid noui faciat; video enim eius nequitiam, & prauam voluntatem, hanc vehementius cruciandi. Tandem precibus importunis coacta recedere, vix egressa, cum sacrarij Præfecta, vnam è duabus candelis benedictis (quas Catharina illucusq. accensas ibi haberi voluerat) extinxisset, Dæmon extinxit alteram, & Samaritana adeò territa, & timore concussa apparuit, vt statim ab astantibus Catharinam accersiri necesse fuerit. Quæ veniens exprobrauit inimico dicens: Nonne cognoui te hoc facturum, si ipsa discederem? Sed non tantum præualebis, vt animam huius famulæ Dei perturbare possis; salua est enim; cum fidelis fuerit Christi Sponsa: & accepta aqua benedicta, aspersit cubile totum; & infirmam confortauit, animum ei addens, & de Dei potentia confidere suadens. Pręcipiens postea omnibus vt orarēt, ipsa centies circiter sanctissimum Iesu nomen inuocauit, & rediens ad infirmā dixit ei: filia mea quiesce iā; vade in pace: Præcipio tibi in virtute sanctę obediētiæ, vt statim ad vitā proficiscaris ętern ā. Quibus auditis obediēs infirma, lęta respiciens sorores omnes astātes, migrauit ad Dñum.

In vit. B. Catharinæ Bononien. cap. 24. auctore Christophoro Mansueto, impressa Romæ 1597.

SCHO-

VI.

Febr. 10. SCHOLASTICA Virgo, ante mortem cupiens cum S. Benedicto fratre suo, sacra protrahere colloquia, & renuente fratre, orans, insertas digitis manus super mensam posuit, & pluuiam impetrauit, ac tempestatem. Conquerenti verò fratri, & contristanti, eo quod ad Monasterium remeare non posset, ac dicenti: Parcat tibi omnipotens Deus soror, quid est quod fecisti? Respondit: Ecce, te rogaui, & audire me noluisti; rogaui Dominum meum, & audiuit me: Modò ergo si potes, egredere. Totam igitur noctem peruigilem duxerunt, & tertia deinde die, visa est à S. Benedicto anima S. Scholasticæ, in Columbæ specie cœlos penetrare.

Greg. Dial. lib. 2. cap. 33. 34.

Sebastianus *vide* in Philippo.

VII.

SEBBI Rex Saxonum, cum annos triginta in Regno exegisset, correptus est corporis infirmitate permaxima; & quia priuatam vitam, & monasticam, cunctis Regnis prætulerat semper, ac diuitijs; quam etiam (si non obstinatus coniugis animus diuortium negasset) olim relicto Regno subijsset. Admonuit, infirmitate correptus, coniugem vt vel tunc, diuino se seruitio pariter manciparent; cum amplius pariter mundum amplecti, vel potius mundo seruire non possent. Quod cum (ægrè licet) ab ea impetrasset, venit ad Londoniæ Ciuitatis Antistitem, & per eius benedictionem, Religionis habitum, quem diu desiderauerat, accepit. Ingrauescente verò ægritudine, cum diem sibi mortis imminere sensisset, timere cœpit, ne ad mortem veniens, tanto affectus dolore, indignum aliquid suæ personæ, vel ore proferret, vel aliorum gereret motu membrorum. Vnde accito ad se præfato Episcopo, rogauit ne plures (eo moriente) quam ipse Episcopus, & duo sui ministri adessent. Quod dum Episcopus libentissime se facturum promisisset, non multò post idē Vir Dei, cum membra sopori dedisset, vidit visionem consolatoriam, quæ omnem ei anxietatem abstulit; insuper, & qua die esset hanc vitam

tam terminaturus oſtendit. Vidit enim (vt ipſe poſtea referebat) tres ad ſe veniſſe viros, claro indutos habitu, quorum vnus ante lectum eius reſidens, dixit comitibus, de ſtatu eius interrogantibus, quod anima eius, & ſine vllo dolore, & cum magno lucis ſplendore eſſet de corpore egreſſura, tertia exinde die. Triduò igitur tranſacto, hora nona, ſubitò, quaſi leuiter obdormiens, ſine vllo doloris ſenſu emiſit ſpiritum.

Beda hiſt. Angl. lib. 4. cap. 11.

ANNOTATIO.

Illud de tanto Rege non eſt reticendum, quod idem Beda miratur, nempè: Sepulchrum lapideum, quod ad ipſum tumulandum breuius, & incapax aptari contigerat, excreuiſſe mirabiliter ad ſui corporis menſuram, adeò vt ceruical etiam à parte capitis potuerit imponi.

VIII.

SERAPION Aegyptius Senex, lapſus, ſed pœnitens, (quamuis enim magnam vitæ partem integrè, & incorruptè tranſegiſſet, tempore tamen perſecutionis, præ imbecillitate animi, Idolis ſacrificauerat) in grauem morbum delabens, triduò deinceps mutus, & abſque ſenſu vixit: quarto autem die paululum releuatus, Nepotē ad ſe accerſiuit dicens: Quouſq. filij me detinetis? Properate obſecro, & me ocyus dimittite: Aliquem ex presbyteris aduoca ad me. Quæ cum dixiſſet, iterum fuit mutus. Puer autem cucurrit ad presbyterum; & quia nox erat; & ille fortè morbo vexatus ad eum accedere non poterat, dedit Puero exiguam quandam Euchariſtiæ partem; præcipiens vt eam madefactam in os ſenis infunderet: Quam puer ſecum afferens, redijt. Cui iam appropinquanti, priuſquam ædes intraret, SERAPION denuò (voce recuperata) dixit: Veniſti fili! tametſi presbyter non poteſt venire. Tu tamen præſta, quod tibi in mandatis dedit; & dimitte me abire. Particulam igitur puer, quam attulerat, madefactam, in os ſenis infudit; atque ille (ſimul ac eam paulatim per fauces dimiſit) illicò extremum ſpiritum edidit, anno Domini 255.

Dioniſ.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Dionis. Episc. Alexandr. in epist. ad Fabianum Episcopum Antiochenum, habetur apud Euseb. hist. lib. 6. cap. 36. & Baron. in Annal. tom. 2. Niceph. hist. lib. 6. cap. 6.

ANNOTATIO.

Hic sæpenumero in Ecclesiam recipi postulauerat, sed nemo vnquam (quia Idolis sacrificauerat) eius postulationem auscultauerat. Leges enim eędem seruabantur in Ægypto de lapsis, quæ Romæ antea, atque etiam in Africa fuerant constitutæ; nimirum lapsos probandos prius in pœnitentia nec (nisi ea absoluta) recipiendos. Illo tamen excepto casu, cum pœnitens; grauiter laborans infirmitate, ex hac vita migraturus videretur: Tunc quippe illi pacem dandam, & Eucharistiam esse impertiendam.

IX.

Maij 13. SERVATIVS Tungrensis, seu Leodiensis Episcopus, cum Romam perrexisset, si quomodo orationibus valeret Gallias ab Hunnis liberare, orans ante sepulchrum S. Petri, per visum de euersione Galliarum, & de suo obitu est edoctus. Dixit enim ei S. Petrus (postquam de subuersione Ciuitatum illarum eum edocuit) tu autem in breui es transferendus, ne videant oculi tui mala, quæ superuentura sunt in terra: Nec habebis in vrbe scelerata, & ideò peritura, sepulchrum, sed placuit Altissimo oppidum tibi seruare Traiectum, vt illic sepeliatur corpus tuum. Rediens igitur, cum recensuisset Clero, & populo, quæ Romæ didicerat; & ad pœnitentiam eos hortatus esset, ostendens eis clauem argenteam, à S. Petro sibi datam, qua significabatur; se correctis cœlum aperire, incorrectis claudere, Sanctorum Reliquias transferri Traiectum imperauit; simulque Cruces, & diuini mysterij Vasa; necnon sepulturæ suæ necessaria. Curauit plurimos infirmos: deinde valedicens omnibus, discessit ab eis flentibus, & eum retinere conantibus, a c etiam insequentibus; quos tamen (data eis benedictione) redire coegit. Veniens postea Traiectum, Sarcophagum suum curauit; diem sui obitus præcognouit; & per triduum lenta febre correptus est. Angelus enim Domini cum Missarũ mysteria celebraret, à dextris altaris apparuit, &

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

certum ei finem, ac requiem ostendit. Vnde confortatus angelica visione, & diuinis participans Sacramentis, commonefecit plebem vsque ad horam diei nonam. Qua adueniente conuertit faciem in Orientem, & oculis in cœlum eleuatis, commendauit in vltima hora oues Domino, quibus timebat. Tunc splendor nimius de cœlo superilluxit, & tertio Idus Maij cum ipso splendore ad luminis patriam ascendit. Spectante autem omni populo & admirante, velamen quoddam sericum, Angelicis manibus allatum est super venerabile corpus; & auditæ sunt etiam voces in excelso Deum laudantium.

Sur. tom.3. Gesta Pontif. Tungren. tom.1. De eo Molan. in Indic. Greg. Turon. de glor. Conf. cap. 72. & de gest. Franc. lib.2. cap.4.5. & 6. Baron. in Annal. tom.3.

ANNOTATIO.

Illud de tanto Viro non est omittendum, quod habetur in Martyrol. Rom. his verbis:

Ad cuius (S.SERVATII scilicet) meritum omnibus demonstrandum, cum tempore hiemis omnia in circuitu nix repleret, sepulchrum eius nunquam operuit, donec industria ciuium, Basilica super illud ædificata est.

X.

SERVVLVS Paralyticus, cum se iam morti proximum agnouisset, peregrinos Viros, atque in Hospitaliratem susceptos admonuit, vt surgerent, & cum eo Psalmos pro expectatione sui exitus decantarent: Cumque cum eis, & ipse moriens psalleret, voces psallentium repentè compescuit, cum terrore magni clamoris dicens: Tacete, nunquid non auditis, quantæ resonant laudes in cœlo? & dum ad easdem laudes, quas intus audierat, aurem cordis intenderet, sancta illa anima carne soluta est: Sed exeunte illa, tanta illic fragrantia odoris aspersa est; vt, qui aderant, per hoc patenter agnoscerent, quod eā, laudes, quas audierat in cœlo, suscepissent. Dec.23.

Greg. Dial. lib.4. cap.14. & Hom. 15. in Euang. ex Greg. Sur. tom.6.

ANNOTATIO.

SERVVLVS hic à prima ætate, vſque ad finem vitæ, Paralyticus iacuit; ſtare non potuit: nunquam in lecto ſuo ſurgere (vel ad ſedendum) valuit: nunquam manum ſuam ad os ducere: nunquam ſe potuit in latus aliud declinare. Huic igitur ad ſeruiendum mater cum fratre aderat,& quidquid ex eleemoſyna potuiſſet accipere, pauperibus erogabat: Nequaquam literas nouerat, ſed Scripturæ ſacræ ſibimet codices emerat,& Religioſos quoſq. in Hoſpitalitatem ſuſcipiens, hos coram ſe legere,ſine intermiſſione faciebat. Studebat,in dolore ſemper gratias agere; Hymniſque, & Dei laudibus, diebus, ac noctibus vacare. *Idem Greg. ibidem.*

XI.

Febr. 11. SEVERINVS Abbas Agaunenſis,ſentiens aduentare ſuæ migrationis tempus, Regi Francorum, & Pariſienſibus valedixit, & ad Caſtrum Nantonienſe properauit;vbi erat Oratorium ex lignis conſtructum, in quo presbyteri duo (Paſchaſius nempè, & Vrſicinus) Deo miniſtrabant. Ad illos igitur accedens, & comiter eos alloquens indicauit ſe propterea illuc adueniſſe,vt illic functus vita, ab illis ſepeliretur. Commendauit porrò eis Fauſtum presbyterum, ſuæ neceſſitatis miniſtrum fidelem;ac Vitalem Monachum Diſcipulum ſuum. Cumque ſe multis lachrymis, aſſiduiſque precibus ad imminentem huius vitæ ſupremam horam præparaſſet, vndecimo Februarij die (cum totus ille locus,in quo decumbebat,multo lumine circundatus appareret) feliciter occubuit.

Sur. tom. 1. *Trith. de Vir. Illuſtr. lib.* 3. *cap.* 257. *& Petr. in Catal. lib.* 3. *cap.* 115. *De eo Baron. Annal. tom.* 6.

ANNOTATIO.

Dum SEVERINVS iter aliquando ageret,perueniens ad oppidum Niuernenſe; ibique orandi cauſa templum ingreſſus, ſciſcitatus eſt vbi eſſet Epiſcopus, & dictum eſt ei, iamdiu illum grauiter decumbentem, loquendi, & audiendi beneficio priuatum,toto anno è lecto ſurgere non potuiſſe,& nec ſacrificaſſe interim,neque populo bene precatũ eſſe. Miſericordia igitur motus, ad Epiſcopum

pium (Eulalium nomine) lecto iacentem festinus accessit; visoque illo, se prostrauit, & cum diù orasset, è terra surgens dixit ei: Surde & mute Episcope, loquere (oro) mecum, Sacerdos Domini. Tum ille. Sit (inquit) nomen Domini benedictum in sæcula, qui per te mei misertus est: SEVERINVS autem porrigens ei manum: Surge, ait serue Dei, in nomine Domini nostri Iesu Christi, qui propterea castigauit, vt saluum faceret; flagellauit, vt coronaret. Hodie mecum in altari sacrificabis, & pro more, populo benedictionem largieris. Sub his verbis surrexit Eulalius, eademq. die Missam celebrauit, & populo benedixit.

XII.

SEVERINVS Boetius Romanus, cum à regio spiculatore, in carcere apud Ticinum (vbi detinebatur) lethale vulnus accepisset, vtraque manu diuulsum caput sustinuit; atque ita in vicinum templum venit; & flexis genibus ante altare, sacra percepit, ac post paululum expirauit anno Christi 526. *Oct. 23.*

In vit. ipsius operibus præfixa. De eo Baron. in Annal. tom. 7. fusius. Ferrar. hac die.

ANNOTATIO.

Dionysius quoque Areopagita suum abscissum caput in manibus sustulit, & progressus ad duo millia passuum, gestauit. *Breuiar. Rom.*

Vrsus pariter, & Victor cum socijs *66.* è legione Thebea, Diocletiano, & Maximiano imperantibus, cum è ponte in præceps dati fuissent in flumen, vnà cum eorum capitibus abscisis, mirabiliter eisdem in manus assumptis, ex alueo emergentes processerunt ad locum quendam, in quo genua flectentes, quasi horæ spatium precati sunt Deum, & mox ad terram se submittentes, acquieuerunt.

Gulielmus Badesanus in hist. Martyrum Thebeorum relata à Thoma Bozio de signis Ecclesiæ *Dei tom. 2. sig. 65. lib. 15. cap. 9.*

Lambertus Martyr Hispanus ab Hæro suo, cui in agriculturæ seruiebat officio, capite truncatus, eoquod fidem abnegare nollet, mox capite in manus resumpto, vltra quatuor passuum millia, profectus est ad locum vbi multi iacebant sancti Martyres occisi. Quò cum peruenisset, elata voce, dixit: Exultabunt Sancti in gloria: responderuntq. Sancti Martyres: Et lætabuntur in cubilibus suis, atque illicò acclinauit se, iunxitq. illis.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Io. Vasæus in Chron. sub anno Domini 306. Lucius Marineus Siculus de rebus Hispaniæ lib. 5.

Caput itẽ abſciſsũ ſuſtulit Dominus Martyr de quo *Sur. 9. Oct. tom. 5. Mombrit. & alij.* Eliphius Martyr pariter *de quo idem Sur. to. 5. 16. Oct.* Iuſtus itidẽ puer *apud eundem Sur. 18. Oct.* Lucianus quoque Martyr. *apud Mombrit. to. 2.* de quo *in Martyrol. 26. Oct.*

XIII.

Ian. 8. SEVERINVS Abbas (dictus Noricorum Epiſcopus) de ſua proximè futura migratione fratres alloquens, prædixit loca illa, in quibus habitabant, cultoribus tunc frequentata, in tam vaſtam ſolitudinem eſſe redigenda, vt hoſtes, exiſtimantes auri ſe copiam reperturos, etiam mortuorum ſepulchra effoſſuros eſſe. Vnde iuſſit oſſa eius, in tranſmigratione, quam facturi erant, ſecum aſportari, dicens: Mementote præcepti S. Ioſeph Patriarchæ, cuius vos, ego indignus, & infirmus, atteſtatione conuenio. Viſitatione viſitabit vos Dominus, tollite oſſa mea hinc vobiſcum; quod non mihi, ſed vobis erit profuturum. Diem etiam, quo tranſiturus eſſet, ante duos, ſeu amplius annos, hac ſignificatione demonſtrauit. Epiphaniorum die, cum Lucillus presbyter, ad B. Valentini Rhetiarum quondam Epiſcopi, diem depoſitionis annua ſolemnitate in craſtinum celebrandam, ſolicitus ſe præparaſſet, & hoc Seuerino indicaſſet, ille reſpondit: Si Beatus Valentinus hæc tibi ſolemnia delegauit celebranda; ego quoque tibi in eodẽ die, Vigiliarum mearum ſtudia derelinquo. His ille ſermonibus tremefactus, cum ſe magis (vtpotè homo decrepitus) enixius ei commendaret, quaſi primitus tranſiturus: Hoc erit (inquit) ſancte presbyter quod audiſti. Nonis itaque Ianuarij cœpit lateris dolore pulſari; quo durante per triduum, medio noctis tempore fratres adeſſe præcepit; quos paterna informatione corroborans, cunctos poſtea ad oſculum iuſſit accedere: & ſacro munitus Viatico, flere ſe penitus prohibuit. Totum deinde corpus ſigno Crucis, extenta manu, conſignans, vt pſallerent imperauit: Sed illis mœroris ſuffuſione cunctantibus, ipſe Pſalmum protulit ad cantandum, dicens: Laudate Dominum in ſanctis eius, &c. & in verſiculo: Om-

nis spiritus laudet Dominum, fratribus vix præ fletu respondentibus, quieuit in Domino anno 482.

Sur.to.1. M.S. Biblioth.Vall. vbi Acta vberiora, Baron. in Annal.to.6. pluribus.

ANNOTATIO.

Habuit discipulum SEVERINVS nomine Bononem, seu Bonosum, Barbarum genere; qui oculorum imbecillitate plurimū prægrauatus, medelam sibi præstari eius orationibus poscebat, dicēs: aduentitios, & externos salutaris gratiæ sentire præsidia, sibi verò nullam remediorum opem aliquatenus exhiberi. Cui Sanctus: Nō tibi (inquit) expedit (fili) corporeis luminibus aciem habere perspicuam, & exterioris oculi præferre conspectum; ora magis, vt obtutus vegetetur interior. Talibus igitur monitis informatus Bonos, dedit operam corde magis videre, quàm corpore; meruitq. absque vllo fastidio orationi iugiter instare, ac demum quadraginta ferè annis in Monasterij excubijs perseuerans, eodem, quo conuersus est fidei calore, transiuit ad Dominum. *Idem Sur. ibidem*, vbi alia quoque notatu digna.

XIV.

SEVERVS Episcopus Neapolitanus, ante triduum quàm de hoc sæculo vocaretur, conuocari iussit Clerum suum, & ante lectum sacra Mysteria sibi exhiberi fecit; vt (scilicet) vnà cum Clericis oblato sacrificio, animam suam Domino commendaret; simul etiam, & eos, quos per disciplinam Ecclesiasticam à communione sacri Mysterij extorres esse præceperat, ad pacem pristinam reuocaret. Et cum hæc omnia cum dictis Clericis celebrasset, clara voce interrogare cœpit, vbi essent fratres sui: tunc Vrsus Diaconus, cogitans, quod fratres suos idest Diaconos quæreret, ait illi: Ecce hìc sunt fratres tui. Cui ille respondit dicens: scio, scio, quia hìc sunt fratres mei; sed ego nunc fratres meos Ianuarium, atque Agrippinum dico, qui modò mecum loquuti sunt, & continuò ad me venturos esse dixerunt. His dictis, extensis ad cœlum manibus, hunc psalmum Domino decantauit dicens: Leuaui oculos meos in montes, vnde veniet auxilium mihi; Auxilium *Apr.30.*

meum à Domino, qui fecit cœlum & terram. Deinde collecta oratione siluit, & quieuit. Facta autem die, Presbyteris, & Diaconibus, atque omnibus Clericis, exemplo Domini, Pacis hæreditatem prædicauit; & postea tacitus vsque ad Vesperam perdurauit. Tunc quasi de graui somno euigilans, extensis manibus in cœlum, lenta voce orauit ad Dominum dicens: Ad te leuaui oculos meos, qui habitas in cœlis: Paraui lucernam Christo meo; & facto deinde silentio, circa quartã noctis horam (omnibus qui aderant solicitè vigilantibus) subitò ingenti terræmotu cubiculum eius concussum est; & ipse orans, & psallens, Deo spiritũ reddidit, anno salutis 381.

Paulus Regius de Sanctis Reg. Neap. p. 2. c. 2. Ferrar. in Catal. M. S. Bibl. Vall. ex Tabul. Eccl. Neap.

ANNOTATIO.

Homo quidam cum balneum ingressus esset; & post ablutionem recordatus esset, se non adduxisse pretium, quod custodi solueret, rogauit eundem vt sustineret, donec domũ reuerteretur, & id quod debebat (minimum quidem) afferret. Sed hoc quoque oblitus, non post multum temporis mortuus est. Balneator autem interpellauit iudicem super Vxorem defuncti, quod Vir eius dare debuisset solidos centum aureos. Cumque mulier quid responderet nesciret; iussit iudex, vt aut debitum redderet, aut ipse creditor haberet eam, vnà cum filijs suis in suo famulatu. Quæ venit ad S. SEVERVM, & prouoluta pedibus eius, deprecata est eum, vt sibi succurreret, quia inimicus homo fallacia sua opprimeret eam. SEVERVS autem ait; Viuit Dominus, quia non habeo solidos, nec quidquam, vnde te redimere possim; sed sustine me in crastinum, quia facturus est Dominus mirabilia sua. Manè igitur facto (vt mos erat suæ Ciuitatis) dedit Clerico Tintinnabulum, vt circuiret Ciuitatem, & conuocaret Populum ad Ecclesiam. Quo conuocato, Episcopus cum eodem Populo in Psalmis & Canticis, Processionaliter ab eadem Ecclesia vsque ad Cryptam, vbi ille humatus fuerat extra portam Ciuitatis, peruenit. Ibi Vir sanctus orauit, iussit aperiri sepulchrũ, & cum omnes vidissent cadauer, quod iam multo tempore iacebat exanime, ait defuncto: In nomine Domini nostri Iesu Christi filij Dei viui, surge, sede in tumulo tuo, &

dic

dic nobis, si debuisti dare solidos huic homini, an non? Qui statim surrexit, & cœpit loqui dicens: Per Iesum Christum Dominũ nostrum, in cuius conspectu astas, & exoras die, ac nocte, non debeo solidos dare, nec quidquam aliud, nisi tantummodo paruum pretium pro ipso balneo. Tunc exurgentes omnes in balneatorem, voluerunt eum lapidibus obruere, sed Beatissimus SEVERVS prohibuit: conuersus autem ad Defunctum, sic ait: ò Homo vis viuere adhuc in isto præsenti sæculo, aut deprecabor Deum omnipotentem pro te, vt faciat te inter Sanctos suos æternis gaudijs perfrui? Cui ille respondit: si tibi placet, inter Sanctos consortem me esse gaudij concede; Cui Pontifex ait: Requiesce in pace securus; nam & ego rogabo Dominum Iesum Christũ, vt quidquid postulas merearis adipisci. & illicò requieuit iterum in pace. *Iidem ibidem*.

Habetur in Vitis Patrum *libri 6. libello* 2. §. 9. De Emilo Abbate, qui videns quendam Monachum à quibusdam, tanquam homicidam, detentum, accessit ad sepulchrum occisi; orare iussit astantes; ipsoq. manus ad Deum expandente, surrexit Defunctus, aperuit veritatem, Monachiq. innocentiam detexit. Quibus peractis, ait ad eum Abbas: Vade dormi donec veniat Dominus, & resuscitet te, & confestim obdormiuit in Domino.

Idem præstiterunt Sanctorum Stanislaus, Spiridion, Philippus, & alij.

XV.

SEVERVS Rauennæ Episcopus, cum de certa die, qua esset migraturus è corpore, diuinitus certior factus fuisset, eadem ipsa die, sacris (ex more) peractis; & sermone habito apud omnes qui aderant de rebus diuinis; impertitaq. illis pace, & benedictione; ita vt erat vestibus sacris, ac Pontificalibus indutus, ad sepulchrum proficiscitur (in quo antea vxorẽ, & filiam ipse posuerat) ibiq., eisdem vxori, & filiæ medium se collocans, clara voce, & vultu viuido, Vale vltimum dixit filijs suis, marmorq. imponi monumento iussit: sicq. post fusas aliquandiu preces obdormiuit in Domino, anno sal. 348. *Febr. 1.*

Sur. to. 1. M.S. Bibl. Vall. Ferrar. in Catal. Hieron. Rubeus Hist. Rauen. lib. 2. de eo Baron. in Annal. to. 3.

ANNOTATIO.

SEVERVS hic, cum filiam suam Innocentiam (quam ante Epi-

ſcopatũ ex matrimonio habuerat, in monumento matris ſuæ Vincentiæ iam demortuæ, ſepulturæ tradere vellet, eiuſdem autem matris cadauer, per illud ſparſum, non relinqueret filiæ locum, ad vxorem verſus: Quid (inquit) moleſta eſſe pergis? Onus tuum ſuſcipe, neque velis eſſe pertinax. Ad cuius vocem, Vincentiæ cadauer ſeſe colligens, filiæ locum fecit. *Idem ibidem*. Simile habetur infra in Anonimo ix.

X V I.

Febr. 15. SEVERVS Presbyter Prouinciæ Valeriæ (quæ nunc S. Seueri Vallis nominatur) dum in vinea laboraret, accerſitus fuit, vt quantocyus veniret ad quendam ægrotum, qui ad extrema deuenerat; vt ſuis orationibus pro peccatis eius intercederet; & acta de malis ſuis pænitentia, ſolutus culpa ex corpore exiret. Qui Sacerdos, cum ad ſe venientibus dixiſſet: Antecedite; Ecce ego vos ſubſequor, opus quod reſtabat explere voluit, & deinde ad ægrum perrexit. Eunti verò in itinere occurrentes hi, qui prius venerant, obuiam facti ſunt dicentes: Pater, quare tardaſti? noli fatigari, quia iam defunctus eſt. Quo audito ille contremuit, magnisq. vocibus ſe interfectorẽ illius clamare cœpit. Flens itaq. peruenit ad corpus defnncti; ſeq. coram lecto illius cum lachrymis in terram dedit. Cumque iam vehementer fleret; in terram caput tunderet; ſeq. reum mortis illius clamaret, repentè is, qui defunctus fuerat, animam recepit. Quod dum multi, qui circunſtabant aſpicerent, admirationis vocibus emiſſis, cœperunt amplius flere præ gaudio. Cumque eum requirerent, vbi fuerit, vel quomodo redijſſet, ait: tetri valde erant homines, qui me ducebant; ex quorum ore, & naribus ignis exibat, quem tolerare non poteram: Cumq. per obſcura loca me deducerẽt, ſubitò pulchræ viſionis iuuenis, cum alijs, nobis euntibus obuiam factus eſt; Qui, me trahentibus, dixit: reducite illum, quia Seuerus Presbyter plangit: eius enim lachrymis Dominus eum donauit. Qui S. Seuerus protinus de terra ſurrexit; eiq. pœnitentiam agenti, opem ſuæ interceſſionis præbuit; & dum per ſeptem dies de perpetratis culpis pœnitentiam æger rediuiuus

uiuus

uiuus ageret, octaua die, lætus de corpore exiuit. Ipse verò Seuerus senio confectus migrauit ad Dominum.

Greg. Dial. lib. 1. cap. 12. Ferrar. in Catal.

ANNOTATIO.

Perpendit loc. cit. Gregorius quàm dilectum SEVERVM Dominus attendit, quem contristari, nec ad modicum pertulit.

XVII.

SIDONIVS Appollinaris Episcopus Aruernensis, febri correptus, cum se mortis indicijs vrgeri sentiret, in Ecclesiam se, suorum manibus, deferri curauit: vbi inter eorum lachrymas animam Deo reddidit, anno salutis 484. *Aug. 23.*

Sur. to. 4. Baron. in Annal. to. 6. Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 2. cap. 22. 23. 24. Molan. in addit. ad Vsuard.

ANNOTATIO.

A duobus Presbyteris, Disciplinam odientibus, & auersantibus, iniurijs multis lacessitus, & contumelijs affectus fuit SIDONIVS; Vnus autem ex istis, cum minatus esset insuper eum de Ecclesia velle extrahere, signum ad Matutinum audiens, voluit contra Sanctum explere, quod tractauerat; sed ingressus in secessum suum, dum ventrem purgaret, fætidum spiritum (sicut Arius) emisit.

Migrante SIDONIO Presbyter ille nequam, alter ex duobus, qui remanserat, protinus omnem facultatem Ecclesiæ, tanquam si iam Episcopus esset, inhians cupiditate, præoccupat dicens: tandē respexit in me Deus, cognoscens me iustiorem esse SIDONIO; largitusq. est mihi hanc potestatem. Cumq. per totam Vrbem superbus efferretur, adueniente die Dominico, qui imminebat post transitum sancti Viri, præparato epulo, iussit cunctos Ciues in domo Ecclesiæ inuitari, despectisq. senioribus, primus recumbit in toro. Cui oblato Pincerna poculo, ait: Domine mi, vidi somnium, quod si permiseris edicam. Videbam hac nocte Dominica, & ecce erat domus magna; & in domo erat thronus positus, in quo quasi Iudex residebat, cunctis potestate præstantior: cui assistebāt multi sacerdotum in albis vestibus; sed & promiscuæ Populorum turbæ valde innumerabiles. Verum cum hæc trepidus contemplarer, conspicio eminus inter eos Beatum astare SIDONIVM, &

cum

cum Presbytero illo tibi chariſſimo (qui ante hos paucos annos de hoc mundo migrauit) attentè litigantem; quo deuicto, iubet Rex, vt in imis carceris anguſtijs retrudatur: ablatoq. iſto, contra te iterum ſuggerit, dicens: te in eo ſcelere, propter quod ille prior damnatus fuerat, fuiſſe participem. Verum ubi Iudex quem ad te tranſmitteret ſolicitè cœpit inquirere, Ego me inter reliquos occulere cœpi, & à tergo ſteti; tractans apud memetipſum, ne fortè Ego, qui notus ſum homini, mittar. Dum hæc tacitus voluerem, amotis omnibus remanſi ſolus in publico; vocatusq. à Iudice propius acceſſi. Et ille: ne timeas (inquit) ſed vade, dic Presbytero illi; Veni ad reſpondendam cauſam, quia SIDONIVS te accerſiri deprecatus eſt. Tu verò ne moram facias ad eundum, quia ſub grandi teſtificatione mihi præcepit Rex ille, tibi hæc loqui, dicens: ſi tacueris, morte peſsima morieris. Hæc eo loquente, exterritus Presbyter, elapſo de manu calice, reddidit ſpiritum. *Hæc Greg. vbi ſupra.*

XVIII.

Iun. 1. SIMEON Monachus Treuirenſis reſolutionem ſui corporis ſibi imminere prænoſcens, rogauit Epiſcopum Treuirenſem, vt expenſas, & operarios mitteret, qui ſibi lectum componerent; ipſe autem in parte ſui diuerſorij locum ſepulturæ parauit dicens: Hæc requies mea in ſæculum ſæculi. Rogauit pariter diſcipulum ſuum, vt corpuſculum, ſuis veſtibus exuẽs, alijs quas ad hoc parauerat, indueret; & in eodem loco ſepeliret. Deinde voluit ſibi requiem per aliquot dari dies, quò plus ſolito contemplationi vacare poſſet. In qua quidem requie ſibi conceſſa, vltima die (celebrantibus duobus fratribus exequijs, quæ pro abſolutione animæ celebrari ſolent) ſpiritum Deo reddidit, anno ſalutis 1037. quo etiam anno in Sanctorum numerum relatus eſt.

Baron. in Annal. to. 11. Sur. to. 3. Thritem. de Vir. Ill. lib. 3. c. 238. & in Chron. Monaſt. Hirſaugien. eod. anno.

XIX.

Iul. 21. SIMEON Salus (duobus diebus antequam è vita excederet) Io. Diacono, vitæ ſuæ inſtitutum aperuit; & cum plurima ei dediſſet monita, hæc tandem ſubdidit: Totis viribus curam geras animæ tuæ, vt poſſis tranſmittere abſque vlla tempeſta-

te

te Principes tenebrarum huius aeris. Scit enim Dominus, me magno vexari metu, & ſolicitudine, donec ab eorum ſæuitia fuero liberatus. Hic eſt enim dies malus, de quo dicebat Apoſtolus, & Dauid. Quamobrem rogo te fili & frater Ioannes, omni (ſi fieri poteſt) ſtudio, eſto miſericors: Miſericordia enim nos tunc iuuat pluſquam omnes virtutes; Dicit enim: Beatus qui intelligit ſuper egenum, & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus. Cumq. hæc, & plura his, ei dixiſſet, abiens ſe recepit in tugurium ſuum. Quando autem communem ſenſit ſibi horam adeſſe, nolens (ne poſt mortem quidē) humanum ferre honorēm, ingreſſus ſubter ſarmentorum faſcem, in eodem ſacro tugurio, illic dormiens in pace, Domino tradidit ſpiritum.

Sur. to. 4. Lippom. to. 6. ex Leontio Epiſcopo Cypri. De eo Euagrius hiſtor. lib. 4. c. 33.

ANNOTATIO.

Dictus eſt Salus, quaſi ſtultus; ſtultum etenim ſe ſimulauit, vt mundi ſapientiam ludificaret.

Huius ſancti Viri funus, Angeli ſunt comitati: Cum enim corpus eius ſubter ſarmentorum faſcem fuiſſet repertum, duo quidam portauerunt illud (abſque eo quod lauiſſent) ſine pſalmodia, ſine cereis, ſine ſuffumigationibus, vt ſepelirent in ſepulchro Peregrinorum; ſed dum tranſirent iuxta domum Hebræi, vitreorum poculorum opificis, quem SIMEON Chriſtianum fecerat, audiuit ille pſalmodiam, cuius ea erat harmonia, vt nulla vox humana eam poſſet pſallere; & tantam vidit multitudinem, quantam humanū genus congregare non poteſt. Vnde ſtupefactus exijt foras, & vidit Sanctum ab illis duobus tantum elatum, dixitq. . Beatus es Sale, quod cum non habeas homines tibi canentes, habes cœleſtes Poteſtates, quæ te Hymnis honorant. Et ſtatim deſcendens, ſuis manibus eum ſepeliuit. *Sur. in Vita eiuſdem c. 45.*

XX.

SIMEON Stylites ſenior (magnum Orbis miraculum nuncupatus) cum diù vixiſſet, & laboribus; ardore ſolis; hiberna glacie; vehementibus ventorum inſultibus; & humanæ naturæ imbecillitate inexpugnabilis manſiſſet, ad immenſorum *Ian. 5.*

certa-

certaminum coronas accipiendas migraturus, inclinauit se ad orationem, tres dies sustinens; post quos anima in cœlum euolauit: corpus verò, ne sic quidem cadere sustinuit, sed rectum stetit in loco certaminum, tanquam inuictus Athleta. Obijt circa annum Domini 460. Centenario maior.

Vit. Patrum Heribert. lib. 1. & lib. 9. cap. 26. ex Philotheo Theodoreti Cypri. Baron. in Annal. to. 5. & 6.

ANNOTATIO.

SIMEONIS Discipulus nesciens an migrasset, posuit aurem suã ad auscultandũ; & sensit odorem quasi multorũ aromatum ascendere de corpore eius; & sic intellexit, quia requieuit in Domino: Vnde consternatus fleuit amarissimè, & tandem præ multa tristitia obdormiuit. Sed statim apparuit ei Vir sanctus dicens: Ego requieui, sicut Dominus voluit; tu verò descende; satisfac Populo; & annuncia de me Antiochiæ secretè, ne tumultus fiat in Populo. Exurgens autem à somno Discipulus, procidit ad pedes eius, osculatusq. est illius vestigia; & tenens manus eius posuit super oculos suos, dicens; Benedic obsecro mi Domine. Cumq. diceret ei quales Reliquias tollam à te in memoriam? motum est illicò corpus eius: Vnde tremefactus timuit eum tangere. Descendit autem, & pergens Antiochiam, fecit, quod sibi per visum iussum fuerat.

Solemni admodum ritu ac pompa delatum est funus, quod ibidem latè describitur. In eo autem aliud contigit mirabile. Cum enim Episcopus Antiochiæ vellet de barba sancti Viri pro benedictione aliquid accipere, extendit manum, statimq. arefacta est.

Non solum homines (vt par erat) solemnes illius celebrarunt exequias, sed cœlites quoque easdem cœlestibus honoribus sunt prosecuti. Idem enim Discipulus, vidit Angelum, funus (dum Antiochiam deferretur) comitantem, & seniores septem cum eodem Angelo colloquentes.

Daniel Stylita pariter, longè lateq. absens, solemnem pompam exhibitam à cœlitibus ipsa die, qua triumphans cœlum conscendit SIMEON, agnouit, vt habetur in eius Vita *apud Sur. to. 6.*

Eadem Visio de Triumpho oblata fuit S. Auxentio, cum esset in Bithinia, vt habetur *apud eundem Sur. to. 2.*

Eiusdẽ quidem SIMEONIS Acta vniuersa essent hìc describẽda, cum nihil in eis reperiatur, quod non sit notatu dignum. Illud tamen

men

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

men ex eiſdem non reticendum quod habetur in *Vit. Patr. cap. 7. lib.* 1. his verbis, nempè.

Multitudo vermium ſcatebat de vulnere putrefacto ſuper femur eius, dum in columna maneret; deſcendensq. de corpore decurrebat in columnam, & de columna in terram. Antonius autem eius Diſcipulus, iuxta præceptum illius, colligebat vermes, qui cadebãt ad terram, porrigebatq. illi ſurſum: At ille ponebat eos ſibi in ipſo vulnere ad ſimilitudinem iuſti Iob, dicens: Manducate, quod vobis Dominus dedit. *& cap. 8. eiuſdem lib. 1.*

Audiens autem Baſilicus Rex Saracenorum famam eius, venit ad eum; videns autem illum ſtantem ſurſum, & orantem, ſubitò cecidit vermis de corpore eius. At ille currens apprehendit eum in fide, & poſuit ſuper oculos ſuos, & videns SIMEON ait; Quare hoc feciſti, Vir illuſtris, & me grauaſti? Vermis enim eſt de corpore meo putrido; Et cum hæc dixiſſet, Rex Baſilicus aperiens manum ſuam, inuenit margaritam pretioſiſsimam, & dixit ad B. SIMEONEM: Non eſt vermis putridus, ſed margarita pretioſiſsima; Cui ille reſpondit: Homo, ſecundum fidem tuam data eſt tibi, & benedicetur in manibus tuis omnibus diebus vitæ tuæ. Vide ſimile in Annot. S. Dominici.

Tres fuere Simeones Stylitæ in Orbe clariſsimi. Hic nempè, dictus Senior; Iunior alter, de quo in Martyrol. 3. Sept., Seniori notiſsimus, ambo in Syria; tertius in Cilicia, qui percuſſus fulmine interijt; anima verò eius viſa eſt ab Abbate Iuliano Stylita, cum tripudio, & exultatione in cœlum ferri. Vnde eadem hora iuſsit Diſcipulis ſuis mittere thimiama in thuribulum. Quod olim incendi ſolitum in honorem Sanctorum ſatis inſinuat Io. Chryſoſt. *hom. 41. de S. Pelagia Antiochena*. De hoc *in Prat. ſpir. c. 57. & Vit. Pat. lib. 10. ex eod. Prati Auctore.*

Illud etiam non omittendum de tanto Viro, quod habetur in Notis Martyrol. Rom. Non. Ian. ex Theodoreto his verbis. Huius egregia ſanctitas admirandumq. vitæ genus, quod excoluit, non tantum in Syria (vbi agebat) ſed toto innotuit Orbi. Romæ etenim, vt præſens, adeò notus fuit, vt Opifices in omnium officinarum veſtibulis; Alij in porticubus, imaginem eius affigerent; hinc vnuſquiſque ſibi auxilium ac tutelam parantes.

De Matre eius vide infra in Anon. xxiv.

XXI.

SISINIVS Anachoreta infirmatus vſque ad mortem orauit Dominum, ne de hoc ſæculo migraret, donec audiret

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Gregorium Archimandritam venisse in illam Regionem: Adueniens autem Gregorius qui Constantinopolim ad Imperatorem iuerat accessit ad SISINIVM, & cum diu pulsasset, post multam horam aperuit discipulus eius; qui cum annunciasset Seni illum aduenisse, post prolixam horam descendit, dicens ei: Ascende, pater. Ascendentes verò simul, inuenerunt eum obdormisse in pace. Cognouerunt ergo, quia mox vt didicit Gregorium esse, qui pulsauerat, migrauit ad Dominum. Cumq. illum amplexaretur Gregorius, ait illi defunctus, leni voce: Benè veniat Abbas meus, rursumq. obdormiuit.

Anon. Obit. Discipulus autem istius defuncti, dum effoderetur sepulchrum, dixit fodientibus: facite charitatem, & aliquantulum latius fodite, vt duos capiat: Illisq. fodientibus, posuit se ipsum in [a] Psiathio, & requiescens in pace, simul cum Sene sepultus est.

Prat. spirit. cap. 93. in Vit. Patrum Hereb. lib. 10. c. 93.

ANNOTATIO.

[a] *Psiathium* idem est Græcis, quod Storea ex Iunco, & Papyro confecta.

Reliquerat SISINIVS Episcopatum propter Christum, & veniens propè Iordanem ibi vitam solitariam agebat.

XXII.

SISOIS Abbas, in die dormitionis suæ, cum sederent circa eum Patres, & resplenderet tanquam Sol facies eius; dixit ad eos: Ecce Abbas Antonius venit ad nos. Et post pusillũ, rursus dicit eis: Ecce, & chorus Prophetarum. Et iterum amplius refulsit facies eius, & dixit: Beati quoque Apostoli adsunt; visusq. est cum quibusdam loqui. Deprecati sunt autem illum Senes dicentes: cum quo loqueris Abba? Qui dixit eis: Ecce venerunt Angeli accipere me, & supplico illis, vt paululum me pro pœnitentia agenda sustineant. Dicunt ei Seniores: Tu non indiges pœnitentia Pater. Dixit autem illis: verè fratres, nescio, me ipsum, vel initium fecisse pœnitentiæ.

tentiæ. Et rursum facta est facies eius sicut Sol, & timuerunt omnes. Dixit autem illis: Ecce Dominus venit; & continuò reddidit spiritum. factus est autem ibi splendor magnus, & repletus est totus locus ille odore suauitatis.

Vit. Patrum par. 2. lib. de Conuersatione optima diuersorum Sanctorum, & in collectis per Heribertum lib. 3. n. 162. & lib. 6. libell. 3. n. 6.

ANNOTATIO.

Venit aliquando ad Abbatem SISOIVM sæcularis quidam cum paruo filio, percipiendæ Benedictionis gratia. Contigit autem vt infans moreretur in via. Quem Pater (sine vlla perturbatione mentis) sublatum cum fide portauit ad Senem: Ingressusq. cellulam tàm se, quàm infantem proiecit in terram, vt moris est postulantium benedictionem. Oratione autem expleta, exurgens Pater egressus est foras, filij corpusculo derelicto ante pedes Abbatis; quem cum adhuc Senex (orandi causa) iacere crederet. Surge (inquit) fili, & egredere (Defunctum enim esse nesciebat) confestimq. puer exurgens, egressus est, *Vit. Patrum lib. 3. nu. 120. & lib. 6. libell. 2. nu. 13.*

Simile habetur *eodem lib. 3. nu.* 121. de Abbate Besarione. Qui veniens ad Ecclesiam, & inueniens ibi sæcularem quendam ab immundo spiritu vexatum (quem fratres de industria illic sedere fecerant, quasi dormientem) cum sibi ab eisdem fratribus diceretur, vt illum suscitaret, accedens excitauit eum, dicens: Surge, & egredere foras; & mox ab eo egressus est spiritus immundus, & sanus factus est ex illa hora.

Paralyticum etiam eodem stratagemate sanari contigit ab ipsomet Besarione: Quidam enim habens filium Paralyticum in Ægypto attulit eum in cellam B. Besarionis, & reliquit eum super ostium plorantem, atque recessit. Cum autem Senex per fenestrã vidisset eum, dixit: Quis te huc detulit fili? Cui infans respondit: Pater meus detulit me, & ipse discessit; Cui senex dixit: Surge, & adiungere illi; & mox sanus effectus, surrexit, & peruenit ad Patrem suum. *eod. lib. 3. n. 122.*

Renuebat quidem SISOIVS ex humilitate maxima, qua præditus erat, huiusmodi signa, rogatus, facere; nec quisquam audebat fratrum, eius opem, aut preces implorare. Ipse tamen, qui charitate etiam flagrabat maxima, aliorum videns necessitatem, au-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

xilio non deerat opportuno ; eisq. (etiam non requisitus) præstò erat . Quod præcipuè apparuit in eo quod habetur in eisdem *Vit. Patrum lib.6.libell.2.n.14.* his verbis :

Tentatus est aliquando Abraham Discipulus eius à Dæmonio, & videns eum Senex quia cecidit , surrexit , & expandit manus suas ad Deum dicens : Deus, vis non vis, non dimitto, nisi curaueris eum & curatus est frater ille .

Innumera sunt huius sancti Viri documẽta, quæ sparsim in dictis Vitis Patrum leguntur, & ex rerum indice colligi possent . hoc tamen non prætermittendum quod habetur *lib.5. libell.4.n.39.* his verbis :

Dixit aliquando cum fiducia Abbas SISOI , Crede , quia ecce triginta annos habeo, quod non deprecor Deum propter peccatũ, sed orãs hæc dico : Domine Iesu Christe protege me à lingua mea; & vsque nunc per singulos dies corruo per ipsam, & delinquo . nec illud omittendum quod habetur libri eiusdem *libell.11.n.27.* nẽpè;

Frater inrertogauit Abbatem SISOIVM dicens: Desidero custodire cor meum . Dicit ei Senex : & quomodo possumus custodire cor nostrum , si lingua nostra ianuam apertam habuerit? Illud quoque non prætereundum quod legitur *lib.7.c.37.n.1.* his verbis nempè .

Abbas SISOIVS dixit , cum fuissem aliquando in Mercato , & sportellas meas fratri venderem, videns , quia iracundia approximabat mihi, dimisi vascula mea fugiens .

SOPHIA Clementis Ancyrani Mater, Vide supra in CLEMENTE.

XXIII.

SOPHRONIA Romana , cum audiret , pro foribus stare Maxentij Tyranni ministros, qui eam ad turpitudinem admittere vellent, & Virum suum (Romanorum Præfectum) metus causa , eos permisisse ipsam arreptam perducere , paululum temporis poposcit, vt corpus suum decenter exornaret . Itaq. cubiculum ingreditur, & cum sola esset, ense se ipsam transfixit, & mortua statim concidit, cadauere perductoribus Imperatoris relicto .

Baronius in Annal. Eccl. to.3. anno Christi 309. ex Eusebio lib.8.cap.26.

ANNO-

ANNOTATIO.

Excuſat eam Baronius, quod contra leges gentiles, ac Chriſtianas violentas manus ſibi intulerit; cum hoc ei latenter Spiritus ſanctus iuſſerit; ſicut de Sampſone ait Aug. *lib.1. de Ciuitate Dei cap.11.* & aliarum fœminarum ſimilia affert exempla, nempè Pelagiæ Antiochenæ, & eiuſdem Pelagiæ Matris, & Sororum, de quibus ſupra.

XXIV.

SPES Abbas, cũ iam quadraginta annis cæcus fuiſſet, lumẽ recepit à Domino, & notitiam pariter ſui vicini obitus. Monaſterijs igitur (circunquaque conſtructis) verbum vitæ prædicauit; & quintodecimo die ad Monaſterium ſuum (peracta prædicatione) reuerſus eſt. Vbi fratribus conuocatis, aſtans in medio, ſacramentum Dominici Corporis, & ſanguinis ſumpſit; moxq. cum eis, myſticos pſalmorum cantus exorſus eſt; & illis pſallentibus, ipſe orationi intentus, animam emiſit, in columbæ viſam ſpecie, cœlos penetrare. *Mart.28*

Greg. Dial. lib.4. cap.10. ex quo Ferrarius in Catal.

XXV.

SPIRIDION Archiepiſcopus Trimituntis, dum ſegetes meteret, ſuum aſtantibus prædixit obitum; quem inſuper magna gloria à Domino fore circundandum, & ab vtriuſque ſexus hominibus ſplendidè, & magnificè ſuum peragendum feſtum aſſeruit. Quibus dictis, facta admonitione, & oratione, non multò poſt ſpiritum Deo reddidit. *Dec.14.*

Sur. to.6. Dec.12. Lippom. to.5. Baron. in Annal. to.3.

ANNOTATIO.

Tempus erat æſtatis, & ipſe Spiridion, qui ſuis manibus plurimum vtebatur in opere, accepit falcem, & incœpit metere: repentè verò admodũ tenues guttæ roris (Deo tunc minime pluente) ſolum ſacrum illius caput petierunt. Hanc rem admirabilem, alia quoque conſecuta fuit admirabilior. Cum enim ille ſuũ caput dextera tenens, ijs, qui aderant oſtenderet roſcidum, continuò capilli effloruerunt ſimul flaui, nigri, & albi: Ille autem cognouit tunc proximum ſibi adeſſe exitum, quem prædixit glorioſum, vt dictum eſt.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

Ante Episcopatum obierat vxor, quam habuerat, relicta filia nomine Irene, quæ ipso absente, pariter mortua est. Reuersus autem, cum quædam mulier tristis admodum, & deflens accessisset ad eum, dicens, se apud filiam, ornamentum quoddam aureum deposuisse; & (illa celeri morte prærepta) quod eius fidei creditum fuerat, apud eam mansisse, nec inueniri, totam domum suam SPIRIDION diligenter scrutatus, nec id quod quærebatur reperiens, accessit ad loculum filiæ, multis præsentibus; eaque suo nomine vocata, cunctis audientibus; filia Irene (inquit) vbi est ornamentum, quod apud te fuit depositum? Illa tanquam ex molli somno expergefacta: Domine mi (inquit) in hac parte domus fuit à me repositum: Quo audito: Dormi de cœtero (inquit) filia, donec communis Dominus te cum omnibus excitauerit. Deinde accessit ad locum, inuenit ornamentum, & mulieri tradidit.

Idem Sur. cap. 16.

Simile habetur apud Mombritium, S. Anton. & alios de S. Donato Episcopo Aretino, qui suscitauit pariter mulierem nomine Euphrosinam in sepulchro iacentem, vt pecuniam fisci, quam ipsa absconderat, & ob quam Vir eius Eustasius ad supplicium trahebatur, reuelaret. Suscitauit etiam idem Donatus (ad horam) quendam defunctum, qui à creditore suo, ob non sibi solutum debitum (quemadmodum ille falsò asserebat) sepeliri non permittebatur; accedens etenim Donatus ad feretrum defuncti, eum illicò surgere, & causam cum creditore suam agere iussit; qui in lectulo statim rediuiuus residens, eundem creditorem falsitatis arguit: Chirographum, sua incuria non deletum, sibi reddi facit; eoque conscisso, conuersus ad Virum sanctum: iube me (ait) iterum dormire; respondens autem Donatus: vade fili in pace, in pace denuò requieuit.

Suscitauit etiam SPIRIDION puerum mortuū, quem ad pedes eius deposuerat Mater, sed cū excitatus esset precibus sancti Viri, Mater (nimiam non ferens lætitiā) in terra cadens expirauit. In cœlum ergo intuens SPIRIDION, & Dominum precatus, dixit ei, quæ iacebat: Surge, & sta supra pedes tuos. Illa autem repentè surrexit, & ei astitit, atque infantem in vlnis accepit.

Idem Sur. cap. 25.

Cum venisset SPIRIDION ad Constantium Imperatorem morbo laborantem, videns Triphilium, eius celsitudinem admirantem, dixit ei: sed mihi Triphili illum ipsum ostende Imperatorem; neque enim possum scire, quisnam sit. Is autem manu eum ostendens;

Quid est ergo (inquit Vir sanctus) hic alijs admirabilior, nisi eum etiam dixeris iustiorem ob fastum, & splendorem? Non æque ac quiuis pauper ignotus morietur? Similiter verò sepulturæ mandabitur, & interibit! Similiter quoque sistetur ante incorruptum Iudicem? Cur quæ fluũt, tanquam quæ sunt stabilia, honoras; & quæ nihil sunt habes in admiratione? cum liceat potius ea, quæ sunt materiæ expertia, & æterna quærere, & gloriam amare cœlestem, in quam non cadit interitus.

X X V I.

STANISLAVS Hosius S.R.E. Cardinalis Vermiẽsis post longos pro Ecclesia exantlatos labores, mortẽ vicinam cogitans, suum condidit in scriptis testamentum. Menses igitur aliquot ante eius obitum cæpit valdè languidè valere, & alui fluxu paulò vehementiori laborare. Nunquam tamen adduci potuit, vt de studio, lectione, scriptione, cæterisq. pietatis exercitijs quidquam remitteret. Rogatus, vt antequàm cœlum Romanum ignibus vehementioribus, quibus solebat vim penè totam languidi corporis exhaurire, inflammaretur, ab Vrbe secederet; valetudini operam daret; seque Christianæ Reipublicæ conseruaret, nullatenus voluit Roma pedem efferre, nisi post festum Beatissimorum Petri, & Pauli, quos ille in summo semper cultu, & veneratione habuit; maluitq. subire suæ valetudinis periculum, quàm honori tantorum Apostolorum in ipso loco deesse, in quo profuso pro Christi fide sanguine, Deo suum spiritum reddiderunt. Sic igitur quinto idus Iulij, Capranicã versus, ex Vrbe discessit; vbi magis ac magis cœpit ventris profluuio laborare. Quæ res illi, & cibi appetentiam ademit, & somni cursum impediuit; omnesq. in vniuersũ corporis vires vehemẽter exhausit. A veteri nihilominus suo instituto (in Ecclesijs nempè, Missæ sacrificiũ offerendi, vel aspiciendi) ne in illa quidem tanta corporis debilitate, & languore, sibi putauit esse recedendum. Quamobrem, etsi vix pedibus posset consistere, ad Ecclesiam tamen singulis diebus accedebat; sed hanc illi facultatem morbi vehementia paulòpost abstulit, ita vt non posset nec extra priuatos parietes pedem efferre. Obtenta idcircò facultate ce- *Aug. 5.*

lebrandi in priuato cubiculo, adduci non potuit, vt languens corpuſculum in lectulo contineret; ſed in aliud nihilominus cubiculum, offerendo ſacrificio deſtinatum, ita vt poterat, ſecedebat; in quo, genibus flexis, & manibus in cœlum eleuatis, vim lachrymarum profundens, Dei miſericordiam tota mentis, animique contentione implorabat. Cum ad cibum ſumendum illi accedendum erat, ad pœnam ſe vocari dicebat; ac ſæpè coram medicis de ſuo Patre familias (ſtomachum autem intelligebat) queſtus eſt, quod perperam ſuo munere fungeretur: alimenta enim, quæ reliquorum membrorum ſuſtentandorum gratia recipiebat, non in corporis membra diuidebat; ſed ſine vllo fructu, non autem ſine maximo cruciatu, ſubinde foras emitteret. Quoties à ſuis rogabatur, vt cibo reficeretur, ſuam ille viciſſim infelicitatem deplorabat, quod in ſua, inque tam numeroſa familia, nemo inueniretur, qui ad recitandas preces; vel ad Miſſæ ſacrificium audiendũ adhortaretur; aut ad debitas Deo laudes tribuendas inuitaret; ſed omnes (quaſi conſpiratione facta) cibum iſtum corporalem obtruderent; ſeque vellent facere Helluonem, & in eo ſummam recuperandæ valetudinis eſſe conſtitutam exiſtimarent.

A Gregorio XIII. ſummo Pontifice, pluribusue S. R. E. Cardinalibus grati animi diuerſa ſibi exhibita fuere officia. Plures etiam eum viſitarunt; quorum vni, cum illum ad ſuſtinendam morbi moleſtiam eſſet adhortatus, dixit Staniſlaus (ex alto ſuſpiria ducens, & oculorum acie in cœlum conuerſa) paratus ſum, & non ſum turbatus; fiat voluntas Domini; fiat voluntas Domini.

Accidit autem, vt pedem eius dexterum grauiſſimus quidam, & acerbiſſimus dolor inuaderet; qui nullo momento temporis intermiſſo, quod vnum adhuc illi remanebat, omnium laborum, & ſolicitudinum perfugium, ſomni quoque facultatem perturbabat; nec vllum prorſus ocij, & quietis beneficium concedebat. In ſummis autem illis anguſtijs (facta Pij Papæ V. honorificentiſſima mentione) frequentius inclamabat

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

clamabat ipſe quoque: Auges Domine dolorem; auge & patientiam. Tum & illa Pſalmiſtæ verba, ſæpius iterata proferebat: Si iniquitates obſeruaueris Domine, Domine quis ſuſtinebit iram tuam, & flagella quis ſuſtinebit? Tum & illud: Non ſecundum iniquitates noſtras retribuas nobis. Cumq. (adhibitis remedijs) vis doloris nequaquam remitteret, ſignificauit medicis, vtrum fortè expediret, afflictum, & dolentem, vel etiam vtrumque pedem potius abſcindere, & reliquum vniuerſum corpus ſeruare. Sperare namque ſe in Dei miſericordia, quod etiam claudus ad Regni cœleſtis poſſeſſionem perueniret. Interim preces ſuas ad Dominum effundere non ceſſabat. Illud autem decantabat ſæpiſſimè: O Crux aue ſpes vnica. Et intentis in cœlum oculis, ſigno ſanctiſſimæ Trinitatis (pro veteri more ſuo) tribus coniunctis digitis, ad ſignificandum ſanctiſſimæ Trinitatis myſterium, ſubindè ſe muniebat. Medicis meliorem valetudinem promittentibus, dicebat: Non eſt, quod deinceps tanto ſtudio de valetudine mea laboretis: iam enim tempus reſolutionis meæ inſtat. Immò verò, quantas maximas animus meus capere poteſt, Deo meo ago gratias, quod ad eum ætatis annum peruenire me voluit, ad quem peruenit ſanctiſſimus & doctiſſimus Doctor ille Eccleſiæ (quem ego præ cæteris omnibus in vita mea colui, & imitari quantum potui conatus ſum) diuus Auguſtinus, qui, & ipſe in ſeptuageſimoſexto ætatis ſuæ anno ſanctiſſimam ſuam animam Deo Saluatori ſuo reddidit. Quis ſcit, an hanc mihi præterea gratiam impetrabit, vt ego quoque animam meam non ſolum eodem quo ille ætatis anno, ſed etiam eodem quo ille die, Ieſu Chriſto Deo, & Saluatori meo reſtituam? Sed nihil aliud volo, quàm quod tu vis Domine: Fiat voluntas tua; fiat voluntas tua: Paratus ſum, & non ſum turbatus; paratus ſum, & non ſum turbatus. Spero certè quod mihi ſanctus ille doctor in occurſum veniet, & animam diſcipuli ſui, Deo meo (cui ſemper ſeruire conatus ſum in veritate) repræſentabit. His dictis, cum quidam familiaris bono animo eſſe iuberet, multos ei promittens an-

nos : Rogo te (inquit) noli mihi adulari . Et quoniam instabat festum sanctæ Marthæ, ego (inquit) cum Martha Deum meum sub tectum meum excipere hoc ipso die decreui. Itaq. die sanctæ Marthæ sacro , cum horas canonicas deuotissimè genibus flexis absoluisset , Missam attentissimè audiuit , iunctis semper , & in cœlum eleuatis manibus ; cumque tempus Eucharistiæ sumendæ aduenisset , in nudam humum ante altare se proiecit; Confessionem dixit, lachrymis & singultibus interruptam ; & tandem sacratissimam Eucharistiam suscepit.

Ingrauescente in dies morbo , & omni prorsus cibi appetentia deperdita, quando vt cibi aliquid amplius sumeret admonebatur,respondebat : Cum olim pro continentiæ virtute Dominum deprecaretur D.Augustinus, dicebat ille,Domine da quod iubes , & iube quod vis ; sic & ego vobis omnibus possum respondere ; date vt possim facere quod iubetis,& iubete quod vultis .

Pridie eius diei, quo sanctissimam suam animam Deo reddidit, totius anteactæ vitæ generalem confessionem præmittendam esse existimauit . Noctem verò totam,ex alto subinde suspiria ducens, dicebat : Si iniquitates obseruaueris Domine, Domine quis sustinebit ? Domine quis sustinebit ? Nec vllo momento temporis animum à futuræ vitæ contemplatione , atque à fundendis orationibus auertit . Horam septimam, quæ fuerat ad celebrandam Missam designata ,solicitè, & cupidissimè expectabat ; qua imminente , oris siccitatem abluere cupiēs, & ieiunij obseruationem violare timens,quia sanctissimum Christi corpus sumere decreuerat,ab eius Confessario certiorari voluit, id licere . Maxima nihilominus cautione hoc egit , vt ne vel guttam quidem vnicam passus sit paulò profundius descendere . Quod vbi factum est , cæpit cum assistente Matutinas horas de B.Maria virgine ad Niues, cum lachrymis,& suspirijs deuotissimè recitare . Vbi verò ad Hymnum,Te Deum laudamus ventum est, languentia membra in terram voluit prosternere , & genibus flexis totam illam gratiarum actionem recitare .

Hora

Hora tandem ſeptima Confeſſarius ad celebrandum Miſſę ſacrificium acceſſit; ipſe verò (ſuis reluctantibus) conabatur ante ipſum altare in medio cubiculo genuflectere;& quamuis id obtinere non valuerit, cum aduenisset tempus Euchariſtiæ ſumendæ, nullis precibus, nulloque conatu retineri potuit, quominus è lectulo in terram ſe demitteret; & quantum poterat demiſsè, humiliterq. Dominum reciperet. Abſoluto Miſſæ ſacrificio, Sacramentum ſacræ Extremæ vnctionis impertiri ſibi petiuit: illudq. deuotiſſimè, & inuicto quodam animi robore ſuſcepit. Deinde cum paululum à labore reſpiraſſet, oculos ad vniuerſam familiam conuertit, in terra proſtratam, orantem,& plorantem; cumque omni humilitate ab omnibus in vniuerſum, condonari ſibi petiuit, ſi quemquam offendiſſet; ſeque viciſſim omniũ erroribus veniam ex animo impertiri profeſſus eſt, à quocunque læſus aliquando eſſet. Ad extremum ſacra ſua manu altius, vt poterat, eleuata, ternis vicibus eiulanti familiæ benedixit, dicens: Dominus vos benedicat; Dominus vos cuſtodiat; Dominus vos ab omni malo conſeruet, Amen: Ite in pace. Tunc accepta benedictione, ſacram eius manum omnes ex ordine, ſunt deoſculati. His omnibus peractis, ad orationem ſe conuertit, & Primam, Tertiam, Sextam, cum aſſiſtente deuotiſſimè recitauit; ſubinde Virginis glorioſæ interceſſionem implorans; vt ſibi viam ad perpetuas Niues, & ſempiterni temporis refrigerium, orationibus ſuis patefaceret. Cum autem ad Nonam ventum eſſet: ſufficit (inquit) iam non dicemus Nonam; niſi fortè cum Angelis in cœlo.

Quoniam autem Epiſcopus Nepeſinus triduanas per omnem Diæceſim ſuam ſupplicationes, pro ſalute tanti Viri indixerat, accidit, vt hoc ipſo temporis momento, penès Palatium tranſirent ad Eccleſiam B. Virginis, puellæ quædam Virgines non paucæ, cantantes Litanias, & valetudinem Cardinalis Domino commendantes; quarum voces cum audiſſet, quæſiuit, quænam eſſent iſta Cantica? Audiens autem quod Epiſcopus publicas ſupplicationes inſtituiſſet,& quod voces,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

quas audiret, erant virginũ pro incolumitate ſua Deum ſupplicantium, ille vehemẽter exhilaratus, eleuatis in cœlum manibus: magnas (ait) ago gratias Epicopo, & iſtis Virginibus, & omnibus, qui pro me miſerrimo peccatore ſolicitudinẽ iſtam capiunt: Scio quod magnum pondus habere apud Dominum caſtiſſimarum Virginum, & innocentium puerorum orationes conſueuere: Sed nihil aliud ego volo, quàm quod tu vis Domine; fiat voluntas tua: Ne momento quidem temporis viuere cupio, vltra quod conſtituit mihi Dominus: Paratum cor meum, paratum cor meum. Iuſſit deinde Dominicæ paſſionis hiſtoriam legi: quoties autem fiebat nominis Ieſu commemoratio, toties languentem, atque deficientem dexteram ad caput attollens, pileum deponebat. Cum alapæ mentio facta eſt, os ipſe quoque ſuum, eleuata manu verberauit. Vbi verò flagella, & ſpinea corona commemorarentur, & Confeſſarius acerbitatem illius doloris, quem Saluator noſter pertulit, ob oculos poneret; atque ad fortiter perferendam mortem adhortaretur; Cardinalis reſpondit: fortiter, & conſtanter. Cum autem ad illa verba ventum eſſet, vbi Dominus emiſiſſe ſpiritum legitur, ad parietem capite paululum conuerſo, alta voce (ita vt ab omnibus audiretur) Dominicam orationem, & Angelicam ſalutationem articulatim, & diſtinctè recitauit; item: O Crux Aue ſpes vnica, ò Crux aue ſpes vnica; tum & illud: Per paſſionem tuam Chriſte ſalua nos; tum & illud quoque: Ieſu Chriſte fili Dei viui miſerere mei, & (quod in omni vita ſua, in ore, & animo perpetuò habuit) Mane nobiſcum Domine, Mane nobiſcum Domine.

Crucifixi præterea imaginem quam in manibus habebat, ſic amplexabatur, clauorumq. veſtigia oſculabatur, vt planè oſtenderet, quàm ardentibus fuerit erga Deum charitatis ignibus inflammatus.

Tandem orationibus, quæ legebantur intentus, & ſigno ſanctiſſimæ Crucis pectus ſuum frequenter muniens, cum aliquoties illa Saluatoris verba iteraſſet: In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum: Ieſu quoque ſalutare nomen inuocaſ-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

inuocasset; postquam prorsus omnia, quæ pro animæ commendatione præcipit Ecclesia, lecta, perfectaq. fuere, illo ipso B. Virginis Mariæ festo, nonis Augusti, hora nona obdormiuit in Domino, anno 1579.

Stanislaus Rescius in vita ipsius Romæ impressa 1587.

Vide infra testamentū ipsius pijssimum, & lectu dignissimū.

XXVII.

STEPHANVS Papa X. apud Florentiā decumbens, dum Hugo Abbas Cluniacensis eum visitaturus accederet, eumq. Sanctis consolationibus, & orationibus releuaret, vidit Dæmonem (qui sibi morituro manifestus aduenerat) territum exire, & Viro sancto recedente, iterum redire. Vnde sæpius ad se Pontifex Hugonem reuocauit, sæpiusq. Vir sanctus Dæmonem (reuocatus) abegit; sicut ipsemet Pontifex astantibus reuelauit, qui postmodum eiusdem Sancti se precibus commendans, coram eo spiritum Deo reddidit, anno salutis 1058. *Apr. 29.*

Baron. in Annal. tom. 11. De eodem Sur. tom. 4. in vit. Io. Gualberti.

XXVIII. *Sept. 7.*

STEPHANVS Episcopus Diensis, cum in morbum incidisset, & multi circa eius ministerium essent soliciti, ægrè ferebat, sciens adesse iam migrationis tempus. Vrgentibus Ecclesiæ suæ filijs, vt testamentum faceret: Non est (inquit) necesse, cum omnia sint sponsæ meæ, quam gubernandam suscepi. Porrò quædam ægrota mulier, quæ nulla medicorum arte poterat curari, vt audiuit virum Dei decumbere, pro recuperanda salute, benedictionem eius summoperè expetijt; & ad illum intromissa, benedicitur, ac sana recedit. Ita ille dum corporis aduersa valetudine contabescit, alijs sanitatem impetrat. Videns autem adesse supremum vitæ diem, confessus est peccata sua, petijt Ecclesiæ Sacramenta; cunctisq. ritè confectis, inter verba orationis migrauit ad Dominum, anno salutis 1213.

Sur. tom. 5.

ANNO-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

ANNOTATIO.

Cum aliquando concionaretur STEPHANVS ad populum duræ ceruicis, qui diem Dominicum præcipuè, non ſolum non honorabant, immò contra Dei præceptum, Diabolo dedicabant (illo nempè ſolo die exercentes nundinas, tabernas, choreas, ludos, luxus, & perniciosa ſpectacula) nec admitterent ſermones eius, quibus eos arguebat; præcepit Dæmonibus (qui ad illa facinora eos incitabant, & quorum voluntati parebant) vt ſine vlla cuiuſquam læſione palàm ſe eis viſendos exhiberent. Mox parent STEPHANO Dæmones, quem homines peruicaces audire nolebant; & huiuſmodi horrendo, ac terribili ſpectaculo, cæpit obcæcata gens aperire oculos, & vitam ac mores corrigere. *Idem Sur. in vita ipſius cap. 9.*

Anon. obit. Quidam ex ſubditis eius ægrotans, diabolo illum poſſidente, vultu, voce, alijſque ſignis ſe deſperare ſignificans, & peccata ſua confiteri renuens, à nemine voluit audire verbũ Dei. Vbi id cognouit STEPHANVS, ad eum accedit, hortatur ad faciendam confeſſionem, Dei miſericordiam, & clementiam pollicetur: Sed emollire eum non poterat. Ad ſolitas igitur preces cum lachrymis ſe conuertit. Et ecce æger homo, ad virum Dei ſe vertens, peccata ſua integrè confitetur, abſolutionem impetrat, expetit ſacroſanctam Vnctionem: & vtraque percepta, mox ſpiritum reddidit. *Idem Sur. cap. 11.*

XXIX.

Febr. 13. STEPHANVS Ordinis Grandimontenſis inſtitutor, obitum ſuum, per Spiritum ſanctum appropinquare prænoſcens, ab exteriori cæpit vacare colloquio; ſeque totum doctrinæ diſcipulorum, & orationi commendare. Cum autem eos commoneret, illique de ſuo deceſſu dolentes, abſque eo viuere non poſſe dicerent (pro cuius amore neceſſaria ſibi Deũ præbuiſſe nouerant) ſubdidit Vir ſanctus: Deum ſolum vobis relinquo, cuius ſunt vniuerſa: Si amando paupertatẽ ei conſtanter adhæſeritis, ipſe prouidentia (qua gubernat omnia) largietur vobis quod nouerit expedire: Si verò (quod abſit) amando temporalia ab eius amore receſſeritis, nolo vobis, vnde ad ipſum impugnandum paſcamini, relinquere. Tandem lethali morbo correptus, & Sacramentis Eccleſiæ munitus

migrauit

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

migrauit ad Dominum in illis verbis: In manus tuas Domine commendo ſpiritũ meum, anno Chriſti 1126. ætatis ſuæ 80.

Vinc. Belluac. ſpec. hiſt. lib. 25. cap. 46. & ſeqq. Antonin. Chron. par. 2. tit. 15. cap. 21. Baron. in Annal. tom. 12.

ANNOTATIO.

Huius ſancti Viri obitus (quem fratres celare ſtatuerant, vt eius exequias ſine tumultu celebrarent) Deo reuelante innotuit. Puer enim quidam in extremis poſitus, cum à Matre ſua (exitum præſtolante) ſeruaretur, ſubitò in hæc verba prorupit: Video (inquit) ſcalam lucidiſſimam; cuius altera pars tangit Muretum (locum ſcilicet vbi ſanctus manebat) & Angeli multi deſcendunt per eam, vt animam D. Stephani perducat ad gloriam: Quod & Sacerdoti illius vici, ac monachis quibuſdam (ad rei nouitatem vocatis) enarrauit, ſubdens: Hoc erit vobis indicium, quod veritatem dixi, quod iam moriar, nec vltra vobiſcum loquar; ſed aſcendam cum ſanctiſſimo Patre, & Angelorum multitudine. Quibus dictis expirauit. Sacerdos autem cum monachis eiuſdem, ac populi multitudine ad ſancti Viri Monaſterium properans, eundem obijſſe eodem temporis momento, didicit; ac ianitorem (id patefacere detrectantem) fateri coegit. Tranſlatum deinde ſancti Viri corpus, & ſub altare (paucis ſcientibus) reconditum diuinitus pariter, vbi eſſet innotuit. Miles enim quidam infirmus illuc deportatus, vt in orationibus fratrum reciperetur, cum ante altare deferretur, mox vt lapidem ſepulchri, pedibus ſuis tetigit, exclamãs, ait: Sinite me, quia modò factus ſum ſanus: Iacet hìc aliquis Sanctus tumulatus, pro cuius meritis ſanitatem mihi contulit Dominus. Cumque Prior eum increparet vehementer, & ne hoc diceret, prohiberet, ille validius præ gaudio clamabat: Hìc ſanus factus ſum. *Anon. obit.*

Hiſce, alijſque miraculis plurimis, mirificauit Dominus ſanctum ſuum. Idem autem Prior timens ſibi, ſuiſque quietem minui, ſi populorum turbæ locum, ob crebra miracula, frequentarẽt, venit ad ſepulchrum, & ita locutus eſt: ſerue Dei, tu oſtendiſti nobis paupertatis viam, & docuiſti nos incedere per eam: Nunc verò de arcta via ad latam, & ſpacioſam tuis nos vis miraculis reuocare? Et qui prædicaſti ſolitudinem, nunc in ſolitudine foros, ac nundinas vis congregare? Non curioſitate ducimur, vt miracula videre velimus; ſanctitati tuæ ſatis credimus: Caue igitur ne de

cætero

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

cætero ea miracula facias, quæ tuam extollant sanctitatem, & nostram destruant humilitatem.

Sic S. Stephani alumnus (humilitatis, ac solitudinis studio, zeloq. permotus) virtutes, quas à Magistro didicerat, vel inuitus patefecit.

Plura quidem, ac præclara de tanto viro narrantur facinora, scitu, & imitatione dignissima; satis autem erit hìc recensere flagrantissimum eius in Deum amorem, quo ab ipsa ineunte ætate æstuare cœpit; quando Diuino se mancipans famulatui, professionem suam in hæc verba descripsit:

Ego Stephanus abrenuntio diabolo, & omnibus pōpis eius, & offero me, ac reddo Deo Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Schedulamq. super caput suum imponens, diuinæ lætus se subdidit, ac dicauit seruituti.

Animarum item zelum; precumq. eius efficaciam, quæ apparuit præcipuè in conuersione cuiusdam Militis, immensi criminis rei: Qui timens ne Vir sanctus pro eo oraret, rogauerat eum ne deprecaretur pro eius salute; eo quod peccatum quoddam intantum diligebat, vt nullatenus illud relinquere, vel odire vellet. Sed Vir sanctus illicò tristis ad Oratoriũ cum fratribus pergens, tamdiu lachrymis, ac precibus Diuinæ misericordiæ pulsauit ianuam, donec Miles idem compunctus rediјt, & veniam de stultitia sua postulans, iniquitati de corde renunciauit.

XXX.

STEPHANVS B. Nili Iunioris Discipulus, cum lethali morbo laboraret, iamq. animam ageret, B. Nilo vocante: frater Stephane. resedit statim, manibusq. leuatis, mentem adhibebat, quid B. Nilus dicturus esset; qui dixit ei: Benedic fratribus tuis, frater Stephane, quoniam iam deficis: ille verò cum extendisset manus, oratione facta, eosdem circunstantes benedixit. Item, inquit illi B. Nilus: Nunc requiesce, quoniam non potes amplius; & peracta obedientia (vel in ipsa morte) reclinans requieuit.

M.S. Bibl. Vall. in Vita B. Nili Iunioris Abbatis.

ANNOTATIO.

Dormitabat sæpius, & vbique STEPHANVS. Vnde B. Nylus fecit ei scabellum, vnicum pedem habens, & dixit illi: tu quidem pedes habes duos, & scabellum, vnum; ecce tres pedes; & ita sedens

dens meditationis non obliuiſcaris. Ille verò ex eo tempore nullibi ſedebat, niſi in illo ſcabello, & in meditatione, & in Eccleſia, & in ſumendo cibo. frequenter autem, à dormitatione victus, cadebat in terram.

Quando autem in Eccleſia aliquis fratrum dormiens ſtertebat, dum legeret B. Nylus, vel interpretaretur aliquid, quamprimum Beatus; quaſi ignorans quiſnam ille eſſet, dicebat; nullus eſt, qui ſtertat, niſi STEPHANVS, eijcite ipſum foras, ne doceat vos malum hunc abuſum: frequenter etiam illum ex menſa cum cõuitijs, & contumelijs eiecit, vt inurbanè comedentem, corrigens hoc pacto alios, qui hoc faciebant: Et ſi quis error fiebat in vniuerſa fraternitate STEPHANVS dabat pœnas, quaſi omnium reus eſſet. Sicq. non deſijt vſque ad ſenectam illum colaphis etiam percutere; ſciens ipſum agoniſtam, & certatorem bonum eſſe. Ille verò hoc ſibi ſatis eſſe non reputans, cum fratribus laborabat, licet Senex eſſet ſupra ſeptuaginta annos, & multum incuruatus, non ſolũ præ ſenio, verum etiam multis morbis, quibus premebatur; nec renuebat idcirco æſtate, vel in meſſe, vel in aream, totam diem laborare; & vbi ſordidius opus erat, vel laborioſius, ibi ipſe reperiebatur; & omninò neſciuit requiem, vel relaxationem aliquam omnibus diebus vitæ ſuæ. *In eadem vita B. Nyli. ibid.*

X X X I.

STEPHANVS Monachus, pridie quam obiret, repentè obſtupuit animo; apertiſq. oculis ad dexteram, atque ſiniſtrã partem lectuli circunſpiciebat; & quaſi rationem quidam à ſe exigerent, cunctis, qui aſtabant audientibus, aiebat aliquando quidem: ita ſanè; ſic reuera eſt; ſed pro hoc tot annis ieiunaui. Aliquando verò: non certè, ſed mentimini; hoc non feci. Deinde rurſus: ita verè eſt; hoc ita eſt, ſed fleui, ſed miniſtraui. Ac rurſus: verè me accuſatis. In quibuſdã etiam aliquando aiebat: ita ſanè; & quidem, ad hæc quid dicam, non habeo; & quidem miſericordia opus eſt.

Climacus gradu 7. cap. 1. Lippom. to 8. ex eod. Climaco.

X X X I I.

Ad STEPHANVM Abbatem Monaſterij Reatini, ſuæ mortis tempore conuenerunt multi, vt tàm ſanctæ animæ de hoc ſæculo recedenti, ſuas animas commendarent: cumque *Feb. 13.*

lecto

lecto illius omnes assisterent, alij ingredientes Angelos viderunt; sed dicere aliquid nullo modo potuerunt; Alij omninò nihil viderunt; sed omnes qui aderant, ita vehementissimus timor perculit, vt nullus (egrediente illa sancta anima) illic stare potuisset. Hi ergo qui viderant, & hi qui omninò nihil viderant, vno omnes timore perculsi, territi fugerunt. Vt palàm daretur intelligi, quæ, & quanta vis esset, quæ illam egredientem animam susciperet, cuius egressum nemo mortalium ferre potuisset.

Greg. Dial. lib. 4. cap. 19. & hom. in Euang. 35. Ferrar. in Catal. ex Greg.

XXXIII.

Aug. 20. STEPHANVS Vngarorum Rex suæ sentiens adesse migrationis tempus, accersitis Episcopis, & Primoribus Palatij, postquam tractauit de substituendo sibi Rege, monuit eos catholicam seruare fidem; amare iustitiam; fraternæ studere charitati. Hisq. dictis manus, & oculos in cœlum erigens, ait: Regina cœli, mundi inclyta Reparatrix, tuo Patrocinio sanctam Ecclesiam, cum Clero, & Episcopis; Regnumq. cum Primatibus, & Populo, tuis precibus commendo: Quibus ego nunc vltimum Vale dicens, animam quoque meam tuis manibus committo. Deinde cum percepisset sacram extremam Vnctionem, & Eucharistiam, in manus Domini tradidit beatum spiritum, anno Domini 1038.

Sur. to. 4. Leo Ostien. in Chron. Cassin. l. 2. c. 79. Anton. Bonfinius, Rerum Vngaricarum Decadis 2. lib. 1. Baron. in Annal. tom. 11.

ANNOTATIO.

Dum STEPHANVS lecto decumberet morbo grauatus, quatuor Viri primarij in eius necem conspirauerunt. Quorum vnus aduesperascente die, in cubiculum Regis, antequam lucerna accenderetur, cœlo obscuro ingressus est, nudum sub chlamide ferens ensem, quo erat Regem iugulaturus; sed cœlesti impulsu, gladiò excidente, audito à Rege sonitu, agnouit quod futurum erat. Delinquenti tamen pepercit veniam postulanti.

X X X I V.

SVGERIVS Abbas, cum, valetudine (qua mortuus est) vexari cœpisset, fratrum manibus sustentatus, in Capitulum se duci voluit: vbi post verba ædificationis, cum lachrymis, omnium pedibus prouolutus, fratrum iudicio se exposuit; lachrymabiliter postulans, vt quod in eos deliquerat; vel negligentius egerat, ei pietatis respectu relaxarent. Adueniente autem hora, qua transiret ex hoc mundo ad Patrem, inter verba orationis Dominicæ, & Symboli apostolici lætus migrauit, anno salutis 1151. ætat. 70.

Chron. Dionis. de eo Baron. in Annal. to. 12.

ANNOTATIO.

Fuit SVGERIVS, amicitiæ fœdere, S. Bernardo coniunctissimus; qui ad eum, in extremis fermè laborantem, breuem quidē, sed tanto viro dignam dedit Epistolam: quam hîc describere operæpretium duxi, mortem præcipuè detrectantibus profuturam.

S. Bernardi Epistola ad Sugerium.

Homo Dei ne trepides exuere hominem illum, qui de terra est, illum qui te deprimit vsque ad terram, & conatur deprimere vsque ad inferos. Iste est, qui vexat, qui onerat, qui oppugnat. Quid tibi, & terrenis exuuijs, qui ad cœlum iturus, stola gloriæ mox indui habes? Præstò est, sed vestito non dabitur. Vestire nouit illa, non superuestire. Sustine ergo patienter, immò libenter accipe nudus, & non vestitus inueniri. Denique, & Deus ipse vult vestiri, sed cum nudus est, non cum vestitus. Homo Dei non reuertetur ad Deum, nisi is, qui de terra est, & in terram ierit. Hi enim duo homines sibi inuicem aduersantur, nec erit pax, donec ab inuicem separentur. Et si pax fuerit, non erit pax Domini, non erit pax cū Domino. Non es tu de illis, qui dicunt Pax, & non est pax. Te expectat pax illa, quæ exuperat omnem sensum; te expectant iusti; donec retribuatur tibi; te expectat gaudium Domini tui. Et ego quidem (charissime) vehementer afficior ante videre te, vt benedictio morituri veniat super me. Et quoniam non est in homine via eius, non audeo vnde certus non sum pro certo polliceri: sed quod nondum video quomodo possum, satis ago vt possum. fortè veniam, fortè non veniam. Sed quodlibet horum sit, dilexi à principio, diligam te sine fine. Fidenter dico, non possum perdere sic

dilectum vſque in finem. Non mihi perit, ſed præit: cuius animæ anima mea adhæſit glutino, quod nō diſsipabitur, & vinculo, quod non dirumpetur. Tantum memento noſtri cum perueneris quò nos præuenis, vt & nobis citò detur venire poſt te, & ad te peruenire. Interim tamen nullatenus putes, quia tua dulcis memoria recedat à noſtra, etſi præſentia dolentibus ſubtrahatur. Quanquam potés eſt Deus te adhuc nobis donare rogantibus, ſeruare indigentibus; quod vtique non eſt diffidendum.

Hæc Bernard. epiſt. 266. ad Sugerium.

XXXV.

Mart. 1. SVITBERTVS Epiſcopus Vuerdenſis, cupiens diſſolui, & eſſe cum Chriſto, cum in feſto Cathedræ Principis Apoſtolorum, in ſuo Monaſterio diuina celebraſſet, mox (languore eum inuadente) lecto decubuit; & languore ingraueſcente, conuocauit fratrum ſuorum collegium; & admonuit eos, vt Chriſti veſtigia ſequerentur; virtutem dilectionis, ac pacis, ad inuicem, & ad omnes domeſticos Dei ſeruarent; inſtitutaq. diſciplinæ Regularis, quæ ab eo didiciſſent, & in ipſo vidiſſent, indefeſſa fide cuſtodirent. Subiunxit deinde, obitus ſui diem in proximo inſtare; & flentibus ſubdidit: Nolite flere; iam enim laborum meorum glorioſiſſimum recipiam fructum, & præmium: Receſſui fragilitatis meæ debitum charitatis impendite, & illum orationibus protegite. Cumq. in Domino gaudens, plura eis dixiſſet de contemptu mundi, appetitu Regni cœleſtis, & mortis præparatione, illi accepta benedictione, ipſius iuſſu, triſtes ad Eccleſiam exierunt. Retinuit autem ſecum S. Vuillericum, cum quo diuina meditans, Deum corde deuotiſſimo inuocabat. Appropinquante denique die obitus, quem Angelico miniſterio præſciuit, conuocauit iterum fratrum ſuorum cateruam, & celebrari ſibi fecit Miſſarum ſolemnia. Deinde ſacroſancto, ac Diuino Viatico ſe muniens; ac ſanctæ Crucis vexillo, ſe cunctoſq. circunſtantes conſignans, feliciter obdormiuit in Domino, anno ſalutis 717. ætatis 69.

Sur. to. 2. de eo Beda hiſt. Angl. lib. 5. cap. 12. Trithem. de Vir. Ill. lib. 3. cap. 165. Baron. in Annal. to. 8. & 9.

TARA-

I.

TARASIVS Archiepiſcopus Conſtantinopolitanus morbo graui, & ſenio laborans, nequaquam ſatiabatur ſacroſancti Myſterij celebratione, adeò vt pectore innitens menſæ ligneæ (quæ ponebatur ante aram) ſancta peragere vellet. Sub mortem viſus eſt velut in extaſi, & luctans cum aduerſarijs: tanquam enim verba faciens cum aliquibus, qui eum examinarent, & anteactæ vitæ, ab eo rationem exigerent, ita cauſam ſuam agebat. Quamdiu autem linguæ vſum habuit, verbis reſiſtebat, & prõpta dabat reſponſa ad ea, quæ obijciebantur; dicens, audientibus qui aderant, ſe nullius eorum eſſe ſibi conſcium, quorum eum accuſabant. Quando autem linguæ obtorpuit inſtrumentum; nec ſe verbis poterat defendere, labro, manu, & nutu eos euertere, & expellere non ceſſabat. Videbatur enim, tanquam in inimicos, ferociter fremere, & eos cum ira repellere, donec ſenſus conniuere cœperunt. Tunc autem tranquilliſſimo habitu, Veſpertinas laudes celebrante Eccleſia, & clamante: Inclina Domine, & exaudi me, Victor aſcendit in cœlũ, anno Domini 806. *Febr. 25.*

Lippom. to. 5. Sur. to. 1. Baron. in Annal. to. 9.

II.

TAVRINVS Epiſcopus Ebroicẽſis, ſuæ migrationis tempus aduenisse cognoſcens, conuocari fecit Populum in Eccleſia; ipſe verò inchoato officio & (ex more) peracto, conſolatus eſt eundem Populum vehementer lugentem diſceſſum ſuum; & poſt multa prædictionis verba, reſidens in Sede Epiſcopali, benedixit omnibus, dicens: Abite filioli mei in pace: Dominus autem erit vobiſcum. Tunc apparuit ſubitò multitudo Candidatorum circa altare, eum ad cœlos inuitantium; & nubes odore fragrans, Eccleſiam impleuit. Qua (poſt horam) recedente, inuentus eſt in eadem ſede ſua, manibus expanſis, & oculis in cœlum erectis, ad Dominum conuolaſſe. *Aug. 11.*

Petr. de Natal. lib. 7. c. 50. Vinc. Belluac. ſpec. hiſtor. lib. 10. c. 79. de eo Molan. in addit. ad Vſuar.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

III.

Iul. 30. TERENTIVS Leuita, Forocorneliensis Ciuis, & Vrbis Fauentinæ Protector, de migrationis suæ vicino tempore certior factus, & hilaris, conuocatis propinquis illius loci Religiosis viris, diem sui obitus aduenisse dixit; Orationem habuit de Dei, proximiq. dilectione; veniam petijt; Dei auxilium sibi, & illis est deprecatus; & demum oculis, ac manibus in cœlum sublatis, cum magna veneratione astantium, inter Hymnos, & Psalmos animam reddidit.

M.S.Bibl.Vall. ex Monum. Eccl. Fauent. ex quibus Ferrar. in Catal.

IV.

Dec. 24. THARSILLAE Virgini, S. Gregorij Amitæ, quæ virtute continentiæ; orationis; afflictionis studio; abstinentia singulari; grauitate vitæ venerabilis, in honore, & culmine sanctitatis excreuerat, per visionem S. Felix Papa (S. Gregorij Atauus) apparuit (sicut eidem S. Gregorio illa narrauit) eiq. mansionem perpetuæ claritatis ostendit, dicens: Veni, quia in hac te lucis mansione recipiam. Quæ subsequenti nocte mox febre correpta, ad diem peruenit extremum; & sicut nobilibus fœminis, virisq. morientibus, multi conueniunt, qui eorum proximos consolentur, eadem hora eius exitus, multi viri, ac fœminæ eius lectulum circumsteterunt; inter quas Mater eiusdem S. Gregorij etiam affuit; cum subitò sursum illa respiciens, Iesum venientem vidit; & cum magna animaduersione cœpit circunstantibus clamare, dicens: Recedite, Recedite, Iesus venit: cumq. in eum intenderet, quem videbat, sancta illa anima à carne soluta est; tantaq. subitò fragrantia miri odoris aspersa est, vt ipsa quoque suauitas cunctis ostenderet, illic auctorem suauitatis venisse.

Greg. Dial. 4. cap. 16. & hom. 38. in Euang. ex quo Petr. in Catal. lib. 11. c. 110. & Ferrar. hac die. Baron. in Annal. to. 6. De eadem supra in AEMILIANA.

V.

THEOBALDVS Monachus, cum lætus in stratu suo decumbe-

cumberet, accersitis fratribus valedixit; & eadem hora se è corpore migraturum prædixit. Sacrum igitur viaticum accepit, & Antiphonam ipse imposuit dicens: Ibunt Sancti de virtute in virtutem; videbitur Deus Deorum in Sion. Qua absoluta, lætus, & summa hilaritate refertus, reddidit spiritū.

Sur. tom. 4. in vit. S. Bertulphi Abb. Bobiensis cap. 12.

VI.

THEOBALDVS Senonensis presbyter, & Eremita, bienniò antequam ex hoc mundo migraret, ita corporis vlceribus obsitus fuit, vt neque gressum figere, neque manum ori suo admouere posset. Vigore autem corporis planè destitutus, accersiuit Petrum Abbatem, intima sibi familiaritate coniūctum; cui Matrem (quæ sibi adhæserat, Deo seruitura) suosq. spirituales filios, cum totius Eremi cura, illi commendauit. Ante verò diem tertium, quàm corporis vinculis solueretur, quinquies ingenti motu terra quassata fuit; cumque diù in agone desudasset, Epulo cœlesti refectus, cum sæpius iterasset: Domine miserere populi tui, tradidit spiritum. *Iun. 30.*

Sur. tom. 3. M.S. Bibl. Vall.

VII.

THEOCLIA S. Calliopij Martyris mater, cum audisset latam esse mortis sententiam in filium suum; vt scilicet in Crucem ageretur, quinque nummos ministris dedit, vt eum contraria ratione, qua Christus Dominus, crucifigerent. Cum esset igitur Martyr pronus in caput affixus Cruci; & die ipsa Parasceues animam emisisset, Mater sanctissimi Filij corpus complexa, & Christum laudans, in eius complexu spiritum reddidit. *Apr. 7.*

Sur. tom. 2. in vit. S. Calliopij 7. Aprilis Lippom. tom. 7.

ANNOTATIO.

Cum primum audiuit THEOCLIA filium suum vinculis in Cilicia detineri, facto testamento, ducentos quinquaginta seruos libertate, peculioue donauit; & quidquid auri, argenti, aut vestimentorum habebat, pauperibus reliquit: Possessiones autem Ec-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511

clesiæ sanctæ largita est. Tum celeriter è Pamphilia in Ciliciam ad filium suum contendit; & in carcerem ingressa, procidit ante pedes eius,& vulnerum cruorem abstersit: Sanctus autem Calliopius catenis, & corporis tumore ex verberibus contracto, cohibebatur, quominus posset assurgere, & ad matrem accedere; sed ita locutus est: Opportunè venisti mater, vt testis esses Christi cruciatuum. Mater autem,filij corpus aspiciens dilaniatum: Beata ego (inquit ad filium) & beatus fructus ventris mei, quoniam, vt Anna, dicaui te sacrum munus Domino Iesu Christo. Mansit autem totam noctem illam in carcere, ad ipsius pedes prostrata; simulque ambo precabantur, & laudabant Deum;& circa mediam noctem, magna lux carcerem illustrauit, & vox eos sic allocuta est: Vos estis Sancti Dei, & Christi Confessores, euersoresque Idolorum, qui patriam,& pecunias reliquistis, vt cum Christo pateremini. Cum autem illuxisset, in Martyrem sententia lata est. *Idem ibidem.*

VIII.

Nou. 10. THEOCTISTES Virgo Lesbia, cum in Eremo Pari insulæ degeret, ab occurrente Venatore pio valde, petijt afferri, anno sequenti, [a] Corpus Christi. Quo allato, & ab ipsa (humi prostrata) percepto, dixit: Nunc dimittis Ancillam tuam Domine, quia viderunt oculi mei salutare tuum; quoniam remissionem peccatorum in manibus accepi. Nunc abibo, quò me tua iubet potentia. His dictis, & manibus diù in cœlum extensis, dimisit Venatorem. Qui cum paucos dies cum socijs venatus esset, volens cum eisdem reuerti, accessit ad eam denuò, vt illius beatæ preces, viæ comites acciperet, sed inuenit eam in eodem loco migrasse ad Dominum, anno 902.

Sur. tom. 6. Lippom. tom. 5. Baron. in Annal. tom. 10.

ANNOTATIO.

[a] Corpus Christi. Adhuc vigebat mos in Oriente vt deferendi Eucharistiam, laico licentia esset, quod iamdiù in Occidentali Ecclesia constat fuisse vetitum.

Vitam perquam similem ei, quam S. Maria Aegyptiaca in deserto duxit, quinque & triginta annis exegit THEOCTISTES ab hominum

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 2.6.511